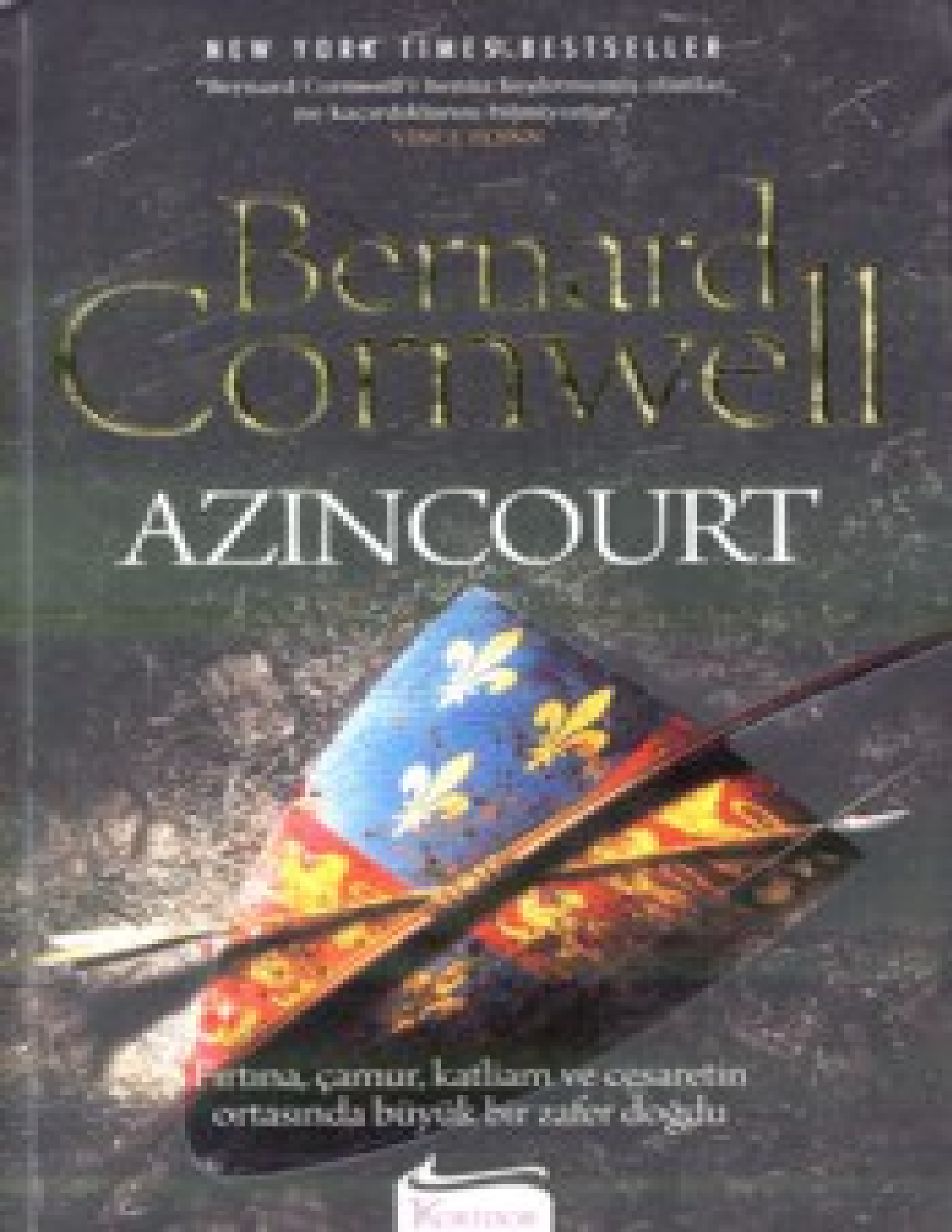
NEW YORK TIMES BESTSELLER

"Bernard Cornwell'in tarihsel kurgularında okurları
her kaçınılmaz bitişe sürükler."
USA TODAY

Bernard Cornwell

AZINCOURT

Fırtına, çamur, kırılam ve cesaretin
ortasında büyük bir zafer doğdu

KORİDOR YAYINCILIK - 106

ISBN: 978-605-4188-09-3

AZINCOURT

Bernard Cornwell

Özgün Adı: *Azincourt*

Copyright © Bernard Cornwell, 2008

© Bu kitabın yayın hakları, Akçalı Ajans aracılığıyla Koridor Yayıncılık'a aittir.

Yayın yönetmeni: Erdem Boz *Editör:* Zübeyde Abat *Çeviren*: İpek İbik

Kapak uygulama: Yunus Karaaslan *Sayfa tasarımı:* İlknur Muştu

Baskı&Cilt: Umut Matbaacılık, (0212 544 11 82) İstanbul 1. baskı: Koridor Yayıncılık, İstanbul, 2009

KORİDOR YAYINCILIK

Telsiz Mah. 85. Sok. No.100 Dikilitaş-Zeytinburnu / İSTANBUL

Tel. : 0212-546 86 32/39-46-47

Faks. : 0212-546 86 64/65

E-posta : info@koridoryayincilik.com.tr

Genel Dağıtım: **YELPAZE DAĞITIM**

Tel. : 0212 546 86 57 Faks: 0212 546 86 64

E-posta : ¡nfo@yelpaze.com.tr

BERNARD CORNWELL

AZINCOURT

Çeviren: İpek İbik

KORİDOR

Londra

m.

• JifcW[1].

-‘-i

->o

Canterbury • V

INGİLTERE

Southampton

O[0"] f . *

Calais

r> ■••

j mil

I*' km

Giriş

1413 yılının bir kış günü, Noel'e günler kala, Nicholas Hook cinayet işlemeye karar verdi.

Soğuk bir gündü. Gece ağır don olmuş, öğle güneşi çimlerin üzerindeki beyazlığı hâlâ eritememişti. Hiç rüzgar esmiyordu; Hook tepedeki ormandan değirmen çayırına inen çökük patikada Tom Perrill'i gördüğünde, sanki bütün dünya cansız, donuk ve kıpırtısızdı.

On dokuz yaşındaki Nick Hook bir hayalet gibi hareket ediyordu. Hook ormancıydı, bu nedenle en ufak bir adımın dahi çatlayan bir buz parçası gibi ses çıkaracağı bir günde, o, sessizce ilerliyordu. Çökük patikada rüzgarın aksi istikamette yürüdü. Perrill, Lord Slayton'ın yük beygirlerinden birini yoldaki devrilmiş bir karaağacın gövdesine koşmuş, su çarkına yeni kanatlar yapmak üzere ağacı değirmene doğru sürüklüyordu. Yalnızdı, ancak bu alışılmadık bir şeydi, zira Tom Perrill yanında kardeşi veya başka biri olmadan evinden çok nadir uzaklaşırdı. Üstelik Hook, Tom Perrill'i omzunda yayı olmadan köyden bu kadar uzakta hiç görmemişti.

Nick Hook ağaçların bittiği yerde durdu, çobanpüsküllerinin arkasına gizlenmişti. Perrill ile arasında otuz adım vardı, adam küfrediyordu. Patikadaki tekerlek izleri tamamen donmuştu; koca karaağaç gövdesi habire yoldaki girinti ve çıkıntılara takılıyor, at yürümemekte direniyordu. Perrill hayvanı acımasızca dövmüştü, ancak inen kamçıların bir faydası dokunmuyordu. Perrill artık bir elinde sopası ayakta durmuş, mutsuz beygire küfrediyordu.

Hook sırtındaki torbasından bir ok alarak istediği ok olup olmadığına baktı.

Bu, geniş uçlu, sapı derin, bıçağı bir geyiğin vücudunu delip geçecek şekilde tasarlanmış bir oktu. Kalbini isabet ettiremezse hayvanın atardamarını parçalayarak kan kaybından ölmesi için yapılmıştı - ki Hook çok nadiren ıskalardı. On sekiz yaşındayken, İngiltere'nin yarısına nam salmış yaşça büyük okçuları yenerek üç eyalet müsabakasını kazanmış, yüz adım geriden attığı oklarla ıskaladığı hedef olmamıştı.

Oku yayına geçirdi. Bir yandan Perrill'i izliyor, oka veya yaya bakmaya ihtiyaç duymuyordu. Oku sol başparmağı ile kavradı, kirişi sağ eliyle hafifçe gererek okun tüylü ucundaki boynuzla kuvvetlendirilmiş küçük kertiğe oturttu. Yayı kaldırdı, gözleri hâlâ değirmencinin en büyük oğlunun üzerindeydi.

Görünürde hiç çaba sarf etmeden kirişi çekti; oysa okçu olmayan birisi, oku yarıya kadar dahi çekemezdi. Kirişi tamamen çekerek sağ kulağına kadar gerdi.

Perrill dönmüş, kışın çıplak bıraktığı söğütlerin altında nehrin gümüş bir çizgi halinde dolandığı değirmen çayırına bakıyordu. Çizme, dizlik, kısa bir yelek ve geyik derisinden yapılmış bir palto giyen Perrill, ölümün birkaç nefes uzağında olduğundan habersizdi.

Hook oku bıraktı. Kendir kiriş yumuşak bir şekilde serbest kalmış, başparmağı ile diğer iki parmağını titretmemişti bile.

Ok havada dosdoğru gitti. Hook, okun gri tüylerini, alıçtan yapılma çelik uçlu şaftın Perrill'in kalbine doğru hızla gidişini izledi. Ok ucunun kama şeklindeki kanadını bilediğinden, okun geyik derisini örümcek ağıymışçasına delip geçeceğini biliyordu.

Nick Hook, Perrill ailesinden nefret ediyordu; tıpkı Perrill'lerin de Hook'lardan nefret ettiği gibi. Bu düşmanlık, Tom Perrill'in büyükbabasının Hook'un büyükbabasının gözüne ocak demiri saplayıp adamı öldürdüğü günden beri, yani iki nesildir devam ediyordu. O zamanki Lord Slayton bunun adil bir dövüş olduğunu ilan etmiş ve değirmenciye ceza verilmesini uygun görmemişti, bu yüzden o tarihten bu yana Hook'lar öçlerini almaya çalışıyorlardı.

Bir keresinde az daha başarılı oluyorlardı. Hook'un babası her yıl düzenlenen futbol müsabakası sırasında ölümüne tekmelenmiş, onu kimin öldürdüğünü

bulamamışlardı; ancak, herkes bu işi Perrill ailesinden birisinin yaptığından emindi. Derebeylik malikanesinin ötesindeki sazlığa yuvarlanan topun peşinden bir düzine adam gitmiş, sadece on biri geri gelmişti. Yeni Lord Slayton bu olaya cinayet denilmesi fikrine gülüp geçmiş, 'Futbol oynarken adam öldürdü diye birini asarsak,' demişti, 'İngiltere'nin yarısını asmamız gerekir!'

Hook'un babası ölmeden önce çobanlık yapıyordu. Hamile eşini iki oğlu ile birlikte dul bırakmıştı. Dul kalan kadın kocasının ölümünden iki ay sonra ölü doğan kızını doğururken can vermişti. Kadın, Aziz Nicholas Yortusunda yani Nick Hook'un on üçüncü yaş gününde ölmüştü, Hook'un büyükannesine göre bu tesadüf Nick'in lanetli olduğunu gösteriyordu. Nick'in üzerindeki laneti kendi büyüsüyle kaldırmaya çalıştı. Çocuğa bir ok saplayıp kasığına doğru iyice itmiş, sonra da bu okla bir geyiği öldürmesini söylemişti. Böylelikle üzerindeki lanet kalkacaktı. Hook Lord Slayton'ın dişi geyiklerinden birini gizlice avlamış ve üzerinde kan izleri bulunan okla öldürmüştü, ama lanet kalkmamıştı. Perrill ailesi yaşıyor, aralarındaki kan davası sürüyordu. Hook'un büyükannesinin bahçesindeki güzel elma ağacı kurumuştu; bu olayın üzerine büyükanne, Perrill'lerin yaşlı annelerinin meyveleri kuruttuğunda diretiyordu. 'O Perrill ailesinin hepsi kokuşmuş soysuzlar sürüsü,' diyordu büyükannesi. Tom Per-ıill ile kardeşi Robert'a büyü yapmıştı, ama anneleri karşı büyü yapmış olacak ki, ikisi de hastalanmamıştı. Hook'un baktığı iki keçi ortadan kaybolduğunda, köylüler kurtların saldırmış olabileceğini düşünmüşlerdi. Ancak Hook, bu işin altında Perrill'lerin olduğunu biliyordu. O da öcünü almak için ineklerini öldürmüş, ama bu Perrill'leri öldürmenin yerini tutmamıştı. 'Onları öldürmek senin görevin,' diye ısrar ediyordu büyükannesi, fakat Nick bu fırsatı hiç bulamamıştı. 'Şeytan sana pislik kustursun' diye beddua etti kadın, 'seni de beraberinde cehenneme götürsün.' Hook on altı yaşına geldiğinde büyükannesi onu evden attı. 'Git ve açlıktan geber, köpek seni,' diye bağırdı. O sıralarda aklını iyice yitiren büyükanne ile konuşmak mümkün değildi, bu nedenle Nick Hook evden ayrıldı. O yıl altı köyün katılımcılarıyla yapılan müsabakada uzaktaki hedeflere ok üstüne ok isabet ettirmeseydi, gerçekten de açlıktan ölebilirdi.

Lord Slayton Nick'i ormancı olarak görevlendirmişti, bu da Nick'in, Majesteleri Lord'un masasını geyik eti ile dolu tutması gerektiği anlamına geliyordu. 'Kaçak avlanıp asılacağına,' diye açıklamıştı Lord Slayton, 'onları

yasalara uygun biçimde öldür, daha iyi.'

Şimdi, Aziz Winebald Yortusu'nda, Noel'den hemen önce Nick Hook, Tom Perrill'e doğru giden oku izliyordu.

Bu ok Perrill'i öldürecekti, biliyordu.

Ok dosdoğru gitti, buzdan parlayan yüksek çalıların arasından geçip yavaşça alçaldı. Tom Perrill kendisine doğru yaklaşan şeyden bihaberdi. Nick Hook gülümsedi.

Sonra ok titredi.

Tüylerden biri gevşemişti; zamkı çıkmış, bağlantı yeri kopmuş olmalıydı. Yönünü değiştirip sola dönen ok atın böğrünü delip omzuna saplandı. At kişneyerek şaha kalktı, öne atılarak koca karaağaç gövdesini donmuş tekerlek izlerinden silkip attı.

Tom Perrill dönüp tepedeki ormana baktı, ilkinin ardından ikinci okun da gelebileceğini düşünüp atın arkasından koşmaya başladı.

Nick Hook bir kez daha başarısız olmuştu. Lanetlenmişti.

Lord Slayton sandalyesine yığılmıştı. Kırklı yaşlarında sert bir adamdı, Shrewsbury'de omuruna saplanan bir kılıçla sakat kalmıştı; bir daha asla savaşamayacaktı. Nick Hook'a ters ters baktı. 'Aziz Winebald Yortusu'nda neredeydin?'

'O hangi gündü, Lordum?' diye sordu Hook, masum rolü yaparak.

'Soysuz,' diye bağıran Lord Slayton ağzından tükürükler saçıyordu, kahya elindeki kırbacın kemik sapını Hook'un sırtına indirdi.

'Hangi gün olduğunu bilmiyorum, Lordum,' diye ısrar etti Hook.

'İki gün önceydi,' dedi Sir Martin. Lord Slayton'ın kayınbiraderi olan bu adam, derebeylik malikanesinin ve köyün rahibiydi. Hook ne kadar şövalye ise o da o kadar şövalyeydi, ancak Lord Slayton, damarlarında asil kanın olması nedeniyle kayınbiraderine 'Sir' Martin denilmesinde ısrar ediyordu.

‘Hah!’ Hook birden aklına gelmiş gibi yaptı. ‘BeggarTepesi’nin aşağısında odun baltalıyordum, Lordum.’

‘Riyakar,’ dedi Lord Slayton sert bir ifadeyle. William Snoball, Lord majestelerinin kahyası ve baş okçusu, Hook’a tekrar vurdu; bu sefer kırbacın dibini ormancının kafasının arkasına sert bir darbeyle indirdi. Hook’un kafasından kanlar damlıyordu.

‘Şerefim üzerine yemin ederim, Lordum,’ dedi ısrarla yalan söyleyen Hook.

‘Hook ailesinin şerefi üzerine,’ dedi Lord Slayton sert bir tavırla ve Hook’un on yedi yaşındaki kardeşi Michael’a baktı. ‘Sen neredeydin?’

‘Kilisenin verandasını sazla kaplıyordum, Lordum,’ dedi Michael.

‘Evet, öyle,’ diye onayladı Sir Martin. Lekeli siyah cübbesinin içindeki uzun boylu, zayıf, leyleği andıran rahip, Nick Hook’un kardeşine sözüm ona gülümseyerek ama yüzünü ekşiterek baktı. Michael’ı herkes severdi. Perrill’ler bile Hook ailesinin geri kalanı için besledikleri düşmanlıktan onu hariç tutuyor gibi görünüyorlardı. Ağabeyi esmerken, Michael sarışındı; Nick Hook’un suratı hep asıktı, ama o güleryüzlüydü.

Perrill kardeşler Hook’ların yanında ayakta duruyorlardı. Thomas ve Robert uzun, ince ve esnek yapılıydı; gözleri çukurda, burunları uzun ve çeneleri çıkıktı. Rahip Sir Martin’e bariz bir biçimde benziyorlardı, ancak köy halkı soylu rahibe duydukları hürmetten ötürü onların değirmencinin oğullan oldukları yalanını kabul etmişler, gene de Perrill kardeşlere saygı ile yaklaşırlardı. Perrill ailesinin herkes tarafından bilinen ancak bahsi açılmayan bir imtiyazları vardı; tehdit edildiklerini hissettiklerinde Sir Martin’in yardımını isteyeceklerini herkes biliyordu.

Tom Perrill yalnızca tehdit edilmemişti, neredeyse öldürülüyordu. Kıl payı kurtulduğu gri tüylü ok, şimdi malikane salonunda bir masanın üzerinde duruyordu. Lord Slayton oku gösterip, masanın öbür ucuna geçen kahyasına bir baş işareti yaptı. ‘Bu bizim oklarımızdan değil, Lordum,’ dedi William Snoball oku inceledikten sonra.

‘Gri tüyleri mi kastediyorsun?’ diye sordu Lord Slayton.

‘Burada kimse gri kaz kullanmaz,’ dedi Snoball isteksizce, sonra aksi bir ifadeyle Nick Hook’a bakarak, ‘ne avlanmak için, ne de başka şey için!’ diye ekledi.

Lord Slayton, Nick Hook’a bir bakış attı. İşin aslını biliyordu. Salondaki herkes de biliyordu; yalnızca Michael, belki de herkese güvendiğinden, gerçekleri bilmiyordu. ‘Bence kırbaçlayın,’ tavsiyesinde bulundu Sir Martin.

Hook salonun koridorundan sarkan duvar halısına baktı. Halıda yabandomuzunun bağırsaklarına mızrağını saplayan bir avcı tasvir edilmekteydi. Belli belirsiz şeffaf bir kumaş parçası dışında hiçbir şey giymeyen bir kadın ise, belinde peştamalı ve kafasında miğferi olan avcıyı izliyordu. Salonu destekleyen meşe kiriş, asırların dumanı ile siyaha çalmıştı.

‘Kırbaçlayın,’ dedi rahip tekrar, ‘ya da kulaklarını kesin.’

Hook gözlerini kısıp Lord Slayton’a baktı ve bininci defa baktığı kişinin öz babası olup olmadığını merak etti. Hook’un yüzü aynı Slayton’ın kemikli yüzüydü; alnı aynı geniş alın, ağzı aynı geniş ağız, saçları aynı koyu renkte saçlar, gözleri aynı kahverengi gözler idi. Boyu Slayton ile aynı uzunluktaydı, vücudu ise majestelerinin sırtına saplanan zorba bir kılıç yüzünden deri altlıklı kol değneklerini kullanmaya mecbur kalmasından önceki hali kadar güçlü idi. Majesteleri Lord, hiçbir şey belli etmeyen bir bakışla yanıt verdi. ‘Bu kan davası sona erecek,’ dedi sonunda Hook’a bakarak. ‘Anladın mı? Başka kimse ölmeyecek.’ Hook’a işaret etti. ‘Perrill ailesinden bir kişi ölürse, ben de kardeşinle seni öldürürüm. Beni anladın mı?’

‘Evet, Lordum.’

‘Ve eğer Hook’lardan biri ölürse,’ Lord bakışlarını Tom Perrill’e çevirdi, ‘sen ve kardeşin darağacında sallanırsınız.’

‘Evet, Lordum,’ dedi Perrill.

‘Cinayeti ispatlayan bir delil gerekir,’ diye müdahale etti Sir Martin. Birden konuşmuştu, sesinden içerlemiş olduğu belli oluyordu. Leyleğe benzeyen rahip hep başka bir dünyada yaşıyormuş da düşünceleri çok uzaktaymış gibi görünürdü, sonra silkinip ilgisini olduğu yere verir, sanki kaybettiği zamanı

yakalamak istiyormuşçasına kelimeler birden ağzından dökülüverirdi. ‘Delil,’ dedi bir kez daha, ‘delil.’

‘Hayır!’ Lord Slayton kayınbiraderine karşı çıktı, bunu vurgulamak için sandalyesinin tahta koluna vurdu. ‘Dördünüzden biri ölürse, kalanların hepsini asarım! Umurumda değil! İçinizden birinin ayağı kayıp değirmenin suyuna düşse bile bunu cinayet olarak bilirim. Beni anladınız mı? Bu düşmanlığın daha fazla sürmesine izin vermeyeceğim!’

‘Kimse ölmeyecek, Lordum,’ dedi Tom Perrill hürmetkar bir şekilde.

Lord Slayton aynı yanıtı almayı bekleyerek dönüp Hook’a baktı, ancak Nick Hook hiçbir şey demedi. ‘Kırbaç ona itaat etmeyi öğretecektir, Lordum,’ diye öneride bulundu Snoball.

‘Zaten kırbaçlandı!’ dedi Lord Slayton. ‘En son ne zaman kırbaç yedin, Hook?’

‘Geçen Aziz Michael Yortusu’nda, Lordum.’

‘Peki, bundan ne ders çıkardın?’

‘Efendimiz Snoball’un güçten düştüğünü, Lordum,’ dedi Hook.

Bastırılmakta olan bir gülme sesi işiten Hook yukarıya baktığında salonun karanlıkları arasından gizlice onları izleyen Majesteleri Lady’yi gördü. Hiç çocuğu olmamıştı. Ağabeyi rahip efendi gayrı meşru çocukları art arda peydahlarken, o umutsuzdu; çünkü kısırdı. Hook, Majesteleri Lady’nin bir çare bulmak ümidiyle gizlice büyükannesine gittiğini biliyordu, ancak yaşlı kadının yaptığı büyüler çocuk sahibi olmasına yardım edememişti.

Snoball Hook’un küstahlığına kızarak gürledi, fakat yüzünde aniden beliren tebessümden Lord Slayton’ın keyif duyduğu belli oluyordu. ‘Dışarı!’ diye emretti, ‘hepiniz! Dışarı çıkın! Hook, sen kalıyorsun.’

Lady Slayton adamların salondan çıkışım izledikten sonra, az ileride bulunan odaya girip bir daha çıkmadı. Kocası konuşmadan Nick Hook’a bakıyordu, nihayet meşeden yapılma masanın üzerinde bulunan gri tüylü oku işaret etti. ‘Bu oku nereden aldın, Hook?’

‘Bu oku daha önce hiç görmedim, Lordum.’

‘Sen bir yalancısın, Hook. Yalancı, hırsız, düzenbaz ve alçak bir herifsin. Bir katil olduğundan da hiç şüphem yok. Snoball haklı. Seni derinle kemiklerin birbirinden ayrılana dek kırbaçlamam gerekir. Ya da aşmalıyım. Böylelikle dünya daha iyi bir yer haline gelecektir, Hook’suz bir dünya.’

Hook tek kelime etmedi. Yalnızca Lord Slayton’a bakıyordu. Ateşte yanan bir kütük kıvılcımlar saçarak çıtırdadı.

‘Ama aynı zamanda bugüne dek gördüğüm en iyi okçusun,’ dedi Lord Slayton istemeyerek. ‘Oku bana ver.’

Hook gri tüylü oku kapıp majestelerine verdi. ‘Havada giderken tüyü çıktı, öyle mi?’ diye sordu Lord Slayton.

‘Öyle görünüyor, Lordum.’

‘Sen ok ustası değilsin, değil mi Hook?’

‘Aslında ok yapıyorum Lordum, ancak olması gerektiği kadar iyi değilim. Kanatları düzgün inceltemiyorum.’

‘Bunun için iyi bir bıçağa ihtiyacın var,’ dedi Lord Slayton, tüyleri çekiştirerek. ‘Peki, oku nereden buldun,’ diye sordu, ‘kaçak avlanan bir avcıdan mı?’

‘Geçen hafta kaçak bir avcı öldürdüm, Lordum,’ dedi Hook kelimelerine dikkat ederek.

‘Senin vazifen onları öldürmek değil Hook, malikaneye getirmek, ki ben öldürebileyim.’

‘Alçak herif Thrush Ormanı’nda dişi bir geyik vurmuştu,’ diye açıkladı Hook, ‘kaçtı, ben de geniş uçlu bir okla sırtından vurup Cassell Tepesi’ne gömdüm.’

‘Kimdi bu adam?’

‘Serserinin teki, Lordum. Zannediyorum ki tek amacı dolaşmaktı, üzerinde de

yayından başka bir şey yoktu.'

'Yay ve gri tüylü oklarla dolu bir torba,' dedi Majesteleri Lord. 'At ölmediği için şanslısın. Yoksa seni asardım.'

'Sezar hafif bir sıyrık aldı, Lordum,' dedi Hook düşünmeden, 'sadece derisi sıyrıldı.'

'Orada olmadığını söylüyorsun, peki bunları nereden biliyorsun?'

'Köyde konuşulanları duyuyorum, Lordum,' dedi Hook.

'Benim de duyduğum bazı şeyler var, Hook,' dedi Lord Slayton 've sana Perrill ailesini rahat bırakmanı söylüyorum! Duyuyor musun? Onları rahat bırak!'

Hook pek inançlı biri değildi, fakat hayatını karartan bu lanetin ancak Perrill ailesini öldürürse kalkacağına kendini inandırmıştı. Lanetin ne olduğundan pek emin değildi, fakat hayatta derebeylik malikanesinin verdiklerinden daha fazlasının olduğuna dair o rahatsız edici şüphe içini kemiriyordu. Yine de, Lord Slayton'ın hizmetinden kaçmayı düşündüğünde, görülemeyen ve anlaşılamayan bir felaketin başına geleceği hissi yüreğine çörekleniyordu. Bu his, lanetin belli belirsiz biçimiydi, öldürmekten başka bu laneti nasıl kaldırabileceğini bilmiyordu, ancak gene de sadakatini gösterircesine başını salladı. 'Sizi duyuyorum, Lordum.'

'Duyduğuna göre itaat edeceksin,' dedi Majesteleri Lord. Oku ateşe attı, bir müddet oracıkta kalan ok, kısa bir süre sonra parlak alevlerin içinde kayboldu. Güzel bir oktu, yazık oldu, diye dü-şiindü Hook. 'Sir Martin senden hoşlanmıyor, Hook,' dedi Lord Slayton sesini alçaltarak. Gözlerini yukarıya dikti; Hook, Ma-icsteleri Lord'un, eşinin hâlâ salonda olup olmadığını sorduğunu ¡miadı. Hook, belli belirsiz başını salladı. 'Neden senden nefret ettiğini biliyor musun?' diye sordu Majesteleri Lord.

'Pek kimseyi sevdiğinden emin değilim, Lordum,' diye kaçamak bir cevap Hook.

Lord Slayton kara kara düşünerek Hook'a baktı. 'Will Snoball konusunda

haklısın,' dedi sonunda, 'güçsüzleşiyor. Hepimiz yaşlanıyoruz, Hook, bu durumda yeni bir okçubaşına ihtiyacım olacak. Beni anlıyor musun?'

Okçubaşı okçuları yönetmekten sorumluydu ve Hook kendini bildi bileli bu görev William Snoball'undu. Snoball aynı zamanda malikanenin kahyasıydı, bu iki görev onu Lord Slayton'ın en zengin adamı yapmıştı. Hook başını salladı. 'Anlıyorum, Lordum,' diye mırıldandı.

'Sir Martin, bir sonraki okçubaşının Tom Perrill olması gerektiğini düşünüyor. Ve bu göreve seni getireceğimden endişe ediyor, Hook. Niye böyle düşündüğünü bilmiyorum, sen biliyor musun?'

Hook, Majesteleri Lord'un yüzüne baktı. Annesi hakkında soru sormayı, annesini ne kadar tanıdığını sormak istedi, ancak bu isteğini bastırdı. 'Hayır, Lordum,' dedi saygılı bir ifadeyle.

'Londra'ya gittiğinde, Hook, attığın adımlara dikkat et. Sir Martin sana eşlik edecek.'

'Londra!'

'Bir celpname geldi,' diye açıkladı Lord Slayton. 'Okçularımı Londra'ya göndermem isteniyor. Londra'ya daha evvel gittin mi?'

'Hayır, Lordum.'

'İyi o zaman, şimdi gidiyorsun. Nedenini bilmiyorum, celp kağıdında yazmıyor. Ancak okçularım kralın emri üzerine gidiyor. Belki de savaş içindir? Bilmiyorum. Ama eğer savaş içinse, Hook, adamlarımın birbirlerini öldürmelerini istemiyorum. Tanrı aşkına Hook, seni asmak zorunda bırakma beni.'

'Elimden geleni yapacağım, Lordum.'

'Şimdi çık. Snoball'a içeri girmesini söyle. Git.'

Hook gitti.

Bir Ocak günüydü. Hava buz gibiydi. Gökyüzü basık, hava alacakaranlıktı,

halbuki kuşluk vakti olmuştu. Şafak sökerken yağan kar henüz tutmamıştı. Sazla kaplı çatıların üstü buzlanmış, henüz üzerinde yürünmemiş, çamura karışmamış su birikintilerinin üzeri kırağı ile kaplanmıştı. Uzun bacaklı, geniş göğüslü, kahverengi saçlı ve sert bakışlı Nick Hook meyhanenin dışındaydı; yanında kardeşi Michael ve Perrill kardeşlerden ikisi olmak üzere yedi kişi ile birlikte oturuyordu. Hook dizine kadar gelen çizmelerinin üzerine mahmuz, dizlerine soğuktan korunmak için bir çift dizlik takmıştı; yün bir gömlek, kısa bir deri yelek ve kısa keten bir ceket giyiyordu. Ceket, Lord Slayton'ın altın hilal ay ve üç yıldızlı arması ile süslenmişti. Sekiz adamın hepsi de yanlarından keseleri sallanan deri kemerlerini takmış, uzun kamalarıyla kılıçlarını taşıyor, aynı üniformayı giyiyordu. Ancak yabancı birisinin ay ve yıldızları seçmek için dikkatle bakması gerekirdi, çünkü üniformaların renkleri solmuş, kir içindeydi.

Kimse bu adamlara dikkatle bakmıyordu, çünkü üniforma giyen silahlı adamlar insanın başına bela açardı. Üstelik bu sekiz adam okçuydu. Ne yayları nc de ok torbaları yanlarındaydı, ancak göğüslerinin genişliğinden bir savaş okunun kirişini tam bir metre geriye çekebilecekleri, hem de bunu zorlanmadan yapabilecekleri belli oluyordu. Onlar okçulardı, Londra'nın sokaklarında kol gezen korkunun nedenlerinden biri de bu adamlardı. Bu korku, lağımdan yükselen pis koku kadar keskin, yanan odunların dumanı kadar yaygındı. Evlerin kapıları kapalıydı. Dilenciler bile ortadan kaybolmuştu. Şehirde dolaşan birkaç kişi de bu korkuya neden olan kişilerin arasında yer alıyor, fakat onlar dahi sokakta bu sekiz okçunun uzağından yürümeyi tercih ediyordu.

'Tanrı aşkına,' diye sessizliği bozdu Nick Hook.

'Dua etmek istiyorsan kiliseye git, alçak herif,' dedi Tom Perrill.

'Kiliseye gideceğime ananın suratına tükürürüm,' diye burnundan soluyarak yanıt verdi Hook.

William Snoball araya girerek 'Siz ikiniz, sesinizi kesin,' diye bağırdı.

'Burada olmamamız lazım,' diye söylendi Hook. 'Londra bize göre bir yer değil!'

'Ama buradasın,' dedi Snoball, 'o yüzden sızlanmayı kes.'

Meyhane, dar bir sokağın geniş pazar alanına açılan köşesin-deydi. Meyhanenin tabelasındaki oymalı ve boyalı bir boğa figürü, meyhanenin yan duvarına demirle tutturulmuş devasa bir kirişe asılmış, oradan da pazaryerindeki güçlü bir direğe uzanıyordu. Meydanda başka okçular da göze çarpıyordu; kimsenin tanımadığı lordları, farklı üniformalar içindeki bu adamları buraya yollamışlardı. Kağıt tomarları taşıyan iki rahip sokağın uzak bir köşesinde aceleyle yürüyordu. Şehrin derinliklerinde çalmaya başlayan bir çanın sesi işitildi. Rahiplerden biri ay ve yıldızlı armalarını takmış okçulara kısa bir bakış attı, Tom Perrill yere tükürürken rahip az daha tökezleyip düşüyordu.

'İsa aşkına, burada ne işimiz var?' diye sordu Robert Perrill.

'İsa bu soruna cevap vermez,' diye yanıtladı Snoball ters bir şekilde, 'ama burada bulunarak O'na hizmet ettiğimizden eminim.'

İsa için verdikleri hizmet, sokağın pazaryeri ile birleştiği köşede nöbet tutmalarından ibaretti. Okçulara hiç bir erkeğin veya kadının, pazar meydanına girsin ya da meydandan çıksın, yanlarından geçmesine izin vermemeleri emredilmişti. Ne rahipler ne de ata binmiş soylular için geçerli olan bu emir, yalnızca avam kitleye uygulanıyordu ve avam kitle evde kalma dirayetine sahipti. Hırpani kılıklı adamlar, odun, varil, taş ve uzun kereste ile dolu yedi el arabasını çekerek sokaktan geçiyordu, ancak, arabalara kraliyet üniforması giyen süvariler eşlik ettiği için okçular ses çıkarmadı.

Yüzünde yara izleri olan etli butlu bir kız, meyhaneden bir bardak bira getirdi. Okçuların kadehlerini doldurdu, Snoball onu lahanayı andıran eteğinin altından okşarken kızın yüzünde hiçbir ifade yoktu. Adam işini bitirene kadar bekledi, sonra elini havaya kaldırdı.

'Hayır güzelim, hayır,' dedi Snoball, 'Sana iyilik ettim, o yüzden beni mükafatlandırman gerekir.' Kız arkasını dönüp hışımla içeri girdi. Hook'un kardeşi Michael gözlerini masaya dikmişti. Tom Perrill genç adamın mahcubiyetine dudak büktü ama bir şey söylemedi. Michael'ı kışkırtmak pek zevkli olmayacaktı, zira bu genç adam hiçbir söze alınmayacak kadar iyi kalpliydi.

Hook, el arabalarını pazaryerinin ortasında durduran kraliyet askerlerini

seyretti, meydanın ortasına bırakılan büyük varillerin içinde iki uzun kazık dik biçimde duruyordu. Kazıklar, varillerin içine taş ve mucur konarak sağlamlaştırılıyordu. Askerlerden biri, kazıklardan birini yana yatırıp yerinden çıkarmaya çalışarak sağlamlığını test etti, ancak görünen o ki iyi çalışmışlardı, zira uzun kalası oynatamadı. Asker aşağı atladı, işçiler ise iki

varilin etrafına odun balyaları yığmaya koyuldular.

'Kraliyet of'unu,' dedi Snoball, 'daha parlak yanar.'

'Gerçekten iri?' diye sordu Michael Hook. Kendisine söylenen her şeyin doğ[r]u olduğuna inanmaya meyilli olan genç adam hevesle bir yanıt duymayı bekledi, ancak diğer okçular onun bu sorusunu duymazdan geldiler.

'Nihayet,' dedi Tom Perrill cevap vermek yerine. Hook pa-zaryerinin uzağındaki bir kilisenin önünde bekleşen kalabalığı gördü. Kalabalık, alelade görünümlü halktan oluşuyordu; etrafları ise askerler, keşişler ve rahiplerle çevriliydi. Rahiplerden biri şimdi Boğa adlı meyhaneye doğru yürümeye başlamıştı.

'İşte Sir Martin,' dedi Snoball, sanki yanındakiler yaklaştıkça sırıtan rahibi tanımayacaklarmış gibi. Hook, yılan gibi ince, uzun adımlarla yürüyen, orantısız bir çehreye sahip ve kimilerine göre bu dünyanın ötesinden öbür dünyayı görebilen garip, keskin bakışları olan, kimilerine göre cennete, kimilerine göre cehenneme baktığı düşünülen Sir Martin'i gördüğünde, bir nefret dalgası ile ürperdi. Hook'un büyükannesinin hiç şüphesi yoktu. 'O adam deccalın köpeği ile aynı yerden geliyor,' derdi, 'damarlarında asil kanı olmasaydı, şimdiye kadar darağacmı boylamıştı.'

Rahip yanlarına geldiğinde okçular isteksizce ayağa kalktılar. 'Tanrı'nın işleri sizi bekler, çocuklar,' diyen Sir Martın okçulara selam verdi. Koyu renkli saçları yanlara doğru ağarmış, tepeleri seyrelmişti. Birkaç gündür tıraş olmamıştı; uzun çenesini kaplayan kısa beyaz sakalları, Hook'a buz kütlelerini anımsattı. 'Bir merdivene ihtiyacımız var,' dedi Sir Martin, 'Sir Edward da halatları getirecek. Soyluların çalıştığını görmek güzel, değil mi? Uzun bir merdivene ihtiyacımız var. Buralarda bir yerlerde olmalı.'

'Merdiven,' dedi Will Snoball, sanki böyle bir şeyi ömründe ilk defa

işitiyormuş gibi.

‘Uzun bir merdiven,’ dedi Sir Martin, ‘şu kirişe yetişecek kadar uzun.’ Başıyla işaret ederek tepelerinde duran boğayı gösterdi. ‘Uzun, uzun.’ Yapmak üzere olduğu işi unutuyormuş gibi, son kelimelerini telaşlı bir şekilde sarf etmişti.

‘Bir merdiven bulun,’ dedi Will Snoball iki okçuya, ‘uzun bir merdiven.’

‘Kısa merdiven Tanrı’nın işini yapmak için uygun düşmez,’ dedi Sir Martin, dikkatini tekrar okçulara vererek. İnce ellerini ovuşturdu ve yüzünü ekşiterek Hook’a baktı. ‘Hasta görünüyorsun, Hook,’ dedi hoşnut bir şekilde, Nick Hook’un ölmesini ister gibi bir hali vardı.

‘Biranın tadı bir tuhaf,’ dedi Hook.

‘Çünkü bugün Cuma,’ dedi rahip, ‘Çarşamba ile Cuma günleri biradan kaçınmalısın. Adını aldığın mübarek Aziz Nicholas, Çarşamba ve Cumaları annesinin memesini emmeyi reddetmişse, bundan alınacak bir ders vardır! Senin için Çarşamba ve Cumaları keyif olamaz, Hook. Bira yok, zevk yok ve meme yok, işte bu senin kaderin, sonsuza dek! Peki neden, biliyor musun Hook, neden?’ Sir Martin durdu, uzun yüzünde hain bir gülümseme belirdi, ‘Çünkü sen şeytanın verdiği memeyi emmişsin! Onun çocuklarına merhametim yoktur, der kitapta, çünkü anneleri kahpelik etmiştir!’

Tom Perrill müstehzi bir ifadeyle güldü. ‘Ne yapacağız, peder?’ Will Snoball yorgun bir ifadeyle sordu.

‘Tanrı’nın işini, Snoball Efendi, Tanrı’nın kutsal işini yapacağız. İşe koyulun.’

Sir Edward Derwent geniş omuzlarına doladığı dört halat ile pazar meydanında karşıya geçerken bir merdiven buldular. Sir Edward bir askerdi ve okçularla aynı üniformayı giyiyordu, ancak zırhının üzerine giydiği elbise daha temiz, renkleri daha parlaktı.

K ısa boylu, belirgin göğüs kaslarına sahip bir adamdı, Shrewsbury •.a vaşında yüzünün biçimi bozulmuş, kafasına isabet eden bir balta darbesi miğferini parçalayarak elmacık kemiğini dağıtmış ve bir kulağını koparmıştı. ‘Çan halatları’ diye açıkladı, ağır halat rulola-ı mı yere atarken. ‘Bunların

kirişe bağlanması gerekiyor, ancak ben merdivene falan çıkmam.' Sir Edward Lord Slayton'ın askerlerine buyurdu, kendisinden çekinildiği kadar saygı da görürdü. 'Hook, İm işi sen yapıyorsun.' Sir Edward emretti.

Hook, merdivene tırmanıp çan halatlarını kirişe bağladı. Kentin- kirişi yayın kertiğine ilmeklemek için kullandığı düğümü kullandı, ancak, halatlar nispeten kalın olduğundan, bükülmeleri daha güçtü. İşi bittiğinde halatların tehlike oluşturmayacak şekilde bağlandıklarını göstermek için son halattan kayarak aşağı ııdi.

'Haydi yapalım ve bitsin şu iş,' dedi Sir Edward aksi aksi, 'sonra belki bu lanet olası yerden gidebiliriz. Bu bira kimin?'

'Benim, Sir Edward,' dedi Robert Perrill.

'Artık benim,' diye yanıtladı Sir Edward ve kadehi bitirdi. Kısa, deri bir yeleğin üzerine zırh gömlek giymişti, zırhın tamamı yaldızlı bir elbise ile kaplıydı. Belinde bir kılıç sallanıyordu. Silahın hiçbir gösterişi yoktu. Hook'un iyi bildiği bu kılıç süs-süzdü, kabzası saf çelikten yapılmıştı ve sapı, silahın sapa giren kuyruğuna tutturulmuş ceviz ağacından yapılma iki tutamaçtan oluşuyordu. Kılıç Sir Edward'in meslek aracıydı; o kılıcı kullanarak yüzünün yarısını alan isyancıyı alt etmişti.

Pazaryerinin ortasına ilerleyen küçük kalabalığa askerler ve rahipler eşlik ediyor, kalabalıktaki insanların çoğu diz çökmüş, dua ediyordu. Bu kalabalık; kadın erkek, genç yaşlı, hemen hemen altmış kişiden oluşmaktaydı. 'Hepsini yakamayız,' dedi Sir Martin hayıflanarak, 'çoğunu halatın ucunda cehenneme yollayacağız.'

'Bunlar kafirse,' diye homurdandı Sir Edward, 'hepsinin yakılması gerekir.'

'Öyle olmasını isteseydi,' dedi Sir Martin haşin bir ifadeyle, 'Tanrı, yeterli odunu sağlardı.'

Daha çok insan ortaya çıkmaya başlamıştı. Korku hâlâ şehirde kol geziyordu; ancak, halk bir şekilde tehlikenin en yoğun olarak hissedildiği anların geçtiğini hissetmiş, pazaryerine gelmeye başlamıştı. Sir Martin okçulara insanların geçmelerine izin vermelerini emretti. 'Kendi gözleriyle görmeleri lazım,' diye

açıkladı rahip. Toplanan kalabalık öfkeliydi, okçulara değil tu-tuklulara sevgi beslediklerı açıktı, halbuki sağda solda rahipler ve keşişler, o günkü vakayı haklı çıkaracak vaazlar vermekteydi. Vaizlerin izah ettiğine göre, bu mahkumlar İsa'nın düşmanlarıydı. Onlar erdemli buğdayın arasındaki yabani otlardı. Tövbe etme imkanları sunulmuş, ancak kendilerine sunulan merhameti geri çevirmişlerdi. Bu nedenle şimdi kaderleri ile yüzleşmek zorundaydılar.

'Bunlar da kim?' diye sordu Hook.

'Lollardlar,' diye yanıtladı Sir Edward.

'Lollard ne demek?'

'Kafir demek, seni pislik,' dedi Snoball hoşnut bir şekilde, 'bu şerefsizler az kalsın burada toplanıp yüce kralımıza karşı isyan çıkaracaklardı, şimdi onun yerine cehennemi boylayacaklar.'

'İsyancıya benzemiyorlar,' diye yanıt verdi Hook. Mahkumların çoğu orta yaşlı, bazıları ihtiyardı, bir avuç dolusu insan ise gençti. Aralarında kadınlar ve kızlar da vardı.

'Neye benzediklerinin bir önemi yok,' dedi Snoball, 'kafirler ve ölmeleri gerekiyor.'

'Bu Tanrı'nın iradesi,' diye söylendi Sir Martin.

'Peki ama onları kafir yapan ne?' diye sordu Hook.

'Ah, bugün pek meraklıyız,' dedi Sir Martin tersleyerek. 'Bunu ben de öğrenmek isterim,' dedi Michael.

'Onlar kafir, çünkü kilise kafir olduklarını söylüyor.' Kelimeler Sir Martin'in ağzından birden çıkıvermişti, pişmanmış gibi görünmek için ses tonunu değiştirdi. 'Sen, Michael Hook, kutsal ekmeği verdiğimde, Yüce Lordumuz İsa Hazretleri'nin kutsal ve aziz etine dönüştüğüne inanıyor musun?'

'Evet peder, elbette!'

'Eh, onlar buna inanmıyorlar,' dedi rahip, başıyla çamurda diz çöken

Lollardları işaret ederek, ‘ekmeğin ekmek olarak kaldığına inanıyorlar, işte bu yüzden onlar beyinsiz pisliklerden başka bir şey değiller. Peki aziz pederimiz Papa’nın Tanrı’nın dünya üzerindeki vekili olduğuna inanıyor musun?’

‘Evet, peder,’ dedi Michael.

‘Yüce İsa’ya şükürler olsun ki inanıyorsun, yoksa seni de yakmaya mecbur kalacaktım.’

‘Ben bir değil iki Papa var sanıyordum?’ Snoball araya karıştı. Sir Martin bu lafı duymazdan geldi. ‘Hiç bir günahkarı yanarken izledin mi, Michael Hook?’

‘Hayır, Peder.’

Sir Martin şehvetle sırıttı. ‘Çığlık atıyorlar, genç Hook, tıpkı iğdiş edilen yaban domuzları gibi. Öyle de bağırıyorlar ki! Birden döndü ve uzun, kemikli parmağını Nick Hook’un göğsüne bastırdı. ‘Sen, Nicholas Hook, bu çığlıkları dinlemelisin, çünkü bu çığlıklar cehennem ayinleri. Ve sen,’ Tekrar Hook’un göğsünü dürttü, ‘sen cehennemliksin.’ Rahip dönüverdi, birden kolları açıldı, bu haliyle siyah kanatlı bir kuşu anımsatıyordu. ‘Cehennemden sakının, çocuklar!’ diye çağrıda bulundu şevkle, ‘sakının! Çarşamba ve Cumaları meme yok; Tanrı’nın işini her gün sebatla yapacaksınız!’

Pazaryerindeki tabelaya daha fazla halat asılmıştı, askerler mahkumları kabaca gruplara ayırıyor ve eğreti yapılmış direklere doğru itiyorlardı. Bir adam arkadaşlarına bağırmaya başladı, Tanrı’ya inanmalarını ve gün bitmeden cennette buluşacaklarını söylüyordu. Kraliyet üniforması giymiş bir asker, zırhlı eldiveni ile yumruk atıp çenesini kırana kadar bağırmaya devam etti. Çenesi kırılan adam, ateşe gönderilmek üzere seçilen iki kişiden biriydi. Hook beraber geldiği insanlardan ayrı durmuş, adamın taş ve mucur dolu varilin üzerinde yukarı çekilmesini ve direğe bağlanmasını izliyordu. Adamın ayaklarının altına çok sayıda odun yığıldı.

‘Haydi Hook, uyuma,’ diye gürledi Snoball.

Büyüyen kalabalık hâlâ öfkeliydi. Birkaç kişi hoşnut görünse de, çoğu kimse olanları kınayarak seyrediyor, vaaz veren rahipleri duymazdan geliyor ve kahverengi cübbeleri içinde günün mutlu olaylarına hamt eden ilahiler

söyleyerek dolaşan keşişlere sırtlarını dönüyordu.

‘Yaşlı adamı yukarı kaldırın,’ dedi Snoball Hook’a. ‘Daha öldüreceğimiz on kişi var, o yüzden işe koyulalım!’

Odun taşıdıkları boş el arabalarından biri kirişin altına bırakılmıştı, Hook’un, adamı el arabasının üzerine kaldırması gerekiyordu. Dört erkek ve iki kadından oluşan diğer altı tutuklu ise bekliyordu. Kadınlardan biri kocasına yapışmıştı, diğeri sırtını dönerek diz çökmüş, dua ediyordu. Arabadaki dört mahkumun hepsi erkekti, içlerinden biri Hook’un büyükbabası yaşındaydı. Hook kalın halatı adamın boynuna dolarken, ‘Seni affediyorum, evlat,’ dedi yaşlı adam. ‘Okçusun, değil mi?’ diye soran Lollard’a Hook yanıt vermedi. Hook halatını sıkarken, kurbanı ‘Homildon’da tepedeydim,’ dedi, ‘orada kralımız için çok ok attım. Okları art arda İskoçların üzerine gönderdim, evlat. Yayımı iyice çektim ve keskin oklar attım, Tanrı beni affetsin, ama o gün iyiydim.’ Adam Hook’un gözlerinin içine baktı. ‘Ben okçuydum.’

Hook, kardeşi ve hangi kızı kollarına aldı ise onun için hissettiği sevgiden başka çok az şeye kıymet verirdi, ancak okçuların özel bir yeri vardı. Okçular Hook’un kahramanlarıydı. Hook’a göre İngiltere’yi koruyanlar, parlak zırhlar içinde, süslü takımlar koşulmuş atlara binen adamlar değil, okçulardı. İnşa eden, toprak süren, üreten sıradan insanlar; porsukağacından yapılmış savaş okunu çekebilen ve iki yüz metre mesafeden bir adamın eli büyüklüğündeki hedefe okunu isabet ettirebilen adamlar. O nedenle Hook, yaşlı adamın gözlerinin içine baktığında bir kafiri değil, bir okçunun gururunu ve kudretini görüyordu. Kendini görüyordu. Birden bu adamı seveceğini idrak etti, ellerini halata götüremedi.

‘Bunun için yapabileceğin bir şey yok, evlat,’ dedi adam yavaşça. ‘Ben yaşlı kral için savaştım, ama oğlu ölmemi istiyor, o yüzden ipi iyice sık evlat, iyice sık. Ancak ben gittiğimde, evlat, benim için bir şey yapmanı istiyorum.’

Hook düğümlerin en sertini attı. Hook’un bu hareketi ya yaşlı adamın isteğini duyduğunu, ya da adamın yapmasını istediği iyilik her neyse, onu yapmayı kabul ettiğini gösteriyordu.

‘Şurada dua eden kızı görüyor musun?’ diye sordu yaşlı adam. ‘O benim torunum. Sarah, adı Sarah. Onu benim için buradan götür. Henüz cennete

gitmeyi hak etmiyor, o yüzden götür onu. Sen gençsin evlat, güçlüsün, benim için torunumu buradan uzaklaştırabilirsin.'

Peki ama nasıl? Hook düşündü ve halatın ucunu vahşice çekti, ilmik yaşlı adamın boynunun altında sıkıştı. Sonra arabadan atladı, neredeyse çamurda kayıyordu. Snoball ve Perrill ise diğer ilmikleri atmış, arabadan atlamışlardı bile.

'Basit insanlar,' diyordu Sir Martin, 'bunlar yalnızca basit insanlar, ama Yüce Kilisemizden daha iyi bildiklerini zannediyorlar, o yüzden bunlara derslerinin verilmesi lazım ki diğer basit insanlar da onların girdiği yanlış yolu takip etmesin. Onlara acıma yok, çünkü biz Tanrı'nın merhametini dağıtıyoruz! Tanrı'nın sınırsız merhametini!'

Tanrı'nın sınırsız merhameti, dört adamın ayaklarının altından arabayı hızla çekip ölmelerini izleyerek dağıtılıyordu. Yavaşça düştüler, sonra titreyip kıvrıldılar. Hook yaşlı adamı izliyor, ancak bir okçunun sahip olabileceği büyük ve geniş göğse bakıyordu. Adam boğulurken bacakları çekiliyor, sonra titreyip düzleşiyor ve tekrar çekiliyordu, ama ölürken ve can çekişirken dahi, sanki Hook'un biricik Sarah'sını pazaryerinden kaçırmasını bekliyormuş gibi dışarı firlamış gözleriyle genç adama bakıyordu. 'Ölmelerini bekleyecek miyiz,' diye sordu Will Snoball Sir Edward'a, 'yoksa bileklerinden tutup çekelim mi?' Sir Edward soruyu duymamış gibi yaptı. Dikkati tekrar dağılmıştı, bakışları bir noktaya odaklanamıyordu, oysa en yakınındaki direğe bağlanmış adama bakıyor gibi gözüküyordu. Bir rahip çenesi kırık Lollard'a söylev veriyor, diğer yandan, miğferinin yüzünü tamamen gölgelediği askerlerden biri yanan bir meşaleyi hazır tutuyordu. Snoball, 'O halde sallanmalarına izin vereceğim, efendim,' dedi, ama gene bir yanıt alamadı.

'Aman Tanrım!' Sir Martin birden uyanmış gibi görünüyordu, sesi tıpkı bölge kilisesinde cemaate, 'Aman Tanrım, Aman Tanrım, Aman Tanrım, şu minik güzelliğe bakın,' derken olduğu gibi hürmetliydi. Rahip Sarah'ya bakıyordu, kız diz çöktüğü yerden doğrulmuş, korku dolu gözlerle büyükbabasının can havliyle debelenmesini izliyordu. 'Ah Yüce Tanrım,' dedi rahip saygıyla.

Nicholas Hook, hep meleklerin neye benzediğini merak ederdi. Köyün kilisesindeki duvarlardan birinde melekleri tasvir eden bir resim vardı, ancak bu beceriksizce yapılmış bir resimdi, zira meleklerin yüzleri kocamandı,

elbiseleri ve kanatları ise sarıya çalmış, kilisenin sıvasından sızan nem yüzünden pul pul soyulmuş, buna rağmen Hook meleklerin olağanüstü güzellikte yaratıklar olduğunu anlamıştı. Kanatları balıkçıl kanatları gibidir herhalde, ama daha büyüktür; tüyleri de güneşin sabah sisinin arasından parladığı gibi parlar, diye düşünüyordu. Meleklerin saçlarının altından, uzun, tertemiz elbiselerinin ise ketenden yapıldığını farz ediyordu. Çok özel yaratıklar, kutsal varlıklar olduklarını biliyordu, ancak bir oğlanın rüyalarını süsleyen güzel kızlardı aynı zamanda. Onlar ışık saçan kanatların üzerindeki güzellikti, onlar melekti.

Ve bu Lollard kız, tıpkı Hook'un hayalini kurduğu melekler kadar güzeldi. Elbette kanatları yoktu ve gömleği çamurluydu; yüzü değişik bir şekil almış, izlediklerinin verdiği korkuyla ağzı kocaman açılmıştı, çünkü kendisinin de asılacağını biliyordu, gene de güzeldi. Mavi gözlü, sarı saçlıydı, elmacık kemikleri çıkıktı ve çiçek hastalığı cildine uğramamıştı. Bir oğlanın hayallerini süsleyecek bir kızdı, bu durumda, bir rahibin düşüncelerine girecek bir kız. 'Şu kapıyı görüyor musun, Michael Hook?' Sir Martin donuk bir şekilde sordu. Rahip, emrini yerine getirmeleri için Perrill kardeşlere bakınmıştı, ancak işitebilecek kadar yakında olmadıkları için en yakınındaki okçuyu seçti. 'Kızı al, kapıdan içeri sok ve ahırdan çıkmamasını sağla.'

Nick Hook'un kardeşi kafası karışmış görünüyordu. 'Alayım mı?' diye sordu.

'Sen alma! Sen değil, sünger beyinli geri zekalı! Sadece kızı meyhanenin ahırına götür! Onunla dua etmek istiyorum.'

'Ha, dua etmek istiyorsunuz!' dedi Michael gülümseyerek. 'Onunla dua etmek mi istiyorsunuz, peder?' diye soran Snoball iğneleyici bir tavırla güldü.

'Tövbe ederse,' dedi Sir Martin göstermelik bir dindarlıkla, 'yaşayabilir.' Rahip titriyordu, Hook bu titremenin soğuktan olduğunu sanmıyordu.

'Yüce İsa'nın merhameti buna izin verir,' dedi Sir Martin, bakışlarını kızdan Snoball'a çevirdi, 'bakalım ona tövbe ettirebilecek miyiz? Sir Edward?'

'Peder?'

'Kızla dua edeceğim!' dedi Sir Martin, ancak Sir Edward yanıt vermedi.

Yakında duran yanmamış odun yığınına bakıyordu, Lollard lideri odunların üzerinde durup gri gökyüzünü izliyor, vaaz veren rahibin sözlerini dinlemiyordu.

‘Götür onu, genç Hook,’ diye emir verdi Sir Martin.

Nick Hook, kardeşinin kızın dirseğinden tutup götürmesini izledi. Michael neredeyse Nick kadar güçlüydü, ancak kibardı da; içtenliği kızın duyduğu bütün korkuyu unutturdu. ‘Haydi, küçük hanım,’ dedi yumuşak bir sesle, ‘iyi kalpli peder seninle dua etmek istiyor. O yüzden bırak da seni ahıra götüreyim. Kimse canını yakmayacak.’

Michael direnmeyen kızı ağıl kapısına, oradan da okçuların atlarının bağlandığı ahıra götürürken Snoball kıs kıs güldü. Kapının açıldığı soğuk, tozlu alan, saman ve gübre kokuyordu. Nick Hook ikilinin peşinden gitti. Kendi kendine, kardeşini korumak için oraya gittiğini tekrar ediyordu, ama aslında okçunun ölmek üzereyken söylediği sözler Hook’u oraya gitmeye sevk etmişti. Ahır kapısına vardığında, kafasını kaldırıp ahırın uzaktaki duvarında bir pencere gördü ve birdenbire kafasında bir ses çınladı. ‘Onu buradan götür,’ diyordu ses. Bu bir erkek sesiydi, Nick Hook’un tanımadığı bir adamın sesi. ‘Onu buradan götür,’ dedi ses tekrar, ‘cennet senin olsun.’

‘Cennet mi?’ diye sordu Nick Hook yüksek sesle.

Nick?’ Bir yandan kızın dirseğini tutan Michael, dönüp ağa-lit-yine baktı, fakat Nick Hook ona değil, parlak güneş ışığının cinliği yüksek pencereye bakıyordu.

‘Yalnızca kızı kurtar,’ dedi ses, fakat ahırda Sarah ve Hook Lırdeşler haricinde kimse yoktu, ancak ses gerçekti; Hook’u bir in reme aldı. Kızı kurtarabilse. Onu bir kaçırabilse. Daha önce hiç Imylc bir hisse kapılmamıştı. Hep lanetli olduğunu, adını aldı-f’.ı azizin dahi onu sevmediğini düşünürdü, ancak şimdi, aniden, k ı/ı kurtarabilirse Tanrı’mn onu seveceği ve Aziz Nicholas’ı kentimden nefret ettirecek her ne yaptıysa, Tanrı’nın yaptığı şey için diiu affedeceği fikrine kapılmıştı. Hook’a kurtuluş sunulmuştu. ()rada, pencerenin ardındaydı ve genç adama yeni bir hayat vaat ediyordu. Artık lanetli Nick Hook’tan eser kalmayacaktı. Bundan emindi, ancak nasıl yapacağını bilmiyordu.

‘Tanrı aşkına, burada ne yapıyorsun?’ diye kükredi Sir Martin.

Hook yanıt v rmedi. Pencerenin ardındaki bulutlara bakıyordu. Rahip gülümsedi. ‘Merhaba, küçük hanım,’ dedi kısık sesiyle, sonra Michael’a döndü. ‘Soy onu,’ diye emir verdi sert bir şekilde.

‘Soyayım mı?’ diye sordu Michael kaşlarını çatarak.

‘Tanrı’nın huzuruna çıplak çıkmalı,’ diye açıkladı rahip, ‘böy-lece Yüce Mesih ve Tanrı’mız onu hakikatte olduğu gibi yargılayabilir. Hakikat, çıplaklıkta bulunur. Kitapta böyle yazar, hakikat, çıplaklıkta gizlidir.’ Kitapta böyle bir şey yazmıyordu, ancak Sir Martin bu lafı sık sık kullanırdı.

‘Ama...’ Michael hâlâ kaşlarını çatıyordu. Nick’in kardeşinin anlayışının kıt olduğunu herkes bilirdi, ama o bile ahırda bir şeylerin döndüğünü fark etmişti.

‘Yap şunu!’ rahip genç Hook’a kükredi.

‘Bu doğru değil,’ dedi Michael inatçı bir tavırla.

‘Ah, İsa aşkına,’ dedi Sir Martin kızarak, Michael’ı itti ve kızı yakasından yakaladı. Kesik ve umutsuz bir sesle ciyaklayan kız, adamdan kurtulmaya çalıştı. Michael dehşete kapılmış olanları izliyordu, Nick Hook ise hâlâ cenneti düşlüyor, gizemli ses kafasında yankılanıyordu. Hook hızla öne atıldı ve rahibin karnına sert bir yumruk attı; rahip yarı acı, yarı şaşkınlıkla iki büklüm olmuştu.

‘Nick!’ diyen Michael, ağabeyinin yaptığı karşısında dehşete düşmüştü.

Hook kızı dirseğinden tutmuş, uzaktaki pencereye doğru dönmüştü. ‘İmdat!’ diye bağırdı Sir Martin, sesi acıdan ve nefessiz kalmaktan dolayı kesik kesikti, ‘imdat!’ Hook adamı susturmak için geri döndü, ama Michael rahiple ağabeyinin arasına girdi.

‘Nick!’ dedi Michael tekrar. Perrill kardeşlerin ikisi de ahıra geldi.

‘Bana vurdu!’ dedi Peder Martin, hayret içinde. Tom Perrill sırıttı, kardeşi Robert ise Michael kadar şaşkındı. ‘Tutun onu!’ diye emretti rahip, yüzünde acı çektiğini gösteren bir ifadeyle doğruldu ve ‘Tutun şu piçi!’ dedi. Nefes almaya

çabalayan adamın sesi boğulmuş bir kurbağa gibi çıkıyordu. ‘Dışarı çıkarın!’ dedi nefes nefese, ‘ve tutun onu.’

Hook, kendini ahırın bahçesine götürmelerine karşı koymadı. Peşinden gelen kardeşi ayakta durmuş, açık kapının arkasından görünen asılmış adamlara mutsuz bir ifadeyle bakıyordu; serin yağmur damlaları gökyüzünden ince ince inmeye başlamıştı. Nick Hook birden tükendiğini hissetti. Bir rahibe vurmuştu, asil bir rahip, soylular sınıfına mensup, Lord Slayton’un hısımı olan bir rahip. Perrill kardeşler onunla kafa buluyorlardı, ancak Hook, onların dediklerini değil, Sarah’nın gömleğinin yırtıldığını işitiyordu; kızın çığlık attığını ve çığlıklarının boğulduğunu, hışırdayan samanları, tıpkı bir domuz gibi homurdanan Sir Martin’i ve inleyen Sarah’yı duyuyordu. Hook alçaktaki bulutlara ve şehrin üzerini kaplayan dumana bakıp, Tanrı’yı hayal kırıklığına uğrattığını düşündü. Tüm yaşamı boyunca Nick Hook’a lanetli olduğu söylenmiş, sonra bir ölüm mekanında, Tanrı sadece bir şeyi yapmasını istemiş, ama o yapamamıştı. Pazaryerinde derin bir ah çekildiğini duydu, kafirlerden birini cehennemin daha da büyük ateşlerine yollamak üzere bir ateşin daha yakıldığını düşündü. Kendisinin de cehenneme gideceğinden korkuyordu, çünkü mavi gözlü bir meleği kara ruhlu rahipten korumak için hiçbir şey yapmamıştı, fakat sonra, kendi kendine kızın bir kafir olduğunu söyledi ve kafasının içinde konuşan sesin şeytan olup olmadığını merak etti. Kız şimdi güçlükle soluyordu, nefes alıp verişi hıçkırıklara dönüştü, Hook yüzünü rüzgara ve atıştıran yağmura çevirdi.

Sir Martin, yemini yemiş bir hayvan gibi gerinerek ahırdan çıktı. Genelde beli hizasında sıktığı cübbesini serbest bırakmıştı. ‘İşte,’ dedi, ‘çok uzun sürmedi. Onu istiyor musun, Tom?’ dedi Perrill kardeşlerden büyük olanına, ‘kızı istiyorsan şenindir. Küçük şey pek de ağız sulandırıcı! İşin bittiğinde boğazını kes, yeter.’

‘Onu asmayacak mıyız, Peder?’ diye sordu Tom Perrill.

‘Öldür kancığı, o kadar,’ dedi rahip. ‘Kendim de yapardım, ama kilise insanları öldürmez. Onları müritlerimizin iradesine veririz, o kişi de sensin, Tom. O yüzden gidip kafir kancığı götür, sonra da boğazını kes. Sen Robert, sen de Hook’u tut. Michael, sen git! Bu işle bir alakan yok, uzaklaş!’

Michael tereddüt etti. ‘Git,’ dedi Nick Hook, bitkindi, ‘hadi git-’

Robert Perrill Hook'un kollarını arkaya götürüp tuttu. Hook kolaylıkla elinden kaçabilirdi, ancak hâlâ kafasında duyduğu sesten ve Sir Martin'e vurma ahmaklığım göstermesinden ötürü sarsılmış bir vaziyetteydi. Bu hareketi yüzünden asılacaktı, ancak, Sir Martin ona ölümden daha acı verecek şeyler yapmak istiyordu, bu nedenle Robert Perrill Hook'u tutarken, Sir Martin genç adama vurmaya başladı. Rahip ne kuvvetli bir adamdı, ne de bir okçunun müthiş kaslarına sahipti ama yoğun bir kini ve Hook'un yüzüne acımasızca geçirdiği kemikli parmakları vardı. 'Fahişenin pisliği.' Sir Martin tükürdü ve tekrar vurdu, Hook'un gözlerini çıkarmaya çalışıyordu. 'Kendini ölmüş bil, Hook,' diye bağırdı rahip. 'Seni işte buna benzeteceğim!' Sir Martin en yakındaki ateşi işaret etti. Direğin etrafında yoğun bir duman vardı, ancak odun yığınının altındaki alevler parlaktı ve gri dumanın arasından bükülmüş bir oka benzeyen bir şekil seçiliyordu. 'Soysuz seni!' dedi Sir Martin, Hook'a tekrar vururken, 'anan bacakları hiç kapanmayan bir fahişeydi, seni de aynı kendi gibi çıkartmış, bir fahişe gibi.' Hook'a tekrar vurdu, odun yığını üzerindeki dumanın içinde bir alev parladı, pazaryerinde bir domuzun iğdiş ediliyorken çıkardığı seslere benzer çığlıklar duyuldu.

'Tanrı aşkına, neler oluyor?' Sir Edward, rahibin sinirlendiğini duymuş ve nedenini öğrenmek için ahıra gelmişti.

Rahip titriyordu. Parmakları kan içinde kalmıştı. Hook'un dudaklarını patlatabilmiş, burnundan kan gelmesini sağlayabilmişti, ancak daha fazlasını başaramamıştı. Öfke dolu gözleri fal taşı gibi açılmıştı; Hook ise, o gözlerin içindeki şeytani deliliği görebildiğini düşünüyordu. 'Hook bana vurdu,' diye açıkladı Sir Martin, 'ölmesi gerekiyor.'

Sir Edward bakışlarını köpek gibi hırlayan rahipten kanlar içinde kalmış okçuya çevirdi. 'Buna Lord Slayton karar verir,' dedi Sir Edward.

'Bu durumda asılmasını uygun görecektir, değil mi?' Sir Martin kızgın bir şekilde sordu.

'Sir Martin'e vurdun mu?' Sir Edward Hook'a sordu.

Hook yalnızca başını salladı. Ahırda kendisiyle konuşan Tanrı mıydı, diye düşündü, yoksa şeytan mı?

‘Bana vurdu,’ dedi Sir Martin ve birden, ani bir heyecanla I look’un ceketini ortasından yırtıp, üzerindeki ay işaretini kollardı. ‘Bu nişanı hak etmiyor,’ diyen rahip yırtık ceketi çamurun içine fırlattı. ‘Biraz halat getirin,’ diye emretti Robert Perrill, ‘halat veya yay kirişi olur, getirin ve ellerini bağlayın! Kılıcını da alın!’

‘Ben alırım,’ dedi Sir Edward. Lord Slayton’ın malı olan kılıcı Hook’un kınından çekip aldı. ‘Ona bana ver, Perrill,’ diye buyruk verdi, sonra Hook’u alıp ahır kapısına götürdü. ‘Ne oldu?’

‘Kızın ırzına geçecekti, Sir Edward,’ dedi Hook, ‘geçti de!’

‘Tabii ki ırzına geçecekti,’ dedi Sir Edward sabırsızlanarak, ‘saygıdeğer Sir Martin bunu sıklıkla yapar.’

‘Tanrı benimle konuştu,’ kelimeler Hook’un ağzından dökü-lüverdi.

‘Ne yaptı?’ Sir Edward okçunun yüzüne sanki havada bulutlar olduğunu söylemiş gibi bakıyordu.

‘Tanrı benimle konuştu,’ dedi Hook sefil bir halde. Hiç ikna edici değildi.

Sir Edward hiçbir şey demedi. Hook’un yüzüne kısa bir süre daha baktı, sonra başını çevirip pazaryerine bir bakış fırlattı; yanan adam artık çığlık atmıyordu. Direkten sallanıyordu, saçları birden bire ateş alarak parlak alevler içinde yandı. Adamı tutan halatlar yandı, vücudu ateşin içine düştü. İki asker ellerindeki tırmıklarla cızırdayan bedeni tekrar ateşin ortasına attı.

‘Bir ses duydum,’ dedi Hook inatçı bir tavırla.

Sir Edward düşünmeden kafasını salladı, Hook’un sözlerini duyduğunu ama daha fazlasını duymak istemediğini anlatmak ister gibiydi. ‘Yayın nerede?’ diye sordu birden, hâlâ dumanın içinden görünen yanmış figüre bakıyordu.

‘Diğer yaylarla birlikte meyhanedeki fıçı odasında, Sir Edward.’

Sir Edward ahır kapısına döndü, Tom Perrill bir eli kanlar içinde sırıtarak çıktı. ‘Seni fıçı odasına gönderiyorum,’ dedi Sir Edward sessizce, ‘orada bekleyeceksin. Orada bekleyeceksin ki bileklerini bağlayalım, seni geri

götürüp malikanede mahkemeye çıkaralım ve demirhanenin önündeki meşe ağacında asalım.'

'Evet, Sir Edward,' dedi Hook sessizce itaat ederek.

'Ama şunu yapmayacaksın,' dedi Sir Edward, yumuşak ama kuvvetli bir sesle, 'meyhanenin ön kapısından çıkmayacak ve şehir merkezine gitmeyeceksin, Hook. Cheapside sokağını ya da Turnalar adındaki meyhaneyi aramayacaksın. Sonra Turnalar meyhanesine girip Calais'li Henry'yi bulmayacaksın. Beni dinliyor musun, Hook?'

'Evet, Sir Edward.'

'Calais'li Henry okçuları işe alıyor,' dedi Sir Edward. Kraliyet üniforması içinde bir asker, başka bir Lollard liderinin bağlandığı uzun direğin dibindeki odun yığınına yanan kütükleri taşıyordu. 'Picardy'de okçulara ihtiyaçları var,' dedi Sir Edward, 'üstelik iyi para veriyorlar.'

'Picardy,' diye tekrar etti Hook kuru bir sesle. İngiltere'de bir yerlerde başka bir kasabanın adı olmalıydı.

'Picardy'de para kazanmaya bak, Hook,' dedi Sir Edward, 'çünkü Tanrı biliyor ya, paraya ihtiyacın olacak.'

Hook duraksadı. 'Artık bir kaçak mıyım?' diye soran Hook endişelenmişti.

'Sen ölü bir adamsın, Hook,' dedi Sir Edward, 've ölü adamlar kanunlara tabi değildir. Ölü bir adamsın, çünkü benim emirleri-me uyup meyhanede bekleyecek, sonra da malikanede yargılanacaksın, bu durumda Lord Slayton'ın seni asmaktan başka bir seçeneği olmayacak. O yüzden git ve dediğimi yap.'

Ancak Hook aldığı emre tam uyacaktı ki, köşeden gelen bir bağırış duyuldu. 'Şapkaları çıkarın!' dedi birilerin ansızın, 'şapkaları çıkarın!' Bağırışlar ve nal sesleri bir grup süvarinin gelişini ilan ediyordu, atlar geniş meydana vardıklarında birkaç kola ayrılıp yerlerinde sıçradılar, daha sonra aldıkları nefesle burun deliklerinden dumanlar çıkaran atlar çamuru eşeleyerek durdular. Kadınlar ve erkekler şapkalarını çıkarmış, çamurun içinde diz çökmüşlerdi.

‘Eğil, evlat,’ dedi Sir Edward Hook’a.

En öndeki atlı gençti, Hook’tan çok büyük değildi, ancak soğuk bakışlarını pazaryerinde gezdirirken uzun burunlu yüzünde açık bir kararlılık ifadesi okunuyordu. Yüzü inceydi, gözleri koyu renkli, ince dudaklarının çevrelediği ağzı çirkindi. Tıraşı sinekkaydı yapılmıştı, usturanın aşındırdığı yüzünün derisi yer yer soyulmuş gibiydi. Siyah bir ata biniyordu, hayvana cilalanmış deri ve parlak gümüşten yapılma süslü bir gem vurulmuştu. Siyah çizme, siyah dizlikler, siyah bir gömlek ve koyu mor kumaştan, kenarları kuzu postundan yapılmış bir pelerin giyiyordu. Kafasında koyu renkli, gösterişli bir tüyü olan siyah kadife şapkası vardı, belinden siyah kınlı bir kılıç sallanıyordu. Bütün pazaryerini gözden geçirdi ve Boğa meyhanesinin kirişinden sarkan çan halatlarından sallanarak dönen üç erkekle bir kadını izlemek üzere atını ileri sürdü. Birdenbire, kıvılcım yüklü muazzam bir rüzgar aygıra doğru esti, ürken at kişnedi. Atın sahibi, siyah eldivenli eliyle hayvanın boynuna hafifçe vurarak sakinleştirirken, Hook, adamın eldivenlerinin üzerine mücevher taktığını gördü. ‘Tövbe etmelerine fırsat verildi mi?’ diye sordu atlı.

‘Pek çok defa, Majesteleri,’ diye cevap verdi Sir Martin yumuşak bir ses tonuyla. Rahip meyhanenin bahçesinden aceleyle gelmişti, dizlerinin üzerinde duruyordu. İstavroz çıkardı, kırışıklarla dolu yüzü sanki Yüce Tanrı için acı çeken bir azizinki gibi görünüyordu. Rahip istediği zaman böyle görünebilir, şeytan gibi gözlerine birden acı, şefkat ve merhamet dolardı.

‘O halde ölmeleri,’ dedi genç adam sertçe, ‘Tanrı’yı memnun ediyor, beni de memnun ediyor. İngiltere kafirlerden temizlenecektir!’ Zeka fışkıran kahverengi gözleri kısa bir süre Nick Hook’a döndü, okçu hemen bakışlarını indirip gözlerini çamura dikti ve siyahlar içindeki atlı az önce yakılmış ikinci ateşe gidene kadar gözlerini çamurdan ayırmadı. Ancak Hook bakışlarını kaçırmadan hemen önce, adamın yüzündeki yara izini görmüştü. Bu bir savaş yarasıydı, bir ok burnu ile gözü arasındaki köşeyi derinden kesmişti. Okun öldürmüş olması gerekirdi, ama Tanrı genç adamın yaşamasına karar vermişti belli ki.

‘Kim olduğunu biliyor musun, Hook?’ siye sordu Sir Edward sessizce.

Hook emin değildi, ancak hayatında ilk kez gördüğü kişinin Chester Kontu, Aquitaine Dükü veya İrlanda Lordu olduğunu tahmin etmek zor olmasa gerekti.

Gördüğü kişi Henry idi, Tanrı'nın lütfü üzerinde olan İngiltere Kralı Henry.

Ve kraliyet soyunun karmaşık ilişkilerini anladığını söyleyen kimselere göre, aynı zamanda Fransa Kralı.

Alevler ikinci adama ulaştı, kafir bağırıyordu. Beşinci İngiltere Kralı adını taşıyan Henry, Lollard'ın ruhunun cehenneme gidişini sükunetle izledi.

'Git, Hook,' dedi Sir Edward alçak bir sesle.

'Neden, Sir Edward?' diye sordu Hook.

'Çünkü Lord Slayton senin ölmeni istemiyor,' dedi Sir Edward, 'belki gerçekten de Tanrı ile konuştun, çünkü hepimizin (> nun inayetine ihtiyacı var. Özellikle bugün. O yüzden git.'

Ve Nicholas Hook, okçu ve kaçak, gitti.

1.BÖLÜM Aziz Crispin ve Aziz Crispinian

Aisne nehri alçak ağaçlı tepelerin çevrelediği geniş bir vadi boyunca yavaşça kıvrılıyordu. Mevsimlerden bahardı ve yeni çıkan yapraklar insanı şaşırtacak kadar yeşildi. Soissons şehrinin etra-li nı saran nehrin kenarlarında uzun otlar büyüyordu.

Şehrin surları, bir katedrali ve kalesi vardı. Bu kale, Paris'ten kuzeye giden ve şimdilerde Fransa'nın düşmanları tarafından tutulan Flanders yolunu koruyan hisardı. Garnizon binasının dışında Burgonya'ya ait çentikli kızıl haç vardı, kalenin önünde ise Ikırgonya Dükü'nün gösterişli bayrağı dalgalanıyordu, bayrağın üzerindeki mavi ve sarı çizgiler Fransa'nın kraliyet ordusunu dörde ayırıyor, her bir bölümde şahlanmış bir aslan motifi bulunuyordu.

Şahlanmış aslanlar ile Fransız zambakları savaş halindeydi ve Nicholas Hook bu savaştan hiçbir şey anlamıyordu. 'Anlaman gerekmez,' demişti Calais'li Henry Londra'da, 'zira bu seni hiç mi hiç ilgilendirmez. Bu lanet Fransızların kendi aralarındaki kavgası, bilmen gereken tek şey bu, bir taraf savaşmamız için bize para ödüyor, ben de okçuları alıyorum ve kimi öldürmeleri

gerekiyorsa, onları öldürmeleri için yolluyorum. Hedef vurabilir misin?'

'Evet.'

'Göreceğiz bakalım.'

Nicholas Hook vurabilirdi ve işte Soisson'a gelmişti, üzerinde çizgiler, aslanlar ve zambakların olduğu bayrağın altındaydı şim-

di. Burgonya'nın nerede olduğu hakkında en ufak bir fikri bile yoktu, yalnızca düklerine Korkusuz John denildiğini ve dükün Fransa Kralı'nın birinci dereceden kuzeni olduğunu biliyordu.

'Adam deli, Fransa Kralı yani,' demişti Calais'li Henry Hook'a. 'Ayağı şişmiş bir kokarca gibi kudurdu, aptal herif camdan yapıldığını sanıyor. Birisinin ona dokunup tuz buz etmesinden korkuyor. İşin doğrusu, kafasında beyin yerine ot var, gerçekten de, şimdi de hiç de deli olmayan düke karşı savaşıyor. Onun kafasında beyin var.'

'Neden savaşıyorlar?' diye sormuştu Hook.

'Ben nereden bileyim Tanrı aşkına? Umurumda mı? Benim umurumda olan tek şey, evlat, dükün parasının bankacılardan geldiğidir. İşte.' Meyhanedeki masaya birkaç gümüş para atmıştı. Hook o gün erken saatlerde Piskopos Geçidi'nin arkasındaki Spital kırlığına gitmiş, yüz elli adım uzaklıktaki ölü bir ağaçtan sallandırdığı saman dolu bir çuvala on altı ok atmıştı. Okları çok hızlı atmıştı, öyle ki, attığı her ok arasında beşe kadar ancak sayılabilirdi, üstelik on altı oktan on ikisi çuvala girerken, dördü çuvalı sıyırıp geçmişti. Calais'li Henry Hook'un yetenekli olduğunu söylerken, 'İşe yarayacaksın,' demişti gönülsüzce.

Londra'ya varmadan Hook'un parası bitti. Hiç bu kadar yalnız ve köyünden uzakta olmamıştı. Paralan biraya, meyhanedeki fahişelere ve Soissons'a gelmeden çok önce parçalanan bir çift uzun çizmeye gitmişti. Yolculuğu sırasında ömründe ilk kez deniz görmüş, gözlerine inanamamıştı, hâlâ nasıl bir şeye benzediğini hatırlamaya çalışıyordu. Hayalinde bir göl canlandırıyordu,

ancak bu gölün ucu bucağı yoktu ve suları, daha önce gördüğü bütün sulardan daha hırçındı. On iki okçuyla yolculuk yapmışlar, Calais'te Burgonya üniformalı bir düzine asker tarafından karşılanmışlardı. Hook, askerlerin İngiliz olması gerektiğini düşündüğünü anımsadı, zira ceketlerindeki altın zambaklar Londra'da kralın adamlarının üzerinde gördüklerine benziyordu; ancak, bu ıskerler ne Hook'un ne de yanındaki okçuların anladığı tuhaf bir dil konuşuyorlardı. Calais'e vardıktan sonra Soissons'a kadar yü-ı i'ımüşler, çünkü at almaları için her okçunun lordlarından almayı umduğu parayı alamamışlardı. Yürüyer adamlara boş yaylar ve sallandıkça tıkırdayan büyük ok kutularıyla dolu iki at arabası eşlik etmişti.

Garip bir okçu grubu oluşturmuşlardı. Aralarında eskiden aldıkları yaralar yüzünden aksayarak yürüyen yaşlı adamlar vardı ve çoğu ayyaştı.

İngiltere'den ayrılmadan önce 'Bulabildiklerim bunlardı,' demişti Calais'li Henry Hook'a, 'ama sen iyi görünüyorsun, evlat. Peki, ne suç işledin?'

'Suç mu?'

'Burada olduğuna göre. Kaçak mısın?'

Hook başını sallayıp, 'Galiba' demişti.

'Galibaymış! Ya kaçaksındır ya da değilsindir. Peki ne suç işledin?'

'Bir rahibe vurdum.'

'Öyle mi?' İri yarı, kel kafalı, sert çehreli bir adam olan Henry, bir an ilgilenir gibi olmuş, sonra omuz silkmişti. 'Bu günlerde kiliseye karşı dikkatli olmalısın, evlat. Siyah kargaların canı adam yakmak istiyor. Kral da öyle. Halbuki alçak herifin teki, Henry'miz. Hiç gördün mü?'

'Bir kere,' dedi Hook.

'Yüzündeki yarayı gördün mü? Ok yüzüne isabet etmiş, tam yanağına, ama öldürmemiş! İşte o zamandan beri Tanrı'nın en iyi arkadaşı olduğuna inanıyor, şimdi de Tanrı'nın düşmanlarını ateşe veriyor. Hemen yarın Kale'den okları getireceksin, sonra da deniz yoluyla Calais'e gideceksin.'

Nicholas Hook, kaçak ve okçu, çentikli Burgonya haçını giyip Soissons'a gitmişti.

Hook artık Burgonya Diikü'nün oluşturduğu birliğin bir parçasıydı, komutanı Sir Roger Pallaire adındaki kibirli bir askerdi. Hook Pallaire'i nadiren görüyor, emirlerini de, vaktinin çoğunu *L'Oie,* yani Kaz denilen meyhanede geçiren Smithson adındaki bir yüzbaşıdan alıyordu. 'Hepsi bizden nefret ediyor,' demişti Smithson yeni gelen birlikleri karşılarken, 'o nedenle akşamları kasabada tek başınıza dolaşmayın. Tabii sırtınıza bıçak saplanmasını istemiyorsanız.'

Garnizonları Burgonya'ya aitti, ancak Soissons yurttaşları budala kralları Fransa Kralı 6. Charles'a sadıktı. Hook bu kale şehrinde üç aydır bulunmasına rağmen, hâlâ Burgonyalılarla Fransızların neden birbirlerinden nefret ettiklerini anlayamıyor-du, çünkü birbirlerine çok benziyorlardı. Aynı dili konuşuyorlardı, üstelik kendisine söylendiğine göre Burgonya Dükü hem deli kralın kuzeni, hem de Fransız veliahdının kayınpederiydi. 'Aile kavgası, delikanlı,' dedi John Wilkinson, 'hem de en şiddetlisinden.'

Wilkinson yaşını almış bir adamdı, en az kırklarında idi, garnizon tarafından İngiliz okçularına ok ve yay yapması için işe alınmıştı. Kaz'da bir duvarında eğeler, testereler, ağaç bıçakları, iskarpelalar ve keserlerin asılı durduğu bir ahırda yaşıyordu. Smithson'dan bir yardımcı istemiş, yeni gelenlerden en genci olan Hook bu işe seçilmişti. Wilkinson, 'En azından yeteneklisin,' diye isteksizce övgüde bulunmuştu Hook'a, 'buraya gelenlerin çoğu döküntüdür. Hem adamlar, hem silahlar, ikisi de döküntüdür. Kendilerine okçu derler, ancak yarısı elli adım mesafeden bir varili vuramaz. Ya Sir Roger'a ne demeli?' Yaşlı adam yere tükürdü. 'Yalnızca para için burada. Geldiği yerde her şeyini kaybetmiş. Duyduğuma göre beş yüz sterlinin üzerinde borcu varmış! Beş yüz sterlin! Düşünebiliyor musun?' Wilkinson eline bir ok alıp kafasını salladı. 'Sir Richard adına işte bu süprüntüyle savaşmak zorundayız.'

'Okları kral gönderdi,' dedi Hook savunmak istercesine. Ok kutularının kale mahzeninden taşınmasına yardımcı olmuştu.

Wilkinson dişlerini göstererek sırıttı. 'Kral'ın tek yaptığı, Tanrı onu bağışlasın, Kral Edward zamanından kalma birkaç ok bulmaktı. Kendi kendine şöyle düşündü, ne yapacağımı biliyorum, bir halta yaramayan şu okları Burgonya'ya

satacağım!' Wilkinson oku Hook'a fırlattı. 'Şuna bak!'

Hook'un kolundan daha uzun, alıçtan yapılma ok bükülmüştü. 'Eğilmiş,' dedi Hook.

'Hem de yaşlı bir piskopos kadar! Bununla adam vurulmaz! Burnunun ucundaki hedefi bile vuramazsın bununla!'

Wilkinson'in ahırı sıcaktı. Yaşlı adam, tepesinde bir kazan suyun kaynadığı tuğla fırında ateş yakıyordu. Bükülmüş oku Hook'tan alıp diğer bir düzine ok ile birlikte kazanın tepesine boylu boyunca koydu, sonra kalın bir kumaş parçasını alıç şaftların üzerine itinayla yerleştirip en üste ağırlık olarak bir taş koydu. 'Onları buharda ısıtıyorum, evlat,' diye izah etti Wilkinson, 'sonra üzerlerine ağırlık koyuyorum ve şansım yaver giderse düzeltiyorum, ama bu sefer de buhar yüzünden tüyleri çıkıyor. Zaten okların yarısında tüy yok!'

Nişasta zamkı kokan daha küçük ikinci bir kazanın altında maltız yanıyordu. Wilkinson, oklara takılan kaz tüylerini yapıştırmak için bu zamkı kullanıyordu. 'İpek de yok,' diye homurdandı, 'o yüzden kas teli kullanmak zorunda kalıyorum.' Kas teli, boyuna kesilmiş tüyleri okun kuyruğuna bağlayarak zamkı destekliyordu. 'Ama kas teli pek işe yaramıyor,' diye yakındı Wilkinson, 'kurur, büzüşür, gevrer. Sir Roger'a ipek tel gerektiğini söyledim, ama anlamıyor. Ona göre ok oktur, halbuki öyle değil.' Kas teline bir düğüm attı, ok atıldığında bu ilmek kirişte duracaktı. Yayın kertiği, ipin alıç şaftı yarmasını önlemek için boynuzdan yapılmış bir şeritle güçlendirilmişti. Wilkinson'in çabalarına rağmen boynuz yerinden çıkmıyordu, yaşlı adam deri plakaların içinden başka bir ok alırken, amacına ulaşamamanın verdiği hoşnutsuzlukla homurdandı. Girintili çıkıntılı kenarları olan sert plakaların bir çifti iki düzine ok taşıyabiliyordu, okları birbirlerine değmeyecek bir şekilde tutarak hassas kaz tüylerinin taşınırken ezilmemesini sağlıyordu. 'Tüyler, boynuz, alıç, ipek, çelik ve cila,' dedi Wilkinson yumuşak bir ses tonuyla. 'Dilediğin kadar iyi bir yay yapabilir ve ona uygun bir okçu bulabilirsin, ancak tüylerin, boynuzun, alıç ağacın, ipeğin, çeliğin ve cilan olmazsa, düşmanlarına ok atmak yerine tükürsen de olur. Hiç adam öldürdün mü, Hook?'

'Evet.'

Hook'un sesindeki kavgacı tonu duyan Wilkinson sırıttı. 'Cinayet mi? Savaşta

mı? Hiç savaşırken adam öldürdün mü?' 'Hayır,' diye itiraf etti Hook.

'Hiç okunla adam öldürdün mü?'

'Bir kez, bir serseriydi.'

'O seni vurdu mu?'

'Hayır.'

'O halde sen okçu değilsin, değil mi? Savaşta adam öldürürsen, Hook, işte o zaman ben okçuyum diyebilirsin. Son öldürdüğün adamı nasıl öldürdün?'

'Astım.'

'Neden?'

'Çünkü kafirdi,' diye açıkladı Hook.

Wilkinson elini seyrelengri saçlarının arasında gezdirdi. Asık .m ;ıiı ve keskin gözleriyle, bir tilki kadar ince olan bu adam, şimdi llook'a düşmanlıkla bakıyordu. 'Bir kafiri mi yaktın?' diye Miılıı, 'bugünlerde İngiltere'de odun sıkıntısı var, öyle mi? Peki m- /aman yaptın bu cesurca hareketi?'

'Geçen kış.'

'Bir Lollard'dı, öyle mi?' diye sordu Wilkinson, Hook evet ılı-ıccsine başını sallarken zoraki gülümsedi. 'Yani bir adamı, bir |i;ırça ekmek konusunda kilise ile ayrılığa düştü diye astın mı?

Hcn cennetten gelen canlı ekmeğim," der Lordumuz, o zaman luı rahibin tabağındaki ölü ekmek olduğunu söylememiştir, değil mı? Küflü bir ekmek olduğunu da söylememiştir, değil mi? Yüce I ordumuz yaşayan bir ekmek olduğunu söylemiş evlat, ama emimin sen ne yaptığını O'ndan daha iyi biliyordun.'

Hook yaşlı adamın sözlerindeki meydan okumayı hissetti, anı ;ık buna karşılık veremeyeceğini düşündüğü için hiçbir şey demedi. Daha önce ne dini ne de Tanrı'yı önemsemişti, en azından kulasındaki sesi duyana kadar böyle olmuştu,

ama şimdi, bazen o sesi gerçekten duyup duymadığını merak ediyordu. Londra'daki meyhanenin ahırındaki kızı anımsadı, gözleriyle nasıl yalvardığım, onu nasıl hayal kırıklığına uğrattığını. Yanan etlerin kesif kokusunu, İngiltere armasının zambakları ve leoparları arasında esen rüzgardaki dumanı anımsadı. Genç kralın yüzünü anımsadı, yaralı ve merhametsiz.

'Bu oku,' dedi Wilkinson, yamuk uçlu bir oku eline alarak, 'ehil bir katil haline getirebiliriz. Bir soylunun ruhunu cehenneme götürecek türden bir şey.' Oku geniş bir tahtanın üzerine koydu ve bir bıçak seçip keskinliğini başparmağıyla kontrol etti. Okun üstten on beş santimlik kısmını hızlı bir hamleyle kesti, sonra Hook'a fırlattı. 'Delikanlı, bir işe yara da şunun ucunu çıkar.'

Okun ucu, Hook'un orta parmağından biraz uzun, dar bir demir parçasından oluşuyordu. Üç kanatlı ve keskin uçluydu. Ucunda kancası yoktu. Sivri uç çoğu ok ucundan daha ağırdı, zira zırh delmek için yapılmıştı. Yalnızca Herkül gibi muhteşem kaslara sahip bir adamın çekebileceği o devasa yaylardan biri ile kısa mesafeden atıldığında, en iyi zırhı dahi delip geçerdi. Bu uç şövalye katiliydi ve Hook, zamk çıkana ve sivri uç gevşeyene kadar okun başını çevirdi.

'Bu uçları nasıl sertleştirdiklerini biliyor musun?' diye sordu Wilkinson.

'Hayır.'

Wilkinson, okun kalan parçasını eğiyordu. Bıçağı serçe parmağından uzun olmayan, kaliteli, incecik bir testere kullanarak okun kesik ucunda kama şeklinde derin bir kertik yapıyordu. 'Demir yaparlarken,' dedi Wilkinson, konuşurken gözü işindey-di, 'ateşe kemik atarlar. Kemikler, evlat, kemikler. Kurumuş kemikler, ölü kemikler. Söyle bakalım, yanan kömürün içindeki ölü kemikler demiri çeliğe nasıl dönüştürür?

'Bilmiyorum.'

'Ben de bilmiyorum, ama öyle oluyor işte. Kemik ve kömür,' dedi Wilkinson. Kertikli oku kaldırdı, kesikteki bıçkı tozunu üfleyip hoşnut bir ifadeyle başını salladı. 'Kent'te insan kemiği kullanan bir adam tanıyordum. En iyi çeliğin çocuk kafatasının yapıldığını söylüyordu, sanırım haklıydı. Şerefsiz herif

mezarları kazıp kafatası toplar, sonra onları parçalar ve fırınında yakardı. Bebek kafatası ve kömür! Ah, adam adi hergelenin tekiydi, ama öldürücü oklar yapardı. Evet, öldürürlerdi. Okları zırhı delmezdi, sessizce içinden geçerdi!' Wilkinson konuşurken bir yandan da on beş santimlik meşe bir şaft seçmişti. Okun bir ucunu kertik şeklinde keskinleştirmiş ve okun çentiğine oturtmuştu. 'Şuna bak,' dedi gururlanarak ve okun birbirine geçirilmiş eklem yerini

Küstcrdi, 'tam uydu. Bu işi çok uzun süredir yapıyorum!' Okun kışına gelecek şekilde kestiği sivri ok ucunu almak için uzandı.

I kınları birbirine zamklayacağım,' dedi, 'sen de artık bununla bilisini öldürebilirsin.' Oka hayranlıkla baktı. Meşe, ok başım daha da ağırlaştırmıştı, böylelikle çelik ve tahtanın ağırlığı okun plaka zırhı delmesini sağlayacaktı. 'İnan bana evlat,' diye gad-ıhırca devam etti yaşlı adam, 'yakında adam öldürmeye başlayacaksın.'

'Öyle mi?'

Wilkinson kısa ve keyifsiz bir gülüş attı. 'Fransa Kralı deli olabilir, ancak Burgonya Dükü'nün Soissons'da barınmasına izin vermeyecektir. Paris'e çok yaklaştık! Kralın adamları çok zaman geçmeden burada olacaklar, eğer ki kasabaya girerlerse, evlat, kaleye gideceksin ama, ola ki kaleye girerlerse, intihar edeceksin.

I Yansızlar İngilizleri sevmezler, hele ki İngiliz okçulardan nefret ederler, o nedenle seni yakalarlarsa, evlat, seni bağırta bağırta öldürürler.' Başım kaldırıp Hook'a baktı. 'Ciddiyim, genç Hook. Bir Fransız tarafından yakalanacağına, kendi boğazını kessen daha iyi.'

'Gelirlerse savaşacağız,' dedi Hook.

'Savaşacağız, değil mi?' diye sordu Wilkinson sert bir kahkaha atarak, 'Dua et dükün ordusu onlardan önce gelsin, çünkü l 'ransızlar gelirse, genç Hook, Soissons'da kapana kısılmış fareler gibi kalakalırız.'

Ve Hook, her sabah köprünün üzerinde durup, Aisne'den Compiegne'e uzanan yolu gözlüyordu. Duvarın dışına inşa edilmiş çok sayıdaki evden bir tanesinin bahçesine bakmak içinse daha fazla vakit harcıyordu. Kasaba kanalının

yanında duran bu ev, boyacının eviydi; kızıl saçlı bir kız her gün çıkar, yeni boyanmış giysileri kurumaları için uzun bir ipe asar, bazen de yukarı bakıp Hook'a ya da diğer okçulara el sallardı, onlar da kıza ıslık çalardı. Bir gün yaşlıca bir kadın kızın el salladığını görüp nefret ettikleri yabancı askerlere cana yakın davrandığı için kıza okkalı bir tokat savurdu; ancak ertesi gün, kızıl saçlı kız, kendisini izleyenleri memnun etmek için gene çıkmış, kalçalarını sallamıştı. Kızın görünmediği zamanlarda ise Hook zırhların üzerinde parlayan bir güneş ışığı veya Dük'ün ordusunun, ondan beteri düşman ordusunun gelişini duyuran parlak zırhların aniden ortaya çıkışım görmek için yolu gözlüyor, ancak gördüğü askerler, sadece şehir garnizonundan şehre yemek getiren Burgonyalı askerler oluyordu. Bazen İngiliz okçuların bu yağmacı ekiplerle at koştuğu oluyordu, ne var ki hububatını ve canlı hayvanlarını çaldıkları halk dışında bir düşman görünmüyordu. Burgonyalılar geldiklerinde kasaba halkı ormana sığınmıştı. Fakat askerler istiflenmiş yemeklerini bulmak için evlerinin altını üstüne getirince Soissons vatandaşları daha fazla saklanamamıştı. Burgonyalı komutan Sire Enguerrand de Bournonville, Fransız düşmanlarının yaz başında gelmesini ummaktaydı ve uzun bir kuşatmaya direnmeyi planlıyordu, o nedenle garnizonu ve kasaba halkını doyurmak için katedrale hububat ve tuzlanmış et yığılıyordu.

Nick Hook yiyeceklerin katedrale yığılmasına yardımcı oluyordu, hububat kokan bu yiyeceklerin altından her zaman tabaklanmış derinin keskin kokusu gelirdi, çünkü Soissons, kunduracıları, eyercileri ve tabakçıları ile meşhurdu.

Kasabanın güneyinde tabaklama çukurları bulunuyordu, rüzgar güneyden estiğinde derilerin tabaklandığı idrarın pis kokusu bütün kasabanın havasını kirletiyordu. Hook sıklıkla katedralde dolaşıyor, resimlerle süslü duvarlara ya da gümüş, altın ve fildişi ile bezenmiş, ipek ve keten işlemeli zengin mihraplara bakıyordu. Daha önce hiç bir katedralin içine girmemişti, katedralin büyüklüğü, yüksek çatısındaki gölgeleri, taşların sessizliği onu rahatsız ediyor; hayatta ok, yay ve bunları kullanacak kaslardan başka

AZINCOURT

peylerin olması gerektiği hissine kapılıyordu. Bu şeyin ne oldu-i'iınu tam olarak bilemese de, Londra'daki yaşlı okçu kendisiyle konuştuğunda, sonra da kafasındaki o sesi duyduğunda, bazı şeyleri anlamaya başlamıştı. Kendini işe yaramaz hissettiği bir l'iin, Bakire Meryem heykelinin önünde diz çökerek

Londra'daki lıaşarısızlığı için af diledi. Başını kaldırarak Meryem'in biraz üzt;iin yüzüne baktı, mavi ve beyaz boya ile parlak bir görünüm verilen gözlerin kendisine baktığını düşündü. Meryem'in gözlerindeki sitemi gördü. Konuş benimle, diye dua etti, ama kafasındaki sesi duyamadı. Yüce İsa'nın annesi Sarah'nın ölmesini affetmiyor, diye düşündü. Tanrı'yı hayal kırıklığına uğratmıştı. Lanetlenmişti.

'Onun sana yardım edebileceğini mi düşünüyorsun?' Ters bir ses dualarını böldü. Hook döndüğünde Wilkinson'i gördü.

'O yardım edemezse,' diye sordu Hook, 'kim edebilir?'

'Oğlu olabilir mi?' dedi Wilkinson acı bir sesle. Yaşlı adam gizlice etrafina bakındı. Yan mihraplarda yarım düzine rahip ekmek kutsama ayini yapıyorlardı, onların dışında sadece kilisenin ortasına doğru aceleyle hareket eden ve başlarındaki rahipler tarafından korunan rahibeler vardı. 'Zavallı kızlar,' dedi Wilkinson.

'Zavallı mı?'

'Rahibe olmak istediklerini mi sanıyorsun? Aileleri onları beladan uzak dursunlar diye buraya koymuş. Onlar zenginlerin piçleri, evlat, kendilerinin de piçleri olmasın diye buraya kilitledikleri gayrı meşru çocukları. Buraya gel, sana bir şey göstereceğim.' Hook'un cevap vermesini beklemedi, binanın doğu ucundaki yarım dairede sıra sıra duran ihtişamlı kemerlerin altında yükselen ve altın gibi parlayan yüksek mihraba doğru gürültülü adımlarla yürüdü. Wilkinson mihrabın altında diz çöktü ve saygıyla başını eğdi. 'Kutulara bak, evlat,' diye emretti Hook'a.

Hook, altın çarmıhın her iki yanında gümüş ve altın kutuların bulunduğu mihraba tırmandı. Kutuların yüzleri billur camdan yapılmıştı, ancak Hook içinde deriye benzer bir şeylerin bulunduğunu fark etti. 'Nedir bunlar?' diye sordu.

'Kundura, evlat,' dedi Wilkinson, başı hâlâ eğikti, sesi boğuk geliyordu.

'Kundura mı?'

‘Ayağına geçirirsin, genç Hook, çamurun ayak parmaklarının arasına girmesini önler.’

Kararmış ve büzüşmüş deri eski görünüyordu. Emanet kutularından birindeki büzüşmüş ayakkabı o kadar küçüktü ki, Hook bunun bir çocuğa ait olması gerektiğine karar verdi. ‘Neden kundura?’ diye sordu.

‘Aziz Crispin ve Aziz Crispinian’ı hiç duydun mu?’

‘Hayır.’

‘Kunduracılarla deri işçilerini koruyan azizlerdir, evlat. Bu kunduraları onlar yaptı, veya bize öyle söylendi, burada yaşadılar ve muhtemelen burada öldürüldüler. Şehit edildiler, evlat, tıpkı Londra’da yaktığın o adam gibi.’

‘Ama o bir...’

‘Kafirdi. Biliyorum. Söylemiştin. Ancak her şehit, ondan daha güçlü olan birinin inançları ile çatıştığı için öldürülmüştür. Çarmıha gerilen İsa, evlat, Yüce İsa kafirlikten ötürü çarmıha gerildi! Başka niçin onu çiviledi̇ler sanıyorsun? Kadınları da öldürdün mü?’

‘Hayır,’ dedi Hook, rahatsız olmuştu.

‘Ama orada kadınlar da vardı, değil mi?’ diye soran Wilkinson, Hook’a baktı. Hook’un vereceği cevap, yüzünden okunuyordu, yaşlı adam yüzünü ekşitti. ‘Ah, eminim Tanrı o gün yapı-lııılardan ötürü çok memnun olmuştur!’ Adam tiksintiyle başını •.alladı, kemerinden sarkan para kesesine elini uzattı. Kesesinden I look’un bir avuç para olduğunu düşündüğü şeyleri çıkarıp seyyahların takdirini kazanmak için mihrabın yanında duran devasa hır bakır kavanoza attı. Rahiplerden biri şüpheyle iki okçuyu izliyordu, ancak, metalin büyük kavanoza düşerken çıkardığı sesi duyunca gözle görünür biçimde rahatladı. ‘Ok uçları,’ diye açıkladı sırıtmakta olan Wilkinson. ‘Artık bir işe yaramayan eski, paslanmış ok uçları. Diz çöküp Crispin ve Crispinian için dua okumaya ne dersin?’

Hook tereddüt etti. Tanrı’nın, Wilkinson’in kutuya bozuk para yerine değersiz ok uçlarını attığını gördüğünden emindi, birden cehennem alevlerinin çok

yakınında olduğunu hissedip hemen kendi kesesinden madeni para çıkardı ve bakır kaba attı. 'İyi, delikanlı,' dedi Wilkinson, 'piskopos bundan dolayı hoşnut olacaktır. Bununla birasının bir yudumunu ödeyebilir, değil mi?'

'Neden Crispin ve Crispinian'a dua ediyoruz?' diye sordu I look Wilkinson'a.

'Çünkü onlar buranın azizleridir, evlat. Onların görevi, Soissons'da okunan duaları dinlemektir, o nedenle burada dua edilecek en iyi azizler onlardır.'

Böylece Hook, dizlerinin üzerine çöküp Aziz Crispin ve Aziz Crispinian'a dua etti, Londra'da işlediği günahı affetmeleri, şehit oldukları bu kasabada onu korumaları ve İngiltere'ye, evine sağ salim gitmesine izin vermeleri için yakardı. Bu dua, İsa'nın annesine okuduğu dualar kadar güçlü olmasa da, bu iki azize dua etmek anlamlı, diye düşündü, çünkü bu kasaba onların eskiden yaşadıkları kasabaydı, üstelik Soissons'da kendilerine dua edenleri bilhassa gözleyecekleri muhakkaktı.

'Benim işim bitti, delikanlı,' dedi Wilkinson çabucak. Cebine bir şey sokuşturuyordu, mihrabın yan tarafına geçen Hook, mih-rabm örtüsünün ucunun yırtık pırtık olduğunu gördü; ucu saçak-lanmış, ucundan kare bir bölüm kabaca kesilmişti. Yaşlı adam sırıttı. 'İpek, delikanlı, ipek. Ok yapmak için ipek tele ihtiyacım var, o yüzden çaldım.'

'Tanrı'dan mı?'

'Tanrı birkaç ipek teli karşılayamıyorsa, evlat, o halde çok darlık çekiyor demektir. Senin memnun olman lazım. Fransızları öldürmek istiyorsun, değil mi, genç Hook? O halde dua et de oklarına bağlamama yetecek kadar ipek telim olsun.'

Ancak Hook, dua etmeye firsat bulamadı, çünkü ertesi gün, güneşin doğuşu ile birlikte, Fransızlar geldi.

Garnizondakiler geleceklerini biliyorlardı. Burgonyalıların ele geçirdiği diğer bir kasaba olan Compieegne'nin teslim olduğu haberi Soissons'a ulaşmıştı. Artık Fransızların, Burgonyalıların ana ordusunun bulunduğu Flanders'a ilerlemesini engelleyen tek kale Soissons'tu ve Fransız ordusunun Aisne nehrinin doğusundan gelmekte olduğu bildiriliyordu.

Pırıl pırıl bir yaz günü, ansızın geldiler.

Hook doğudaki surlardan gelmelerini izliyordu. İlk önce atlılar geldi. Zırh kuşanmış, parlak cüppeler giymiş atlıların bazıları, sanki duvardaki okçulara meydan okuyormuş gibi dörtnala kalenin yakınından gidiyorlardı. Bunu gören okçulardan bazıları yaylarının mandallarını gevşetti, ancak vurulan olmadı. 'Oklarınızı saklayın,' diye emretti Smithson İngiliz okçulara. Hook'un gergin okuna bir fiske vurdu, 'Onu kullanma, delikanlı,' dedi. 'Bir okunu bile boşa harcama.' Meyhaneden geıen yüzbaşı, Sire de Bournonville'nin şahsi sancağının yanma Burgonya sancağı asan adamların bulunduğu surlara doğru bağıran atlılara bakıyordu. Birkaç kasabalı da duvarlara gelmiş, yeni gelen atlıları imliyorlardı. 'Şu namussuzlara bak,' diyen Smithson homurdandı ve kasaba halkını göstererek, 'ellerinde olsa bize ihanet ederler. I lepsini tek tek öldürmemiz gerekirdi. O lanet Fransız boğazlarını kcsecektik,' dedi ve yere tükürdü. 'Bugün bir şey olmaz. Hâlâ bira varken gidip içelim.' Gürültülü adımlarla yürüyerek uzak-kıştı, Hook ve diğer yarım düzine okçu duvarda kaldı.

Fransızlar gün boyunca gelmeye devam ettiler. Askerlerin çoğu yayandı, Soissons'u kuşatıp güneyde bulunan alçak tepelerdeki ağaçları kestiler. Temizlenen bölgeye çadırlar kuruldu, hu çadırların arkasına Fransız asilzadesinin parlak sancakları dikildi; mavi, kırmızı, altın ve gümüş bayraklar bir renk cümbüşü oluşturmuştu. Nehirden mavnalar geliyordu, büyük kavisler alarak ilerleyen bu gemiler dört adet mancınık taşımaktaydı, bunlar surlara kaya parçaları fırlatabilen devasa makinelerdi. O yün muazzam büyüklükteki mancınıklardan yalnızca biri karaya çıkartıldı, makineyi devirerek gerisin geri nehre yollamak isteyen Enguerrand de Bournonville, iki yüz askere batı kapısından çıkarak taarruz etmeleri emrini verdi, ancak bu saldırının gelişini önceden tahmin eden Fransızlar, Burgonyalıları karşılamak üzere iki misli süvari gönderdi. İki taraf dizginleri çekip atlarını durdurdular, mızraklar havaya kalktı ve Burgonyalılar bir süre sonra geri çark ettiler, peşlerinden Fransızların alaylı gülüşleri geliyordu. O akşamüstü, kasabayı kuşatan Fransızların Soissons surlarının hemen dışındaki evleri yakmaları ile birlikte şehrin üzerini kalın bir duman kapladı. Hook, kızıl saçlı kızın, Fransızların yeni karargahına bir paket taşıdığım gördü. Sığınmacılardan hiçbiri şehre alınmak istemiyor, aksine düşman hattına doğru ilerliyorlardı. Kız dumanların içinde dönerek okçulara elveda demek için el salladı. O dumanın içinde, ilk

düşman arbaletçileri belirdi; her bir okçunun yanında, yayın mandalını gevşettikten sonra kurmalı yayın manivelasını gayretle tekrar çevirirken korunmasına yetecek kadar büyük, devasa bir kalkan taşıyan başka bir asker vardı. Ağır ve kısa oklar surlara çarpıp gümbürdetiyor, askerlerin kafasının üzerinden geçen oklar ıslık çalarak şehrin farklı yerlerine düşüyordu.

r

Derken, güneş nehir kenarındaki devasa mancınığın karşısında batmaya başladığı sırada bir boru sesi duyuldu. Üç defa çaldı, çıkardığı net ve keskin ses dumandan puslanmış havayı dağıttı ve son boru sesi azalırken arbaletçiler ok atmayı kestiler. Yanan bir evin üzerindeki sazdan yapılmış çatı birdenbire yükselen kıvılcımlarla yıkıldı, Hook yoğun bir dumanın kapladığı Compiegne yolunda iki atlının belirdiğini gördü.

Atlıların ikisi de zırh kuşanmamışlar, onun yerine parlak renkli cübbe giymişlerdi. Tek silahları ise, atları tekerlek izleriyle dolu yolda toynaklarını kaldırarak dikkatle yürürken havada tuttukları incecik, beyaz elleriydi. Sire de Bournonville gelmelerini bekliyor olmalıydı, zira doğu kapısı açılmış, şehir komutanı yaklaşan atlıları karşılamak üzere yanında başka bir süvari ile çıkmıştı.

‘Elçiler,’ dedi Jack Dancy. Dancy Herefordshire’lıydı ve Hook’tan birkaç yaş büyüktü. Burgonya bayrağı altında savaşmak için gönüllü olmuştu, çünkü geldiği yerde sürekli hırsızlık yaparken yakalanıyordu. ‘Ya orada asılacaktım, ya da burada öldürülecektim,’ demişti bir gece Hook’a. ‘Bu elçilerin yaptığı,’ diyordu, ‘teslim olmamızı söylemek. Umalım ki öyle de olur.’

‘Teslim olalım da bizi esir alsınlar, öyle mi?’ diye sordu Hook.

‘Hayır, hayır. O iyi bir adamdır,’ diyen Dancy başıyla de Bournonville’i işaret etti, ‘bizi tehlikeye atmayacaktır. Teslim olursak yürüyüp gitmemize izin verirler.’

‘Nereye?’

‘Nereye isterlerse oraya,’ dedi Dancy güçlükle işitilir bir sesle.

Arkalarından iki sancaktar ve bir borazancı gelen elçiler Sire de Bournonvillc ile kapıdan çok da uzakta olmayan bir yerde karşılaştı. Hook, eyerlerinde oturan adamların kafalarını eğerek birbirlerine selam vermelerini izledi. Hayatında ilk defa elçi görüyordu, ancak onlara asla saldırılmaması gerektiğini anlamıştı. Elçiler gözlem yapardı, lordları için izler ve gördüklerini raporlardı, bu nedenle düşman elçilerine saygılı davranılması gerekirdi. Elçiler aynı zamanda lordları adına konuşma yetkisine sahiplerdi, bu adamlar da Fransa Kralı adına da konuşuyor olmalıydılar, zira bayraklarının arasında mavi ipekten büyük bir kare üzerine üç altın zambakla süslenmiş Fransa kraliyet ailesi sancağı bulunuyordu. Diğer bayrak mordu ve üzerinde beyaz haç vardı; Dancy, Hook’a bu bayrağın Fransa’nın koruyucu azizi Aziz Denis’in sancağı olduğunu söyleyince Hook, cennette Denis’in Crispin ve Crispinian’dan daha nüfuzlu olup olmadığını düşündü. Onlar da Tanrı’nm önünde mahkemedeki iki vekil gibi davalarını tartışıyorlar mı, diye merak etti. Boynundan sarkan tahta haça dokundu.

Adamlar kısa bir süre konuştu, sonra birbirlerine selam verdiler ve iki kraliyet elçisi gri atlarını döndürüp gitti. Sire de Bo-urnonville bir süre arkalarından baktı, daha sonra kendi atını çevirdi. Dörtnala şehre dönüp atını boyacının yanan evinin yanına bağladı ve surlara doğru bağırmaya başladı. Fransızca konuşuyordu, Hook söylediği kelimelerin çok azını anlıyordu, ancak sonra sözlerine İngilizce kelimeler ekledi. ‘Savaşacağız! Bu kaleyi Fransa’ ya vermeyeceğiz! Savaşacağız ve onları alt edeceğiz!’

De Bournonville’in kulaklarda çınlayan sözleri sükunetle karşılandı, zira Burgonyalılar, İngilizler gibi, komutanlarının gözdağı veren bu beyanının sessizliğe karışmasına engel olacak bir söz söylemedi. Hafifçe iç çeken Dancy hiç bir şey demedi, kurmalı yaydan firlayıp kafalarının üstünden vızıldayarak geçen bir okun yakınlardaki bir sokağa gidişini duydular. De Bournonville surda bekleyen adamlarından bir yanıt bekledi, ancak bir yanıt alamayınca atını mahmuzlayarak kapıdan çıktı, Hook kapının koca menteşelerinin tiz sesini, kapanan kirişlerin gürültüsünü ve kilit mandalının kapıdaki kollara düşerken çıkardığı gümbürtüyü duydu.

Güneş artık sisin ardından görünüyordu, dağılan dumanın arasından kırmızı ve altın renkleriyle hüzmelenen ışığın altında bir grup düşman süvarisi surlara

paralel olarak at sürüyordu. Gelenler askerdi, silah kuşanmış, miğferli askerler. İçlerinden siyah bir ata binmiş olanı arkasında dalgalanmakta olan tuhaf görünümlü bir flamayı taşımakta idi. Flamanın üzerinde nişan yoktu, pasparlak kırmızı kumaştan yapılma basit, uzun bir sancaktı bu, arkasından vuran güneşin neredeyse şeffaflaştırdığı ipekten yapılma bir kan dalgasına benziyordu, ancak bayrağı görmeleri, surdaki askerlerin istavroz çıkarmasına yetti.

'Altın sancak,' dedi Dancy sessizce.

'Altın sancak mı?'

'Fransız savaş sancağı,' dedi Dancy. Orta parmağını diline götürdü ve tekrar istavroz çıkardı. 'Yani esir almayacaklar demek,' derken sesi hiç de iç açıcı gelmiyordu. 'Yani hepimizi öldürmek istiyorlar.' Dancy geri düştü.

Bir an ne olduğunu anlamayan Hook, Dancy'nin ayağının takılıp düşmüş olabileceğini düşündü ve adamı kaldırmak için gay-riihtiyari elini uzattı, o anda Dancy'nin alnındaki oku gördü. Çok az kan geliyordu. Birkaç damla kan Dancy'nin yüzüne sıçramıştı, diğer türlü huzurlu bir şekilde ölmüş gibi görünürdü. Hook bir dizini kırıp çöktü ve kalın şaftlı oka baktı. Okun dışarıda kalan kısmının genişliği beş parmak kadardı, kalanı Herefordshire'lı adamın beynine girmişti. Dancy, hedefi bulan okun ete saplanırken çıkardığı ses haricinde, gıkını çıkarmadan ölmüştü. 'Jack?' ıliye sordu Hook.

'Onunla konuşmanın bir faydası yok artık, Nick,' dedi diğer okçulardan biri, 'o şimdi şeytanla konuşuyordur.'

Hook ayağa kalkıp döndü. Sonraları düşündüğünde, ne olduğunu, hatta neden olduğunu bile çok az anımsayacaktı. Jack I)ancy ile yakın arkadaş değillerdi, aslında Soissons'da John Wilkinson haricinde yakın arkadaşı yoktu, buna rağmen Hook'un içinde ani bir öfke belirdi. Dancy İngiliz'di ve kendi tarafları Soissons'da düşmanları kadar can sıkıcı davranıyorlardı. Dancy .ilmüştü, Hook sağ tarafına astığı beyaz ketenden yapılmış ok torbasından cilalanmış bir ok çıkardı.

Dönüp yayını eğdi, yayı şimdi yatay biçimde önünde duruyordu, oku yaya yerleştirdi; oku kirişe yerleştirirken, sol başparmağı ile şaftı kavradı. Büyük

yayın ucunu yukarıya kaldırırken sağ eliyle okun tüylü ucunu tuttu ve kirişle birlikte geriye çekti.

‘Vurmamamız gerekiyor,’ dedi okçulardan biri.

‘Bir oku bile boş yere harcama’, diye katıldı diğeri.

Kiriş Hook’un sağ kulağındaydı. Gözleriyle şehrin dışında dumanla kaplanmış zemine bakındı ve haçlı baltalarla süslenmiş kalkan taşıyan bir askerin arkasında kurmalı yay taşıyan okçuyu gördü.

‘Onlar kadar uzağa atamazsın,’ diye uyardı ilk okçu.

Ancak Hook ok atmayı çocukken öğrenmişti. En büyük savaş yaylarını çekebilecek kadar kuvvetlenmişti, görerek değil, hissederek hedef alabileceğini biliyordu. Gözleri bakar ve oku hedefe yöneltir, elleri ise yayı doğrultmak için içgüdüsel olarak aniden kıpırdanırdı. İki kısa ok Hook’un başının etrafındaki havayı yakarken, kurmalı yay kullanan okçu, ağır silahı havaya kaldırıyordu.

Düşünmüyordu. Ormanlıkta, geyiğin yaprakların arasından bir saniyeliğine göründüğü o an gibiydi; ok, daha okçu kirişi bıraktığının farkına varmadan gitmişti. ‘Bütün maharet iki kulağının arasında, evlat,’ demişti bir köylü yıllar önce, ‘hepsi iki kulağının arasında. Yayınla nişan almazsın. Okun nereye gideceğini düşünürsün sadece, o da gider.’ Hook kirişi bıraktı.

‘Tanrı’nın cezası salak,’ dedi bir okçu. Hook beyaz kaz tüylerinin puslu havada titreyişini izledi ve avına doğru giden okun saldıran bir şahinden daha hızlı yol aldığını gördü. Çelik uçlu, ipek telle sarılmış, alıç şaftı olan bu tüylü ölüm, gecenin sessizliğini yararak ilerliyordu.

‘Yüce Tanrım,’ dedi ilk okçu sessizce.

Kurmalı okçunun ölümü Dancy’ninki kadar kolay olmadı. Hook’un attığı ok boğazını delmişti, okçu etrafında dönüyordu. Kurmalı yay kendiliğinden attı ve başıboş ok gökyüzüne doğru uçtu. Okçu geriye doğru düşerken hâlâ eğilip bükülüyordu, yerde debelenmeye devam etti, elleri acıdan ateş gibi yanan boğazını tırmalıyordu. Gökyüzü kıpkırmızı kesilmiş, yanan ateşlerle kan

kırmızısına dönmüştü; tek gördüğü güneşin günlük ölümü ile parlayan dumanlı bir gökyüzüydü.

İşte bu ok, diye düşündü Hook, iyi bir okmuş. Şaftı düzgün, tüyleri kazın aynı kanadından alınmış iyi bir ok, havada dosdoğru gitti. Hedef aldığı yere gitmişti ve savaşta bir adam öldürmüştü. Sonunda kendisine okçu diyebilecekti.

Kuşatmanın ikinci gününün akşamı, Hook dünyanın sonunun geldiğini sandı.

Berrak ve yumuşak bir akşamdı. Hava sakin, ılık ve parlaktı, kenarında söğütlerin ve akçaağaçların büyüdüğü nehir yavaşça akıyordu. Fransız flamaları çadırların üzerinde hareketsiz duruyordu. Yanan evlerden çıkmaya devam eden duman havaya karıkıyor, bulutsuz gökyüzüne doğru yükselerek gözden kayboluyordu. Surların arkasında kırlangıçlar avlanıyor, avlarına çullanıp saldırıyorlardı.

Nicholas Hook duvara yaslandı. Gevşek duran yayını arkasına yaslamış, İngiltere'yi, malikaneyi, uzun ambarın gerisindeki tarlayı düşünüyordu, otların biçilme vakti gelmiş olmalıydı. Upuzun otların arasında yabani tavşanlar, derede alabalıklar, seher vakti görünen tarlakuşları olurdu. Shortmead adlı otlaktaki çürümeye yüz tutmuş ahırı düşündü; ahırın sazdan çatısını, William SnobalFın genç hanımının gizlenip beklediği ve sessizce seviştikleri hanımelilerin arkasını düşündü. Üç Düğme koruluğundaki ağaçları kimin kestiğini merak etti ve bininci kez, o ismi nereden aldığını düşündü. Kasabadaki meyhanenin adı da Üç Düğme idi, ancak bunun nedenini kimse bilmezdi; bazen kol değnekleriyle aksayarak meyhanenin pervazına gelen ve gümüş parasını servis penceresinden uzatıp içerideki bütün biraları ısmarlayan Lord Slayton bile bilmezdi. Hook varlıklarını sürdüren hain Perrill ailesini düşündü. Artık eve gidemezdi, asla gidemeyecekti, çünkü o bir kanun kaçağıydı. Bu durumda Perrill'ler onu öldürse, buna cinayet, hatta adam öldürme dahi denemezdi, zira kanunlar bir kaçağı korumazdı. Londra'daki ahırın penceresini anımsadı, Tanrı'nın Lollard kızı o pencereden çıkarıp kurtarmasını istediğini düşündü, ancak bunu başaramamıştı; o nedenle pencerenin gerisindeki kutsal ışıktan sonsuza dek mahrum bırakılacağını düşündü. Sarah. Devamlı bu adı tekrar ediyordu, sanki kendi kendine adını söylemeye devam ederse Tanrı'nın affina kavuşacaktı.

Akşamın huzurlu sükuneti gürültüyle bozuldu.

Ancak, gürültüden önce bir ışık görüldü. Koyu bir ışık, diye düşünmüştü Hook sonraları, Fransızların devasa mancınıklarından birinin yakınına kazdıkları siperden çıkan, adeta bir cehennem zebanisinin dili gibi yakan, alev kırmızısı, karanlık bir ışık. Şeytani ateşin dili bir anlığına görünüp aniden kabaran siyah, devasa bir bulut içinde gözden kayboldu ve o kulakları sağır eden ses duyuldu, gökleri sallayan patlama sesini neredeyse onun kadar kuvvetli ikinci bir patlama sesi takip etti, bir şey şehri çevreleyen surları vurmuştu.

Duvarlar sallandı. Hook'un yayı devrilerek taşların üzerine düştü. Kuşlar çığlık çığlığa uçuyor, alevlerden, dumandan ve dinmek bilmeyen gürültüden kaçıyorlardı. Güneş gözden kaybolmuş, siyah bir bulutun arkasına gizlenmişti. Hook dönüp baktı ve bir anlığına gördüğü şeyin ne olduğundan emin oldu; yer yarılmış, cehennem ateşleri ortaya çıkmıştı.

'Yüce İsa aşkına!' dedi dehşete düşen bir okçu.

'Ne zaman olacağını merak ediyordum,' dedi diğer okçu nefretle. 'Bu bir top,' diye açıkladı ilki, 'hiç top gördün mü?'

'Hayır.'

'O zaman şimdi göreceksin,' dedi İkincisi acımasızca.

Hook da hiç top görmemişti, o nedenle ikinci ateş yanıp, pis dumanını gökyüzüne bıraktığında korkuyla geri çekildi. Ertesi gün diğer dört top bu silahların yanma geldi, altı Fransız topu dört büyük tahta makineden çok daha fazla tahribata yol açmıştı. Mancınıklar hatalı top atıyordu, attıkları büyük taşlar genellikle surları ıskalayıp şehre düşüyor, mutfaklarındaki ateşleri dağılan evler yanıyordu. Fakat top fırlatan silahlar yine de kötü durumda olan surları aşındırabiliyordu. Surların dış yüzünün çöküp pis kokulu geniş hendeğe düşmesi sadece iki gün almıştı. Topçular surlarda oluşturdukları gediği nizami bir şekilde genişletirlerken, Burgonyalılar da delik açılan duvarın arkasında yarım daire şeklinde barikat kurmuş, karşı koymaya çalışıyorlardı.

loplardan her biri günde üç defa ateşlendi, insanları duaya \,i)'iran manastır çanları gibi üç kez vuruş yaptılar. Burgonya-lıların da kendi topları vardı, ancak Fransızların Paris yolundan aldıracaklarını umdukları için güneydeki kale burcuna yerleşin inişler, batı surlarına getirip halatla kapı kulesinin

tepesine ■ ekmeleri iki günlerini almıştı. Hook topun bira kadehi gibi halıcılarla çevrili, yayının iki katı uzunluğundaki namlusuna hayran Lılinişti. Topun namlusu ile kaynak yerleri koyu renkli, yivli ve •fili demirden yapılmış olup, yere yakın ahşap bir kızağın üzerini: oturtulmuştu. Topu ateşleyen Felemenkli askerler, uzunca bir .(lıe düşman ateşini gözledi ve nihayet namlularını Fransız top-Uı ından birisine doğrultup silahı doldurmaya koyuldular. Bu oldukça zahmetli bir işti. Önce barut uzun saplı bir kepçe ile namluya doldurıuldu ve bez sarılmış bir tokmak ile iyice sıkıştırıldı.

I)aha sonra yumuşak kerpiç çamuru eklendi. Geniş bir gerdelde ıslatılan çamur, barutun üzerine bindirilip kurumaya bırakılırken topçular da halka şeklinde oturup zar atmaya başladılar. Cüsseli, çatallanmış sakallı bir adam olan baş topçu çamurun yeterince k uruduğuna kanaat getirene kadar topun taşı, yani büyük bir kavımın üstün körü şekillendirilerek yapılan güllesi, topun yanında durdu. Ancak baş topçu çamurun kuruduğundan emin olduğunda gülle, üzerinde halkalar olan uzan namludan içeri yuvarlandı vc çamur ile barutun önünde tamamen sıkışmasını sağlamak için lalıta bir takozla iyice itilip tokmaklandı. Felemenkliler uzun manivelalar kullanarak topun nişanını son bir kez düzeltirken, bir lahip topun üzerine kutsal su serpip dua okudu.

‘Geri çekil, evlat,’ dedi Yüzbaşı Smithson Hook’a. Felemenklilerin topu ateşlemesini seyretmek için Kaz meyhanesinden flkma lütfunda bulunmuştu. İçlerinde Sire de Bournonville de olmak üzere çok sayıda asker gelmiş, topçuları yüreklendiriyorlardı. İzleyicilerden hiç biri topa yaklaşmıyor, siyah namluya sanki güvenilmez vahşi bir yaratığı seyredermişçesine bakıyorlardı. ‘Günaydın, Sir Roger,’ diyen Smithson, uzun boylu, bir ok kadar ince adama selam verdi. İngiliz birliğinin komutanı Sir Roger Pallaire, Smithson’ın selamını görmezden geldi. Gaga gibi bir burna ve fanus gibi bir çeneye sahip koyu renk saçlı bu adamın uzun yüzünde, yanında okçuları olduğu için kesif bir tuvalet kokusuna dayanmak mecburiyetindeymiş gibi bir ifade vardı.

İri cüsseli Felemenkli, rahip duasını bitirene kadar bekledi ve tüyleri çıkarılmış bir teleği topun kuyruğunda açılmış ufak deliğe yerleştirdi. Bakır bir huni kullanarak teleği barutla doldurdu, bir kez daha gözlerini kısarak topun namlusundan içeri baktı, bir adım attı ve uzun, yanan bir fitil almak için elini uzattı. Topçular haricinde silaha yakın duran tek adam olan rahip istavroz çıkarıp hızlıca dua etti ve baş topçu barut doldurulmuş teleğe ateşle dokundu.

Top patladı.

Taştan yapılma gülleyi Fransız kuşatmasına yollaması gereken devasa top, duman, parçalanmış et ve havada uçan metal yığını arasında yok oldu. Beş topçu ve rahip, lime lime olmuş etlerden oluşan kan kırmızısı bir duman haline gelip oracıkta can verdi. Sıcak metalin karnını yardığı bir asker çığlıklar atarak yerde kıvranıyordu. Bağıran askerin yanında duran Sir Roger, dikkatli adımlarla uzaklaştı ve yüzünü ekşiterek ceketindeki nişana bulaşan kana baktı. Nişanda yeşil üzerine üç atmaca vardı. 'Bu akşam, Smithson,' diyen Sir Roger surları kaplayan kan kokulu dumanın ortasında konuşmaktaydı, 'gün batımmdan sonra benimle Aziz Antoine-le-Petit Kilisesinde buluşacaksınız. Sen ve bütün birliğin.'

'Evet, efendim, evet,' diye yanıt veren Smithson'ın sesi güçlükle duyuluyordu, 'elbette Sir Roger.' Mahvolan topa bakıyordu. Dağılan namlunun ilk üç yüz santimlik bölümü yana eğilmişti, lop kuyruğu ise parçalanmış, üzerinde duman tüten metal parçaları haline gelmişti. Topun namlusunun halkasından bir parça ile bir askerin kopan eli Hook'un ayaklarının dibine düşmüş, ne külfetlerle bulunmuş askerler bağırsakları dışarı çıkmış cesetlere dönmüştü. Zırhının üzerindeki kumaşa kan ve et parçaları sıçrayan Sire de Bournonville istavroz çıkardı, Fransızların kuşatma hattından gelen alaycı kahkahalar duyuluyordu.

'Bir taarruz planı yapmalıyız,' diyen Sir Roger'ın birkaç adım ötedeki kanlı dehşet sahnesini umursamadığı belli oluyordu.

'Tamam, Sir Roger,' diye yanıt verdi Smithson. Yüzbaşı kemerinden jöle kıvamında bir pislik parçası çıkardı. 'Felemenklinin tekinin beyni,' dedi tiksinerek ve pıhtılaşmış parçayı arkasını dönüp hızla uzaklaşan Sir Roger'a doğru fiskeledi.

Sir Roger, üç atmacalı nişanı taşıyan üç askeri ile birlikte, gün batımından hemen sonra Aziz Antoine-le-Petit Kilisesinde Soissons garnizonunun İngiliz ve Galli okçularıyla buluştu. Sir Roger'ın ceketi yıkanmıştı, ancak yeşil keten kumaş üzerindeki kan lekeleri hâlâ hafifçe seçilebiliyordu. Kilisenin sütunlarına yerleştirilmiş raflarda yanan saz mumlarının ışığının aydınlattığı mihrabın önünde durmuş, yüzünde hâlâ yanında bulunanlardan dolayı ıstırap çektiğini gösteren aynı soğuk ifade vardı. 'Yapmanız gereken,' diyerek seksen dokuz okçu kilisenin ortasında toplanır toplanmaz söze girdi, 'surda açılan

gediği müdafaa etmektir. Düşmanın ne zaman taarruz edeceğini bilemesek de, bunun yakında olacağını söyleyebilirim. Böylesi bir saldırıyı geri püskürteceğinize itimat ediyorum.'

'Ah, öyle de yapacağız Sir Roger,' diye araya girdi Smithson yardımcı olmak amacıyla, 'bize güvenebilirsiniz efendim!'

Sir Roger'ın uzun yüzü bu yorum üzerine irkildi. İngiliz birliğindeki söylentilere göre Sir Roger amcasından miras kalacağı beklentisi ile İtalyan bankacılardan bir miktar para ödünç almış, ancak söz konusu arazi kuzenine kalınca, acımasız Lombardi-yalılara bir servet değerinde borcu olmuştu. Borcu ödemesinin tek yolu zengin bir Fransız şövalyeyi esir edip karşılığında fidye istemekten geçiyordu, muhtemelen de bu nedenle askerleri karşılığında Burgonya Dükü'nden para almıştı. 'Olur da,' dedi, 'düşmanın şehre girmesini engelleyemezsiniz, burada, bu kilisede toplanacaksınız.' Bu sözlerin üzerine kıpırdanan askerler kaşlarını çatıp birbirlerine baktılar. Surdaki gediği koruyamaz ve surların arkasındaki yeni savunma hattını kaybederlerse, kaleye çekilmeleri bekleniyordu.

'Sir Roger?' deme cüretini gösteren Smithson tereddütlüydü.

'Soru sormanıza izin vermedim,' dedi Sir Roger.

'Nasıl tensip buyurursanız Sir Roger,' diye devam etti Smithson, konuşurken başını eğiyordu, 'ancak bu kalede daha emniyette olmaz mıyız?'

'Burada, bu kilisede toplanacaksınız!' dedi Sir Roger sert bir ifadeyle.

'Neden kale değil?' Hook'un yanında duran okçu kavgacı bir ifadeyle sordu.

Sir Roger durdu, kimin konuştuğunu anlamak için loş şahına bakındı. Kimin sorduğunu bulamadıysa da cevap verme alçak gönüllüğünde bulundu. 'Kasaba halkı,' dedi nihayet, 'bizden nefret ediyor. Kaleye ulaşmayı denerseniz, saldırıya uğrarsınız. Burası ise kaledeki gediğe daha yakın, o nedenle buraya geleceksiniz.' Tekrar durdu. 'Sizin için bir mütareke ayarlamaya gayret edeceğim.'

Rahatsız edici bir sessizlik oldu. Sir Roger'ın yaptığı açıklama mantıklıydı.

Okçular Soissons'daki hemen herkesin kendilerinden nefret ettiğini biliyorlardı. Kasaba halkı Fransız'dı, krallarını destekliyorlar ve Burgonyalılar'dan nefret ediyorlardı, ancak lıigilizlerden daha da çok nefret ediyorlardı, bu nedenle kaleye çekilen okçulara saldırmaları son derece muhtemeldi. 'Bir mütareke,' dedi Smithson şüpheyle.

'Fransızların kavgası Burgonyalılarla,' dedi Sir Roger, 'bizimle değil.'

'Siz de bizimle burada olacak mısınız Sir Roger?' diye seslendi bir okçu.

'Elbette,' dedi Sir Roger, durdu, ancak kimse konuşmadı. 'İyi savaşın,' dedi soğuk bir ifadeyle, 've unutmayın, siz İngilizsi-niz!'

'Galli,' diye sözünü kesti birisi.

Bu laf, Sir Roger'ı bariz bir şekilde ürküttü ve üç askerini önüne katarak kiliseden çıktı, çıkarlarken okçuların itiraz eden sesleri duyuluyordu. Aziz Antoine-le-Petit Kilisesi taştan yapılmış, korunaklı bir binaydı, ancak kale kadar güvenli değildi, halbuki kalenin şehrin öbür ucunda olduğu bir gerçekti. Hook, kasaba halkının sokakları kapatması ve Fransız askerlerin gedik açılmış surlardan içeri girmesi durumunda kaleye sığınmanın ne denli zor olacağını düşündü. Cehenneme giden erkekleri, kadın ve çocukları tasvir eden duvar resmine baktı. Bir çığlık seli içinde ellerinde üç dişli çatallarıyla pis pis sırıtan siyah iblislerin beklediği alev denizine dökülen lanetlenmiş ruhların arasında rahipler, hatta piskoposlar bile vardı. 'Fransızlar sizi yakalarsa keşke cehennemde olsak dersiniz,' diyen Smithson Hook'un resme baktığını fark etti. 'O Fransız piçleri sizi yakalarsa hepiniz cehenneme gitmek için dua edersiniz. O yüzden unutmayın! Siperde savaşacağız ve sonra işler kötü giderse buraya geleceğiz.'

'Neden burası?' diye yüksek sesle sordu adamlardan biri.

'Çünkü Sir Roger ne yaptığını biliyor,' dedi Smithson, sesi kendinden emindi, 'o yüzden burada sevgilileriniz varsa,' sırıtarak devam etti, 'onların da sizinle geldiğinden emin olun.' Etli kalçalarım öne arkaya doğru sallamaya başladı. 'Sokaklarda kalan sevgililerimizin üzerinden Fransız ordusunun yarısının geçmesini istemeyiz, değil mi?'

Hook ertesi sabah, her sabah yaptığı gibi kuzeye, kuşatılmış garnizonun Burgonyalı destek kuvvetini görmeyi umduğu Aisne nehrinin ötesindeki alçak ağaçlarla örtülü tepelere baktı. Hiçbiri gelmedi. Devasa toplar yanan evlerin külleri arasında vızıldıyor, dağılan surları delip geçerek nehrin üzerinde asılı duran toz bulutlarını havalandırıp, suyun üzerinde yüzen donuk gri izler gibi denize doğru sürükleniyordu. Hook her zaman gün doğmadan kalkıyor, katedrale girip diz çökerek dua ediyordu. Sokakta yalnız başına yürümemesi gerektiğini söylemişlerdi, ancak Soissons halkı ona ilişmiyordu, belki de boyundan, iri oluşundan dolayı çekiniyorlar, belki de dua eden tek okçu olduğu için müsamaha gösteriyorlardı. Aziz Crispin ve Aziz Crispinian'a dua etmeyi bırakmıştı, zira onların kasaba halkıyla, yani kendi halklarıyla daha çok ilgilendiklerini tahmin ediyordu, bu nedenle onlar yerine İsa'nın annesi için dua ediyordu, çünkü kendi annesinin de adı Meryem'di. Kutsal bakireden Londra'da ölen kız için af diliyordu. Böyle bir sabah bir rahip arkasında diz çöktü. Hook adamı görmezden geldi.

'Sen dua eden Britanyalısm,' dedi rahip İngilizce, aşina olmadığı bu dili konuşurken zorluk çektiği belliydi. Hook hiçbir şey demedi. 'Neden dua ettiğini merak ediyorlar,' diye devam etti rahip, diğer heykellerin ve mihrapların önünde dua eden kadınları kafasıyla işaret ederek.

Hook'un içinden bir ses adamı duymazdan gelmesini söylese de, rahibin dostane bir yüzü vardı ve nazik bir sesle konuşuyordu. 'Dua ediyorum işte,' dedi sert bir şekilde.

'Kendin için mi dua ediyorsun?'

'Evet,' diye itiraf etti Hook. Tanrı'nın kendisini affetmesi ve kıyatım mahveden laneti kaldırması için dua ediyordu.

'O halde başkası için dua et,' önerisinde bulunda rahip kibarı ,ı. 'Bence Tanrı böyle duaları daha çabuk kabul eder, bir baş-k;ısı için dua edersen O da senin kendin için istediklerini yerine getirecektir.' Gülümseyerek ayağa kalktı ve hafifçe Hook'un omzuna dokundu. 'Ve bizim Azizlerimize de dua et, Crispin ile (l ipinian'a. Bence onlar kutsal bakireden daha az meşguldür. Tanrı seni esirgesin, Britanyalı.'

Rahip yürüyüp gitti, Hook tavsiyesini dinleyip tekrar yakarmaya ve kasabanın

azizlerine dua etmeye karar verdi; üzerinde iki şehidin resminin bulunduğu mihraba giderek Londra'da kurtarmayı başaramadığı Sarah'nın ruhu için dua etti. Dua ederken başını kaldırıp resme baktı. Beyaz duvarların çevrelediği şehrin yukarısındaki yüksek bir tepede, altın yıldızların saçıldığı yeşil bir alanda iki aziz duruyordu. Hook'a vakur bir hiçimde, biraz da hüzünlü bir edayla bakıyorlardı. Kunduracıya benzemiyorlardı. Beyaz cübbe giymişlerdi, Crispin'in elinde bir çobandeğneği vardı, Crispinian ise elma ve armutlarla dolu sazdan yapılma bir sini taşıyordu. Resimlerinin altlarında adları yazıyordu, Hook okuma bilmemesine rağmen hangi ..zizin hangisi olduğunu anlamıştı çünkü birisinin adı daha uzundu. Crispinian gayet cana yakın görünüyordu. Yüzü daha yuvarlak, gözleri ise maviydi ve yüzündeki hafif gülümsemeden nazik biri olduğu anlaşılıyordu. Aziz Crispin ise daha sert görünüşlüydü, izleyicilere vaktim yok dercesine arkasını dönmüştü. Bu haliyle üzerinde bulunduğu tepeden inip şehre girecek gibi görünüyordu. Böylece Hook her sabah Crispinian'a dua etme alışkanlığı kazandı, ancak Crispin'e de şükranlarını sunmayı ihmal etmiyordu. Her dua ettiğinde bakır kavanoza iki sent atıyordu.

'Sana bakıyorum da,' dedi John Wilkinson bir akşam, 'pek dua eden bir adama benzemiyorsun.'

'Değildim,' dedi Hook, 'yani şimdiye kadar.'

'Ruhunu kurtaramayacağından mı korktun?' diye sordu yaşlı okçu.

Hook tereddüt etti. Katedralin mihrap örtüsünden çalman ipekle okun tüylerini tutturuyordu. 'Bir ses duydum,' deyiverdi.

'Ses mi?'diye sordu Wilkinson. Hookyanıt vermedi. 'Tanrı'nm sesi mi?' diye sordu yaşlı okçu.

'Londra'dayken,' dedi Hook.

Sesi duyduğunu söylediği için kendini aptal gibi hissediyordu, ancak yaşlı okçu bu itirafa ciddiyetle yaklaştı. Uzun uzun Hook'a baktıktan sonra birden başını salladı. 'Sen şanslı bir adamsın, Nicholas Hook.'

'Öyle mi?'

‘Tanrı seninle konuştuysa, senin için iyi şeyler düşünüyor olmalı. Bu, kuşatmadan kurtulabileceksin demek.’

‘Tabii eğer konuşan Tanrı’ysa,’ dedi Hook, mahcup olmuştu.

‘Neden olmasın? Kilise Tanrı’nm sözünü dinlemiyor, o nedenle insanlarla konuşması gerekiyor.’

‘Dinlemiyor mu?’

Wilkinson tükürdü. ‘Kilisenin işi gücü para, delikanlı. Rahiplerin çobanlık etmesi gerekir, değil mi? Sürüye göz kulak olmaları gerekirken hepsi malikane köşkünde tıkınmakla meşgul. Hal böyle olunca koyunlar kendi başlarının çaresine bakmak zorunda.’ Oklardan birini Hook’a doğrulttu. ‘Fransızlar şehre girerse, Hook, sakın Aziz Anthony-the-Lesser Kilisesi’ne gitme! Kaleye git!’

‘Sir Roger. . .’ diye lafa girdi Hook.

‘Ölmemizi istiyor!’ dedi Wilkinson öfkelenerek.

‘Neden böyle bir şey istesin ki?’

‘Çünkü parası yok ve borç batağına saplanmış durumda evlat,

0 nedenle ensesi kalın olan birisi onu satın alabilir. Çünkü o gerçek bir İngiliz değil. Ailesi Normandiyalılarla birlikte İngiltere’ye gelmiş ve biz Sakson olduğumuz için senden de benden de nefret ediyor. Çünkü boğazına kadar Normandiya pisliğine batmış du-ı umda, işte bu yüzden. Kaleye git evlat! Aynen böyle yap.’

Sonraki birkaç gece karanlıktı, ayın ışığı azalmış, bir caninin bıçağı gibi incecik kalmıştı. Sire de Bournonville düşmanın gece saldırmasından endişe ettiği için evlerin yandığı çorak araziye köpeklerin bağlanmasını emretti. Köpekler havlarsa, dedi, batı kapısındaki uyarı çanı çalar. Köpekler gerçekten de havladı, uyarı çanı çaldı, ancak Fransızlar surlardaki gedikten saldırmadı. Bilakis, şafak zamanı güneş nehrin üzerinde sisler arasından parlarken, kuşatmacılar köpek leşlerini mancınıklarla şehre fırlattı.

1 [ayvanlar iğdiş edilmiş ve garnizonu bekleyen ölümün bir uyarısı olarak

boğazları kesilmişti.

Aziz Abdus Yortusu geçti, ancak destek kuvveti gelmedi, daha sonra Aziz Possidius Yortusu geldi ve geçti. Ertesi gün Yedi Kutsal Bakire Yortusu'ydu, Hook bakirelerden her birine dua etti, daha ertesi gün Aziz Dunstan Yortusu sabahında Aziz Dunstan'a dua etti, ertesi gün ise eskiden İngiltere kralı olan Aziz Rthelbert'e dua etti. Crispin ve Crispinian'a kendilerini korumaları için devamlı surette yalvardı ve ertesi gün, Aziz Hospitius Yortusu'nda, dualarının yanıtını aldı.

Aziz Denis'e dua eden Fransızlar, Soissons'a saldırdılar.

Şehirdeki çanların alelacele ve çılgınca çalmaya başlamasıyla Hook saldırının gerçekleştiğini fark etti. Hava karanlıktı, çanları duyduğunda bir anlığına kafası karıştı. John Wilkinson'in atölyesinin arkasında, samanların üzerinde uyuyan Hook, yaşlı adamın ışık versin diye maltıza odun atmasıyla yükselen alevlerin parlak ışığıyla uyandı. 'Orada öyle hamile domuz gibi yatma, delikanlı,' dedi Wilkinson, 'geldiler.'

'Yüce Meryem adına,' diyen Hook, bedenini kaplayan buz gibi bir korku hissiyle irkildi.

'Öyle ya da böyle, onun bu işle ilgileneceğinden şüpheliyim,' diye yanıt verdi Wilkinson. Zırhım giymeye çalışıyor, demir halkaları başının üzerinden geçirmeye uğraşıyordu. 'Kapının yanında bir ok torbası var,' diye konuşmaya devam etti, sesi zırhın altından boğuk geliyordu, 'hepsi de düzgün oklar. Senin için ayırdım evlat. Git evlat, git ve birkaç namussuzu hakla.'

'Peki ya sen?' diye sordu Hook. Soissons'daki becerikli bir kunduracının yaptığı yeni çizmelerini çekeleyerek ayağına geçirmeye çalışıyordu.

'Ben sana yetişirim! Yayını al ve git evlat!'

Hook kılıcını kuşandı, yayını omzuna astı ve ok torbasını kaptı, ardından kapının yanındaki diğer ok torbasını alıp avluya doğru koştu. Çığlıkları ve bağrışmaları duyabiliyor, fakat seslerin nereden geldiğini anlayamıyordu. Okçular akın akın avluya yeliyorlardı, Hook içgüdüsel olarak onları takip etti, duvarda açılan gediğin arkasındaki yeni savunma hattına gidiyorlardı.

Kilisenin çan sesleri karanlık gökyüzünü sarsıyor, köpekler havlayıp uluyordu.

Hook'un Wilkinson'dan aldığı, kafasında bir kase gibi duran eski bir miğferden başka zırhı yoktu. Hafif bir kılıç darbesinden korunmasını sağlayabilecek keçe ile kaplanmış bir ceketi vardı, ancak kendini koruyabilecek tek eşyası da buydu. Diğer okçuların kısa zırhları ve kafalarına oturan miğferleri vardı, hepsi Burgonya'ya ait çentikli haçla süslenmiş kısa cüppeler giyiyorlardı. Üniformalıların içleri toprak dolu sazdan sepetlerle örülmüş yeni duvarın dibinde sıralanmalarını izledi. Okçulardan hiç biri henüz kiriş çekmemişti, sadece Burgonyalı askerlerin, ellerindeki ziftlenmiş meşalelerini surda açılan gediğe tutmalarıyla birlikle birden bire aydınlanan gediğe bakıyorlardı.

r

Yeni yapılan duvarda yaklaşık elli asker vardı, ancak gedikte hiç düşman askeri yoktu. Buna rağmen çanlar hâlâ Fransız saldırısını duyurmak için çılgınca çalıyordu; Hook dönüp baktığında şehrin güneyindeki çatıların üzerinde duran gökyüzündeki pa-ı ıldamayı, katedralin kulesinde titreyen o parlak kızıllığı gördü, bu korkunç kızıllık Paris'in kale girişinin yakınında bir yerlerde evlerin yandığını gösteriyordu. Fransızlar oradan mı saldırmıştı? Paris kalesine Sir Roger Pallaire komutanlık ediyor, kale İngiliz askerleri tarafından korunuyordu. Hook, kaçıncı kez, Sir Roger'ın neden İngiliz okçularının Paris kalesinin garnizonuna katılmasını istemediğini merak etti.

Okçular, garnizona katılmak yerine, halen hiçbir düşmanın görünmediği batı kanadındaki gedikte bekliyordu. Smithson tedirgindi. Rütbesini gösteren gümüş zincire dokunuyor, güneyde parlayan alevlere, sonra da surda açılan deliğe bakıyordu. 'Şeytanın dölü,' dedi, isim vermeden.

'Neler oluyor?' diye sordu okçulardan biri.

'Tanrı aşkına, ben nereden bileyim?' diye kükredi Smithson.

'Sanıyorum şehre girdiler bile,' dedi John Wilkinson yumuşak bir sesle. Bir düzine kadar ok demeti getirmiş, okları okçuların arkasına bırakmıştı. Şehirden

çığlık sesleri geliyordu. Bir grup Burgonyalı okçu Hook'un arkasından geçip kale duvarındaki deliği terk ettiler ve Paris kalesine doğru koşmaya başladılar. Bazı askerler de onları takip etti.

'Şehre girdilerse,' dedi Smithson, sesinden emin olmadığı belli oluyordu, 'kiliseye gitmemiz gerekir.'

'Kaleye değil mi?' diye sordu adamlardan biri.

'Zannediyorum kiliseye gideceğiz,' dedi Smithson, 'Sir Roger öyle söyledi. O soylu kanı taşıyor, değil mi? Ne yaptığını biliyordur.'

'Hay hay, Papa da soylu ama her şeyi ağzına yüzüne bulaştırıyor,' dedi Wilkinson.

'Şimdi mi?' diye sordu adamlardan biri, 'şimdi mi gidiyoruz?' ama Smithson yanıt vermedi. Yalnızca gümüş zincirini çekiştirip sağma soluna bakındı.

Hook gözlerini dikmiş, surdaki gediğe bakıyordu. Kalbi hızlı çarpıyor, kesik kesik nefes alıp veriyor, sağ bacağı titriyordu. 'Tanrım bana yarım et,' diye dua etti, 'yüce İsa koru beni,' ama bu onu bir nebze dahi rahatlatmamıştı. Tek düşünebildiği düşmanın Soissons'da olduğu ve saldırıya geçtiğiydi, kendisini savunmasız ve çaresiz hissediyordu. Kafasının içinde çanlar çalıyor, düşüncelerini bulandırıyordu. Duvardaki geniş gedik, sönmeye yüz tutmuş meşalelerin ışıkları sayılmazsa karanlıktı, fakat Hook yavaş yavaş başka ışıkların kıpırdadığım fark etti, Azizler Günü'nde yeryüzüne gelen hayaletlere benzeyen kurşuni ışıkların hareket ettiğini gördü. Işıklar, diye düşündü Hook, güzel görünüyorlardı; karanlığın içinde şeffaf ve zar gibi inceydi. Parlayan şekillerin ne olduğunu merak ederek baktı, ardından gri hayaletler kızıla çalan bir renge büründü. Hook, korkmaya başlamıştı, kımıldayan şekillerin insan olduğunu anlamakta gecikmedi. Gördüğü şey askerlerin zırhlarından yansıyan meşale alevleriydi. 'Yüzbaşı!' diye bağırdı.

'Ne var?' dedi Smithson ters bir şekilde.

'Namussuzlar burada!' dedi Hook, gelmişlerdi.

Namussuzlar gedikten içeri giriyorlardı. Zırhları pırıl pırıl temizlenmiş,

meşalelerin ışıklarını yansıtacak kadar parlamışlardı, üzerinde altın rengi zambakların açtığı mavi bir sancağın altında ilerliyorlardı. Miğferlerinin siperlerini indirmişlerdi, uzun kılıçları alevlerin ışığını yansıtıyordu. Artık şeffaf değillerdi, yanan metalden adamlara, cehennemin alevlerinden gelen hayaletlere, karanlığı yarıp Soissons'a gelen ölüme benziyorlardı. Hook'un sayamayacağı kadar çok sayıdalardı.

'Aman Tanrım,' dedi Smithson panik içinde, 'durdurun şunları!'

Hook denileni yaptı. Siperin arkasına geçti, keten torbasından bir ok aldı ve yayma geçirdi. Korkusu birden geçmişti, veya ne yapması gerektiğini bildiği iç[111] korkusunu bir kenara itmişti. Hook'un kirişi çekmesi gerekiyordu.

Gücünün doruğuna erişmiş pek çok yetişkin erkek, bir savaş yayının kirişini kulağına kadar çekemezdi. Çok sayıda asker, savaş onları dayanaklı hale getirmiş olsa ve sürekli kılıç eğitimleri almış olsalar bile, kendir kirişi sadece yarıya kadar çekebilirdi, ama Hook yaptığında bu iş çok kolay gözüküyordu. Kolu gerilir, gözleri okun parlak başlığının gideceği hedefi arar ve kirişi bırakırken düşünmezdi bile. Attığı ilk sivri uçlu ok, parlayan çelikten yapılma göğüs zırhını delip Fransız süvariyi sancaktarın üzerine savururken, Hook ikinci okunu almak için uzanmış olurdu.

Hook tekrar kirişi bıraktı, düşünmüyordu, ona sadece bu saldırıyı durdurması gerektiği söylenmişti. Okları art arda gönderiyordu. Kirişi sağ kulağına kadar çekti, sol eli, tüylü okları kirişten kurbanına göndermek için yaptığı minik hareketlerin farkında değildi. Neden olduğu ölümlerin, ya da yol açtığı yaralanmaların veya zırhı sıyırıp hiçbir işe yaramadan giden okların farkında değildi. Okların çoğu işe yarıyordu. Uzun ve sivri ok uçları böylesine yakın bir mesafeden kolaylıkla zırh delebilirdi, Hook ise çoğu okçudan daha güçlüydü ve yayı son derece ağırdı. John Wilkinson Hook ile ilk tanıştığında, genç adamın yayını almış ve kirişi kulağına kadar çekmeyi başaramamış, bunun üzerine Hook'a saygı duymuştu. Şimdi ta uzakta, Savoy'daki bir porsu-kağacından yapılmış kalın gövdeli bu uzun yay, çanların çaldığı karanlık akşamda düşman askerlerine ölüm gönderiyordu. Ancak Hook yalnıza meşalelerin titrek alevlerinin aydınlattığı gedikten gelen düşmanı görüyor, duvardaki boşluğun her iki yanından gelen ve sazdan yapılma sepetleri çoktan yerle yeksan etmiş asker sürüsünü fark etmiyordu. Daha sonra barikatın bir

kısmı çöktü ve Hook çıkan sese bakmak için döndüğünde orada kalan tek okçu olduğunu gördü. Surda açılan gedik, civarında bulunan ölüler ve yerde kıvranan yaralılara rağmen, uğultu çıkararak ilerleyen düşman askerleriyle doluydu. Alevlerin ışığıyla aydınlanan ateş kırmızı geceye duman dolmuş, savaş çığlıklarıyla çınlıyordu. Hook, John Wilkinson'in ona kaçmasını söylediğini fark etmiş, ancak o anın heyecanı ile Hook bu uyarıyı anlamamıştı.

- Şimdi anlıyordu. Ok torbasını yakaladığı gibi koşm
- Bin beş yüz gemi, on iki bin asker ile en az iki m
- 'Çok fazla ölü var, Majesteleri,' dedi Hook düşünm
- 'Ben de ondan endişeleniyorum,' dedi Peder Christo
- 'Masumdu,' dedi Hook inatçı bir tavırla, 'hayatım
- 'Öleceksin,' dedi Melisande. 'Kan kaybederek ölece

Şimdi anlıyordu. Ok torbasını yakaladığı gibi koşmaya başladı.

Siper yıkılırken arkasından gelen uğultuları duydu, Fransızlar yıkıntıların arasından geçerek şehre doğru ilerliyorlardı.

Hook tazılar tarafından kovalanan ve çalıları ezip geçen insanlar tarafından takip edilen geyiklerin oklar yaprakların arasında uçuşurken nasıl hissettiğini anlayabiliyordu. Hayvanların ölümün ne olduğunu bilip bilmediğini hep merak ederdi. Korkuyu, karşı koymayı biliyorlardı, ancak korku ve karşı koymadan sonra o çıldırtan panik hissi geliyordu, avcılar iyice yaklaştığında yaşamın son anları da gelmiş olurdu, kalp atışları hızlanır, zihin dengesini kaybeder ve çılgına dönerdi. Hook o panik hissini duyup koşmaya haşladı. Önce sadece koştu. Çanlar hâlâ çalıyor, köpekler uluyor, askerler savaş çığlıkları atıyor ve borazanlar ötüyordu. Ufak bir alana ulaştı, burası tüccarların genellikle derilerini sakladıkları yerdi ve garip bir şekilde bomboştu. Sonra kapı mandalların indiğini duyunca kasaba halkının evlerinde saklandığını ve evlerini kilitlediklerini anladı. Çıkan seslere bakılacak olursa askerler bu kilitli kapılara vuruyor veya tekmeliyorlardı. Kaleye git, diye düşündü ve o yöne doğru koşmaya başladı, ancak köşeyi döndüğünde katedralin tanımadığı üniformalar içindeki askerlerle dolu olduğunu gördü, adamların üniformaları ellerindeki meşalelerin ışığıyla aydınlanıyordu. Tazılardan ürküp kaçan bir geyik gibi geldiği yoldan geri döndü. Aziz Antoine-le-Petit kilisesine gitmeye karar verdi, dar bir geçitten aşağı doğru koştu, önüne çıkan diğer bir yola girdi, şehrin en büyük rahibe manastırının önündeki büyük meydana vardı. Sonra Goose meyhanesinin bulunduğu sokağa döndü, garip üniformayı giyen başka adamlarla karşılaştı, bu adamlar kilisenin yolunu kapamışlardı. Hook'u gösterip uğultu halinde ona doğru yöneldiler, Hook'a doğru koşarlarken uğultuları zafer çığlıklarına dönüşmüştü. Hook, sonu gelmiş her canlı gibi umutsuz, dar bir sokağa girdi, ucundaki duvardan atladı, lağım kokan bir bahçeden geçti, ikinci bir duvarın üzerinden atladı. Etrafındaki çığlık seslerini duyabiliyordu, korkudan titreyerek karanlık bir köşeye saklandı ve sonunun gelmesini bekledi.

Avlanmak üzere olan bir geyik de aynını yapardı. Kaçacak yer bulamayınca donakalır ve titreyerek ölümü beklerdi. Şimdi

de Hook titriyordu. Fransızlar tarafından yakalanacağına, demişti John

Wilkinson, Kendini öldürsen daha iyi. Hook bıçağına uzandı, ancak silahını çekemiyordu. Kendini öldüremeyecekti, o yüzden öldürülmeyi bekledi.

Birden peşinden gelenlerin kovalamacayı bıraktığını fark etti. Soissons'da talan edebilecekleri pek çok ganimet, peşinden gidebilecekleri çok kurban vardı, ellerinden kaçan tek bir kişi ilgilerini çekmiyordu. Hook ise birdenbire algılarına tekrar kavuşmuş ve geçici olarak sığınabileceği bir yere geldiğini fark etmişti. Kaz'ın arkasındaki bahçelerden birindeydi, burada bira fıçılarını yıkayıp onarırlardı. Meyhanenin kapılarından biri aniden açıldı, meşalenin ateşi tezgahları, tahtaları ve şarap fıçılarını aydınlatıyordu. Bir adam bahçeye çıkmış söyleniyordu, sonra meyhaneye tekrar girdi, bir kadının çığlıkları duyuldu.

Hook olduğu yerde kaldı. Kımıldamaya dahi yeltenmedi. Şehir çığlık atan kadınların bağırışlarıyla doluydu, dört bir yanından boğuk erkek kahkahaları ve ağlayan çocukların hıçkırıkları duyuluyordu. Yanından bir kedi geçti. Kilise çanları çoktan çalmayı bırakmıştı. Olduğu yerde kalamayacağını biliyordu. Şafak sökünce gizlenemeyecekti. Aman Tanrım, Aman Tanrım, Aman Tanrım diye dua etti, ancak dua ettiğinin farkında değildi. Şimdi ve ölürken beni bırakma. Titriyordu. Fıçıların durduğu bahçenin arkasındaki sokaktan nal sesleri geliyor, bir adam gülüyor, bir kadın ise inliyordu. Bulutlar ayın önünden hızla geçiyordu. Nedense Hook'un aklına Beggar Tepesi'ndeki porsuklar geldi, onların sıcak düşüncesi birden korkusunu dindirdi.

Durdu. Belki de kiliseye ulaşmanın bir yolunu bulabilirdi. Orası kaleden çok daha yakındı, üstelik Sir Roger okçuların hayatlarını kurtarmaya çalışacağına dair söz vermişti. Bu çok boş bir ümit gibi gelse de Hook'un aklına gelen tek çareydi, o nedenle duvarın üzerine çıktı. Goose'un yan tarafındaki ahırlardan hiç ses gelmiyordu, duvara tırmandı; oradan ahır çatısına atladı, çatı ¡ığtrlığı altında sallanıyordu, ancak çatıdan inmedi. Sürünerek en ıı/aktaki duvara gitti, duvarın dibindeki karanlık, dar bir sokağa l'oldi. Tekrar titremeye başladı, orada savunmasız olduğunu biliyordu. Sessizce hareket etti, yavaşça, ta ki kilisenin bulunduğu Kiiçük sokağın köşesine ulaşana kadar.

Ve kaçış yolu olmadığını gördü.

Düşman askerleri Aziz Antoine-le-Petit Kilisesi'ni kuşatmışa. Otuzun üzerinde piyade ve bir düzine okçu vardı, kilise meydanının önündeki açıklıkta

duruyorlar, hepsi de Hook'un daha önce hiç görmediği türden bir üniforma giyiyordu. Smithson ve okçular kilisede olsalardı yeterince güvende olacaklardı, zira kapıyı tutabilirlerdi. Hook, belli ki düşmanın okçuların kaçmasını nıgellemek için orada diye düşündü, düşman askerleri kiliseye yaklaşmaya çalışan başıboş okçuları durdurmak istiyordu. Kapı-V ı doğru koşmayı aklından geçirdi, ancak kapı muhtemelen kilitliydi; o ağır ahşap kapıya vururken düşman askerleri onu hedef tahtası olarak kullanabilirlerdi.

Düşman yalnızca kiliseyi kuşatmamıştı. Bir meyhaneden bira iıçıları almış içiyorlar, soyup bacakları açık bir vaziyette fiçıya bağladıkları iki kıza zırhlarını sıyırıyor ve sırayla tecavüz ediyorlardı. Gözyaşları kuruyup iniltileri kesilmiş gibi görünen iki k ız sessizce duruyordu. Şehir kadın çığlıklarıyla dolmuştu, her yandan yükselen sesler tahtaya sürtünen bir ok ucu gibi Hook'un yüreğini parçalıyordu. Bu yüzden bulunduğu yerden kımıldaya-ı nıyor, gidecek ya da saklanacak yeri olmayan bir hayvan gibi hır köşede bekliyordu. Hook kızların ölüp ölmediğini merak etti, Vİınkü hiç ses çıkarmıyorlardı, ancak kızlardan yakında duranı kafasını çevirdiğinde Sarah'yı hatırladı ve suçluluk duygusuyla iirperdi. En fazla on iki ya da on üç yaşında görünen kız, boş gözlerle karanlığa doğru bakarken bir adam ona bakıp pis pis sırıttı.

Derken, sokağa bakan bir kapı açıldı, Hook açık kapıdan gelen yoğun ışığın altında dönüp baktığında çamurun içinde sendeleyen bir adam gördü. Adam zırhının üzerine yeşil üstüne kurşuni buğday demeti olan bir cüppe giymişti. Diz çöküp kusmaya başladı, aynı üniformayı giyen ikinci bir adam ise yanma yanma gelmiş adama gülüyordu. Kapıya gelen ikinci adam Hook'u görüp savaş okunu tanıyınca kılıcının kabzasına davrandı.

Hook panik içinde tepki verdi. Okunu kılıçlı adama sapladı. Kafasının içinde çığlık atıyor, düşünemiyordu, ancak aniden yaptığı hamlede bir okçunun bütün kudreti vardı. Okun ucunun boynuz kertiği adam daha kılıcını yarıya kadar çekemeden boğazını delip geçmişti. Adamın kanı siyah akıyordu, Hook ise oku itmeye devam etti, ok soluk borusunu, boyun kasını, derisini ve kas telini delip kapının pervazına değdi. Diz çöken adam kükreyip kusmuk saçarak elini hâlâ panik halindeki Hook'a uzattı. Koyu bir çaresizlik içinde inleyen Hook okunu bırakıp elleriyle yeni saldırganına saldırdı. Parmaklarıyla adamın gözlerini oyduğunu ve adamın çığlık attığını duyan Hook, kilisenin dışındaki tecavüzcülerin peşinden geldiklerini fark etti, boğazına saplanmış oku

çıkarmaya çalışan ilk adama takılıp sendeleyerek güçlükle kapıdan çıktı, diğer bir kapıdan başka bir odaya girdi, bir koridordan geçerek üçüncü bir odaya vardı. Hâlâ düşünmüyordu, bir bahçeye vardı, duvarın üzerinden atladı, ikinci bir duvarın üzerinden atladı, arkasından çığlıklar ve bağrışmalar geliyordu, korku tüm benliğini kaplamıştı. Porsukağacından yapılmış büyük savaş yayını kaybetmiş, ok torbasını düşürmüştü, gene de belinde her okçunun kuşanması gereken kılıçlardan vardı. Kılıcını hiç kullanmamıştı. Hâlâ Burgonya'nın çentikli kızıl haçını giyiyordu, ümitsizce bir kaçış yolu bulmaya çabalarken cübbesini tutup çekiştirmeye başladı, bu kırmızı nişandan kurtulmaya çalışıyordu. Derken evlerin gölgelediği bir sokağa açılan duvardan atladı, karanlıkta açık bir kapı seçebiliyordu. Kapıdan içeri girdi.

Kapı geniş bir odaya açılıyordu, odadaki fenerin titrek alevleri, tahta bir sedire yayılmış ölü bir adamı aydınlatıyordu. Adamın kanı yerdeki yassı taşların üzerini kaplamıştı. Duvarlardan İm inde bir halı asılıydı, mutfakta dolapla bulunuyordu, uzun bir masanın üzerinde bir abaküs, uzunca bir enserde ise parşömen parçaları asılıydı. Hook ölen adamın tüccar olduğunu tahmin etti. (klanın bir köşesinde duran merdiven üst kata çıkıyordu, Hook merdivenlerden çıktığında tahta bir yatak ve ot şiltelerin bulunduğu alçıyla sıvanmış küçük bir oda gördü. İkinci bir merdiven ise tavan arasına çıkıyordu, tırmanıp merdiveni kirişlerin altındaki boşluğa yerleştirdi, ve aynısını ilk merdivene de yapmadığı için kendi kendine küfretti. Artık çok geçti. Eve geri inmeye cesareti yoktu, o nedenle sazdan yapılma çatıdaki yarasa yuvalanılın altında çömeldi. Hâlâ titriyordu. Aşağıdaki evlerde adamlar bağırıyor, okçuyu arıyorlardı. Adamlardan biri yatağın bulunduğu odaya tırmandığında Hook neredeyse bulunduğunu hissetti, lakat adam sadece etrafına bakınıp odadan çıktı. Diğerleri ise ya sıkıldılar, veyahut da başka uğraşacak başka davalar buldular, zira heyecanlı bağrışmaları çok geçmeden duyulmaz oldu. Çığlıklar ise kesilmemişti, hatta daha da çok çığlık duyulmaya başlamıştı. Şaşkınlık içinde sesleri dinleyen Hook, evin hemen dışında bir grup kadının bulunduğunu anladı, hepsi acı acı feryat ediyordu. Londra'daki Sarah'yı, rahip Sir Martin'i, az önce gördüğü iki sessiz kıza tecavüz ederken sıkılmış görünen adamları düşündü.

Kadınların feryatları hıçkırıklara dönüşmüştü, yalnızca adamların kahkahaları bu çığlıkları ara sıra bastırıyordu. Hook litriyordu, ancak titremesi soğuktan değil, korku ve suçluluk lıissindendi. Hook eğik kirişlerin altına girdi, zira

alttaki odanın leıicri yanmıştı. Süssüz kirişlerin üzerine aralıklı olarak dizilen kaba döşeme tahtalarının arasından çatı katının ışıkları süzülüyordu. Bir adam odaya çıktı, merdivenin altında bekleyen diğer bir adama bağırıyordu, derken bir kadın ağlamaya başladı ve bir tokat sesi duyuldu.

'Sen de güzelmişsin,' dedi adam, Hook o kadar korkmuştu ki, adamın İngilizce konuştuğunu dahi fark etmedi.

'Non' diye inledi kadın.

'Çok güzelsin, seni paylaşmayacağım. Her şeyinle benimsin güzelim.'

Hook tahtaların arasındaki boşluklardan olan biteni gözetil yordu. Yarım siperlikli bir miğferin adamın omuzlarını kapattığını, kadının ise odanın bir köşesinde çömelmiş beyaz cüppeli bir rahibe olduğunu gördü. Kadın hıçkırarak ağlıyordu. '*Jésus*,' diye mırıldanıyordu, [1] *Marie, mére de Dieu!'Ve,* adam bıçak çekerken, son sözleri çığlık halini aldı. '*Non*/,' diye bağırıyordu. *'Non! Non! Non! '* ve adam kadını susturmak için okkalı bir tokat atıp kadını kaldırdı. Bıçağı boğazına dayayıp keskin aleti çekti ve rahibenin kıyafetinin önünü kesti. Bıçağı daha da indirdi ve rahibenin tüm karşı koyma gayretine rağmen beyaz cübbeyi boydan boya kesip attı, sonra da iç çamaşırına bir kesik attı. Adam parçalanmış kıyafetleri alt kata atıp kadını ot şiltenin üzerine doğru itti. Kadın şiltenin üzerinde top gibi bükülüp hıçkırıklara boğuldu.

'Ah, eminim Tanrı o gün yapılanlardan ötürü çok memnun olmuştur!' diyordu ses, ancak konuşan kimse yoktu, çünkü ses Hook'un içinden geliyordu. Bu sözleri John Wilkinson katedralde Hook'a söylemişti, ancak ses yaşlı okçuya ait değildi. Bu, çok daha tok ve derin bir sesti, ılık bir duygu yayıyordu. Hook birden beyaz cübbeli bir adamın hayalini gördü, gülümsüyor, elma ve armutlarla dolu bir sini taşıyordu. Bu adam Crispinian'dı, Soissons'dayken dualarının çoğunu gönderdiği azizdi. Şimdi Hook dualarının yanıtını kafasının içinde alıyordu, Hook'un kafasında Crispinian üzgün bir ifadeyle okçuya bakıyordu. Hook lanrı tarafından bir telafi yapma fırsatı sunulduğunu anlamıştı. Aşağıdaki odada ağlayan rahibe İsa'nın annesine dua ediyordu, Kutsal Bakire Soissons'un azizleriyle konuşmuş olmalıydı. Azizler şimdi de Hook'la konuşuyorlardı, ancak Hook korkuyordu. Sesleri tekrar duyuyordu. Farkında değildi, fakat diz çökmüştü. Tanrı, Aziz Crispinian aracılığıyla onunla konuşuyordu.

Ve Nicholas Hook, kaçak ve okçu, Tanrı onunla konuştuğunda ne yapması gerektiğini bilmiyordu. İçi korkuyla dolmuştu.

Aşağıdaki odada bulunan adam miğferini fırlatıp attı. Kılıcını çıkarıp bir kenara fırlattı, zırhını ve onu kaplayan elbisesini kafasından geçirip çıkartırken homurdanarak kıza bir şeyler söyledi. Kaba döşeme tahtalarının arasından olanları gözetleyen Hook, adamın zırhının üzerindeki nişanı fark etti. Nişan, Sir Roger'ın (iç atmacalı nişanının aynısıydı. O nişanın orada ne işi vardı? $ehri yağmalayıp tecavüz edenler, kuşatmacılardı, yenilen garnizon askerleri değil, ancak üç atmaca kesinlikle Sir Roger'ın kollarındaki nişandandı.

'Şimdi,' dedi Aziz Crispinian.

Hook kımıldamadı.

'Şimdi!' diye kükredi Aziz Crispin Hook'un kafasının içinde. Aziz Crispin, Crispinian kadar dostane değildi, kelime ağzından çıktığında Hook ürktü.

Hook'un Sir Roger mı yoksa askerlerinden biri mi olduğunu bilemediği adam, kenarları deri ağır zırhı başından geçirip çıkarmaya çalışıyordu. Zırhı yarıya kadar çekebilmişti, ancak kolları içeride kalmıştı.

'Tanrı aşkına!' diye rica etti Crispinian Hook'a.

'Bitir şu işi evlat,' dedi Aziz Crispin sertçe.

'Ruhunu kurtar Nicholas,' dedi Crispinian yumuşak bir sesle.

Hook ruhunu kurtardı.

Çatı katının zeminindeki boşluktan atladı. Kılıcını unutmuştu, onun yerine bir zamanlar geyik derisi yüzmek için kullandığı keskin bıçağını çekti. Adamın tam arkasına düştü, ancak adam zırh gömleğini tam olarak çıkaramadığı için onu göremiyordu, fakat geldiğini duymuştu. Arkasını dönüp Hook'u gördüğü anda, Hook'un bıçağı adamın karnını yardı. Nicholas Hook adamın bağırsaklarını çıkardı. Okçunun sağ kolundaki bütün güç şimdi adamın karnındaydı, bıçağı iyice derine sokup adamın karnını deşti, adamın bağırsakları tıpkı yarılmış bir çuvaldan çıkan yılan balıkları gibi dışarı çıktı. Adam korkunç bir çığlık

atarken, yüzünün üzerindeki zırhtan dolayı sesi boğuk çıkıyordu. Hook ikinci kez bıçağını saplarken adam tekrar bir çığlık attı. Bu defa yukarı doğru hamlede bulunan Hook, bıçağını adamın karnına el genişliğinde sokmuş göğüz kafesinin altına doğru iterken, neredeyse tecavüz edecek olan adamın kalbini bulup oymaya çalışıyordu.

Adam yatağın üzerine geri düştü, ot şilteye ulaşana kadar ölmüştü bile.

Ve Hook, dirseğine kadar kana bulanmış bir halde, kurbanına baktı.

Daha sonradan anladı ki, ot şilte hayatını kurtarmıştı, adamın kanını emen şilte aşağıda bulunan askerlerin kanı görüp işkillenmesini önlemişti. Bu askerler iki kişiydi, ikisi de Sir Roger'm üniformasını giyiyorlardı. Dehşet içinde kurbanına bakan Hook, adamın cüppesinin kaliteli dokunmuş bir çeşit ketenden yapıldığını gördü, normalde giyilen cüppelerden çok daha kaliteliydi. Yerdeki gazlardan uzaklaştı. İki adam bir dolabı yağmalıyorlardı, belli ki yukarıda meydana gelen cinayetten bihaberlerdi.

Ölü adamın zırhı sıkı zincir örgü ile yapılmış ve cilalanmış, plaka zırhını süsleyen takalarla bezenmişti. Hook çömelip zırhı adamın kafasından çıkardığında öldürdüğü adamın Sir Roger Pallaire olduğunu gördü. Görünüşte Burgonya ile ittifak kuran

Sir Roger, tecavüz etmesi ve yağmalaması için öldürülmemiş-ü, demek ki Sir Roger gizlice Fransızların tarafında yer almıştı. I look bu ihaneti anlamaya çalışırken, çıplak kız gözleri fal taşı gibi açılmış bir şekilde ona bakıyordu. Korkmuş görünüyordu, I look kızın çığlık atacağından korkup parmağını kızın dudaklarına koydu, fakat kız başını sallayıp birden hafif iniltiler eşliğinde çaresizliğini belli eden ufak sesler çıkardı. Hook başta kaşlarını çattı, sonra sessizliğin kızın acıklı seslerinden daha çok şüphe çekeceğini olduğunu anladı. Bu yaptığı çok akıllıca, diye düşündü. Başını salladı, sonra Sir Roger'ın kemerine dikilmiş kanlı para kesesini kesip ayırdı. Sir Roger'ın cübbesini çekip zırh gömleğinden ayırarak çatı katma fırlattı, yukarıya uzanıp kirişlerden birini tuttu. Kendini çatı boşluğuna çekti, sonra da kızı çekmek üzere sağ kolunu uzattı.

Kız arkasını döndü, Hook gelmesi için kıza ıslık çaldı, ancak kız ne istediğini biliyordu. Sir Roger'm cesedine tükürdü ve Hook'a elini uzatmadan önce bir

kez daha tükürdü. Hook oku nasıl kolaylıkla çekiyorsa, kızı da öyle çekti. Cüppeyle keseye bir bakış attı, kız eşyaları toplayıp Hook'u takip etti. Çatıdaki boşluğu ayıran çürük bölmeyi iterek kızın yandaki tavan arasına geçmesini sağladı. Işık azalırken adımlarını dikkatle atıyordu. En uca, Sir Roger'ı öldürdüğü evden üç ev öteye kadar gitti, kıza tekrar bakarak eğik duvarın dibinde çömelmesini işaret etti. Mümkün olduğunca az ses çıkarmaya gayret ederek çatının samandan yapılma örtüsüne asıldı.

Bir saat kadar sürdü. Çatıyı aşağı indirmekle kalmamış, çivilenmiş kirişlerin çatıdan çıkmasını da sağlamıştı, böylelikle işi bittiğinde, çatı çökmüş de kızla saman ve kirişlerin altında sıkışmışlar gibi görünecekti. Saklanacakları bir yer yapmıştı.

Yapabileceği tek şey beklemekti. Kız bazen konuşuyordu, ancak Soissons'da kaldığı süre boyunca çok az Fransızca öğrenen

Hook kızın dediklerinden hiç bir şey anlamıyordu. Kızı susturdu, bir süre sonra kız Hook'a yaslanıp uyuyakaldı. Ancak uykusunda bazen ağlıyor, Hook da kızı sakinleştirmeye çalışıyordu. Kız Sir Roger'm kandan ıslanmış cüppesini giyiyordu. Hook kesenin düğümünü çözdü, içinde metelikler, gümüş ve altın paralar vardı. İhanetinin bedeli olmalı, diye düşündü.

Şafak sökerken gökyüzü duman rengini almıştı. Gün doğmadan Sir Roger'ın bağırsakları deşilmiş cesedi bulunmuş, yaygara kopmuştu. Hook, çatının altından geçen atlıların sesini duyabiliyordu, ancak saklandıkları yeri kurnazca yapmışlardı, saman ve kereste yığınının altına bakmak kimsenin aklına gelmedi. Derken kız uyandı, Hook parmağını kızın dudaklarına götürerek susturdu. Kız Hook'a sıkıca sarıldı. Hook'un korkusu henüz geçmemişti, ancak durulmuş gibiydi, ve her nasılsa, kızın varlığı ona daha önce hiç duymadığı bir umut hissi veriyordu. Veya belki de, diye düşündü, Soissons'un iki azizi onu koruyordu, istavroz çıkartıp Aziz Crispin ile Crispinian'a şükran duası etti. Susmuşlar, ama söylediklerini de yapmışlardı. Londra'da kendisiyle konuşanın Crispinian olup olmadığını merak etti. Bu mümkün görünmüyordu, peki o zaman kim konuşmuştu? Tanrı mı? Bu soru birden önemsiz geldi, Londra'da yapamadığını yaptığını fark etti, içinde bir umut ışığı yanmıştı. Ruhunu kurtarabilme umudu. Bu küçük bir umuttu, fırtınada yanmaya çalışan bir mumun titrek alevi gibi, ama gene de yanmıştı.

Şafak vaktine yakın şehir sessizleşmiş, güneş katedralin üzerinden doğarken sesler tekrar duyulmaya başlamıştı. Çığlıklar, inlemeler ve feryatlar duyuluyordu. Çöken bakımsız çatıda bir boşluk vardı, Hook bu boşluktan Aziz Antoine-le-Petit Kilisesinin önündeki küçük meydanı görebiliyordu. Fıçıya bağlanmış iki kız gitmişti, ancak askerler ve arbaletçiler halen oradaydı. Benekli bir köpek, kafasının etrafında siyah bir kan gölü olan ölü lıir rahibenin bedenini kokluyordu, rahibenin giysisi beline kadar sıyrılmıştı. Bir asker atıyla meydandan geçiyordu, eyerin üzerinde karnının üzerine yatırdığı çıplak bir kız vardı. Adam kızın kalçasına iki eliyle davul çalarmış gibi vuruyor, izleyen askerler ısc kahkaha atıyorlardı.

Hook bekledi. Çok fena işemesi gerekiyordu, ancak kımıldamaya cesareti yoktu, o nedenle dizliklerine kadar işedi. Kokuyu alan kız yüzünü ekşitti, fakat bir süre sonra o da altına etmek /orunda kaldı. Sessizce ağlamaya başladı, ağlaması dinene dek I look kıza stildi. Kız Hook'a bir şeyler mırıldandı, o da kıza bir şeyler mırıldandı, ikisi de birbirinin ne dediğini anlamıyordu, ancak rahatlamışlardı.

Derken çok sayıda nal sesinin duyulmasıyla Hook dönüp samanların arasındaki boşluktan dışarıyı gözetlemeye koyuldu. Kilisenin önündeki meydana bir grup süvarinin geldiğini görebiliyordu. Adamlardan biri mavi üzerine sarı zambaklar olan bir I lama taşıyordu, flamayı beyaz beneklerle süslenmiş kırmızı bir kenarlık çevreliyordu. Atlılar zırh giymişlerdi, ancak hiçbirinin kafasında miğfer yoktu, arkalarından ise yayan yürüyen zırhlı bir asker geliyordu.

Yeni gelen süvarilerden biri, üzerinde üç atmacalı yeşil nişan olan bir cüppe giyiyordu, Hook askerlerin Sir Roger'a hizmet eden adamlar olduklarım fark etti. Adam atıyla kiliseye doğru yöneldi ve eyerinin üzerinde eğilerek kısa mızrağını kapıya vurdu. Bağırarak bir şeyler söyledi, ancak Hook'un ne dediğini anlayamayacağı kadar uzaktaydı. Fakat adam bir şeyler taahhüt etmiş olmalı ki, kısa bir süre sonra kilisenin kapısı aralandı. Kapının aralığından bakan Yüzbaşı Smithson göründü.

İki adam konuştular ve Smithson geri içeri girdi, uzunca bir sessizlik oldu. Hook izliyor, neler olduğunu merak ediyordu, derken kilisenin kapısı tekrar açıldı ve İngiliz okçular sıra halinde gün ışığına çıktılar. Görünüşe bakılırsa Sir Roger sözünde durmuştu. Mahvolmuş duvardan olan biteni izleyen Hook,

İngiliz'in atının önünde toplanan okçulara katılmanın bir yolu olup olmadığını düşündü. Sir Roger, okçuların canının bağışlanması konusunda anlaşmaya varmış olmalıydı, zira Fransızlar onları iyi karşılamış görünüyorlardı. Smithson'ın adamları yaylarını, ok torbalarını ve kılıçlarını kilisenin kapısına bıraktı ve birer birer süvarinin mavi üzerine sarı zambaklarla bezenmiş süslü püslü aygırının önünde diz çöktüler. Süvari altın bir taç giymişti, ellerini takdis edercesine zarif bir biçimde havaya kaldırdı. Yalnızca John Wilkinson kiliseye yakın duruyordu.

Sokağa ulaşabilirsem, diye düşündü Hook, o zaman arkadaşlarıma katılabilirim. 'Hayır,' dedi Aziz Crispinian fısıldayarak, Hook'un beyninin içinde konuşuyordu tekrar. Kız Hook'u sıkıca tutuyordu.

'Hayır mı?' diye fısıldadı Hook.

'Hayır,' dedi Aziz Crispinian yine, ses tonu oldukça sertti.

Kız Hook'a bir şey sordu, Hook kızı susturup, 'seninle konuşmuyordum,' diye fısıldadı.

Mavi ve sarılar içindeki atlı, zırh eldivenli elini yumruk yapıp havaya kaldırdı ve birkaç saniye tuttu, sonra elini indirdi.

Ve katliam başladı.

Süvariler kılıçlarını çekip diz çöken okçulara hücum ettiler. Saldırıya uğrayan ilk okçular hemen ölüverdi, çünkü hazırlıksız yakalanmışlardı, ancak diğerleri kısa bıçaklarını çekecek vakit bulabildiler ve düşman askerlerine karşılık verdiler. Ancak Fran-sızlar plaka zırh giyiyorlardı, üstelik kılıçları uzundu ve okçulara dört bir yandan saldırıyorlardı. Sir Roger'ın askerleri olanları izliyorlardı. John Wilkinson kilisenin yanındaki silah yığınından bir kılıç aldı; atlılardan biri kısa mızrağıyla ona doğru geliyordu.

İkinci bir Fransız gelip Wilkinson'ın boynunu kesti, adamın kanı melek ve balık oymalı taş kapı eşiğini boyadı. Bazı okçular canlı clc geçirildi, okçulara zorla diz çöktüren askerler başlarında du-ıup sırıtıyordu.

Altın taçlı adam atını çevirdi ve peşinden gelen uşağı, ulağı, sancaktarı ve

süvarileri ile gitti. Üç atmacalı nişanı taşıyan İngiliz de okçulara sırtını dönerek onlara eşlik etti. Okçular merhamet diliyordu. Ancak hiç merhamet gösterilmedi.

Fransızların çok fazla yenilgi hatıraları vardı ve uzun savaş yayını çekenlerden nefret ediyorlardı. Crecy'de Fransızlar İngi-I izlerden sayıca üstündü ve onları kıstırmışlardı, üstelik Fran-sızlar bu küstah saldırganları dünya üzerinden silmek için alçak vadiden saldırmışlar, ancak yenen taraf gökyüzünü kaz tüylü oklarıyla donatıp asil şövalyeleri uzun başlıklı oklarıyla öldüren okçular olmuştu. Sonra, Poitiers'de, okçular Fransa'nın tüm şövalyelerini parçalamış, savaşın sonunda Fransa Kralı mahkum olmuştu. Bütün bu aşağılamalar hâlâ hatırlanıyordu, o nedenle merhamet göstermeyeceklerdi.

Hook ile kız dinliyordu. Hâlâ hayatta olan otuz ya da kırk okçu vardı, Fransızlar ilk iş olarak adamların sağ ellerinin iki parmağını kestiler, böylelikle bir daha asla ok çekemeyeceklerdi. Yüzünde kocaman bir sırıtış olan göbekli bir Fransız, bir keski ve çekiç ile parmaklan alıyor, okçulardan bazıları duydukları ızdırabı sessizlikle karşılıyor, bazıları ise isyan ediyor ve varile sürüklenip parmaklarının zorla ayrılması gerekiyordu. Hook, aldıkları intikamın bununla biteceğini sanıyordu, ancak her şey daha yeni başlamıştı. Fransızlar parmaklardan daha çok şey istiyordu, onlar acı ve ölüm istiyordu.

Yüksek bir ata binen uzun boylu bir adam okçuların ölümünü izledi. Adamın zırhlı omuzlarına inen uzun, siyah saçları vardı. Gözleri bir şahin kadar iyi gören Hook, adamın güneşten yanmış, yakışıklı yüzünü seçebiliyordu. Hokka gibi bir burnu, geniş bir ağzı ve sakalının gölgelediği geniş bir çenesi vardı. Zırhının üzerine parlak bir cüppe giymişti, üzerinde parlak ve altın bir güneş vardı, ışınları kıvrılarak giden güneşin üzerinde bir kartal kafası vardı. Kız adamı görmedi. Yüzünü Hook'un kollarına gömmüştü. Çığlıkları duyabiliyor, ancak olanları izlemiyordu. Fransızlar her intikam alışlarında kız da bir adamın çığlığıyla acı içinde inliyordu.

Hook ise izliyordu. Kartal ve güneşli nişanı takan uzun boylu adamın bu işkence ve cinayeti durdurabileceğini tahmin ediyordu. ancak adam hiçbir şey yapmadı. Eyerinde oturdu ve Fran-sızlar okçuları çırılçıplak soyup bıçaklarının sivri uçlarıyla gözlerini oyarlarken hiçbir şey yapmadan olanları izledi. Askerler kör ettikleri okçularla alay ediyor, göz çukurlarının içini keskin bıçaklarla sıyırıyorlardı. Bir Fransız gözlerden birini yiyormuş gibi

yapınca diğer askerler kahkahalar attı. Uzun saçlı adam ise gülmüyor sadece gözlem yapıyordu, kör edilen okçular iğdiş edilmek üzere yere yatırılırken yüzünde hiçbir ifade yoktu. Çığlıklar zaten bağrışmalarla dolu şehri doldurdu. Ancak son okçu da hadım edildiğinde, uzun saçlı süvari meydanı terk etti. Okçular ise, bir yaz günü, gözleri kör, ölüme terk edildiler. Ölmeleri uzun sürdü, Hook hava sıcak olmasına rağmen titriyordu. Göğüsleri kesilip bedeni kan içinde kalan bir kadın ölmüş okçuların yanında yere yığılıp feryatlar ederek ağlamaya başladı, ta ki feryatlarından sıkılan bir Fransız gelip baltasıyla kafasına vurana kadar. Köpekler ölümün kokusunu aldılar.

Şehrin yağmalanması gün boyu sürdü. Katedral ve mahalle kiliseleri ile rahibe manastırları ve cemaatin önde gelenlerinin hepsi talan edilip, rahiplerinin tümü katledildi. Kadın ve çocuklar tekrar tekrar tecavüze uğradılar, adamlar ise öldürüldü. Tanrı Soissons'a sırtını dönmüştü. Sirc de Bournonville ise idam edildi, neyse ki işkence görmeden öldürüldü. Sığınak olarak kullanılması gereken kale, mücadele olmadan Fransızlara verildi, zira Fransızların şehre girmelerine Sir Roger izin vermişti, geldiklerinde kalenin kapısı açık, parmaklıkları kaldırılmıştı. Burgonyalılar ölmüşlerdi, ancak Sir Roger'ın adamlarının durumu farklıydı, ölü liderlerinin ihanetine suç ortaklığı ettikleri için, bütün şehirden kılıçtan geçirilirken canlı kalmalarına izin verilmişti. Şehrin vatandaşları Burgonya garnizonundan nefret ediyorlardı, Fransa kralı'na olan sadakatlerini asla yitirmemişlerdi, ancak şimdi, kan gölü içinde bırakılmış, tecavüze uğramış ve soyulmuşlardı, Fran-sızlar bu sadakatlerine katliam ile karşılık vermişti.

'Je suis Melisande,' dedi kız tekrar tekrar. Hook başta ne demek istediğini anlamadı ancak en sonunda kızın adını söylediğini fark etti.

'Melisande?' diye sordu.

'Oui,' diye yanıt verdi kız.

'Nicholas.'

'Nicholas,' diye tekrar etti kız.

'Yalnız Nick,' dedi Hook.

‘Yalnız Nick?’

‘Nick.’ Fısıltıyla konuşuyorlar, bekliyorlar, şehirdeki bağrışmaları dinliyorlardı. Bira ve kan kokusunu alabiliyorlardı.

‘Buradan nasıl çıkacağız bilemiyorum,’ dedi Hook Melisande’ye. Kız dediklerinden bir şey anlamıyordu, ancak gene de başını salladı. Bir süre sonra kafasını Hook’un omzuna yaslayıp uyudu, Hook ise gözlerini kapatıp Crispinian’a dua etti Bu şehirden çıkmamıza yardım et, diye yakardı azize, evime döneyim. Yalnızca, diye düşündü birden umutsuzca, bir kaçağın evi yoktur.

‘Evine döneceksin,’ dedi Aziz Crispinian Hook’a.

Hook duraksadı, bir azizin kendisiyle nasıl konuşabildiğini merak ediyordu. Duyduğu ses kendi hayalinin mahsulü müydü? Gene de gerçek gibiydi, öldürülen okçuların çığlıkları kadar gerçek geliyordu. Sonra şehirden nasıl çıkabileceğini düşündü, kapılarda Fransız muhafızlarının olacağı muhakkaktı.

‘O halde surdaki gediği kullan,’ diye tavsiyede bulundu Aziz Crispinian.

‘Gedikten geçeceğiz,’ dedi Hook Melisande’ye, ancak kız hâlâ uyuyordu.

Karanlık çökerken Hook evlerin arkasındaki ağıllarından serbest bırakılan domuzları seyrediyordu, hayvanlar ölü okçularla kendilerine ziyafet çekiyordu. Soissons şimdi sessizleşmişti; ölü bedenler, bira ve şarap galip gelen düşman askerlerinin iştahını dindirmişti. Ay yükseldi, ancak Tanrı önce gümüş rengindeki ay ışığını bir sis perdesi arkasına alan bulutları yolladı, sonra yükselen ayı gizledi. Hook ve Melisande karanlıkta aşağı inerek leş gibi kokan sokağa çıktı. Gecenin yarısıydı, mahvolmuş evlerin içinde insanlar horluyordu. Kaledeki gediği koruyan kimse yoktu. Sir Roger’ın kanlı cüppesine sarılan Melisande, duvardaki moloz yığınından aşağı inerlerken Hook’un elini tutuyordu. Tabaklama çukurlarının pis koktuğu alçak zeminden geçtiler, kuşatmacıla-rın terk ettikleri kampları geçerek yukarıya doğru yürüdüler, ve tepelerdeki kan kokmayan, hiçbir cesedin çürümediği ormana vardılar.

Soissons ölmüştü.

Ancak Hook ve Melisande yaşıyordu.

‘Azizler benimle konuşuyor,’ dedi Hook kıza şafak vakti. ‘En azından Crispinian konuşuyor. Diğer adam daha sert. Bazen konuşuyor, ama fazla bir şey söylemiyor.’

‘Crispinian,’ diye tekrar etti Melisande, Hook’un söylediği bir kelimeyi anladığı için mutlu görünüyordu.

‘İyi birine benziyor,’ dedi Hook, ‘ve benimle ilgileniyor, beni koruyor. Seninle de ilgileniyor artık, yani sanırım öyle!’ Kıza bakıp gülümsedi, birden kendine güveni gelmiş, tereddüt etmeden konuşuyordu. ‘Sana düzgün giyecekler bulmamız gerekiyor. Bu eiippe içinde çok tuhaf görünüyorsun.’

Ancak, çok tuhaf görünmesine rağmen, Melisande aynı zamanda güzeldi de. Hook bunu ilk anladığında, tepelerdeki ormanda geçirdikleri gecenin ardından söken şafakla birlikte, güneşin parlak yeşil ve altın sarısı ışınları dalların ve yaprakların arasından geçerek gece kadar siyah saçlarının çevrelediği ince, lıafif kemikli yüzünü aydınlatmıştı. Gözleri mavi-gri ve ay ışığı kadar açık renkliydi, uzun bir burnu ve sert görünüşlü bir yüzü vardı, daha sonra Hook’un öğrendiğine göre bu, onun inatçı karakterini yansıtıyordu. Acınacak derecede sıska ancak güçlüydü, zayıflığa hiç tah ımmtilü yoktu. Geniş bir ağzı vardı, konuşkandı.

I look’un daha sonradan öğrendiğine göre rahibe manastırında yaşayan bir rahibe adayıydı ve yaşadığı yerde konuşmasına izin verilmiyordu. Anlaşılan o ki Hook’la ilk günlerinde Melisande zorla sessiz geçen aylarını telafi etme ihtiyacı hissetmişti. Hook kızın dediklerinden bir şey anlamasa da o konuşurken kendinden geçerek dinliyordu.

İlk gün ormanda kaldılar. Ara ara kayınların aşağısındaki vadide atlılar göründü. Bunlar Soissons’daki kuşatmadan galip gelenlerdi, ancak savaş kıyafetlerini giymemişlerdi. Bazıları avlanıyor, bazıları ise sadece ata binmenin keyfini yaşıyordu. Hiçbiri Soissons’dan kaçtığı belli olan birkaç sığınmacı ile ilgileniyor gibi gözükmüyordu, ancak Hook hâlâ bir Fransız’la karşılaşma riskini göze alamıyordu, o nedenle karanlık çökene kadar saklandıkları yerden çıkmadılar. İngiltere’ye, batıya doğru gitmeye karar vermişti, halbuki bir kaçak olmasında ötürü İngiltere de en az Fransa kadar

tehlikeliydi, yine de başka nereye gidebileceğini bilmiyordu. Hook ile Melisande ay ışığı altında bütün gece yürüdüler. Yemekleri genelde Hook'un karanlıkta çaldığı bir kuzudan ibaretti. Köpeklerin sürüleri korumasından korkuyordu, belki de çoban değneği ile onları koruyan Aziz Crispinian'dı, çünkü Hook hayvanın boğazını keserken köpekler hiç hırlamıyordu. Hayvanın ölüsünü ormanın derinliklerinde saklandıkları yere götürüyor, orada ateş yakıp eti pişiriyorlardı. 'İstiyorsan bensiz gidebilirsin,' dedi bir gün kıza.

'Gidebilirsin?' diye sordu kız kaşlarını çatarak, Hook'un dediklerinden bir şey anlamamıştı.

'Eğer istersen. Gidebilirsin!' Hook elini belli belirsizce güneye doğru salladı, karşılığında ise kızın çatık kaşlarını ve tek kelimesini anlamadığı Fransızca kelimeleri aldı. Melisande'nin onunla kalmak istediğini çıkarmıştı bundan. Kaldı da, varlığı hem rahatlatıcı hem de tedirgin ediciydi. Hook Fransa kırlığından kaçabileceklerinden emin değildi, kaçabilseler bile daha sonra ne yapacaklarını bilemiyordu. Aziz Crispinian'a dua ediyor, İngiltere'ye vardığında şehit azizin yardımını alabileceğini ümit ediyordu, tabii İngiltere'ye varabilirse. Ancak Aziz Crispinian sessizliğini koruyordu.

Aziz Crispinian sessizliğini korudu, ama Hook ve Melisande'ye Oise nehrinin yakınlarındaki bir kiliseden bir *curé* yani kilisenin papazını gönderdi. Papaz iki sığınmacıyı sık akçaağaçların yanında, devrilmiş bir söğüdün altında uyurlarken buldu. Onları evine götürdü, karısı iki kaçağın karınlarını doyurdu. Peder Michel hayata küsmüş, somurtkan bir adamdı, fakat onlara acıdı. Bir Fransız lordunun yanında din görevlisi olarak çalışırken öğrendiği İngilizceyi az da olsa biliyordu. Lordun yanında din görevlisi olarak çalışma tecrübesi, Peder Michel'in yetkiye sahip herkesten nefret etmesine yol açmıştı. İster kral olsun, ister lord veyahut piskopos, bu öfkesi İngiliz bir okçuya yardım etmesine yetecek kadar büyüktü. 'Calais'e gitmelisin,' dedi Hook'a.

'Peder, ben kaçağım.'

'Kaçak mı?' Peder nihayet ne demek istediğini anladı, ancak duyduğu korkuyu bertaraf etti. *'Proscrit,* öyle mi? Gene de İngiltere senin yuvan. Yuvana git ve günah işlediğin yerlerden uzak dur. Ne günah işledin?'

'Bir rahibe vurdum.'

Peder Michel güldü ve Hook'un sırtını sıvazladı. 'Aferin sana! Umarım bir piskopostu?'

'Sadece bir rahipti.'

'Bir dahaki sefere bir piskoposa vur, oldu mu?'

Hook evde kalmalarının karşılığını ödüyordu. Odun kesiyor, hendekleri temizliyor ve Peder Michel'in bir inek ağılının sazdan çatısını yenilemesine yardım ediyordu. Melisande ise ev işlerine yardım ediyor, yemek yapıyor, çamaşır yıkıyordu. 'Kasaba halkı sana ihanet etmeyecektir,' diye güvence verdi peder Hook'a.

'Neden etmesinler peder?'

'Çünkü benden çekinirler. Onları cehenneme gönderebilirim,' dedi rahip sert bir ses tonuyla. Hook'la konuşmayı seviyordu, böylelikle İngilizcesini ilerletebiliyordu. Bir gün, Hook evin arkasındaki armut ağaçlarını budarken pedere sesler duyduğunu anlattı. Peder Michel istavroz çıkarttı. 'Şeytanın sesi olmasın?' dedi.

'Ben de bundan endişeleniyorum,' diye itiraf etti Hook.

'Sanmıyorum, değildir,' dedi Peder Michel nazikçe. 'O ağacı fazla buduyorsun!'

'Ağaç iyice dağılmış, peder. Geçen kış bu ağacın gerisini kes-meliydiniz, bundan bir zarar gelmez. Armut mu istiyorsunuz? O zaman böyle başıboş büyümesine izin vermemeniz gerekir. Bana güvenin. Kesin! Çok fazla kestiğinizden emin olduğunuzda, bir o kadar daha kesin!'

'Kes de kes, öyle mi? Gelecek yıl armut alamazsam senin şeytanın adamı olduğundan şüphem kalmaz.'

'Benimle konuşan Aziz Crispinian'dı,' dedi Hook başka bir dalı keserken.

'Ama yalnızca Tanrı'nın lanetiyle konuşuyor,' dedi peder ve istavroz çıkarttı, 'demek ki seninle konuşan Tanrımız. Şükür ki benimle konuşan bir aziz yok.'

‘Şükür mü?’

‘Bana sorarsan o sesleri duyanlar ya azizdir, ya da cehennemlik.’

‘Ben aziz falan değilim,’ dedi Hook.

‘Ama Tanrı seni seçti. Çok tuhaf seçimleri oluyor gerçekten de,’ dedi Peder Michel, ardından güldü.

Pere Michel Melisande ile de konuşuyordu, Hook bu sayede kız hakkında bir şey öğrendi. Babası *le Seigneur d’Enfer* adında bir lorddu, annesi ise bir hizmetçinin kızıydı. ‘Yani senin Melisande bir asilin piçi,’ dedi Peder Michel, ‘sıkıntıların içine doğmuş.’ Soylu babası Melisande’yi Soissons’daki bir rahibe manastırına rahibe çırağı olması için göndermişti. ‘İşte lordlar günahlarının üzerini böyle örtüyorlar,’ diye açıkladı Peder Michel gaddar bir tavırla, ‘piçlerini hapse koyarak.’

‘Hapis mi?’

‘Rahibe olmak istemiyormuş. Adının ne olduğunu biliyor musun?’

‘Melisande.’

‘Melisande Kudüs Kraliçesiydi,’ dedi Pere Michel gülümseyerek. ‘Bu Melisande ise seni seviyor.’ Hook yanıt vermedi. ‘Ona göz kulak ol,’ dedi Pere Michel ayrıldıkları gün.

Kılık değiştirerek gittiler. Hook’un boyunu poşunu gizlemek güçtü, ancak Peder Michel ona bir tövbekarın beyaz cübbesini ve bir cüzamlının çan tokmağını verdi, tokmak bir parça tahta ve o tahtaya deri ile tutturulmuş iki ayrı tahta parçasından oluşuyordu. Melisande de bir tövbekarın cübbesini giymiş, siyah saçları yamuk yumuk kesilmişti. Peder Michel güneybatıya gitmelerini söyledi. Seyyah kılığına bürünmüşlerdi, görünüşte Hook’un hastalığına deva arıyorlardı. Halkın verdiği sadakalarla geçimlerini kazanıyorlardı. Hook elindeki çan tokmağını sallayıp ses çıkararak bulaşıcı hastalığı olduğunu belli ediyor, yanma yaklaşmaktan çekinen halk da sadakalarını uzaktan atıyordu. Hâlâ sakınarak hareket ediyor, büyükçe kasabaların etrafından dolaşıp Amien şehrini saran yoğun dumandan kaçınmak için dolambaçlı yollardan

gidiyorlardı. Ormanda, saman yığınlarında ya da sığır ahırlarında uyuyorlar, yağmurda ıslanıyor, güneş çıkınca kuruyorlardı. Bir gün, Canche nehrinin kıyısında sevgili oldular. Melisande sonrasında sessiz kaldı, ancak Hook'a sıkı sıkı sarılıyordu, Hook ise onu dinlemeyen Aziz Crispinian'a şükran duası etti.

Ertesi gün güneye doğru yürüdüler, iki ormanlığın arasındaki bir alana giden bir yola girdiler, batısında ise etrafındaki ağaçların gizlediği küçük bir kale vrdı. Bir ormancının kalın sazlardan yapılmış çatısı olan yıkık dökük kulübesinin yakınındaki korulukta dinlendiler. Geniş arazideki arpa başakları hafifçe esen rüzgarda tatlı tatlı dalgalanıyor, üzerlerinde tarla kuşları takla atıyordu. Kuşların cıvıltısı başakların hışırtısına ekleniyordu. Hook ve Melisande yazın sıcaklığında uyukladılar.

'Burada ne işiniz var?' diyen sert bir ses duydular. Güzel kıyafetler giyinmiş, bileğinde başı örtülü bir atmaca olan süvari, koruluğun kenarından onlara bakıyordu.

Melisande uysallıkla diz çöküp başını eğdi. 'Erkek kardeşimi Aziz Ömer'e götürüyorum, Lordum,' dedi.

Lord olup olmadığı belirsiz olan süvari Hook'un çan tokmağını fark edip atını uzağa sürdü. 'Orada ne arıyorsunuz?' diye sordu.

'Aziz Audomar'ın inayetini, lordum,' diye yanıt verdi Melisande. Peder Michel onlara Aziz Ömer'in Calais yakınlarında olduğunu ve pek çok kimsenin hastalığına deva bulmak için kasabadaki Aziz Audomar türbesine geldiğini söylemişti. Peder Michel ayrıca Calais etrafındaki İngiliz yerleşim bölgesine gittiklerini söylemektense Aziz Omar'a gittiklerini söylemenin daha güvenli olacağını söylemişti.

'Tanrı sizi korusun,' dedi atlı istemeyerek ve önlerinde ince kaba bir metelik attı.

'Lordum? diye sordu Melisande.

Sürücü atını çevirdi. 'Evet?'

‘Neredeyiz, Lordum? Ve Aziz Ömer’e ne kadar uzaklıktayız?’

‘Tam bir günlük yürüyüş mesafesinde,’ dedi adam yuları toplayarak, ‘buranın adını neden merak ediyorsun? Hiç duymamış-sındır.’

‘Hayır lordum, duymadım,’ dedi Melisande.

Adam bir anlığına kıza baktı, sonra omuz silkti. ‘Bu kale mi?’ dedi, sonra yukarıda, batıya doğru sıralanan ağaçların arasından görünen kale siperlerini başıyla göstererek, ‘Bu kalenin adı Azincourt’tur. Umarım kardeşin şifa bulur.’ Atının yularını toplayıp arpa tarlasına doğru mahmuzladı.

Dört gün sonra Calais yakınlarındaki bataklık arazilere vardılar. İhtiyatlı davranıyorlar, İngilizlerin kontrolündeki kasabayı kuşatan Fransız muhafızlara görünmemeye çalışarak yürüyorlardı. Şehri bataklık yola bağlayan Nieulay köprüsüne vardıklarında gece olmuştu. Bekçiler kim olduklarını sordu. ‘İngiliz’im!’ diye bağırdı Hook ve Melisande’nin elini tutarak köprüyü aydınlatan meşalenin alevine doğru dikkatle adım attı.

‘Neredensin, delikanlı?’ diye sordu gri sakallı, miğferli bir asker.

‘Soissons’dan geliyoruz,’ dedi Hook.

‘Soissons...’ adam Hook ile yanındakinin yüzlerine bakabilmek için bir adım attı. ‘Yüce İsa adına. İçeri girin.’

Ve Hook küçük kapıdan içeri adımını attı, böylelikle Melisenda’yle birlikte Hook’un kaçak olduğu İngiltere’ye geçtiler.

Ancak Aziz Crispinian sözünü tutmuş, Hook yurduna dönmüştü.

Calais Kalesi’ndeki büyük salon yazın dahi serindi. Kalın taş duvarlar sıcaklığı duvarın içindeki bölmelerde tutuyordu. Salonun ortasında büyük bir ateş çıtırdayarak yanıyor, taş şöminenin önünde ise üzerinde iki koltuğun durduğu geniş bir hah bulunuyor, halının üzerinde altı tazı uyuyordu. Odanın geri kalanı taş döşemeydi. Duvarların birinde kılıçlar dizilmiş, sehpalarda çelik uçlu mızraklar duruyordu. Kirişlerin arasında serçeler kanat çırpıyordu. Salonun batı ucundaki perdeler açıktı, Hook denizin bitmeyen dalgalarını

duyabiliyordu.

Garnizon komutanı ile zarif eşi kanepelerden birinde oturuyordu. Hook'a adlarının ne olduğunu söylemişlerdi, ancak şimdi isimleri beyninin içinde uçuyor, kim olduklarını bilemiyordu. Koltuğun arkasında altı asker duruyordu, hepsi de Hook ve Melisande'yi düşmanca ve şüpheci gözlerle izliyordu. Bir rahip ise halının kenarında ayakta durmuş, taşların üzerinde diz çöken iki sığınmacıya bakıyordu. 'Anlamıyorum,' dedi rahip genizden gelen memnuniyetsiz bir ses tonuyla, 'neden Lord Slayton'ın hizmetini bıraktın?'

'Çünkü bir kızı öldürmeyi reddettim, peder,' diye açıkladı Hook.

'Ve Lord Slayton kızın ölmesini istiyordu, öyle mi?'

'Rahip öyle istedi, efendim.'

'Sir Giles Fallowboy'un oğlu,' diye araya girdi kanepede oturan adam, sesinden Sir Martin'den hoşlanmadığı belli oluyordu.

'Yani Tanrı'nın adamı kızın ölmesini istedi,' dedi rahip garnizon komutanının sözlerini duymazdan gelerek, 'peki sen rahipten iyi mi biliyordun?' Sesinde tehditkar ton vardı.

'Sadece bir kızdı,' dedi Hook.

'Günahı bu dünyaya,' diye yanıt verdi rahip Hook'un sözlerine, 'kadınlar getirmiştir.'

Zarif kadın esnemek istermişçesine uzun, soluk elini ağzına götürdü. Kucağında minik bir köpek vardı, hırçın gözlerini çevreleyen beyaz tüylerle kaplı bir köpekti bu. 'Sıkıldım,' dedi.

Uzun bir sessizlik oldu. Tazılardan biri uykusunda iniltiler çıkarıyordu, garnizon komutanı başını okşamak için öne doğru eğildi. İri kalıplı, kara sakallı bir adamdı, sabrının tükendiğini belli edercesine Hook'a baktı. 'Ona Soissons'u sorun peder,' diye buyurdu.

'Ben de o konuya geliyordum, Sir William,' dedi rahip.

‘O halde çabuk gelin,’ dedi kadın soğuk bir tavırla.

‘Kaçak miydin?’ diye sordu rahip. Okçu yanıt vermeyince sesini yükselterek sorusunu yineledi, ancak Hook gene yanıt vermedi.

‘Cevap ver,’ diye gürledi Sir William.

‘Bence sessiz kalarak yanıt vermiş oluyor,’ dedi kadın. ‘Sois-sons hakkında soru sorun.’

Rahip kadının buyuran ses tonuna karşılık yüzünü ekşitti, ancak emrine uydu. ‘Soissons’da ne yaptığını anlat,’ dedi. Hook tekrar hikayesini anlattı, Fransızların şehre güney kapısından nasıl girdiklerini ve nasıl tecavüz edip öldürdüklerini, Sir Roger Pallaire’in nasıl ihanet ettiğini anlattı.

‘Ve yalnız başına mı kaçtın?’ diye sordu rahip sertçe.

‘Aziz Crispinian bana yardım etti,’ dedi Hook.

‘Ya! Aziz Crispinian, öyle mi?’ diye soran rahip bir kaşını kaldırmıştı. ‘Ne kadar da kibarlık etmiş.’ Askerlerin birinden gülme sesi geldi, ancak diğerleri sadece tiksinerek okçuya bakıyorlardı. Kuşku, büyük bir ocaktan çıkan duman gibi kalenin büyük salonunun tamamını kaplamıştı. Başka bir asker gözlerini dikmiş Melisenda’ye bakıyordu, yanındaki askere doğru eğilip bir şey söyledi, onu dinleyen asker güldü. ‘Yoksa Fransızlar gitmene izin mi verdi?’ diye soru rahip acımasızca.

‘Hayır, efendim!’ diye yanıt verdi Hook.

‘Belki de bir nedenden ötürü gitmene izin verdiler!’

‘Hayır!’

‘Basit bir okçu bile sayı saymasını bilir,’ dedi rahip, ‘eğer Yüce Kralımız bir ordu kuruyorsa, Fransızlar da kaç kişi olduklarını bilmek isteyecektir.’

‘Hayır, efendim!’ dedi Hook tekrar.

‘O yüzden de gitmene izin verdiler ve şu fahişeyi de rüşvet olarak verdiler

öyle mi?'

'O fahişe değil!' Hook itiraz etti, askerler kıs kıs gülüyorlardı.

Melisande henüz konuşmamıştı. Zırh gömleklerinin içindeki iri yarı adamlardan, kibirli rahipten ve rahat kanepede oturan tembel kadından korkmuş, sinmiş gözüküyordu, ancak şimdi dili çözülmüştü. Rahibin sözlerini kelimesi kelimesine anlamasa da ses tonundan hakaret ettiğini kavramıştı. Birden doğruldu, meydan okurcasına hızla konuşmaya başladı. Fransızca konuşuyordu, o kadar hızlı konuşuyordu ki Hook söylediği yüz kelimeden birini dahi anlamıyordu, ancak odadaki diğer herkes konuştuğu dili biliyor ve Melisande'yi dinliyordu. Tutkulu ve kızgın bir biçimde konuşuyordu, sözlerini ne garnizon komutanı ne de rahip kesti. Hook, Soissons'un teslim oluşunu anlattığını biliyordu. Bir süre sonra Melisande'nin gözleri doldu, yaşlar yanaklarından düşerken yükselen sesiyle anlattıkları rahibi bozmuştu. Kelimeleri tükendi, Hook'a baktı. Başını eğen kadın ağlamaya başladı.

Birkaç saniyelik bir sessizlik yaşandı. Zırh gömlek giymiş bir çavuş, salon kapısını gürültüyle açtı, odanın dolu olduğunu görünce gene gürültüyle kapıyı arkasından kapadı. Sir William Hook'a baktı, bir yandan düşünüyordu. 'Sir Roger Pallaire'i öldürdün, öyle mi?'

'Evet, efendim.'

'Bir kaçağa göre iyi iş yapmışsın,' dedi Sir William'in karısı sertçe, 'eğer kızın dedikleri doğruysa.'

'Tabii eğer doğruysa,' dedi rahip.

'Ben kıza inanıyorum,' diyen kadın kanepesinden kalktı, küçük köpeğini koluna alarak halının kenarına gitti, eğildi ve Melisande'yi dirseğinden tutup kaldırdı. Kızla yumuşak bir ses tonuyla Fransızca konuştu, salonun uzak ucuna götürüp perdeyle örtülmüş bir geçitten geçmesini sağladı.

Sir William karısı gidene kadar bekledi, sonra ayağa kalktı. 'Ben bu adamın doğruyu söylediğine inanıyorum, peder,' dedi kısaca.

'Olabilir,' dedi rahip.

‘Ben doğru olduğuna inanıyorum,’ diye ısrar etti Sir William.

‘Belki onu sınayabiliriz?’ önerisinde bulunan rahip istekli olduğunu güçlükle gizliyordu.

‘Ona işkence mi edeceksiniz?’ diye sordu Sir William, şaşkına dönmüştü.

‘Gerçekler kutsaldır, lordum,’ diye yanıt veren rahip hafifçe başını eğdi. *Et cognoscetis veritatem,* ’ diye heyecanla konuştu, *‘et veritas liberabit vos!’* Haç işareti yaptı. ‘Gerçekleri bileceksiniz, lordum,’ diye tercüme etti, ‘ve gerçek sizi özgür kılacak.’ ‘Ben zaten özgürüm,’ diye kükredi kara sakallı adam, ‘ve bizim görevimiz gerçekleri zavallı bir okçudan çıkarmak değil. Bırakalım bunu başkaları yapsın.’

‘Elbette, lordum,’ dedi rahip, hayal kırıklığına uğradığı belli oluyordu.

‘O halde nereye gitmesi gerektiğini biliyor olmalısınız.’

‘Öyle, lordum.’

‘Öyleyse ayarlayın,’ diyen Sir William Hook’a döndü, okçunun ayağa kalkması gerektiğini işaret etti. ‘Onlardan birini öldürdün mü?’ diye sordu.

‘Çok, lordum,’ diye yanıt veren Hook yarı aydınlanmış gediğe giden okları hatırladı.

‘Güzel,’ dedi Sir William acımasızca, ‘fakat Sir Roger Pallaire’i de öldürmüşsün. Bu durumda ya bir kahramansın, ya da bir katil.’

‘Ben okçuyum,’ dedi Hook inatla.

‘Anlattıkları suyun öbür tarafında duyulması gereken bir okçu,’ diyen Sir William Hook’a gümüş bir para verdi. ‘Soissons’da yaşananları duymuştuk,’ diye devam etti, ‘ancak bunları doğrulayan ilk kişi sensin.’

‘Tabii gerçekten orada bulunduysa,’ dedi rahip alaycı bir biçimde.

‘Kızın dediklerini duydunuz,’ diye kükredi Sir William rahibe. Rahip lordunun bu çıkışına içerlemişti. Sir William Hook’a döndü. ‘Başından geçenleri

İngiltere'de anlatacaksın.'

'Ben kaçağım,' dedi Hook, kararsızdı.

'Sana denileni yapacaksın,' diye çıkıştı Sir William, 've İngiltere'ye gidiyorsun.'

Hook ve Melisande, İngiltere'ye giden bir gemiye binip, Londra'ya mesaj taşıyan bir ulak ile yolculuk ettiler. Bira ve yemek almaya yetecek kadar paraları vardı. Melisande artık düzgün kıyafetler giyiyordu, Sir William'in karısı Lady Bardolf ona giyecekler vermişti, üstelik ulağın Dover Kalesi'ndeki bir ahırdan istettiği küçük bir kısrağa biniyordu. Londra'ya vardıklarında at sürmekten yorulmuştu. Köprüyü geçip atlarını Kule'deki seyislere bıraktılar. 'Burada bekleyin,' diyen kurye Hook'a başka da bir şey söylemeyince, Hook ve Melisande inek ağılında uyumak için bir yer buldular. Büyük kaledeki kimse neden orada toplandıklarını bilmiyordu.

'Burada mahkum değilsiniz,' dedi okçuların başında bulunan bir çavuş.

'Ama dışarı çıkmamıza izin verilmiyor,' diye yanıt verdi Hook.

'Evet, dışarı çıkılmanıza izin verilmiyor,' diye kabul etti çavuş, 'ancak mahkum değilsiniz.' Sırıttı. 'Eğer mahkum olsaydınız, evlat, her gece bu kıza sarılıp yatamazdın. Yayın nerede?'

'Fransa'da kaybettim.'

'O halde sana yenisini bulalım,' dedi çavuş. Adı Venables'dı, Shrewsbury'de kralı için savaşmış, bacağına bir ok alıp topal kalmıştı. Hook yeni yapılmış yüzlerce yayın bulunduğu devasa bir yer altı mahzenine götürdü. 'Birisini seç,' dedi Venables.

Her biri bir adam boyunda olan yayların bulunduğu mahzen karanlıktı. Yayların hepsinin ucunda boynuz kertikleri vardı, kirişleri çekilmeye hazır biçimde bekliyordu. Hook hepsini birer birer çekip kalın gövdelerine dokundu. Yaylar, diye düşündü, ustalıkla yapılmış. Bazılarının üzerinde yumrular vardı, yayı yapan usta bir boğumun zayıf tahtaya kıyasla daha bir gururla dikilmesini sağlamıştı. Çoğu dokunulduğunda hafif yağlı bir his veriyordu, zira balmumu

ve donyağından yapılma bir karışımla boyanmışlardı. Yayların bazıları boyasızdı, tahta kısımları hâlâ kurumaktaydı. Ancak bu yayların kirişleri çekilmeye hazır değildi, o nedenle Hook onlara bakmadı. 'Çoğu Kent'te yapıldı,' dedi Venables, 'ancak birkaçı da Londra'dan geldi. Dünyanın bu köşesinde iyi okçu bulmak zordur evlat, ama iyi yaylar da burada yapılır.'

'Evet öyle,' dedi Hook. Yayların bulunduğu yığından en uzun olanlarından birini çekti. Sol elinde tuttuğu yayın ahşaptan yapılmış gövdesi kalındı. Hook yayı biraz gerdi, yayı daha iyi görebilmek için paslı ızgaralardan içeri giren güneş ışığına doğru gitti.

Bu yay tam bir güzellik abidesi, diye düşündü. Güneşin daha parlak olduğu bir güney şehrinde yetişen porsukağacının gövdesinden yapılmıştı. Üzerindeki damarlar yoğundu, ancak hiç yumrusu yoktu. Hook ellerini yayın üzerinde gezdirdi, ağacın kabarık gövdesine dokundu, yayı yapan ustanın malasının bıraktığı küçük çıkıntıları hissetti. Yeni olduğu, yayın sırtını oluşturan ahşabın beyazlığından anlaşılıyordu. Biliyordu ki o beyazlık zamanla bal rengine dönüşecekti, ama kirişi çektiğinde kendisinden uzakta duracak olan sırtı şimdilik Melisande'nin göğüslerinin rengindeydi. Yayın ağacın özünden yapılan gövdesi ise koyu kahverengiydi, Melisande'nin yüzünün renginde, öyle ki yay, biri beyaz biri kahverengi iki tahta parçasının mükemmel bir şekilde birleşmesiyle yapılmış gibi görünüyordu; fakat aslında porsuka-ğacının gövdesinde buluşan ağaç özü ve kabuk altından kesilen keresteden yapılmış, ustalıkla pürüzsüzleştirilmiş tek bir şafttan oluşuyordu.

Tanrı yayı yarattı, demişti bir zamanlar Hook'un kasabasındaki kilisenin rahibi, tıpkı erkek ve kadını yarattığı gibi. Tanrı'nın, ağacın özü ile kabuğunun altındaki odunu evlendirdiğini anlatmak istemişti rahip. İşte bu evlilikten büyük ve ölümcül savaş yayı doğuyordu. Yayın gövdesini oluşturan kahverengi ağaç özü sert ve inatçıydı, bükülmeye karşı koyuyordu. Yayın sırtını oluşturan açık renkli ahşap ise çekilip bir kavis halini almaya aldırış etmiyor, ama gene de ağaç özü gibi o da düzelmek istiyordu, yayı fırlatıp bırakıldığında eski şekline kavuşacak kadar esnekti. Yayın esnek omurgası çekiyor, sert gövdesi itiyor ve uzun ok uçuyordu.

'Bunu çekebilmek için güçlü olman lazım,' dedi Venables şüpheci bir şekilde. 'Yayı yapan ne düşünüyordu Tanrı bilir! Belki de Calut'un yaya ihtiyacı olduğunu düşünmüştür, olabilir mi?'

‘Yayı kesmek istememiş,’ dedi Hook, ‘çünkü şu haliyle mükemmel.’

‘Eğer bu yayı çekebileceğini düşünüyorsan, evlat, şenindir. Kendine bir bileklik al,’ diyen Venables boynuzdan yapılmış bileklikleri gösterdi, ‘bir de kiriş al.’ Bir varil dolusu kirişi işaret etti.

Kirişlerde belli belirsiz bir yapışıklık vardı, kendir ipler nemden korunsun diye nişasta zamkı ile kaplanmıştı. Hook birkaç uzun kiriş buldu, içlerinden birini yayın alt kısmındaki boynuzdan yapılmış çentiğe geçirip ucuna bir düğüm attı. Sonra ne kadar uzunlukta ip gerektiğini anlayabilmek için var gücüyle yaya asıldı, telin öbür ucuna da bir ilmik attı ve tekrar sahip olduğu bütün kas gücüyle yayı eğip boynuz kertiğin üzerinden yeni ilmeği geçirdi. Okun kertiğindeki boynuzdan yapılmış ince parçanın üzerinde duracak olan kirişin orta kısmı daha fazla kendir dolanarak güçlendirilmişti, zira yayın bu kısmından ok geçirili-yordu.

‘Vur bakalım,’ dedi Venables. Kule’nin emniyet teşkilatında çalışıyordu, yıllar öncesinden kalma savaş hatıralarını dinlemek isteyecek herkesle gevezelik ederek bütün gününü geçirmeyi seven orta yaşlı, arkadaş canlısı bir adamdı. Mahzenin dışındaki çamurlu alana bir ok torbası taşıdı ve takırtılarla yere bıraktı. Hook yay kirişinin derisini yüzmesini engellemek için bilekliği sol kolunun ön tarafına takıp boynuzdan yapılma kayışın bileğinin iç kısmında durması için iplerini sıktı. Bir çığlık duyuldu, ardından ses kesildi. ‘Bu Birader Bailey,’ dedi açıklamak isteyen Venables.

‘Birader Bailey mi?’

‘Birader Bailey Benedikt papazıdır,’ dedi Venables, ‘aynı zamanda kralın işkencecisidir. Şimdi de zavallı herifin tekinden gerçekleri öğreniyor.’

‘Calais’te bana işkence etmek istediler,’ dedi Hook.

‘Öyle mi?’

‘Evet, bir rahip işkence etmek istedi.’

‘Hep etlerini burmak isterler, değil mi? İşte bunu hiç anlamam! Tanrı’nın seni sevdiğini söylerler, sonra da canına okurlar. Ola ki seni sorgularlarsa evlat,

onlara gerçeği söyle.'

'Öyle yaptım.'

'Şunu da hatırlatayım ki bu her zaman işe yaramaz,' dedi Venables. Çığlık bir kez daha duyuldu, Venables kafasını sesin geldiği yöne çevirdi. 'Bu zavallı herifçioğlu da muhtemelen gerçeği söyledi, ama Birader Bailey emin olmak istiyor, aynen öyle. Gel şu yayın nasıl vurduğuna bakalım, ne dersin?'

Hook okları uçları yere gelecek şekilde toprağa yerleştirdi. Boyası atmış, delik deşik olmuş bir hedefi otların tepesindeki çürümeye yüz tutmuş saman yığınının önüne yasladı. Aradaki mesafe kısaydı, yüz adımdan fazla değildi. Hedef ise iki adam genişliğindeydi, Hook bu hedefi her atışında vurmayı umuyor, ancak attığı ilk okların düzgün gideceğinden şüphe ediyordu.

Yay gergindi, ona bükülmeyi öğretmesi gerekiyordu. İlk seferinde oku biraz çekti, ok hedefe güçlükle isabet etti. Biraz daha çekti, sonra tekrar çekti, her defasında kirişi yüzünün biraz daha yakınına getiriyor, ancak yaya tam bir kavis verdirmiyordu. Hook ok üstüne ok atıyor, yayın kendine has özelliklerini anlamaya çalışıyordu, yay ise okçunun kuvvetiyle esnemeyi öğreniyordu. Bir saat geçmemişti ki Hook kirişi kulağına kadar çekti ve yayın bütün gücünü kullanarak ilk oku gönderdi.

Farkında değildi, ancak gülümsüyordu. Orada uçan şey, yalın bir güzellikti, porsukağacı ve kendirden, ipek ve tüylerden, çelik ve alıçtan, insan ve silahtan, salt güçten ve yayın şiddetli gerili-minden oluşan, ham kendirin yaralar açtığı parmaklar tarafından bırakıldığında okun ıslık çalarak uçmasını ve gümleyerek hedefi vurmasını sağlayan güzellikti. Son ok dosdoğru hedefin kalbine saplandı ve tüylerine kadar saman yığınının içine gömüldü. 'Bu işi daha önce de yapmışsın,' dedi Venables tebessüm ederek.

'Evet,' diye onayladı Hook, 'ama epeydir yapmıyorum. Parmaklarım hamlamış!'

'Kısa sürede toparlanırlar, evlat,' dedi Venables, 'seni işkenceden geçirip öldürmezlerse, bize katılmayı düşünebilirsin! Kule'de hayat hiç fena değildir. Yemekler güzeldir, hem de çoktur, üstelik fazla görev vermezler.'

‘İyi fikir,’ dedi Hook dalgın dalgın. Tüm dikkatini yaya vermişti. Haftalardır süren yolculuktan dolayı gücünün azaldığını, yeteneğini kaybettiğini düşünmüştü. Ancak yayı kolaylıkla çekiyor, yavaşça bırakıyor ve dosdoğru hedefe yolluyordu. Omuzlarında ve sırtında hafif bir ağrı vardı, iki parmağının ucu aşınmıştı, ama hepsi bu kadardı. Ve birden, mutlu olduğunu fark etti. Bu düşünce ile Hook, şaşkınlıkla hedefe bakakaldı. Aziz Cris-pinian onu aydınlık bir yere götürmüş, Melisande’yi vermişti; birden hâlâ kaçak olduğu aklına gelince mutluluğuna gölge düştü. Sir Martin ya da Lord Slayton Nicholas Hook’un hayatta ve İngiltere’de olduğunu öğrenseydi, kesin onu çağırır ve asarlardı.

‘Ne kadar hızlısın bir görelim,’ diye teklifte bulundu Venables.

Hook çimenliğe bir avuç dolusu ok daha soktu, metalik renkli adamların gedikten girdikleri, duman ve çığlık dolu o geceyi hatırladı, ok üstüne ok atmış, düşünmeden, hedef almadan sadece yayın bildiğini yapmasına izin vermişti. Bu yeni yay daha güçlü, daha öldürücüydü ama o yay kadar da hızlıydı. Düşünmüyor, yalnızca oku bırakıyordu, bir ok alıp yaya geçiriyor, yayın ucunu kaldırıyor kirişi çekiyor ve tekrar bırakıyordu. Bir düzine ok çimenliğin üzerinde uçuyor, art arda hedefi buluyordu. Hedefin ortasında açık bir el bulunsaydı, okların hepsi eli vurmuş olurdu.

‘On iki,’ dedi arkasında konuşan adamın neşeli sesi, ‘her havari için bir ok.’ Hook arkasını döndüğünde kendisini izlemekte olan rahibi gördü. Yuvarlak, neşeli yüzünü bir tutam beyaz saçın çevrelediği adam bir elinde büyük, deri bir torba taşıyor, diğer eliyle de sıkıca Melisande’nin dirseğini tutuyordu. ‘Sen Efendi Hook olmalısın!’ dedi rahip, ‘evet, Hook’sun tabi! Ben Peder Ralph, bir deneyebilir miyim?’ Torbayı yere koydu, Melisande’nin dirseğini bıraktı ve Hook’un yayma uzandı. ‘Lütfen bana izin ver,’ diye rica etti, ‘gençken ben de ok atardım!’

Hook yayı bıraktı ve Peder Ralph’in yayı çekmeye çalışmasını izledi. Rahip yapılı, ancak iyi yaşam şartlarından ötürü iri bir cüsseye sahip bir adamdı, gene de yayı ancak bir karış kadar çekebildi, rahip o kadar zorlandı ki yay titremeye başladı. ‘Eskisi gibi değilim!’ dedi, sonra yayı geri verdi ve kirişi yerinden çıkarmak için görünürde hiç çaba sarf etmeden yayı büken Hook’u seyretti. ‘Hep birlikte konuşalım,’ dedi Peder Ralph neşeli bir tavırla. ‘Günlerin en güzelini geçirmenizi dilerim, Çavuş Venables, nasılsınız?’

‘İyiyim peder, çok iyiyim!’ Venables gülümsedi, kafasını sallayıp başını eğdi. ‘Bacağım çok ağrımıyor peder, tabii rüzgar doğudan esmezse.’

‘O halde batıdan rüzgar estirmesi için Tanrı’ya dua edeyim!’ Peder Ralph neşeyle konuştu, ‘sadece batı rüzgarı! Gel, Efendi Hook! Karanlığıma ışık getir! Beni aydınlat!’

Tekrar torbasını alan rahip, Hook ile Melisande’yi Kule’nin perde duvarının karşısında inşa edilmiş odalara götürdü. Girdikleri oda küçüktü ve oymalı ahşap panellerle süslenmişti, içinde bir masayla iki sandalye vardı. Peder Ralph ısrarla üçüncü bir sandalye buldu. ‘Oturun lütfen,’ dedi, ‘oturun, oturun!’

Soissons’da yaşadıkları her şeyi öğrenmek istiyordu. Hook ve Melisande hikayelerini İngilizce ve Fransızca olarak tekrar anlattı. Saldırıyı, tecavüzleri ve cinayetleri anlatırlarken Peder Ralph’in kalemi yazmayı hiç bırakmadı. Torbasında parşömen kağıtları, bir mürekkep hokkası ve tüyler vardı, rahip aralıksız yazıyor, arada durup soru soruyordu. Melisande daha çok konuşuyordu, o akşam yaşadığı korku dolu anları anlatırken sesinde kızgınlık vardı. ‘Bana rahibeleri anlat,’ dedi Peder Ralph, sonra akılsızlık ettiğini anladığını belli eden bir yüz hareketi yapıp sorusunu Fransızca tekrar etti. Melisande’nin sesi daha kızgındı, gözlerini kocaman açmış Peder Ralph’e bakıp anlatmaya devam ederken rahip ağzından dökülen kelime seline yetişebilmek için kadının susmasını istedi.

Dışardan nal sesleri geliyordu, kısa bir süre sonra birbirine vuran kılıçların şıkırtısını duydular. Melisande hikayesini anlatırken Hook açık pencereden dışarı baktı ve askerlerin ok attığı yerde talim yaptığını gördü. Askerlerin hepsi kılıç darbesi aldıklarında tok bir ses çıkaran plaka zırhlar giymişlerdi. Siyah bir zırh giydiği için diğerlerinden seçilen bir askere iki asker saldırıyor, asker kendini ustalıkla koruyordu. Ancak Hook iki askerin yeterince güçlü saldırmadıklarını düşündü. Diğer askerler bu müsabakayı alkışlıyordu. *‘Et gladius diaboli,* ’ diye yazdığını okudu Peder Ralph cümlesini bitirirken, *‘repletus est sanguine.* Güzel! Ah, işte bu mükemmel!’

‘Bu okuduğunuz Latince mi, peder?’ diye sordu Hook.

‘Öyle, evet! Hakikaten öyle! Latince! Tanrı’nın dili! Ama belki de Tanrı

İbranice konuşuyordur, kim bilir? Böylesi hem daha muhtemel, hem de cennetteki işleri karman çorman edecektir, değil mi? O zaman hepimizin İbranice öğrenmesi gerekecek mi? Belki de cennetin çayırlarına vardığımızda kendimizi şevkle bu dili şakırken bulacağız. Evet ne diyordum? Şeytanın kana susamış kılıcı açlığını gideriyordu!' Peder Ralph bu düşünceyle kendi kendine güldü, sonra Melisenda'ye devam etmesini işaret etti. Tekrar yazmaya başladı, kalemi parşömenin üzerinde duraksamadan yazıyordu. İki askerin güneşin altında kılıçlarıyla kavgaya tutuştuğu çimenlikten bir erkeğin cüretli kahkahası duyuldu. 'Anlattıklarını,' diye sordu bir diğer sayfayı bitiren Peder Ralph, 'neden Latinceye tercüme ettiğimi merak ediyor musun?'

'Evet Peder.'

'Bütün Hıristiyan alemi Fransızların ne hunhar iblisler olduklarını öğrensin diye! Bu hikayeden yüz nüsha yapacağız ve Hıristiyan alemindeki her piskoposa, her başrahibe, her krala ve her prense irsal edeceğiz. Soissons'da yaşanan hakikatleri öğrenecekler! Fransızların kendi halkına nasıl muamele ettiklerini bilecekler! Şeytanın Fransa'yı mesken tuttuğundan haberdar olacaklar, değil mi ya?' Peder gülümsedi.

'Şeytan asıl burada yaşıyor,' dedi Hook'un arkasından gelen sert bir ses, 've onu buradan göndermemiz gerekir! Hook sandalyesinde döndüğünde, sesin kapıda duran siyah zırhlı bir askerden geldiğini gördü. Miğferini çıkarmış, başlığının iz bıraktığı kahverengi saçları terden yüzüne yapışmıştı. Hook genç adamı bir yerlerden tanıdığını düşünüyordu, ancak kim olduğunu çıkaramamıştı. Ancak sonra adamın uzun burnunun kenarındaki derin yara izini gördüğünde kim olduğunu anlamıştı. Kralı önünde diz çökmek için eğilirken az kalsın sandalyesini deviriyordu. Kalbi hızla atıyordu. İçi, tıpkı Soissons'da gediğin başında beklerken olduğu gibi korkuyla dolmuştu. Kral. Tek düşünebildiği buydu, bu kraldı.

Henry asabi bir hareketle Hook'un kalkmasını işaret etti, ancak Hook çok korkmuştu. Peder Ralph'in yazdıklarını görmek isteyen kral duvar ile masanın arasına girdi. 'Latincem olması gerektiği kadar iyi değil,' dedi, 'ancak özetle kafi derecede açık ve net.'

'Duyduğumuz bütün söylentileri doğruluyor, Majesteleri," dedi Peder Ralph.

‘Peki ya Sir Roger Pallaire?’

‘Bu genç adam tarafından öldürüldü, Majesteleri,’ dedi Peder Ralph, Hook’u göstererek.

‘O bir haindi,’ dedi kral buz gibi bir sesle, ‘Fransa’daki ajanlarımız bunu teyit ettiler.’

‘Şu anda cehennemde feryat ediyordur, Majesteleri,’ dedi Peder Ralph, ‘ve feryatları zamanla kendiliğinden dinmeyecektir.’

‘Güzel,’ diye yanıt verdi Henry kısaca ve sayfaları karıştırdı. ‘Rahibeler? Elbette doğru değil, değil mi?’

‘Doğru, Majesteleri,’ dedi Peder Ralph. ‘İsa’nın bakireleri kirletildi ve katledildi. Dualarından koparılıp oyuncak edildiler, Majesteleri. Olanları duymuştuk, ancak inanacak cüreti bulamamıştık, fakat bu genç bayan olanları teyid etti.’

Kral bakışlarını Melisande’ye çevirdi. Genç kadın, Hook gibi dizlerine çökmüştü, tıpkı onun gibi ürkmüş ve titremekteydi. ‘Ayağa kalk,’ diyen kral duvara asılı çarmıha baktı. Kaşlarını çatıp alt dudağını ısırdı. ‘Tanrı neden buna izin verdi, peder?’ diye sordu, sesinde hem acı, hem de şaşkınlık vardı. ‘Rahibeler? Tanrı’nm onları koruması gerekirdi, değil mi? Onları korumaları için meleklerini göndermesi gerekirdi!’

‘Belki de Yüce Tanrımız onların felaketini bir işaret olarak görmemizi istemiştir,’ diye karşılık verdi Peder Ralph.

‘Neyin işareti?’

‘Fransızların şerrinin, Majesteleri, ve bunun sonucu olarak bu mutsuz toprakların tahtında iddia ettiğiniz hakkinizin.’

‘O halde benim görevim, rahibelerin öcünü almaktır,’ dedi Henry.

‘Pek çok göreviniz var, Majesteleri,’ dedi Peder Ralph tevazu göstererek, ‘ancak bu şüphesiz ki onlardan biri.’

Henry zırh eldiven giymiş parmaklarını masada tıkırdatarak Hook ve Melisande'ye baktı. Hook kralının yüzüne bakma cesareti gösterdiğinde, ince yüzündeki endişeyi gördü. Bu Hook'u şaşırtmıştı. Bir kralın endişelerden, ya da bir şeyin doğru mu yanlış mı olduğuna dair sorulardan uzakta olduğunu düşünürdü, ancak kralın Tanrı'nın isteğini bulup çıkarma isteğiyle acı çektiği besbelliydi. 'Yani bu ikisi,' diyen Henry, hâlâ Hook ve Melisande'ye bakıyordu, 'doğru söylüyor, öyle mi?'

'Evet Majesteleri, yemin ederim ki öyle,' dedi Peder Ralph sakin bir ifadeyle.

Kral Melisande'ye baktı, yüzünde hiçbir duygu belirtisi yoktu, sonra donuk bakışları Hook'a döndü. 'Niçin yalnızca sen kurtuldun?' diye sordu, sesi birden sertleşmişti.

'Dua ettim, Majesteleri,' dedi Hook.

'Diğerleri dua etmedi mi?' diye sordu kral sertçe.

'Bazıları etti, Majesteleri.'

'Ancak Yüce Tanrı senin dualarına yanıt vermeyi seçti, öyle mi?'

'Aziz Crispinian'a dua ettim, Majesteleri,' dedi Hook, sonra duraksadı ve devam etti, ' ve o benimle konuştu.'

Tekrar sessizlik oldu. Dışarıda gaklayan bir kuzgunun sesi duyuldu, Kule'nin iç kalesinden çarpışan kılıçların sesi yankılanıyordu. İngiltere Kralı Hook'ın gözlerinin içine bakabilmek için zırhlı elleriyle uzanıp okçunun kafasını kaldırdı. 'Senin konuştu mu?' diye sordu kral.

Hook tereddüt etti. Kalbi boğazında atıyor gibiydi. Derken, ne kadar inanılması güç gelse de bütün yaşadıklarını anlatmaya karar verdi. 'Aziz Crispinian benimle konuştu, Majesteleri,' dedi, 'kafamın içinde konuştu.'

Kral yalnızca Hook'a baktı. Peder Ralph konuşmak üzereymiş gibi ağzını açtı, ancak kralın zırhlı asil eli rahibe susmasını işaret etti ve İngiltere Kralı Henry Hook'a bakmaya devam etti. Hook korkunun bir soğuk yılan gibi bedeninde dolaştığını hissediyordu. 'Burası sıcak oldu,' dedi kral aniden, 'dışarıda

anlat.'

Bir anlığına Hook, kralın Peder Ralph'e söylediğini sandı, ancak kralın konuşmak istediği Hook'tu. Böylece Nicholas Hook, akşamüstü güneşine çıktı ve kralının yanında yürüdü. Henry'nin zırhı, altındaki yağlı deriye sürtündükçe hafifçe gıcırdıyordu. Kral göründüğünde askerleri yanına geldiler, ancak kral onlara gitmelerini emretti. 'Bana,' dedi Henry, 'Aziz Crispinian'ın seninle nasıl konuştuğunu anlat.'

Hook iki azizi nasıl gördüğünü, ikisinin de kendisiyle nasıl konuştuğunu ve Aziz Crispinian'ın sesinin daha dostane geldiğini anlattı. Konuşmaları anlatırken utanıyordu, ancak Henry anlatılanları ciddiyetle dinliyordu. Durup Hook'un yüzüne baktı. Okçudan yarım kafar kadar kısaydı, o nedenle Hook'un doğru söyleyip söylemediğini anlayabilmek için yukarıya doğru bakmak zorunda kalıyordu, fakat kralın okçunun yüzünde gördüklerinden etkilendiği ve tatmin olduğu belli oluyordu. 'Sen kutsanmışsın,' dedi. 'Keşke azizler benimle de konuşsaydı,' dedi iç geçirerek. 'Sen bir amaç için kurtarılmışsın,' diye ekledi kısaca.

'Ben sadece bir ormancıyım, Majesteleri,' dedi Hook. Bir an için gerçeği açıklamak isteği hissetti, kaçak olduğunu söyleyecekti, ama ihtiyatlı davranıp dilini tuttu.

'Hayır, sen bir okçusun,' diye ısrar etti kral, 'Fransa krallığında azizlerin yardımcı olduğu bir okçusun. Sen Tanrı'nın aracısın.'

Hook ne diyeceğini bilmiyordu, o nedenle bir şey demedi.

'Tanrı bana İngiltere ve Fransa tahtlarını bahşetti,' dedi kral sertçe, 'eğer bu O'nun isteğiyse, Fransa tahtını geri alacağız.' Birden sağ yumruğunu sıktı. 'Eğer bu yönde hüküm verirsek,' diye devam etti, 'Fransa'nın azizlerin kolladığı adamları isterim. İyi bir okçu musun?'

'Sanırım, Majesteleri,' dedi Hook.

'Venables!' diye seslendi kral. Çavuş Venables aceleyle geldi ve dizlerinin üzerinde çöktü. 'Vurabiliyor mu?' diye sordu Henry.

Venables gülümsedi. ‘Bugüne kadar gördüğüm adamlardan daha iyi, efendimiz. Yüzünüze bu oku saplayan okçu kadar iyi.’

Bu küstahlığa gülmesinden kralın Venables’ı sevdiği belli oluyordu. Zırhlı parmağıyla burnunun kenarındaki derin yaraya dokundu. ‘Okunu daha sert atsaydı, Venables, şimdi başka bir kralın olacaktı.’

‘O halde Tanrı’ya o gün yaptığından ötürü şükretmeliyiz efendimiz, sizi koruduğu ve merhamet ettiği için.’

‘Amen,’ dedi Henry. Hook kısa bir tebessüm etti. ‘Ok miğferimi sıyırıp geçti,’ diye açıkladı, ‘bu da okun daha yavaşça girmesini sağladı, ama gene de derine saplandı.’

‘Siperinizi indirmeliydiniz, Majesteleri,’ diyen Venables serzenişte bulundu.

‘Savaşta bir prensin yüzünün görülmesi gerekir,’ dedi Henry sertçe, sonra Hook’a geri döndü. ‘Sana bir lord bulmalıyız.’

‘Ben kaçağım, Lordum,’ kelimeler birden Hook’un ağzından çıkıverdi, gerçeği daha fazla gizleyemeyecekti. ‘Özür dilerim, Majesteleri.’

‘Kaçak mı?,’ diye soran kralın sesi sert çıkmıştı, ‘hangi suçu işlemekten ötürü?’

Hook tekrar diz çöktü. ‘Bir rahibi vurmaktan, Majesteleri.’ Kral bir şey demedi, Hook’un kafasını kaldırıp yukarı bakmaya cesareti yoktu. Cezalandırılmayı bekliyordu, ancak kral ceza vermek yerine güldü. Hook bu işe çok şaşırmıştı. ‘Görünen o ki Aziz Crispinian senin bu hatanı bağışlamış, o halde seni suçlu saymak bana düşmez. Ve bu krallıkta,’ diye devam etti Henry, sesi gür çıkıyordu, ‘bir erkek ben ne diyorsam odur, ben senin okçu olduğunu söylüyorum ve sana bir lord bulacağız.’ Henry, tek bir kelime daha etmeden, birlikte geldiği askerlerinin yanma gitti ve Hook uzun bir nefes aldı.

Çavuş Venables yaralı bacağındaki ağrıdan ötürü zorlanarak ayağa kalktı. ‘Seninle sohbet etti, değil mi?’

‘Evet, çavuş.’

‘Bu hoşuna gider. Babası öyle değildi. Çok sıkıcı bir adamdı, ama Hal’imiz asla senin ya da benim gibi sıradan bir herifçioğ-luyla bir iki laf etmekten sakınmaz.’ Venables yumuşak bir ifadeyle konuşuyordu. ‘Ee, şimdi sana yeni bir lord mu bulacak?’

‘Öyle dedi.’

‘O halde umalım da o kişi Sir John olmasın.’

‘Sir John mu?’

‘Deli herifin tekidir,’ dedi Venables, ‘hem deli hem de kötüdür. Sir John kaşla göz arasında öldürür seni!’ Venables gülüyordu, sonra perde duvarın önündeki evlere doğru başını salladı. ‘Peder Ralph seni arıyor.’

Peder Ralph eşikten Hook’u çağırıyordu. Hook anlattığı hikayesini bitirmek için gitti.

‘Yüce İsa aşkına, seni geri zekalı kum çuvalı! Dik tut! Dik tut! Sidikli kamış gibi sallama şunu! Dik tut! Engelle beni!’ Sir John Cornevvaille Hook’a bağırıyordu.

Sir John kılıcını tekrar savurup Hook’un yeleğini kesti ancak Hook bu sefer kılıcıyla hamleyi savuşturmayı başarmıştı. Kılıcını savurmak için öne atılan Hook, Sir John’un zırhlı yumruğuyla geriye doğru sendeledi. ‘Hücum etmeye devam et,’ dedi Sir John, ‘durdur beni, yere düşür ve bitir işimi! ’ Hook ise arkaya doğru bir adım atarak Sir John’un bir sonraki hamlesini savuşturmak için kılıcını kaldırdı. ‘Tanrı aşkına neyin var senin?’ Sir John öfkeyle bağırıyordu. ‘O Fransız kancık seni güçsüz mü bıraktı? O meme-siz, uyuz Fransız kemik torbası mı yaptı sana bunu? İsa aşkına, git kendine gerçek bir kadın bul be adam! Goddington!’ Sir John yüzbaşıya baktı, ‘git bak bakalım, o bir deri bir kemik Fransız kaltak koynuna adam alabiliyor muymuş!’

Hook birden öfkelendi, içindeki kızıl nefret bulutu okçuyu Sir John’un kılıcına doğru itti. Ancak yaşlı adam yana kayıp kılıcını salladı ve kılıcının keskin olmayan yüzüyle okçunun kafasının arkasına vurdu. Hook döndü, kılıcını Sir John’a savurdu. Yaşlı adam bu hamleyi kolaylıkla savuşturdu, boydan boya zırh kuşanmıştı ancak bir dansçı gibi hareket edebiliyordu. Sir John Hook’a

saldırdı, ancak okçu bu sefer Sir John'un nasihatini hatırlayarak hamleyi savuşturdu ve kendini rakibinin üzerine attı. Yaşlı adamın dengesini bozmak için bütün ağırlığını ve kuvvetini kullanıyordu. Sir John'u yıkacağını ve bir temiz döveceğini biliyordu, fakat birden kafasının arkasına bir şeyin vurduğunu hissetti, gözleri karardı, her şey dönüyordu. Sir John'un kılıcının kabzasının ikinci kez vurmasıyla yüzünün üzerine düştü.

Birkaç dakika boyunca Sir John'un ne dediğini anlayamadı. Başı ağrıyor ve dönüyordu, yavaş yavaş duyularına tekrar kavuştuğunda Sir John'un homurdanmasını duydu. 'Savaş öncesinde öfkeli olabilirsin! Peki ama savaş sırasında? Asla! Lanet olası duygularını kendine sakla! Öfke ölmene sebep olur.' Sir John Hook'a doğru eğildi. 'Ayağa kalk. Zırhın pislik içinde. Temizle. Kılıcında da pas var. Günbatımında hâlâ orada olursa, seni kırbaçlatırım.'

'Seni kırbaçlamaz,' dedi Yüzbaşı Goddington o akşam. 'Sana yumruk atar, kılıcıyla doğrar, belki de kemiklerini kırar, ama ancak adil bir dövüşte canına okur.'

'Ben onun kemiklerini kıracağım,' dedi Hook, öcünü almak istiyordu.

Goddington kahkaha attı. 'Bir adam, Hook, son on yıl içinde sadece bir adam Sir John'la beraber kalabildi. Onu yenemezsin, yanına bile yaklaşamazs/h. O bir savaşçı.'

'Şerefsizin teki!' dedi Hook. Kafasının arkasındaki saçlar kandan keçeleşmişti. Melisande zırhını temizliyor, Hook bir taşla kılıcındaki pası temizliyordu. Hem kılıcı hem de zırhı Sir John Cornevvaille vermişti.

'Sadece seni kışkırtıyordu evlat, kötü bir niyeti yoktu,' dedi Goddington. 'Sir John herkese saldırır, ama onun askeriysen, ki olacaksın, senin için de kadının için de savaşır.'

Hook ertesi gün Sir John'un okçuları art arda yere çalmasını izledi. Sir John'la dövüşme sırası kendisine geldiğinde, ayağı sendeleyip düşmeden önce bir düzine hamleyi bertaraf etmeyi başardı. Sir John geriye çekildi, yaralı yüzündeki ifadeden Hook'u küçümsediği belli oluyordu. Bu ifadeyi görünce ayağa kalkan Hook, Sir John'un vahşice saldırısıyla aldığı yakıcı darbeyle düşerken, Sir John rakibini aşağılayarak geriye doğru sıçradı. 'Hook, öfkeni'

diye gürledi Sir John, ‘idare etmezsen seni öldürür, ancak ölü bir okçunun bana hiçbir faydası yok. Soğukkanlılıkla savaş. Soğukkanlılıkla ve iyi dövüş. Akıllıca dövüş!’ Ve kendisini şaşkınlıkla izleyen Hook’un elinden tutup kaldırdı. ‘Ama hızlısın da, Hook,’ dedi Sir John, ‘hızlısın! Bu iyi bir şey.’

Sir John kırk yaşlarında görünüyordu, ancak gene de Avrupa’daki turnuvalarda en çok korkulan dövüşçüydü. Göğüs kasları belirgin, bodur bir adamdı, at üstünde geçen yıllardan ötürü bacakları çarpıklaşmıştı. Hook daha önce hiç görmediği parlaklığa sahip mavi gözleri vardı, düzleşmiş, kırık burnu ise isyancılara, Fran-sızlara, meyhanedeki kavgacılara veya turnuvalardaki rakiplerine karşı olsun girdiği savaşlarda aldığı yaraları gösteriyordu. Şimdi, Fransa’yla bir savaş gerçekleşmesini bekleyen Sir John, okçulardan ve diğer askerlerden oluşan bir birlik kuruyordu, ona göre bu ikisinin arasında bir fark yoktu. ‘Biz bir birliğiz!’ diye bağırıyordu okçularına, ‘okçular ve piyadeler birlikte savaşacak! Birbirimiz için savaşacağız! Canımızı yakan kimse cezasız kalmayacak!’ Dönüp zırhlı parmağını Hook’un göğsüne dayadı. ‘Seni alıyorum, Hook. Ona cübbesini ver, Goddington.’

Peter Goddington, Hook’a üzerinde Sir John’un nişanı olan cübbeyi getirdi; şaha kalkmış kırmızı bir aslanın omzunda altın bir yıldız, kafasında ise altın bir taç vardı.

‘Birliğime hoş geldin,’ dedi Sir John, ‘ve yeni görevlerine de. Yeni görevlerin nelerdir, Hook?’

‘Size hizmet etmek, Sir John.’

‘Hayır! Bu işi yapan hizmetçilerim var! Senin işin, Hook, sevmediğim herkesi bu dünyadan temizlemek! Neymiş?’

‘Sevmediğiniz herkesi bu dünyadan temizlemek, Sir John.’ Dünyanın büyük bir kısmı Hook’un temizlemesi gerekenler listesine dahildi. Sir John Cornewaille kralını seviyordu, kralın teyzesi olan eşine tapıyordu, gayrı meşru çocuklarını doğuran kadınlara hayrandı ve kendini askerlerine adamıştı, ancak dünyanın geri kalanının hemen hepsi ölmeyi hak eden pisliklerdi. İngiliz askerleri yurttaşlarıydı, bu nedenle onlara müsamaha ediyordu, ancak ona göre bütün Galliler kıçlarını silemeyen cüceler, İskoçlar uyuz yalakalar ve Fransızlar ise pörsümüş hergelelerdi. ‘Pörsümüş hergeleleri ne yaparsın, biliyor musun

Hook?' 'Öldürürüm, Sir John.'

'Onlara yaklaşırsın ve öldürürsün,' dedi Sir John. 'Ölürken nefesini koklamalarını sağlarsın. Bağırsaklarını çıkarırken güldüğünü görmelerini sağlarsın. Canlarını yakarsın, Hook, öyle öldürürsün. Öyle değil mi peder?'

'Meleklerin dilinden konuşuyorsunuz, Sir John,' dedi Peder Christopher kibarca. Peder, Sir John'un günahlarını çıkartan rahipti, alanda toplanan okçu birliği gibi o da zırh gömlek, uzun çizmeler ve kafasına oturan bir miğfer giymişti. Rahip olduğunu belli eden bir görünüşü yoktu, ancak öyle olsaydı Sir John'a hizmet veriyor olamazdı. Sir John'un istediği rahip değil, askerdi.

'Siz okçu değilsiniz,' dedi kükrüyordu alandaki okçulara. 'Pislik herifler üzerinize gelinceye kadar ok atacak, sonra da onları birer asker gibi öldüreceksiniz! Sadece ok atarsanız bana hiçbir faydanız olmaz! Onlara o kadar yakın duracaksınız ki ölümlerinin kokusunu duyacaksınız! Hiç öpebileceğin kadar yakınında duran bir adamı öldürdün mü, Hook?'

'Evet, Sir John.'

Sir John gülümsedi. 'Sonuncusunu anlat. Nasıl öldürdün?' 'Bıçakla, Sir John.'

'Nasıl dedim! Neyle demedim! Nasıl?'

'Karnını deştim, Sir John,' dedi Hook, 'dümdüz.'

'Ellerin ıslandı mı, Hook?'

'Sırılsıklam oldu, Sir John.'

'Fransız kanıyla ıslandı, öyle mi?'

'İngiliz şövalyesiydi, Sir John.'

'Tanrı cezanı versin Hook, ama seviyorum seni!' Sir John aniden köpürdü. 'İşte böyle yapacaksınız!' diye bağırdı okçulara, 'karınlarını yaracaksınız, kılıçlarınızı gözlerine sokacaksınız, boğazlarını deşeceksiniz, husyelerini keseceksiniz, kılıçlarınızı kaselerine sokacaksınız, gırtlaklarını yırtacaksınız, ciğerlerini parçalayacaksınız, böbreklerini şişleyeceksiniz, nasıl yaptığınız

umurumda değil, yeter ki onları öldürün! Öyle değil mi, Peder Christopher?'

'Yüce Lordumuz İsa Mesih bu duyguları daha manalı ifade edemezdi, Sir John.'

'Gelecek yıl,' diyen Sir John hışımla okçularına bakıyordu, 'savaşa gidebiliriz! Kralımız, Tanrı onu korusun, Fransa'nın haklı kralıdır, ancak Fransızlar onun bu tahtta hakkı olmadığını düşünüyorlar! Eğer Tanrı yapması gerekeni yapacaksa, Fransa'yı istila etmemizi sağlayacaktır! İşte bu olursa, hazır olacağız!' Kimse savaşın kapıda olup olmadığını bilmiyordu. Fransızlar Kral Henry'ye elçi yollamış, kral ulakları Fransa'ya geri göndermişti; söylentiler doğudan gelen rüzgarlarda coşan kış rüzgarları gibi İngiltere'ye yayılıyordu. Ancak Sir John savaş çıkacağından emindi ve çok sayıda diğer askerin yaptığı gibi kralla bir mukavele imzalamıştı. Bu mukaveleye göre Sir John krala on iki ay boyunca hizmet etmek üzere otuz piyade ve doksan okçu getirecekti, kral bunun karşılığında Sir John ve askerlerini haftalığa bağlamayı vaat etmişti. Sir John Londra'da yazılan mukavelenin altını imzalayıp aslanlı mührünü muma bastıktan sonra Westminster'a giden on askerin arasında Hook da vardı. Katip mumun katılaşmasını beklemiş, sonra parşömeni dikkatlice iki düzensiz parçaya bölmüştü. Bıçağıyla kağıdı gelişigüzel olarak kesen katip, parçaların kenarlarını düzgün değil tırtıklı kesmiş, parçalardan birini beyaz, keten bir torbaya koymuş, diğerini Sir John'a vermişti. Artık, eğer biri belgenin menşeinden şüphe edecek olursa, iki düzensiz parçanın birbirine uyup uymadığına bakılabilirdi, üstelik mukavelenin her iki tarafı da belgenin sahtesini yapıp, belgenin sahte olduğunun anlaşılmamasını bekleyemezdi. 'Hazine size parayı verecek, Sir John,' dedi katip.

Kral vergilerle ve mücevherlerini rehin verme yoluyla para topluyordu. Sir John, içinde değerli taşlar, altın bir broş ile ağır bir gümüş kutu bulunan bir çuval ve para dolu ikinci bir çuvalı aldı. Bunlar Sir John'un daha fazla asker almasına ve ihtiyacı olan silah ile atları temin etmesine yetmiyordu, o nedenle Londra'daki İtalyan bir bankacıdan daha fazla parayı ödünç aldı.

Asker, at, zırh ve silah alınmalıydı. Sir John'un, uşaklarının ve hizmetçilerinin elliden fazla ata gereksinimi vardı. Her askerin, dövüş için iyi eğitilmiş bir savaş atı dahil olmak üzere en azından üç atının olması gerekiyordu, üstelik Sir John her okçuya bir binek atı temin edeceğini taahhüt etmişti. Atlara vermek için saman gerekliydi ve bahar yağmurları çayırları yeşertmeden satın

alınması gerekiyordu. Askerler kendi silahlarıyla zırhlarını getiriyorlardı, ancak Sir John piyadelerin kullanması için yüz adet kısa mızrak sipariş etmişti. Ayrıca doksan okçusuna zırh gömlekler, miğferler, kaliteli çizmeler ve yakın dövüşte yaylarını kullanamayacakları için birer silah temin etmişti. 'Savaşta kılıçlar pek işinize yaramaz,' dedi okçularına. 'Düşmanlarınız plaka zırh giyiyor olacak; plaka zırhı kılıcınızla delemezsiniz. Balta kullanacaksınız! Namussuzları alaşağı edecek, diz çöküp siperliklerini kaldıracak ve bıçağınızı o mundar gözlerinden birine sokacaksınız.'

'Tabii zengin değillerse,' dedi yumuşakça araya giren Peder Christopher. Peder, Sir John'un birliğindeki en yaşlı adamdı. Kırk yaşını aşmış, yuvarlak ve güleç yüzlü, gri saçlı, içinde hem merak hem de fesat barındıran gözlere sahip biriydi.

'Tabii o bok çuvalı zengin değilse,' diye onayladı Sir John, 'öyle bir durumda düşmanı tutsak alacak ve beni zengin edeceksiniz!'

Sir John okçuları için yüz balta sipariş etmişti. Oduna şekil vermeyi iyi bilen Hook uzun, alıç kabzaların yontulmasına yardım ediyor, demirciler ise baltaların başlarını oluşturmak için demir dövüyorlardı. Başların kurşunla ağırlaştırılmış bir çekiçten ibaret olan bir yanı plaka zırhı ezmek, en azından zırhlı bir askerin dengesini bozup düşürmek için kullanılabilecekti. Diğer yanı, bir okçunun ellerinde düşmanın miğferini bir parça parşömen gibi ikiye ayırabilecek bir baltaya dönüşüyordu. Baltanın başı ise bir şövalyenin siperliğini delebilecek kadar ince ve sivri uçlu bir demirden oluşmaktaydı. Her bir baltanın sapının üst kısmı demirle kaplanmıştı, böylelikle düşman baltanın kabzasını kesemeyecekti. 'Güzel,' dedi Sir John ilk baltalar geldiğinde. Demirle kaplanmış kabzasını bir kadın dokunur gibi tutuyordu, 'Çok güzel.'

Bahar sona ererken, Tanrı'nın görevini yerine getirdiği ve kralı Fransa'yı işgal etmeye ikna ettiği haberleri ulaştı. Sir John'un birliği üzerinde beyaz çiçeklerin açtığı alıç çitlerin çevrelediği yollarda güneye doğru yürümeye başladı. Sir John neşeliydi, savaşa gidiyor olmak ruhunu canlandırmıştı. En önde at sürüyor, arkasından silahtarları, uşağı ve kırmızı aslan ile altın yıldızlı bayrağı taşımakla görevli olan sancaktarı geliyordu. Yanlarında erzak, kısa mızrak, zırh, boş yay ve ok demetleri üç araba vardı. Güneye giden yol, sık çançiçekleriyle gölgelenmiş ağaçlıklardan ve yılın ilk samanının kesilip uzun

sıralar halinde kurumaya bırakıldığı çayırlardan geçiyordu. Kürkleri taze kırpılmış koyunlar çıplak ve zayıf görünüyordu. Yoldaki birliğe daha fazla sayıda asker katılıyor, garip üniformalar içindeki atlıların tümü kralın zikzaklı mukavelesini imzalayan askerlerin toplandığı güney sahiline doğru gidiyordu. Hook atlıların çoğunun okçu olduğuna dikkat etti, piyadelerin üç misli sayıda idiler. Deri torbalarında muhafaza edilen uzun yaylar sahiplerinin omuzlarına asılıydı.

Hook mutluydu. Sir John'un askerleriyle ahbap olmuşlardı artık. Yüzbaşı Peter Goddington adil ancak tembel bir adamdı, bununla birlikte İngiltere'deki en iyi okçular birliği yaratma rüyasını paylaşan askerlerine iyi davranıyordu. Thomas Elegold Goddington'ın astıydı. O da Goddington gibi Hook'tan yaşlıydı, neredeyse otuzundaydı. Asık suratlı bir adamdı, kafası yüzbaşıya kıyasla daha yavaş çalışıyordu, fakat genç okçulara gönülsüz de olsa yardımcı oluyordu. Bu okçuların aralarında Hook'un arkadaşlık kurduğu askerler de vardı. Thomas ve Matthew Scarlet ikizdi, ikisi de Hook'tan bir yaş küçüktü. Daleli Will ise Sir John taklitleriyle bütün birliği kahkahaya boğuyordu. Dördü birlikte yiyip içiyor, birlikte gülüyor ve birbirleriyle rekabet ediyordu, gene de iş ok atmaya gelince hiçbir okçunun Hook'u geçemeyeceği biliniyordu. Bütün kış silahlarıyla tatbikat yapmışlardı, önlerinde Fransa, yanlarında ise Tanrı vardı. Peder Christopher yola çıkmadan önceki gece verdiği vaazda bunun taahhüdünü vermişti. 'Yüce Lordumuz Majesteleri Kral'ın Fransa ile olan davası adildir,' dedi Peder Christopher alışıldık olmayan bir ciddiyetle, 'Tanrı onu yalnız bırakmayacaktır. Bir yanlışı düzeltmeye gidiyoruz, cennetin askerleri yanımızda yürüsün!' Hook bu davayı anlamıyor, yalnızca Kral Henry'nin soyunda yapılan bir evliliğin kralı aynı zamanda Fransa Kralı yaptığını biliyordu, kral belki haklıydı, belki de haksız, bu Hook'un umurunda değildi, ancak Cornewaille aslanı ve yıldızını giymekten dolayı mutluydu.

Birlikle gelmesi için seçilen kadınların arasında Melisande'nin de olmasından ötürü de mutluydu. Sir John'un eşi yani kralın kız kardeşine ait küçük, iyi yapılı bir atı vardı, ata ustalıkla biniyordu. 'Kadınları beraberimizde götürmeliyiz,' diye açıkladı Sir John.

'Tanrı merhametlidir,' diye mırıldandı Peder Christopher.

'Kıyafetlerimizi kendimiz yıkayamayız!' dedi Sir John. 'Dikiş dikemeyiz! Yemek yapamayız! Bize kadın lazım! Kadınlar yararlıdır. Fransızlar gibi olmak

istemeyiz! Koyun bulamadıklarında birbirlerine sokulur onlar, o yüzden kadınları da alacağız!' Melisande'nin yanında ata binmesinden hoşlanıyordu, kızla Fransızca konuşuyor, onu güldürüyordu.

'Aslında Fransızlardan nefret etmiyor,' dedi Melisande Hook'a, o akşam büyük bir manastırı olan bir kasabaya vardılar. Manastırın çanı inananları duaya çağırıyordu, ancak Hook kımıldamadı. Melisande ile gür su yeşilliklerinin arasından usul usul akan küçük bir nehrin kıyısında oturuyorlardı. Nehrin karşı kıyısında biraz ötede bir grup asker ve okçu kamp kuruyordu. Sir John'un askerlerinin ateşi çoktan yanmaya başlamış, ağaçları ve uzaktaki manastırın kulesini dumanıyla bulanıklaştırıyordu. 'Fransızlar hakkında kötü konuşmayı seviyor o kadar,' dedi Melisande.

'Herkes hakkında.'

'Aslında kibar,' diyen Meli sande başını Hook'un göğsüne dayamak için arkasına yaslandı. Ayaktayken Hook'un omzuna ancak erişebiliyordu. Hook bu narin görünüşünü seviyordu, ancak bu görünüşün aldatıcı olduğunu da biliyordu, çünkü Melisande'nin bir savaş yayı kadar güçlü olduğunu öğrenmişti; kirişi takip eden ve çekilmediğinde dahi bir kavisi olan bir ok gibi sağlam fikirleri vardı. Melisande'nin bu özelliğini seviyordu. Ancak onun için endişeleniyordu da.

'Belki de bizimle gelmemen daha iyi olur,' dedi Hook.

'Neden? Tehlikeli olduğu için mi?'

'Evet.'

Melisande omuz silkti. 'Fransa'da İngiliz olmaktansa Fransız olmak daha güvenli bence. Alice ya da Matilda'yı yakalarlarsa tecavüz ederler.' Alice ve Matilda tek dostlarıydı.

'Ya sana etmezler mi?' diye sordu Hook.

Melisande bir süre konuşmadı, belli ki Soissons'da olanları aklından geçiriyordu. 'Gelmek istiyorum,' dedi sonunda.

‘Neden?’

‘Yanında olmak için,’ dedi. ‘Yüzbaşı nedir?’

‘Peter Goddington gibi mi? Okçuların başındaki adam işte.’

‘Peki çavuş?’

‘Yüzbaşı çok sayıda okçunun başında olur, diyelim ki yüz okçunun. Çavuş ise yirmi okçunun başındadır. İkisi de okçuları yönetir.’

Melisande birkaç saniye düşündü. ‘Çavuş olmalısın Nick.’

Hook gülümsedi, ancak cevap vermedi. Kumlu yatağının üzerinde suların yol yol akıp terelerin usul usul dalgalandığı nehir cam gibiydi. Mayıs sinekleri dans ediyor, arada bir beslenen bir alabalığın çıkardığı şapırtılar duyuluyordu. Uzaktaki kıyıda iki kuğu ile dört yavrusu yüzüyordu. Hook onları izlerken, bir şeyin suda kıpırdadığını gördü. ‘Kımıldama,’ diye Melisande’yi uyaran Hook yavaşça hareket ederek omzunda kılıf içinde duran yayını eline aldı.

‘Sir John babamı tanıyor,’ dedi Melisande birden.

‘Öyle mi?’ diye sordu Hook, şaşırmıştı. Deri kılıfı çözdü ve yayı nazikçe çıkardı.

‘Ghillebert,’ dedi Melisande yavaşça, sanki adı ilk defa söylüyordu, ‘Seigneur de Lanferelle.’

Fransa’dayken Peder Michel Melisande’nin babasının adının Seigneur d’Enfer olduğunu söylemişti, ancak Hook yanlış duyduğunu düşündü. ‘Lord, değil mi?’ dedi.

‘Lordların pek çok çocuğu vardır,’ dedi Melisande, *‘et je suis une bâtarde. ’*

Hook hiçbir şey demedi. Yayını bir alıç ağacının gövdesine yasladı ve kirişi üstteki kertikten geçirip düğümlemek için por-sukağacım eğdi.

‘Ben bir piçim,’ dedi Melisande acı bir ses tonuyla. ‘O yüzden beni manastıra bıraktı.’

‘Seni saklamak için.’

‘Bence korumak için,’ dedi Melisande. ‘Manastıra para ödedi. Yiyeceğimin ve kalacağım odanın parasım verdi. Orada güvende olacağımı söyledi.’

‘Hizmetçi olasın diye mi?’

‘Benim annem de hizmetçiydi. Ben neden olmayayım? Üstelik bir gün rahibe olacaktım.’

‘Sen hizmetçi değilsin,’ dedi Hook, ‘bir lordun kızısın.’ Torbasından bir ok aldı, uzun, keskin ve ağır bir ok ucu seçti. Yayı kucağında yatay olarak tutuyordu, sonra oku yaya yerleştirdi ve kirişin tüylü ucunu kertiğe geçirdi. Gölge kıpırdadı. ‘Babanı iyi tanıyor musun?’ diye sordu Hook.

‘Onu sadece iki kere gördüm,’ dedi Melisande. ‘Küçükken görmüştüm, çok iyi hatırlamıyorum, bir kere de beni manastıra götürmeden önce. Onu sevdim.’ Durdu, doğru kelimeleri bulmaya çalışıyordu. ‘Başlangıçta, onu sevdim.’

‘O seni sevdi mi?’ diye sordu Hook umursamaz bir tavırla, dikkatini Melisande’den çok nehirdeki gölgeye vermişti. Yayını çekiyor, ancak hâlâ yatay tutuyordu çünkü yayı dikey olarak kaldırırsa bu hareketi gölgenin nehrin üst kısmına gitmesine neden olabilirdi.

‘Çok,’ dedi Melisande ve durdu, kelimeyi bulmaya çalışıyordu, *ibeau.* Uzun boyluydu. Ve çok güzel bir nişan takıyor. Büyük sarı bir güneş ve altından ışınları var. Güneşin üzerinde ise...’

‘Bir kartal var,’ diye araya girdi Hook.

‘Un faucon,’ dedi Melisande.

‘Şahin o zaman,’ diyen Hook, Saint Antoine-le-Petit Kilisesinin önünde okçuların öldürülmesini izleyen uzun saçlı adamı anımsadı. ‘Soissons’daydı,’ dedi sertçe. Elinde yarıya kadar çektiği yayı, sustu. Gölge suyun içinde göründü, Hook gölgenin akıntıda kaybolacağını sandı ancak kuyruğunu titretip tekrar karşı kıyıda göründü.

Melisande Hook'a bakıyordu. 'Orda mıydı?'

'Uzun, siyah saçlı,' dedi Hook.

'Ben görmedim!'

'Çoğunlukla kafam omzuma gömüyordun da ondan,' dedi Hook. 'Bakmak istemiyordun. Askerlere işkence ediyorlardı. Gözlerini çıkarıyor, adamları biçiyorlardı.'

Melisande uzun müddet sessiz kaldı. Hook sessizce yayı kaldırdı, Melisande tekrar konuştu, ancak bu kez fısıldıyordu. 'Babama başka bir şey diyorlardı,' dedi, 'le Seigneur d'Enfer.'

'Benim duyduğum isim de buydu.'

'Le Seigneur d'Enfer,' dedi Melisande tekrar. 'Cehennemin lordu. Çünkü Lanferelle *L'enfer'e* benziyor, ve *l'enfer* cehennem demek, ama belki de çok sert savaştığı için ona bu adı takmışlardır. Çok adamı cehenneme göndermiş. Bazılarını da cennete.'

Kırlangıçlar nehrin üzerinde uçuyordu, Hook gözünün ucuyla bir yalı çapkınının kanat çırpışından çıkan mavi ışığı gördü.

Gölge yine hareket etmiyordu. Kirişi biraz daha çekti, ancak Melisande'nin ince bedeni koluna engel oluyordu, bu nedenle yayı tam çekemedi. Gene de savaş yayı, yarıya kadar çekildiğinde bile son derece ölümcül olabilen bir silahtı.

'O kötü biri değil,' dedi Melisande, kendini buna ikna etmek ister gibi bir hali vardı.

'Çok emin değilmişsin gibi konuşuyorsun,' dedi Hook.

'O benim babam.'

'Seni manastıra kapatan bir baba.'

'Ben gitmek istemedim!' dedi Melisande sertçe. 'Ona söyledim! Hayır! Hayır!'

Hook tebessüm etti. ‘Rahibe olmak istemiyordun, öyle mi?’ ‘Rahibeleri tanıyordum. Annemle onları görmeye giderdik. Onlara şey verirdik,’ durdu, doğru kelimeleri aradı ancak bulamadı, *‘lesprunes de damas, abricots et coings.'* Omuz silkti. ‘Ne dendiğini bilmiyorum. Meyve mi? Rahibelere meyve verirdik, ama bize hiç nazik davranmazlardı. Çok kabalardı.’

‘Ama baban gene de seni oraya yolladı,’ dedi Hook.

‘Onun için dua etmem gerektiğini söyledi. Benim görevim buydu. Ama ne için dua ettim biliyor musun? Bir gün beni almaya gelmesi için dua ettim,’ dedi, kederlenmişti, ‘ beni atına bindirip o büyük kapıdan geçecek ve oradan gidecektik.’

‘Bu yüzden mi Fransa’ya gitmek istiyorsun?’

Başını salladı. ‘Senin yanında olmak istiyorum.’

‘Baban benden hoşlanmayacak.’

Melisande omuz silkti. ‘Bizi bir daha niye görsün ki?’

Hook tam gölgenin altına hedef aldı, ancak hedefi düşünmüyordu. İşkence ve ızdırabın sona ermesi için hiçbir şey yapmayan uzun boylu, siyah saçlı adamı düşünüyordu. Cehennemin lordunu düşünüyordu. ‘Akşam yemeği,’ dedi sertçe ve kirişi bıraktı.

Ok yaydan çıktı, beyaz tüyleri batmakta olan güneşin ışığıyla parlıyordu. Suyu yaran ok aniden nehrin sularını karıştırdı, o hengamede bir alabalık köpüren suyun yüzeyine çıktı, karışıklık bitmeden Hook nehre atladı.

Ok, turna balığını şişlemiş, nehrin uzaktaki kıyısına mıhla-mıştı, öyle ki, Hook oku zorlukla çekip çıkardı. Balığı geri getirdi. Balık kıvrılıp bükülüyor, Hook’u ısırmaya çalışıyordu. Ancak Hook bıçağının kabzasıyla balığın kafasına vurduğunda koca balık anında ölüverdi. Neredeyse yayı kadar uzundu, muazzam dişleri olan büyük bir avcı.

‘Un brochet!’ dedi Melisande sevinçle.

‘Turna balığı,’ dedi Hook, ‘bundan iyi et çıkar.’ Nehrin kıyısında balığın içini

temizleyip çıkan pislikleri nehre attı.

Ertesi gün Sir John piyadelerden ve okçulardan oluşan bir birliği hububat, nohut ve tütsülenmiş et almaları için doğuya gönderdi. Hook'a verilen görev ise basitti; tepelerin yamacına kurulu bir kasabada kalacak ve Fare ile Peynir isimli meyhanenin bahçesinde duran yük arabasına yığılmakta olan çuval ve varillere göz kulak olacaktı. Arabayı çeken iki at kasabanın çimenliğindeki bir kazığa bağlanmıştı. Hook'un yayı dışarıdaki bir masada meyhanecinin verdiği biranın yanında duruyordu, Hook ise arabanın üzerine çıkmış, varillerden birinin içine un koyup sıkıştırıyordu. Gömlek, dizlik ve çizme giyen Peder Christopher amaçsızca etrafta dolaşıyor, kulübeleri inceliyor, sokaktaki kedileri seviyori nehrin kenarına dizilip çamaşır yıkayan kadınlarla şakalaşıyordu. Sonunda Fare ile Peynir'e geldi ve içinde gümüş paralar bulunan küçük bir keseyi masaya bıraktı. Bir çiftçinin ya da köylünün satmak isteyebileceği yiyeceklerin parasını ödemek rahibin göreviydi. 'Unu niye dövüyorsun, genç Hook?' diye sordu rahip.

'İyice sıkıştırıyorum, peder. Tuz, kestane ve un!'

Peder abartılı bir ifadeyle yüzünü ekşitti. 'Unu mu tuzluyor-sun?'

'Varilin dibinde bir tuz tabakası var,' diye açıkladı Hook, 'bu tabaka unu nemden korur, taze kalması için de kestaneyi ekledim.' Bir çitten aldığı kestane dallarını eline alıp Peder Christopher'a gösterdi.

'Bu işe yarıyor mu?' diye sordu rahip.

'Elbette! Hiç değirmenden un almadınız mı?'

'Hook!' diye karşı çıktı rahip, 'ben Tanrı'nın hizmetkarıyım. Bizler aslında çalışmayız!' Kahkaha attı.

Hook bir çift kestane dalını daha varile soktu, geriye çekilip ellerini silkeledi. 'Evet, iyi iş çıkarttım,' dedi una bakarak.

Peder Christopher sevecen gözlerle gülümsedi, arkasına yaslanıp sazlarla kaplı çatıların ardındaki güneş ışığıyla aydınlanmış ormanlarla kaplı tepelere baktı. 'Tanrım, İngiltere'yi seviyorum,' dedi, 'genç Hal'in Fransa'yı neden

istediğini Tanrı bilir.'

'Çünkü o Fransa Kralı,' dedi Hook.

Peder Christopher omuz silkti. 'O tahtta hak iddia ediyor, Hook, tıpkı diğerleri gibi. Ben İngiltere Kralı olsaydım burada kalırdım. Bu senin biran mı?'

'Evet, peder.'

'İyi bir Hıristiyan ol ve bana da biraz ver,' dedi Peder Christopher, sonra Hook'un kadehini kaldırıp içti. 'Fransa'ya gidiyoruz, hem şüphesiz ki savaşı kazanacağız!'

'Kazanacak mıyız?'

'Bu sorunun cevabını anc ak Tanrı bilir, Hook,' dedi Peder Christhopher, birden düşüncelere daldı. 'Çok fazla sayıda Fransız askeri var! Ya kendi aralarında kavga etmeyi bırakır da bize dönerlerse? Gene de, bizde de bunlar var,' dedi ve Hook'un yayına dokundu, 'ama onlarda yok.'

Size bir şey sorabilir miyim, peder?' dedi Hook, yük arabasından inip rahibin yanma oturdu.

'Ah, Yüce İsa aşkına, Tanrı'nın kimin tarafında olduğunu sorma bana.'

'Bizim tarafımızda olduğunu söylemiştiniz!'

'Doğru Hook, öyle dedim, ancak aynı şeyi Fransızlara söyleyen binlerce Fransız rahip var!' Peder Christopher sırıttı. 'Sana bir rahip nasihati, Hook. Yayına itimat et, herhangi bir rahibin sözlerine değil.'

Hook yayma dokundu, tahtaya sürdüğü don yağının pürüzsüzlüğünü hissetti. 'Aziz Crispinian hakkında ne biliyorsunuz peder?'

'Ah, demek dini bir soruyla karşı karşıyayız,' dedi Peder Christopher. Hook'un birasının kalanını içti ve daha bira istediğini söylemek için kadehi masaya vurdu. 'Çok fazla bir şey ha-tırlayabileceğimden emin değilim! Oxford'da gerektiği gibi çalışmadım. Hoşlandığımız çok kız vardı.' Bir anlığına gülümsedi. 'Orada bir manastır vardı Hook, bütün kızlar rahibeler gibi

giyinirdi. Rahipler yüzünden içeriye güç bela girebilirdin! Orada kaç kere Oxford Piskoposuyla görüştüm. Güzel günlerdi.' İç geçirdi ve Hook'a bakarak yan yan gülümsedi. 'Peki, bu konuda ne mi biliyorum? Evet, Crispinian'ın Crispin adında bir erkek kardeşi vardı, ancak bazılarına göre kardeş değillerdi. Kimileri asilzade olduklarını söyler, kimileri aksini. Belki de kunduracılardı, ama bu bir asilzadeye yaraşır meslek değil, öyle değil mi? Şurası kesin ki, Katoliklerdi. Yaklaşık bin yıl önce yaşadılar Hook ve elbette şehit edildiler.'

'Yani Crispinian cennette,' dedi Hook.

'O ve kardeşi Tanrı'nın yanında,' diye onayladı Peder Christopher, 'umarım orada benden daha iyi hizmet görüyorlardır! ' Tekrar masaya vurdu, meyhane kapısından koşarak giren kız rahibin kocaman gülümsemesiyle karşılaştı. 'Daha çok bira daha getir, tatlım,' diyen Peder Christopher Sir John'un paralarından birini masaya koydu. 'İki kadeh bira getir, tatlım,' tekrar gülümsedi, kız gidince iç çekti. 'Ah, keşke tekrar gençlik yıllarıma dönebilsem.'

'Zaten gençsiniz, peder.'

'Tanrı aşkına, kırk üç yaşındayım! Yakında öleceğim! Ben de Crispinian kadar ölü olacağım, ama o da öldürmesi güç bir adamdı.'

'Öyle mi?'

Peder Christopher kaşlarını çattı. 'Hatırlamaya çalışıyorum. O ve Crispin Hıristiyan oldukları için işkenceden geçirilmişler. Asılmışlar, tırnaklarının altına çiviler sokulmuş ve etleri kesilmiş, ama bunların hiçbiri onları öldürememiş! Tüm bunlar olurken, onlar hep işkencecilerine Tanrı'nın övgülerini ve ilahilerini söylemiş! Ben bu kadar yürekli olabilir miydim bilmiyorum.' İstavroz çıkardı, kız birayı masaya koyarken gülümsedi. Eliyle kızın getirdiği para üstünü almasını işaret etti.

'İşte böyle işkence görmüşler,' diye keyifle hikayesini anlatmaya devam etti, 'onlara işkence eden adam da, ilahilerini dinlemekten bıkmış olacak ki, işlerini bitirmeye karar vermiş ve boyunlarına taş bağlayıp bir nehre atmış. Ama bu da işe yaramamış çünkü taşlar suya batacağına yüzmeye başlamış!

İşkenceci de onları nehirden çıkarıp ateşe atmış! Bu da onları öldürmemiş. İlahi söylemeye devam etmişler, ateş onları yakmıyormuş. Tanrı işkencecinin ruhunu ümitsizlikle kaplamış ve adam kendini ateşe atmış. İşkenceci yanmış, ama iki aziz ölmemiş.'

Sokağın ucunda atlılardan meydana gelen küçük bir grup göründü. Hook adamlara baktı, ancak hiçbir şey Sir John Cornewaille'in üniformasını giymediği için rahibi dinlemeye devam etti.

'Tanrı iki kardeşi işkenceden, boğulmaktan ve yanmaktan korumuş,' dedi Peder Christopher, 'fakat nedendir bilinmez ölmelerine göz yummuş. İmparator kafalarını kestirince sesleri duyulmaz olmuş. Eh, bu onları sustururdu, değil mi?'

'Ama gene bu bir mucize,' diyen Hook hayret içindeydi.

'Bu kadar uzun süre yaşamaları mucizeydi,' diyen Peder Christopher Hook'la hemfikirdi. 'Crispinian ile neden bu kadar ilgilisin? O gerçekten Fransızların aziziydi, bizim değil. O ve kardeşi görevlerini yerine getirmek için Fransa'ya gitti, anlıyor musun?'

Hook duraksadı, kafası olmayan bir azizin kendisiyle konuştuğunu itiraf etmek istediğinden emin değildi, ancak daha karar veremeden bir ses duyuldu. 'Tanrı aşkına!' dedi ses, 'bakın burada kimler varmış! Nicholas Hook!'

Hook sesin geldiği yöne baktığında atından zafer edasıyla inen Sir Martin'i gördü. Sekiz atlı gelmişti, Sir Martin dışında hepsi Lord Slayton'ın ay yıldızlı nişanını giyiyordu. Atlıların arasında Thomas Perrill, kardeşi Robert ve Lord Slayton'ın yüzbaşısı William Snoball vardı. Hook hepsini tanıyordu.

'Arkadaşların mı?' diye sordu Peder Christopher.

'Seni öldün biliyordum, Hook,' dedi Sir Martin. Ata rahat binebilmek için cübbesini cılız bacaklarına iyice sıkıştırmıştı ve rahiplerin kesici silah taşıması yasak olduğu halde kabzasında haç olan eski bir kılıç taşıyordu. 'Ölmüş olmanı bekliyordum,' diye ekledi, 'lanetlenmiş ve ölmüş.' Uzun yüzünü ekşitti.

‘Yaşıyorum,’ dedi Hook kısaca.

‘Ve başkasının üniformasını giyiyorsun,’ dedi Sir Martin, ‘ki bu yaptığın doğru değil Hook, hem de hiç. Kanunlara ve Kutsal Kitap’a aykırı, üstelik Lord Slayton’ın hiç hoşuna gitmeyecek. Bu senin mi?’ Yük arabasını işaret etti.

‘O bizim,’ diye yanıt verdi Peder Christopher hoşnut bir şekilde.

Sir Martin Peder Christopher’ı ilk kez görmüş gibi davrandı. Gri saçlı adama birkaç saniyeliğine baktı, sonra kafasını salladı. ‘Seni tanımıyorum,’ dedi, ‘tanımam da gerekmiyor. Yiyeceğe ihtiyacım var. Bu yüzden geldik, işte,’ kemikli parmağıyla arabayı işaret etti, ‘yemek. Tanrı’nın bir lütfü. Yüce Lordumuz nasıl Tişbe’li İlyas’a yemek getirmesi için kargaları gönderdiyse, bize de Hook’u gönderdi. Kendi sözlerini komik bulan Sir Martin bir kahkaha attı, gülüşlerinde delilik vardı.

‘Ama bu yemek bizim,’ dedi Peder Christopher, küçük bir çocukla konuşur gibiydi.

‘Fakat o,’ diye kükredi Sir Martin Hook’u işaret ederek, ‘o, o, o,’ her tekrar edişinde parmağını Hook’a doğru sallıyordu, ‘arkanda duran bu pislik çuvalı, Lord Slayton’ın adamıdı. Ve o bir kaçaktır.’

Peder Christopher yüzünde şaşkınlık ifadesiyle dönüp Hook’a baktı. ‘Öyle mi?’ diye sordu.

Hook hiçbir şey demeden başını salladı.

‘Demek öyle,’ dedi Peder Christopher yumuşak bir ifadeyle.

‘Bir kaçağın kendine ait hiçbir şeyi olamaz,’ dedi Sir Martin, ‘Bu Kutsal Kitapta yazar, o halde yemek bizimdir.’

‘Ben öyle düşünmüyorum,’ diye sakin bir şekilde yanıt veren Peder Christopher gülümsüyordu.

‘İstediğini düşünebilirsin,’ dedi Sir Martin, birden hararetlen-mişti, ‘çünkü arabayı her halükarda alacağız ve onu da alıyoruz.’ Hook’u gösterdi.

‘Bu üniformayı tanıyor musun?’ diye kibarca soran Peder Christopher Hook’un cüppesini işaret etti.

‘Kaçaklar üniforma giyemez,’ dedi Sir Martin. Hook’un ölümünün verdiği mutluluğu düşündükçe gülümsüyordu. ‘Tom?’ Perrill kardeşlerden büyük olanına bakmak için eyerinde arkasına döndü, ‘cübbesini yırtıp çıkar, ellerini sıkıca bağla ve getir onu.’

William Snoball yayma ok takmıştı. Sir Martin’in okçularının kalanı da aynını yapmıştı; Tom Perrill eyerinden aşağı indiği sırada on kadar ok Hook’a yönelmişti. ‘Uzun zamandır bunu bekliyordum,’ dedi Perrill. Sir Martin’inkine benzeyen uzun burunlu ve geniş çeneli yüzü sırıtmasıyla beraber aydınlanmıştı, ‘onu burada mı asalım, Sir Martin?’

‘Böylelikle Lord Slayton’ı mahkeme derdinden kurtarabiliriz, değil mi?’ dedi rahip. ‘Hem majestelerini merhamet gösterme zahmetinden de kurtarmış oluruz.’ Tekrar güldü.

Peder Christopher uyarmak amacıyla ince elini havaya kaldırdı, ancak Tom Perrill bu hareketi görmezden geldi. Tam masanın etrafından dolaşıp Hook’a uzanmıştı ki kılıfından çıkan bir kılıç sesiyle durdu.

Sir Martin arkasına döndü.

Yalnız bir atlı olan biteni uzaktan izliyordu. Arkasında çok sayıda atlı asker vardı, ancak belli ki onlara beklemeleri emredilmişti.

‘Size içtenlikle,’ dedi Peder Christopher çok yumuşak bir ifadeyle, ‘oklarınızı kirişlerinden çıkarmanızı tavsiye ederim.’

Okçulardan hiçbiri bu tavsiyeye uymadı. Hepsi gergin bir vaziyette Sir Martin’e bakıyordu, fakat Sir Martin ne yapacağını bilmiyormuş gibi görünüyordu, tam o sırada yalnız atlı atını mahmuzladı.

‘Sir Martin!’ William Snoball emir bekliyordu.

Ancak Sir Martin hiçbir şey söylemedi. Yalnızca atlının kendisine doğru gelişini izliyordu, atın nalları yere değdikçe toz bulutu kaldırıyordu, atlı, kılıç

tutan elini geriye çekti ve yanından geçerken kılıcını savurdu.

Kılıcın geniş yüzü Robert Perrill'in kafasına çarptı. Atlının rasgele seçtiği okço eyerinden yavşça kayıp gürültüyle yere düştü. Tutmayan elindeki yaydan fırlayan ok, meyhane duvarına çarpıp yarıya kadar içeri girdi. Birkaç santim farkla Hook'u ıskalamıştı. Tom Perrill yerde kıvranan sersemlemiş kardeşine yardım etmek için döndü, bu sırada Sir John Cornewaille atını çark ettirip tekrar mahmuzladı. Sir Martin'in okçuları telaşla oklarını kirişlerinden çıkardı. Sir John tını yavaşlattı ve gemledi.

'Selamlar, Sir John,' dedi Peder Christopher sevinçle.

'Ne oluyor burada?' diye sertçe sordu Sir John.

Robert Perrill sendeliyordu, başı kandan sırılsıklam olmuştu. Tom Perrill ise kımıldamıyordu, gözleri kardeşine vuran kılıca kenetlenmişti.

Peder Christopher biraz bira içti ve dudaklarını ıslattı. 'Bu adamlar, Sir John,' diyerek Sir Martin ve okçularını gösterdi, 'bizim yemeğimizi almak istediklerini belirttiler. Onlara aksini salık verdim, ancak ısrarla yemeğin kendilerinin olduğunu söylediler, zira yemeğin Hook'un koruması altında olduğunu ve bu kutsal rahibe göre, Hook'un bir kaçak olduğunu ifade ettiler.'

'Öyle,' dedi Sir Martin, 'kanunlar böyle söylüyor ve bu yüzden de lanetlidir!'

'Kaçak olduğunu biliyorum,' dedi Sir John kısaca, 'bunu Hook'u bana verirken kral da biliyordu. Kralın hata yaptığını mı söylemek istiyorsun?'

Sir Martin şaşkınlıkla Hook'a baktı, ama gene de ısrarından vazgeçmedi. 'O bir kaçaktır,' diye tekrarladı, 've Lord Slayton'ın adamıdır.'

'O benim adamım,' dedi Sir John.

'O ...' diye başladı Sir Martin, ancak Sir John'un bakışlarını görünce duraksadı.

'O benim adamın,' dedi Sir John tekrar, sesi tehditkardı, 'benim için dövüşür, bu benim de onun için dövüştüğüm anlamına geliyor. Benim kim olduğumu biliyor musun?' Sir John rahibin yanıt vermesini bekledi, ancak Sir Martin'in

bakışları anlamsızlaşmaya başlamıştı, meleklerle konuşuyormuş gibi gökyüzüne bakıyordu. ‘Söyleyin Majesteleri Lord’a,’ diye devam etti Sir John, ‘bu konuyu benim konuşsun.’

‘Söyleyeceğiz efendim, söyleyeceğiz,’ diye yanıt verdi William Snoball.

‘Tişbe’li İlyas,’ dedi aniden Sir Martin, ‘Kerit vadisinde et ve ekmek yemiştir. Bunu biliyor muydun?’ Soruyu şaşkın görünen Sir John’a sormuştu. ‘Kerit vadisi,’ dedi Sir Martin, büyük bir sır veriyormuş gibi konuşuyordu, ‘bir kimsenin saklanabileceği yerdir.’

‘İsa’nın ağladığı yerdir,’ dedi Sir John.

‘Şüphesiz,’ diyen Peder Christopher iç çekti. Sonra yavaşça Hook’un yayını kaldırıp hızla masaya koydu, ani gürültüden ürken atlar kıpırdandı, Sir Martin’in gözlerinden idrak ettiği belli oluyordu. ‘Söylemeyi unuttum,’ diyen Peder Christopher Sir Martin’e alaycı bir şekilde gülümsüyordu, ‘ben aynı zamanda rahibim. O nedenle izin verin sizi kutsayayım.’ Gömleğinin altından altın haçını çıkardı ve Lord Slayton’ın adamlarına karşı tuttu. ‘Yüce İsa’nın sevgi ve merhameti sizinle olsun,’ dedi, ‘pislik kokan ağızlarınız ve varlığınız gözümüzün önünden kaybolurken.’ Atlılara doğru havada bir haç çizdi. ‘Ve hoşça kalın.’

Tom Perrill Hook’a dik dik baktı. Bir anlığına öfkesi yüzünden ihtiyatlı davranmayı unutur gibi olduysa da, dönüp kardeşinin atma binmesine yardım etti. Tekrar hülyalara dalan Sir Martin ise William Snoball’un rehberliğinde geri dönmeye koyuldu, arkalarından diğer atlılar geldi.

Sir John eyerinden indi, Hook’un birasını aldı ve hepsini içti. ‘Neden kaçak olduğunu bana hatırlatır mısın Hook?’

‘Çünkü bir rahibe vurdum, Sir John,’ diye yanıt verdi Hook.

‘O rahibe mi?’ diye sordu Sir John, geriye çekilen atlıları işaret ederek.

‘Evet, Sir John.’

Sir John başını salladı. ‘Yanlış yapmışsın, Hook, çok yanlış yapmışsın. Ona

vurmamalıydın.'

'Evet vurmamalıydım, Sir John.' dedi Hook.

'Adi pisliğin bağırsaklarını deşip kalbini sökmeliydin,' dedi Sir John, sonra Peder Christopher'a baktı, sözlerinin onu incittiğini umuyordu, ancak Peder Christopher gülümsedi. 'Bu herif deli mi?' diye sordu Sir John.

'Herkesin bildiği gibi,' dedi Peder Christopher, 'ancak azizlerin ve peygamberlerin yarısı öyleydi. 'Yeremya ile avlanmak isteyeceğinizi düşünemiyorum, değil mi Sir John?'

'Lanet olsun Yeremya'ya,' dedi Sir John, 'Londra'ya da lanet olsun. Gene oraya gidiyorum, peder. Kral celpname gönderdi.'

'Tanrı'nın inayetiyle gidin, Sir John ve Tanrı'nın inayetiyle dönün.'

'Kral Harry barış yapmazsa,' dedi Sir John, 'yakında döneceğim. Hem de çok yakında.'

'Barış yapılmayacak,' dedi Peder Christopher kendinden emin bir şekilde. 'Yay çekildi mi ok gideceği yolu bulur.'

'Umalım ki öyle olsun. İyi bir savaştan gelecek paraya ihtiyacım var.'

'O halde savaş olması için dua edeceğim,' dedi Peder Christopher.

'Aylar oldu,' dedi Sir John, 'başka hiçbir şey için dua etmedim.'

Ve şimdi, Hook düşünüyordu da, Sir John'un duaları karşılık almaya başlamıştı. Çünkü yakında, hem de çok yakında, savaşa gideceklerdi. Şeytanın oyununu oynamak için yelken açacaklardı. Fransa'ya yelken açacaklardı. Savaşacaklardı.

2. BÖLÜM Normandiya

Nick Hook dünyada bu kadar çok gemi olabileceğine inanamı-yordu. Filoyu ilk gördüğünde, Sir John'un adamları Southampton Denizi kıyısında toplanmış, kralın adamları tarafından sayılmayı bekliyorlardı. Sir John, doksan okçu ve

otuz piyade temin etmek karşılığında mukavele imzalamış, kral da ordu gemiye bindiğinde Sir John'a askerleri için vereceği paranın bakiyesini vermeyi taahhüt etmişti, ancak öncelikle Sir John'un birliğindeki adamların sayısı ve durumu teyit edilmeliydi. Birlikteki diğer askerle beraber ayakta bekleyen Hook, şaşkınlık ve hayretle filoya baktı. Gözünün görebildiğince demir atmış gemiler vardı; o kadar çoklardı ki karinaları suyu kaplamıştı, deniz görünmüyordu. Yüzbaşı Peter Goddington orduyu nakletmek için bin beş yüz yelkenlinin beklediğini söylemiş, Hook o kadar geminin var olabileceğine inanamamıştı, ama işte oradaydılar.

Kralın denetçisi olan yuvarlak yüzlü ve elleri mürekkep izleriyle dolu yaşlı keşiş, Sir John'un sakatları, oğlanları ya da yaşlı adamları işe almadığından emin olmak için askerleri teftiş ediyordu. Yanında kraliyet ordusunun ceketini giyen nemrut yüzlü bir şövalye vardı, görevi birliğin silahlarını teftiş etmekti. Silahlarda bir eksiklik bulmamıştı, ancak Sir John Cornewaille'nin hazırlıklarında bir noksan bulacağını da ummuyordu. 'Sir John'un sözleşmesi doksan okçu olduğunu belirtiyor,' dedi keşiş, birliği teftiş etmeyi bitirdiğinde.

'Gerçekten de öyle,' diye onayladı Peder Christopher neşeli bir şekilde. Sir John Londra'da kralın yanındaydı, Peder Christopher ise Sir John'un gıyabında birliğin yönetiminden sorumluydu.

'Ancak burada doksan iki okçu var,' dedi keşiş sahte bir ciddiyetle.

'Sir John içlerinden en zayıf ikisini gemiden atacak,' dedi Peder Christopher.

'Münasiptir! Münasiptir!' dedi keşiş. Nemrut yüzlü arkadaşına baktı, o da onaylayan bir ifadeyle başını salladı. 'Para bu akşamüstü getirilecektir,' keşiş Peder Christopher'ı temin etti. 'Tanrı hepinizi kutsasın,' diye sözlerine ekledi ve teftiş edilmeyi bekleyen diğer birliklerin yanma gitmek üzere atına bindi. Katipleri parşömenlerle dolu keten torbaları kapıp peşinden koşturdular.

Hook'un gemisinin adı *Heron'*du, omurgası yuvarlak, pruvası dik, kıç tarafı kare biçiminde ve sereni kalın olan bu ticari geminin direğinde Sir John Cornewaille'in aslanlı sancağı dalgalanıyordu. *Heron*'un yanında ve tepesinde görünen diğer gemi ise kralın kendi gemisi olan *Kraliyet Teslisi* ydi, bir manastır büyüklüğündeki gemi, kıç tarafına ve pruvasına eklenmiş tahta kuleleriyle daha da büyük bir hale getirilmişti. Kırmızı, mavi ve altın rengine

boyanmış kuleler kraliyet flamaları ile beraber yükseliyor, ekin yığınlarıyla dolu bir yük arabası gibi, *Kraliyet Teslisi* 'nin üst kısmına ağır bir görünüm katıyordu. Küpeşteler ise üzerinde kırmızı haçlar olan beyaz şiltlerle süslenmiş, direğinin tepesinde üç devasa bayrak dalgalanıyordu. Geminin pruvasında, gösterişli cıvadrasından yükselen kısa serenin üzerinde, siyah harfli şeritlerle birlikte dört beyaz halka ile bezenmiş kırmızı bir sancak bulunmaktaydı. 'Pruvadaki bu bayrak, Hook,' diye açıkladı Peder Christopher, haç işareti yaparak, 'Kutsal Teslis'in bayrağıdır.'

Hook baktı, ancak hiçbir şey demedi.

'Kutsal Teslis'in,' diye anlatmaya devam etti Peder Christopher, 'üç flama gerektirdiğini düşünüyor olabilirsin, ancak cennette tevazu hüküm sürer, o nedenle bir tane flama kafidir. Bu bayrağın önemini biliyor musun, Hook?'

'Hayır, peder.'

'O halde cehaletini gideriyim. Dış tarafta bulunan halkalar Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'tur, ve üçü üzerinde *non est* yazan şeritlerle birbirlerine bağlıdır. *Non est* ne demektir, biliyor musun Hook?'

'Değildir,' dedi Melisande hızlıca.

'Aman Tanrım, güzel olduğu kadar akıllı da,' dedi Peder Christopher neşeyle. Melisande'ye takdir ettiğini belirten gözlerle baktı, bakışı yüzünde başlayıp ayaklarında bitti. Melisande Sir John'un kırmızı aslanıyla süslenmiş, ince ketenden yapılmış bir elbise giyiyordu, ancak rahip armayı güçlükle seçmişti. 'Yani,' dedi rahip yavaşça, 'Baba Oğul değildir, ki o Kutsal Ruh değildir ve Kutsal Ruh da Baba değildir, ancak bu halkaların hepsi iç halkada birleşir, iç halka ise Tanrı'dır. Tanrı'nın halkasına giden şeritlerin üzerinde ise *est* yazar. Yani Baba Tanrı'dır, Oğul Tanrı'dır ve Kutsal Ruh da Tanrı'dır, ama hiçbiri birbirine eş değildir. Oldukça basittir.'

Hook kaşlarını çattı. 'Bence basit değil.'

Peder Christopher sırıttı. 'Elbette basit değil! Papa dışında kimsenin Kutsal Teslis'i anladığını sanmam, ama hangi papa, değil mi? İki tane papamız var, üstelik bir tane olması gerekirken! Gregoryen Benedikt *değildir,* Benedikt de

Gregoryen *değildir, o* yüzden umalım da hangisinin hangisi olacağına Yüce Tanrı karar versin. Tanrım, pek güzel bir şeysin Melisande. Hook'la kendini harcıyorsun.'

Melisande yüzünü ekşitti, rahip ise güldü, parmak uçlarını öpüp kıza öpücük gönderdi. 'Ona iyi bak, Hook,' dedi.

'Bakarım, peder.'

Peder Christopher güçlükle bakışlarını Melisande'den ayırıp *Kraliyet Teslisi 'ne* yöneltti, geminin yan tarafından meme emen domuz yavruları gibi filikalar sokulmaktaydı, devasa balyalar Bu küçük filikalardan daha büyük olanlarına halatla çekilmekteydi. *Kutsal Teslis*'in kıç tarafında, diğer bir kısa serenin üzerinde İngiltere bayrağı dalgalanıyordu, beyaz üzerine Aziz George'un kızıl haçı bulunmaktaydı. Henry'nin ordusunda bulunan herkese, cüppelerinin önüne ve arkasına dikilmesi için iki adet ketenden yapılma kızıl haç verilmişti. Sir John, savaşta çok fazla nişan, renk ve asker olduğunu, ancak bütün İngilizler tek bir nişan, yani Aziz George'un nişanını takarsa, o hengamede kendi yurttaşlarını tanıyabileceklerini söylemişti.

Kutsal Teslis'in uzun direği bayrakların en büyüğünü, yani kralın bayrağını taşıyordu. Bu devasa ñama dörde bölünmüş, İngiltere'nin altın leoparları ile Fransa'nın altın zambakları iki misli gösterilmişti. Henry her iki ülkenin de kralı olduğunu iddia ediyordu, bu nedenle flamasında iki ülke de vardı. İşte Southhampton Denizi'ni dolduran bu büyük filo, flamada tasvir edileni gerçekleştirecek olan orduyu taşımaktaydı. Bu ordu, demişti Sir John Cornewaille Londra'ya gitmeden önce askerlerine, İngiltere'den yelken açan hiçbir orduya benzemiyordu. 'Kralımız doğru olanı yaptı!' demişti iftihar ederek. 'Biz çok iyiyiz!' Pis pis sırıtmıştı. 'Lordumuz Yüce Kral gerekli parayı harcadı! Kraliyet mücevherlerini rehine verdi! Şimdiye kadar sahip olduğumuz en iyi orduyu satın aldı ve biz bu ordunun bir parçasıyız. Herhangi bir parçası değil, en iyi parçasıyız! Kralımızı hayal kırıklığına uğratmayacağız! Tanrı bizim tarafımızda, değil mi peder?'

'Ah, Tanrı Fransızlardan tiksinir,' demişti Peder Christopher kendinden emin bir şekilde, Tanrı'nın düşündüklerini biliyormuş gibi.

'Çünkü Tanrı aptal değildir,' diye devam etti Sir John, 'ancak Yüce Tanrı

Fransızları yaratmaKia hata ettiğini biliyor! O nedenle bu hatayı düzeltmek için bizi gönderdi! Biz Tanrı'nın askerleriyiz ve şeytanın dölü pislik heriflerin hakkından geleceğiz!'

Bin beş yüz gemi, on iki bin asker ile en az iki misli atı Kanal'dan geçirecekti. Askerlerin çoğu İngiliz, bazıları Galliydi, diğerleri ise Henry'nin Aquitaine'deki mülkünden gelen adamlardı. Hook on iki bin askeri bir arada hayal edemiyordu, bu çok yüksek bir rakamdı. Heron'un küpeştesine yaslanan Peder Christopher, Sir Martin'le meyhanenin önünde karşılaşmadan önce yaptığı uyarıyı tekrar etti. 'Fransızlar üç mislimiz olabilir,' demişti derin düşünceler içinde, 'belki daha da fazla. Savaşırken, Hook, oklara ihtiyacımız olacak.'

'Ancak bizimle savaşmayacaklar,' dedi Sir John'un adamlarından biri. Pederin sözlerine kulak misafiri olmuştu.

'Bizimle savaşmayı sevmiyorlar,' diye onayladı Peder Christopher. Zırh yeleği giymişti, belinden bir kılıç sallanıyordu. 'Eski günlerdeki gibi değil maalesef.'

Yuvarlak yüzlü genç asker sırıttı. 'Crecy ve Poitiers'de olduğu gibi mi?'

'İşte o muhteşem olurdu!' dedi Peder Christopher efkarlı efkarlı. 'Poitiers'de olduğumuzu düşünebiliyor musun? Fransız kralını yakaladığımızı! Bu sefer böyle bir şey olmayacak ne yazık ki.'

'Olmayacak mı, peder?' diye sordu Hook.

'Okçularımızdan haberdarlar, Hook. Bizden uzak durmayı tercih ediyorlar. Kendile; ,ni şehirlerine ve kalelerine kapatıp biz sıkılana kadar çıkmayacaklar. Fransa'nın etrafında on tur atsak da dışarı çıkmayabilirler, onlar gelip savaşmadıktan sonra Fransa'nın çevresinde yürümenin ne anlamı var?'

'Peki onların neden okçuları yok?' diye sordu Hook ancak cevabı zaten biliyordu, zira o cevabın ta kendisiydi. Nicholas Hook'un bir okçu olması on yılını almıştı. Yedi yaşında ok atmaya başlamıştı, babası her gün talim yapmasında ısrar ettiği küçük bir yayı vardı. Babası ölene kadar yayı her yıl biraz daha büyüdü ve kirişleri daha sert çekildi, böylelikle Hook yayı sâdece kollarıyla değil, tüm vücuduyla çekmeyi öğrenmişti. 'Yayı iyice ger, seni namussuz,' diyen babası her defasında sırtına büyük yayıyla vuruyordu, böylelikle Hook yayı germeyi öğrendi ve kasları gittikçe gelişti. Babası öldüğünde büyük yayı alıp talim yapmıştı, kilise meydanındaki fiçılara ok

üstüne ok atmıştı. Ok uçları kazıkların üzerinde keskinleştirilmiş, devamlı sürtünmeden ötürü taşın üzerinde yivler oluşmuştu. Nick Hook öfkesini bu oklara boşaltmış, bazen etraf görülmeyecek kadar karanlık olana kadar talim yapmıştı. 'Kirişi yakalamaya çalışma,' demişti Demirci Pearce defalarca, Hook böylelikle kirişin parmaklarının arasından sessizce kayıp gitmesine izin vermeyi öğrenmişti. Yıllarca krişi çekip bıraktı, çekip bıraktı ve yıllar sonra sırt, göğüs ve kol kasları muazzam bir büyüklüğe kavuştu. Oku çekmek için gerekenlerden biri devasa kaslar ise, diğeri ve daha da zor olanı olanı, ok atarken baktığını aklından çıkarmaktı.

Hook küçük bir çocukken ok atmaya başladığında kirişi yanağına kadar çeker, nişan almak için boylu boyunca oka bakardı, ancak bu şekilde oku tüm gücüyle atamazdı. Okun zırhı delip geçmesi isteniyorsa, porsukağacının bütün gücünü almalıydı, bu da kirişin kulağa kadar çekilmesi gerektiği anlamına geliyordu. Oku hedefe yollamayı öğrenmesi Hook'un yıllarını almıştı. Bunu nasıl yaptığını açıklayamıyordu, ancak hiçbir okçu açıklayamaz-dı. Yalnızca oku çektiğinde hedefe baktığını ve okun hedefe gittiğini biliyordu; o istediği için ok gidiyordu, gözü, oku ve hedefi hizaladığı için değil. İşte bu yüzden Fransızların birkaç avcıdan başka hiçbir okçusu yoktu, çünkü kendir kiriş ve porsukağacın-dan oluşan bu aleti kendinden bir parça olacak kadar öğrenmek için yıllarını veren askerleri yoktu.

*Heron'u*n kuzeyinde, palamarla bağlanmış gemi yığının arasında bir yerde bir gemi, mürdüm rengi yoğun bir duman bulutunu gökyüzüne göndererek yandı. Yayılan söylentilere göre krala karşı gelen bir isyancılar filoyu yakmayı planlamıştı. Peder Christopher gerçekten de bazı isyancıların olduğunu kabul etmiş, ancak lordlardan oluşan bu isyancıların hepsinin öldüğünü söylemişti. 'Kelleleri kesildi,' demişti. Ona göre gemi büyük olasılıkla bir kaza sonucu yanmıştı. 'Kimse *Heron* 'u yakamaz,' diye güvence verdi okçulara, gerçekten de kimse gemiyi yakmadı. *Heron"*un kuzeyinde bulunan diğer bir gemi olan *Falmouth 'lu Lady'ye* atlar taşmıyordu, geminin bordasına kadar yüzdürülen atlar gemideki devasa bocurgatlarla yukarı çekiliyordu. Üzerinden sular damlayan, bacakları sallanan, korkudan gözlerinin akları gözüken atlar kaldırılıyor, sonra *Falmouth 'lu Lady'*nin ambarındaki keçe ile kaplanmış ahırlara yavaşça bırakılıyordu. Hook siyah atı Raker'ın, sonra da Melisande'nin siyah beyaz benekli küçük atı Dell'in yukarıya çekilişini izledi. Atların arasında adamlar yüzüyor, halatları sabitliyorlardu. Sir John'un büyük

savaş atı, Lucifer adındaki siyah aygır yukarı çekilirken Hook'a dik dik baktı.

Ertesi gün Sir John Cornewaille kral ile birlikte Londra'dan döndü. Görünüşe bakılırsa Fransızlar son bir elçi göndermişlerdi, ancak mukavele koşulları kabul edilmemişti, bu nedenle filo yelken açacaktı. Sir John ufak bir kayıkla *Heron'*a kürek çekmiş, geminin bordasına güçlükle tırmanırken emirlerini kükreyerek yağdırmaya başlamıştı. Bir süre sonra, mavi ve altın rengine boyanmış, beyaz küreklerin çekildiği büyük bir mavna kralı devasa geminin bordasına götürürken *Kutsal Teslis'ten* borazan sesleri duyuldu. Henry'nin giydiği plaka zırh, temizlenmiş, ovalanmış ve öyle parlatılmıştı ki, güneşin yaydığı bütün ışıkları beyaz bir huzme halinde yansıtıyordu. Ancak kral, geminin kıç tarafındaki kulede bulunan borazancılar müzik aletlerini havaya kaldırıp çalarlarken bir kamarot çevikliğiyle merdiveni tırmandı. *Kutsal Teslis'ien* sevinç çığlıkları yükseliyordu, diğer gemiler de tezahürat etmeye başladı, coşku ve çığlıklar on beş bin gemiden oluşan filoya yayılıverdi.

O akşamüstü, rüzgar batıdan eserken, bir çift kuğu filonun arasından uçtu, kanat çırpışlarının gürültüsü ılık esen havada duyulabiliyordu. Güneye uçan kuğuları gören Sir John geminin küpeştesine vurarak tezahürat yaptı.

'Kuğu,' diye açıkladı Peder Christopher şaşkına dönmüş okçulara, 'kralımızın şahsi nişanıdır! Kuğular bizi zafere götürecek!'

Belli ki kral da bu alameti görmüştü, zira kuğular gemiyi geçip yollarına gittikten hemen sonra, Kutsal Teslis'in yelkeni hisa edildi. Yelken kraliyet ailesinin renkleriyle boyanmıştı, kırmızı, altın ve mavi. Yarıya çıkan yelkeni rüzgar şişirdi, sesler Heron'a ulaştığında tekrar düştü. Bu işaret yola çıkacaklarının habercisiydi, gemiler birer birer demirlerini çekip yelkenlerini açtı. Rüzgar Fransa'ya gitmek için uygundu.

İngiltere'yi savaşa götüren bu rüzgardı.

Fransa'da nereye gittiklerini hiç kimse bilmiyordu. Filodaki bazı askerler güneye, Aquitaine'e gittiklerini, bazıları Calais'e gittiklerini söylüyordu, çoğunun bu konuda hiçbir fikri yoktu. Çok azı nereye gittiklerini umursamıyor, küpeşteden aşağıya eğilip mide bulantısı içince öğürüyordu.

Filo, batıya doğru seyreden ufak beyaz bulutların ve değerli taşlar kadar parlak

yıldızların altında iki gün, iki gece yol aldı.

Peder Christopher'ın *Heron*'da anlattığı öykülerden Yunus peygamber ile balinanın hikayesi Hook'u büyülemişti. Öyle bir canavar bulmak için güneşte parlayan denize bakınıyor, ancak gö-remiyordu. Tek gördüğü, çayırlara yayılmış bir koyun sürüsü gibi denize yayılan, ucu bucağı olmayan filoydu.

İkinci sabah şafak sökerken Hook dar pruvanın el verdiği ölçüde geminin en ucunda durmuş denizi izliyor, adam yutan balığı görmeyi ümit ediyordu, bu sırada Sir John sessizce okçunun yanma gitti. Hook'un telaşla başını eğmesine karşılık olarak Sir John samimi bir ifadeyle selam verdi. Melisande Hook'un pelerinine sarılmış, güvertede uyuyordu, Sir John kıza bakarak gülümsedi. 'İyi bir kız, Hook,' dedi.

'Evet, Sir John.'

'Şüphesiz ki evimize dönerken yanımızda bir çok güzel Fransız kız götüreceğiz! Yeni eşler. Şu bulutları görüyor musun?' Sir John ufukta görünen bir bulut kümesine bakıyordu. 'Orası Nor-mandiya, Hook.'

Hook baktı, fakat bulutların altında gemilerden başka bir şey göremedi. 'Sir John?' dedi, yanıt olarak yüreklendiren bir bakış aldı. 'Şu adam hakkında,' durdu, Fransızca kelimelerle boğuşuyordu, 'Seigneur d'Enfer hakkında ne biliyorsunuz?'

'Lanferelle mi? Melisande'nin babası?' diye sordu Sir John.

'Melisande ondan size bahsetti mi?' Hook şaşırmıştı.

'Ah, evet,' dedi Sir John tebessüm ederek, 'neden sordun?'

'Merak ettim.' diye yanıtladı Hook.

'Bir lordun kızı olduğu için endişeleniyor musun?' dedi Sir John.

'Evet,' dedi Hook.

Sir John gülümseyip *Heron*'un pruvasının ötesini işaret etti.

‘Oradaki küçük yelkenlileri görüyor musun?’ İngiliz filosunun ötesinde, küçük bir yelkenli grubu vardı, daha ötede daha küçük yelkenliler, küçük kahverengi yelkenliler denize yayılmıştı. ‘Fransız balıkçıları,’ dedi Sir John vakur bir ifadeyle, ‘memleketlerindeki limanlara bizden haber götürüyorlar. Dua edelim ki bu adi herifler nereye gittiğimizi öğrenmesin, yoksa bizi öldürme fırsatını ele geçirirler Hook! Geldiğimizi biliyorlar! Tek yapmaları gereken bizi sahilde bekleyen iki yüz asker koymak! İki yüz askerle karaya ayak basamadan öldürebilirler bizi.’

Hook denizin engin sularında hareket etmiyormuş gibi görünen ufak yelkenlileri seyretti. Göğün batısı hâlâ karanlıktı, doğudan gün ışığı parlamaya başlamıştı. İngiliz filosunun denizcilerinin nasıl olup da yollarını bulabildiklerini ve nereye gideceklerini nasıl bildiklerini merak etti. Aziz Crispinian’ın kendisiyle bir daha konuşup konuşmayacağını merak etti.

‘İşte,’ dedi Sir John yumuşak bir sesle. Görünüşe bakılırsa Hook’un Lanferelle hakkındaki sorusunu duymazdan gelmiş, cevap vermek yerine ilerisini gösteriyordu.

İşte oradaydı. Normandiya sahili görünmüştü. O an için karanlık bir noktadan başka bir şeye benzemiyordu, bulutların denizle birleştiği siyah bir nokta.

‘Lord Slayton ile konuştum,’ dedi Sir John. Hook sessiz kaldı. ‘Elbette ki Fransa’ya seyahat edemiyor, böylesine sakatken, ancak krala iyi dileklerini sunmak için Londra’ya gelmişti. İyi bir dövüşçü olduğunu söyledi.’

Hook yanıt vermedi. Lord Slayton’ın haberdar olduğu dövüşler yalnızca meyhanede yapılanlar olabilirdi. O dövüşlerde adam ölse dahi, savaşta dövüşmek gibi olmazdı.

‘Lord Slayton da iyi bir dövüşçüydü,’ dedi Sir John, ‘sırtından yaralanmadan önce öyleydi. Hatırlıyorum da, sadece aşağıdan gelen hamleleri savurmada biraz yavaştı. Kılıcı omzunun üzerinden kaldırmak her zaman tehlikelidir Hook.’

‘Evet, Sir John,’ dedi Hook.

‘Senin kaçak olduğunu ilan etmiş,’ diye devam etti Sir John, ‘ama artık bunun bir önemi yok. Fransa’ya gidiyorsun, Hook, orada kaçak değilsin. İngiltere’de hangi suçun olursa olsun, Fransa’da sayılmaz. Bunun da bir önemi yok, çünkü artık benim adamımsın.’

‘Evet, Sir John,’ dedi Hook tekrar.

‘Benim adamımsın,’ dedi Sir John sertçe, ‘ve Lord Slayton da bunu onayladı. Ancak gene de çözmen gereken bir mesele var. Vurduğun o rahip senin ölmeni istiyor. Lord Slayton’a göre seni gebertmekten dolayı mutlu olacak başkaları da varmış.’

Hook Perrill kardeşleri anımsadı. ‘Evet, var,’ diye kabul etti.

‘Ve Lord Slayton senin hakkında başka şeyler de anlattı,’ diye anlatmaya devam etti Sir John. ‘Senin bir katil, hırsız ve düzenbaz olduğunu söyledi.’

Hook birden öfkelendi, ancak öfkesi dalgaların köpüğü gibi yok oluverdi. ‘Öyleydim,’ derken kendini savunmaya geçmişti.

‘Senin yetenekli olduğunu da söyledi,’ dedi Sir John, ‘öylesin Hook. *Seigneur d’Enfer* ne ise sen de osun. Ghillebert, Lord Lan-ferelle de yeteneklidir. O bir vahşidir, aynı zamanda yakışıklı, zeki ve utangaçtır. İngilizce konuşur!’ Son iki kelimeyi çok büyük bir başarıymışçasına telaffuz etmişti. ‘Aquitaine’de mahkum edildi,’ diye açıkladı, ‘ kefareti ödenene kadar Suffolk’ta tuttular. Bu üç yılını aldı. On yıl sonra serbest bırakıldı. Şunu söyleyebilirim ki Suffolk’ta onun burnunu taşıyan pek çok çocuk vardır. O, turnuvada yenemediğim tek kişidir.’

‘Sizin hiç kaybetmediğinizi söylemişlerdi,’ dedi Hook.

‘O da beni yenmedi,’ dedi Sir John, gülümsüyordu. ‘Dövüşecek takatimiz kalmayıncaya kadar çarpıştık. Sana söyledim, çok iyidir. Ama gene de onu yere sermiştim.’

‘Öyle mi?’ diye sordu Hook, merakı uyanmıştı.

‘Sanırım ayağı kaydı. Ben de geride durup kalkmasını bekledim.’

‘Neden?’ dedi Hook.

Sir John kahkaha attı. ‘Turnuvadaysan, Hook, bir şövalye gibi davranmalısın. Turnuvada, dövüşmek kadar adil ve onurlu davranmak da önemlidir, ancak savaşta değil. O yüzden savaşta Lanferelle’i görürsen, onu bana bırak.’

‘Ya da oka,’ dedi Hook.

‘En iyi zırhı alabilir, Hook. Milano yapımı zırh giyecektir, ki okun ona etki etmez. Ve daha dövüştüğünü anlamadan seni öldürür. Onu bana bırak.’

Hook, Sir John’un sesinde hayranlığa benzer bir ifade yakaladı. ‘Onu sever misiniz?’

Sir John başının salladı. ‘Onu severim, ama bu onu öldürmemi engellemeyecek. Melisande’nin babası olması meselesine gelirsek, ne olmuş? Fransa’nın yarısını piçleriyle kirletmiştir. Benimkiler lord değiller, Hook, onunkiler de değil!’

Hook kaşlarını çatarak başını sallıyordu. ‘Soissons’da,’ diye söze başladı ve duraksadı.

‘Devam et.’

‘Okçuları işkenceden geçirmelerini izledi!’ dedi Hook öfkeyle.

Sir John küpeşteye yaslandı. ‘Şövalyelikten bahsediyoruz, Hook, bizler gerçek şövalyeleriz! Düşmanlarımıza selam verir, bize teslim olmalarını nezaketle karşılar, öfkemizi ipeklerle kuşanırız, bizler Hıristiyan aleminin şövalyeleriyiz!’ Müstehzi bir ifadeyle konuşuyordu, olağanüstü parlaklıktaki mavi gözlerini Hook’a çevirdi. ‘Ancak savaşta, Hook, her şey kan, öfke, vahşet ve ölümden ibarettir. Tanrı savaşta yüzünü gizler.’

‘Anlattıklarım savaştan sonra oldu.’

‘Savaş öfkesi sarhoş olmak gibidir. Etkisi hemen kaybolmaz. Kadınının babası düşman, yakışıklı bir düşman, ama en az benim kadar tehlikeli biri.’ Sir John sırıttı ve Hook’un omzuna hafifçe vurdu. ‘Onu bana bırak, Hook. Onu öldürüp kafasını duvarıma asacağım.’

Güneş bütün ihtişamıyla doğarken, Normandiya sahili tepesi yeşil, beyaz kayalıklardan oluşan bir sıra halinde kendini gösterdi. Filo bütün gün rüzgara karşı ilerleyerek güneye doğru yol almış, rüzgarın yönünün değişmesiyle dalgaların üstleri bembeyaz köpüklerle kaplanmış, yelkenler şişmişti. Sir John sabırsızdı. Günün uzaktan görünen sahile bakarak ve kaptanın daha yakına gitmesini söyleyerek geçirmişti.

'Kayalar, efendim,' dedi kaptan kısaca.

'Burada kaya yok! Yaklaş! Yaklaş!' Düşmanın Kayalık tepelerinden filoyu izleyip izlemediğini anlamak istiyordu, ancak görünüşte filonun hızına yetişmek için güneye giden bir atlı yoktu. Balıkçı tekneleri hâlâ İngiliz gemilerin önünde, denizin üzerine yayılmıştı, birer birer koya girip rüzgarı tersten alarak demirliyorlardı.

Koy genişti ve pek korunaklı değildi. *Heron* Batıdan esen rüzgarlarla yalpalıyor, çapa atmış geminin yönü değişiyordu. Kıyıya yaklaşmışlardı, sadece iki ot atımı mesafedeydiler, ancak, dalgaların beyaz izler bıraktığı bir sahil ve arkasında sık ormanlarla kaplı dik bir tepeden başka bir şey görünmüyordu. Birisi Seine nehrinin ağzında olduklarını söyledi, ancak Hook nehre benzeyen bir şey göremiyordu. Güneyde başka bir kıyı vardı, ama net seçilemeyecek kadar uzaktaydı. Ağır hareket eden çok sayıda gemi kıyıya yanaştı, kıyı demir atmış gemilerle dolmuştu.

'Normandie, ' dedi Melisande sahile bakarak.

'Fransa,' dedi Hook.

'Normandie, ' diye ısrar etti Melisande, aradaki fark önemliymiş gibi konuşmuştu.

Hook ağaçlara bakıyor, Fransız ordusunun ne zaman görüneceğini merak ediyordu. İngiliz ordusunun karaya ayak basacağı belliydi, o halde neden Fransızlar işgali durdurmak için sahile gelmiyordu? Görünürde hiç asker ya da atlı yoktu. Ormanın tepesinde bir şahin daireler çiziyor, martılar dalgaların üzerinde kanat çırpıyordu. Hook, Sir John'un küçük bir kayıkla *Kutsal Teslis'e* gittiğini gördü, denizciler büyük geminin küpeştelerini Aziz George'un haçını

taşıyan beyaz şiltlerle süslemekle meşguldü. Diğer gemiler kralın gemisine doğru hareket ediyor, savaş için toplanan lordları taşıyordu.

‘Bize ne olacak şimdi?’ diye sordu Melisande.

‘Bilmiyorum,’ dedi Hook ancak pek umursamıyordu. Sevdiği birliğiyle savaşmaya gidiyordu, Melisande yanındaydı, seviyordu onu, ancak onu terk edip gideceğinden korkuyordu, çünkü artık kendi ülkesine gelmişti. ‘Eve gidiyorsun,’ dedi, kızın inkar etmesini dileyerek.

Uzun bir süre boyunca Melisande bir şey demedi, yalnızca ağaçlara, sahile ve bataklığa baktı. *‘Maman* evimdi,’ dedi sonunda. ‘Artık evimin neresi olduğunu bilmiyorum.’

‘Benim yanım,’ dedi Hook beceriksizce.

‘Ev, kendini güvende hissettiğin yerdir,’ dedi Melisande. Gözleri sahildeki çakılların üzerinde kanat çırpıp süzülen balıkçılın tüyleri kadar griydi. *Heron'u*n güvertesinde komiler diz çökmüş piyadelerin plaka zırhlarını temizliyordu. Her bir parça çeliği pastan arındırıp göz alıcı bir parlaklığa kavuşturmak için kum ve sirke ile ovalanıyor, sonra da lanolinle siliniyordu. Peter God-dington bir kutu balmumu açılmasını emretti, okçular pamuk bezlerle balmumunu alıp yaylarına sürdüler.

‘Annen sana kötü davranır mıydı?’ diye sordu Hook Melisande’ye.

‘Kötü?’ kafası karışmış gibi gözüküyordu. ‘Neden kötü olsun?’

‘Bazı anneler öyledir,’ dedi Hook büyükannesini düşünerek.

‘Sevecen bir kadındı,’ dedi Melisande.

‘Benim babam kötü davranırdı,’ dedi Hook.

‘O zaman senin,’ diyen Melisande kaşlarını çattı, belli ki düşünüyordu.

‘Ne?’

Kız omuz silkti. ‘Manastıra gittiğimde? Önce?’ Durdu.

‘Devam et,’ c.edi Hook.

‘Babam? Beni yanma çağırdı. On üç yaşındaydım, belki on dört.’ Sesini alçalttı. ‘Bütün giysilerimi çıkarmamı söyledi.’ Konuşurken Hook’a bakıyordu, ‘ben öylece ayakta duruyordum, *nue*. Etrafimda dolaştı ve hiçbir erkeğin bana sahip olamayacağını söyledi..’ Duraksadı. ‘Ben şey yapar sandım...’

‘Yapmadı mı?’

‘Hayır,’ dedi hızlıca, ‘hafifçe vurdu,’ duraksadı, ‘*épaule*, omzuma. Çok, nasıl denir? *Frissonnant?* ’ ellerini uzatıp titretti.

‘Titriyor muydu?’ diye tahminde bulundu Hook.

Başını salladı. ‘Sonra beni rahibelerin yanma gönderdi. Yollamaması için yalvardım. Rahibelerden nefret ettiğimi söyledim, ama babam onun için dua etmem gerektiğini anlattı. Bu benim görevimdi, o çok çalışıyordu, ben de onun için dua edecektim.’

‘Ettin mi peki?’

‘Hem de her gün,’ dedi, ‘bir gün beni almaya gelmesi için dua ettim, ama gelmedi.’

Sir John *Heroriz* döndüğünde güneş batmaktaydı. Sahilde Fransız askerlerinden hâlâ eser yoktu, fakat kıyıdaki ağaçların arkasında bir ordu gizleniyor olabilirdi. Tepeden körfezin batısına doğru bir duman yükseldi, belli ki birisi ya da birileri tepelerde ateş yakmıştı, ancak kimin ya da kaç kişinin tepede olduğunu söylemek imkansızdı. Sir John gemiye tırmanıp güverte boyunca yürüdü, arada sırada bir okçu ya da piyadeyi parmağıyla gösteriyordu. Hook’u işaret etti. ‘Sen,’ dedi ve yürümeye devam etti. ‘İşaret ettiğim herkes,’ diye bağırdı, ‘benimle sahile gelecek. Bu akşam gidiyoruz! Karanlık çökünce. Peki ya geri kalanınız ne yapacak? Sizler de şafak vaktinde hazır olun. Eğer ölmezsek bize katılacaksınız. Siz sahile gidenler ne yapacaksınız? Zırh kuşanın! Silahlarınızı alın! O şerefsizlerle dans etmeye gitmiyoruz! Geberteceğiz onları!’

O gece ayın dörtte üçü parlıyor, gümüş rengi ışığıyla denizi aydınlatıyordu.

Hook savaş için hazırlanıp giyinirken sahilde siyah ve keskin gölgeler vardı. Uzun çizmesini, deri dizliklerini, kısa, deri yeleğini, zırh gömleğini ve miğferini giymişti. Başka bir okçuya ait olan boynuz bilekliği sol koluna takmıştı, kirişin kolunu kesmesini engellemek için değil, zira bunun için zırh gömleği vardı, ancak zırhın oku aşındırmasını önlemek için takmıştı. Kemerinden kısa bir kılıç sarkıyordu, sırtına savaş baltası asmıştı, sağ omzunda ise içinde yirmi dört ok olan bir ok torbası taşıyordu. Beş asker ve on iki okçu Sir John ile birlikte kıyıya gidiyorlardı, hepsi de denizcilerin kıyıya çarpıp köpüren dalgalara doğru kürek çektiği açık bir filikaya atladı. Diğer gemilerden inen başka filikalar da kıyıya doğru kürek çekmekteydi. Kimse konuşmuyordu, ancak arada bir demir atmış bir gemiden yükselen yumuşak bir ses onları uğurluyor, şans diliyordu. Hook, Fransız-lar ağaçların arasında olsaydı, teknelerin geldiğini de görürlerdi, diye düşündü. Belki şu anda Fransızlar kılıç çekiyorlar, kurmalı yaylarının sert oklarını çelikten yapılma alete yerleştiriyorlardı.

Kıyıya yaklaştıkça yükselen kısa fakat keskin dalgalarla birlikte filika sallanmaya başlamıştı. Dalgaların sesi gittikçe artıyor, askerleri endişelendiriyordu. Denizciler palalarını suyun derinine indiriyor, dalgalardan kurtulmaya çalışıyorlardı, ancak filika birdenbire yükseldi, bembeyaz ayışığıyla yıkanan deniz öldürücü ve vahşiydi. Derken filika külçe gibi düştü, karinası sahildeki çakıllara takılırken korkunç bir sürtünme sesi duyuldu. Filika alabora oldu, su tekrar denize çekilmeden önce geminin karinasına doldu. ‘Çıkın!’ diye fısıldadı Sir John, ‘Çıkın!’

Diğer filikalar sahile çarptı, içindeki askerler aşağı atlayıp çektikleri kılıçlarıyla güç bela çakıllı kıyıya yürüdüler. Yüksek med-cezir çizgisini gösteren kalın bir yosun çizgisinin üzerinde toplandılar. Sahile dağılan devasa büyüklükteki kayaların ay ışığından saklanan yüzleri simsiyahtı. Hook, askerlerin karaya inmelerini Sir John’un yönetmesini umuyordu, fakat sorumlu olan kişi, bütün filikalardaki askerlerin karaya inmesini bekleyen, çok daha genç bir adamdı. Denizciler filikaları taşıyıp dalgaların tam arkasına götürdüler. Böylelikle gelmelerini bekleyen Fransızlarla karşılaşmaları durumunda, filikalar askerleri hemen alıp götürebilecekti, ancak Hook bir çoğunun kaçacağından şüphe ediyordu. Çakıllı sahilde kan dökülecekti. ‘Bir arada kalıyoruz,’ dedi genç adam alçak sesle, ‘okçular sağa!’

‘Sir John’u duydunuz!’ diye tısladı Sir John Cornevvaille. Genç adamın adı Sir John Holland’dı, kralın yeğeni ve Sir John Cornewaille’in üvey oğluydu. ‘Goddington?’

‘Sir John?’

‘Okçularınızı yan siper oluşturacak şekilde uzağa götürün!’

Görünüşe bakılırsa yaşlı Sir John gerçekten de liderlik ediyordu, ancak emir verme yetkisini görünüşte üvey oğluna vermişti. ‘İleri!’ dedi genç Sir John, ve solda kırk asker, sağda kırk okçudan oluşan askerler sahile doğru ilerledi.

Hook başta çakılların üzerinde büyük bir toprak yığınına doğru ilerlediğini sandı, ancak yürüdükçe bu yığının insan yapımı olduğunu ve önünde bir hendek bulunduğunu gördü. Bu, siper görevi görmesi için yapılmış bir setti, kazılmakla kalmamış, önüne arbaletçilerin sahile yaklaşan herhangi bir saldırganı vurabilmesi için çakıllara doğru çıkıntı yapan tabyalar eklenmişti. Rüzgar veya yağmurdan hemen hemen hiç zarar görmemişe benzeyen tabyalar körfezin enine doğru yayılmıştı. Hook bu tabyaların önünde, tepeden inen askerler ve yanlardan ok atan arbaletçiler varken savaşmanın ne denli zor olabileceğini hayal etti, ancak tek yapabildiği hayal etmekti, zira yapılması günlerce sürmüş olduğu belli olan tabya tamamen terk edilmişti.

‘Küçük pislikler bayağı uğraşmış, değil mi?’ dedi Sir John Cornevvaille acı bir ifadeyle. Tabyaya bir tekme attı. ‘Siper yapıp ondan sonra terk etmenin ne manası var?’

‘Buraya geleceğimizi biliyorlardı belki de?’ diye tahminde bulundu Sir John Holland ihtiyatlı bir tavırla.

‘O zaman neden bizi karşılamaya gelmediler?’ diye sordu Sir John. ‘Muhtemelen Normandiya’daki her sahile bunun gibi siperler yaptılar! Altlarına işeyen pislikler duvar örüyorlar! Okçular! Hepiniz ıslık çalabiliyorsunuz değil mi?’

Okçular yanıt vermedi. Soruya yanıt veremeyecek kadar şaşırmışlardı.

‘Hepiniz ıslık çalabilir misiniz?’ diye sordu Sir John tekrar. ‘Güzel! Peki

“Robin Hood’un Ağıtı”nın melodisini biliyor musunuz?’

Bütün okçular melodiyi biliyordu. Bilmeseler çok garip olurdu, çünkü Robin Hood okçuların kahramanıydı, İngiltere’deki bütün lordlara ve prenslere kafa tutan okçu hepsinin idolüydü. ‘Güzel!’ dedi Sir John, ‘ Tepeye çıkıyoruz! Piyadeler yola, okçular ormana! Tepenin en üstüne kadar iyice bakının! Birisini görür ya da bir ses duyarsanız gelip beni bulun! Ancak “Robin Hood’un Ağıtı’m” çalın ki gelenin İngiliz olduğunu bileyim! Gidelim!’

Tepeye tırmanmadan önce, sahilin toprak ve çakıldan oluşan kaim kıyısının arkasında duran ve ay ışığının altında parıl parıl görünen kasvetli bir bataklığı geçmek zorundaydılar. Piyadelerin gittiği yol, bataklık zemin üzerinde keskin kıvrımları olan bir patikaydı, ancak Sir John Cornevvaille okçuların yolun iki yanma yayılmalarında ısrar etmişti, böylelikle pusuya düşerlerse yan kanattan oklarını çekip saldırıya geçebileceklerdi. Peter Goddington ot öbeklerinin arasında güçlükle ilerlerken bir küfür savurdu. ‘Öldür-tecek bizi,’ diye homurdanırken bataklıktan henüz uyanan kuşların sesleri geliyor, ani kanat çırpışları gecenin sessizliğini bölüyordu. Dalgalar köpürüyor, sahildeki çakıllar köpükleri yutuyordu.

Bataklık bir ok atımı genişliğindeydi, iki yüz adımdan biraz daha genişti. Hook bataklığın ötesini vurabilirdi, ancak Fransa’daki her arbaletçi bunu yapabilirdi, çamurun içinde Neredeyse bataklığın kıyısına kadar gelen karanlık ormana doğru yürürken, kurmalı yaydan fırlayacak bir okun sesini duyacak korkusu ile karanlık gölgelere bakıyordu. Fransızlar İngilizlerin geleceğini biliyordu. Southampton Denizi’nde gemilerin sayımları yapılırken araya ajanlarım sokmuş olabilirler, balıkçılar büyük bir filonun sahile yaklaştığı haberini vermiş olabilirdi. Fran-sızlar bu küçücük körfezi bile savunmak için bu denli zahmete katlandıysa, neden askerlerini koymamışlardı? Hook çünkü, diye düşünüyordu, ormanda bekliyorlar. Çünkü öncü birliği bataklığı geçer geçmez öldürmek istiyorlar.

‘Hook! Tom ve Matt! Dale! Sağa!’ Goddington dört okçuya bataklığın doğusunu işaret etti. ‘Tepenin yukarısına doğru!’

Hook çamurun içinde sağa yöneldi, arkasından ikizler ve Da-leli William geldi. Arkalarında ise yolda gruplanmış askerler vardı. İster lord ister okçu olsun, herkes cüppesinin üzerinde Aziz George nişanını taşıyordu. Piyadelerin

bacaklarını kaplayan plaka zırh ay ışığında parlıyordu, çekili kılıçları ise saf çelikten ışınlar gibi gözüküyordu. Ormandan gelen bir ok olmadı. Fransızlar bekliyordu ise, tepenin daha yukarısında olmalıydılar.

Hook bataklığın kuzey kenarındaki toprak tümseğe tırmandı. Dönüp baktığında ayışığının parladığı denizin üzerindeki filoyu gördü, yanan birkaç fener soluk kızıl rengindeydi, serenleri ile ormanı andırıyordu. Gökyüzündeki yıldızlar parıl parıldı. Ormanın bir kuyu kadar siyah olan ucuna döndü. 'Ağaçların arasındayken oklar bir işe yaramaz,' dedi arkadaşlarına. Yayı gevşetip, kemerine sıkıştırdığı at gönünden kılıfa yerleştirdi. Yayı gerilmiş vaziyette çok uzun süre tutarsa, kiriş kavisini kaybetmez, bu da yayın gücünü kaybetmesine neden olurdu. Yayı düz tutmak daha iyiydi, bu nedenle kılıfın deri ilmeğini omzundan geçirip kısa kılıcını çekti. Yanındaki üç okçu da aynını yaptı, ormana doğru yol alan Hook'u takip ettiler.

Onları bekleyen Fransız askeri yoktu. Ne Hook'u selamlayan ani bir kılıç hamlesi, ne de karanlıktan fırlayan bir ok. Denizin sesi, yaprakların altındaki siyahi karanlık ve ormanın sesinden başka hiçbir şey yoktu.

Hook ağaçların arasındayken kendini yuvasında hissediyordu, bu ağaçlar yabancı olsalar bile. Thomas ve Matthew Scarlet kumaşçının oğullarıydı, yünün yağını çıkarmak için suyla çalışan büyük kirişlerin balçıkla kumaş dövdüğü bir değirmenleri vardı, kardeşler bu değirmen ile ilgileniyorlardı. Daleli William marangozdu, ancak Hook bir ormancı ve avcıydı, bu nedenle kendiliğinden küçük grubun başına geçti. Solundan askerlerin geçtiğini duyuyor, Fransız olduğunu sanmasınlar diye sağa doğru yürüyordu. Ormandaki yabandomuzlarının kokusunu alıyordu, bir yabandomuzuna beş ölümcül ok attığı o kış sabahını anımsadı. Domuzun büyük azı dişleri vardı, böğrüne saplanmış beş ok olduğu halde Hook'a saldırıyor, küçük gözlerinde öfke kıvılcımları yanıyordu. Hook domuzdan ağaca tırmanarak kaçabilmişti. Sonunda hayvan ölmüş, canı çekilirken ayakları kan gölünün içinde titremişti.

'Nereye gidiyoruz?' diye sordu Thomas Scarlet.

'Tepenin en yukarısına,' diye yanıtladı Hook kısaca.

'Orada ne yapacağız?'

‘Bekleyeceğiz,’ dedi Hook. Cevabı kendi de bilmiyordu. Yanan odunların kokusunu alabiliyordu artık, kesif koku yakınlarda birilerinin olduğunu haber ediyordu. Ormanda kömür yapanlara ait bir kamp olup olmadığını merak etti, çünkü bu, kokunun nedeni olabilirdi, belki de görmediği ateş, hedeflerinin tepede belirmelerini bekleyen arbaletçileri ısıtıyordu.

‘Pislik herifleri öldüreceğiz,’ dedi Daleli William Sir John’un sesini taklit ederek. Matt Scarlet kahkaha attı.

‘Susun,’ dedi Hook sertçe, ‘ve daha hızlı yürüyün!’ Arbalet-çiler bekliyorlarsa, kolay bir hedef olmaktansa hızlı hareket etmeleri daha iyi olacaktı, ancak içgüdüleri ağaçların arasında düşman olmadığını söylüyordu. Orman terk edilmiş gibiydi. Lord Slayton’ın arazisinde geyik avlarken hep hayvanların varlığını hissederdi, görme, koklama ya da işitme duyularından daha keskin bir duyuydu bu; içgüdüydü. Hook bu ormanın boş olduğunu hissedebiliyordu, ancak burnuna yanan odunun kokusu geliyordu. Sezgilerinde yanılıyor olabilirdi.

Tepedeki eğim düzleşti ve ağaçlar seyrelmeye başladı. Hook hâlâ arkadaşlarını doğuya doğru ilerletiyor, öfkeli bir İngiliz okçudan uzakta kalmaya gayret ediyordu. Sonra, apansızın, tepenin zirvesine ulaştı, ağaçların bittiği yerde bayıra doğru giden yarı gömülmüş bir yol gördü. ‘Yaylar,’ dedi arkadaşlarına, ancak kendisi yayını çıkarmamıştı. Solundan bir şeyin geçtiğini duydu, bu sesi Sir John’un adamlarından birisi çıkarmış olamazdı. Duyduğu şey nal sesiydi.

Dört okçu yolun yukarısındaki ağaçların arasına çömeldi. Nal sesleri artmaya başlamıştı, ancak hiçbir şey göremiyorlardı. Hook, bu bir at olmalı, diye düşündü sese bakarak, sonra aniden bir at ve üzerindeki adamı gördüler, doğuya gidiyordu. Atlı siyahlarla kuşanmıştı, pelerin giymiş gibiydi ancak hiç silahı yoktu. ‘Vurmayın,’ dedi Hook, ‘o benim.’

Hook atlının tam karşısına gelmesini bekledi, sonra tümsekten atlayıp atın yularına doğru hızlı bir hamlede bulundu. At kendi etrafında dönüp şaha kalktı. Hook boşta kalan eliyle binicinin pelerinine uzandı ve aşağı çekti. At kişniyor, ancak, Hook’un hareketine boyun eğiyordu, binici yere düştü, güçlükle nefes alıyordu. Adam kaçmaya çalıştı, ancak Hook karnına sert bir tekme indirdi. Thomas, Matthew ve William gelip tutsağın yere kapanmasını sağladılar.

‘Bu bir keşiş!’ dedi Daleli William.

‘Yardım getirmeye gidiyordu,’ dedi Hook. Bu bir tahmindi, ancak pek şüphe götürür yanı yoktu.

Keşiş itiraz etmeye başladı, fakat öyle hızlı konuşuyordu ki Hook söylediklerinden hiçbir şey anlamadı. Hook bağırarak konuşan adama, ‘Kapa çeneni,’ dedi ve keşiş, yanıt verircesine daha da bağırmaya başladı. Hook adama bir kez vurdu, kafası arkaya düşen adamın burnundan kan geliyordu, keşiş hemen susuverdi. Çok korktuğu belli olan genç bir adamdı bu.

‘Sana çeneni kapamanı söyledim,’ dedi Hook. ‘Üçünüz! Islık çalın! Yüksek sesle!’

William, Matthew ve Thomas “Robin Hood’un Ağıtı’nı” çalarken, Hook tutsağı ve atını ağaçların gölgelediği iki tümseğin arasından geçen yarı gömülmüş yola soktu. Patika sola kıvrıldığında, kulesi olan büyük, taş bir bina gördüler. Kiliseye benziyordu. *‘Une église*?’ diye sordu keşişe. [1]*Un monastère,’* diye yanıt verdi keşiş.

‘Islık çalmaya devam edin,’ dedi Hook.

‘Ne dedi?’ diye sordu Tom Scarlet.

‘Buranın manastır olduğunu söyledi. Şimdi ıslık çal!’ Manastırın bacasından dumanlar yükseliyordu, tepeyi tırmanırlarken Hook’un aklını karıştıran kokunun nedeni buydu. Sahile çıkan birlikten henüz kimse görünmemişti. Hook küçük birliği ile binaya doğru ilerlerken, bir kapı açıldı ve yanan bir fenerin ışığında eşikte duran bir grup keşiş göründü. ‘Oklar kirişe,’ dedi Hook, ‘ve şu lanet ıslığa devam edin, Tanrı aşkına.’

Uzun boylu, zayıf, gri saçlı, siyah cübbeli bir adam yola çıkıp ilerledi, i*Je suis le prieur. ’* diyerek kendini tanıttı.

‘Ne dedi?’ diye sordu Tom Scarlet.

‘Başrahip olduğunu söyledi,’ dedi Hook, ‘sadece ıslık çalın.’ Başrahip kanlar içindeki keşişe elini uzattı, ancak Hook adama düşmanca bakınca uzun boylu

adam geri adım attı. Diğer keşişler itiraz etmeye başlamıştı, derken İngiliz okçular göründü ve Sir John Holland ile üvey babası piyadelerle birlikte manastırın çevresinde belirdi.

'Aferin, Hook!' diye bağırdı Sir John Cornewaille, 'bir atın oldu!'

'Ve bir keşiş, Sir John,' diye yanıt verdi Hook. 'Yardım almaya gidiyordu, en azından ben öyle sanıyorum.'

Sir John uzun adımlarla Hook'un yanına gitti. Askerler manastırın önündeki yolu doldururken başrahip istavroz çıkardı, sonra Sir John'un karşısına dikildi ve Hook ile kanlar içindeki keşişi göstererek şikayette bulundu. Sir John yaralı adamın kırılan burnunu ayışığında görebilmek için kafasını kaldırdı. 'Dün geleceğimizi bildirmiş olmalılar. Bu adama vurdun mu Hook?'

'Vurmak mı Sir John?' diye sordu Hook, verebileceği en iyi cevabı bulmaya çalışırken aptal rolü yapıyordu.

'Başrahip ona vurduğunu söylüyor,' dedi Sir John Hook'u suç-larcasına.

Hook'un sezgileri yalan söylemesini söylüyordu, böyle suçlamalarla karşılaştığında hep yaptığı gibi, ancak Sir John'a verdiği hizmeti yalanlarla bozmak istemedi, o nedenle başını salladı. 'Vurdum, Sir John,' dedi.

Sir John'un yüzüne minik bir tebessüm yayıldı. 'Yazık olmuş, Hook. Kralımız, rahip, keşiş ya da bir rahibenin canını her kim yakarsa, asılmasını emretmişti. Henry'miz dinine çok saygılıdır, o nedenle verdiğin cevabı düşünmeni istiyorum. Ona vurdun mu, Hook?'

'Ah, hayır Sir John,' dedi Hook, 'böyle bir şey yapmayı aklımın ucundan dahi geçirmem.'

'Elbette geçirmezsin,' dedi Sir John, 'keşiş atından düştü, değil mi? Tam da burnunun üzerine.' Başrahibe tatlılıkla açıklamayı yapıp, burnu kan içinde kalan keşişi diğer keşişlerin önüne itti. 'Okçular,' diyen Sir John adamlarına döndü, 'hepinizin ufuk hattında sıralanmasını istiyorum, orada,' dedi doğuyu göstererek, 'yoldan ayrılmayın. Atı ben alıyorum, Hook.'

Okçular yolun üzerinde beklemeye koyuldular, önlerinden aşağıya inen küçük yol, ileride ağaçlıklarla kaplı başka bir tepeye yükseliyordu. Doğuda şafak sökmeye başlarken yıldızlar kaybolmaya yüz tutmuştu. Peter Goddington adamlarından bazılarının uyumasına izin verdi, diğerleri ise nöbet tutuyordu. Hook yosun tutmuş bir tümseğin üzerine yatağını yaptı, nal sesleriyle uyanmadan önce en az bir saat uyuması gerekiyordu. Ortalık aydınlanmıştı, güneş ışığı yeşil yaprakların arasından hüzmeleniyordu. Aralarında Sir John Cornewaille de olmak üzere bir düzeni asker yolda bekliyordu. Atların titrediğini gören Hook hayvanların yüzdürüldüğünü, bu nedenle ayaklarını bastıkları yerin sağlam olup olmadığından emin olmadıkları için ürktüklerini tahmin etti. 'Bir sonraki tepeye!' diye bağırdı Sir John okçulara, Hook hemen ok torbasını ve kılıf içindeki yayını aldı, doğuya giden okçuları takip etti, piyadeler ise görünürde telaş etmeksizin atlarıyla ilerliyorlardı.

İlerideki tepeden görünen manzara hayret verici güzellikteydi. Hook'un sağında deniz daralıyor ve Seine nehriyle buluşuyordu. Nehrin güney kıyısı alçak ağaçlarla kaplı tepelerle çevriliydi. Kuzeyde ise daha çok tepe vardı, ama Hook'un önünde, sabah güneşinin altında ışıldayan yol, ormanın içinden geçerek bir şehre ve o şehrin limanına ulaşıyordu. Gemilerle dolu küçük limanı, etrafına örülmüş surlar koruyordu. Surdaki küçük ve dar bir kapı, denizin kıvrıldığı ince bir kanala açılıyordu. Limanın gerisinde şehir uzanıyordu, bütün çatılar ve kiliseler, dışına inşa edilen evlerin belirsizleştirdiği büyük bir taş duvarla çevriliydi. Şehrin dört bir yanma serpilmiş evler, surlardaki devasa kuleleri gizleyemiyordu. Hook kuleleri saydı. Yirmi dört tane kule vardı. Kulelerden ve aralarındaki duvarlardan flamalar sarkıtılmıştı. Okçular bayrakları göremeyecek kadar uzaktaydı, ancak flamaların vermek istediği mesaj oldukça barizdi; İngilizlerin geldiğini biliyorlardı ve kendilerini koruyacaklardı.

'Harfleur,' diye açıkladı Sir John Cornevvaille okçularına. 'Lanet korsanların yuvası! Burada yaşayanların hepsi gaddardır, çocuklar! Gemimize saldırırlar, sahilimize saldırırlar. Onları bu şehirden böcek temizler gibi temizleyeceğiz!'

Hook artık daha çok şey görebiliyordu. Yeşilliklerden geçip Harfleur'un kuzeyine doğru kıvrılan bir nehir görüyordu. Nehir boylu boyunca şehirden geçiyor, görkemli bir kemerin altından akıp evlerin arasından iniyor ve nihayet duvarlarla çevrili limandan denize dökülüyordu. Ancak önceki gün İngilizlerin

geleceğini haber alan Harfleur şehri sakinleri belli ki kemer girişini kapamıştı, o nedenle nehrin suları denize dökülmüyor, yatağından taşarak şehrin kuzey ve batı tarafında bir göl oluşturuyordu. Sabah güneşi altında Harfleur, çevresi duvarlarla kaplı bir adayı andırıyordu.

Bir arbalet oku Hook'un başının üzerinden geçti. Hook okun nereden geçtiğini görmüştü, aşağı ve sola doğru gittiğine göre, ar-baleti kullanan her kimse yolun kuzeyindeki ağaçlıkların içinde olmalıydı. Kısa ok arkadaki ağaçların arasında bir yere düştü.

'Bizden hoşlanmıyor birileri var anlaşılan,' dedi atlı askerlerden biri.

'Nereden geldiğini gören var mı?' dedi diğer bir atlı sert bir ifadeyle.

Hook ve diğer yarım düzine okçunun hepsi de ağaçların sıklaştığı aynı noktayı gösterdi. Yol önlerinde alçalıyor, sonra yüz adım kadar bir mesafede yükselip sahanlığa varıyor ve tekrar alçalıp nehrin çevrelediği şehre doğru iniyordu. Arbaletçi bu geniş ve ağaçlıklı çıkıntıda bir yerde olmalıydı.

'Bir yere gideceğini sanmam,' dedi Sir John Cornevvaille yumuşak bir ses tonuyla.

'Bir kişiden fazla olabilirler mi?' diye tahminde bulundu biri.

'Bence sadece tek kişi var,' dedi Sir John. 'Hook? Şu lanet herifi yakalayıp bana getirmek istiyor musun?'

Hook sola dönüp ağaçların arasına daldı, kısa bir yokuştan aşağı indi. Geniş bayıra vardığında daha da yavaş hareket etmeye başladı, gürültü çıkarmamaya çalışarak dikkatlice yürüyordu. Yayını germişti. Sık ağaçların arasındayken yayına çok güvenemezdi, gene de arbaletçi ile karşılaştığında kirişinde ok bulunsun istiyordu.

Ormanda meşe ve alıç ağaçları ile birkaç akçaağaç vardı. Yerlerde biten çalıların arasında akdikenler ve çobanpüsküllleri, meşelerin arasında büyüyen ökseotları görünüyordu, Hook bu otu İngiltere'de çok nadiren görürdü. Ökseotu büyükannesi için çok değerliydi, köylüler için yaptığı ilaçlarda kullanırdı, hatta Lord Slayton sıtma olduğunda da kullanmıştı. Özellikle kısır

kadınları tedavi etmek için kullanır, mangrov kökünün meyveleri ile birlikte ezer ve çocuklu bir kadının idrarıyla karıştırırdı. Köyde Mary Carter adında oldukça doğurgan bir kadın vardı, on beşinci sağlıklı çocuğunu doğuran bu kadından idrar istemesi için büyükannesi Hook'u evine yollardı. Bir defasında Hook boş kapla eve dönüp büyükannesinden dayak yemiş, yaşlı kadın Mary Carter'ın evde olmadığına inanmamıştı. Bir sonraki seferinde kaba Hook işemişti, büyükannesi aradaki farkı anlamamıştı bile.

Hook bunları düşünüyor, Melisande'nin hamile kalıp kalmayacağını merak ediyordu, birden kurmalı yaydan çıkan okun sesini duydu. Ses çok yakından gelmişti. Çömeldi, sürünerek ilerledi ve oku atan kişiyi gördü. On iki, belki on üç yaşlarında bir oğlan çocuğuydu, silahın kolunu çekip gererken homurdanıyordu. Arbaletin başında çocuğun ayağını yerleştirdiği bir üzengi vardı, arkasında ise kirişi geri sarmak için çevrilen iki tutamacın yerleştirildiği bir yuva bulunuyordu. Arbaleti tekrar kurmak güç bir işti, çocuk kalın kirişi silahın sapına yavaş yavaş yerleştirirken somurtuyordu. Yaptığı işe kendini o kadar vermişti ki Hook'un yaklaştığını fark etmedi. Derken Hook ceketinin yakasından tutup çocuğu havaya kaldırdı. Çocuk Hook'tan kurtulmaya çalışıyor, okçuya karşı koyuyordu, Hook'un tokadını kafasına yiyince bağırmaya başladı.

'Zenginsin, değil mi?' dedi Hook. Hook'un yakasından tuttuğu cekedi kaliteli yün kumaştan yapılmıştı. Dizlikleri ve ayakkabıları pahalıydı, Hook'un öbür elinde tuttuğu arbaleti ise belli ki çocuk için özel yapılmıştı, zira normal bir arbaletten çok daha küçüktü. Arbaletin ceviz ağacından yapılıp gümüşle işlenmiş sapın üzerinde ormanda geyik avı resmi vardı. 'Seni büyük ihtimalle asarlar, çocuk,' dedi Hook neşeyle ve sol koluna sıkıştırdığı çocukla birlikte yola yürüdü, sağ elinde de kendi yayı ve çocuğun kıymetli arbaleti vardı. Tepeyi tırmanıp, sırıtan okçuların dizildiği bayıra geldi, atlı askerler yolu kapatmıştı. 'İşte düşman, Sir John!' dedi Hook sevinçle ve çocuğu Sir John'un atının yanma attı.

'Cesur bir düşman,' dedi orada duran bir atlı, Hook kafasını kaldırıp baktığında sesin krala ait olduğunu gördü. Henry plaka zırh kuşanmış, üzerinde kraliyet arması olan bir cüppe giymişti. Kafasında altın tacıyla çevrelenmiş miğferi vardı, ancak siperlikleri açıktı, uzun burnu ve derin yarası görünüyordu. Hook dizlerinin üzerinde çöküp çocuğa da kendisiyle birlikte diz

çöktürdü.

'Votre nom?' diye sordu kral çocuğa, ancak çocuk yanıt vermeyip sadece kralın yüzüne baktı. Hook tekrar çocuğun kafasına vurdu.

'Philippe,' dedi çocuk yavaşça.

'Phillippe?' diye sordu Henry, 'sadece Philippe mi?'

'Phillippe de Roulles,' diye yanıtladı çocuk, meydan okuyan bir tavrı vardı.

'Görünen o ki Efendi Philippe Fransa'da bizimle karşı karşıya gelmeye cesaret eden tek kişi!' diye bağırdı kral, tepedeki herkes dediklerini duyabiliyordu. 'Bize iki kere ok attı! Kendi kralını öldürmeye çalıştın, evlat,' diye konuşmaya devam etti Henry, tekrar Fransızca konuşuyordu, 'buranın kralı benim. Ben Normandiya Kralı, Aquitaine Kralı, Picardy Kralı ve Fransa Kralıyım. Ben senin kralınım.' Bacağını eyerin üzerinden atıp çimlerin üzerine atladı. Uşaklarından biri atın yularını toplamak üzere ileri atılırken Henry iki adım atıp Phillippe de Roulles'un karşısına dikildi. 'Kralını öldürmeye çalıştın,' dedi ve kılıcını çekti. Kılıç kınından çıkarken ıslık sesine benzer bir ses çıkardı. 'Kralı öldürmeye çalışan bir çocuğa ne yaparsınız?' diye sordu Henry bağırarak.

'Onu öldürürüz, Majesteleri,' diye kükredi atlılardan biri.

Kralın kılıcı havaya kalktı. Philippe titriyor, yaşla dolan gözleri parlıyordu, ancak yüzündeki meydan okuyan ifade silinmemişti. Kılıç aşağı inerken titredi.

Kılıç omzunun bir santim yukarısında durdu. Henry gülümsedi. Kılıcı oğlanın omzuna, sonra da diğer omzuna dokundurdu. 'Cesursun,' dedi hafifçe. 'Kalk, Sir Philippe.' Hook gözleri fal taşı gibi açılmış çocuğu kaldırırken atlı askerler gülüyorlardı.

Henry'nin boynunda, ucunda karaamberden yapılma bir antilop olan altın bir zincir vardı. Antilop kralın nişanlarından biriydi, ancak Hook ne hayvanı tanıyor ne de kralın özel işaretlerinden biri olduğunu biliyordu. Henru boynundaki zinciri çıkarıp Philippe'nin boynuna taktı. 'Ölmekten kurtulduğun bir günün hatırası olsun, evlat,' dedi Henry. Yanıt vermeyen Philippe önce

boynundaki zincire, sonra da onu veren adama baktı. ‘Baban Sire de Roulles mi?’ diye sordu kral.

‘Evet, lordum,’ dedi Philippe, sesi bir fısıltıdan daha yüksek değildi.

‘O halde babana kralın geldiğini ve kralın merhametli olduğunu söyle. Şimdi git, Sir Philippe.’ Henry kılıcını kınına geri koydu. Çocuk Hook’un elindeki kurmalı yaya bir bakış attı. ‘Hayır, hayır,’ dedi kral, ‘arbaletin bizde kalacak. Onun kaybetmenin cezasını baban sana verecektir. Bırak gitsin,’ diye emretti kral Hook’a. Kule’de konuştuğu okçuyu tammıyormuş gibi görünüyordu.

Henry çocuğun yokuştan aşağı koşup atına binişini izledi. ‘Fransızlar işlerini yapması için bir çocuk göndermiş,’ dedi sertçe.

‘Büyüdüğünde, Lord Majesteleri,’ dedi Sir John aynı sertlikle, ‘onu öldürmemiz gerekecek.’

‘O bizim vatandaşımız,’ dedi kral bağırarak, ‘ve burası bizim toprağımız! Bu insanlar bizim halkımız!’ Uzunca bir müddet Harfleur’a baktı. Şehir yasalar önünde onun olabilirdi, ama halk böyle düşünmüyordu. Kapıları kapanmış, surlarına sancaklar çekilmiş, vadiyi nehir sularıyla doldurmuşlardı. Belli ki Harfleur savaşmaya kararlıydı.

‘Orduyu sahile çıkaralım,’ dedi Henry.

Ve Fransa ile savaş başladı.

Ordu, Ağustos ayının on beşinde, Perşembe günü, yani Aziz Alipius gününde, sahile çıkmaya başladı, bütün askerlerin sahile çıkması ve tüm askerler, atlar, silahlar ve yüklerin, büyük taşlarla kaplı sahile indirilmesi Cumartesi gününe, yani Aziz Agapetus Yortusu’na kadar sürdü. Suda yürütülen atların ayakları tökezliyor, güçlükle ilerliyorlardı. Ürküp kişneyen atların gözlerinin beyazları çıkıyor, seyisleri atları sakinleştirene kadar yürümüyorlardı. Okçular, sahilden kralın karargahının bulunduğu manastıra kadar giden genişçe bir yol açtılar. Henry saatlerini askerlerini yüreklendirerek veya sahilde avlanarak geçiriyor, bazen de Philippe de Rouelles’in öldürmeye çalıştığı tepeye giderek Harfleur’u seyrediyordu. Sir John Cornewaille’nin askerleri bayırı koruyor, ancak İngilizleri gerisin geri denize yollamak için hiçbir Fransız askeri

gelmiyordu. Şehirden birkaç atlı geldiyse de, okçuların menzilinden uzak durarak düşmana uzaktan bakmakla yetindiler.

Nehrin taşan suları Harfleur'un çevresine yayılmıştı. Surların dışına inşa edilmiş evlerden bazıları suların altında kalmış, yalnızca çatıları görünüyordu, gene de şehrin bulunduğu zeminin iki yanında bulunan geniş topraklar kuru kalmıştı. Kuru kalan zeminden biri Harfleur'un iç kapısına ulaşıyordu, Hook tepedeki kartal yuvasından baktığında düşmanların kapıyı koruyan burcu tamamlamak için son hazırlıkları yaptığını görebiliyordu. Burç, yolu koruyan bir kale görevi görüyordu, böylelikle kapıya gelecek darbeyi önce bu yeni ve devasa istihkam duvarı karşılayacaktı.

Cuma akşamüstü, Aziz Hyacinth gününde, Hook ve bir düzine asker, *Falmouth 'lu Lady'den* inip sahile yüzdürülen Sir John'a ait atları getirmek için sahile yollandılar. Hayvanlar çakıllı zeminde bata çıka yürüyordu, okçular atları bir arada tutabilmek için gemlerinden halat geçirmişlerdi. Melisande Hook ile birlikte gelmiş, Dell'in burnunu okşuyordu, bu at Sir John'un eşinin hediyesiydi. Hayvana rahatlatıcı sözler mırıldandı. 'Bu at Fransızca bilmez, Melisande!' dedi Matthew Scarlet, 'Bu bir İngiliz atı!'

'Fransızca öğreniyor,' diye yanıt verdi Melisande.

'Şeytanın lisanı,' dedi Daleli William Sir John'u taklit ederek, diğer okçular bu mükemmel taklide kahkahalarla güldüler. İkizlerden biri olan Matthew Scarlet, Sir John'un savaş atlarından Lucifer'ı yürütüyordu. Sekiz atı idare eden Hook, geminden tuttuğu atların arasına Dell'i de almak için atları Melisande'ye doğru çekti. Melisande'ye seslendi, ancak Melisande kaşlarını çatmış sahile bakıyordu, Hook kızın nereye baktığını anlamak için gözlerini aynı yöne çevirdi.

Bir grup asker, taşların üzerinde diz çökmüş rahiple birlikte dua ediyordu. Hook bir an, bu sahnenin Melisande'nin gözüne takılmış olabileceğini düşündü, sonra büyük kayaların arkasında ikinci bir rahip gördü. Bu Sir Martin'di, arkasında Perrill kardeşler duruyordu ve üç adam Melisande'ye bakıyordu. Hook adamların Melisande'ye müstehcen el kol hareketleri yaptığını düşündü. 'Melisande' dedi, kız Hook'a döndü.

Sir Martin sırıttı. Hook'a bakıyordu, yavaşça elini kaldırıp, en uzun parmağı

dışındaki parmaklarını kıvırdı, sonra gene yavaş hareketlerle sol yumruğunu sağ elinin uzun parmağına geçirdi, ellerini bir arada tutarak Melisande ve Hook'a doğru haç işareti yaptı. 'Şerefsiz,' dedi Hook sakin bir sesle.

'Bu kim?' diye sordu Melisande.

'Düşmanlarımız,' dedi Hook. Perrill kardeşler gülüyordu.

Tom ve Matthew Scarlet kardeşler Hook'un yanma geldi. 'Onları tanıyor musun?' diye sordu Tom Scarlet.

'Tanıyorum.'

Sir Martin tekrar haç işareti yapıp, kendisine doğru bağıran birine yanıt vermek için gitti. 'O rahip mi?' diye soran Tom Scarlet, buna inanamıyordu.

'Rahip,' dedi Hook, 'rahip ve bir soylu. Ama şeytanın köpeği ısırmış, tehlikeli biri.'

'Sen onu tanıyorsun, öyle mi?'

'Tanıyorum,' diyen Hook ikizlere döndü. 'Melisande'ye göz kulak olmanız gerekiyor,' dedi sertçe.

'Elbette oluruz,' dedi Matthew Scarlet, 'bunu biliyorsun.'

'Ne istiyor?' diye sordu Melisande.

'Seni,' dedi Hook. O gece Melisande'ye küçük arbaleti ve içinde kısa oklar olan torbayı verdi. 'Çalış bununla,' dedi.

Ertesi gün, Aziz Agapetus bayramında sekiz top sahilden yukarı çekildi. Toplardan birinin adı Kral'ın Kızı'ydı. Topun üç yaydan daha uzun ve ağzından bir bira fıçısı geçebilecek kadar büyük devasa namlusunu iki yük arabasıyla yukarı çekebildiler. Diğer toplar daha küçüktü, ancak onları da tepeye çıkarabilmek için yirmiden fazla attan oluşan takımlar oluşturuldu.

Kuzeye doğru at süren muhafızlar geri döndüklerinde, beraberlerinde levazım getirip köylülerin yük arabalarına el koydular. Arabalarla erzaklar, çadırlar,

oklar ve taze kesilmiş meşe ağaçları taşınacak, bu ağaçlar inceltilip biçimlendirildikten sonra mancınık yapımında kullanılacak, mancınıklarla taştan yapılma gülleler atılacak ve bunların hepsi daha da fazla sayıdaki yük arabasıyla tepeye çıkarılacaktı. Gene de, bütün ordu ile atlar nihayet sahile çıkarılmıştı, hantal yük arabaları parlak akşamüstü güneşinin altında manastırın yanındaki yolda dizilmiş, sancakları dalgalanan İngiliz ordusu arabaların etrafında toplanmıştı. Dokuz bin okçu ve üç bin piyade vardı, hepsi ata binmişti, ayrıca uşaklar, kadınlar, hizmetçiler, rahipler ve daha da çok sayıda yedek at vardı. Bayraklar gün ortasında esen rüzgarla dalgalanıyordu. Derken kar beyazı bir ata binmiş kral kızıl haçlı ordusuyla birlikte geldi. Miğferine oturtulmuş altın tacı güneşin bütün parlaklığını yansıtıyordu. Şehrin göründüğü ufuk çizgisine doğru atını sürüp birkaç dakika aşağıyı seyretti, sonra öncü kuvvete liderlik etme şerefine nail olan Sir John Holland'a doğru başını eğdi. 'Tanrı'nın inayetiyle, Sir John!' dedi kral, 'Harfleur'a!'

Borazanlar öttü, davullar çaldı. İngiliz atlıları tepenin ucuna yayıldılar. Üzerlerinde Aziz George'un haçı, başlarındaki miğferlerin üzerinde lordlarının altın, kırmızı, mavi, sarı ve yeşil bayrakları vardı. Harfleur'un surlarından izleyen biri, zırhlı bir yığının tepelerden şehirlerine indiğini söyleyebilirdi.

'Şehirde kaç kişi yaşıyor?' diye sordu Melisande Hook'a. Okçunun arkasından geliyor, Hook'un hatıra olarak verdiği fildişi ve altından yapılma haç atının eyerinden sallanıyordu.

'Sir John yaklaşık yüz askerlerinin olduğunu tahmin ediyor,' diye yanıt verdi Hook.

'O kadar mı?'

'Ancak halk da var,' dedi Hook,' onlar da iki bin kişi kadar vardır. Belki de üç bin?'

'Ama bu kadar çok asker!' diyen Melisande eyerinin üzerinde arkasına dönüp yolun her tarafını kaplayan atlı askerleri gösterdi. Atlarının üzerindeki trampetçiler müzik aletlerini çalıyor, Harf-leur halkına krallarının gazabının yaklaşmakta olduğunu bildiriyorlardı.

Ancak şehre yaklaşan tek kişi Henry değildi. İngiliz askerler tepeden inip Harfleur'un batısındaki kuru yerlere doğru ilerlerken, başka bir atlı birlik de doğudan yaklaşıyordu. Daha uzaktaydılar, ancak seçilebiliyorlardı, askerler ve yük arabalarından oluşan kalabalık, surlara doğru ilerliyordu. 'Çok,' dedi Sir John uzaktaki askerlere bakarak, 'yazık.'

'Top getiriyorlar,' dedi Peter Goddington.

'Dediğim gibi,' dedi Sir John hayret verici bir sakinlikle, 'çok yazık.' Lucifer'ı mahmuzlayıp atlıların ve diğer lordların başına geçti, hepsi de kendini savunan şehirle ilk karşılaşanlardan olmak istiyor, Sir John'un arkasından geliyordu. Hook, atlıların dörtnala tepeden aşağı inişini izledi, sonra büyük siyah bir dumanın Harfleur surlarından yükseldiğini gördü. Birkaç saniye sonra top sesi gümledi, tepelerin düzleştiği yerden gelen ses yavaş yavaş kayboldu. Taştan yapılma gülle, atlıların bulunduğu çimlikleri vurdu, çayırın üzerinde yukarıya doğru sekip hiçbir zarar vermeden arkadaki ağaçların arasına daldı.

Harfleur kuşatma altındaydı.

Hook kuşatmanın ilk günleri devamlı kazıyordu, bu iş hiç bitmeyecek gibiydi. Önce mezbele çukurlarını kazdı. 'Bir keresinde annemiz lağım çukuruna düşmüştü,' dedi Tom Scarlet, 'sarhoştu. Boncuklarını çukura düşürünce tırmıkla almak istedi.'

'Güzel boncuklardı,' diye araya girdi Matthew Scarlet, 'gümüş boncuklardı, değil mi?'

'Paraydı onlar,' dedi ikiz kardeşi, 'babam gömülü bir kavanozun içinde bulmuştu. Ortalarını delip eski bir yay kirişine takmıştı.'

'Sonra kiriş koptu,' dedi Matt.

'Annem de onları tırmıkla almaya çalıştı,' diye devam etti Tom Scarlet hikayeye, 've çukura düştü. Hem de kafa üstü!' Ama boncukları çıkardı,' dedi Matt.

'Baya hızlı ayılmıştı,' diye sürdürdü Tom Scarlet, 'ama aralıksız gülüyordu. Babam annemi ördeklerin yüzdüğü gölete götürüp içine attı. Bütün elbiselerini

çıkarttı, ördeklerin hepsi kaçıştı. Kaçışırlar tabi, değil mi ya? Etrafa su sıçratıp gülen çıplak bir kadın! Bütün köy gülüyordu!'

Kralın verdiği ilk emir, surların dışında kalan evlerin yakılması idi, böylelikle top gülleleri ile surlar arasında hiç bir engel olmayacaktı. Emir gece vakti yerine getirildi, geceyi aydınlatan alevlerin ışığında Harfleur'un soluk surlarındaki flamalar görünüyordu. Ertesi gün limanı sarmalayan tepelerin ortasındaki düzlükten dumanlar tütüyordu, bu görüntü Hook'a Soissons'un etrafını saran dumanı hatırlatmıştı.

'Tabii rahip bu duruma pek sevinmedi,' Matthew Scarlet kardeşinin öyküsüne devam ediyordu, 'bizim rahip tam bir pislikti. Annemi mahkemeye çıkardı! Toplum huzurunu bozdu, dedi, ancak lord majesteleri yeni giysiler alması için anneme üç şilin ve mutlu olması için de bir öpücük verdi. İstediği zaman pisliğinin içinde yüzebileceğini söyledi.'

'Yüzdü mü peki?' diye sordu Peter Scoyle. Scoyle nadir rastlanan bir adamdı, okçu olarak doğmuş ve Londra'da yetişmişti. Bir kaşağı ustasının yanında çıraklık yapmış, cinayete sebebiyet vermekten mahkum edilmişti, ancak mahkeme kralın ordusunda görev alması karşılığında okçuyu salıvermişti.

'Yüzmedi,' dedi Tom Scarlet, 'pislik içinde bir kez banyo yapmanın ömür boyu yeteceğini söylerdi!'

'Bir kez banyo yaparsan ömür boyu yeter!' diyen Peder Christopher belli ki ikizlerin öyküsüne kulak misafiri olmuştu. 'Temizlikten sakının çocuklar! Yüce Aziz Jerome temiz bedenin içinde temiz ruhun barınamayacağını söyler, Aziz Agnes de hayatında hiç banyo yapmadığından gururla bahsetmiştir.'

'Melisande'ye göre değil,' dedi Hook, 'temiz olmayı seviyor.'

'Uyar onu!' dedi Peder Christopher, son derece ciddiydi, 'tüm doktorlar, Hook, temizlenmenin cildi zayıflattığını söylüyor. Hastalıklara karşı savunmasız bırakıyormuş!'

Sonra, çukurların kazılması bittiğinde, Hook ile yüz okçu kuzeye, Lézarde nehrinin vadisine doğru at sürüp tekrar çukur açmaya koyuldu, bu sefer vadiye büyük bir baraj yapıyorlardı. Kasabalardan birinde çoğunlukla keresteden

yapılmış evleri yıkıp, kirişleri ile nehri durduracak devasa seti güçlendireceklerdi. Lézarde küçük bir nehirdi, yaz kurak geçmişti, ancak buna rağmen nehrin sularını batıya yöneltmeye yetecek kadar yüksek bir bariyer yapmak için dört gün boyunca canla başla kazdılar. Hook ile yanındaki okçular Harfleur'a geri döndüklerinde nehrin suları kısmen çekilmişti, ancak şehrin zemininde hâlâ su vardı ve nehir yatağından taşıp şehrin kuzeyinde geniş bir göl oluşturmuştu.

Ertesi gün toplar için siper kazmaya koydular. İçlerinden birine, maliyeti Londra halkı tarafından karşılandığı için Londralı adı verilen iki top yerlerine yerleştirilmişti bile. Topların gülleleri, kendini savunan Harfleur'luların Leure Kapısı'nın dışına inşa ettikleri devasa burçları aşındırıyordu. Kralın kardeşi Clarence Dükü ile askerleri şehrin etrafını sarmıştı, sayıca İngiliz birliğinin üçte biri kadar olan askerler Harfleur'un doğu kanadına saldırıyordu. Harfleur için gelen bir levazım konvoyunu şans eseri ele geçirmişler ve toplarını almışlardı. Harfleur'u İngiliz düşmanlarından korumak için para ödenen Felemenk topçular İngiliz paralarını memnuniyetle kabul edince ve toplarını şehrin kalesine çevirmişlerdi. Harfleur kuşatılmıştı. İngiliz ordusuyla savaşmadıkları veya limanı tutan kraliyet savaş gemilerini denizden geçirmedikleri sürece hiçbir destek kuvveti şehre ulaşamazdı.

Top çukurlarını kazma işinin tamamlandığı gün Hook ve diğer kırk okçu kampın batısına giden tepeyi tırmanıp ordunun Harfleur'a yaklaşmak için kullandığı yolu takip ettiler. Yakındaki tepede dev meşe ağaçları dizilmişti, Hook ve diğer okçulara bu ağaçları devirip, düzgün olanlarını kesmeleri söylenmişti, kesilen ağaçlar yay uzunluğunda biçilecek ve arabalara yüklenecekti. Sıcak bir gündü. Yarım düzine kadar asker, ellerinde iki yönü keskin büyük testerelerle yolda durmuş, kalanları ise tepeye yayılmıştı. Peter Goddington devrilmesini istediği ağaçlara işaret koyuyor, bir ağaca iki okçu tayin ediyordu. Hook ve Daleli Will neredeyse tepenin en güneyindeydiler, yalnızca Scarlet kardeşler denize yakın bir konumda bulunuyorlardı. Melisande Hook'un yanındaydı. Ellerinin derisi çamaşır yıkamaktan soyulmuş, yara olmuştu, üstelik hâlâ yıkanması gereken yığınla çamaşır vardı, ancak Sir John'un kamarotu Hook'un yanına gitmesine izin vermişti. Küçük arbaleti sırtında taşıyor, Sir John'un yanından ayrıldığında silahını asla bırakmıyordu. 'Bana dokunursa o rahibi öldürürüm,' dedi Hook'a, 'arkadaşlarını da vururum.' Hook başını salladı, ancak bir şey demedi. İçlerinden birini, düye

düşünüyordu, öldürebilir, ancak silahı yeniden kurmak o kadar vakit alıyor ki, bir adamdan fazlasına karşı kendini savunamaz.

Ağaçlar topların her zamanki gürültülü sesini bastırıyor, Harf-leur şehrinin surlarına isabet eden gülle seslerini azaltıyordu. ‘Neden kamptan bu kadar uzaklaştık?’ diye sordu Melisande.

‘Çünkü kampın yakınındaki büyük ağaçların hepsini kestik,’ diye yanıtladı Hook. Beline kadar doyunmuş, tuttuğu baltayı koca kaslarıyla meşe ağacının gövdesine indiriyordu.

‘Hem kamptan o kadar da uzak değiliz,’ diye ekledi Daleli Will. Arkada durup tüm işi Hook’a bırakıyordu ancak Hook aldırış etmiyordu. Balta kullanmaya alışkındı.

Melisande arbaleti kurdu. Zor bir işti, ancak Hook ya da Will’den yardım almak istemiyordu. Arbaletin mandalı kirişi tutup yay tamamen gerildiğinde, terden sırılsıklam olmuştu. Kısa oku mandala taktı, sonra on adımdan daha uzak olmayan bir ağaca nişan aldı. Kaşlarını çatıp alt dudağını ısırdı, sonra tetiği çekti. Ok bir metre uçup, çalılıkların içine daldı. ‘Gülmeyin,’ dedi iki adam gülmeye fırsat bulamadan.

‘Gülmüyorum,’ diyen Hook Will’e bakıp sırıttı.

‘Ne haddime,’ dedi Will.

‘Öğreneceğim,’ dedi Melisande.

‘Gözlerini açık tutarsan daha rahat öğrenirsin,’ dedi Hook.

‘Çok zor,’ dedi Melisande.

‘Oka bak,’ dedi Will, ‘yayı sıkıca tut ve tetiği yavaşça çek. Ve oku attığında Tanrı yardımcın olsun,’ dedi Peder Christopher’ın muzip sesini taklit ederek.

Melisande başını salladı, yayı tekrar kurdu. Mandalın yerine oturması uzun zaman aldı, ancak bu sefer oku atmak yerine silahı yaprak yığınının üzerine koyup Hook’u izledi. O yapınca meşe ağacını kesmenin ya da ok atmanın ne kadar kolay göründüğünü düşündü.

‘İkizlerin yardıma ihtiyacı var mı diye bakacağım,’ dedi Dale-li Will, ‘çünkü senin ihtiyacın yok, Hook.’

‘Yok,’ diye onayladı Hook, ‘git de onlara yardım et. Kumaşçı oğlu olduklarına göre hayatlarında bir gün doğru düzgün iş yapmamışlardır.’

Will baltasını, ok torbasını ve kılıf içindeki yayını alıp güneydeki ağaçların arasında kayboldu. Melisande gidişini izledi, sonra hayatında ilk defa böyle bir şey görüyormuş gibi yerde duran arbalete baktı. ‘Peder Christopher benimle konuştu,’ dedi sessizce.

‘Öyle mi?’ diye sordu Hook. Önce ağaca, sonra da kestiği yere baktı. ‘Bu büyük şey birazdan devrilecek,’ diye uyardı kızı. Ağacının gövdesinin arkasına gidip baltayı ağaca sapladı. ‘Peki Peder Christopher ne istiyormuş?’

‘Evlenip evlenmeyeceğimizi öğrenmek istemiş.’

‘Evlenmek mi?’ Tekrar salladığı baltayı çekerken ağacın gövdesinden bir parça koptu. Her an devrilebilir, diye düşündü. Ağacın gerilimini, odunun sessizce ayrılıp meşenin ölümünü hazırlayışını hissedebiliyordu. Gövdenin uzağında duran Melisande’nin yanına gitti. Arbaletin hâlâ kurulu olduğunu fark etti, az daha yayı o şekilde bırakmanın aletin gücünü azaltacağını söyleye-çekti ki, bunun o kadar kötü bir şey olmayabileceğini düşündü. Zayıflayan yayı kurması daha kolay olabilirdi. ‘Evlenmek mi?’ diye sordu tekrar.

‘Öyle dedi.’

‘Sen ne dedin?’

‘Bilmiyorum,’ dedi yere bakarak, ‘belki?’

‘Belki,’ dedi Hook, tam o sırada ağaç çatırdayarak yere düştü, önce yavaş, sonra hızlanarak devrildi. Kuşlar çığlık atıyordu. Bir anlığına orman kuş çığlıklarıyla doldu, sonra çığlıklar yerini balta seslerine bıraktı. ‘Bence,’ dedi Hook yavaşça, ‘bu iyi bir fikir olabilir.’

‘Öyle mi düşünüyorsun?’

Başını salladı, ‘evet.’

Melisande Hook’a baktı, bir süre bir şey demedi, sonra arba-leti eline aldı. ‘Oka bakacağım,’ dedi, ‘ ve yayı sıkı tutacağım öyle mi?’

‘Nazikçe sıkacaksın,’ dedi. ‘Sıkarken nefesini tut, oka bakma, sadece okun nereye gitmesini istiyorsan oraya bak.’

Melisande başını salladı, kertiğe bir ok koydu ve az önce isabet ettiremediği ağacı nişan aldı. Ağacın birkaç adım daha yakınındaydı şimdi. Hook Melisande’yi izliyordu, yüzünden tamamen yaya odaklandığı belli oluyordu. Nefesini tuttu, gözlerini kapatıp tetiği çekti, kısa ok ağacın kenarından geçip uzaktaki bir tepede gözden kayboldu. Melisande umutsuz ifadeyle okun gittiği yöne baktı.

‘Fazla okun yok,’ dedi Hook, ‘bunlar özel oklar.’

‘Özel mi?’

‘Normalden daha küçükler,’ dedi, ‘bu arbalet için özel yapılmışlar.’

‘Attığım okları bulmam mı gerekiyor?’

Hook gülümsedi. ‘Bu oklardan birkaç tane yaparım, sen de o iki oku bulursun.’

‘Dokuz tane kaldı.’

‘On bir olursa daha iyi olur.’

Melisande arbaleti yere bırakıp yeşil çalılıkların arasında kayboldu. Hook yayı alıp kurdu, yayda oluşan sürekli gerilimin silahı gevşeteceğini, böylelikle Melisande’ye yardım edebileceğini umarak kirişi zorlanmadan sardı. Sonra da ağaç kesme işine geri döndü. Kralın yay uzunluğunda bu kadar çok keresteyi neden istediğini merak ediyordu. Beni ilgilendirmez, diye düşündü. Kısa süre içinde ikinci dalı, sonra üçüncüyü kesti. Ağacın koca gövdesi sonunda kesilecekti, gene de ağacı bir müddet devrildiği yerde bıraktı. Biraz daha dal kesti, sonra tepenin öbür tarafında düşen bir ağacın devrilirken çıkardığı sesi duydu. Yaprakların arasından güvercinler uçuştu. Gidip Melisande’ye yardım etmesi gerektiğini düşündü, çünkü okları bulmaya çok uzağa gitmişti. Tam bu

düşünceler içindeyken Melisande koşarak geldi, yüzünde panik ifadesi vardı, gözleri kocaman açılmıştı. Batıdaki yokuşu gösterdi. 'Adamlar var! ' dedi.

'Tabii ki vardır,' diyen Hook tek vuruşta ağaçtan kol uzunluğunda bir parça kesti. 'Her yere dağıldık.'

'Askerler,' diye fısıldadı Melisande, '*chevaliers! '* 'Bizimkilerdir,' dedi Hook. Atlı askerler her gün şehrin etrafında devriye geziyor, herkesin Harfleur'a destek ekip olarak gelmesini beklediği Fransız askerlerinin gelip gelmediğini denetliyorlardı.

'Fransızlar!' diye fısıldadı Melisande.

Hook bundan emin değildi, ancak gene de baltasını ağaca saplayıp aşağı indi ve kızın kulunu tuttu. 'Gel bakalım.'

Adamlar gerçekten de oradaydı. Hook, eğreltiotlannın arasından kıvrılan küçük bir derenin etrafında bulunan bir düzine askerin ağaçların arasındaki bir yolu takip ettiğini gördü, ancak çok sayıda atlının arkalarından gelmekte olduğunu hissediyordu.

Hook Melisande'nin haklı olduğunu anlamıştı. Atlılar Aziz George'un haçını takmamışlardı. Hepsi cüppe giymişti ama armalarının hiçbiri tanıdık değildi, askerlerin tümü plaka zırh ve miğfer giyiyordu. Siperliklerini kaldırmışlardı, Hook en öndeki atlının gözlerinde! çelik parıltıyı gördü. Adam arkadan gelen atlıları idare etmek amacıyla elini kaldırıp bayırdan aşağıya vakti, balta seslerinin tam olarak nereden geldiğini anlamaya çalışıyordu. Uzaktaki ağaçlıklarda daha fazla sayıda atlı vardı.

'Fransızlar,' diye fısıldadı Melisande.

'Evet,' dedi Hook yumuşak bir sesle. Atlıların hemen hepsi kılıçlarını çekmişti.

'Ne yapacaksın?' diye sordu Melisande, hâlâ fısıltıyla konuşuyordu, 'saklanacak mısın?'

'Hayır,' dedi Hook, zira ne yapması gerektiğini biliyordu, çünkü sezgileri ne

yapması gerektiğini söylüyordu, bundan ne şüphe duyuyor, ne de tereddüt ediyordu. Kızı devrilen ağacın yanına geri götürüp kurmalı yayı kaptığı gibi bayıra doğru koştu. 'Fransızlar!' diye bağırıyordu. 'Geliyorlar!' Arabalara geri dönün! Çabuk!' Tekrar tekrar bağırıyordu, 'arabalara geri dönün! Önce sağa doğru koşup Tom Scarlet ve Daleli Will'in yanma gitti, Hook'a bakıyorlardı. 'Will,' dedi Hook, 'Sir John gibi bağır. Fransızların burada olduğunu, herkesin yük arabalarına dönmesi gerektiğini söyle.'

Daleli Will ağzı açık Hook'a bakıyordu.

'Sir John gibi bağır!' dedi Hook sert bir ifadeyle, marangozun omuzlarından tutmuş sarsıyordu. 'Lanet Fransızlar geliyor! Git! Matt nerede?' Tom Scarlet konuşmadan güneyi gösterdi.

Daleli Will Hook'un emrine uyarak tepeye doğru koştu. Sir John'un sert sesini taklit ederek okçulara yük arabalarına geri dönmelerini söylüyordu. Sesi duyan Peter Goddington'ın kafası karışmış, Sir John'u görmek için etrafına bakındı, ancak Sir John yerine Hook, Melisande ve Tom Scarlet'i gördü. 'Tanrı aşkına, burada neler oluyor?' diye sordu Goddington sinirlenerek.

'Fransızlar, yüzbaşı,' diyen Hook parmağıyla tepenin batı kanadını gösteriyordu.

'Aptal olma, Hook,' dedi Goddington, 'burada Fransız falan yok.'

'Onları gördüm,' dedi Hook. 'Askerler. Zırh kuşanmışlar ve kılıçları var.'

'Onlar bizim adamlarımız, salak,' diye ısrar etti Goddington. 'Baskın birliklerinden biridir.'

Yüzbaşı kendinden öyle emindi ki Hook gördüklerinden şüphe etmeye başlamıştı, üstelik tepedeki bağrışmaları duymamaları imkansız olmasına rağmen atlılar hiçbir şey yapmıyordu. Gördüğü askerlerin dörtnala tepeden inip ağaçların arasından saldırmasını bekliyordu, fakat gelen yoktu. Gene de gördüklerini anlatmaya devam etti. 'Yaklaşık yirmi kişilerdi,' dedi Goddington'a, 'zırh ve değişik bir üniformalar giyiyorlardı. Melisande de onları gördü.'

Melisande'ye bakan yüzbaşı, kızın fikirlerinin değersiz olduğuna kanaat getirdi. 'Ben gidip bakayım,' dedi isteksizce, 'nere-deler dedin?'

'Şu bayırın aşağısındaki ağaçların içindeler,' dedi Hook eliyle göstererek. 'Yolda değiller. Ağaçların içindeler, sanırım gizleniyorlar.'

'Umarım rüya görmüyorsundur,' diye homurdanan yüzbaşı bayıra doğru gitti.

'Matt nerede?' diye sordu Hook tekrar Tom Scarlet'e.

'Denize bakmaya gitmişti,' dedi Tom Scarlet.

'Matt!' Hook ellerini birleştirmiş bağırıyordu.

Cevap gelmedi. Ilık esen rüzgar yaprakları hışırdatıyor, aşağıdan ispinozların sesleri geliyordu. Kuşatma hattından top sesi geldi, ses tepelerde yankılanıp kaleye çarpan güllenin sesine karıştı. Hook nal sesi duyamıyordu, atlıların kendi hayal ürünü olup olmadığını merak etti. Tepedeki bağrışmalar dinmişti, okçular yük arabalarının yanına dönmüş olmalıydılar.

'Daha önce hiç deniz görmemiştik,' dedi Tom Scarlet, endişeliydi, 'buraya gemiyle gelene kadar yani. O yüzden Matt gidip bir daha görmek istedi.'

Peter Goddington yamacın kenarında kaybolmuştu. Hook ar-baleti Melisande'ye verip kendi yayını kılıfından çıkardı, yayı gerip bir ok yerleştirdi, küçük derenin kenarına gidip eğreltiot-larına baktı. Peter Goddington dere yatağının kenarında yalnız başına duruyordu. Görünürde hiç atlı yoktu, yüzbaşı başını kaldırıp tiksinerek Hook'a baktı. 'Burada hiçbir şey yok, salak,' diye bağırdı, tam o esnada Hook sağ taraftaki ağaçların içinden gelen iki atlı asker gördü.

'Arkandalar!' diye bağırdı, Goddington aşağıya koşarken Hook yayını kaldırdı. Yüzbaşının yakınındaki atlı asker sola kıvrılıp uzaklaşacaktı ki, Hook kirişi bıraktı. Geniş uçlu ok adamın omzundaki zırhı sıyırıp geçti. Hook torbadan ikinci oku alırken, atlının elindeki kılıcın indiğini ve parlak, yeşil ağaçlıkta kıpkırmızı kanın fışkırdığını gördü. Peter Goddington'ın kafasının kızıl renge boyandığını gördü, ikinci Fransız asker kılıcını mızrak gibi tutup yüzbaşının sırtına sapladı. Goddington yere düşmüştü.

Hook okunu tekrar yolladı. Beyaz tüyler ışığın ve gölgenin arasından bir çizgi halinde geçti, meşe şaftlı ok ucu ikinci adamın göğüs zırhına saplandı. Adam atından savrulup yere düştü. Çok sayıda atlı asker geliyordu, sık ağaçlıklı ormanın içinden dörtnala geliyorlardı. Tom Scarlet Hook'un kolunu çekiştiriyordu. 'Nick! Nick!'

Birden telaşlanmışlardı, çok sayıda atlı hızla geliyor, sahil ile aralarına giriyordu. Hook Melisande'yi yeninden yakalayıp geriye çekti. Güney uçtaki Fransız askerlerini görmemişti, ancak Fransızların en az iki birlik halinde geldiğini fark etmiş ve birliklerden sadece birini görmüştü, umutsuzca koşuyordu, gitgide yaklaşan nal seslerini duyuyordu. Melisande'yi tutup yana çekti, tazılar tarafından kovalanan bir yaban tavşanı gibiydi. Atlılardan biri dörtnala önüne gelip yerden yaprak yığını kaldırarak döndü. Hook sola döndü ve gövdesine sığınabileceği dev bir meşe ağacı olduğunu fark etti. Ancak bu gövde pek gizlenebileceği bir yer değildi; köşeye sıkışmıştı ve atlılar gelmeye devam ediyordu. Askerler Melisande ile iki okçunun etrafını sardı, atlılardan biri kahkahalarla gülüyordu.

'Matt!' dedi Tom, Hook Matthew Scarlet'i tutsak aldıklarını gördü. Mavili yeşilli üniforması içinde bir Fransız asker Matt'i ceketinin yakasından tutmuş, atının arkasında sürüklüyordu.

'Okçular,' dedi atlı. Kelimenin İngilizcesi ile Fransızcası aynıydı ve atlının bu kelimeyi söylerken duyduğu zevki tanımamaya imkan yoktu.

'Pére!' Melisande soluk soluğa kalmış, kelimeler ağzından güçlükle çıkıyordu. *'Pére?'*

Hook o anda bir güneşin önünde avına saldıran şahini gördü. Üniforma yeni işlenmişti, parıl parıldı, neredeyse kendisine doğru yaklaşmakta olan kılıç kadar parlaktı. Kılıç indi, boğazına inmesine ramak kalmıştı ki, birden durdu. Savaş atının eyerinde dimdik oturan asker Hook'a baktı. Yeni öldürülmüş bir karacanın sağrısı eyerinin kaşından sallanıyor, kanı atlının zırhlı ayağına damlıyordu. Bu Ghillebert'ti, Seigneur de Lanferelle, Cehennemin Lordu.

İhtişam içinde görünen lord, olağanüstü bir ata binmiş, güneş gibi parlayan plaka bir zırh kuşanmıştı. Atlıların arasında miğfer giymeyen tek asker oydu, uzun siyah saçları beline kadar iniyordu. Yüzü cilalanmış metal gibiydi, keskin

hatlı, bronz gibi koyu renkli, bir kartalın burnuna ve kılıcın ucundaki Hook'a ve arbaleti kaldırmış duran Melisande'ye bakarken duyduğu zevki yansıtan keskin gözlere sahipti. Lanferelle, kızını Normandiya'da bir ormanda bulmaktan ötürü şaşırmışsa bile bunu belli etmiyordu. Kıza bakıp acı bir tebessüm etti ve Fransızca bir şeyler söyledi. Melisande bir ok alıp arbaletin kertiğine yerleştirdi. Ghillebert, veya Lord Lanferelle kızını kolaylıkla durdurabilirdi, ancak Melisande yeni kurduğu arbaleti yüzüne doğrultmuşken sadece gülümsemekle yetindi. Hook'un anlayamayacağı kadar hızlı konuşuyordu, Melisande de aynı hızla, ama heyecanla yanıt veriyordu.

Hook'un arkasından, uzaklardan bir bağrışma duyuldu, ses yolun İngiliz kampına ulaştığı yerden geliyordu. Lord Lanferelle adamlarına işaretle etti ve askerler sesin geldiği yöne doğru gitti. On sekiz adamın yarısı, üzerinde şahin ve güneş olan nişanı takmıştı, diğerleri Matt Scarlet'i tutan asker gibi mavi yeşilli üniforma giyiyordu. Seigneur d'Enfer'in yanında Matt'i esir tutan asker ve Lanferelle'in nişanını takan uşağı dışında kimse yoktu.

'Üç İngiliz okçu,' dedi birden İngilizce konuşan Lanferelle, Hook bu Fransız askerin esir alınıp fidyesinin gelmesini beklerken İngilizceyi öğrendiğini anımsadı, 'üç lanet okçu, üstelik okçuların parmaklarını getirmeleri için askerlerime altın verdiğim halde.' Lanferelle birden sırıttı, beyaz dişleri güneşten kararmış teninde parlıyordu. 'Tüm Normandiya ve Picardy parmaksız gezen köylülerle dolu, çünkü adamlarım riyakarlık yapıyorlar.'

Bundan gurur duyuyora benziyordu, zira aniden bir kahkaha attı. 'Kızım olduğunu biliyor musun?'

'Biliyorum,' dedi Hook.

'İçlerinde en güzelidir. Bildiğim kadarıyla dokuz kızım var, sadece birisi karımdan. Ama bu,' arbaleti hâlâ kendisine doğru tutan Melisande'ye baktı, 'buna tüm dünyadan kendisini korumasını öğrettim.'

'Biliyorum,' dedi Hook tekrar.

'Benim için dua etmesi gerekiyordu,' dedi Lanferelle, 'ama anladığım kadarıyla dua almam için diğer kızlarımı büyütmem lazım.'

Melisande öfkeyle birkaç kelime daha etti ancak sözleri sadece Lanferelle'in daha da tebessüm etmesine yol açtı. 'Seni manastıra kapatacağım,' dedi, hâlâ İngilizce konuşuyordu, 'çünkü ter kokan bir köylüyü koynuna alamayacak kadar güzel, bir soyluyla evlenemeyecek kadar bayağısın. Ama görüyorum ki ter kokulu köylüyü bulmuşsun bile,' diyerek Hook'a alay edercesine baktı, 'tadına baktın, değil mi? Öyle ya da böyle,' diye devam etti, 'Hâlâ benim malımsın.'

'O benim,' dedi Hook, ancak Lanferelle sözlerini duymazdan geldi.

'Peki ne yapayım? Seni manastıra geri mi göndereyim?' diyen soran Lanferelle, Melisande yayı bir santim daha kaldırınca memnuniyetle gülümsedi. 'O oku atamazsın,' dedi.

'Ben atarım,' dedi Hook, ancak yayında ok olmadığı için boş bir tehditti bu, üstelik torbadan ok alabilecek kadar vakti olmayacağını biliyordu.

'Kimin askerisin?' diye sordu Lanferelle.

'Sir John Cornewaille'in,' diye yanıtladı Hook gururlanarak.

Lanferelle memnun olmuştu. 'Sir John! Ah, tanıyorum onu. Annesi bir Fransızla yatmış olmalı! Sir John! Severim SirJohn'u,' gülümsedi. Ama Melisande'ye ne çıkar bundan, değil mi? Benim küçük rahibeme?'

'Manastırdan nefret ediyordum,' diyen Melisande babasına tükürdü.

Bu ani çıkıştan dolayı şaşırmış gibi görünen Lanferelle kaşlarını çattı. 'Orada güvendeydin,' dedi, 'ruhun da güvendeydi.'

'Güvende! diye itiraz etti Melisande, 'Soissons'da mı? Bütün rahibeler ya öldü, ya da tecavüze uğradı!'

'Sana tecavüz mü ettiler?' diye sordu Lanferelle, sesi tehlikeli çıkıyordu.

'Nicholas engel oldu,' dedi Hook'u göstererek, 'fırsat bulamadan öldürdü adamı.'

Lanferelle'in karanlık bakışları bir anlığına Hook'un üzerinde dolaştı, sonra Melisande'ye döndü. 'Peki ne istiyorsun?' diye sordu, öfkelenmişti. 'Koca mı?

Sana göz kulak olacak birini mi? Şuradakine ne dersin?' Lanferelle başıyla uşağını işaret etti. 'Belki de onunla evlensen iyi olur? Soyludur, ama çok değil. Annesi tımarcının kızıydı.' Söylenenlerin tek bir kelimesini dahi anlamadığı belli olan uşak, boş gözlerle Melisande'ye bakıyordu. Başında miğfer yoktu, onun yerine plaka zırhından kafasının önüne kadar gelip çiçek bozuğu terli yüzünü çevreleyen bir tepelik takmıştı. Burnu eski bir dövüşten dolayı yassılaşmıştı ve ıslak gözüken kalın dudakları vardı. Melisande yüzünü ekşitip son derece hızlı bir şekilde Fransızca konuşmaya başladı, o kadar hızlı konuşuyordu ki Hook dediklerinin sadece bir kısmını anlayabiliyordu. Hem aşağılayan hem de ağlamaklı bir ifadesi vardı, ancak sözleri babasını eğlendiriyor gibiydi. 'Seninle kalacağını söylüyor,' Lanferelle Hook'un anlaması için tercüme etti, 'ancak bu benim isteklerime bağlı. Seni yaşatıp yaşatmayacağıma bağlı.'

Hook bir an elindeki okla sıçrayıp boynuz uçlu şaftı Lanferelle'in boğazına saplamayı düşündü, ya da çenesinin altındaki yumuşak dokuya saplayıp oku Fransız askerin beynine kadar itebilirdi.

'Hayır,' dedi kafasındaki ses. Fısıltıyla konuşan bu ses, şüphesiz uzun zamandır sessizliğini koruyan Aziz Crispinian'ın sesiydi. 'Hayır,' dedi aziz tekrar.

Hook minnettarlıkla diz çöktü. Aziz Crispinian geri dönmüştü. Lanferelle gülümsüyordu. 'Bana saldırmayı mı düşünüyordun İngiltereli?'

'Evet,' diye itiraf etti Hook.

'O zaman seni öldürürdüm,' dedi Lanferelle, 'belki gene de öldürürüm, kim bilir?' Yolun yanındaki yük arabalarının durduğu yöne doğru baktı. Arabalar, yazın getirdiği sık yeşilliklerin ardına gizlenmişti, ancak bağrışmalar ve yayların kirişlerinin bırakılırken çıkardığı sesler duyulabiliyordu. 'Orada kaç kişisiniz?' diye sordu Lanferelle.

Hook yalan söylemeyi düşündü, ancak Lanferelle'in her nasılsa doğruyu öğreneceğine karar verdi. 'Kırk okçu var,' dedi.

'Hiç piyade yok mu?'

‘Yok,’ dedi Hook.

Lanferelle, verilen bilgi önemsizmiş gibi omuz silkti. ‘Peki, Harfleur’u ele geçireceksiniz diyelim, ya sonra? Paris’e n yürüyeceksiniz? Rouen’e mi? Bilmiyorsun. Ama ben biliyorum. Bir yere yürüyeceksiniz, evet. Henry bütün parasını küçük bir limanı ele geçirmek için dökmedi! O fazlasını istiyor. Ve yürüdüğünüzde, İngiltereli, sizin etrafınızda, önünüzde ve arkanızda olacağız. Birer ikişer öleceksiniz, içinizden sadece birkaç kişi kalana dek. O zaman kurtlar gibi üzerinize çullanacağız. Peki benim kızım onu koruyamadığın için mı ölecek?’

‘Onu Soissons’da ben korudum,’ dedi Hook, ‘sen değil.’

Lanferelle’in yüzü öfkeyle karardı. Kılıcının ucu titredi, ancak kararsız olduğu gözlerinden okunabiliyordu. ‘Onu bulmaya çalıştım,’ dedi. Kendini savunmak ister gibi bir hali vardı.

‘İyi aramamışsınız,’ diye yanıtladı Hook, ‘ama ben buldum.’

‘Tanrı onu bana gönderdi,’ dedi Melisande, ilk defa İngilizce konuşuyordu.

‘Ya! Tanrı demek!’ Lanferelle eski haline geri döndü, sesinden eğlendiği belli oluyordu. ‘Tanrı’nın seninle olduğunu mu düşünüyorsun İngiltereli?’

‘Yanımda olduğunu biliyorum,’ dedi Hook inatçı bir tavırla.

‘Peki bana ne dediklerini biliyor musun?’

‘Cehennemin lordu,’ diye cevap verdi Hook.

Lanferelle başını salladı. ‘O, İngiltereli, sadece cahilleri korkutmak için takılan bir isim. Ama o isim haricinde, öldüğümde ruhumun cennete gitmesini isterim, o yüzden benim için dua edecek insanlara ihtiyacım var. Dualaların okunmasına, ilahilerin çalınmasına ve rahiplerle rahibelerin benim için diz çökmesine ihtiyacım var.’ Melisande’ye baktı. ‘Neden benim için dua etmesin?’

‘Ediyorum,’ dedi Melisande.

‘Ama Tanrı senin dualarını dinliyor mu?’ diye sordu Lanferelle. ‘O senin için Tanrı’nın huzurundan ayrıldı, bu onun seçimidir, ama bakalım Tanrı ne istiyor, İngiltereli. Elini kaldır.’ Durdu, Hook kımıldamadı. Lanferelle kükredi. ‘Yaşamak istiyor musun? Elini kaldır! Hayır, onu değil!’ Hook’un yayın kirişine sürtüne sürtüne nasır tutan sağ elini istiyordu.

Hook sağ elini kaldırdı.

‘Parmaklarını ayır,’ diye emreden Lanferelle kılıcını yavaşça hareket ettirip Hook’un avuç içine dokundu. ‘Seni öldürebilirdim,’ dedi, ‘ancak kızım senden hoşlanıyor, ben de kızımı seviyorum. Ama sen benim iznim olmadan onun kanını aldın; dökülen kan yerde kalmaz.’ Bileğini oynattı, sadece bileğini, ancak o kadar hızlı ve sert hareket ettirdi ki kılıcın ucu havada bir yay mesafesinde hareket edip Hook’un serçe parmağını kopardı. Kan fışkırarak oluk oluk akıyordu. Melisande bir çığlık attı, ancak arbaletin tetiğini çekmedi. Hook bir anlığına hiç acı duymadı, sonra derin bir ateş koluna yayıldı.

‘İşte,’ dedi Lanferelle, ‘ok atabilmen için parmaklarını bırakıyorum, tamam mı? Kızımın iyiliği için. Ancak kurtlar sana yaklaşınca, İngiltereli, seninle oyunumuzu oynayacağız. Kazanırsan, kızım sende kalır, ama ben kazanırsam, evlenip onun yatağına girer.’ Başıyla uşağını gösterdi. ‘Çok pistir, bir domuz gibi azgındır. Çok da gürültü çıkarır. Kabul ediyor musun?’

‘Tanrı bize zaferi ihsan etsin,’ dedi Hook. Istırap çekiyor, ancak acısını belli etmiyordu.

‘Sana bir şey söyleyeyim,’ dedi Lanferelle atından eğilerek. ‘Tanrı senin ya da benim kralımı hiç mi hiç umursamıyor. Oyunumuzu kabul ediyor musun? Melisande için dövüşeceğiz, tamam mı?’

‘Tamam,’ dedi Hook.

‘O halde oklarınızı indirin,’ dedi Lanferelle, ‘ve yayları yere atın.’

Hook, Fransız’ın arkasını döndüğünde sırtından ok yemek istemediğini anlamıştı, bu yüzden Tom Scarlet’le yaylarını yaprakların üzerine attılar, sonra da ok torbalarını yere bıraktılar.

Lanferelle gülümsedi. ‘Anlaştık, İngiltereli! Kazanan Melisande’yi alır, ama bunu kanla mühürlememiz lazım, değil mi?’

Mühürlendi, dedi Hook kandan sırılsıklam olmuş elini kaldırarak.

‘Canına oynuyoruz, dedi Lanferelle. kanına değil, ve dizini atına değdirdi,sahibinin emrine

uyan hayvan döndü.Cehennemm Lordu dönen atıyla birlikte kılıcını savurdu,Matt Scarlet in

boğazına giren kılıçla birlikte yeşil yaprakların üzerine kanlar fışkırdı.Tom Scarlet

haykırırken Lanferelle arkasında iki adamı,batıya gitti.

Matt ! Tom Scarlet ikizininyanında dizlerinin üzerine çöktü,ancak Matt Scarlet

boğazından köpürerek çıkan kanlar gibi hızla can verdi.

Nal sesleri kayboldu.Artık yük arabalarının bulunduğu yerden bağrışmalar

gelmiyordu. Mel i sande ağl ıy ordu.

Hook yaylan aldı,Fransızlar gitmişti.Meşe ağaçlarından birinin altına baltayla mezar

kazdı,geniş bir mezardı bu,Matt Scarlet ve Peter Goddington un denizin üzerindeki bayırda

yan yana yatabileceği kadar geniş bir mezar

Bitmek bilmeyen zor bir işti Hook ile diğer okçular top çukurlarım ve siperleri desteklemek

için ağaçları biçip keresteleri bölüyor ,testereyle uzunlamasına kesiyorlardı. Yeni yaptıkları top çukurlarını

şehrin daha yakınına yerleştirmişlerdi,ancak bu değerli silahların Harfleur un

muhafızlarından korunması

gerekiyordu.....büyiik topların ağızlarının önünde duracak

her bir perde bir kızın beli kalınlığın .... yapılıyor ve eğime ters gelecek şekilde

.....böylece perdeler isabet eden düşman toplarım

.....perdelerin en akıllıca tarafı, diye düşü-

nüyordu Hook, iskeletlere yerlerinde dönebilecekleri şekilde yer- Icştirilmesiydi. Top ateşlemeye hazır olduğunda emir verilecek, bir asker perdenin tepesini aşağıya indirmeye yarayan devasa bocurgatı döndürecek, bu sayede topun kararmış ağzını ortaya çıkararak yukarı kalkacaktı. Top ateşlenip bütün dünya tıpkı çürük yumurta gibi kokan kalın duman bulutuyla kaplandığında ve duvara çarpan güllenin sesi yankılanıp devasa topun sesine karıştığında bocurgat bırakılacak ve perde, top ile Felemenkli topçuları korumak için tekrar aşağıya inecekti.

Düşman perdelerin açılmasını beklemeyi öğrenmişti, kendi toplarını yollamadan önce perdelerin kalkmasını bekliyorlardı. Bundan dolayı İngiliz topları, içleri toprak dolu devasa hasır sepetlerle ve çok sayıda kereste kirişle korunuyordu. Bazen, sâdece düşmanı yanıltmak için top ateşlenmeye hazır olmasa dahi perde kaldırıyorlardı, böylelikle düşmanın attığı toplar İngiliz toplarına hiçbir zarar vermeden meşe gövdelerine ve sepetlere çarpıyordu. Sonra, top ateşlenmek için hazır olduğunda, namlunun önündeki hasır sepet kenara konuluyor, perde kaldırılıyordu. Çarpan güllenin sesi Lezarde'nin sular altındaki vadisinden bile duyuluyordu.

Düşman askerlerinin de büyük bir topu vardı, fakat asıl topları oldukça küçüktü; ancak elma büyüklüğündeki taşları atabiliyor, ağır perdeleri parçalamaya yetecek kadar ağırlığı kaldıramıyor-du. Düşman devasa arbaletleri ise kalın oklar atabiliyor olsa da, bunlar da toplarından daha az hasar veriyordu. Siperleri takviye etmek için bir araba dolusu kereste kiriş taşıyan Hook'un atlarından birine kalın bir ok saplandı. Hayvanın bedenine saplanıp iyice içeri giren ok, atın ciğerlerini, kalbini ve karnını deşmiş, hayvan oracıkta yığılıvermişti, ayakları birden fışkıran kan gölünün içinde

kaybolmuştu. Kanın sıcaklığı, su içinde kalmış araziye, bataklığa ve parıldayan, büyük denize yayıldı.

Siperler kıışattıacılnrı düşman askerlerinin silahlarından koruyordu, lakat mancınığın hızla havaya attığı ve gökten iniyor-ımışçasına diişen toplan karşısında kendilerini pek az savunabiliyorlardı. İngilizlerin kendi mancınıkları mevcuttu, bu aletler limanın yukarısındaki ağaçlardan kesilen kerestelerden yapılmıştı. Bu makineler Harfleur'a hem gülle, hem de hayvan leşi yağdırıyordu. Hook tepeden baktığında çatıları dağılan evleri ve kilise kulelerini görebiliyordu. Kale duvarı delinmiş, moloz yığınları hendeğe dökülmüştü, kaleyi koruyan devasa burç ise aşınmış, delinmiş ve hasara uğramıştı. Burç, toprak ve keresteden yapılmıştı. İngiliz gülleleri kısa, kalın bir perde duvarın yanında duran iki kuleyi top yağmuruna tutuyordu.

'Domuzyuvası yapacağız,' dedi Sir John okçularına, 'kralımızın acelesi var!'

'Surlarda büyük bir delik açtık, Sir John,' dedi Thomas Evel-gold. Peter Goddington'ın yerine yüzbaşı olmuştu.

'Ve o deliğin arkasında yeni bir sur var,' dedi Sir John, 'ona saldırmamız için müdafaa kulelerini aşmamız gerekiyor.' Müdafaa kulesi denilen yapı, Leure Kapısı'm koruyan ikiz kuleli kale burcuydu. 'Arbaletçilerin yanlardan ok atmasını mı istiyorsun? Burcun ortadan kalkması gerekiyor, o yüzden Domuzyuvası inşa edeceğiz. Daha çok ağaca ihtiyacımız var! Hook, bu işle sen ilgileneceksin.'

Sir John Hook'u bir kenara çekerken diğer okçular ikisini izliyordu. 'Artık tepelerde Fransız askerleri olmayacak,' dedi Sir John,' kendi adamlarımızı koyduk, çok sayıda askerimiz destek ekibinin gelmesini bekliyor, ancak gelen giden yok.' Bu hayret vericiydi. Ağustos bitmek üzereydi, ancak Fransızlar kuşatılmış şehre hâlâ bir takviye birliği göndermemişti. İngiliz atlıları her gün kuzeyden doğuya uzanan yollarda devriye geziyordu, fakat etraf boştu. Bazen Fransız askerlerinden oluşan küçük bir birlik devriyelere kimlik soruyordu, ama yaklaşan bir orduyu ele verecek hiçbir ipucu yoktu. 'Peki, bana o gün ne yaptığını anlat,' dedi Sir John, 'Peter Goddington'ın öldüğü gün.'

'Sadece arkadaşlarımı uyardım,' dedi Hook.

‘Hayır, öyle yapmadın. Arabaların yanma geri gitmelerini söyledin, değil mi?’

‘Evet, Sir John.’

‘Neden?’ diye sordu Sir John saldırgan bir tutumla.

Hook kaşlarını çattı ve o gün olanları anımsadı. O sırada sadece tedbir almaya çalıştığını düşünmüştü, ama bunu neden yaptığını düşünmemişti. ‘Ağaçların arasındayken yaylarımız işe yaramıyor,’ dedi yavaşça, ‘ama el arabalarının yanma geri dönerlerse ok atabilirlerdi. Düşmanı vurabilmeleri için alana ihtiyaçları vardı.’

‘Aynen öyle oldu,’ dedi Sir John. Yük arabalarının yanında toplanan okçular baskıncıları geri püskürtmüştü. ‘Sen doğru olanı yaptın Hook. Şerefsizler şeytanlık yapmak için gelmişler. Birkaç adamımızı öldürüp ne halde olduğumuzu görmek istediler, sense onları geri yolladın!’

‘Ben orda değildim, Sir John,’ dedi Hook, ‘onları geri yollayanlar orada bulunan okçulardı.’

‘Sir Lanferelle’in yanındaydm, biliyorum. Yaşamana izin verdi.’ Sir John takdir edercesine Hook’a baktı. ‘Neden?’

‘Beni daha sonra öldürmek istiyor,’ diye yanıt veren Hook, bunun doğru yanıt olduğundan emin değildi, ‘belki de Melisande yüzündendir, olabilir mi?’

‘O bir kedi,’ dedi Sir John, ‘sen de faresin. Yaralı bir fare,’ Hook’un hâlâ sargılı olan sağ eline baktı. ‘Hâlâ ok atabiliyor musun?’

‘Her zamanki gibi, Sir John.’

‘O zaman seni onbaşı yapıyorum. Bu durumda iki katı ücret alacaksın.’

‘Ben!’ diyen Hook, Sir John’a baktı.

Sir John hemen yanıt vermedi. Ağaç gövdeleri ile kılıç talimi yapan askerlerine baktı. Talim Sir John’un alışkanlıklarından biriydi. Günde bin kere kılıç savurup talim yaptığını anlatırdı ve aynısını askerlerinden beklerdi. ‘Kaslarını kullan, Ralph,’ dedi adamlarından birine, sonra Hook’a geri döndü.

‘O gün Fransızla-rı gördüğünde hareket etmeden önce düşündün mü?’

‘Hayır.’

‘İşte bu yüzden seni onbaşı yapıyorum. Ne yapması gerektiğini düşünen adamlara değil, hemen yapan adamlara ihtiyacım var. Artık Tom Evelgold yüzbaşın, o yüzden onunla yan yana olacaksın. Ben Tom’a ne yapılması gerektiğini söyleyeceğim, o sana söyleyecek, sen de okçularına söyleyeceksin. Eğer yapmazlarsa, o şerefsizlerin hakkından sen geleceksin, gene de yapmazlarsa, senin hakkından ben geleceğim.’

‘Evet, Sir John.’

Sir John’un hırpalanmış yüzüne bir tebessüm yayıldı. ‘İyisin, genç Hook, üstelik,’ Hook’un sargılı elini işaret etti, ‘şanslısın da. İşte,’ kesesinden gümüş bir zincir çıkarıp Hook’un avucunun içine koydu. ‘Nişanın. Yarın Domuzyuvasını inşa edeceksin.’

‘Domuzyuvası nedir, Sir John?’

‘Tahtadan inşa edilir, o kadarını söyleyeyim,’ dedi Sir John, ‘lanet bir iştir!’

O gece yağmur yağmaya başladı. Denizden esen soğuk batı rüzgarı yağmur taşımıştı. Yağmur yavaşça yağıyor, damlaları kuşatmacıların çadırlarına vuruyordu, sonra şiddetlenip yerleri çamur deryası haline getirdi. Nehrin büyük ölçüde çekilmiş olan suları tekrar kabarıp mezbele çukurlarını taşırdı. Askerler küfredip silahlarına siperlik geçirirken, okçular da yaylarını yağmurdan korumaya çalışıyordu.

Hook’un yay taşımasına gerek yoktu. Görevi Domuzyuvasını inşa etmekti ve bu Sir John’un dediği gibi pis bir işti. Karışık bir iş değildi, beceri bile gerektirmiyordu, ancak güçlü olmayı gerektiriyordu, üstelik bütün düşman askerlerinin gözleri önünde, mancınıklarının ve arbalet oklarının menzili içindeyken yapılacaktı.

Domuzyuvası devasa ebatlara sahip bir kalkandı, nalın ucuna benzer bir şekli vardı. Askerler yapının altında ve arkasında düşman toplarından korunarak çalışabilecekti. Domuzyuvasının devamlı gelen güllelere karşı koyabilmesi

için oldukça iyi inşa edilmesi gerekiyordu.

Beyaz saçlı bir Galli olan Dafydd ap Traharn işin yönetilmesinden sorumluydu. ‘Pontygwaith’liyim,’ dedi okçulara, ‘ve biz Pontygvvaithliler inşaat işini siz zavallı İngilizlerin hepsinin toplamından daha iyi biliriz!’ Domuzyuvasının yapılacağı yere iki araba dolusu taş ve toprak götürüp, okçuların toplardan korunmaları için arabaları kullanmayı planlamıştı, ancak arabalar yağmur yüzünden yumuşayan zemine çakılı kalmıştı. ‘Kazmamız gerekecek,’ dedi bir kere bile kazma sallamayacak olmanın verdiği rahatlıkla. ‘Biz Pontygvvaithliler kazma işini siz zavallı İngilizlerin toplamından daha iyi biliriz!’

‘Öldürdüğümüz Galliler için mezar kazmakla meşguldünüz, ondandır,’ diye cevabı yapıştırdı Daleli Will.

‘İngilizleri gömüyorduk, evet,’ diye yanıtladı Dafydd ap Traharn mutlulukla. Sonraları, Hook’la sohbet ederken sadece on beş yıl önce İngiliz kralına karşı duran isyancılardan biri olduğunu anlatmıştı. ‘Şu Owain Glyn Dwr,’ dedi hafifçe, ‘ne adam ama!’

‘Ne olmuş ona?’

‘Hâlâ hayatta, evlat!’ dedi Dafydd ap Trahard, ‘Hâlâ hayatta!’ Glyn Dwr on yıldan fazla hükümete karşı gelmiş, isyan çıkarmış, genç Henry’ye, Galler Prensi ve şimdiki İngiltere Kralı’na savaşma sanatı konusunda uzun bir eğitim vermişti. Büyük isyan bastırılmış ve Galli liderlerin bazıları idam edilmek üzere Londra’ya götürülmüş, ancak Owain Glyn Dwr hiç yakalanamamıştı. ‘Gal-lerde sihirbazlarımız vardır,’ Dafydd ap Traharn sesini alçaltıp Hook’a yaklaştı konuşurken, ‘adamı görünmez yapabilirler.’

‘Böyle bir şeyi görmek isterdim,’ dedi Hook.

‘Göremezsin ama, değil mi? Görünmez olmanın anlamı bu-dur zaten, göremezsin! Şimdi Owain Glyn Dwr burada olsaydı bile göremezdin. Onun yaptığı da bu zaten, anladın mı? Varlık içinde yaşıyor, kadınlar, yemişler, ama bir kilometre yakınına bir İngiliz gelse, görünmez oluyor!’

‘Ee, bir Galli isyancının bu orduda ne işi var?’ diye sordu Hook.

‘Bir erkeğin çalışıp ekmeğini çıkarması gerekir,’ dedi Dafydd ap Traharn, ‘boş sofrayı izlemektense düşman ordusunun ekmeğini yemek daha iyi. Bu orduda Glyn Dwr’in bir sürü adamı var, evlat, Owain için nasıl çarpıştıysak, Henry için de öyle çarpışacağız.’ Sırıttı. ‘Şunu da belirteyim ki Owain Glyn Dwr’ın birkaç adamı da Fransız ordusunda ve bize karşı savaşacaklar.’

‘Okçular mı?’

‘Ulu Tanrım, hayır. Okçuların Fransa’ya gidecek parası mı var? Bunlar Fransa’ya giden soylular, okçular değil. Hiç savaşta bir okçuyla yüz yüze geldin mi?’

‘Yüce Tanrım, hayır,’ dedi Hook.

‘Pek mutluluk verici bir deneyim olduğunu söyleyemem,’ dedi Dafydd ap Traharn sertçe. ‘Tanrım, biz Galliler çabuk korkmayız evlat, ama Henry’nin okçuları Shrevvsbury’de gökyüzünden ölüm yağdırdı. Sanki dolu yağıyordu, tek farkı uçlarının çelik olmasıydı, hiç durmadan üzerimize iniyorlardı. Etrafımda askerler ölüyor, işkence edilen martılar gibi çığlık atıyorlardı. Okçu dediğin çok berbat bir şey.’

‘Ben okçuyum.’

‘Şimdi kazıcısın, evlat,’ dedi Dafydd ap Traharn sırıtarak, ‘o yüzden kaz.’

Top çukurunun uzağına, Harfleur surlarının karşısına siper kazıyorlardı, siperin kazıldığını gören düşman, üzerlerine gülle ve ok yağdırıyordu. Düşman, yeni siperlere mancınıkları ile gülle atmaya çalışıyor, ama toplar uzağa isabet edip çamurlara saplanıyordu. Yeni siperin otuz adımlık bölümü yapıldıktan sonra Dafydd ap Traharn işi beğendiğini açıklayıp, yeni bir çukurun kazılmasını emretti. Büyük, derin ve köşeli bir çukur olması gerekiyordu, okçular küreklerle kazıp uğraştılar ve en nihayetinde bir kireç katmanına ulaştılar. Yeni çukurun kenarı su sızdırıyordu, çamurlu su içinde kalan askerler siperin üç yanma ağaç gövdelerini yerleştirip, sadece İngiliz kampına bakan arka tarafını korunmasız bıraktılar. Dört ağaç gövdesini yan yana dizip üst kısma daha fazla ağaç yığdılar, böylelikle askerler Harfleur surlarındaki düşmana görünmeden çukurun içinde ayakta durabilecekti. ‘Bu gece,’ dedi Dafydd ap Traharn, ‘bir çatı yapacağız ve güzel domuz yuvamız bitecek.’

O gece çatıyı yaptılar; kazdıkları çukur şehrin surlarına çok yakındı ve kurmalı yaydan çıkacak okun menzili içindeydi, ancak düşman, kuşatmacıların ne yaptığını anlamış olmalıydı, çünkü yağmurun ıslattığı karanlık gecede nereye attıklarını gö-remeseler de gece boyu çatı inşa eden askerleri ok yağmuruna tuttular. Üç asker nereden geldiğini bilmedikleri keskin oklardan yara almıştı. Bütün gece çukurun üzerine uzun ağaç gövdeleri-ni yerleştirip kapatmadan önce kirişlerin üzerine toprak ve çakıl taşından oluşan kalın bir katman eklediler. 'Şimdi asıl işimize koyulabiliriz,' dedi Dafydd ap Traharn, 'Gallileri kullanmamız gerekiyor.'

'Asıl iş mi?' diye sordu Hook.

'Bir tünel yapacağız, evlat. Bu defa çok derin kazacağız.'

Şafak sökerken yağmur dinmişti. Batıdan serin bir rüzgar esiyordu, yağmur bulutları Fransa'ya doğru yol almıştı. Güneş bulutlardan kaçmaya çalışırken düşman topçuları yeni yapılan Domuzyuvasını gülleleriyle dövüyor, ancak güçlerini boş yere harcıyorlardı, zira siper oldukça kalındı. Hook'la okçular ağaç dallarından, toprak ve eğreltiotlarından yaptıkları kaba saba bölmelerde uyuyordu. Hook uyandığında Melisande'nin kum ve sirke kullanarak zırh gömleğini ovduğunu gördü. *''Rouille,'* diye açıkladı Melisande.

'Pas mı?'

'Ben de onu dedim.'

'Benim ceketimi de parlatabilirsin, tatlım,' dedi Daleli Will yerinden sürünerek çıkarken.

'Kendin parlat, William,' dedi Melisande. 'Gerçi Tom'unkini ben temizlemiştim.'

'Aferin,' dedi Hook. Herkes, alıştıkları neşeli halini ikiz kardeşiyle birlikte kaybeden Thomas Scarlet için endişeleniyordu. Ya somurtup tek başına oturuyor, ya da derin düşüncelere dalıyordu. 'Tek istediği,' dedi Hook sessizce, 'babanı tekrar görmek.'

'Görürse Thomas ölür,' dedi Melisande sevimsizce.

‘Seni seviyor,’ dedi Hook.

‘Babam mı?’

‘Canını bağışladı. Benim yanımda olmana izin verdi.’

‘Senin de canını bağışladı,’ dedi Melisande, Hook’a gücenmiş gibi bir hali vardı.

‘Biliyorum.’

Melisande durdu. Gri bakışlarım Harfleur’a çevirmişti, şehrin etrafı uzaktan bakınca bir deniz gibi gözüken dumanla kaplanmıştı. Hook kurumaları için ıslak çizmelerini kamp ateşinin yanma koydu. Ateşten kıvılcımlar saçılıyordu; yanan odun söğüt ağacından kesilmişti ve söğüt hep yanmaya karşı koyardı. ‘Annemi seviyordu, sanırım,’ dedi Melisande, efkarlıydı.

‘Öyle mi?’

‘Annem güzel bir kadındı,’ dedi Melisande, ‘babamı seviyordu. Onun da güzel olduğunu söylerdi. Güzel bir adam olduğunu.’

‘Yakışıklı,’ diye düzeltti Hook.

‘Güzel,’ diye ısrar etti Melisande.

‘Onu ormanda gördüğün zaman,’ dedi Hook, ‘seni alıp götürmesini istedin mi?’

Melisande hemen başını salladı. ‘Hayır,’ dedi, ‘bence o kötü bir melek. Ve galiba senin azizin gibi o da benim kafamın içinde,’ dönüp Hook’a baktı, ‘oradan gitmesini isterdim.’

‘Yani onu düşünüyorsun? Öyle mi?’

‘Hep beni sevmesini istedim,’ dedi Melisande sertçe ve zırhı ovalamaya devam etti.

‘Anneni sevdiği gibi mi?’

‘Hayır! *Non!'* Melisande kızmıştı, bir süre konuşmadı, sonra yumuşadı. ‘Hayat zor, Nicholas, biliyorsun. Çalışıyorsun, çalışıyorsun, çalışıyorsun, ekmeğini çıkarmaya çabalıyorsun ve daha çok çalışıyorsun, ama bunu bir lord, herhangi bir lord durdurabilir. Elini havaya kaldırıp, artık çalışmanıza, endişelenmenize gerek yok, her şey *facile* olacak, diyebilir.’

‘Kolay mı?’

‘Böyle olmasını istiyorum.’

‘Ona isteğini söyle.’

‘O güzel bir adam,’ dedi Melisande, ‘ama iyi değil. Bunu biliyorum. Ve seni seviyorum. *Je t’aime.’* Son sözlerini tereddüt etmeden söyledi, açık bir sevgi gösterisi olmasa da Hook aptala dönmüştü. Kampa odun taşıyan okçulara baktı. Melisande yüzünü ekşitmiş, kumla plaka zırhı ovuyordu. ‘Sir Robert Knolles’u tanıyor musun?’ diye sordu birden.

‘Tabii ki tanıyorum,’ dedi Hook. Bütün okçular, birkaç yıl önce zengin ölen Sir Robert’ı tanırdı.

‘Eskiden okçuydu,’ dedi Melisande.

‘İlk öyle başlamış,’ diye onayladı Hook, Melisande’nin efsanevi Sir Robert’ı nereden tanıdığım merak ediyordu.

‘Sonra şövalye oldu,’ dedi Melisande, ‘orduları yönetti! Şimdi de Sir John seni onbaşı yaptı.’

‘Onbaşı ile şövalye aynı şey değil,’ diyen Hook gülümsüyordu.

‘Ama Sir Robert da eskiden onbaşıydı!’ dedi Melisande, ‘daha sonra çavuş, sonra yüzbaşı, sonra da şövalye oldu! Alice anlattı. O yaptıysa, sen niye yapamayasın?’

Bu düşünce o kadar hayret vericiydi ki Hook bi anlığına bakakaldı. ‘Ben mi? Bir yüzbaşı? dedi sonunda.

‘Neden olmasın?’

‘Ben soylu değilim!’

‘Sir Robert da değildi.’

‘Böyle şeyler olabiliyor,’ dedi Hook şüpheci bir tavırla. Orduların başına geçip zengin olan okçuların olduğunu biliyordu. Sir Robert içlerinde en ünlü olanıydı, ama okçular, öldüğünde bin dönüm arazisi olan Hookton’lı Thomas’ı da tanırdı. ‘Ama nadiren,’ diye devam etti Hook, ‘ve para gerektiriyor.’

‘Zaten savaş sizler için paradan başka ne anlama geliyor? Durmadan tutsak edilen soylulardan ve alacakları paralardan konuşmuyorlar mı?’ Melisande fırçasını Hook’a doğrultup gülümsedi. ‘Babamı tutsak al. Ondan fidye alırız. Tüm parası bizim olur.’ ‘Bunu yapmayı çok istiyorsun, değil mi?’

‘Evet,’ dedi öcünü almak istercesine ‘hem de çok.’

Hook zengin olduğunu hayal etmeye çalıştı. Çoğu insanın bir hayat boyu çalışıp da kazanamayacağı kadar çok parayı aldığını düşündü, sonra Hook’tan yaşça büyük bir okçu olan ve Hook’un onbaşı olmasına içerleyen John Fletcher koşarak mezbeleye gittiğinde, kurduğu hayali unuttu. Fletcher’ın yüzü solgundu. ‘Fletch hastalanmış,’ dedi Hook.

‘Zavallı Alice de sabah hastaydı,’ diyen Melisande yüzünü ekşitti, *‘la diarrhée!’*

Hook, Alice Godewyne’nin hastalığı hakkında daha fazla şey öğrenmek istemediğini düşünüyordu ki, Sir John Cornewaille’in gelişiyle kurtuldu. ‘Uyanık mıyız?’ diye kükredi şövalye, ‘uyanığız ve nefes alıyoruz değil mi?’

‘Evet, Sir John,’ diye cevap verdi Hook okçularının adına.

‘O halde siperlere! Siperlere! Hadi şu kuşatmayı halledelim!’ Hook ıslak çizmelerini ve bir kısmı ovulmuş zırhını geçirdi, miğferini ve cüppesini alıp siperlere gitti. Kuşatma devam ediyordu.

Domuzyuvası, gülleler eğimli cephesine isabet ettikçe sarsılıyordu. Cepheyi oluşturan kütükler çatlıyor, gülle ve ok yağmuruna tutuluyordu, ancak düşman topları ağır kalkana ne hasar verebiliyor ne de yıkabiliyordu. Galli kazıcılar

kereste ve toprak katmanlarının altında işe koyulmuştu.

Harfleur'un doğu yakasında, Clarence Dükü'nün birliklerinin kamp kurduğu yerde başka tüneller kazılmaktaydı, doğu ve batı kanatlarında toplar kükrüyor, gülleler surları aşındırıyor, mancınıklardan şehre kaya parçaları atılıyor, tüneller yerin altından kale duvarlarına doğru yavaş yavaş ilerlerken şehrin dar sokaklarında toz ve duman bulutları yükselip havaya karışıyordu. Doğudaki tünellerin yapımı surların altında devam ediyordu, yerin altında kireçtaşından büyük odalar kazılıp kalaslarla desteklenecek, zamanı geldiğinde payandalar yakılacak, desteklerin çökmesiyle yukarıdaki istihkam duvarı da çökecekti. Hook'un inşasına yardım ettiği domuzyuvası ile girişi korunan batı tüneli, Leure Kapısı'nı müdafaa eden geniş kale burcunun altından kazı-lacaktı. O burç çöktüğünde, İngiliz ordusu garnizonun saldırma tehlikesiyle karşı karşıya kalmadan tabyada açılan gedikten düşmana rahatlıkla saldırabilecekti.

Kale burcu, toprağa dikilip çelik kasnaklarla birbirine tuttu-nıimöş büyük meşe tomruklarından yapılmıştı. Tomruklar kısa bir perde duvarın eklendiği iki bodur kulenin dışını oluşturuyordu, iç kısımları toprak ve molozla sıkıştırılmıştı, hepsi de kuşat-laaeılara bakan « su dolu hendekle korunuyordu. İngiliz topları cn yakında bulunan kalasları un ufak etmiş, içinden dökülen topraklar hendeğin bir kısmını doldurarak düzgün olmayan eğimli bir yüzey oluşturmuştu, ama gene de tabya saldırılara direniyordu. Tabyanın dağılan kısmına askerler ve arbaletçiler yerleştirilmişti, tahta surdan kalanların üzerinde düşman sancakları dalgalanıyordu. Her gece, İngilizler top ateşini kestiğinde, düşman askerleri surları tamir ediyor, şafak sökerken gün ışığı yeni yapılmış duvarı aydınlatıyor, böylelikle toplar kaleyi yıkmaya tekrar başlıyorlardı.

Hook Harfleur'u ilk gördüğünde bu büyülü şehir onu hayrete düşürmüştü: sık çatılardan ve beyaz kenarlı çan kulelerinden oluşan şehir ve şehrin çevresinde, Ağustos güneşi altında parıldayan surlar. Soisssons Katedrali'nde gördüğü Aziz Crispinian ve Crispin'i tasvir eden resimde gördüğü şehre benziyordu, dua ederken bakışlarını ayırmadığı resimdeki şehrin aynısıydı.

Şimdi o resimdeki şehir gitmiş, taş yığınları, çamur, dağılmış evler ve dumandan oluşan bir harabeye dönmüştü. Uzun surlar hâlâ ayaktaydı, üzerlerinde garnizon liderlerinin nişanları, şehrin azizleri, dualar olan flamalar dalgalanıyordu, ancak kulelerin sekizi çöküp hendeğe düşmüş, Leure

Kapısı'nın yakınındaki istihkam duvarının uzun kanadı yıkılmıştı. Devasa mancınıklarla şehre atılan gülleler evlerin dağılıp şehrin yanmasına neden olmuştu, öyle ki kuşatılan şehrin üzerinde hep gri bir bulut asılı duruyordu. Kilise çanlarından biri kulakları sağır eden bir gürültüyle devrilmişti, zaten mahvolmuş olan şehre hâlâ gülleler yağıyor, şehrin altını üstüne getiriyordu.

Düşman hâlâ direniyor, kuşatmacılara karşılık veriyordu. Hook her şafak vakti, okçuları İngiliz toplarını koruyan siperlere götürüyor ve her söken şafakta düşmanın biraz daha çalışmış olduğunu görüyordu. Yer yer yıkılan kale duvarının arkasına yeni bir duvar inşa ediyorlar, yeni tabyaya kütüklerle payanda vuruyorlardı. Ellerinde beyaz asaları ve renkli, gösterişli cüppeleriyle İngiliz elçileri şartlarını konuşmak için düşman surlarına gidiyor, ancak garnizon komutanları elçileri her defasında geri gönderiyordu. 'Krallarının bir orduyla gelip,' dedi Peder Christopher Hook'a, bir Eylül sabahıydı, 'kendilerini kurtarmasını bekliyorlar.'

'Fransız kralının deli olduğunu sanıyordum?'

'Ah, evet öyle! Camdan yapıldığını sanıyor!' dedi Peder Christopher alay edercesine. Rahip her sabah siperleri ziyaret ediyor, okçuları kutsuyordu. 'Bu doğru! Camdan yapıldığını ve biri dokunursa kırılıp dökülеceğini sanıyor. Aynı zamanda halıları kemirip ağaçlarla konuşuyor.'

'O zaman buraya ordu getireceği falan yok, peder,' dedi Hook gülümseyerek.

'Ama deli kralın oğulları var, Hook. Hepsi de kana susamış şerefsizler. Eminim bayıla bayıla kemiklerimizi tuzla buz ederler.'

'Öyle bir şeye kalkışırlar mı?'

'Tanrı bilir, Hook, bunu yalnızca Tanrı biliyor ve bana bir şey söylediği de yok. Ama şunu biliyorum ki Rouen'de bir araya gelen bir ordu var.'

'Orası uzak mı?'

'Şu yolu görüyor musun?' Rahip bir zamanlar Leure Kapısı'ndan gelen yoldan arta kalanları işaret etti, yol artık çamur deryasından ibaret bir çizgi halini almıştı. 'Yolu takip et,' dedi Peder Christopher, 'tepeye vardığında sağa dön,

gitmeye devam et, seksen kilometre sonra büyük bir köprü ve kocaman bir şehir göreceksin. Orası Rouen'dir, Hook. Seksen kilometre? Bir ordu bu mesafeyi üç günde yürüyebilir!'

'Yani gelecekler,' dedi Hook, 'biz de onları öldüreceğiz.'

'Kral Harold da Hastings'den önce aynen böyle söylemişti,' dedi Peder Christopher.

'Harold'ın okçuları var mıydı?' diye sordu Hook.

'Sadece piyadeleri vardı sanırım.'

'İyi o zaman,' dedi Hook sırıtarak.

Rahip kafasını kaldırıp Harfleur'a baktı. 'Şimdiye kadar burayı ele geçirmiş olmamız gerekiyordu,' dedi, düşünceli gözüküyordu, 'çok uzun sürdü.' Dönüp neşeyle kendisine selam veren askere baktı. Peder Christopher askere karşılık verdi ve istavroz çıkardı. 'Kim olduğunu biliyor musun, Hook?'

Hook uzaklaşmakta olan kırmızı beyazlı parlak bir cüppe giymiş adama baktı. 'Hayır peder, hiçbir fikrim yok.'

'Geoffrey Chaucer'ın oğlu,' dedi rahip böbürlenerek.

'Kimin?'

'Geoffrey Chaucer'ı tanımıyor musun?' diye sordu Peder Christopher. 'Şair olan?'

'Ah, ben de faydalı biri sanmıştım,' dedi Hook, sonra elini rahibin omzuna koyup çömelmesi için bastırdı. Bir saniye içinde, az önce Peder Christopher'un durduğu yere bir arbalet oku saplandı. 'Bu Sansarsurat,' diye açıkladı Hook, 'işte o faydalı biridir.'

'Sansarsurat mı?'

'Gözetleme kulesindeki şerefsiz, peder. Suratı aynı sansar yüzü. Arbaletini kaldırdığını görebiliyorum.'

‘Onu vuramıyor musun?’

‘Yirmi adım menzilimin dışında kalıyor, peder,’ diyen Hook gözetleme kulesini oluşturan içi toprak dolu sepetlere baktı. El salladı, gözetleme kulesindeki asker de karşılık verdi. ‘Hâlâ yaşadığımı mutlaka haber ederim.’

‘Sansarsurat,’ dedi Peder Christopher derin derin düşünerek. ‘Rob Pole’un hasta olduğunu biliyor musun?’

‘Fletch de öyle. Dick Godewyne’nin karısı da.’

‘Alice mi? O da mı hasta?’

‘Çok kötüymüş.’

‘Rob Pole tuvaletten çıkamıyor,’ dedi rahip, ‘kan ve pis sudan başka bir şeyin geldiği de yok.’

‘Tanrı yardımcımız olsun,’ dedi Hook, ‘Fletch de öyle.’

‘Dua etmeye başlasam iyi olacak,’ dedi Peder Christopher ciddiyetle, ‘adamlarımızın hastalanıp ölmesine göz yumamayız. Sen iyi misin?’

‘İyiyim.’

‘Tanrı’ya şükürler olsun. Ya elin? Elin nasıl?’

‘Zonkluyor, peder,’ diyen Hook sağ elini kaldırıp gösterdi, hâlâ sargılıydı. Melisande yarayı balla kaplayıp sarmıştı.

‘Zonklaması iyiye işaret,’ dedi rahip. Uzanıp sargılı eli kokladı, ‘iyi de kokuyor! Tabii çamur, pislik ve ter kokuyor, ama hepimiz öyle kokuyoruz zaten! Çürümüş gibi kokmuyor, önemli olan bu. İdrarın nasıl? Bulanık mı? Rengi koyu mu?’

‘Tamamıyla olması gerektiği gibi, peder.’

‘İşte bu harika, Hook. Seni kaybetmeyi göze alamayız!’

Bunu söylemesi garip, diye düşündü Hook, ama rahibin gerçeği söylediğini düşünüyordu, zira onbaşı olarak görevini iyi yaptığını biliyordu. Başta, kendisinden yaşça büyük olan okçuların saygısızlık edeceğinden, emirlere uymayacaklarından endişe etmişti, ancak Hook onbaşı olduğu için gücenmişlerse dahi, kimse sesini çıkartmıyordu. Gümüş zincirini gururla taşıyordu.

Hava tekrar dönmüştü, sıcak havadan yerdeki çamurlar ısınıp kuruyor, üzerlerine basıldıkça incecik bir toz katmanı haline gelip dağılıyordu. Harfleur da dağılıyordu, ancak garnizon birliği şehirlerini kuşatmacılara karşı savunmayı bırakmamıştı. Kral günde dört beş kere okçuların yanına gelip siperlere bakıyordu. Kuşatmanın ilk günleri, okçularla sohbet ediyordu, ancak kuşatma uzadıkça yüzü asılmıştı, okçularla konuşmuyor, önünde eğilip yol veriyorlar, o da geçip gidiyordu. Kralın yaralı yüzüne bakanlar yeni yapılan iç surları bir saldırıyla yıkamayacaklarını anlıyorlardı. Böyle bir saldırıda bulunurlarsa, attıkları güllelerin yanmış ev yıkıntılarına takılmaması, gözetleme kulesinden atılan güllelerden etkilenmemesi ve büyük şehir hendeğini atlayıp güllelerin dağıttığı sur kalıntısından geçmesi gerekecekti, çünkü yan siperlerden ok yağmuruna tutulacaklardı, üstelik sur yıkıntılarım bir geçtiler mi, bu sefer de içi toprak dolu sepetlerden yapılmış kalın iç surla karşı karşıya geleceklerdi. Hook, ‘Uzun surlardan birini daha yıkmamız gerekiyor,’ diyen kralın sözlerine kulak kabarttı, ‘sonra da hemen yeni açılan delikten saldırmalıyız.’

‘Yapamayız, Majesteleri,’ dedi Sir John Cornewaille ciddiyetle, ‘burası taarruza geçebildiğimiz tek kuru yer.’ Taşan sular çekilmişti, ancak şehrin çoğu kısmı hâlâ su altındaydı, bu nedenle İngiliz okçuların kazmakta olduğu iki tünel dışında saldırabile-cekleri bir yer yoktu.

‘O zaman gözetleme kulesini aşağı indirin,’ diye ısrar etti kral, ‘ve arkasındaki suru paramparça edin.’ Asık suratını çevirip bakışlarını inatçı gözetleme kulesine yönelten kral, okçuların ve askerlerin kendisine bakmakta olduğunu fark etti. ‘Tanrı bizi buraya başarısız olalım diye yollamadı!’ diye bağırdı kendinden emin bir şekilde. ‘Bu şehir bizim olacak, arkadaşlar, hem de çok yakında! Güzel yemekler ve içkiler bizim olacak! Hepsi çok yakında bizimdir!’

Askerler bütün gün tünelden toprak ve kireçtaşı taşıdılar, bir yandan da

keresteler yay uzunluğunda kesiliyor, tüneli içeriden desteklemek için içeriye taşınıyordu. Toplar gülle atmaya devam ediyor, düşman hattını dumanla kaplıyor, kulakları sağır eden bir gürültüyle savunma hattını topa tutuyordu.

'Kulakların nasıl?' diye soran Sir John bir sabah erken saatte Hook'a selam verdi.

'Kulaklarım mı, Sir John?'

'Kafanın yanındaki şu çirkin şeylerden bahsediyorum.'

'Bir problemim yok, Sir John.'

'O halde benimle gel.'

Parlak zırhı ve cüppesi tozla kaplanmış Sir John, Hook'u do-muzyuvasının arkasındaki tünel girişine götürdü. Tünelin ilk on beş adımlık kısmı keskin bir açıyla aşağı iniyor, sonra düzleşiyordu. İki adım genişliğindeydi, yüksekliği ise büyük bir savaş yayı kadardı. Kereste desteklere çivilenmiş küçük köşebentlerdeki saz mumu ışıkları tüneli aydınlatıyordu. Hook tünelde ilerledikçe cılız ışıkların büyüdüğünü fark etti. Birkaç adımda bir, Hook ile Sir John, tünelde çalışan okçuların geçmesine izin vermek için sırtlarını tünele yapıştırıyorlardı. Havada tozlar uçuşuyordu, tünelin zemini kireç tozu ve su ile kaplıydı. 'Peki çocuklar,' dedi Sir John tünelin ucuna geldiklerinde, 'dinlenme vakti. Herkes oturup sessiz olsun!'

Tünelin ucu, yerine yerleştirilecek son kütükten sallanan ışıkla aydınlanıyordu. İki tünelci ellerinde baltayla çalışıyordu, Sir John'un sesini duyduklarında memnuniyetle işlerini bırakıp yere oturdular. Çalışmayı yöneten Dafydd ap Traharn başını eğerek Hook'a selam verdi. Sir John, gri saçlı Galli'nin yanına çömelip Hook'a aynısını yapmasını işaret etti. 'Dinle,' diye fısıldadı Sir John.

Hook dinliyordu. Tünelcilerden biri öksürdü. 'Şşt,' diye uyardı Sir John.

Bazen, Lord Slayton'ın çayırlardan nehirlere inen uzun ağaç-lıklarındayken, Hook kıpırdamadan durur, sadece etrafını dinlerdi. Ağaçların çıkardığı her sesi tanıyordu, yürüyenin bir geyik mi, yabandomuzu mu olduğunu bilir, bir ağacın gövdesine çıkmış kabuğuna tıklatan ağaçkakan sesini, kuzgunun kanat

çırpışını ayırt edebilirdi, bu seslerden ahengi bozan notayı bulabilir, çalılıkların üzerinde yürüyen biri olup olmadığını anlayabilirdi. Şimdi de aynı şekilde dinliyordu, yarım düzine askerin nefes alışverişlerini duymamaya çalışıyordu, böylelikle sessizlik kafasına dolacak ve en ufak bir değişikliği bile a. Uzun süre dinledi.

'Kulaklarım devamlı çınlıyor,' diye fısıldadı Sir John, 'galiba kafama çok kılıç darbesi aldım ve . . .' Hook sabırsızlıkla elini kaldırdı, bir Garter Şövalyesi'ni susturduğunun farkında değildi. Gene de Sir John bu uyarısına uydu. Dinlemeye devam îd'în Hook, bir ses duydu. Ses yineledi. 'Birisi kazıyor,' dedi.

'Vay şerefsizler,' dedi Sir John sessizce. 'Emin misin?'

Sesi tanıyan Hook, kireçtaşına çarpan kazma seslerini kimsenin duymamasına şaşırıyordu. İngilizler tünellerini bitirmeden önce onları karşılamayı isteyen düşman askerleri kuşatmacılara doğru karşı tünel açıyordu. 'İki tünel olabilir,' dedi Hook. Ses düzensizdi, sanki iki uyumsuz ritim birbirine karışıyor gibiydi.

'Ben de öyle düşünmüştüm,' dedi Dafydd ap Traharn, 'ama emin değildim. Yeraltındayken kulaklar insanı aldatıyor.'

'Namussuzlar amma çalışıyor, değil mi?' diye sordu Sir John öfkeyle. Dönüp Dafydd ap Traharn'a baktı. 'Daha ne kadar var?'

'Yirmi adım, Sir John, diyelim ki iki gün. Bölmeyi kazmak için iki gün daha ekleyin. Bir gün de içini yanıcılarla doldurmak için.'

'Gene de kazmaları gereken çok mesafe var,' dedi Sir John. 'Belki de bu tüneli bulai., . u?

'Onlar da bizi dinleyeceklerdir, Sir John. Yaklaştıkça bizi daha iyi duyacaklar.'

'Adi kahpenin evlatları,' dedi Sir John. Hook'a baktı. 'Hâlâ sesleri duyamıyorum.'

'Kesinlikle oradalar,' dedi Hook kendinden emin bir şekilde. Fısıldayarak konuşuyorlardı, etrafları cılız mumlardan çıkan ışıkla biraz aydınlanmıştı,

ancak gene de karanlık içindeydiler.

Tünelcilerden biri Galli'ydi. Dafydd ap Traharn eliyle susmasını işaret etti. 'Düşman tünele girerse diye endişeleniyor, Sir John,' dedi.

'Buraya bir bölme yapın,' dedi Sir John, 'altı-yedi kişiyi alacak kadar geniş olsun. Tüneli korumaları için askerlerimizi ve okçularımızı koyacağız. Haydi şu lanet gözetleme kulesini yıkalım.' Tünel, tabyanın en kuzeyindeki kuleyi hedef almıştı, böylelikle kulenin su dolu hendeğe devrilmesini sağlayabileceklerdi. Kulenin altına büyük bir oyuk yapılacak ve kütüklerle desteklenecekti, bu keresteler yakıldığında üzerindeki çatı ile beraber kule de yerle bir olacaktı. Sir John tünelcilerin omzuna bir şaplak indirdi. 'Aferin çocuklar,' dedi, 'Tanrı sizinle.' Hook'a işaret etti ve ikisi domuzyuvasının yanına gittiler. 'Umarım Tanrı bizimledir,' diye homurdandı Sir John, sonra durdu ve tünelin ağzına bakarak kaşlarını çattı. 'Buraya bir siper koymamız gerekecek,' dedi.

'Domuzyuvasına mı?'

'Şerefsiz herifler tünelimize girerse, Hook, burnuna peynir kokusu gelmiş fareler gibi akın akın saldırırlar. Buraya bir duvar yapıp, okçuları getireceğiz.'

Hook iki askerin tünele destek taşıdığını gördü. 'Buraya duvar koyarsak işimiz yavaşlar, Sir John,' dedi.

'Lanet olsun Hook, bunu ben de biliyorum!' Sir John bağırdı, sonra tünelin girişine baktı. 'Bu kuşatmayı artık bitirmemiz gerekiyor! Bu iş çok uzadı. Adamlarım hastalanıyor. Bu iğrenç yerden bir an önce gitmemiz lazım.'

'Varil!' diye bir öneride bulundu Hook.

'Varil mi?' diye kükredi Sir John.

'Üç-dört varili taş ve toprakla dolduralım,' dedi Hook sabırlı bir şekilde, 'Fransızlar gelirse, varilleri girişe yuvarlayıp dik olarak koyalım. Yarım düzine okçu kim geçmeye çalışırsa çalışsın hakkından gelebilir.'

Sir John birkaç saniye boyunca girişe baktı, sonra başını salladı. 'Annen seni

doğurmakla iyi etmiş, Hook. Aferin! Güneş batana kadar varilleri burada görmek istiyorum.'

Günbatımında variller yerlerindeydi. Rahat bir nefes almayı sabırsızlıkla bekleyen Hook, domuzyuvasının yanındaki sipere gidip çıplak tepelerin ardında batan güneşin kızıl ışıklarıyla aydınlattığı yıkık duvarları izledi. Arkasında, İngiliz kampında bir asker hüzünlü bir şekilde flüt çalıyor, aynı yeri habire tekrarlıyordu, sanki doğru notayı bulmaya çalışıyordu. Hook yorulmuştu. Yemek yiyip uyumak istiyordu, başka hiçbir şey değil. Siperdeyken yanma gelen askeri fark etmemişti. Askerin kafasına oturan miğferi yüzünü yarı gölgede bırakmıştı, onun dışında hiç zırh giymemişti, üzerinde sadece kısa bir yelek vardı. Çamurlu çizmeleri çok kaliteli görünüyordu, boynundaki altın zincir ise yüksek bir mertebede olduğunu gösteriyordu. 'Şuradaki ölü bir köpek mi?' diye soran adam başıyla İngiliz siperi ile Fransızların gözetleme kulesi arasında yatan tüylü leşi gösterdi. Üç karga hayvanı kemiriyordu.

'Fransızlar vuruyor,' dedi Hook. 'Köpekler bizim sınırımızdan kaçınca arbaletçiler de onları vuruyor.'

'Köpekleri?'

'Fransızlar onlarla besleniyor,' diye açıkladı Hook kısaca. 'Taze et.'

'Ah, tabii ki,' dedi adam. Bir süre kargaları izledi. 'Hiç köpek yemedim.'

'Tadı geyiği andırıyor,' dedi Hook, 'ama daha serti.' Adama baktı ve burnunun yanındaki derin yarayı gördü. 'Majesteleri,' diyip diz çöktü.

'Kalk, kalk,' dedi kral. Gözetleme kulesine baktı, kule üst üste yığılmış ağaç gövdeleri ile toprak yığınından başka bir şeye benzemiyordu artık. 'Kuleyi ele geçirmeliyiz,' dedi kendi kendine konuşarak. Hook tabyaya bakıyor, Fransız arbaletçilerden birinin nişan alıp almadığını görmeye çalışıyordu, ancak kralın güvende olduğunu düşündü, çünkü Fransızlar genelde gün batımmdan sonra sessizleşiyordu ve bu gecenin diğerlerinden bir farkı yoktu. Her iki tarafın da topları ve mancınıkları susmuştu. 'Kuşatmanın ilk gününü hatırlıyorum,' dedi kral, sesinden şaşkın olduğu belli oluyordu, 'kilise çanları devamlı çalıyordu. Kendilerini savunduklarını belli etmek için çaldıklarını düşünmüştüm, halbuki ölülerini gömdükleri için çalıyorlardı. Artık hiç çan çalmıyor.'

‘Çok fazla ölü var, Majesteleri,’ dedi Hook düşünmeden, ‘belki de çalacak çanları kalmamıştır.’ Kralla konuşurken düşüncelerini toplayamıyordu.

‘Bir an önce bitmesi lazım,’ diyen kral bir adım geriye attı. ‘Aziz hâlâ seninle konuşuyor mu?’ diye sordu. Hook kralın hatırlamasına o kadar şaşırdı ki, bir şey söyleyemeden başını salladı. ‘Güzel,’ dedi Henry, ‘Tanrı bizim yanımızdaysa hiçbir şey bizi yenemez! Unutma!’ Hook’a bakıp hafifçe gülümsedi. ‘Biz kazanacağız,’ diye yavaşça ekledi Henry, kendi kendine konuşuyor gibiydi. Siperden aşağı domuzyuvasına, kendisini bekleyen bir düzine askerin yanma indi.

Hook yatmaya gitti.

Ertesi gün atılan topla birlikte yer sarsıldı.

Hook tüneldeydi, Sir John düşman seslerini tekrar dinlemesi için Hook’u tünelin en sonuna götürmüştü, birden yer sallandı ve mumlar söndü.

Herkes karanlıkta çömelmiş, dinliyordu. Tünelcilerden biri öksürmeye başladı, Hook öksürük sesleri dinene kadar bekledi. Dinliyordu. Ölüme kulak veriyor, dinliyordu.

İkinci bir top sesi duyuldu, yer tekrar sallandı, minik alevler sıçrayıp tepeden tozlar indi, büyük toprak parçaları tünelin içindeki çamurlu suya düşüyordu. Topun sesi hiç dinmeyecek gibiydi, sonra bir inleme sesi duyuldu, bir çatırdama, sanki meşe kütükler toprağın ağırlığıyla eğiliyordu.

‘Hook?’ dedi Sir John.

Kazıma sesi duyuluyordu, öyle hafif bir sesti ki, Hook sesin kendi hayal ürünü olduğundan şüphelendi. Boğuk bir çatırtı geldi ve tekrar sessizlik oldu. Bir süre sonra kazıma sesi tekrar duyuldu, Hook artık sesin gerçek olduğundan emindi. Tüneldeki askerler endişeli gözlerle Hook’u izliyordu. Karşıdaki duvara geçip kulağını kireçtaşına yasladı.

Kazıma sesi. Hook Daffyd ap Traharn’a baktı. ‘Şu anda nasıl kazıyorsunuz, efendim?’ diye sordu.

‘Her zamanki gibi,’ dedi Galli asker, şaşırmıştı.

‘Gösterebilir misin, efendim?’

Galli asker kazmalardan birini eline alıp tünelin ucuna gitti, kazmanın sivri ucunu yumuşak kayaya geçirmek yerine, kayadaki bir çukura soktu. Kazmayı itip çukuru derinleştirdi, sonra deliğe tekrar sokup büyük bir taş parçası çıkarmaya çalıştı, ancak delik yeterince derin değildi, o nedenle kazmanın çelik ucuyla deliği biraz daha kazıdı. Sessizce çalışıyordu, tünel düşman surlarına iyice yaklaştığı için Fransızları uyandırmaya niyeti yoktu.

Hook duyduğu sesin bu ses olduğu fark etti. Her iki birlik de sessizce çalışmaya gayret ediyordu.

‘Çok yakındalar,’ dedi Hook.

'Cymorth mi, O Arglwydd, ’ tünelcilerden biri mırıldanıp istavroz çıkardı.

‘Ne kadar yakındalar?’ diye sordu Sir John, tünelcinin duasını duymazdan gelerek.

‘Emin değilim, Sir John.’

‘Lanet olası şerefsizler,’ diyen Sir John yere tükürdü.

‘Üstümüzde olabilirler,’ dedi Dafydd ap Traharn, ‘altımızda da olabilirler.’

‘Çok yaklaştıkları belli oluyor,’ dedi Hook, ‘çıkardıkları kazıma sesinden anlaşılıyor.’

‘Kazıma sesi mi?’ diye sordu Galli asker.

‘Öyle duydum, efendim.’

‘Son birkaç adımı da kazıyıp,’ dedi Dafydd ap Traharn ciddi bir ses tonuyla, ‘iblisler gibi üzerimize çullanacaklar.’

‘Bizim de onların gelmesini bekleyen iblislerimiz var,’ dedi Sir John. ‘Tüneli terk etmiyoruz! Bu tünele ihtiyacımız var! Şerefsizlerle yerin altında

çarpışacağız. Onları gömmekle de pek uğraşmamış oluruz, değil mi?'

Savaş yayları tünelde kullanılamayacak kadar uzundu, o nedenle Sir John öğlenleyin yarım düzine kurmalı yay getirdi. 'Tünele girerlerse,' dedi Hook'a, 'onları bunlarla karşılayın. Sonra da baltalarınızı kullanın.'

Kazıma sesi git gide yükseliyordu, öyle ki Dafydd ap Traharn sessiz olmaya çalışmanın gerekli olmadığına karar verdi. Askerler baltalarını kullanmaya başlamış, tünelin ucu gürültü ve tozla dolmuştu. Arada sırada bir balta kayanın içindeki çak-maktaşına sürtünüyor, loş tünel minik bir kıvılcımla aydınlanıyordu. Kayan yıldızlara benzeyen kıvılcımlar Hook'a büyükannesini anımsattı. Yaşlı kadın ne zaman kayan bir yıldız görse istavroz çıkarıp dua ederdi, dualaların yıldız kayarken daha etkili olacağını söylerdi. Hook gözlerini kapatıp Melisande, Peder Christopher ve kardeşi Michael için dua etti. Kardeşi en azından İngiltere'de, Perrill kardeşlerden ve deli rahipten uzaktaydı. 'Bir günlük işimiz daha kaldı,' dedi Dafydd ap Traharn, 'sonra bölmeyi yapmaya başlayabiliriz. İşte o zaman Eriha'nın duvarları gibi yıkacağız kuleyi!'

Piyadeler ve okçular tünelin ucunda oturmuşlardı, kazıdıkça çıkan toprakları taşıyan ve çatıyı desteklemek için yeni kütükler sırtlayan işçilere yol vermek için ayaklarını topluyorlardı. Fransız tünelcilerinin seslerini dinliyorlardı. Felaketin habercisi sesler gittikçe yükseliyordu. Karşı tünel kazıp İngilizlerle karşılaşmayı ümit eden düşman askerlerinin sesiydi bunlar, Hook devamlı tünelin ucundaki duvara bakıyor, zırh kuşanmış düşman askerlerinin çıkacağı büyük deliği görmeyi bekliyordu. Sir John öğleden sonraları vaktinin çoğunu tünelde geçiriyordu, kılıcını çekmişti, suratında ciddi bir ifade vardı. 'Onlara kendi tünellerinde karşılık vereceğiz,' dedi, 'sonra da kulelerini yıkacağız. Yüce İsa aşkına, burası lağım gibi kokuyor!'

'Zaten lağım,' dedi Dafydd ap Traharn. İşçilerden bazıları hastalanmış, habire altlarını pisletiyorlardı.

Sir John o gün geç saatlerde tünelden çıktı ve bir saat sonra başka askerleri tüneli koruyan askerlerin nöbetini devralmaları için gönderdi. Yeni askerler kamburlarını çıkartıp tünelin içine girerken, duvara düşen gölgeleri korkunç görünüyordu. 'Yüce Tanrım,' diye homurdanan bir ses duyuldu, 'burada nefes alınmıyor.'

‘Bize arbalet getirdin mi?’ diye sordu birisi.

‘Evet,’ diye bilgi verdi Hook, ‘hem de hepsi kurulu.’

‘Bırakabilirsin,’ diyen adam nöbetini devraldığı okçulara baktı. ‘Hook? Sen misin?’

‘Sir Edward!’ dedi Hook. Kurmalı yayı yere bırakıp gülüm-_ sedi.

‘Evet, sensin!’ Sir Edward, Lord Slayton’ın askeri, Londra’da Hook’u mahkeme çıkmaktan ve kaçınılmaz sonundan kurtaran adam, gülümsedi. ‘Burada olduğunu duymuştum,’ dedi, ‘nasılsın?’

‘Hâlâ hayattayım, Sir Edward,’ dedi Hook sırıtarak.

‘İsa’ya şükürler olsun! Gerçi burada nasıl yaşanır onu Tanrı bilir ya.’ Sir Edward’in miğferi yaralı yüzünün bir kısmını gölgeliyordu, tünelden gelen sesleri dinledi. ‘Yakındalar!’

‘Öyle sanıyoruz,’ dedi Hook.

‘Sesler aldatıcı olabilir,’ diye araya girdi Dafydd ap Traharn. ‘Hâlâ aramızda on adım olabilir. Yer altında bu kadar ses varken kestirmek güç.’

‘Yani burnumuzun dibinde de olabilirler!’ dedi Sir Edward aksi bir tavırla.

‘Evet, olabilirler!’ dedi Galli asker aynı soğuk tutumla.

Sir Edward kurulmuş arbaletlere baktı. ‘Plan kurmalı yaylarla karşılayıp hepsini öldürmek, öyle mi?’ diye sordu.

‘Plan benim ölmememi sağlamak,’ dedi Dafydd ap Traharn, ‘ama siz tünelin önünü kapatıyorsunuz. Evet, aynen öyle! Çok kalabalıksınız! Bir sürü işimiz var.’

Sir John’un adamları çoktan gitmişti, Hook kendi okçularını arkalarından gönderiyordu. Bir süre duraksadı. ‘Size sakin bir gece dilerim,’ dedi Sir Edward’a.

‘Yüce Tanrım, duana tamamen katılıyorum,’ diyen Sir Edward sırıttı. ‘Seni gördüğüme sevindim, Hook.’

‘Ben de sizi gördüğüme sevindim, efendim,’ dedi Hook, ‘ve teşekkür ederim.’

‘Hadi git de dinlen,’ dedi Sir Edward.

Hook başını salladı, savaş baltasını kaldırıp Dafydd ap Traharn’a hoşça kalın dercesine başını eğdi. Sir Edward’m adamlarının yanından geçerken içlerinden biri Hook’a çelme takıp düşürmeye çalıştı, dönüp baktığında gözleri çukurda, çenesi çıkık bir adam gördü. Bir anlığına yarı karanlıkta gördüğü adamın Sir Martin olduğunu sandı, ancak gördüğü adam rahibin büyük oğlu Tom Perrill’di. İki kardeş de oradaydı, tahta kirişlerin altında eğilmiş duruyorlardı. Hook Perrill’leri görmezden geldi, Sir Edward yanlarındayken kendisine saldıramayacaklarmı biliyordu.

f

Yorgun adımlarla yürüyerek azalmaya başlayan güneş ışığının göründüğü tünel ağzına doğru ilerledi. Melisande’yi düşünüyordu, gittiğinde hazır bulacağı yemeği ve kamp ateşi etrafında söylenen şarkıları düşündü.

Kulaklarını sağır eden bir gümbürtü koptu. Tam arkasından gürleyen bir ses duydu, sonra sanki yer yarılıyormuş gibi bir parçalanma sesi du' uldu. Arkasına dönüp baktığında, yaklaşan bir toz bulutu gördü, tünelin loş ışığında ilerleyen siyah bir toz bulutu, askerler karanlıkta canavara benzeyen gölgeleriyle birlikte yavaşça yürüyordu. Bağrışmalar geliyordu, çelik bir zırhın çıkardığı sesler yankılanıyordu, derken bir çığlık duyuldu. İlk çığlık.

Fransızlar içeri girmişti.

Hook hiç düşünmeden geri dönüp dövüşmeye gitti, sonra variller aklına geldi, tünelin ağzını kapatıp kapatmaması gerektiğinden emin olamadı. Duraksadı. Karanlıktan bir askerin acı feryatları duyuluyordu, korkunç bir sesti bu, sanki bir hayvan beceriksizce iğdiş ediliyor gibiydi. Bir gürleme sesi daha duyuldu, Hook, daha çok sayıda askerin tünelin çatısından indiğini fark etti, karanlıktan

gelen toz bulutları çoğaldı, etrafını göremiyordu. Ancak tozun içinde sendeleyerek kendisine doğru gelen askeri fark etti. Kılıcını çekmiş bir askerdi bu. Siperliklerini kapatmış, iki eliyle kılıcını tutuyordu. Toz bulutuyla kaplı yara karanlık tünelde bu düşman askeri, bir kabustan fırlayıp da gelmiş devasa bir mahluka benziyordu. Zırhı toz ve kireçle kaplanmıştı, Hook bu olağanüstü görüntüyle dehşete düşmüş, askere bakakalmıştı. Askerin kükremesi ile birlikte Hook birden gerçeğe döndü. Düş- t man kılıcını karnına saplamak isteyince yana kaçan Hook, savaş baltasını doğrudan adamın yüzüne sapladı. Baltanın sivri ucu siperliğin kenarından geçti, ancak tepesindeki ağır gülle, miğferi ezip, metali parçaladı. Hook bir okçunun sahip olduğu bütün güçle vurmuştu, devasa mahluk geriye doğru sendeledi, siperliğinin deliklerinden oluk oluk kan fışkırıyordu. Hook Sir John'un öğrettiklerini hatırladı, askerin kılıcını savuramaması için iyice yaklaşıp baltasıyla vurdu, adam yere düşmüştü. Hook'un baltasını savurabileceği yeri yoktu, ancak bütün gücünü kullanıp baltayı adamın kılıç tutan bileğine indirdi, adamın bileği kırılmıştı, baltanın sivri ucunu Fransız askerin miğferi ile göğüs zırhının arasındaki boşluğa sapladı. Fransız askeri o boşluğu kapatmak için ek bir zırh giymişti, ancak baltanın çelik ve sivri ucu zırhın zincirlerinin arasından kolaylıkla geçip adamın boğazına saplandı. Devasa mahluk şimdi normal insan boyutunda gözüküyordu. Siyah kan yerdeki beyaz kireç taşlarına damlarken, Hook tünelin ucundan başka askerlerin geldiğini gördü.

Tünelin ağzına doğru ilerleyen askerler birbirleriyle dövüşüyordu. Hook, ölen devasa mahluktan baltasını çekip çıkardı ve sivri ucunu tanımadığı bir üniforma içindeki düşman askerine sapladı. Balta, düşmanın plaka zırhının çeliğiyle parladı. Garip görünüşlü siperliği Hook'a bakan asker, dönüp kılıcını savururken kılıcı tünelin kirişlerinden birine takıldı, Hook tekrar baltasını sapladı, bu sefer düşmanın ayak bileğine isabet eden baltasını hızla çekti. Fransız askeri dengesini kaybedip düştü. Galli bir tünelci Hook'a doğru sendeledi, karnı yarılmış, bağırsakları dışarı çıkmıştı. Hook adamı omzuyla itip uzaklaştırdı ve baltasının sivri ucunu yerde yatan adamın göğüs zırhının altına sokup iyice itti. Uzun baltayı itip döndürüyor, adamın göğsünü ve midesini yarmaya çalışıyordu, ancak baltanın bir şeye takıldığını fark etti, derken tünelden çıkmaya çalışan askerler Hook'u geriye doğru ittiler. Bunlar Lord Slayton'ın adamlarıydı, Fransızlardan kaçıyorlardı, arkalarında bir avuç dolusu düşman askeri vardı. Karanlıkta yollarını bulmaya çalışan askerler ölülere takılıp düşüyor, lağımın içinde kayıyorlardı. İki asker Hook'u tünelin

kenarına itince Hook tekrar bir mızrak gibi kullandığı baltasını iki eliyle tutup sapladı, fakat akın akın gelen düşman askerleri okçuları itip domuzyuvasına doğru kaçmaya başladı.

'Tutun onları!' diye bağıran Sir Edward'ın sesi tünelin derinliklerinden geliyordu.

Variller. Bir anlığına düşmanlardan kurtulan Hook dönüp tünelin ağzına doğru koştu. Tünelin yüzeye doğru hafif eğilimli olan yerine gelmişti ki birisi çelme taktı ve Hook kireçtaşınm üzerine sert bir biçimde düştü. Ayağa kalkmaya çalıştı, ancak biri karnına tekme indiriyordu. Hook dönüp baktığında Tom ve Robert Perrill kardeşlerin tepesinde durduğunu gördü.

'Çabuk,' diye bağırdı Tom Perrill kardeşine.

Robert kılıcını havaya kaldırdı, ucu aşağıyı gösteren kılıcıyla Hook'un boğazını hedef aldı.

'Kadının benim olacak,' dedi Tom Perrill, ancak Hook tünelden gelen bağrışmalardan ve çığlıklardan Perrill'in sözlerini güçlükle duyuyordu. Domuzyuvasından sesler yükseliyor, saldıran Fransız askerleri İngilizlerle canhıraş çarpışıyordu. Robert Perrill'in kılıcı indi, Hook yerde yuvarlanıp kardeşlerin ayaklarına doğru hamlede bulundu. Robert Perrill karşı duvara çarptığında balta hâlâ Hook'un elindeydi, ayağa kalkıp Thomas Perrill'e döndü, fakat Perrill koşarak kaçtı.

'Ödlek!' diye bağıran Hook Robert'a baktı, kılıcını boş yere sağa sola sallıyor, bağırıyor, bağırıyordu, Hook birden neden bağırdı anladı. Yer zangırdıyordu. Başka bir çığlık, kılıç sesi kadar tiz bir çığlık Hook'un kulaklarında çınladı.

'Yere yat!' dedi Aziz Crispinian.

Yer sallanıyordu, tiz çığlık sesi gürleme sesine karışmıştı, yalnız bu gürleme sesi gökten değil, yerden geliyordu. Hook azizin sözünü dinledi, Robert Perrill'in yanında çömeldi ve tünelin çatısı çöktü.

Sonsuza dek sürecek gibiydi. Kirişler çatırdıyor, gürültü iyice şiddetleniyor ve her şey yıkılıyordu.

Hook gözlerini kapattı. Tiz çığlık sesi geri gelmişti, ama bu sefer ses kafasının içindeydi. Bu ses kendi çığlıydı, korkunun, ölümle karşı karşıya olmanın verdiği dehşetin sesiydi. Toz soluyordu. Biliyordu ki, son gün geldiğinde, ölüler yattıkları yerden kalkacaklardı. Mezarlarından çıkacak, başlarını doğuya, parlak Kudüs şehrine çevireceklerdi, gökyüzünün batısı, güneşten daha parlak olacak, yeni uyanmış ölülerin arasında yoğun bir korku dolaşacaktı. Ağlayışlar, feryatlar olacak, yeni ışığı gören insanlar hayrete düşecekti, ancak bütün ölü rahipler, ayakları batıya doğru gömüldükleri için, mezarlarından çıktıklarında korku içindeki cemaatlerini görecek ve onları rahatlatacaklardı. Her nedense, toprak çöküp yavaşça Hook'un mezarını yaparken Hook Sir Martin'i düşündü, dünyanın son gününde borazanlar gökleri doldurup Tanrı insanlarını almak için geldiğinde göreceği ilk yüz bu sapkın, tatsız, uzun çeneli surat olacaktı.

Çatıdan bir kereste yere düştü, yer sallanıyordu. Hook çömel-mişti, her yer gürlemeye benzeyen bu sesle kaplanmıştı, kafasının içindeki tiz çığlık inlemeye dönüştü.

Sonra sessizlik oldu.

Ani, acı, siyah bir sessizlik.

Hook nefes alıyordu.

'Aman Tanrım,' diye inliyordu Robert Perrill.

Bir şey Hook'un sırtına baskı yapıyordu. Ağırdı, yerinden kalkmayacak gibiydi, ancak Hook'u ezmiyordu. Etraf zifiri karanlıktı.

'Ah Tanrım, lütfen,' dedi Perrill.

Yer tekrar sallandı, boğuk bir patlama sesi duyuldu. Top olmalı, diye düşündü Hook, bağrışan insanların seslerini bile duyabiliyordu, ancak sesler çok uzaktan geliyordu. Ağzına kum dolmuştu. Tükürdü.

Hook'un baltası hâlâ elindeydi, ama kımıldatamıyordu, alet bir şeye takılmıştı. Baltayı bıraktı, nasıl bir yerde olduğunu anlamaya çalıştığında, küçük bir alanda sıkışıp kaldığını anladı. El yordamı ile Robert'ın kafasına dokundu.

‘Yardım et,’ dedi Perrill.

Hook konuşmadı.

Sırtında çatıdan kopan bir kirişin olduğunu fark etti, kiriş eğik vaziyette düşmüş, Hook’a nefes alabileceği bir yer sağlamıştı. Omuruna basınç yapan şey meşeden yapılmış bu kirişti. ‘Ne yapacağım?’ dedi.

‘Yerin üstünden çok uzak değilsin,’ Aziz Crispinian.

‘Bana yardım etmelisin,’ dedi Perrill.

Kımıldarsam ölürüm, diye düşündü Hook.

‘Nick! Yardım et,’ dedi Perrill, ‘lütfen!’

‘Sadece biraz iteceksin,’ dedi Aziz Crispinian.

‘Biraz cesur ol,’ dedi Aziz Crispin sert bir sesle.

‘Tanrı aşkına, yardım et,’ diye inledi Robert.

‘Biraz sağa git,’ dedi Aziz Crispinian, ‘korkma.’

Hook yavaşça kımıldadı. Toprak döküldü.

‘Şimdi kendine bir yol kaz,’ dedi Aziz Crispinian, ‘tıpkı bir köstebek gibi.’

‘Köstebekler ölür,’ dedi Hook. Yuvalarının deliklerini kapatıp korkmuş hayvanları nasıl öldürdüklerini anlatmak istedi, ancak Aziz Crispinian dinlemek istemiyordu.

‘Ölmeyeceksin,’ dedi aziz sabırsızca, ‘ama kazmazsan ölebilirsin.’

Hook iki eliyle toprağı eşeleyerek kendini yukarı itti, içinde bulunduğu boşluğa, ağzına toprak doluyor, bağırmak istiyordu, ancak bağıramıyordu, bacaklarını kullanarak kendini yukarı itti, etrafındaki toprak katman çöktü. Artık burada öleceğinden emindi, ama birdenbire, aniden nefes almaya başladı; temiz hava soluyordu. Görünüşe bakılırsa içine girdiği mezar çok

derin değildi, üzerini örten şey sadece topraktan ince bir kefendi. Açık havadaydı, şaşırarak henüz havanın kararmadığını gördü. Yağmur yağıyordu, ancak gök açıktı, Fransızların gözetleme kulesinden ve yer yer yıkılmış surlardan ok attığını gördü. Hook'a değil ama, siperlerde ve domuzyuvasının kenarında belli belirsiz görünen İngilizlere ok atıyorlardı.

Hook beline kadar toprağın içindeydi. Eğildi ve Robert Perrill'i deri yeleğinden kavrayıp çekti. Toprak, nefes alamayan okçuyu günün son ışıklarına çıkarmasına izin verecek kadar gevşekti. Kurmalı yaydan fırlayan bir ok, Hook'un birkaç santim ötesinde yere saplandı.

Eğreti bir sipere benzeyen bir yapının içindeydi ve siperin yüksek kenarları Hook'u Fransız oklarından koruyordu. Şehri savunan Fransızlar neşeliydi. Tünelin çöktüğünü, İngilizlerin bu felaketten sağ çıkanları kurtarmaya çalıştığını görmüşler, kurtulan İngiliz askerlerini geri püskürtmek için alacakaranlığın puslu havasını oklarıyla dolduruyorlardı.

'Aman Tanrım,' diye bir iç çekti Robert Perrill.

'Yaşıyorsun,' dedi Hook.

'Nick?'

'Beklememiz gerekiyor,' dedi Hook.

Nefesi kesilen Robert Perrill, öksürüp ağzının içindeki toprak parçalarını tükürdü. 'Beklemek mi?'

'Hava kararana kadar hareket edemeyiz,' dedi Hook, 'ok atıyorlar.'

'Ağabeyim!'

'O kaçtı,' dedi Hook. Sir Edward'a ne olduğunu merak etti. Tünelin derin kısmı çökmüş müydü? Fransızlar tüneldeki bütün İngilizleri öldürmüş müydü? Düşman askerleri İngilizlerin tünelinin üzerine tünel kazmış, kazdıkları tünelden aşağı düşmüşlerdi. Hook aniden başlayan dövüşü ve karmaşayı hayal etti, karanlıktaki ölümü ve kendi kazdığı mezarda ölmenin verdiği acıyı düşündü. 'Beni öldürecektin,' dedi Robert Perrill'e.

Perrill hiçbir şey demedi, yarı beline kadar toprağa gömülü bir şekilde duruyordu. Kılıcını kaybetmişti.

‘Beni öldürecektin,’ dedi Hook tekrar.

‘Ağabeyim öldürecekti.’

‘Kılıcı tutan şendin,’ dedi Hook.

Perrill yüzündeki çamuru sildi. ‘Özür dilerim, Nick,’ dedi.

Hook homurdandı, ancak konuşmadı.

‘Sir Martin bize para vereceğini söyledi,’ diye itiraf etti Perrill.

‘Baban mı?’ diye müstehzi bir ifadeyle sordu Hook.

Perrill duraksadı, sonra başını salladı. ‘Evet.’

‘Benden nefret ettiği için mi?’

‘Annen onu reddetmiş,’ dedi Perrill.

Hook güldü. ‘Seninki de kendini satmış,’ dedi sertçe.

‘Anneme cennete gideceğini söylemiş,’ dedi Perrill, ‘bir rahiple yatarsa cennete gideceğini söylemiş. Aynen böyle demiş.’

‘Delinin teki,’ dedi Hook kısaca, ‘su katılmamış deli hem de.’

Perrill duymazdan geldi. ‘Bize para verdi, hâlâ veriyor, verecek de.’

‘Beni öldürmek için mi?’ diye sordu Hook, gerçi Fransızlar Sir Martin’i bu zahmetten kurtaracak gibiydi. Kurmalı yaylardan atılan oklar tünelin çıkmasıyla ortaya çıkan eğreti siperin önünde arkasında uçuşuyordu.

‘Kadınını istiyor,’ dedi Robert Perrill.

‘Sana ne kadar para veriyor?’

‘Birer mark,’ dedi Perrill, Hook’a yardımcı olmak istiyor gibi görünüyordu.

Bir mark. Yüz altmış peni, ya da iki kardeşe birden veriyorsa üç yüz yirmi peni demekti. Bir okçunun elli üç gün çalışıp kazabileceği para. Hook’un hayatının ve Mliesande’nin acısının karşılığı. ‘Yani beni öldürmen gerekiyor öyle mi?’ diye sordu Hook, ‘sonra da kadınımı alacaksın?’

‘O öyle istiyor.’

‘O herif deli namussuzun teki.’ dedi Hook.

‘Bazen iyi davranabiliyor,’ dedi Perrill, acınası bir haldeydi. ‘John Luttock’un kızını hatırlıyor musun?’

‘Hatırlıyorum tabii ki.’

‘Onu alıp götürdü, ama sonuçta John’a parasını verdi, kızın parasını ödedi.’

‘Kıza tecavüz ettiği için yüz altmış peni mi verdi?’

‘Hayır!’ Perrill şaşırmıştı. ‘Galiba iki sterlin vermişti, belki de daha fazlaydı. John mutlu olmuştu.’

Hava hızla kararıyordu. İngilizlerin tünellerini yıktıkları zaman top atmayı planlayan Fransızlar şimdi Harfleur surlarından top üstüne top yağdırıyorlardı. Gülleler domuzyuvasına isabet etikçe şehrin üzerini kalın, siyah bir bulut kaplıyordu.

‘Robert!’ domuzyuvasından bir ses yükseldi.

‘Tom bu!’ dedi Robert Perrill, ağabeyinin sesini tanımıştı. Ağabeyine yanıt vermek istedi, ancak Hook eliyle ağzını kapattı.

‘Sessiz ol,’ diye kükredi Hook. Siperden fırlayan bir ok Hook’un plaka zırhına çarpmış, ancak zırhtan dolayı geri sek-mişti, başka bir ok ise kıvılcımlar saçarak çakmaktaşına isabet etti. ‘Ne olacak şimdi?’ diye soran Hook elini Robert Perrill’in ağzından çekti.

‘Ne demek istiyorsun?’

‘Seni geri götürürsem beni tekrar öldürmeye çalışacaksın.’

‘Hayır!’ dedi Perrill. ‘Çıkar beni buradan, Nick! Kımıldaya-mıyorum!’

‘Peki şimdi ne olacak?’ diye sordu Hook tekrar. Fransızlar o kadar çok ok atıyordu ki, domuzyuvasının keresteden yapılma çatısına dolu yağıyor gibiydi.

‘Seni öldürmeyeceğim,’ dedi Perrill.

‘Ne yapmalıyım?’ diye sordu Hook.

‘Çek çıkar beni Nick, lütfen,’ dedi Perrill.

‘Seninle konuşmuyorum. Ne yapmalıyım?’

‘Sence?’ dedi Aziz Crispin, alaycı bir sesle.

‘Ama bu cinayet olur,’ dedi Hook.

‘Seni öldürmeyeceğim!’ diye ısrar etti Perrill.

‘Kızı tecavüze uğrasın diye mi kurtardık?’ diye sordu Aziz Crispinian.

‘Beni bu pislikten çıkar,’ dedi Perrill, ‘lütfen!’

Ancak Hook uzanıp Fransızların attığı oklardan birini aldı. Ok kolunun yarısı uzunluğunda, iki başparmağı kalınlığındaydı ve arkasında sert tüyler vardı. Ucu paslıydı, ama gene de keskindi.

Perrill’i kolay yoldan öldürdü. Kafasına sert bir tokat attı, okçu sillenin şaşkınlığını üzerinden atamamıştı ki, oku gözlerinden birine soktu. Ok kolayca içeri girdi, PerrilPin beynine girip paslı ucu kafatasına değene kadar Hook oku iyice itti. Okçu debelenip titredi, nefes alamıyordu, sarsıldı, ama gene de gayet hızlı öldü.

‘Robert! ’ Tom Perrill domuzyuvasından bağırıyordu.

Kurmalı yaylardan birinden firlayan ok, yanmış bir evin kalıntıları üzerinde duran taş bacaya çarptı. Ok karanlığa doğru diklemesine indi, İngiliz

siperlerini aşıp arkaya düştü. Hook yaralı sağ elini Robert Perrill'in gömleğine silip ölü adamın gözünden sıçrayan pisliği temizledi, sonra topraktan kurtulup çıktı. Gece olmak üzereydi, topların dumanı kalan azıcık ışığın üzerini örtmüştü. Perrill'in üzerinden geçip domuzyuvasına doğru bir adım atan Hook sendeledi, bacakları henüz normal gücüne kavuşamamıştı. Yanından oklar geçiyordu, ancak Fransızlar karanlıkta iyi nişan alamadığı için domuzyuvasına sağsalim ulaştı. Kalkanın kenarına tutunarak yürüyen Hook, sipere gelince kendini aşağı bıraktı. Mumlar pislikle kaplanmış yüzünü aydınlatıyordu, bütün askerler gözlerini Hook'a dikmişti.

'Kaç kişi kurtuldu?' diye sordu askerlerden biri.

'Bilmiyorum,' dedi Hook.

'İşte,' bir rahip Hook'a bira getirdi. Birayı içene kadar ne kadar susamış olduğunu fark etmemişti.

'Kardeşim?' Thomas Perrill Hook'a bakan askerlerin arasındaydı.

'Bir arbalet oku vurdu, öldü,' dedi Hook kısaca ve Perrill'in uzun yüzüne baktı. 'Tam gözüne girdi,' diye ekledi acımasızca. Perrill Hook'a bakıyordu, bu esnada Sir John Cornewaille gelip siperde oluşan küçük kalabalığı yardı.

'Hook!'

'Hayattayım, Sir John.'

'Pek öyle gözükmüyorsun. Gel.' Sir John Hook'un kolunu kavrayıp kampa doğru yürüdüler. 'Ne oldu?'

'Yukarıdan geldiler,' dedi Hook. 'Çatı çöktüğünde çıkmak üzereydim.'

'Üzerine mi çöktü?'

'Evet, Sir John.'

'Birileri seni çok seviyor olmalı, Hook.'

'Aziz Crispinian seviyor,' dedi Hook. Melisande'yi gördü ve sarılmak için

yanma gitti.

Daha sonra, karanlıkta, kabuslar gördü.

Sir John'un askerleri ertesi sabah ölmeye başladı. Bir piyade ve iki okçu, üçünün de bağırsakları hastalıktan ötürü içi pis su dolu lağımlara dönmüştü. Alice Godewyne öldü. Bir düzine piyade hastaydı, en az yirmi okçu da aynı şekildeydi. Ordu hastalıktan kırılıyor, pislik kokusu kampın üzerinde bir sis perdesi gibi asılı duruyordu. Fransızlar ise her gece surlarını daha da yükseltiyorlar, şafak sökerken İngiliz askerleri siperlere koşup kusuyor ve bağırsaklarını boşaltıyordu.

Peder Christopher da hastalığı kapmıştı. Melisande çadırına gittiğinde titriyordu, yüzü solmuş, kendi pisliğinin içinde yatıyordu; yerinden kalkmaya hali kalmamıştı. 'Biraz fındık yedim,' dedi Melisande'ye.

'Fındık?'

'Les noix, ' diye açıkladı peder. 'Bilmiyordum.'

'Bilmiyordun?'

'Şimdi doktorlar fındık ya da lahana yememem gerektiğini söylüyorlar. Fındık yememem gerektiğini bilmiyordum.'

Melisande rahibi temizledi. 'Beni daha da hasta edeceksin,' diye yakındı rahip, ancak karşı koyamayacak kadar güçsüzleş-mişti. Melisande rahibe bir battaniye buldu, ama sıcak dayanılmaz olunca hasta adam battaniyeyi çekip attı. Harfleur'un üzerinde durduğu toprakların çoğu hâlâ sular altındaydı, suların sıcakla ısınmasıyla birlikte havaya buhar doluyordu. Toplar hâlâ ateşleniyordu, ama daha seyrek aralıklarla, zira Felemenkli topçular da salgından kırılmıştı. Askerlerin hepsinin bir işi vardı. Kralın hizmetindeki askerler ölüyor, büyük lordlar can veriyordu. Ölüm melekleri geniş, siyah kanatlarını açmış, İngiliz kampının üzerinde dolaşıyordu.

Melisande biraz böğürtlen bulmuştu, Sir John'un aşçılarından da biraz arpa istedi. Arpa ile böğürtlenleri kaynatıp balla tatlandırdıktan sonra Peder Christopher'a kaşıkla yedirdi. 'Öleceğim,' dedi rahip.

‘Hayır,’ dedi Melisande inatçı bir tavırla, ‘ölmeyeceksiniz.’

Kralın şahsi doktoru, Efendi Colnet, Peder Christopher’ın çadırına geldi. Genç ve ciddi bir adamdı, soluk bir yüzü ve Peder Christopher’ın pisliğini koklamak için kullandığı küçük bir burnu vardı. Koklayarak bir kanıya yaramayınca rahibin kolunda bir oluk açtı ve kanını akıttı. ‘Kızın yaptıklarının size bir zararı yok,’ dedi.

‘Tanrı ondan razı olsun,’ dedi Peder Christopher.

‘Kral size şarap gönderdi,’ dedi Efendi Colnet.

‘Majestelerine benim için teşekkür edin.’

‘Harika bir şaraptır,’ diyen Colnet kesik kolu becerikli hareketlerle sardı, ‘ancak piskoposa bir faydası olmadı.’

‘Bangor Piskoposu öldü mü?’

‘Bangor değil, Norwich. Dün öldü.’

‘Yüce Tanrım,’ dedi Peder Christopher.

‘Onun da kanını akıtmıştım,’ dedi Efendi Colnet, ‘kurtulacağını sanıyordum, ama Tanrı aksine karar verdi. Yarın tekrar geleceğim.’

Norwich Piskoposu’nun ölü bedeni dört parçaya bölündü, etini kemiklerden ayırmak için bir kazanda kaynatıldı. Kaynayan pis kokulu sıvı uzakta bir yere döküldü, kemikler ise keten beze sarılıp bir tabutla sahile götürüldü, böylelikle bütün yaşamı boyunca imtina etmeye çalıştığı piskoposluk bölgesinde gömü-lebilecekti. Ölülerin çoğu sadece üstünkörü çukurlara atıldı, bedenlerin gömülmesi için toprağın yerden biraz yüksekte olması yetiyor, ayrıca çukur kazılmıyordu. Fakat daha çok asker öldükçe yer kalmıyor, gömecek çukur bulunamadığından cesetler gelgit düzlüğüne taşınıp vahşi köpeklerin, martıların ve sonsuzluğun merhametine bırakılıyordu. Ölülerin ve yanan ateşlerin ağır ve pis kokusu bütün İngiliz kampına yayılmıştı.

Hook’un çöken tünelden kurtulmasından iki gün sonra Harfleur’un surlarından birdenbire top atışları başladı. Fransız garnizonu toplarını doldurmuş

ateşliyordu, ağır darbelerle hasara uğramış şehri duman kaplamıştı. Fransızlar surlardan sarkıp tezahürat yapıyor, flamalarını sallandırıyorlardı.

‘Gemileri gelmiş,’ diye açıkladı Sir John.

‘Gemi mi?’ diye sordu Hook.

‘Tanrı aşkına, geminin ne olduğunu bilmiyor değilsin ya!’ ‘Ama nasıl?’

‘Bizim lanet filo uyurken gelmiş, işte böyle! Şimdi namussuzların yemeği var. Tanrı’nın cezaları.’ Tanrı saf değiştirmişe benziyordu, çünkü Harfleur’un savunma hattı tahrip görmüş ve yer yer yıkılmış olsa da devamlı surette yenileniyordu. Yeni yapılan surlar eskilerini destekliyor, Fransız garnizonu her gece hendeklerini genişletiyor, duvarlarındaki gediklerin önüne yeni setler yapıyorlardı. Havada uçuşan arbalet oklarının sayısı azalmıyordu, bu da şehirde iyi miktarda levazım depoladıklarını gösteriyordu, belki de gelen gemi beraberinde mühimmat getirmişti. İngilizler ise gittikçe daha çok hastalanıyordu. Sir John, Peder Christopher’ın çadırına girip rahibe baktı. ‘Nasıl?’ diye sordu Melisande’ye.

Melisande omuz silkti. Hook’un gördüğü kadarıyla rahip çoktan ölmüştü; hiç kımıldamadan yatıyordu, ağzı hafifçe aralık, benzi ise bembeyazdı.

■

‘Nefes alıyor mu?’ diye sordu Sir John.

Melisande evet dercesine başını salladı.

‘Tanrı yardımcımız olsun,’ dedi Sir John ve çadırdan çıktı, tekrar ‘Tanrı yardımcımız olsun,’ diyip, şehre baktı. İki hafta önce almış olmaları gereken şehir olduğu yerde duruyor, yeni barikatlarıyla hâlâ kendini savunuyordu.

Bununla birlikte, iyi haberler de yok değildi. Sir Edward Derwent ölmemiş, Harfleur’da esir alınmıştı, Dafydd ap Traharn da öyle. Garnizonu teslim olmaya ikna etmek için boş yere çabalayan elçiler, tünelin ucundaki askerlerin nasıl teslim olduklarını anlattı. Çöken tünel terk edilmişti, ancak Harfleur’un

doğu kanadında, surlara doğru yeni tüneller açılıyordu. En iyi haber de Fransızların şehre takviye göndermek için kılını dahi kıpırdatmamasıydı. İngiliz muhafizlar bir iz bulmak için şehri dolaşıyorlardı, ancak görünen o ki hastalıktan zayıflayan İngilizlere saldırmak için hiç bir Fransız ordusu gelmiyordu. Harfleur çürümeye terk edilmişti, ancak, önce kuşatmacıların yok edileceği belli oluyordu.

'O kadar para,' dedi Sir John umutsuzca, 'yaptığımız tek şey birkaç kilometre yürüyüp, mezarların ve bok çukurlarının lordu olmak.'

'Niye buradan ayrılmıyoruz?' diye sordu. 'Sadece yürüyüp gitsek?'

'Çok aptalca bir soru,' dedi Sir John. 'Burası yarın teslim olabilir! Bütün Hıristiyan alemi bizi izliyor. Kuşatmayı terk edersek, zayıf görünürüz. Üstelik, içerilere yürüsek dahi Fransızları bulamayabiliriz. Artık İngiliz ordusundan korkmaları gerektiğini biliyorlar ve bizden kurtulmanın en iyi yolunun kendilerini bir kaleye hapsetmek olduğunu da öğrendiler. Hayır, bu lanet şehri bırakamayız.'

'O zaman neden saldırmıyoruz?' diye sordu Hook.

'Çünkü çok fazla adamımızı kaybettik,' dedi Sir John. 'Bir düşün, Hook. Oklar, toplar, mancınıklar, gülleler, biz ilerlerken öldürecekler, sonra surları aştığımızda yeni bir hendeğin kazıldığını göreceğiz, sonra bir sur daha, yine mancınıklar, oklar, gülleler. Yüz ölü ve dört yüz yaralıyı göze alamayız. Buraya Fransa'yı fethetmeye geldik, bu pislik çukurunda ölmeye değil.' Yere bir tekme savurdu, sonra açıklarında altı İngiliz gemisinin demirlediği sahile baktı. 'Harfleur garnizonunun komutanı ben olsaydım,' dedi, 'ne yapacağımı biliyorum.'

'Ne yapardınız?'

'Saldırırdım,' dedi Sir John. 'Yarımız sakatken saldırırdım. Şövalyelikten bahsediyoruz Hook, biz şövalyeyiz. Bir kibarca savaşırız! Ama bir savaş nasıl kazanılır biliyor musun?'

'Acımasızca savaşarak, Sir John.'

‘Acımasızca savaşarak, Hook. Şeytan gibi savaşıp, şövalyeliği cehenneme yollayacaksın. O aptal değil.’

‘Şeytan mı?’

Sir John başını salladı. ‘Hayır, Raoul de Gaucourt. Garnizon komutanı,’ diyen Sir John başıyla Harfleur’u işaret etti. ‘O soylu bir beyefendidir, Hook, ama aynı zamanda savaşçıdır. Hiç aptal değildir. Ben Raoul de Gaucourt olsaydım, hemen şimdi canımıza okurdum.’

Ve ertesi gün, Raould de Gaucourt aynen öyle yaptı.

<

‘Uyan, Nick!’ Thomas Evelgold bağırıyordu. Yüzbaşı, Hook’un uyuduğu korunağa eliyle vuruyordu, o kadar hızlı vuruyordu ki Hook ve Melisande’nin üzerine kurumuş yapraklar ve ot kalıntıları döküldü. ‘Lanet olsun, uyan!’ Evelgold tekrar bağırdı.

Hook gözlerini açtı, etraf karanlıktı. ‘Tom?’ dedi, ancak Evelgold çoktan diğer okçuları uyandırmaya gitmişti.

İkinci bir ses okçuların derhal toplanmasını söylüyordu. ‘Zırh! Silahlar! Çabuk! Kaldırın kıçınızı! Hepinizi burada istiyorum, hemen! Hemen!’

‘Ne oluyor?’ diye sordu Melisande.

‘Bilmiyorum,’ dedi Hook. Zırh gömleğini buldu, kafasından geçirirken derinin ağır kokusunu duyabiliyordu. Ağır ve hantal zırhı göğsünden aşağı indirdi. ‘Kılıç kemerim?’

‘Al,’ diyen Melisande diz çökmüştü. Kamp ateşlerini canlandırıyorlardı, alevlerin kızıllığı gözlerine yansımıştı.

Hook üzerinde Aziz George arması olan kısa cüppesini giydi, kuşatmada yer alan her askerin bu nişanı takması gerekiyordu. Çizmelerini giydi, Soissons’da aldığı yepyeni çizmeler eskimiş, dikiş yerleri atmıştı. Kemerini taktı, yayını kılıfından çıkarıp ok torbasını aldı. Savaş baltasına uzun deri bir şerit bağlayıp omzuna astı ve karanlığa çıktı. ‘Geri döneceğim,’ dedi Melisande’ye.

‘Casque!’ diye bağırdı arkasından, *‘casque!’* Hook geri dönüp Melisande’den miğferini aldı. Birden içinde onu sevdiğini söyleme isteğini duydu, ama Melisande korunağa girmişti, Hook da bir şey demedi. Gecenin sona erdiğini hissedebiliyordu. Yıldızların rengi solmuştu, birazdan şafak sökecek ve inatçı şehri aydınlatacaktı. İleride bir kargaşa kopuyordu, kuşatma alanındaki alevler yükselmiş, garip gölgeler büyüyerek yere vuruyordu.

‘Buraya! Buraya!’ Sir John kamp ateşlerinin en büyüğünün arkasında dikilmiş bağırıyordu. Okçular hızlıca toplanıyor, ancak plaka zırhlarını giymeleri vakit alan piyadelerin gelmesi zaman alıyordu. Sir John pahalı plaka zırhını giymemiş, diğer okçular gibi zırh gömleğini ve cüppesini üzerine geçirmişti. ‘Evelgold! Hook! Magot! Candeler! Brütte!’ diye seslendi Sir John. Walter Magot, Piers Candeler ve Thomas Brütte diğer üç onbaşıydı.

‘Burada, Sir John!’ diye yanıtladı Evelgold.

‘Namussuzlar karşı taarruza geçmişler,’ dedi Sir John telaşla. Bağrışmaların ve çeliğin çelikle çarpışma seslerinin nedeni buydu. Harfleur garnizonu, domuzyuvası ve top siperlerine saldırmak üzere hücuma geçmişti. ‘Şerefsizleri öldürmemiz gerekiyor,’ dedi Sir John. ‘Doğrudan domuzyuvasına saldıracağız. Bazılarımız saldıracak, ama sen değil, Hook! Zalim’i biliyor musun?’

‘Evet, Sir John,’ dedi Hook. Zalim, Harfleur’a gülle atan devasa mancınığın adıydı, kuşatma silahlarından denize en yakın olan bu mancınık İngiliz hattının sağ ucunda duruyordu.

‘Adamlarını oraya götür,’ dedi Sir John, ‘oradan domuzyuva-sına doğru içeri gireceksiniz, anladın mı?’

‘Evet, Sir John,’ dedi Hook tekrar. Yayının bir ucunu yere yaslayıp kirişi üstteki kertikten geçirerek ucuna bir düğüm attı.

‘O halde git! Hemen!’ diye kükredi Sir John, ‘öldürün şu şerefsizleri!’ Döndü. ‘Sancağım nerede! Sancağımı istiyorum! Lanet sancağımı getirin!

Artık Hook’un emrinde on altı askeri vardı. Aslında yirmi üç kişilerdi, ancak yedisi ya ölmüş ya da hastalanmıştı. Leure

Kapısı'ndan hücum eden düşmanın doldurduğu çukurları ve top siperlerini on yedi askerin nasıl aşacağını düşündü. Belli ki Fran-sızlar kuşatma silahlarının çoğunu ele geçirmişti, çünkü adamları ile güneye doğru ilerlerken İngilizlere ait top siperlerinde yanan alevleri ve aceleyle koşuşturan askerlerin gölgelerini seçebiliyordu. Hook'un yanından okçu ve piyade birlikleri geçti, hepsi de savaşmaya gidiyordu. Hook kılıçların birbirine çarpma seslerini duyabiliyordu.

'Ne yapacağız, Nick?' diye sordu Daleli Will.

'Sir John'u duydun. Zalim'den başlayıp içeriye gireceğiz.' Hook kendinden nasıl bu kadar emin konuştuğuna hayret etti. Sir John aceleyle tam olarak ne olduğu anlaşılamayan emirler yağdırmış, Hook da Sir John'un emirlerine uymuştu, ancak, ne yapması gerektiğini bilmiyor, anlamaya çalışıyordu. Sir John piyadelerini topluyor, okçularının çoğunu tutuyordu, muhtemelen düşmanın eline geçmiş gibi görünen domuzyuvasına saldıracaklardı, peki neden Hook'u diğer okçulardan ayırmıştı? Çünkü, diye karar verdi Hook, Sir John kanatların korunmasını istiyordu. Sir John ve adamları çarpışacak, düşmanları Hook'un önüne kadar getirecekti, böylelikle okçular düşmanı kolaylıkla öldürebilecekti. Planın ne kadar basit olduğunu anlayan Hook, birden kendisiyle gurur duydu. Sir John, Tom Evelgold ya da diğer yüzbaşılarından birini gönderebilirdi, hepsi de Hook'tan daha büyük ve daha deneyimliydi, ancak Sir John Hook'u seçmişti.

Zalim'de ateşler yanıyordu, ancak Fransızlar yakmamıştı. Bu ateşler mancınığın durduğu siperleri koruyan askerlerin yaktığı kamp ateşleriydi, alevler devasa silahın korkunç kirişlerini aydınlatıyordu. Gece boyunca silahı koruyan bir düzine okçu, kirişleri çekilmiş yaylarıyla bekliyordu, yamaçtan gelen adamları görünce yaylarını Hook'a yönelttiler. 'Aziz George!' diye bağırdı Hook, 'Aziz George!'

Yaylar indirildi. Muhafizlar tedirgin olmuştu. 'Neler oluyor?' diye sordu içlerinden biri Hook'a.

'Fransızlar burada.'

'Biliyorum, ama neler oluyor?'

‘Bilmiyorum!’ Hook dönüp adamlarını saydı. Babasının öğrettiği şekilde, çobanların koyunları sayarken yaptığı gibi *yain, tain, eddero* diye başlayarak saydı ve askerler *bumfiî* ’te, yani on beşte bitti. Kalan son adamını aradı, ama bir değil iki asker vardı. *Tain-o-bumfit* mi? Hook on yedinci askerin kısa boylu minyon biri olduğunu gördü, elinde kurmalı yay vardı. ‘Tanrı aşkına, kızım, geri gön,’ dedi, ancak sonra Melisande’yi unuttu. Tom Scarlet okçuları uyarmak için bağırınca arkasına dönen Hook bir grup adamın Zalim’e doğru koşup top çukurundan mancınığa doğru sürünerek yaklaştığını gördü. Yaklaşan askerlerden bazılarının elinde meşaleler vardı, parlak alevleri miğferleri, kılıçları ve baltaları aydınlatıyordu.

‘Haç yok!’ diye uyardı Tom Scarlet. Bu, siperdeki askerlerin Aziz George nişanı takmadığı anlamına geliyordu. Gelenler Fransız’dı, Zalim’in siperine dizilmiş okçuları görünce bağırmaya başladılar, ‘Saint Deniş! Harfleur!’

‘Oklar!’ diye bağırdı Hook, askerleri derhal ok atmaya başladı. ‘Öldürün onları!’

Düşmanla aralarında kısa bir mesafe vardı, aradaki uzaklık elli adımdan daha azdı. Saldırganlar içeriye girmelerini engelleyen siper duvarları nedeniyle kolay birer hedef haline gelmişti. Atılan ilk oklar düşman askerlerini vurmuş, hedeflerine isabet eden oklar düşmanın bağrışmalarını hemen susturmuştu. Ok atan yaylar keskin sesler çıkarıyor, her kiriş bırakılışında kısacık bir sesle beraber tüyler havaya fırlıyordu. Okların arkasındaki tüyler, hedeflerine ulaşınca aniden duran minik beyaz titreşimler gibi gözüküyordu. Hook’a zaman durmuş gibi geliyordu. Torbasından ok alıyor, yayın üzerine koyuyor, oku kaldırıyor, kirişi çekiyordu, heyecan, korku ya da endişe yoktu. Daha torbasından çıkarmadan attığı okların nereye gideceğini biliyordu. Yaklaşmakta olan düşman askerlerinin karınlarını hedef alıyor, yanan ateşlerin ışığında oklarının isabet ettiği adamların iki büklüm olup düştüğünü görüyordu.

Düşmanın hücumu taş duvara çarpmışlar gibi sona ermişti. Siper yan yana altı askerin yürüyebileceği kadar genişti, önden gelen Fransızların tümü İngilizlerin attığı oklarla şişlenmiş, yerde yatıyor, arkalarından gelenle] ise onlara takılıyor ve gene ok yağmurundan nasibini alıyordu. Okların bazıları plaka zırhtan sekiyor, bazıları ise metali delip geçiyordu, atılan oklar zırhı delemese bile askeri geriye düşürecek kadar güçlüydü. Düşman fırsat

bulabilse Zalim'e ulaşacaktı, ancak siper duvarları onları engelliyor, karanlığı delen ok uçları üstlerine yağıyordu. Hücum eden düşman askerleri arkalarında çoğunun kıpırdamağı bir insan yığını bırakarak dönüp kaçtı. 'Denton! Furnays! Cobbold!' diye seslendi Hook, 'namussuz heriflerin öldüğünden emin olun. Geri kalanlar benimle gelsin!'

Üç adam çukura atlayıp kılıçlarını çekerek yaralılara yaklaştı. Bu sırada Hook yayma ok geçirmiş siperlerin üzerinde ilerliyordu. İlerideki domuzyuvasının yanında ve en büyük topları olan Kral'ın Kızı'nın bulunduğu geniş çukurun içinde çağrışan askerleri görebiliyordu. Alevler yükselmişti, ancak bu Hook'un vazifesi değildi. Onun görevi Sir John'un istediği gibi kanatları korumaktı.

Zemin çukurlu ve bozuktu, kazılmaktan ve Fransız toplarından delik deşik olmuştu. Harfleur'da devasa mancınıkların attığı gülleler yolları dağıtmıştı, tıpkı kuşatma başladığında yanan evlerin kalıntıları gibi gözüküyorlardı. Ancak şimdi, doğuda görünmeye başlayan cılız ışıkla birlikte şafak sökmeye başlamış, kalıntıların gölgesi yere vuruyordu. Hook'un kafasının yanından bir arbalet oku geçti, okun Mesih adındaki topun bulunduğu top çukuruna mevzilenen düşman askerleri tarafından atıldığını anladı.

'Will! Şu şerefsizleri oyala.'

'Hangi şerefsizler?'

'Mesih'i ele geçiren şerefsizler!' diyen Hook Daleli Will'in kolundan tutup top çukuruna çevirdi, Mesih siperlerden yirmi adım mesafede kara bir gölge gibi görünüyordu. Karanlıkta belli belirsiz görünen tahta perdelerden biri ile Harfleur'un attığı oklardan ve güllelerden korunmuştu, ancak bu eğimli perde düşmanın topu ele geçirmesine engel olamamıştı. 'Çukura atabildiğin kadar çok ok at,' dedi Hook Will'e, 'ama topa ulaştığımız zaman ok atmayı kes.' Hook altı adamını Will'a doğru itti. 'Will'in emirlerine uyacaksınız,' deyip Will'e döndü, 'sen de Melisande'ye göz kulak olacaksın,' dedi, zira Melisande hâlâ asker grubuyla birlikteydi. 'Kalanlar, arkamdan gelin.'

Başka bir arbalet oku ıslık çalarak yakından geçti, ancak Hook'un adamları hızlı hareket ediyordu. Daleli Will ve yarım düzine okçusu çukurun arkasındaki açıklıktan ok atabilmek için doğuya doğru ilerliyorlardı, Hook ise Mesih'in

yan tarafına doğru koşuyordu. Geniş çukura atlayıp altı askerinin kendisine katılmasını bekledi. ‘Bundan sonra ok yok,’ dedi okçularına.

‘Ok yok mu? Biz okçuyuz!’ diye homurdandı Will Sclate. Will Sclate hep homurdanırdı. Sevilen biri değildi, arkadaşlık etmek için fazla suratsız, okçuların sohbetlerine katılabilmek içinse fazla kalın kafalıydı, ama oldukça iri ve fazlasıyla kuvvetliydi. Sir John’un sahip olduğu arazilerden birinde yetişmişti. Bir işçinin oğluydu, o da babası gibi hayatı boyunca tarlalarda çalışmayı düşünüyordu. Ancak Sir John oğlanın ne kadar güçlü olduğunu görmüş ve ok atmayı öğrenmesinde ısrar etmişti. Şimdi bir okçu olarak, herhangi bir işçiden çok daha fazla para kazanıyordu, ancak yavaştı ve bir zamanlar çapayla çalıştığı killi topraklar kadar inatçıydı.

‘Sen askersin,’ diye bağırdı Hook okçuya, ‘o yüzden diğer silahlarını kullanacaksın.’

‘Ne yapacağız?’ diye sordu Geoffrey Horrocks. Sir John’un okçuları içinde en genç olanıydı, sadece on yedi yaşındaydı, babası avcıydı.

‘Gidip birkaç şerefsiz öldüreceğiz,’ dedi Hook. Yayını omzuna asıp baltasını eline aldı. ‘Ve hızlı olacağız! Arkamdan gelin! Şimdi!’

Siperin yüzeyini tırmanan Hook, seti oluşturan toprak dolu sepetlerden kalan kalıntıların üzerinden atladı. Mesih’in çukurunda yanan ateşin yaydığı ışığı görüyor, solundan, Daleli Will ile adamlarının sıralandığı yerden gelen tiz kiriş seslerini duyabiliyordu. Çukurdan bir bağrışma duyuldu, bir bağrışma daha, bir ok ucu topun yan tarafına çarparken tiz bir ses yükseldi. Yedi okçu çukura ok atıyordu. Bir dakikada kolaylıkla altmış ya da yetmiş ok atabiliyorlardı, oklar yarı karanlığı yarıp top çukurunu ölümle dolduruyor, ölmek istemeyen Fransızlar çömelmek zorunda kalıyordu.

Derken Hook ve adamları kanattan Fransızların üzerine atladı. Fransızlar geldiklerini görmemişti, çünkü oklar üzerlerinde ıslık atıp uçuyor, onlar da korunabilmek için çömeliyordu. Devasa tahta perde, Harfleur’a bakan yüzünde muhteşem bir korunak sağlıyordu, ancak çukur, içindekileri arkadan saldıranlardan korumak üzere tasarlanmamıştı. Will’in okları büyük boşluktan geçip devasa çukura düşüyordu. Hook çukurun kenarındaki sipere atlayıp okların durması için dua etti.

Durmuş olmalıydılar, çünkü adamlarından hiçbirine ok isabet etmemişti. Okçular Hook'u takip edip saz sepetlerin üzerinden geçerken savaş naraları atıyorlardı, öldürmeye başladıkları halde naraları kesilmemişti. Hook atlarken baltasını sallıyordu, silahın kurşunla ağırlaştırılmış çekiç kısmı yere çömelen bir Fransız askerinin miğferini parçaladı. Hook, baltanın metale girip düşmanın kafatasının ve beynin dağıldığını hissetti. Askerlerden biri Hook'un sağ tarafında yükseldi, Sclate adamı inanılmaz bir rahatlıkla geriye savururken, Hook mancınığın öbür ucuna geçti. Doğrudan mancınığın namlusunun öteki tarafına atlamıştı.

Çukurun öbür tarafına atlayan Hook ayağını basacak sağlam bir yer bulamayıp sert bir biçimde düştü. Aniden damarlarında gezen soğuk korkuyu hissetti. Onu en çok korkutan yerde ve saldırıya açık olmasıydı, üstelik yere düştüğü sırada sırtındaki yayı zarar görmüş olabilirdi. Daha sonraları çarpışmayı anımsadığında, korktuğunu ama coşku içinde olduğunu da hatırlayacaktı. Askerlerin çığlıkları, parlak kılıçlar ve metalin birbirine sürtünürken çıkardığı sesleri hayal meyal hatırlayacak, fakat bu karmaşanın içinde, ayağa kalktığı ve çukurun karşısındaki askeri gördüğü anı unutmayacaktı. Asker plaka zırh giymişti, zırhını kaplayan cüppesinin üzerinde yanan bir mızrağın saplandığı kırmızı bir yürek vardı. Elinde kılıcını tutuyordu. Siperliklerini kaldırmıştı, gözleri meşalelerin alevlerini yansıtıyordu. Hook gözlerindeki korkuyu gördü, ama adama acıma hissi duymadı. Ya öldürürsün, ya da ölürsün, diyen Sir John'u hatırladı. Hook askere doğru koştu, iki eliyle kabzasından kavradığı baltasını dik tutuyordu, adamın kılıç hamlesini atlatıp baltanın sivri ucunu Fransız askerin diyaframına sapladı. Balta, askerin göğüs zırhını parçalayıp, karnın alt kısmını korumak için yapılmış zırha çarptı. Ancak hiçbir zırh balta darbesine karşı koyamazdı; baltanın sivri ucu adamın karnına girdiğinde, adamın gözlerinin dehşetle açıldığını gördü.

Baltanın mızrağa benzeyen keskin ucu çeliği, altındaki gömleği, deriyi, kası ve bağırsakları delip Fransız'ın omurlarına kadar girdi. Adam martı çığlığına benzer bir ses çıkararak inledi, asker darbenin etkisiyle top çukurunun ön tarafına düşerken Hook savaş narası atıyordu. Hook baltasını geri çekti, ancak baltayla birlikte adam da geldi, çünkü silahın ucu adamın etine takılmıştı. Hook çizmesini et ve zırh karışımına dayadı, bacağıyla destekleyip baltayı çıkarana kadar asıldı. Tekrar hamlede bulundu, ancak adam dizlerinin üzerine düşünce durdu. Hook etrafında döndü, kendini savunmaya hazırdı, fakat

çarpışma çoktan sona ermişti. Çukurda sadece sekiz adam vardı. Zalim'e doğru ilerleyen Fransız birliği ile oraya gitmiş, ok yağmuruna tutulunca kaçan Fran-sızlar tarafından orada bırakılmış olmalıydılar. Görevleri topu yıkmaktı, bunun için kullandıkları büyük balta, topun devasa milinin üzerindeki ağır koruma perdesine eğim veren bocurgatın yanında duruyordu. Bocurgatı baltayla parçalamaya çalışmışlardı, ancak biri dışında hepsi ölmüştü.

'Topa baltayla zarar veremezsin!' dedi Tom Scarlet. Yaşayan Fransız askeri inliyordu.

'Yaralı var mı?' diye sordu Hook.

'Ben bileğimi burktum,' dedi Horrocks. Hızlı hızlı soluyordu, gözleri şaşkınlıktan, ya da korkudan olsa gerek fal taşı gibi açılmıştı.

'Düzelir,' dedi Hook. 'Hepimiz buradayız değil mi?' Bütün adamları oradaydı, Daleli Will altı okçusu ve Melisande ile sipere tırmanıyordu. Yaralı Fransız inleyip bacaklarını kendine doğru çekti. Kalın bir yelek dışında hiç zırh giymemişti, Will Sclate adamın göğsüne baltasını saplamış, yeleği parçalanan Fransız kandan sırılsıklam olmuştu. Hook, adamın önündeki kanlı kaburga ve ciğer yığınını görebilivordu. Adam inledikçe ağzından köpürerek siyah kanlar akıyordu. 'Şunun acısına son verin,' diye emretti Hook, ancak okçular adama bakmakla yetindi. 'Ah, Tanrı aşkına,' dedi Hook. Cesetlerden birinin üzerinden atlayıp baltasının ucunu adamın boğazına sapladı.

Daleli Will çukurdaki ceset yığınına baktı. 'Bu, salak heriflerin böyle bir şeyi son kez denemesidir!' dedi. Sir John'u taklit ederek konuşmaya çalışmıştı, ancak sesinde acı, gözlerinde korku vardı.

Melisande Will'in arkasında duruyordu. Boş gözlerle önce ölü Fransızlara, sonra da Hook'un baltasından damlayan kana ve okçunun gözlerinin içine baktı. 'Burada olmaman gerekiyor,' dedi Hook sertçe.

'Kampta kalamam,' dedi Melisande, 'rahip gelebilir.'

'Biz ona göz kulak oluruz, Nick,' dedi Daleli Will, sesi hâlâ gergin geliyordu. Bir adım atıp düşen meşalelerden birini eline aldı, halbuki doğudan gelen ışık etrafı görmeye yetiyordu artık. 'Yaptıklarına bak,' dedi.

Fransızlar Mesih'in namlusunu çevreleyen demir yivlerden ikisini büyük baltaları ile kesmeyi başarmıştı. Hook bu hasarı daha önce fark etmemişti, ancak yivler kesildiğine göre artık topu kullanamayacaklardı, çünkü top bu haldeyken ateşlenirse namlusunun ağzı genişleyip ayrılır, çukurdaki herkesin ölmesine yol açabilirdi. Hook bununla ilgilenmiyordu. 'Şerefsizlerin üstlerini arayın,' diye emretti adamlarına. Fransız ölülerinin üstünü arayan üç okçu, gümüş zincirler, paralar, broşlar ve kabzası mücevherle süslenmiş bir hançer buldu. 'Daha sonra bölüşürüz,' diye karar verdi Hook. 'Şimdi buradan çıkalım, hadi! Yaylar!'

Çukura düşerken sırtında taşıdığı yayı zarar görmemişti. Yayını sol eline aldı, baltasını sol omzuna astı ve kirişe bir ok yerleştirdi.

Önünde, domuzyuvası ile Kral'ın Kızı'mn durduğu çukurun etrafında çarpışma sürüyordu. Fransızlar ikisini de ele geçirmişlerdi, ancak İngilizler kamplarından çıkıp gelmişlerdi. Fransız-lardan sayıca üstünlerdi ve düşman askerlerini geri çekilmeye zorluyorlardı. Çalman borazanlar, İngilizlerin Fransızlara çarpışmayı bırakıp Harfleur'a geri çekilmelerini söyledikleri anlamına geliyordu. Alevler domuzyuvasının ağır kütüklerini yalıyordu. Askerler dövüşüyor, kılıçlarını savurup birbirlerine saplarken metal silahları parlıyordu. Hook Sir John'un şahlanmış aslanlı sancağını aradı, bayrağı sol tarafında gördü. Sir John'un adamları ana siperin karşısında dövüşüyor, saldırganların sol kanadını oluşturan çok sayıdaki Fransız'ı geriye çekilmeye zorluyorlardı. 'Yaylar!' diye emretti Hook.

Kirişi sağ kulağına kadar çekti. Fransızlar gerisin geri şehre toplanmışlardı fakat koşmaya cesaret edemiyorlardı, çünkü İngilizler oldukça yakınlarındaydı, bu nedenle dövüşüyorlar ve Sir John'un adamlarını siperlere geri göndermeye çalışıyorlardı. Yüzleri Hook'a dönük değildi, okçunun kendi taraflarında olduğundan bihaberlerdi. 'Düzgün hedef alın,' diye bağırdı Hook, okların hiçbirinin İngilizlere gitmesini istemiyordu. Kirişi bıraktı, bir savaş oku daha aldı, ilk attığı ok düşmanı sırtından vururken, ikinci oku yarıya kadar çekmişti bile. Kirişi tekrar sonuna kadar çekti, bir Fransız askerin dönüp baktığını gördü. Ok adamın yüzüne girdi, birden düşman koşarak kaçmaya başlamış, bu beklenmedik saldırı karşısında yenik düşmüşlerdi.

Bir arbalet oku Hook'un tam önüne düştü. Harfleur'un surlarından bir ateşlenme sesi duyuldu, yere isabet eden gülle kalın bir toprak katmanını

kaldırarak düştü. Okçuların tam arkasına düşen gülle ile birlikte dumanların arasından çok sayıda ok atılmaya başladı. Kısa arbalet okları ses çıkararak yere düşüyordu, Hook tüylerinin şeklinin bozulmuş olabileceğini düşündü, muhtemelen iyi bir şekilde muhafaza edilmemişlerdi. Oklar havada düz uçmuyor, gene de çok yakınlarına isabet ediyordu. Hook dönüp gözetleme kulesine baktığında, tepesindeki düşman askerlerinin hedef aldığını gördü. Dönüp düşmana doğru ok attı, sonra askerlerine seslendi. 'Ok atmayı bırakın! Sipere dönün!'

Fransızlar hızla geri çekiliyorlardı, ancak amaçlarına ulaşmışlar, kuşatma silahlarına büyük ölçüde hasar vermişlerdi. Kral'ın Kızı ile diğer iki top bir daha ateşlenemeyecek şekilde hasar görmüş, siperlerdeki gözetleme kuleleri yıkılmış, askerler ölmüştü. Düşman askerleri dağılan kale duvarlarından İngilizlere bakıp alay ederek gülüyorlardı. Geri çekilen Fransızlar yıkık gözetleme kulesinin önündeki derin hendeği aşıp Harfleur'a girdi, hâlâ arkalarından ok atılıyordu. Bazılarına ok isabet etti, devrilip hendeğe düştüler, ama gene de karşı hücumları başarılı olmuştu. İngiliz ordusunun silahlan yanmıştı.

'Şerefsizler,' diyordu Sir John durmadan. 'Bizi uykumuzda yakaladılar, şerefsizler!'

'Zalim'e dokunamadılar,' diye rapor verdi Hook, 'ama Mesih'i yıktılar.'

'Biz de onları yıkacağız, lanet olası şerefsizler!' dedi Sir John.

'Ve kimse yaralanmadı,' diye ekledi Hook.

'Biz onları yaralayacağız, Tanrı'nın izniyle,' diye yemin etti Sir John. Yüzü öfkeden kıpkırmızı kesilmişti. Kuşatma açmaza girmişti zaten, ama bunun üstüne düşman askerleri İngilizlere bir darbe daha indirmişti. Esir alınan askerlerden biri sipere götürülürken Sir John nefretle ürperdi. Bir anlığına bütün sinirini esir alman askerden çıkaracak gibi göründü, ama Melisande'yi görünce öfkesini askerden değil, kızdan aldı. 'Yüce İsa aşkına, ne halt yemeye buraya geliyor?' diye sordu Hook'a. 'Tanrım, kafanın içinde beyin yerine ot mu var? Kadının olmadan bir saniye duramıyor musun?'

'Gelmemi isteyen Nick değildi!' dedi Melisande. Kurmalı yayı tutuyordu,

ancak daha hiç kullanmamıştı. ‘Nick değildi,’ dedi tekrar, ‘bana gitmemi söyledi.’

Sir John’un kadınlara karşı takındığı kibar tutum öfkesini yenmişti. Özür dilercesine bir şeyler mırıldandı. Melisande hızlı hızlı Fransızca konuşarak derdini anlatmaya çalışıyor, kampı gösteriyordu. Kız konuştukça Sir John’un öfkesi canlandı. Hook’a döndü. ‘Neden bana söylemedin?’

‘Neyi, Sir John?’

‘O şerefsiz rahibin kızı tehdit ettiğini?’

‘Bu benim kendi meselem,’ diye yanıt verdi Hook.

‘Hayır!’ Sir John Hook’un omzuna vurdu. ‘Sen benim için savaşıyorsun, Hook,’ tekrar omzuna vurdu, ‘bu yüzden sana para veriyorum. Ama sen benim için dövüşürsen, ben de senin için dövüşürüm, anladın mı? Bir bir ekibiz!’ Sir John bu son iki kelimeyi o kadar yüksek bir sesle söylemişti ki, siperden elli metre uzaktaki okçular dahi dönüp olan biteni izlemeye koyuldu. ‘Biz bir ekibiz! Ekibimden birini tehdit eden biri, beni de tehdit etmiş demektir! Kadının bütün ordunun içinde çıplak dolaşsa bile kimse onu elini sürmeye cesaret edememeli, çünkü o bize aittir! Bizim ekibimize aittir! O şerefsizi öldüreceğim! Lanet boğazını parçalayıp kamışını köpeklere yedireceğim! kimse bizi tehdit edemez, kimse!’

Hook, Peder Christopher’a kaşıkla bal yediren Melisande’yi izliyordu. Peder İngiltere’den gelen tütsülenmiş ringa balığıyla dolu varile yaslanmış oturuyordu. Kemikleri sayılacak kadar zayıflamıştı, yüzü solgun ve yorgun görünüyordu, muhtemelen yavru bir kuş kadar çelimsizdi, ama yaşıyordu.

‘Cobbett öldü,’ dedi Hook, ‘Robert Fletcher da.’

‘Zavallı Robert,’ dedi Peder Christopher, ‘kardeşi nasıl?’

‘Hayatta,’ diye yanıt verdi Hook, ‘ama çok hasta.’

‘Başka ölen var mı?’

‘Pearson, Hull, Borrow ve John Taylor öldü.’

‘Tanrı hepsinin günahlarını affetsin,’ diyen rahip istavroz çıkardı. ‘Peki ya askerler?’

‘John Gaffney, Peter Dance, Sir Thomas Peters,’ dedi Hook, ‘hepsi öldü.’

‘Tanrı yüzünü bizden çevirdi,’ dedi Peder Christopher acılı bir sesle. ‘Senin aziz hâlâ konuşuyor mu?’

‘Şu anda değil,’ dedi Hook.

Peder Christopher iç çekti. Gözlerini bir anlığına kapayıp, ‘günah işledik,’ dedi kederli kederli.

‘Bize Tanrı’nın yanımızda olduğu söylendi,’ dedi Hook karşı çıkarak.

‘Buna inandık,’ dedi rahip, ‘kesinlikle buna inandık, buraya kalplerimizde bu inançla geldik, ama Fransızlar da aynı şeye inanıyordu. Şimdi Tanrı kimden yana olduğunu gösteriyor. Buraya gelmemeliydik.’

‘Evet, gelmemeliydiniz,’ dedi Melisande.

‘Harfleur’u alacağız,’ diye ısrar etti Hook.

‘Muhtemelen,’ dedi Peder Christopher, sonra Melisande çenesinden damlayan balı silerken durdu. ‘Ya Fransızlar imdatlarına gelmezse? Evet, sonunda alacağız, peki ya sonra? Ordunun ne kadarı kaldı?’

‘Yetecek kadarı,’ dedi Hook.

Peder Christopher halsizce gülümsedi. ‘Neye yetecek? Rouen’e kadar yürüyüp bir kuşatma daha yapmaya mı? Fransızlar buraya gelirse kendimizi bile zor savunuruz! Ne yapacağız? Harfleur’a gidip surları yeni baştan inşa edecek, sonra da vatanımıza geri döneceğiz. Yapamadık, Hook. Başaramadık.’

Hook sessizce oturuyordu. Kalan İngiliz toplarından biri ateşlendi, çıkan ses ılık havada yankılandı. Kampın bir yerlerinde birisi şarkı söylüyordu. ‘Öylece gidemeyiz,’ dedi bir süre sonra.

‘Gidebiliriz,’ dedi Peder Christopher, ‘üstelik çok büyük olasılıkla gideceğiz. Bütün o para, bir hiç için! Harfleur için belki. Peki surları yeniden yapmak ne kadara mal olacak?’ Omuz silkti.

‘Belki de kuşatmayı bırakıp gitmeliyiz,’ dedi Hook.

Peder başını salladı. ‘Henry asla öyle bir şey yapmaz. O kazanmak ister! Böylelikle Tanrı’nın hoşuna giden bir şey yaptığını düşünür, üstelik kuşatmayı bırakmak onu zayıf gösterir.’ Bir süre sustu, sonra kaşlarını çattı. ‘Babası zorla tahta geçmişti, zayıflık gösterirse diğerlerinin de kendisine aynı şeyi yapacağından korkuyor.’

‘Konuşmayın, yiyin,’ dedi Melisande.

‘Yeterince yedim, canım,’ dedi Peder Christopher.

‘Daha çok yemelisiniz.’

‘Tamam. Bu akşam yiyeceğim. *Merci.* ’

‘Tanrı sizi bize bağışladı, peder,’ dedi Hook.

‘Belki de beni cennetine almak istemiyordur?’ dedi Peder Christopher gülümseyerek, ‘ya da belki de daha iyi bir rahip olmam için bana vakit tanıyor.’

‘Siz zaten iyi bir rahipsiniz,’ dedi Hook içtenlikle.

‘Cennete gitmeyi hak edip etmediğimi sorduğunda Aziz Peter’a söyleyeceğim bunu. Nick Hook’a sor, diyeceğim. Aziz Peter da soracak, Nick Hook kim? Ben de, hırsız, riyakar ve muhtemelen bir katil, ama gene de ona sorun, diyeceğim.’

Hook sırıttı. ‘Artık dürüstüm, peder.’

‘Tanrı’nın krallığından çok uzakta değilsin, genç Hook, ama umalım ki orada buluşmamız çok sonra olsun. En azından Sir Martin’in yanında olmayacağız.’

Melisande alaycı bir ifadeyle gülümsedi. ‘Tam bir ödlek. *Un poltron!’*

‘Çoğu insan Sir John’la karşılaşınca korkar,’ dedi Peder Christopher yumuşak bir tavırla.

‘Onun diyebileceği hiçbir şey yok!’ dedi Melisande.

Sir John, Lord Slayton’ın adamlarının kamp yerine gitmişti. Hook ve Melisande’yi beraberinde götürmüş, Hook’u öldürmek isteyen biri varsa, hemen şimdi ve burada öldürebilir, dedi. ‘Gelin alın kadınını,’ diye bağırmıştı Sir John. ‘Onu kim istiyor?’

Lord Slayton’ın okçuları, piyadeleri ve diğer adamları zırhlarını temizliyor, yemek hazırlıyor, bazıları da sadece dinleniyordu, ama hepsi dönüp olanları izlemeye başladı. Sessizce izliyorlardı.

‘Gelin alın onu!’ diye bağırıyordu Sir John. ‘Sizindir! Köpekler gibi sırayla üzerinden geçebilirsiniz! Hadi! Ne duruyorsunuz? Onunla yatmak mı istiyorsunuz? Sizindir!’ Bekledi, ama Lord Slayton’ın adamlarından kimse hareket etmedi. Sonra Hook’u gösterdi. ‘Ona sahip olabilirsiniz! Ama önce onbaşımı öldürme-lisiniz!’

Hâlâ kimse kıpırdamıyordu. Sir John’un gözünün içine bile bakamıyorlardı.

‘Kim seni öldürmek için para alıyor?’ diye sordu Sir John Hook’a.

‘Bu,’ diyen Hook Tom Perrill’i gösterdi.

‘O zaman gel buraya,’ dedi Sir John Perrill’e, ‘gel ve öldür onu. Öldürürsen sana kadınını vereceğim.’ Perrill hiç hareket etmedi.

William Snoball’un arkasına gizlenmişti. Biraz nüfuz sahibi olan Snoball da Sir John Corbewaille ile karşı karşıya gelmeye cesaret edemedi. ‘Yalnız bir şey var,’ diye ekledi Sir John, ‘bu kadını almanız için hem beni, hem de Hook’u öldürmen gerekir. Hadi bakalım! Önce benimle dövüş!’ Kılıcını çekip bekledi.

Kimse hareket etmedi, herkes susuyordu. Sir Martin bir askerin arkasından olan biteni seyrediyordu. ‘Rahip bu mu?’ diye sordu Hook’a.

‘O.’

‘Ben Sir John Cornewaille,’ diye bağırdı Sir John, ‘bazılarınız kim olduğumu bilir. Hook benim adamımdır. Benim adamımdır! Hem Hook, hem de bu kız, benim korumam altında!’ Boşta kalan elini Melisande’nin omzuna koymuştu, kılıcının ucunu Sir Martin’e doğrulttu. ‘Sen, rahip, gel buraya.’

Sir Martin kımıldamadı.

‘Ya sen gelirsin,’ dedi Sir John, ‘ya da ben seni alır getiririm.’

Sir Martin’in uzun yüzü düşmüş, askerin arkasından uzaklaşmıştı. Kaçacak bir yer arıyormuşçasına etrafına bakındı, ancak Sir John yaklaşmasını söyleyerek kükreyince, emrine uydu. ‘Bu adam bir rahip,’ diye seslendi Sir John, ‘o nedenle şimdi yeminime şahitlik edebilir. Bu kılıç ve Aziz Credan’ın kemikleri üzerine yemin ederim ki, eğer Hook’un saçının bir teline zarar gelirse, ona saldırılırsa, yaralanırsa veya öldürülürse, o zaman ben de seni bulur ve öldürürüm.’

Sir Martin, sanki Sir John beş bacaklı bir inekmiş, veya sakalları olan bir kadınmış gibi gülümseyerek Sir John’a bakıyordu. Şimdi, aynı şaşkın ifadeyle, iki elini gökyüzüne kaldırdı. ‘Onu affet Tanrım, affet onu!’ dedi.

‘Rahip,’ diye söze başladı Sir John.

‘Şövalye!’ diye karşılık verdi Sir Martin kendisinden beklenmeyen bir çıkışla. ‘Şeytan bir ata biner, îsa da diğerine. Bu ne demektir, biliyor musun?’

‘Ne anlama geldiğini biliyorum,’ diyen Sir John kılıcını rahibin boğazına doğru kaldırdı, ‘şu anlama geliyor, siz pislik yiyen aşağılık heriflerden biri Hook’a ya da kadınına dokunursa, benimle işi var demektir. Karnınızı deşip ellerimle bağırsaklarınızı dışarı çıkarır, sonra da bağırta bağırta öldürür, aşağılık ruhlarınızı dosdoğru cehenneme gönderirim. Sizi öldürürüm!’

Sessizlik. Sir John kılıcını kınına geri koymuştu, Sir Martin’e baktı, rahibin meydan okumasını bekledi, ancak Sir Martin her zamanki gibi hülyalara dalmıştı. ‘Gidelim,’ diyen Sir John, kimsenin duyamayacağı kadar uzaklaştıklarında kahkahalarla güldü. ‘Bu, işi çözer.’

‘Teşekkür ederim,’ dedi Melisande, rahatladığı belli oluyordu.

‘Teşekkür mü? Ben keyif duydum.’

‘Gerçekten de keyif almıştır,’ dedi Peder Christopher olanları dinlediğinde, ‘ama içlerinden birisi meydan okuyup dövüşmek isteseydi daha da keyif alırdı. Dövüşmeyi çok sever.’

‘Aziz Credan kim?’ diye sordu Hook.

‘Sakson’du,’ dedi Peder Christopher, ‘Normandiyalılar geldiklerinde onun bir aziz bile olmaması gerektiğini düşündüler, çünkü senin gibi Sakson bir köylüydü, Hook. Kemiklerini yaktılar, ama kemikler altına dönüştü. Sir John Aziz Credan’ı çok sever, ama nedenini bilmiyorum.’ Kaşlarını çattı. ‘Basit bir adam gibi görünmeye çalışıyor, aslında değil.’

‘ îyi bir adam,’ dedi Hook.

‘Öyledir,’ diye Hook’a katıldı rahip, ‘ama bu dediğini duymasın.’

‘İyileşiyorsunuz, peder.’

‘Tanrı’ya ve kadınına şükürler olsun ki Hook, iyileşiyorum, evet.’ Rahip uzanıp Melisande’nin elini tuttu. ‘Onu dürüst bir kadın yapmanın vakti geldi, Hook.’

‘Ben dürüstüm,’ dedi Melisande.

‘O halde Efendi Hook’u ehlileştirmenin vakti geldi diyelim,’ dedi Peder Christopher. Melisande Hook’a baktı, bakışlarından ne düşündüğü belli olmuyordu, sonra başını salladı. ‘Belki de bu yüzden Tanrı beni yanına almamıştır,’ dedi Peder Christopher, ‘ikinizi evlendirebilmem için. Bunu yapacağız, Hook, Fransa’dan ayrılmadan önce yapacağız.’

Görünüşe göre Fransa’dan yakın zamanda ayrılacaklardı, çünkü Harfleur teslim olmuyor, İngiltere ordusu hastalıktan kırılıyor ve günler çok çetin geçiyordu. Eylül çoktan gelmişti. Birkaç hafta içinde güz yağmurları yağmaya başlayacak, kale duvarlarının arkasında ekinler toplanacak, mücadele sona erecekti. Zaman tükeniyordu.

İngiltere savaşa gitmişti. Ve kaybediyordu.

O akşam Thomas Evelgold Hook'a büyük bir torba fırlattı. Hook, torbanın ağır olabileceğini düşünerek yana çekildi, ancak torba şaşırtıcı biçimde hafifti, neredeyse omzundan düşüyordu. 'Kıtık,' diye açıkladı Evelgold.

'Kıtık mı?'

'Kıtık,' dedi Evelgold, 'ateşli ok yapmak için. Her okçuya bir demet ok vereceğiz. Sir John bu işin gece yarısına kadar bitmesini istiyor, şafak sökmeden de sipere geri dönmüş olmamız lazım. Belly kazanı kaynatacak.' Belly, yani Andrew Belcher, Sir John'un kahyasıydı, mutfaktaki hizmetçilerin idaresinden sorumluydu. 'Daha önce ateşli ok yaptın mı?' diye sordu Evelgold.

'Hayır,' diye itiraf etti Hook.

'Geniş ok uçlarını alırsın, bir avuç kıtığı ucuna bağlarsın, zifte batırır ve oku yükseğe atarsın. Her parça için iki düzine gerekiyor.' Evelgold diğer ekiplere de torba verirken Hook yağlı kıtıktan bir parça çıkardı, koyundan kırpılan, yıkanmamış yündü bu. Bir pire yünün içinden atlayıp Hook'un kolunun içinde kayboldu.

Kıtığı on yedi eşit parçaya bölüp okçularına verdi, okçular yünü yirmi dörde böldüler, her ok için bir parça kullanılacaktı. Kullanılmayan birkaç yayı kesip kirişini çıkaran Hook, kıtığı ok uçlarına bağlamak için kullanmaları için kendir kirişleri okçularına verdi. Kirli yün toplarını ok uçlarına bağlayan okçular, Belly'nin kazanın önünde sıraya girip teker teker kaynayan ziftin içine oklarını daldırdılar, sonra yapışkan ziftin soğuyup sertleşmesi için okları kesilmiş ağaç gövdelerine ya da varillere sapladılar. 'Şafak sökerken ne olacak?' diye sordu Hook Evelgold'a.

'Fransızlar bu sabah canımıza okudu,' dedi Evelgold yüzünde ciddi bir ifadeyle, 'biz de yarın sabah canlarına okuyacağız.' Pek başarı kaydetmeyi ummuyormuş gibi omuz silkti. 'Bugün adamlarından ölen oldu mu?'

'Cobbett'la Fletch öldü. Matson da çok dayanmaz.'

Evelgold okkalı bir küfür savurdu. ‘İyi askerler,’ dedi kederle, ‘ve ölüyorlar. Peki ne için?’ Yanan ateşe doğru tükürdü. ‘Zift kuruduğunda,’ diye devam etti, ‘ucunu biraz didikleyin. Kolay yanmasını sağlar.’

Kamp bütün gece hareketliydi. Askerler, düşmanın gözetleme kulesine en yakın konumda bulunan siperlere çalı demetleri taşıyordu. Bu demetler, büyük ağaç dallarını bir arada tutan iplerle bağlanmış balyalardı, demetleri gören bir kimse şafakta neler olacağını tahmin edebilirdi. Gözetleme kulesini içi su dolu bir hendek koruyordu, askerlerin bu hendeği geçip kuleye saldırması hedefleniyorsa, hendeğin içinin doldurulması gerekiyordu.

Sir John piyadelerine plaka zırh giymeleri emretti. Bir çift kuğunun filonun arasından uçtuğu gün Southampton Denizi’nden otuz asker denize açılmıştı, ama şimdi görevini yapabilecek asker sayısı sadece on dokuzdu. Altısı ölmüştü, diğer beşi ise devamlı surette kusuyor, bağırsaklarını boşaltıyor ve titriyordu. Silahtarlar ve uşaklar sağlam kalan askerlerin zırhlarını kuşanmasına yardım ediyor, kolay oynatılabilmesi için yağ sürülmüş deri yeleklerin üzerine plaka zırhları tutturuyorlardı. Çoğu asker balta ya da kısa mızrak kullanmayı tercih etse de, zırhlarının üstüne giydikleri elbiselerin üzerine kılıç kemerlerini takıyorlardı. Sir William Porter’ın hanesinden bir peder askerlerin günahlarını çıkartıyor ve dua ediyorlardı. Sir William, Sir John’un hem en yakın arkadaşı hem de silah arkadaşıydı, bu, yan yana dövüştükleri ve birbirlerini korumak için ant içtikleri anlamına geliyordu; içlerinden biri bir talihsizlik sonucu esir alınırsa, diğeri fidyesini ödeyecek, biri ölürse, diğeri dul kalan karısını koruyacaktı. Sir William gayretli görünen, ince suratlı vedonuk bakışlı bir adamdı. Miğferiyle örttüğü saçları seyrelmişti. Zırhının içindeyken sanki başka bir yere aitmiş, asıl bulunması gereken yer bir kütüphane veya mahkeme salonuymuş gibi gözüküyordu. Ancak Sir John bu adamı silah arkadaşı olarak seçtiğine göre Sir William cesaretinden şüphe duyulamayacak bir asker olmalıydı. Miğferini kafasına iyice oturtup siperliğini indirdi ve başını eğerek Sir John’un askerlerini selamladı.

Okçular zırhlarını ve silahlarını kuşanmışlardı. Çoğu, Hook gibi zırh gömlek üzerine metal plakaların tutturulduğu bir zırh yeleği giyiyordu. Kafalarında miğferleri, pek azının ise tepelikleri, yani miğferin altından omuzlarına uzanan zırhtan başlıkları vardı. Kiriş çektikleri kollarına deri bileklik takmışlar, kılıçlarını ve ok torbalarını almışlardı. Torbalardan ikisinde kıtık başlıklı

okları vardı. Bazıları yayın yanı sıra bir balta taşımayı tercih etmiş, ama çoğu, Hook gibi uzun saplı baltayı almayı seçmişti. Lordlar, şövalyeler, piyadeler ve okçular; herkes Aziz George'u simgeleyen kırmızı haçı takmıştı.

'Tanrı sizinle olsun,' diye selamladı Sir William okçuları.

'Şeytan da Fransızlarla!' dedi Sir John çadırından çıkarken. Morali yerindeydi, harekete geçeceklerini bilmek heyecanlandırmış, gözleri ışıl ışıl olmuştu. 'Bu sabah yapacağımız çok basit bir iş!' dedi. 'Gözetleme kulesini şerefsizlerden temizleyeceğiz, o kadar! Kahvaltıdan önce bitirelim şu işi!'

Sir John'un birliği tepeden inip kuşatma silahlarına doğru ilerlerken, Hook Melisande'nin verdiği bir parça domuz eti ile ekmeği yedi. Hava soğuktu ve daha aydınlanmamıştı. Batıdan esen sert rüzgarın getirdiği tuz bataklıklarının kokusu ağır ceset kokusunu bastırıyordu. Okçular kıvrımlı yollarda yürürken sırtlarındaki oklar takırdıyordu. Kuşatma hattında ve garnizonun önceki günün hasarlarını tamir ettiği Harfleur siperlerinde ateşler yanıyordu. 'Tanrı sizi korusun!' dedi bir rahip okçular geçerken, 'Tanrı sizinle olsun! Tanrı sizi kutsasın!'

Fransızlar başlarına kötü bir şey geleceğini sezmiş olmalıydılar, zira iki ışık iskeletini bir çift mancınık kullanarak kale duvarlarının karşısına taşımışlardı. Işık iskeletleri zift ve sülfüre batırılmış büyük kumaş toplarından oluşuyordu, hasır toplar konuldukça parlıyor, siyah geceyi aydınlatıyordu. Ateşin yaydığı ışık İngiliz siperlerindeki askerlerin miğferlerinden yansıyarak parlıyor, surlara konuşlanmış olan arbaletçiler ok atmaya başlıyordu. Oklar İngilizlerin kafalarının üzerinden geçerek yere düşüyor veya siperlere çarpıyordu. Surlardan savaş naraları atılıyordu, ancak bu naralar pek istekli değildi, düşman yorulmuş ve isteksiz gibiydi.

İngiliz siperleri kalabalıktı. Ateşli oklarını kullanacak olan okçular ön saflara yerleşmiş, arkalarında ise çalı çırpı istifleri ile çok sayıda okçu bulunmaktaydı. Sir John Holland, yani kralın yeğeni, saldırıyı yönetecekti, gene ilk karaya indiklerinde olduğu gibi, üvey babası Sir John Cornevvaille'in yardımını alıyordu. 'Emir verdiğimde,' dedi genç Sir John, 'okçular ateşli oklarını gözetleme kulesine fırlatacaklar. Kuleyi tamamen yakacağız!'

Siperlere birkaç metrede bir korluklar yerleştirilmiş, içlerine kötü kokulu

duman veren deniz kömürleri yığılmıştı.

‘Boğun şerefsizleri!’ diye bağırıyordu Sir John okçulara, ‘iyice dumanlayıp fareler gibi dağıtın! Dumandan etraflarını göremez olduklarında hendeği doldurup kuleyi ele geçireceğiz!’ Çok kolaymış gibi konuşuyordu.

Kalan İngiliz toplarına ziftle kaplı gülleler konulmuştu. Felemenkli topçular, ellerinde yanan çubukları ile bekliyorlardı. Şafak sökmek bilmiyordu. Düşman askerleri ok ve nara atmaktan yorulmuş, ikisini de bırakmışlardı. İki taraf da bekleme halindeydi. Kamptan öten bir horozun sesi duyuldu, birkaç kuş havalandı. Siperlerin arkasında ellerinde ok demetleri olan silahtarlar bekliyor, rahipler ilahi okuyup askerlerin günah çıkarmalarına yardımcı oluyordu. Askerler rahiplerin önünde kutsanmayı bekliyor, sıraları geldikçe diz çöküp kutsal ekmeği ağızlarına alıyorlardı. ‘Günahların bağışlandı,’ diye mırıldandı rahiplerden biri Hook’a. Hook da böyle olmasını ümit ediyordu. Robert PerrilPi öldürdüğünü itiraf edememişti, mayalanmamış ekmeği ağzına alırken bu yalanın onu cehenneme götürüp götürmeyeceğini merak etti. Vizdan azabı duyuyor, neredeyse işlediği cinayeti itiraf ediyordu, neyse ki rahip sırada bekleyen askeri işaret edince ayağa kalkıp uzaklaştı. Kutsal ekmek damağına yapışmıştı, Aziz Crispinian’a sessizce dua etti. Harfleur’un da koruyucu azizi var mıydı, diye düşündü, varsa bu aziz Tanrı’dan İngilizleri öldürmesini istiyordu?

Siperlerde bir kıpırdanma oldu, ne olduğunu anlamak için bakan Hook, kralın kalabalığı yararak yavaşça geldiğini gördü. Savaş zırhını kuşanmıştı, ancak miğferini henüz başına geçirme-mişti. Cüppesinin göğüs ve sırtına gelen kısımları, Aziz George’a ait kızıl haçla işlenmiş kraliyet arması ile kaplanmıştı. Kral, geniş uçlu bir savaş baltası taşıyordu, kılıcını kınından çıkarmamıştı. Kalkanı yoktu, tıpkı hiçbir şövalye ya da piyadede olmadığı gibi. Plaka zırh oklardan ve kılıç darbelerinden yeterince koruyordu, üstelik çelik kalkanlar artık mazide kalmıştı. Kral cana yakın bir şekilde okçuları selamladı. Siperde yürürken, ‘kuleyi ele geçirin,’ diyordu, ‘işte o zaman şehir muhakkak düşecektir. Tanrı sizinle olsun.’ Arkasında silahtarı ve iki piyadesi ile siper boyunca yürürken bu sözleri tekrar ediyordu. ‘Ben de sizinle gideceğim,’ diyordu Hook’a yaklaşırken. ‘Tanrı Fransa’ya hükmetmemi istiyorsa, bizi korusun! Tanrı sizinle olsun! Hakkımız olanı alırken, benimle birlikte olun arkadaşlar! ’

‘Kirişler oka,’ dedi Sir John, ‘çok beklemeyeceğiz!’ Hook büyük savaş yayının bir ucunu sağ ayağına yaslayıp eğdi, kirişi üstteki kertikten geçirerek ucuna bir düğüm attı.

‘Ateşli oklarınızı yükseğe atacaksınız!’ diye kükredi Thomas Evelgold. ‘Oklarınızı tam çekmeyin, eliniz yanar! O yüzden yükseğe atın! Kirişi bırakmadan önce ziftin alev alıp almadığına bakın!’

Kurşuni renkteki gökyüzü aydınlanmaya başlamıştı. Parçalanmış siperde duran iki sepetin arşından bakan Hook, gözetleme kulesinin harabeye döndüğünü görebiliyordu. Bir zamanlar aşılması zor surları oluşturan demirle tutturulmuş kütükler, gülle ateşlerinden dolayı yıkılmış ve parçalanmıştı. Gene de düşman, oluşan boşlukları başka kütüklerle kapatmıştı; artık gözetleme kulesi, kuleden çok tahta kirişlerle doldurulmuş çirkin bir tepeye benziyordu. Bir zamanlar neredeyse on metre olan tepesinin uzunluğu yarı yarıya azalmıştı, ancak gene de aşılamaz bir set görevini görmeye devam ediyordu. Ön yüzeyi dik, önündeki hendek ise oldukça derindi, en üstte kırk ya da elli okçu ve askerin durmasına yetecek kadar alan vardı. Yıkılmış cephesinden flamalar sallanıyor, azizlerin ve ordunun nişanları gözüküyordu. Askerler İngilizlerin saldırısını beklerken, arada sırada kereste kirişlerin arasından miğferli bir kafa görünüp kayboluyordu.

‘Toplar ateşlendiğinde ateşli oklarınızı atacaksınız!’ diye hatırlattı Sir John Cornewaille. ‘İşaretiniz bu olacak! Düz atın! Alevleri söndürmeye çalışan bir şerefsiz görürseniz, öldürün!’

En yakındaki korlukların içindeki kömürler değiştirilmiş, etrafa kıvılcımlardan oluşan bir bulut yayılmıştı. Çelik sepetin yanında bir uşak çömelmiş bekliyordu, elinde tuttuğu bir avuç dolusu çırayı kömürlerin üzerine yığacak, böylelikle alevler ziftle kaplı okları ateşleyecekti. Martılar, ölü bedenlerin yığıldığı tuz bataklıklarının üzerinde uçuyor, çığlık atıyordu. Norman-diya martıları ölü bedenlerle besleniyordu. Kutsal ekmek hâlâ Hook’un damağında duruyordu.

‘Her an olabilir,’ dedi Sir William, bu sözlerin okçularını rahatlatacağını düşünüyordu.

Bir çatırdama sesi duyuldu, Hook soluna baktığında, en yakınında duran topun

önündeki perdeyi kaldıran bocurgatın döndüğünü gördü. Fransızlar da görmüştü, kale duvarlarından atılan bir arbalet oku kalkmakta olan perdeye isabet etti. Topçulardan biri, topun siyah ağzının önünde duran sepeti uzaklaştırdı.

Ve top ateşlendi.

Taşı kaplayan zift, barutun patlamasıyla ateş almıştı, dumanın içinden fırlayıp gözetleme kulesine çarparken aniden alazlanmış bir ışık topuna benziyordu.

'Şimdi!' Sir John Holland bağırdı, uşak çırayı kömürlerin üzerine yığdı ve korluktan parlak alevler yükseldi. 'Oklarınız birbirine değmesin,' diye uyardı Evelgold ilk oklarını ateşe tutan okçuları. Toplar ateşlenmeye devam ediyordu. Gözetleme kulesindeki bir kütük parçalandı, kulenin dik yüzüne toprak parçaları dağıldı. Hook okunun ziftle kaplı ucunun iyice alev almasını bekledi, sonra oku kirişe yerleştirdi. Alıç şaftın yanmasından korkuyordu, kirişi hızla çekti, alevler sol elini yakınca ürken okçu, yükseğe hedef alıp kirişi hızla bıraktı. Diğer ateşli oklar çoktan fırlamış, gözetleme kulesine doğru kavis yaparak iniyorlardı. Hook'un oku kirişten fırlayıp peşinden gelen alevlerle birlikte havada dümdüz uçtu. Beklediği kadar uzağa gitmemişti. Okçuların attığı diğer oklar gözetleme kulesinin dağılan kütüklerini dövüyordu. Toptan çıkan dumanlar okçularla hedefleri arasında bir perde oluşturuyordu.

'Ok atmaya devam edin,' diye kükredi Sir John Holland.

Hook, yayma balmumu sürmek için kullandığı çaput parçasını kesesinden çıkarıp alevlerden korunmak için sol eline sardı. İkinci oku tam istediği gibi uçarak tahta kirişlerden birini vurdu. Yanan oklar alev yağmurlarının aydınlığında kavis çizerek uçuyordu, gözetleme kulesinin pek çok yeri art arda atılan oklarla yanıyordu. Hook, eğreti siperin üzerinde hareket edip koşuşturan düşmanı görebiliyordu, büyük olasılıkla gözetleme kulesine su ya da toprak döküyorlardı. Torbasından büyük başlı bir savaş oku alıp attı. Kalan son ateşli okunu da attı, alevlerin yayıldığını ve büyüyen dumanın kıvrılarak yukarı çıktığını gördü, flamalardan biri alev almıştı, ketenden yapılmış bayrak parlak bir ışık yayarak yanıyordu. Siperlere doğru üç büyük savaş oku daha attı, o sırada siperlerin aşağısından borazan sesi duyuldu, demetler halindeki çalıları taşıyan askerler siper duvarına tırmanıp ileri doğru koştular.

‘Onlardan sonra!’ diye bağırdı Sir John Holland, ‘okları verin!’

Okçular ve piyadeler siperlerden güçlükle tırmandılar. Hook önündeki askerlerinin kafalarının üzerinden ok atabiliyordu, aniden gözetleme kulesinin dumanla kaplanmış siper duvarını dolduran arbaletçilere nişan alıyordu. ‘Ok,’ diye bağırdı, uşaklardan biri yeni bir ok torbası getirdi. Nişan almadan ok atıyordu, kalın dumanın için gölge gibi gözüken düşman askerlerine ok üstüne ok yolluyordu. Hendeğin ucundan bağrışmalar duyuluyordu. Askerler ölüyordu, ancak çalı çırpı demetleri derin deliği dolduruyordu.

‘Harry ve Aziz George için!’ diye kükredi Sir John Cornewa-ille. ‘Sancaktar!’

‘Buradayım!’ Sir John’un sancağını taşıma görevi verilen bir silahtar yanıt verdi.

‘İleri!’

Sir John ile birlikte ilerleyen askerler pütürlü, delik deşik ve bozuk zeminden geçerken savaş naraları atıyorlardı. Borazan hâlâ çalıyordu. Diğer askerler soldan ve sağdan yaklaşıyorlardı. Hendeği dolduran okçular yukarı tırmanıyor, siperlere ok atıyorlardı. Arbalet okları havada uçuyor, İngiliz askerlere isabet ediyordu. Sir John’un adamlarından biri aniden ağzını açıp karnını tuttu ve hiç ses çıkarmadan yere düştü. Babası bir kont olan diğer bir askerin miğferinden kan damlıyor, açık olan siperliğinden yüzüne saplanan arbalet okunun ucu görünüyordu. Sendeleyip yere düşen piyade, Hook’un yardım etmek için uzattığı elini itip ayağa kalktı ve öne doğru koşmaya devam etti.

‘Daha yüksek sesle bağırın namussuzlar!’ diye bağırdı Sir John, İngiliz piyadeleri ve okçuları daha yüksek sesle Aziz George diyerek bağırıyorlardı. ‘Daha çok bağırın!’

Surlardan atılan bir gülle, yoğun dumanı delip geçerek İngi-lizlerin ilerlediği pürüzlü zemine eğik olarak uçtu ve kalabalığı yardı. Piyadelerden biri, isabet eden gülle nedeniyle bacağından yaralandı, kendi etrafında dönüyordu, gömleğine kadar çıkan kana bakıyordu. Top ilerlemeye devam etti; silahtarlardan birinin karnı yarılıp bağırsakları dışarı çıktı. Nihayet arkasında kan izleri bırakan kaya parçası tuz bataklıklarının yakınlarında gözden kayboldu. ‘Şerefsizlere vakit vermeyin! Öldürün!’ diye bağıran Sir John

Cornevvaille hendeği dolduran odun demetlerinin üzerinden atlarken kükrüyordu.

Öncü İngiliz askerleri hendeği tam olarak doldurmayan ince odun istiflerinin üzerinde sendeleyerek ilerlerken durmadan bağırıyorlardı. Arbalet okları ıslık çalarak gidiyor, Fransızlar gözetleme kulesinin yüksek siperlerinden taşlar ve büyük odun parçaları yağdırıyordu. Şehir surlarından iki top daha atıldı, dumanı yararak giden gülleler saldırganların arkasına düştü. Harfleur'da borazanlar çalıyor, arbaletçiler surlardan ok üstüne ok gönderiyordu. İngiliz saldırganlar duvarlara yakın durdukları sürece, şehirden atılan toplardan uzakta ve güvendeydiler, ancak, yanlardan kale burcuna tırmanmaya çalışan askerler tam da Fransızların onları görebileceği bir konumda bulunuyordu.

Hook, gözetleme kulesinde bulunan askerlere bütün oklarını göndermişti. Okları bitince, gözleri ok torbası taşıyan bir uşak aradı, ancak bulamadı. 'Horrocks!' diye bağırdı okçulardan en gencine, 'git ok getir! ' Yaralı bir okçu gördü, kendi adamlarından değildi, birkaç metre ileride oturuyordu. Hook adamın ok torbasından bir ok alıp başparmağı ile kirişin arasına sıkıştırdı. Gözetleme kulesinin aşağısında İngiliz sancakları görünüyordu, çok sayıda okçu ve piyade kulenin eğimli yüzünde tırmanmaya başlamış, etraflarını görmelerini engelleyen dumanın içinden geçerek gözetleme kulesine ulaşmaya çalışıyorlardı. Gözetleme kulesine tırmanmak, ateşlerin alev alev yandığı, yoğun dumanın kıvrılarak havaya karıştığı sarp bir kayalığa tırmanmaktan farksızdı. Fransızlar savaş naraları atıyorlardı. En iyi silahları, kuleden fırlattıkları güllelerdi. Hook bir piyadenin geriye düştüğünü gördü, miğferi parçalanmıştı. Kral oradaydı, değilse bile en azından parlak flaması dumanların arasından görünüyordu. Hook, miğferi parçalanıp yere düşen askerin kral olup olmadığını merak etti. Kral ölürse ne olurdu? Gene de, en azından kral orada, askerlerinin yanında savaşıyordu. Hook birden savaşan İngiltere kralı ile gurur duydu, o camdan yapıldığını düşündüğü için kendini kuşaklara saran bir deli değildi.

Sir John'un sancağı sağdaydı, yanında Sir William Porter'ın bayrağındaki üç çan duruyordu. Hook adamlarına seslenerek hendeğin ucuna doğru koşarken kendisini takip etmelerini söyledi. Hendeğin içine atlayan Hook, plaka zırh giymiş bir cesedin üzerine düştü. Bir arbalet oku adamın boğazını parçalamış, birileri erken davranıp cesedin üzerindeki kılıcı ve miğferi çoktan almıştı.

Hook odun demetlerini aşıp kendini yukarı çekerek dumanın yoğunlaştığı yere ulaştı. Üç ok atıp, son okunu yayma geçirdi. Gözetleme kulesinin kirişleriyle beslenen alevler büyüyordu. Düşman askerlerinin etrafını görmesini engellemek için atılan alevler, İngiliz saldırganları engelleyen setler haline gelmişti. Oklar başının üzerinden ıslık atarak geçiyordu, belli ki uşaklar başka oklar bulmuş ve okçulara vermişti, ancak Hook saldırıya öylesine odaklanmıştı ki, gidip ok torbasını yeniden doldurmak istemedi. Sağ tarafa doğru koştu, etrafından geçen arbalet oklarının farkında bile değildi. Sir John'u gördü, demirle tutturulmuş kerestelerin üzerine oturmuş, İngiliz saldırganlarla alay eden düşman askerlerine bakıyordu. Düşman askerlerinden biri aniden belirdi, başının üzerinde bir kaya parçası tutuyor, Sir John'a atmaya hazırlanıyordu. Hook duraksadı, kirişi çekip bıraktı, ok adamın koltukaltına girip etkisiz hale getirdi.

Aniden bastıran batı rüzgarının gözetleme kulesinin sağ cenahındaki dumanı süpürmesiyle, Hook boş bir alan olduğunu fark etti. Neredeyse tamamen yıkılmış olan kulenin denize bakan tarafında bir oyuk vardı. Sırtındaki baltayı eline aldı, koşarken bilinçsizce bağırıyordu, kulenin ön cephesine atlayıp çakıl taşlarının oluşturduğu dik tepede ayağını geçirebileceği bir delik aradı. Yıkık istihkam duvarının sağ uçundaydı, aşağıya baktığında Harfleur'un güney cephesini görebiliyordu. Surlardaki düşman askerleri de onu görebiliyorlardı, arbalet-çiler kuleye oklarını yağdırdı, ancak Hook oklardan kurtulup yuvarlanarak oyuğa girdi. Bir köpek ininden daha büyük olmayan oyukta hareket edebileceği pek yer yoktu. Şimdi ne yapacaktı? Arbalet okları, derin olmayan sığınağının hemen yanından geçiyordu. Ingilizlerin bağırışlarını duyabiliyordu, ancak görünen o ki Fransızlar daha fazla bağırıyordu. Yendiklerini düşünüyor olmalılar, diye düşündü Hook. Sir John'u görebilmek umuduyla yavaşça dışarıya doğru eğildi, ancak hemen ardından rüzgar anafor yapıp Hook'un sığındığı oyuğu dumanla kapladı.

Sağ tarafına, gözetleme kulesinin ön yüzüne doğru baktığında devasa büyüklükteki üç ağaç gövdesini birbirine tutturan metal halkaları gördü. Halkalar yukarı doğru çıkan merdiven basamakları gibiydi, duman Hook'u gizliyordu. Sıçrayıp ağaç gövdelerine tutundu, sol eliyle halkalardan birini tutarken, ayağını da başka bir halkaya geçirdi. Baltasını uzatıp en üstteki halkaya geçirdi ve kendini yukarı çekti. Neredeyse kulenin tepesine varmıştı, ancak Fransızlar duman yüzünden okçuyu göremiyorlardı, üstelik dikkatlerini

Hook'a değil, eğimin çok dik olduğu gözetleme kulesinin tepesine çıkmaya çalışan İngiliz askerlerinden oluşan yığına vermişlerdi. İngiliz askerlerinin üzerine arbalet okları, taşlar ve odunlar yağıyordu, İngilizler de yanıt olarak dumanın içinden ok atıyordu.

'Hook!' diye kükreyen ses hemen aşağıdan geliyordu. 'Hook, şerefsiz herif! Çek beni!'

Gelen Sir John Cornewaille'di. Hook baltasını uzatıp, Sir John'u yukarı çekti.

'Benim önüme geçmeyeceksin, Hook,' diye bağırdı Sir John, 'üstelik Tanrı aşkına, ne halt ediyorsun burada? Senin ok atman gerekiyordu.'

'Bu kalıntının diğer tarafında ne olduğunu görmek istedim,' dedi Hook. Odunları tırmanan alevler Sir John'un ayaklarını yaladı.

'Demek sen . . .' diye başladı Sir John, ancak cümlesini ta-mamlayamadan kahkahalarla gülmeye başladı. 'Kızarıyorum burada. Daha yukarı çek beni.' Hook tekrar baltasını kullanarak Sir John'u çekti, bu sefer odunların üstüne çıkmıştı. İki adam, yanan payandaların üzerindeki iki sinek gibilerdi, eğreti siperin hemen altında duruyorlar, ancak düşmanlarına görünmüyorlardı. 'Yüce İsa ve bütün azizler aşkına, burası ölmek için iyi bir yer,' dedi Sir John, ardından savaş baltasını omzundan indirdi ve 'benimle ölecek misin, Hook?' diye sordu.

'Öyle görünüyor, Sir John.'

'Aferin. Önce beni it, sonra yanıma gel. Güzelce ölelim, Hook, hem de çok güzel.'

Hook, Sir John'un kılıç kemerinin arkasını tuttu, Sir John işaret edince yukarı itti. Sir John yukarıda gözden kayboldu, duvarın üzerinden atladı ve savaş narası attı. 'Harry ve Aziz George adına!' Hook, Harry, Aziz Geroge ve Aziz Crispinian adına, arkasından geldi.

Ve bağırdı.

"Burada ölmeyeceksin,' dedi Aziz Crispinian.

Korku ve heyecandan bağıran Hook, Crispinian'ın sesini güçlükle duyabilmişti.

Hook ve Sir John, gözetleme kulesinin yukarısına çıkmışlar, askerlerin savaştığı düzlüğün kalıntılarının bulunduğu yere ulaşmışlardı. İngilizlerin attığı güllelerle gözetleme kulesinin ön yüzü paramparça olmuş, içini dolduran taş ve toprak karışımı dökülüp dağılmıştı; bir zamanlar askerlerin savaştığı zemin, şimdi üstünkörü, yamru yumru bir toprak yığınından ibaretti. Leure Kapısı'na bakan arkadaki sur ise nispeten az hasar görmüştü. Bu duvar, Harfleur'un surlarında bulunan düşman askerlerinin, gözetleme kulesinin yıkık tepesinde ne olduğunu görmelerini engelleyen bir perde vazifesi görüyordu. Gözetleme kulesinin bu üst kısmı arbaletçiler ve piyadelerle dolmuş, toprak, taş ve yanan kütükten oluşan tehlikeli bir yığın haline gelmişti. Hook ve Sir John düşmana sol kanattan yaklaştılar ve Sir John bir intikam meleği gibi düşmana saldırdı.

Çok hızlıydı. Bu nedenle Hıristiyan alemindeki en korkulan müsabaka dövüşçüsüydü. Karşısındaki asker bir kez vururken, o ikinci darbeyi indirmiş oluyordu. Hook ne kadar hızlı olduğunu görebiliyordu, çünkü onun için zaman bir kez daha durmuştu. Sir John'un sağ tarafına kayan Hook, birden Aziz Crispinian'ın sessizliğini bozduğunu fark etti, hâlâ aziz tarafından korunduğunu bilmek rahatlatmıştı. Hook uzun saplı baltasıyla düşmana saldırırken, Sir John da iki tarafı keskin büyük savaş baltasıyla kısa ama ölümcül vuruşlar yapıyordu; ilk hamlesinde düşman askerin dizini koruyan yuvarlak zırhı parçaladı, ikinci hamlesi arbaletçilerden birinin karnını yardı, üçüncü hamlede dizini kırdığı askeri yere düşürdü. Fransız askerlerden biri dönüp kılıcını Sir John'a saplamak istedi, ancak Hook'un balta darbesiyle göğüs zırhı deşilen adam, arkasındaki askerlerin üzerine düştü. Hook baltasıyla vurmaya devam ediyor, Sir John ise zevk ve coşkuyla haykırıyordu. Hook da bağırıyordu, ancak bunun farkında değildi, ancak bir okçunun sahip olabileceği bütün kuvvetle düşmanı geriye savururken, Sir John bu karmaşadan yararlanarak Fransız askerleri biçiyor, yaralıyor ve öldürüyordu.

Hook baltasını geriye çekmek istedi, ancak aletin sivri ucu son öldürdüğü adamın zırhına takılmıştı. 'Bunu al!' diyen Sir John, Hook'a baltasını uzattı; çok sonraları, savaş bittikten sonra, Hook olanları hatırladığında Sir John'un savaş sırasındaki soğukkanlılığına hayran olacaktı. Hook'un o anda içine düştüğü zor durumu gören Sir John, bir yandan kendisine saldıran düşmanla

dövüştüğü halde onu bu durumdan kurtarmış, Hook'a baltasını verirken, bir yandan kılıcını çekmişti. Bu kılıç, Sir John'un en sevdiği kılıcıydı, adı Yaren'di. Çoğu kılıçtan daha ağırdı, çelik zırha çok güçlü darbeler indirebilecek kadar güçlüydü. Şimdi yer değiştirmişlerdi; Sir John kılıcıyla düşmanın dengesini bozuyor, Hook'a da öldürme kısmını bırakıyordu. Baltayı ilk savuruşunda bir düşman askerinin miğferini tamamen büktü, askerin siperliği yana yatmıştı. 'Ucuz çelik!' diyen Sir John, kılıcını askerlerin yüzlerine doğru savuruyor, Hook geriye çekilen askerlerin zırh kaplı karınlarına baltasını sokuyordu, hızla fışkıran kan, kıpkırmızı ve parlak akıyordu. 'Bayrak!' diye kükredi Sir John. 'Bana lanet olası bayrağımı getirin!'

Hook ayakları açık bir biçimde ayakta duruyor, güçlükle karşılık veren Fransız askerlerine baltayı geçiriyordu. Yerdeki ceset-lerden hareket etmesi güçleşen askerler, Sir John'un alabildiğine vahşi hareketlerinden ürküyorlardı. Yeterince cesareti olan bir asker Sir John'un kılıcına ve Hook'un baltasına doğru hamlede bulunabilirdi, ancak Fransız askerleri geriye çekilmeye çalışıyor, arkalarındaki askerler ise onları öne doğru itekliyordu. '*Trois!'* Sir John yaraladığı ve öldürdüğü askerleri sayıyordu, *'quatre!'* Hadi gelin namussuz herifler! Acıktım!' Hook'un baltası güçlü oluşu nedeniyle diğer silahlardan çok daha tehlikeliydi. Balta çelik zırhı parşömen kağıdı gibi yırtıyor, düşman askerlerini kasap satırıyla et doğrar gibi parçalıyordu. Hook baltasını sallarken yüzünü buruşturuyor, düşman gülümsediğini zannediyordu ve bu gülümseme, baltadan bile daha korkutucuydu. Ölü Fransız bedenleri üst üste yığılmış, arbaletçilerin nişan almasını engelliyordu, üstelik Leure Kapısı'nm kulelerinde bekleyen okçular duvar ve yoğun sis yüzünden olan biteni göremiyordu. Sir John bağırıyor, Hook çılgınca sesler çıkarıyordu, ikisinin de silahları kandan kıpkırmızı olmuştu. Hook düşmanlan öldürmeyi bırakmış, öldürdüklerini geriye doğru savurarak ölü bedenlerden oluşan bir set oluşturuyordu. Askerlerden biri düşerken kılıcını Hook'a doğru savurdu, ancak hamlenin geldiğini gören Hook, baltayı hızla adamın siperliğine salladı, ağır metalin ete girerken çıkardığı sesi duymuştu. Sonra baltayı çıkartıp adamın göğüs zırhını ezdi, bu adamı da diğerlerinin üzerine itti.

'Sancağım!' diye bağırdı Sir John tekrar, 'bu şerefsizler onları kimin öldürdüğünü bilsin!'

Sir John'un sancaktarı birden arkadaki duvardan atladı, arkasından Sir John'un

aslanlı nişanını takan çok sayıda piyade geldi. ‘Öldürün şerefsizleri!’ diye bağırdı Sir John, ancak şerefsizlerin canına tak etmişti. Gözetleme kulesinin arka duvarındaki delikten geçerek buldukları bir merdivenden kaçıyorlar, ya da kendilerini dökülen çakılın oluşturduğu dik tepeye atıp dumanın içinden geçiyor, oradan da şehir kapısına ulaşmaya çalışıyorlardı. Gökyüzünde yükselen güneş, havadaki dumanı aydınlatıyordu. Çığlık atan İngiliz askerleri, zamanında kaçmayı başaramayan son Fransızları da öldürdü. Düşman askerlerinden biri, teslim olduğunu belirtmek için eldivenini çıkarıp salladı, ancak okçulardan biri uzun saplı baltasıyla adamı yere indirirken, bir başkası da teslim olmak isteyen adamı baltasıyla şişledi.

‘Yeter!’ diye bir ses yükseldi. ‘Yeter! Yeter!’

‘Ok atmayın!’ dedi Sir John. ‘Atmayın dedim!’

‘Tanrı’ya şükürler olsun!’ dedi öldürmeyi bırakmalarını söyleyen ilk adam. Hook dönüp baktığında, bu sesin elinde kılıcıyla diz çöküp istavroz çıkaran krala ait olduğunu gördü. Kralın Aziz George’un kırmızı haçıyla süslenmiş cüppesi alazlanmıştı. ‘Alevleri söndürün!’ diye bağıran kral ayağa kalktı. Miğferini başından çıkardı, gür saçları yağlanmış, terden koyu renkli topaklara dönmüştü. ‘Birisi şu adama merhamet göstersin!’ Teslim olmaya çalışan Fransız’a baktı, adam acıdan debelenip inliyor, göğüs zırhının tam altından kanlar fışkırıyordu. Balta hâlâ karnında duruyordu. Askerlerden biri bıçağını çekip ölmekte olan adamın boğazına sapladı. Fransız askerinin bütün bedeni şiddetle sarsıldı, siperliğinin deliklerinden kanlar fışkırıyordu; bedeni kasıldı ve hareketsiz kaldı. ‘Tanrı’ya şükürler olsun!’ dedi kral tekrar. Okçulardan biri aniden diz çöktü; Hook adamın dua ettiğini sandı, ancak okçu kusuyordu. Art arda yollanan arbalet okları gözetleme kulesinin arka duvarına çarpıyordu. Kralın sancağı gözetleme kulesinden dalgalanıyordu, arbalet oklarının isabet etmesiyle kumaş yırtıldı ve bayrak koptu. ‘Sir John,’ dedi kral, ‘sana teşekkür etmeliyim.’

‘Görevimi yerine getirdiğim için mi, Majesteleri?’ diye soran Sir John dizinin üzerine çöktü, ‘bu adamın da yardımıyla yaptım,’ diye ekledi ve başıyla Hook’u işaret etti.

Hook da dizinin üzerinde duruyordu, kral okçuya baktı ancak yüzünde onu tanıdığını belli eden bir ifade yoktu. ‘Hepinize teşekkür ederim,’ dedi Henry

kısaca, sonra arkasını döndü. ‘Elçileri gönderin!’ dedi beraberindeki askerlerden birine, ‘şehrin teslim olmasını sağlasınlar! Alevleri söndürmek için su getirin!’

Ateşlerin üzerine su döktüler, ancak alevler gözetleme kulesindeki kerestelerin derinine kadar işlemişti, için için yanan odunlardan sızan dumanlar kale burcunun üzerinde kalın bir sis halini alıyordu. Artık gözetleme kulesinin yıkılmış tepesine İngiliz okçuları yerleştirilmişti, o gece küçük toplarından biri olan Elçi’yi kol gücüyle kulenin tepesine çıkardılar. Topu ilk ateşlediklerinde Leure Kapısı’nın kirişleri dağıldı.

Gözetleme kulesinin ele geçirilmesinden sonra elçiler Leure Kapısı’na giderek, sabırla İngilizlerin büyük kapıyı ve kuleleri yıkacağını, bundan dolayı Harfleur’un düşmesinin kaçınılmaz olduğunu, o nedenle Fransızların daha çok asker kaybetmeden onurlu olan şeyi yapıp teslim olması gerektiğini anlatmışlardı. Teslim olmayı kabul etmezlerse, demişti elçiler, Tanrı’nın hükmü, her erkeğin, kadının ve çocuğun İngilizlerin isteklerini yerine getirmek için kullanılmasını şart koşacaktı. ‘Güzel kızlarınızı düşünün,’ demişti elçi garnizon komutanına, ‘onların iyiliği için, teslim olun!’

Ancak garnizon teslim olmadı. İngilizler şehrin yakınına yeni top siperleri kazıyor, artık korunaklı olmayan Leure Kapısı’na saldırıyor, her iki tarafında bulunan kuleleri yıkıyor ve taş kemerini deviriyorlar, ancak Fransızlar savaşmaya ve şehirlerini korumaya devam ediyorlardı.

Yazın bittiğini gösteren serin hava, yılın ilk yağmurunu getirmişti.

Hastalıklar ise bitmiyor, Henry’nin ordusu kan, kusmuk ve sulu pislik içinde ölmeye devam ediyordu.

Harfleur hâlâ Fransızlarmdı.

Her şeyin yeni baştan yapılması gerekiyordu. Fransızların şehri çevreleyen surların güneybatısına adam yığmalarını engellemek için Leure Kapısı’na hücum edilecek, Clarence Dükü de şehrin öbür ucundaki Montivilliers Kapısı’na saldıracaktı.

Bu sefer, diyordu Sir John, şehre gireceklerdi. ‘Lanet şerefsizler teslim

olmayacak! O namussuzlara ne yapmanız gerektiğini biliyorsunuz! Kamışı varsa öldürün, memeleri varsa becerin! Bu şehirde ne varsa sizindir! Bütün paralar, içkiler ve kadınlar, hepsi sizin! Gidin alın!'

Aynı anda başlayan ikili saldırı ile gökyüzünden oklar yağıyor, borazanlar savaş ezgileri çalıyordu; savaş ve ölümler tekrar başlamıştı. Ve gene Sir John Holland askerlere liderlik ediyordu, yani Sir John Cornevvaille'nin adamları en önde gidiyordu. Leure Kapısı'nın yıkıntılarını hızlıca ele geçirdiler, ancak orada kaldılar.

Leure Kapısı bir zamanlar yüksek evlerle dolu sıkışık bir sokağa açılıyordu, ancak Fransız garnizonu rahat bir savaş alanı meydana getirebilmek amacıyla evleri yıkmış, arkasına yeni bir set oluşturmuştu. Bu yeni barikat, eski surların ve kapının sayesinde İngiliz güllelerinden büyük ölçüde korunuyordu. Gözetleme kulesinin tepesine yerleştirilen Elçi, yeni yapılan sete birkaç gülle atmayı başarmıştı, ancak günde sadece üç kez ateşlenebiliyordu, Fransızlar ise her ateş arasında duvarlarını tamir ediyorlardı. Yeni duvar kagir bloklardan, çatı kirişlerinden ve içi çakıl dolu sepetlerle inşa ediliyor, arkasında arbaletçiler duruyordu. İngiliz piyadeleri Leure Kapısı'nın kalıntılılarının karşısında görünür görünmez, arbalet okları havada uçuyordu.

İngiliz okçular karşılık veriyorlardı, ancak Fransızlar kurnazlık etmişler, yeni duvarlarına yarık ve delikler açmışlardı. Arba-letçiler bu yarıkların arasından ok atıyor, İngiliz okları ise küçük deliklerin ardındaki arbaletçilere isabet ettiremiyordu. Yıkık kapıdan dökülen moloz yığınlarının içinde yere çöken Hook, ok atan her arbaletçi için üç ya da dört askerin daha bulunduğunu, bu askerlerin boş okları arbaletçilere uzattığını tahmin ediyordu. Böylelikle arbaletçiler ara vermeden ok atabiliyorlardı. Çoğu arbaletçi dakikada iki oku zar zor atardı, ancak bu arbaletçiler çok daha seri bir şekilde ok atabiliyordu, üstelik surların arkasında bulunan, kısmen yıkılmış evlerinin yüksek pencerelerinden de çok sayıda ok üstlerine yağıyordu. Hook, Soissons'un da bu şekilde karşı koymuş olması gerektiğini düşündü.

'Bir top getirmemiz gerekecek,' diyen Sir John, yıkılan surun başka bir noktasından kükrüyordu. Ancak top getirmek yerine, okçularına barikata hücum etmelerini söyledi, hepsinin önünden Sir John gidiyordu. İngiliz askerleri sipere ok yağdırıyordu, ancak ar-balet okları gelmeye devam ediyor, zırhları delemese bile, askerleri gerisin geriye savurabiliyordu. Nihayet yarım düzine

kadar asker yaklaşmayı başarmıştı, duvarı yıkmaya çalışıyorlar, duvarı oluşturan taş ve kirişleri sökmeye çabalıyorlardı. Ancak Fransızlar bu sefer de, askerlerin üzerine bir kazan dolusu kaynar yağ boşalttı. Yanan askerler koşarak geri çekiliyor, bazılarının haşlanmış olmanın verdiği acıyla nefesleri kesiliyordu. Yağdan ötürü zırhı kayganlaşan Sir John askerleriyle birlikte geri çekildi, bir işe yaramayan küfürlerini art arda sıralıyordu. Fransızlar ise, haşladıkları askerlerle alay ediyorlar, iğneleyici sancaklarını yeni yaptıkları alçak siperden sarkıtıyorlardı. Yeni siperin arkasında yoğun bir duman yükseliyordu, belli ki Fransızlar daha çok kaynar yağ hazırlamıştı. İngiliz mancınıkları surlara top atmaya çalışıyor, ancak güllelerin çoğu fazla uzağa gidip zaten yıkılmış olan evleri vuruyordu.

Güneş yükseliyordu. Yaz sonu olmasına rağmen havalar ısınmıştı, hem Fransızlar hem de İngilizler zırhlarının içinde pişiyorlar, yardımcı çocuklar su ve bira taşıyorlardı. Askerler miğferlerini çıkarmış, Leure Kapısı'nın kalıntılarındaki barınaklarında dinleniyorlardı. Saçları yağdan matlaşmış, yüzleri terden sırılsıklam olmuştu. Okçular yere çökmüş bekliyor, arada sırada kendini gösteren bir düşman askeri olursa ok atıyorlardı. Ancak, her iki taraf da uzun süredir yayını ya da arbale-tini kullanmamıştı.

'Şerefsizler,' diyen Sir John düşmana doğru tükürdü.

Hook iki Fransız askerinin yeni yaptıkları siperin bir bölümünden toprak dolu bir sepeti kaldırmaya çalıştığını fark etti. Ayağa kalkıp ok attı, bir düzine okçu da aynısını yapmıştı. Okların isabet ettiği iki düşman askeri geriye düştü. Ancak Hook, taşıdıkları sepet de düşünce ortaya çıkan bir top namlusu gördü, alçak bir toptu bu. Topun ateşlenmesiyle Hook kendini yana attı. Islık çalarak fırlayan kaya parçaları dumanı yararak ilerledi ve bir askerin acı dolu feryadı işitildi. Adamın feryatları inlemeye dönüşürken, ateşlenen topun ön tarafı dumanla kaplanmıştı. 'Aman Tanrım,' dedi Daleli Will.

'İyi misin, Will?'

'İyiyim. Yalnızca bu yerde olmaktan bıktım.'

Fransızlar toplarını İngilizleri haşlayıp derilerini yüzen minik kaya parçalarıyla doldurmuştu. Miğferinin tepesinde ufak bir delik açılan İngiliz askeri ölmüştü. Okçulardan biri siperlere doğru sendeledi, yüzünde tuttuğu

eliyle kanlı ve boş göz yuvasına bastırıyordu.

‘Hepimiz burada öleceğiz,’ dedi Will.

‘Hayır,’ dedi Hook sertçe, ancak kendisi de bu dediğine pek inanmamıştı. Topun önündeki duman yavaşça dağıldı, Hook içi toprak dolu sepetin tekrar yerine konulduğunu görebiliyordu.

‘Şerefsizler,’ diyen Sir John tekrar yere tükürdü.

‘Vazgeçmeyeceğiz!’ diye bağırıyordu kral. Askerlerini toplayıp siperi çok sayıdaki askeri ile alt etmeye karar veren kral, eski duvarın kalıntıları boyunca dağılmış askerlerine emirlerini bildirmek için adamlarını gönderdi. ‘Okçular kanatlara!’ diye bağırdı adamlardan biri, ‘okçular kanatlara!’

Bir Fransız borazancı kısa ve tiz bir melodi çalmaya başladı. Üç notadan oluşan melodi inip çıkıyor, tekrar tekrar çalınıyordu. Melodinin alaycı bir tonu vardı.

‘Öldürün şu namussuzu!’ diye bağırdı Sir John, ancak namussuz duvarın arkasına gizlemişti.

‘Hadi!’ diye bağırdı kral.

Hook derin bir nefes alıp sağma doğru ilerledi. Siperlerden ok gelmiyordu. Garnizon bekliyordur, diye düşündü. Belki de okları bitmek üzeredir ve bir sonraki saldırıya karşı koyabilmek için oklarım saklıyorlardır. Bir sur kalıntısının yanma sığındı, Fransız borazancı yeni siperin üzerinde ayakta duruyordu. Borazanı dudaklarına götürdüğü sırada Hook da ayağa kalktı, kirişi sağ kulağına kadar çekip bıraktı, kiriş kol bağını kamçıladı. Kaz tüylü ok havada dosdoğru uçtu ve geniş uçlu savaş oku borazancının boynundan girip ensesinden çıktı. Borazancı geriye düşerken kulak tırmalayıcı borazan sesi korkunç, tiz bir ses çıkardı ve ses aniden kesildi. Borazancı duvarların arkasında gözden kaybolurken üzerinden bir çok İngiliz oku geçiyordu.

‘Aferin, okçu!’ diye bağırdı Sir John.

Hook bekliyordu. Günler daha da ısınıyor, sadece kuşatılmış şehirden çıkan

dumanlar, gökyüzünde bir fırın gibi duran güneşi gölgeleyebiliyordu. Fransızlar ok atmayı bırakmışlardı, Hook ise, artık İngilizlerin kendilerine savaşacaklarını bildikleri için oklarını sakladıklarından emindi. Rahipler eski duvarın kalıntılarının arasında yürüyor, ölülerin ve ölmekte olan askerlerin günahlarını çıkartıyorlardı. Bu esnada, Leure Kapısı ile gözetleme kulesinin arasındaki boşlukta piyadeler lordlarının nişanları altında toplanmışlardı. Dört yüz askerden oluşan bu birliğin Fransızların gözünden kaçmasına imkan yoktu, ama gene de ok atmadılar.

Sir John'un uşaklarından biri, parlak sarı saçlı ve mavi gözlü, on ya da on bir yaşındaki bir çocuk okçulara su taşıyordu 'Oka ihtiyacımız var, evlat,' dedi Hook çocuğa.

'Getiriyorum,' dedi çocuk.

Hook suyu kafasına dikti. 'Askerler neden hareket etmiyor?' diye sordu ortaya. Kral hücum birliğini toplamış, okçular yerlerine geçmişti ancak okçular merak ve bıkkınlık içindelerdi.

'Bir elçi geldi,' dedi uşak tedirgin bir ses tonuyla. Soylu bir aileden gelen çocuk, şövalye olmayı öğrenmek için Sir John'un yanma gitmişti, şüphesiz ki zaman için süslü püslü atma binen, parlak zırhlar içinde harika bir lord olacaktı, ancak şu anda, ileride emir vereceği okçuların yanında olmaktan tedirginlik duyuyordu.

'Elçi mi?'

'Clarence Dükü'nün elçisi' diyen çocuk suyu aldı.

Harfleur'dan uzağa kamp yapan dük şehre saldırıyordu, ancak uzaktaki kapıdan herhangi bir çatışma sesi gelmiyordu. 'Peki elçi ne dedi?' diye sordu Hook çocuğa.

'Saldırının başarısız olduğunu,' dedi çocuk.

'Yüce Tanrım,' dedi Hook nefretle. Tahminlerine göre, kral Henry kardeşinin ikinci bir saldırı için hazır olmasını bekliyordu, ancak ondan sonra İngilizler son bir çabayla inatçı siperlere saldırabilecekti. Hook ile okçuları bekliyordu.

Henry kardeşine yeni emirler gönderdiyse, bu emirlerin düke ulaşması en az iki saat alırdı, zira elçinin önce şehrin kuzeyine gitmesi, oradan da kayığa binerek nehri geçmesi gerekiyordu.

‘Neler oluyor?’ dedi Sclate, bir dev kadar güçlü ancak bir o kadar kalın kafalı okçu.

‘Bilmiyorum,’ diye itiraf etti Hook. Yüzünden terler damlıyor, gözlerine dolup yakıyordu. Hava toz kaplıydı, boğazını kaplayan tozdan ötürü devamlı susuyordu. Dağılan siperlerden dökülen çakıl taşlarından yansıyan güneş göz kamaştırıcıydı. Yayın geri-limini azaltmak için kirişi çıkardı.

‘Tekrar saldıracak mıyız?’ diye sordu Sclate.

‘Sanırım dük öbür uçtan saldırdığında biz de buradan hücum edeceğiz,’ dedi Hook. ‘Birkaç saat sürer herhalde.’

‘Bizi bekliyor olacaklar,’ dedi Sclate kasvetli bir tavırla.

Fransız garnizonu İngilizleri bekliyor olacaktı. Mancınıkları, topları, arbaletçileri ve kaynar yağları ile bekliyor olacaklardı. İşte kırmızı haçı giyen askerleri bekleyen buydu. Askerler oturuyor, savaş yerine gitmeden önce dinleniyorlardı. Harfleur’u garip bir sessizlik sarmıştı. Bekliyorlardı.

‘Saldırdığımızda!’ diyen Sir John sessizliği bozdu. Düşman menzilinde olduğuna aldırış etmeksizin siperlerde bekleyen okçularının önünde uzun adımlarla yürüyordu. Fransız arbaletçileri ise, oklarını atmamaları emredildiğinden, Sir John’u görmezden geldi. ‘Saldırdığımızda,’ dedi tekrar, ‘ilerleyeceksiniz! Durmadan ok atacaksınız! İlerlemeye devam edeceksiniz! Siperi aştığımızda okçular yanımda olacak! Bu şerefsizleri sokaklarında avlayacağız! Hepinizi orada istiyorum! Bu, kralımızın düşmanlarını öldüreceğimiz gündür! Öldürelim hepsini!’

Öldürdüklerinde, diye düşünüyordu Hook, ordularından kaç kişi kalmış olacaktı? Southampton Denizi’nden açılan ordu yeterince küçüktü, peki ya şimdi? Şimdi, diye düşünüyordu, ordunun yarısı kalmış olacaktı, Fransızlar savaşmak için hareketlenirken Harfleur kalıntılarına doluşan çoğu hasta askerler. Söylentilere göre İngiliz işgalcileri temizlemek isteyen askerlerden

oluşan koca bir düşman ordusu onları bekliyordu, gerçi Tanrı temizleme işini onlara bırakmayacak gibiydi.

‘Bitirelim şu işi,’ diye homurdandı Daleli Will.

‘Ya da şu lanet şehri onlara bırakalım,’ dedi Tom Scarlet, ‘pislikten çukurundan başka bşr şey değil artık.’

Ya saldırıları başarısız olursa? diye düşünüyordu Hook. Ya Harfleur düşmezse? Şehri ele geçiremezlerse, Henry’nin ordusundan kalanlar İngiltere’ye geri dönecekti. Savaş iyi başlamıştı, umutları ve tam teçhizat zırhları, bayrakları ile çok iyi başlamıştı, ancak şimdi ellerinde çaresizlik, kan ve pislik vardı.

Şehirden aynı alaycı notaları çalan başka bir trompetçinin sesi duyuldu. Okçuları arkasından gelen Sir John dönüp siperlere doğru kükredi. ‘Şu lanet şerefsizi öldürün! Öldürün şunu!’ Son iki kelimesini surlara bakıp bağırarak sarf etmişti, bütün Fransız-lar onu duyabiliyordu.

Derken, beklenmedik bir şekilde, bir Fransız surların üzerine çıktı. Bu adam borazancı değildi, zira borazancı hâlâ duvarın arksından çalmaya devam ediyordu. Duvarın üzerindeki adam silahsızdı, ayakta durup iki elini kaldırdı ve İngilizlere doğru salladı.

Okçular ayağa kalkıp ok atmaya hazırlandılar.

‘Hayır!’ diye kükredi Sir John. ‘Hayır! Hayır! Hayır! İndirin okları! İndirin! İndirin!’

Duvarın üzerindeki adam ellerini başının üzerinde tutuyordu.

Ve birden, mucizevi bir şekilde, her şey bitti.

Harfleur garnizonunun askerleri teslim olmak istememişti, ancak halk yeterince acı çekmişti. Yemekleri yoktu, evleri yıkılıp kül olmuştu, salgın hastalıktan kırılıyorlardı. Yenilmenin kaçınılmaz olduğunu biliyorlardı, hınç dolu düşmanları kızlarına tecavüz edecekti. Şehir meclisi teslim olmaları gerektiğinde ısrar etmişti, Harfleur halkının desteği olmadan garnizon

savaşmaya daha fazla dayanamazdı, evlerin pencerelerinden atılan oklara, kadınların hazırladıkları yemeklere ihtiyaçları vardı, onlar olmadan garnizon direnemezdi.

Garnizonun direnmesine öncülük eden Sire de Gaucourt, üç günlük bir ateşkes imzalamayı önerdi, bu süre zarfında elçileri Fransız kralına gidecek ve şehre yardım edecek bii birliğin gelip gelmeyeceğini öğrenecekti. Yardım gelmezse, İngilizleri şehri yağmalayıp halka tecavüz etmemesi koşuluyla teslim olacaklardı. Henry ateşkesi kabul etti, rahipler, soylular ve şehrin önde gelenleri Leure Kapısı'nda toplanıp ateşkese uyacaklarına dair yemin ettiler. Daha sonra, garnizonun sözünü tutacağından emin olmak isteyen Henry'nin birkaç rehin almasının ardından bir İngiliz elçisi surlara yaklaşıp merasim izleyen şehir halkına seslendi. Elçi Fransızca konuşuyordu. 'Korkmanızı gerektiren bir şey yok! İngiltere Kralı size acı çektirmek için gelmedi! Bizler iyi Hıristiyanlarız ve Harfleur Soissons değildir! Korkacak bir şey yok!'

Şehirden yükselen dumanlar gökyüzüne puslu bir renk veriyordu. Topların ateşlenmemesi, taşlarla dolu mancınıkların kullanılmaması garipti, savaş bitmişti. Ancak ölümler bitmemişti. Cesetler sahile taşınmaya devam ediyordu, hastalığın sonu gelmeyecek gibiydi.

Fransız destek birliği de gelmeyecekti.

Doğuda toplanan Fransız ordusu, Harfleur'a takviye kuvveti göndermeyecekleri haberini yollamıştı. Sonraki Pazar günü,

Aziz Vincent Yortusu'nda, şehir teslim oldu.

İngiliz kampının arkasındaki tepeye büyük bir çadır kuruldu, geniş gölgeliğin altına bir taht kurulup altın rengi kumaşla kaplandı. En kaliteli kumaşlardan yapılmış soylu İngiliz sancakları çadırın kenarlarını süslüyordu. Askerlerden biri kralın altın tacıyla çevrelenmiş büyük miğferini havada tutuyordu. Okçular çok sayıda saldırıya direnen yıkılmış kapıya giden uzun yolda dizildiler. Okçuların arkasında Henry'nin ordusu duruyor, olan biteni izliyordu.

Altından yapılmış basit bir halkadan ibaret tacını takan ve Fransız üniformasının armasıyla süslenmiş bir cüppe giyen İngiltere Kralı, sessizlik içinde tahtında oturuyordu. İzliyor ve bekliyor, ne yapması gerektiğini

düşünüyordu. Normandiya'ya gelmiş ve kuşatmayı başarıyla sonuçlandırmıştı, ancak zafer ordusunun yarısına mal olmuştu.

Hook, Sir John'un on piyade ve kırk okçudan oluşan birliğe önderlik ettiği Leure Kapısında duruyordu. Sir John, iyice parlatılmış plaka zırhını giymiş, göz kamaştırıcı bir kumaş örtülmüş büyük savaş atı Lucifer'a binmişti. Piyadeler de zırh kuşanmışlar, ancak okçular deri yeleklerini ve lekelenmiş dizliklerini giymişlerdi. Okçuların hepsi kalın halatlar taşıyordu, köylülerin ineklerini çekmek için kullandıkları türden halatlardı bunlar. 'Onlara hürmetkar davranın,' dedi Sir John okçularına, 'iyi savaştılar! Onlar iyi askerler!'

'Ben pislik herifler olduklarını sanıyordum,' dedi Daleli Will sessizce, ancak yeterince sessiz konuşmamıştı.

Sir John Lucifer'ı döndürdü. 'Öyleler!' dedi, 'ama İngiliz gibi çarpıştılar! O yüzden onlara İngiliz gibi davranacaksınız!'

Duvarın bir bölümü yıkılmıştı, Sir John konuşurken boşluktan üç düzine asker çıktı. Ayakları çıplak ve sade keten gömleklerle kralın huzuruna çıkmaları emredilmişti. Tedirgin bir şekilde kendilerini bekleyen okçulara doğru yavaşça yürüyorlardı.

'Düğümler!' diye emretti Sir John.

Hook ile diğer okçular halatlara düğüm attılar. Sir John baş işaretiyle uşaklardan birini çağırıp yularını verdi. Eyerinden indi, Lucifer'in burnunu okşadı ve yaklaşmakta olan Fransızlara doğru yürüdü.

İçlerinden birini seçti, çengel bir burnu ve kısa, siyah sakalı olan uzun boylu bir adamdı. Adamın rengi soluktu, Hook hasta olduğunu tahmin etti. Halsiz olduğu belli olan adam gene de arkasından gelen Fransızlara şehirden çıkarken önderlik ediyor, kalan gururunu korumak için elinden geleni yapıyordu. Sakallı adam yanındakilere durmalarını söyleyip tek başına Sir John'un yanma gitti. İki adam aralarında bir metre kala durdular, İngiliz asker cilalanmış kılıç kabzası, parlak zırhıyla göz alırken Fran-sızlar, Kral Henry'nin uygun gördüğü biçimde sade ve alelade kıyafetler giymişti. Sir John Hook'un anlayamadığı bir şeyler söyledi, iki adam kucaklaştılar.

Sir John Fransız'ın omzuna sol kolunu koyup okçulara doğru yürüdü. 'Bu, Sire de Gaucourt,' dedi, 'beş haftadır savaştığımız düşmanlarımıza liderlik etti ve cesurca savaştı! Bundan daha iyisini hak ediyor, ama kralımızın emirlerine uymamız gerekiyor. Hook, bana halatı ver!'

Hook halatı uzattı. Fransız asker, takdir eden gözlerle Hook' baktı, Hook ilmeği adamın boynuna hürmetkar bir biçimde geçirmeye mecbur olduğunu hissetti.

'Özür dilerim,' dedi Sir John Fransızca.

'Böyle olması gerekiyor,' dedi Raoul de Gaucourt sertçe.

'Öyle mi?' diye sordu Sir John.

'Bizim aşağılanmamız lazım, ki Fransa'nın geri kalanı kralınıza direnirse başına neler geleceğini öğrensin,' dedi de Gaucourt. Acı acı gülümsedi, sonra kralın tahtına doğru aşağılayıcı yürüyüşü izleyen İngiliz ordusuna baktı. Ancak, kralınızın artık Fransa'yı korkutabileceğini pek sanmıyorum,' diye devam etti. 'Buna zafer mi diyorsunuz Sir John?' diye sorarken başıyla başarılı bir şekilde savunduğu duvarları işaret etti. Sir John yanıt vermedi. Elindeki halatı kaldırdı, ancak Gaucourt ipi elinden aldı. 'İzin verin,' dedi ve halatı boynundan geçirdi.

Diğer Fransızların da boyunlarına halatlar geçirilmişti, Sir John, tatmin olmuş bir şekilde, Lucifer'in eyerine oturdu. Gaucourt'a işaret etti ve atını mahmuzlayıp İngiliz okçularının etrafında durduğu yola yöneldi.

Fransızlar sessizce yolda yürüdüler. Bazıları tüccardı, bazıları yaşlıydı, asker olanların çoğu ise genç ve güçlüydü. Aralarında şövalyeler ve kasaba halkı vardı, onlar İngiltere kralına karşı şehirlerini korumuş kimselerdi. Boyunlarına geçirilmiş ilmekler yaşamlarının Henry'nin elinde olduğunu gösteriyordu. Tepeye tırmandılar, sonra altın kumaşlarla kaplanmış tahtın önünde diz çöktüler. Toplanan İngiliz soyluları durmuş, kralın ölüm emri vermesini bekliyorlardı. 'Ben bu krallığın asıl kralıyım,' dedi Henry, 'direnerek ülkenize ihanet ettiniz.'

De Gaucourt'un yüzünde ani bir acı ifadesi belirdi. Vatana ihanet suçunu

duymazdan gelip bir tomar anahtar uzattı. ‘Harfleur’un anahtarları, Majesteleri,’ dedi, ‘sizin anahtarlarınız.’

Kral anahtarları kabul etmedi. ‘Direnmeniz,’ dedi sertçe, ‘Tanrı’nın ve insanların kurallarına aykırıydı.’ Yaşlıca tüccarlar korkuyla titriyordu, içlerinden birinin gözünden yaşlar iniyordu. ‘Ancak Tanrı,’ diye devam etti Henry, ‘merhametlidir.’ Nihayet anahtarları aldı ve, ‘ve bizim de merhametli olmamız gerekir. Canlarınız bağışlandı.’

Aziz George armalı bayraklar şehirde yükselirken İngiliz ordusu sevinç çığlıkları atıyordu. Ertesi gün İngiltere kralı Henry çıplak ayaklarla Aziz Martin Kilisesine yürüyüp Tanrı’ya bu zaferi bahşettiği için şükretti, ama onu yürürken görenler aslında bu zaferin bir yenilgi olduğunu düşünüyorlardı. Harfleur surlarının önünde çok vakit harcamış, askerlerinin çoğunu kaybetmiş, hastalıktan kırılmışlardı, üstelik savaş mevsimi sona ermek üzereydi.

İngiliz ordusu surlardan içeri giriyorlardı. Kamplarını yakıp mancınıkları ve topları sürükleyerek yıkılmış kapıdan içeri soktular. Sir John’un adamları surların arkasındaki evlere, meyhanelere ve ambarlara yerleşti, Hook ise *Le paon* adındaki bir meyhanede kendine yer buldu. *‘Le paon* bir kuştur,’ dedi Melisande, sonra kollarını açıp, ‘kocaman bir kuyruğu vardır!’ dedi.

‘Hiçbir kuşun o kadar büyük kuyruğu yoktur,’ dedi Hook.

l’Lepaon'un var,’ diye ısrar etti Melisande.

‘O zaman Fransız kuşu olmalı,’ dedi Hook, ‘İngiliz değil.’

Harfleur artık İngilizlerindi. Aziz George bayrağı Aziz Martin Kilisesi’nin yıkık kulesinden sallanıyordu. Çok acı çeken şehir halkı, şimdi daha da çok acı çekiyordu.

Şehirlerinden sürgün ediliyorlardı. Kralın açıkladığına göre şehre İngilizler yerleşecekti ve onlara yer açılması için iki binin üzerinde erkek, kadın ve çocuk şehirden çıkarılacaktı. Hastalar el arabaları ile taşınıyor, diğerleri yürüyordu, iki yüz atlı İngiliz askeri üzgün halkın Seine nehrinin kuzeyine kadar sürecek olan yürüyüşüne eşlik ediyordu. İngiliz askerlerinin görevi, şehirden çıkarılan halkı kendi vatandaşlarından korumaktı, aksi takdirde

soyulabilir veya tecavüze uğrayabilirlerdi. Önlerinde İngiliz piyadeleri geliyor, okçular da yanlarında geliyordu.

Hook yürüyen halkın yanındaki okçulardan biriydi. Siyah atı Raker ile tekrar bir araya gelmişti, at oldukça huysuzdu, devamlı ilgilenilmesi gerekiyordu. Hook'un cüppesi yıkanmış, tertemiz olmuştu, ancak Aziz George nişanı solmuş, pembeye dönmüştü. Cüppesinin altına ölü bir Fransız askerden aldığı zırhı giymişti, kafasında Sir John'un verdiği tepelik vardı, onun üzerinde ise başka bir cesedin hediyesi başka bir başlık takmıştı. Kılıcı kemerine takılıydı, kılıfında duran yayını omzuna asmış, ok torbası da eyerin kaşından sallanıyordu. Sığınmacıların arkasında, Hook'un sağında, ışıl ışıl parlayan nehir, solda ise İngiliz öncü birliklerinin çayırlardaki hayvanları çıkardığı görülüyordu; çayırların ardından görünen tepeler ağaçlarla ve yazın getirdiği renklerle kaplıydı. Melisande Harfleur'da kalmıştı, ancak Peder Christopher sığınmacıların yanında durması gerektiğinde ısrar etmişti. Sir John atının gezmesi gerektiğini söylediği için Peder Christopher büyük savaş atı Lucifer'a binmişti, yardım ettiği için çok mutluydu. 'Buraya gelmemeliydiniz, peder,' dedi Hook.

'Şimdi de hekim mi oldun, Hook?'

'Dinlenmeniz gerekiyor, peder.'

'Cennette yeterince dinleneceğim,' dedi Peder Christopher sevinçle. Yüzü hâlâ soluktu, ancak yemek yemeye başlamıştı. Rahip cüppesi giyiyordu, iyileştiğinden beri daha sık giymeye başlamıştı. 'Hastalığım sırasında bir şey öğrendim,' dedi peder ciddiyetle.

'Öyle mi? Nedir?'

'Cennette, Hook, tuvalet ihtiyacı olmayacak.'

Hook güldü. 'Peki kadın olacak mı, peder?'

'Bir hayli, genç Hook, ama ya hepsi de iyi kadınlar olursa?' 'Yani kötü kadınların hepsi şeytanın mutfağında mı olacak, peder?'

‘Ben de ondan endişeleniyorum,’ dedi Peder Christopher gülümseyerek, ‘ama inanıyorum ki Tanrı bir şeyler ayarlayacaktır.’ Sırıtan rahip, ölmediği ve böğürtlenlerle dolu çalıların yanında, Eylül güneşinin altında ata bindiği için mutluydu. Şafak söktükten ve sığınmacılar Harfleur’dan zorla çıkarıldıktan sonra, Rouen yolunda, yeni boynuzlan çıkmış, göz kamaştıran bir geyik gördüler. Hook bunun iyiye işaret olduğunu düşünüyordu, kurumuş bir karaağacın kuru ve siyah dallarına bakan Peder Christopher ise ağacın kötü bir işaret olduğuna karar verdi. ‘Kırlangıçlar erken ayrılıyor.’ dedi.

‘Bu kötü bir kış olacağını gösteriyor,’ dedi Hook.

‘Hayır, Hook, bu yazın bittiğini gösteriyor. Beraberinde umutlarımızın da. Biz de bu kırlangıçlar gibi gideceğiz.’

‘İngiltere’ye geri mi döneceğiz?’

‘Hayır, hayal kırıklığına,’ diyen rahip üzüntülüydü. ‘Kralın çok borcu var ve ödeyemiyor. İngiltere’ye zafer kazanarak dön-seydi, sorun olmayacaktı.’

‘Biz kazandık, peder,’ dedi Hook, ‘Harfleur’u aldık.’

‘Bir geyiği öldürmek için bir av köpeği sürüsü harcadık,’ dedi Peder Christopher, ‘üstelik orada,’ derken doğu tarafim gösterdi, ‘çok daha fazla sayıda av köpeği var.’

Av köpeği sürüsünün bir kısmı öğle sularında göründü. Önde yürüyen sığınmacılar nehrin yanındaki bir çayırlıkta durmuş, kalan sığınmacılar etraflarını sarmıştı. Sığınmacıların yürümesini engelleyen şey, karşılarına çıkan düşman atlıları idi, surlarla çevrili bir şehrin kapısına giden yolun önünü kapatmışlardı. Şehir halkı olan biteni surlardan izliyordu. Düşmanın tek bir sancağı vardı, beyaz bir bayrak üzerinde uzun pençelerini açmış kırmızı, çift başlı bir kartal. Fransız askerler savaşa gider gibi giyinmişlerdi, cilalanmış zırhları cüppelerinin altından parlıyordu, ancak pek azı miğfer takmış, takanlar da siperliklerini örtmüşlerdi, belli ki savaşmayacaklarını düşünüyorlardı. Hook, yüz kişiden fazla olduklarını düşündü, buraya imzaladıkları ateşkes mütarekesinin koşulları dahilinde, sığınmacıları almak için gelmişlerdi. Sığınmacılar Rouen’e götürülecekti. ‘Yüce Tanrım,’ dedi Peder Christopher,

rüzgarın kaldırıp indirdiği bayraktaki kartalı görmüştü. ‘Bu mareşal,’ diye açıklayan Peder Christopher istavroz çıkardı.

‘Mareşal mi?’

‘Jean de Maingre, Boucicault Lordu, Fransız Mareşali,’ dedi Peder Christopher. İsim ve unvanları yavaşça söyleyen rahibin sesinden, adama duyduğu hayranlık belli oluyordu.

‘Hiç duymadım, peder,’ dedi Hook gülerek.

‘Fransa’yı deli bir adam yönetiyor,’ dedi rahip, ‘dükler ise genç ve dikkafalı, ama düşmanımız bir mareşale sahip ve mareşal çok korkulacak bir adamdır.’

İngiliz birliğine önderlik eden Sir John Cornewaille’in silah arkadaşı Sir William Porter, mareşali karşılamak için atını döndürürken, mareşal de Sir William’a doğru atını mahmuzladı. Büyük bir savaş atma binen Fransız, uzun boylu bir adamdı, Sir John ile konuşurlarken İngiliz askere tepeden bakıyordu. Uzaktan onları izleyen Hook, birlikte gülüştüklerini duyar gibi oldu. Sonra, Sir William’in baş hareketiyle davet edilen Fransız Mareşali, İngiliz birliğine doğru atını sürdü. Fransız halkı görmezden gelen mareşal, yavaşça piyadelerden ve okçulardan oluşan birliğin yanma gitti.

Mareşalin kafasında miğfer yoktu. Saçları koyu kahverengiydi, oldukça kısa kesilmişti. Yanlara doğru kırlaşan saçlarının çevrelediği vahşi yüzü, Hook’u ürküttü. Köşeli suratında duygusuz bir ifade vardı. Yüzünde yaralar ve kaynamış kemikler bulunan mareşal, savaşlarda darbeler almış, ancak yenilmemişti. bir savaşçıya, bir askere ait olan sert yüzündeki kahverengi gözleriyle atlara ve askerlere bakıyor, ne durumda olduklarını kestirmeye çalışıyordu. Ağzı kapalıydı, dudaklarının birleştiği yerdeki çizgi, yüzüne ciddi bir ifade veriyordu, ancak Peder Christopher’ı gördüğünde birden gülümsedi. Hook bu gülümseyişte, askerlerin sadakat ve zafere ilişkin örnek alabileceği bir adam gördü. ‘Savaş atına binen bir rahip!’ dedi mareşal muzipçe. ‘Biz rahiplerimize yaşlı kısrak veririz, savaş atı değil!’

‘Biz İngilizlerin çok savaş atı vardır, majesteleri,’ diye yanıtladı Peder Christopher, ‘bir kısmım Tanrı’nın adamlarına da verebiliyoruz.’

Mareşal beğenen gözlerle Lucifer'a baktı. 'Güzel at,' dedi, 'kimin atı?'

'Sir John Cornewaille'in,' diye cevap verdi rahip.

'Ya!' diyen mareşal memnun olmuştu. 'Sir John'a saygılarımı iletin lütfen! Onu Fransa'da görmekten ötürü memnun olduğumu ve İngiltere'ye güzel anılarla dönmesini umduğumu söyleyin. Yakında güzel anılarla dönecek.' Mareşal, Peder Christopher'a gülümsedi, sonra dönüp ilgiyle Hook'a baktı, zırhını ve yayını gördü. Çelik eldivenli elini uzatan mareşal, 'Yayınızı alma şerefini verir misiniz?' dedi.

Peder Christopher dediklerini anlamadığı belli olan Hook'a tercüme etti, ancak Hook yanıt vermedi, çünkü ne yapması gerektiğinden emin değildi. 'Ona yayını ver, Hook,' dedi Peder Christopher, 'önce kirişini tak.'

Hook büyük yayını kılıfından çıkardı, ucunu sol ayağının üzerine koydu, üst kertiğe düğüm attı. Bazen yayın kirişini takarken, silahı canlanıyormuş gibi gelirdi. Mareşal hâlâ elini uzatıyordu, Hook yayı mareşale verdi.

'Büyük bir yay,' dedi Boucicault.

'Gördüğüm en büyük yaylardan biri,' dedi Peder Christopher, 'sahibi de güçlü bir okçu.'

Mareşalin arkasında bir düzine Fransız askeri vardı, hepsi de birkaç metre öteden mareşalin yayı sol eline almasını ve sağ eliyle kirişini çekmesini izliyordu. Yayı çekmenin ne kadar güç olduğunu gören mareşal kaşlarını kaldırmış, takdir eden gözlerle Hook'a bakıyordu. Tekrar elindeki yaya baktı, tereddüt ediyordu, sonra kirişte olmayan bir ok varmış gibi yayı kaldırdı. Bir nefes alıp kirişi bıraktı.

İngiliz okçular gülümseyerek olanları izliyordu, böyle bir yayı ancak eğitimli bir okçunun sonuna kadar çekebileceğini biliyorlardı. Mareşalin çektiği kiriş yarıya kadar gidip durdu, Boucicault kirişi tekrar kavrayıp dudağına değene kadar çekti. Hook, Fransız'ın yüzünde zorlandığını gösteren ifadeyi görüyordu, ancak Boucicault'un işi bitmemişti. Hafifçe yüzünü ekşitip kirişi tekrar çekti, kiriş sağ kulağına kadar gitmişti, sonra kirişi tam çekili bir şekilde tutup, tek kaşını kaldırarak Hook'a baktı.

Hook kendini tutamadı, gülüyordu. Birden İngiliz okçular da Fransız mareşale tezahürat etmeye başladılar. Kirişi yavaşça bırakıp Hook'a yayını geri veren mareşalin yüzünde, aldığı hazzı belli eden bir ifade vardı. Hook tebessüm ederek yayı aldı ve eyerinin üzerinde hafifçe eğilerek mareşali selamladı. 'İngiliz,' dedi Boucicault, 'al!' deyip Hook'a bir para fırlattı, sonra da gülümsemeye devam ederek alkış tutan askerlerin yanından atıyla geçti.

'Söylemiştim,' dedi Peder Christopher gülümseyerek, 'gerçek bir askerdir.'

'Cömert bir asker,' diyen Hook paraya bakıyordu. Bir şilin büyüklüğündeki para altındı, muhtemelen bir yıllık maaşına eşitti. Altını, içinde okçuları ve kirişlerin olduğu keseye koydu.

'İyi ve cömert bir asker,' dedi Peder Christopher, 'senin düşmanın olacak biri değil.'

'Ben de değilim,' diyen bir ses araya girdi. Hook dönüp baktığında mareşalin arkasındaki askerlerden birinin Sire de Lanfe-relle olduğunu gördü, eyer başına yaslanmış, Hook'a bakıyordu. Hook'un serçe parmağı olmayan sağ eline baktı, yüzünde bir gülümseme belirdi. 'Damadım oldun mu?'

'Hayır, efendim,' diyen Hook, Lanferelle'i Peder Christopher'a tanıttı.

Fransız askeri tehlikeli gözlerle rahibe baktı. 'Hastalanmışsınız, peder.'

'Evet,' dedi Peder Christopher.

'Yoksa bu Tanrı'nın takdiri mi? Kralınızın günahları karşılığında ordunuzu cezalandırmış olabilir mi?'

'Günah mı?' diye sordu peder nazikçe.

'Evet, buraya gelmekle işlediği günah,' diyen Lanferelle eyerinin üzerinde doğruldu. Saçları yağdan simsiyah olmuş, gümüş kaplamalı kılıç kemerini çevrelediği beline kadar iniyordu. Oldukça yakışıklı yüzü güneşten kapkara olmuştu, gözleri olduğundan daha parlak görünüyordu. 'Gene de umarım Fransa'da kalırsınız, peder.'

'Bu bir davet mi?'

‘Öyle!’ Lanferelle beyaz dişlerini göstererek gülümsedi. ‘Kaç askeriniz var şimdi?’

‘Askerlerimiz kumsaldaki kum taneleri kadar çok sayıda, gökyüzündeki yıldızlar kadar sayısız ve Fransız bir kaltağı ısıran pireler kadar çok.’

‘Ancak o kadar da tehlikeli,’ diyen Lanferelle, pederin sözlerinden etkilenmemişe benziyordu. ‘Kaç kişisiniz? On binden az mı? Duyduğuma göre kralınız hasta askerleri geri gönderiyormuş, doğru mu?’

‘Askerleri gönderiyor,’ dedi rahip, ‘çünkü istediklerimizi yapabileceğimiz kadar askerimiz var.’

Hook, Lanferelle’in nasıl olup da hasta askerlerin gönderildiğini bildiğini merak etti, sonra Fransız casusların Harfleur’u izlemiş olabileceklerine kadar verdi.

‘Kralınız takviye de getiriyor,’ dedi Lanferelle, ‘ama kaç askerin yıkık surları koruması için Harfleur’da kalması gerekecek? Bin mi?’ Lanferelle tekrar gülümsedi. ‘Çok küçük bir ordu, peder.’

‘En azından savaşabiliyor,’ dedi Peder Christopher, ‘sizin ordunuzsa Rouen’de pinekliyor.’

‘Ama bizim askerlerimiz,’ dedi Lanferelle, sesi birden ciddileşmişti, ‘gerçekten de Parisli bir kaltağı ısıran pireler kadar çok.’ Atın yularını topladı. ‘Umarım burada kalırsınız, peder, ve bitlerin İngiliz kanıyla nasıl beslendiğini görürsünüz.’ Başıyla Hook’a işaret etti. ‘Melisande’ye saygılarımı ilet. Başka bir şey daha ilet.’ Arkasına döndü. ‘Jean! *Venez!’* Harfleur’daki ormanlıkta Melisande’ye boş gözlerle bakan donuk yüzlü uşak, Lanferelle’in emriyle cüppesini çıkardı. Sire de Lanferelle üzerinde güneş ve şahin olan giysiyi alıp katladı ve Hook’a attı. ‘Savaş olursa,’ dedi, ‘Melisande’ye bunu giymesini söyle. Onu koruyacaktır. Ölümü beni üzer. İkinize de iyi günler.’ Son sözlerini söyleyip mareşalin ardından gitti.

Ertesi gün bulutlar toplanmaya başladı, denizi üzerinde yoğunlaşıp Harfleur’un üzerinde kasvetli bir örtü halini aldı. Okçular hasar görmüş surları onarmakla

meşguldü, İngiltere'den duvarcılar gelene kadar idare etmesi için keresteden çitler yapıyorlardı. Askerler hastalanmaya devam ediyor, yıkık dökük sokaklar lağım kokuyordu. Şehrin lağım kanalı bir kez daha serbest kalan Lézarde nehrine dökülüyor, bütün liman pislik kokuyordu.

Kral veliahdı düelloya davet etti, yüz yüze savaşacaklar, kazanan deli Kral Charles'tan Fransa tacını alacaktı. 'Kabul etmez,' dedi Sir John Cornewaille. Sir John, okçuların yeni çiti desteklemek için yere kazık yerleştiren okçuları izlemek için gelmişti. 'Veliaht tembel şerefsizin tekidir, Henry'miz ise bir savaşçı. Kurdun domuz yavrusuyla dövüşmesi gibi bir şey olur bu.'

'Peki ya veliahd dövüşmeyi kabul etmezse, Sir John?' diye sordu Thomaz Evelgold.

'İngiltere'ye döneriz herhalde,' dedi Sir John mutsuz bir ifadeyle. Bütün ordu böyle düşünüyordu. Günler kısalıyor, hava soğuyordu, yakında güz yağmurları başlayacaktı, bu da savaşma döneminin bittiğini gösteriyordu. Henry savaşmaya devam etmek istese dahi, ordusu çok küçük, Fransız ordusu ise çok büyüktü. Deneyimli kimseler, bu koşullar altında savaşmanın aptallık olacağını söylüyordu. 'Altı yedi bin askerimiz daha olsaydı,' dedi Sir John, 'onların lanet burunlarından kan getirebilirdik, ama öyle olmayacak. Bu pislik çukurunu koruması için garnizonu burada bırakıp yurda döneceğiz.'

Destek birlikleri gelmeye devam ediyordu, ancak ölen ya da hastalanan askerlerin yerini alabilecek kadar çok değillerdi. Tekneler yeni gelenleri kokuşmuş limana bırakıyor, teknelerden inenler hayret içinde yıkılmış surlara bakıyorlardı. 'Çoğumuz yakında eve dönecek,' dedi Sir John adamlarına, 'yeni gelen askerler Harfleur'u koruyabilirler.' Tatsız konuşuyordu, öfkeli ve üzgündü. Harfleur'un teslim olması ne harcadıkları parayı ne de kaybettikleri askerleri telafi etmelerine yetiyordu. Sir John bundan fazlasını istiyordu, söylentilere göre kral da istiyordu, ancak diğer bütün dükler, piskoposlar, lordlar, kontlar ve yüzbaşılar, kralın İngiltere'ye dönmesi gerektiğini söylüyordu.

'Başka şansımız yok,' dedi Thomas Evelgold bir akşam Hook'a. Lordlar savaş konseyine gitmiş, hırslı kralın kafasına gitmeleri gerektiğini sokmaya çalışıyorlardı, ordu da konseyden çıkacak kararı bekliyordu, güzel bir akşamdı, batmakta olan güneş limanda uzun gölgeler oluşturuyordu. Hook ve

Evelgold *Le Paon'un* dışındaki bir masada oturuyorlar, İngiltere'den gelen birayı içiyorlardı, zira Harfleur'daki bütün bira fıçıları yok olmuştu. 'Eve dönmemiz lazım,' diyen Evelgold, belli ki Aziz Martin Kilisesi'nin yanındaki belediye binasında tartışmaya devam ettikleri hararetli konuyu düşünüyordu.

'Belki garnizonda kalırız?' dedi Hook.

'Tanrım, hayır!' diyen Evelgold haç çıkardı. 'Fransızların o kocaman ordusuyla karşı karşıya kalmak mı? Bu şehri hiç uğraşmadan geri alırlar! Üç günde kazıklarımızı yıkar, sonra da buradaki herkesi öldürürler.'

Hook yanıt vermedi. Limanın dar girişine yanaşmakta olan gemiyi seyrediyordu. Geminin sereninin ve yüksek kulelerinin üzerinde martılar uçuşuyordu. *'Kutsal Ruh,''* diyen Evelgold, gemiye işaret etti.

Kutsal Ruh yeni bir gemiydi, orduyu işgal sırasında desteklemek için kralın parasıyla yapılmıştı, ancak şimdi tek görevi hasta askerleri İngiltere'ye geri götürmekti. Rıhtım gittikçe yaklaşıyordu. Hook güvertesindeki adamları görebiliyordu, ancak geminin bir önceki seferinde getirdiği askerler kadar çok değillerdi; bunların Harfleur'a gelen son destek ekibi olduğunu düşündü.

'Buraya bin beş yüz gemiyle geldik,' dedi Evelgold, 'ama geri dönmek için bu kadarına ihtiyacımız olmayacak.' Acı bir kahkaha attı. 'Ne kadar boşa harcanmış bir yaz oldu.' Güneş *Kutsal Ruhlun* kulelerindeki yaldız kaplamalarına vuruyordu. Güvertedeki yolcular sahile bakıyordu. 'Normandiya'ya hoş geldiniz,' dedi Evelgold. 'Kadının seninle İngiltere'ye dönecek mi?'

'Evet.'

'Evleneceksiniz sanıyordum.'

'Sanırım evet, evleneceğiz.'

'Bu işi İngiltere'de yapın, Hook.'

'Neden İngiltere?'

'Çünkü orası Tanrı'nın ülkesi, burası gibi lanet bir yer değil.' Yüzbaşılar ve

piyadeler yeni gelenlerden kendi birliklerine ait olanlar olup olmadığını görmek için rıhtıma gelmişlerdi. Lord Slayton'ın yüzbaşısı William Snoball da onlardan biriydi. Medeni bir şekilde Hook'a selam verdi. 'Seni burada gördüğüme şaşırdım, Efendi Snoball,' dedi Hook.

'Niçin?'

'Sen buradayken kim yardımcı oluyor?'

'John Willets. Bensiz her şeyi halledebilir. Üstelik Lord majesteleri de gelmemi istedi.'

'Deneyimli olduğun içindir,' diye araya girdi Evelgold.

'Tabii o da var,' dedi Snoball, 'bir de göz kulak olmamı istedi, yani şeye,' duraksadı, 'biliyorsunuz.'

'Sir Martin mi?' diye sordu Hook. 'Tanrı aşkına, onu niye gönderdi buraya?'

'Neden sanıyorsun?' diye sordu Snoball aksi bir tavırla.

Hook boğazına bıçak saplanıyormuş gibi bir el hareketi yaptı. 'Bunu mu umuyor?'

'Sir Martin'in ruhlarımıza hizmet etmesini umuyor,' dedi Snoball mesafeli bir şekilde, derken, lorduna yeterince ihanet ettiğini düşünmüş olacak ki, yürüyüp uzaklaştı.

Hook, *Kutsal Ruh* ün yaklaşmasını izliyordu. 'Beklediğimiz yeni asker var mı?' diye sordu.

'Bildiğim kadarıyla yok, Sir John da bir şey söylemedi.'

'Çok mutsuz,' dedi Hook.

'Su katılmamış delinin teki de ondan.' Thomas Evelgold bir an durdu. 'Orduyla Fransa'ya gitmek istiyor! Adam tam kaçık! Hepimiz ölelim istiyor! Tabi, onun için bu sorun değil, öyle değil mi?'

‘Sorun değil mi?’

‘Sonuçta onu öldürmeyecekler, değil mi? Ya Fransa’ya gittiğimizde savaşmak zorunda kalırsak? Soyluları öldürmezler Hook, onları esir alırlar! Ama kimse senin ya da benim için fidye vermez. Bizi öldürürler, Hook, ama lordları alıp bir kuleye götürürler, orada yemek ve kadın verirler. Sir John’un umurunda bile değil. Sadece dövüşmek istiyor! Savaştan sağ çıkabileceğini biliyor. Bizi de düşünmesi gerekir.’ Evelgold birasını dikti. ‘Gene de, savaş olmayacak. Hepimiz Aziz Martin Yortusunda evimize dönmüş olacağız.’

‘Kral orduyu yürütmek istiyor,’ dedi Hook.

‘Kral da bizim kadar sayı saymasını biliyor,’ dedi Evelgold, ‘o yüzden hiçbir yere gitmeyecek.’

Kutsal Ruh'tan halatlar atılıyor, sahildeki askerler atılan halatları yakalıyordu, yavaş ve zahmetli bir işti bu, büyük gemi hiza ediliyordu. Güverte iskelesi indirildi ve alışılmadık temizlikteki giysiler içindeki yeni gelenler sahile indi. Yaklaşık altmış okçu gelmişti, hepsinin yanında yayları ve ok torbaları vardı. Cüppelerinin üzerinde Aziz George arması pırıl pırıldı. Bir rahip güverte iskelesinden indi, dizlerinin üzerine çöküp istavroz çıkardı. Arkasında Lord Slayton’ın ay ve yıldızlarını taşıyan dört okçu vardı, okçulardan birinin miğferinden çıkan saçları sapsarıydı. Bir an Hook gözlerine inanamadı, sonra kalkıp bağırdı. ‘Michael! Michael!’

Bu, kardeşi Michael’dı. Ağabeyini gören Michael gülümsedi. ‘Kardeşim,’ diye Evelgold’a açıklayan Hook, koşarak Michael’ı karşılamaya gitti. Kucaklaştılar. ‘Tanrım, gelmişsin,’ dedi Hook.

William Snoball Michael’ı çağırdı, ancak Hook döndü ve ‘Hazır olduğunda gelir, Efendi Snoball, nereye yerleşeceksiniz?’ dedi.

Snoball istemeyerek cevap verdi, Hook kardeşini getireceğine söz verip Michael’ı masalarına götürdü, bir bardak bira verdi. Thomas Evelgold kardeşleri yalnız bıraktı. ‘Tanrı aşkına, burada ne arıyordun?’ diye sordu Hook.

‘Lord Slayton okçularını gönderiyordu,’ dedi Michael sırıtarak, ‘yardıma

ihtiyacınız olduğunu düşündü. Burada olduğunu bile bilmiyordum!'

Sonra birbirlerine neler olduğunu anlattılar. Hook kuşatma sırasında Robert PerrilPin öldüğünü söyledi, ancak nasıl olduğunu anlatmadı. Michael da büyükannelerinin öldüğünü söyledi, bu haber Hook'u hiç üzmemişti. 'İhtiyar bunağın tekiydi,' dedi.

'Ama bize baktı,' dedi Michael.

'Sana baktı, bana değil.'

Melisande meyhaneden çıktı ve Michael'la tanıştılar. Hook birden, hiç alışık olmadığı şekilde mutlu olmuştu. Dünyada en çok sevdiği iki insan yanındaydı, cebinde parası vardı, her şey yolunda görünüyordu. Fransa'daki savaşın bitmiş olabilirdi, hem de hiç zafer kazanmadıkları halde bitmiş olabilirdi, ama gene de çok mutluydu. 'Sir John'a bize katılıp katılamayacağını soracağım,' dedi Michael'a.

'Lord Slayton'ın buna izin vereceğini sanmam,' dedi Michael.

'Ya evet, sadece sorarız.'

'Peki, burada ne yapacağız?' diye sordu Michael.

'Sanırım şehri korumak için birkaç zavallı burada kalacak,' dedi Hook, 'kalanlar da eve gidecek.'

'Eve mi gidecek?' Michael kaşlarını çattı. 'Ama daha yeni geldik!'

'Herkes öyle söylüyorlar. Şu anda lordlar bir karara varmaya çalışıyor, ama içerilere yürümek için çok geç kaldık, üstelik Fransız ordusu çok büyük. İngiltere'ye döneceğiz.'

'Umarım dönmeyiz,' dedi Michael. Sırıttı. 'Buraya hemen dönmek için gelmedim. Savaşmak istiyorum.'

'Hayır, isteyeceğini sanmıyorum.' dedi Hook, böyle konuştuğu için kendi kendine şaşırmıştı. Melisande de şaşırmış, Hook'a bakıyordu.

‘İstemiyor muyum?’

‘Kan,’ dedi Hook, ‘çığlık atan askerler, acı ve çelik zırhlı şerefsizler seni öldürmeye çalışıyorlar, işte savaş böyle bir şey.’

Michael ürkmüştü. ‘Sadece ok atacağımızı söylediler,’ dedi tereddüt ederek.

‘Evet, öyle, ama eninde sonunda, kardeşim, yakından dövüşmen gerekiyor. Gözlerinin içini görebilecek kadar yakma. Öldürebilecek kadar.’

‘Nicholas da o işte çok iyidir,’ dedi Melisande.

‘Herkes değil ama,’ dedi Hook. Cömert ve açıksözlü bir insan olduğu için Michael’ın yakından öldürebilecek kadar acımasız olabileceğinden şüpheliydi.

‘Belki sadece küçük bir savaş olur,’ dedi Michael, ‘büyük bir şey değil.’

Güneş batarken Hook, Michael’ı şehrin içine götürdü. Lord Slayton’ın askerleri Montivilliers Kapısı’nın yakınında birkaç ev bulmuşlardı. Hook ile Michael okçuların yerleştiği bir tüccara ait olan bu evin avlusuna gittiler. Hook kardeşler göründüğünde kimse ses çıkarmadı, eski arkadaşları konuşmuyordu. Sir Martin ortalarda değildi, ancak Tom Perrill bir duvara yaslanmış, yüzünde donuk bir ifadeyle Hook kardeşlere bakıyordu. William Snoball gerginliği hissedip ayağa kalktı.

‘Michael size katılacak,’ dedi Hook yüksek bir sesle, ‘John Cornewaille kardeşimin onun koruması altında olduğunu bilmenizi istedi.’ Sir John böyle bir şey söylememişti, ancak Lord Slayton’ın adamları bundan haberdar değildi.

Tom Perrill alay edercesine güldü, ancak hiçbir şey söylemedi. William Snoball Hook’un karşısına dikildi. ‘Sorun çıkmayacak!’ dedi.

‘Ebet, sorun çıkmayacak!’ Hook döndüğünde konuşanın Sir Edward Derwent, yani Lord Slayton’ın yüzbaşısı olduğunu gördü. Harfleur’da çöken tünelde esir alman asker, şimdi avlu girişinde duruyordu. Şehir teslim olduğunda Sir Edward serbest bırakılmıştı, Hook Sir Edward’in savaş konseyine katıldığını anladı, zira en iyi kıyafetlerini giymişti. Sir Edward avlunun ortasına kadar yürüdü. ‘Sorun çıkmayacak!’ dedi tekrar. ‘Birbirinizle dövüşmeyeceksiniz,

çünkü sizin göreviniz Fransızlarla dövüşmek!'

'İngiltere'ye döneceğimizi sanmıştım,' dedi Snoball, kafası karışmıştı.

'Eh, dönmüyorsunuz,' dedi Sir Edward. 'Kral daha fazlasını yapmak istiyor, ve o ne isterse, yapar.'

'Burada mı kalacağız?' diye sordu Hook. 'Harfleur'da mı?'

'Hayır, Hook,' dedi Sir Edward, 'yürüyeceğiz.' Sesi kasvetliydi, belli ki alman karardan hoşnut değildi. Ama Henry kraldı, ve kral ne isterse yapardı.

Henry daha çok savaş istiyordu.

Ordu, Fransa'ya gidecekti.

3. BÖLÜM Kılıç Nehrine Yolculuk

Yolculuk sırasında yanlarına ağır yüklerle dolu at arabaları almayacaklar; yüklerin hepsi askerler, atlar ve hafif el arabaları tarafından taşınacaktı. 'Hızlı hareket etmemiz gerekiyor,' diye açıkladı Sir John.

'Bu,' demişti Peder Christopher Hook'a, 'kibirden başka bir şey değil.'

'Kral elinde sadece Harfleur zaferi varken İngiltere'ye dönemez! Fransız köpeklerini tekmelemesi yetmedi, kuyruklarını da çekmesi gerektiğini düşünüyor.'

Fransız köpekleri belli ki uyuyordu. Düşman ordusunun gittikçe büyüdüğü söyleniyor, ancak, Rouen dolaylarında harekete geçen bir tek düşman askeri dahi görünmüyordu. İngiltere Kralı, Hıristiyan alemine Harfleur'dan Calais'e kadar yürüyebileceğini göstermeye karar vermişti. 'O kadar uzak değil,' dedi Sir John adamlarına, 'belki bir hafta sürer.'

'Peki bir hafta yürüyüp Calais'e ulaşınca elimize ne geçecek?' diye sordu Hook Peder Christopher'a.

‘Hiçbir şey,’ dedi rahip.

‘O zaman neden böyle bir şey yapıyoruz?’

‘Yapabileceğimizi göstermek için. Fransızların beceriksiz olduklarını ispatlayacağız.’

‘Neden büyük arabalarımızı almadan gidiyoruz?’

Peder Christopher sırıttı. ‘Beceriksiz Fransızların gelip bizi yakalamasını istemeyiz, değil mi? Bu tam bir felaket olurdu,

genç Hook! Yanımıza iki yüz arabanın hepsini alamayız, bu bizi çok yavaşlatır. O yüzden atları mahmuzlamaya bakacağız.’

‘Bu çok önemli!’ demişti Sir John adamlarına. *Paon*’a girmiş, kılıcının kabzasıyla bira fıçılarından birine vurmuştu. ‘Gözünüz açık mı? Dinliyor musunuz? Sekiz günlük yemek alacaksınız! Ve taşıyabileceğiniz kadar ok! Silah, zırh, ok ve yemek alacaksınız, o kadar! Bunlardan başka bir şey taşıdığınızı görürsem, o bir halta yaramaz arabayı alır, boğazınızdan sokar, arkanızdan çıkarırım! Hızlı olmamız gerekiyor!’

‘Hepsini daha önce de yaşadık,’ dedi Peder Christopher ertesi gün Hook’a.

‘Önce mi?’

‘Geçmişini hiç bilmiyorsun, değil mi Hook?’

‘Büyükbabamın öldürüldüğünü biliyorum, babamın da.’

‘Bayılırım mutlu ailelere,’ dedi rahip, ‘büyük-büyükbabanın yaşadığı zamanı düşün, Kral Edward zamanını. Üçüncü Edward. O da Normandiya’ya gelmiş, hızlı bir şekilde Calais’e yürümeye karar vermişti. Ancak yarı yolda kapana kıstırdılar.’

‘Öldürdüler mi?’

‘Yüce Tanrım, hayır. Edward Fransızları yendi! Crécy’yi duy-muşsundur herhalde?’

‘Ah, evet Crécy’yi biliyorum!’ dedi Hook. Her okçu Crécy’yi bilirdi, İngiliz okçularının Fransız kanını akıttığı yerdi.

‘O halde orada muhteşem bir savaş olduğunu da biliyorsundur, Hook. O zaman Tanrı İngiltere’nin yanındaydı. Ama Tanrı’nın kimin yanında olacağı her zaman belli olmaz.’

‘Yani bizim yanımızda değil mi?’

‘Tanrı, kim kazanırsa onun yanındadır, Hook.’

Hook, bir süre rahibin söylediklerini düşündü. Savaş uçlarını ve geniş kanatlı ok uçlarını taşa sürterek sivriltiyordu. Çocukken dinlediği hikayeleri düşünüyordu, yaşlılar hep Crecy ve Poitiers’de nasıl ok yağdırdıklarını anlatırdı. Peder Christopher’a geniş ok uçlarından birini uzattı. ‘Fransızlarla karşı karşıya gelirsek,’ dedi, ‘onları yeneceğiz. Bu oklarlar zırhlarını deleceğiz, peder.’

‘Kralın seninle aynı fikirde olduğuna dair şüphelerim var,’ dedi rahip kibarca. ‘Tanrı’nın yanımızda olduğunu inanıyor, ama kardeşi kesinlikle öyle düşünmüyor.’

‘Hangi kardeşi?’ diye sordu Hook. Clarence Dükü de, Gloucester Dükü de ordu ile birlikteydi.

‘Clarence,’ dedi rahip. ‘Eve dönüyor.’

Hook bu habere sinirlenmişti, kaşlarını çattı. Bazı askerlere göre dük, ağabeyinden bile daha iyi bir savaşçıydı. Hook ok uçlarına baktı. Uzun ve dar ucun hemen her tarafi pastan kararmıştı, ama ucu sivrildikçe parlamış, son derece keskin olmuştu. Eline sürterek ok ucunun keskinliğini ölçtü, sonra tüylerini düzeltmeye koyuldu. ‘Neden gidiyor?’

‘Sanırım ağabeyinin aldığı kararı onaylamıyor,’ dedi Peder Christopher. ‘Resmi olarak hasta, ama hasta birine göre oldukça iyi gözüküyordu. Tabii, Tanrı korusun ama, Henry ölürse, Clarence de Kral Thomas olacak.’

‘Harry ölmeyecek,’ dedi Hook sert bir sesle.

‘Fransızlar bizi yakalarsa ölebilir,’ dedi rahip, ‘ama Henry’miz bile tavsiyemizi dinledi. İngiltere’ye dönmesini söylediler, o ise Paris’e kadar ilerlemek istiyordu. Nihayetinde yalnızca Calais’e kadar yürümeye karar verdi. Tanrı’nın yardımıyla, Hook, Fran-sızlar bize yetişmeden Calais’e yürüyeceğiz.’

‘Sanki kaçıyormuşuz gibi konuşuyorsunuz.’

‘Tam olarak değil,’ dedi rahip, ‘ama ona yakın bir şey Melisande’yi düşün.’

Hook kaşlarını çattı, kafası karışmıştı. ‘Melisande mi?’ ‘Fransızlar Melisande’nin göbek deliğinde toplanmış, Hook, biz de Melisande’nin sağ memesindeyiz. Yapacağımız şey Melisande’nin sol memesine gitmek ve Fransızların bizden önce iki memenin arasına ulaşmaması için Tanrı’ya dua etmek.’

‘Ya ulaşırlarsa?’

‘O zaman iki memenin arası, ölümün kol gezdiği bir yer haline gelir,’ dedi Peder Christopher, ‘o yüzden dua et ki hızlı yürüyelim ve Fransızlar uyumaya devam etsin.’

‘Titiz olmanıza lüzum yok!’ demişti Sir John okçularına. ‘Okları varillere koyamazsınız, varil taşıyacak arabamız yok! Hepsini istifleyeceksiniz, sıkıca istifleyin!’

Oklar istiflendiğinde tüyleri bozulur, bu da okların havada uçarken yön değiştirmesine neden olurdu, ama okları yığınlar halinde istifleyip atların arkasından sarkıtmaktan başka seçenekleri yoktu. Okları istiflemek tam iki günlerini aldı, zira kral ellerindeki bütün okları taşımalarını buyurmuştu; bu da yüz binlerce ok taşıyacakları anlamına geliyordu. Alabildikleri kadar oku küçük arabalara yığdılar, ancak arabalar çok sayıda olmadığından, piyadeler bile okları eyerlerinin arkasına asmak zorunda kaldı. Yalnızca beş bin asker Calais’e ilerliyordu, bu okçular dakikada altmış-yetmiş ok atabilirdi, ancak hiçbir savaş bir dakikada kazanılamazdı. ‘Bütün oklarımızı götürsek dahi yetmeyecektir,’ diye homurdanıyordu Thomas Evelgold, ‘oklar bitince de şerefsizlere taş atmaya başlarız.’

Harfleur'daki garnizonu arkalarında bırakmışlardı. Üç yüz piyade ve neredeyse bin okçudan oluşan büyük bir birlik Harfleur'da kalmıştı, ancak yeterince atları yoktu, çünkü kral, savaş atları dışındaki bütün atlarını bırakmaları emrini vermişti. Atlar ok taşımada kullanılacaktı. Harfleur'un yeni koruyucularının da yeterince oku yoktu, ama yeni oklar her an İngiltere'den gelebilirdi.

'Hızla ilerleyeceğiz!' diye bağırıyordu rahiplerden biri. Uzun yolculuğa çıkmadan önceki son günleriydi. Rahip elinde parşömen kağıdıyla Harfleur'u sokak sokak gezmiş, kralın emirlerini herkesin anlamasını sağlamıştı. 'Kimse doğru yoldan sapmayacak! Kilise mülkü kutsaldır! Kilisenin mülkünü yağmalayanlar asılacaktır! Tanrı bizimle birlikte ve O'nun inayetiyle Fransa'nın sahibi olduğumuzu göstermeye gidiyoruz!'

'Onu duydunuz! ' diye bağırdı Sir John, rahip yürürken. 'Uzun ellerinizi kiliseden uzak tutun! Rahibelere tecavüz etmeyin! Bu ne Tanrı'nın hoşuna gider, ne de benim!'

O gece Aziz Martin kilisesinde, Peder Christopher Melisande ile Hook'u karı koca yaptı. Melisande ağlıyordu. Hook mihrabın önünde diz çöküp yanan mumlara bakarak Aziz Crispinian'm konuşmasını bekledi, ancak aziz konuşmadı. Keşke kardeşimi de kiliseye getirseydim, diye düşündü Hook, ama böyle bir fırsatı olmamıştı. Peder Christopher, artık Melisande ile Hook'u evlendirmenin vakti geldiğini söyleyip, ikisini çan kulesi yıkılan kiliseye götürmüştü. 'Tanrı sizinle olsun,' dedi rahip ve basit töreni bitirdi.

'Bugüne kadar bizimleydi,' dedi Melisande.

'O zaman bundan sonra da yanında kalması için dua et, çünkü Tanrı'nın yardımına ihtiyacımız var.' Rahip mihraba dönüp başını eğdi. 'Tanrı biliyor ya,' dedi rahip, 'Burgonyaiıların gelmesi gerekiyor.'

'Bize yardım etmeleri için mi?' diye sordu Hook. Burgonya'nın kızıl haçını giyip Fransızların şehri yağmalamasını izlemesinin üzerinden çok uzun zaman geçmiş gibiydi.

'Hayır,' dedi Peder Christopher, 'Fransa'ya yardım etmeleri için.'

‘Ama...’ diye konuşmaya başladı Hook, ancak sonra sesi kayboldu.

‘Aile kavgalarını çözmüşler,’ dedi Peder Christopher, ‘şimdi yüzlerini bize döndüler, artık bize düşmanlar.’

‘Gene de Calais’e gidecek miyiz?’ diye sordu Hook.

‘Kral bu konuda ısrar ediyor,’ dedi Peder Christopher sevimsizce. ‘Büyük toprakların kıyısında duran küçük bir orduyuz. En azından siz ikiniz birleştiniz. Artık sizi ölüm bile ayıramaz.’

‘Tanrı’ya şükürler oslun,’ diyen Melisande istavroz çıkardı.

Ertesi gün, Ekimin sekizi, bir Salı günü, Aziz Benedicta Yortusu’nda, açık gökyüzünün altında, ordu yürüyüşe başladı.

Sahili takip ederek kuzeye doğru ilerliyorlardı. Hook, ölüm ve pislik kokusundan uzaklaştıkça askerlerin neşesinin yerine geldiğini fark etti. Askerler hiç neden yokken gülümsüyorlar, birbirle-riyle şakalaşıyorlardı, bazıları da tekrar açık bir alanda olmanın verdiği mutlulukla atını mahmuzlayıp dörtnala gidiyordu.

Sir John Cornewaille ordunun öncü kuvvetine liderlik ediyordu, kendi askerleri ise bu birliğin öncülüğünü yapıyor, ordunun en önünde gidiyorlardı. Sir John’un flaması Aziz George bayrağı ile Kutsal Teslis sancağının arasında dalgalanıyordu, bu üç bayrağı Sir John’un askerleri koruyor, yanlarındaki atlı borazancılar ise durmadan çalıyordu. Okçular önden gidip yolu gözlüyor ve olası düşman saldırısına karşı dikkatle at sürüyorlardı. Düşman pusu kurmuştu, ancak, Sir John’un adamları görmemişti. En önde giden silahlı öncü birliğin uzaklaşmasını bekleyen Fransız-lar, Montivilliers’de dışarıya fırlayıp hücuma geçmişlerdi. Monti-villiers, askerlerin yürüdükleri yola yakın, surlarla çevrili şehrin adıydı. Arbaletçiler ağaçlıkların arasından ok atıyordu, İngiliz askerleri arbaletçilere saldırdı, kısa süren kargaşanın ardından, en fazla elli kişilik bir gruptan oluşan düşman askerleri geri püs-kürtülmüştü, ancak yarım düzine askeri esir almışlar, iki İngiliz’i ise öldürmeyi başarmışlardı.

Bu çatışma ilk gün meydana geldi, sonra Fransızlar yeniden uykuya dalar gibi oldular. İngiliz askerleri zırhsız ilerliyor, plaka zırhlarını atlar taşıyordu.

Atlıların giydikleri değişik renkli yelekler, ilerleyen kalabalığa bir bayram havası veriyor, her birliğin üzerinde sallanan flamalar bu renk cümbüşünü zenginleştiriyordu. Kadınlar, uşaklar ve ulaklar askerlerin arkasından gidiyor, onların arkasında da zırh, yemek ve ok istiflerini taşıyan atlar yürüyordu. Sir John'un birliğinin iki küçük arabası vardı, biri yemek ve zırh taşıyordu, diğerine ise ok istifleri yığılmıştı. Hook arkasına dönüp baktığında, alçak tepelerden gelen toz bulutunu gördü. Bu toz bulutu, İngilizlerin geçtiği yolu işaret ediyor, küçük vadilerin arasından kıvrılıp Somme nehrine doğru uzanıyordu. Hook'a göre büyük bir orduydu, fakat gerçekte on binden daha az askeri olan bir orduydu bu, yirmi binden fazla atla hareket ettikleri için kalabalıkmış gibi görünüyorlardı.

Pazar günü, küçük ve sıkışık tepelerden inip daha açıklık bir alana ulaştılar. Sir John, Somme nehrine ulaşmış olmaları gerektiğini söylüyordu. Somme, yolculuklarındaki tek büyük engeldi. Nehri geçtikten sonra, Calais'e üç günlük bir yol kalıyordu. 'Peki savaş olmayacak mı?' diye sordu Michael Hook ağabeyine. Lord Slayton'ın adamları da öncü birliğin içindeydi, ancak Sir Martin ve Thomas Perrill, Sir John ve adamlarından olabildiğince uzak durmaya çalışıyordu.

'Öyle diyorlar,' dedi Hook, 'ama kim bilir?'

'Fransızlar bizi durdurmayacak mı?'

'Durdurmaya çalışıyorlarmış gibi görünmüyorlar, değil mi?' diyen Hook önlerindeki boş alanı işaret etti. O ve Sir John'un okçuları, ordunun yarım kilometre önünden gidiyorlardı. 'Belki de Fransızlar gittiğimizi gördükleri için sevinmişlerdir?' dedi Hook. 'Bizi kendi halimize bırakmışlardır, olamaz mı?'

'Sen Calais'e gitmiştin,' dedi Michael. Son görüşmelerinden bu yana ağabeyinin bu kadar uzağa gidip bu kadar çok şey görmüş olmasından etkilenmişti.

'Garip bir kasaba, kesinlikle öyle,' dedi Hook, 'büyük surları, kocaman bir kulesi ve bir sürü evleri var. Ama bu bizim dönüş yolumuz, Michael, dönüş yolu!'

'Ben İngiltere'den yeni geldim,' dedi Michael üzülerek.

‘Belki gelecek yıl gene geliriz,’ dedi Hook, ‘ve işimizi bitiririz. Bak!’ Sarı, yeşil ve kahverengi yaprakların ardından görünen parıltıyı işaret etti. ‘Orası nehir olabilir.’

‘Ya da göl,’ dedi Michael.

‘Blanchetaque diye bir yeri arıyoruz,’ dedi Hook.

‘Ne kadar garip adları var,’ dedi Michael sırıtarak. ‘Blanchetaque’te nehrin sığlaştığı bir yer var,’ dedi Hook, ‘orayı geçtik mi eve vardık sayılır.’

Hook arkadan gelen nal seslerini duyup arkasına baktı ve Sir John ile yarım düzine askerin kendisine doğru geldiğini gördü. Üzerinde zırhı ya da miğferi olmayan Sir John, Lucifer’ı yavaşlattı. Küçük bir çıkıntının arkasından görünen denize bakıyordu. ‘Şurayı görüyor musun, Hook?’

‘Sir John?’

Sir John denizin ötesinde görünen küçük beyaz yeri gösterdi. ‘Griz-Nez! Gri Burun, Hook.’

‘O nedir, Sir John?’

‘Karanın denizle birleştiği yer, Hook, Calais’ten sadece yarım günlük mesafede! Ne kadar yaklaştığımızı anladın mı?’

‘Üç günlük yolumuz mu var?’

‘Lucifer gibi bir atla iki gün,’ diyen Sir John atının burnunu okşadı. Dönüp yakınlarındaki kırlık alana baktı. ‘Nehir şurası mı?’

‘Sanırım öyle, Sir John.’

‘O halde Blanchetaque uzakta olamaz! Üçüncü Edward, Crecy’ye giderken işte buradan geçmişti! Belki de büyük-büyükbaban onunla birlikteydi, Hook.’

‘Büyük-büyükbabam çobandı, Sir John, hayatında yaya dokunmadı bile.’

‘Sapan kullanırdı,’ dedi Michael, Sir John’la konuştuğu için heyecanlıydı.

‘Davut ile Calut gibi, öyle mi?’ dedi Sir John, hâlâ uzakta görünen burna bakıyordu. ‘Duyduğuma göre kilisede evlenmişsiniz, Hook!’

‘Evet, Sir John.’

‘Kadınlar bunu gerçekten seviyor,’ dedi Sir John, ‘biz de kadınları seviyoruz!’ Neşelenmişti. ‘Melisande iyi bir kız, Hook.’ İleriye baktı. ‘Görünürde hiç Fransız yok.’

‘Şurada bir atlı var,’ dedi Michael çekinerek.

‘Ne var?’ diye tersledi Sir John.

‘Şurada,’ dedi Michael bir kilometre ötedeki ağaçlık alanı göstererek, ‘bir atlı var, efendim.’

Sir John baktı, bir şey söylemedi. Hook sık yapraklı ağaçların arasındaki gölgelerin içinde kıpırdamadan duran atlıyı görebiliyordu. ‘Orada, Sir John,’ diye kardeşini onayladı Hook.

‘Şerefsiz bizi gözetliyor. Onu saklandığı yerden çıkarabilir misin, Hook? Lanet Fransızların nehrin girişinde bekleyip beklemediklerini biliyor olabilir. Adamı elinden kaçırma, yakalayıp getir.’

Hook etrafına bakındı, sağ taraftan ilerleyip adamın arkasından dolaşabileceği bir yer aradı.

‘Sanırım yapabilirim, Sir John,’ dedi.

‘Yap o zaman, haydi!’

Hook, kardeşini, Londralı Scoyle’u ve Tom Scarlet’i alıp, gizlenen adamdan uzaklaştı, ordunun arkasına doğru ilerleyip hafif bir eğimden aşağı inerek adamın kendilerini göremeyeceği bir alana ulaştı. Yolun soluna geçti, Raker’i mahmuzlayıp geniş bir çayırlığa geldi. Birazdan tuzağa düşürecekleri adam, Hook ve yanındakileri hâlâ görmüyordu. Dört atlının ilerisinde ağaçlıklar ve fundalıklar vardı. Yerde engel oluşturacak çalılıklar yoktu, sadece hendekler vardı, atlar bu çukurların üzerinden rahatlıkla geçebiliyordu. Bulundukları alan düzdü, ama arada sırada yükselip alçalıyor, bu da dört atlının gizlenmesine

yardımcı oluyordu. Hook tekrar kuzeye döndü. Sağında tarla süren bir adam vardı, iki öküz, derine girmiş sabanı sürüklemeye çalışıyordu, kışın buğdaylar derinden biçilirdi. ‘Biraz yağmura ihtiyacı var!’ diye bağırdı Michael.

‘Evet, bu iyi olurdu,’ diye yanıtladı Hook.

Atlar belli belirsiz bir tepeyi aştı, Hook’un varmayı düşündüğü alana gelmişlerdi. Atlının gizlendiği yere dönmeyip, kuzeye doğru devam ettiler, böylelikle Somme’a gelmeden adamın yolunu keseceklerdi. Belki de çoktan uzaklaşmıştı? Büyük ihtimalle sadece düşmanı izlemek isteyen bir soyluydu, ama soylular etrafta olan biteni köylülerden daha iyi bilirdi, o nedenle Sir John adamın mutlaka getirilmesini istemişti.

Raker yorulmuştu, hızlı hızlı soluyordu, Hook atı okşadı. ‘Yaylar,’ dedi ve kendi yayını kılıfından çıkardı.

‘Onu öldürmememiz gerektiğini sanıyordum,’ dedi Tom Scarlet.

‘Eğer şerefsiz herif bir soyluysa,’ dedi Hook, çünkü adam ata binmişti, ‘kılıç kullanmasını biliyordur, adama kılıçla yaklaşırsak kafamızı kesebilir. Ama oklarla karşı karşıya gelmek istemez, değil mi?’ Sol başparmağıyla oku kirişe sabitledi.

Raker’ın boynuna hafifçe vurdu ve atı tekrar mahmuzladı. Ordunun ilerlediği yolu görebiliyordu. Sir John hafif eğimli tepede durmuştu, adamın gizlendiği yerden çıkıp kaçmasını istemiyordu. Ancak Fransız, tehlikenin kokusunu almış olmalıydı, veya İngilizleri yeterince izlemiş olacak ki, birden gizlendiği yerden çıkıp atını mahmuzladı. Kuzeye, nehre doğru gidiyordu. ‘Lanet olsun,’ dedi Hook.

Sir John adamın uzaklaştığını gördü ve hemen askerleriyle birlikte dörtnala gitmeye başladı, ancak atları yorgundu, Fransız’ın atı ise iyice dinlenmişti. ‘Hiç şansları yok,’ dedi Scoyle.

Hook bu sözü duymazdan geldi. Raker’i döndürüp hayvanı mahmuzladı. Fransız, sağa kıvrılan yolu takip ediyordu, Hook bu kıvrımın başına yetişebilirdi. Adamı geçemeyeceğini biliyordu, ancak yeterince yakınına gidebilirse, ok atabilirdi. Adam dönüp baktı ve Hook ile adamlarını gördü,

atını mahmuzladı. Hook da hızlandı, Raker'ın toynakları yeri dövüyordu. Hook bir an kaçan adamın çalılıkların içine saklanmış olabileceğini düşündü, Raker'ın yularını bırakıp eyerinden atladı. Tek dizinin üzerine düştü, yayını kaldırdı, oku yerleştirip kirişi çekti.

'Çok uzak,' dedi Scoyle, 'iyi bir ok, boşa harcama.'

'Çok uzak gerçekten de,' dedi Michael.

Ama Hook'un yayı çok büyüktü, kirişi bırakırken hedefe bakmadı bile. Sadece uzaktaki atlıya bakıp, okun nereye gitmesini istediğini düşündü ve kirişi bıraktı.

'Tuppence, adamı yirmi adımla kaçıracağını söylüyor,' dedi Tom Scarlet.

Ok havada kavis çizdi, beyaz tüyleri ışıkta parlıyordu. Fransız dört nala uzaklaşıyordu, kendisine doğru aşağı inmeye başlamış olan oktan habersizdi. Ok çok hızlı gidiyordu, adama doğru alçaldı, ivme kaybetti ve keskin ucu atın sağrısına girip hayvanın etini parçaladı. At duyduğu ani acıyla döndü, Hook adamın dengesini kaybedip eyerinden düştüğünü gördü.

'Yüce İsa adına!' diyen Michael hayranlık içinde Hook'a bakıyordu.

'Haydi!' Hook Raker'in yularını eline aldı, birden düşer gibi oldu ama sağ ayağını üzengiye geçirmeyi başardı, Fransız ise yerden kalkmış, tekrar atma biniyordu. Hook atı yaralamış ama öldürmemişti, gene de hayvandan kanlar fışkırıyordu, çünkü geniş ok ucu ete girip delmek üzere yapılmıştı. Fransız atını zorladıkça, hayvandan daha fazla kan akıyordu.

Fransız atlı, atını mahmuzlayıp ağaçların arasında kayboldu, bir süre sonra Hook aynı ağaçların yüz adım ilerisinde adamı gördü. Atı arkasında kan izleri bırakarak sendeliyor, yürümeye çalışıyordu. Adam peşinden gelen İngilizleri görünce aşağı atladı, çünkü atı daha fazla gidemezdi. Ormana girip koşmaya başladı. Hook arkasından bağırıyordu. '*Non!*'

Raker'ı yavaşlatıp durdurdu. Hook'un yayı çekiliydi ve kirişte bir ok daha vardı, atlıyı nişan aldı. Adamın kılıcı vardı, ama zırh giymemişti. Hook adama yaklaştıkça, kaliteli ve pahalı giysiler giydiğini gördü; kalın, yünlü bir elbise,

keten gömlek ve pahalı çizmeleri vardı. Yakışıklı bir adamdı, aşağı yukarı otuz yaşında, geniş yüzlü, ince sakallıydı ve Hook'un okuna bakakalmış donuk, yeşil gözleri vardı. 'Olduğun yerde kal,' dedi Hook. Adam büyük olasılıkla İngilizce bilmiyordu, ama okun kendisine doğru yöneltiliş biçiminden ne söylendiğini anladı ve denileni yaptı. Ölmekte olan atının burnunu okşadı. Hayvan acıklı bir biçimde inledi, ön bacaklarını kıvırıp yere düştü. Adam çömelmiş atını okşuyor, ölmekte olan hayvanla konuşuyordu.

'Neredeyse kaçırıyordun, Hook!' diye bağıran Sir John, Hook'un yanına gelmişti.

'Neredeyse, Sir John.'

'Bakalım bu şerefsiz neler biliyormuş,' dedi Sir John ve atından indi. 'Biri şu atı öldürsün!' diye emretti. 'Hayvanın acısına son verin!'

Atın alnına saplanan bir baltayla acısı dindirildi, sonra Sir John esiriyle konuşmaya başladı. Sir John son derece kibar davranıyordu, Fransız da bunun karşılığında bildiklerini anlattı, fakat Sir John'un duydukları canını sıkmışa benziyordu. 'Sir Jules için bir at getirin,' Sir John okçularına dönüp emretti. 'Kralla görüşecek.'

Sir Jules'u krala götürdüler ve ordunun yürüyüşü durdu.

Öncü birlik, Blanchetaque'te bulunan nehirden sadece dokuz kilometre uzaktaydı, Calais ise buradan üç günlük yürüme me-safesindeydi. Üç gün içinde, Harfleur'dan yola çıkalı sekiz gün geçtikten sonra, ordu Calais kapısına varmış olmalıydı. Böylelikle Henry, bir zafer elde edemese de Fransızları küçük düşürecekti. Ama bunu yapabilmeleri için önce Blanchetaque'teki büyük nehir ağzını geçmeleri gerekiyordu.

Fransızlar oraya gelmişlerdi bile. Charles d'Albret, Fransa Valisi, Somme'un kuzey kıyısında bekliyordu. Valinin hizmetinde çalışan Fransız esirin anlattığına göre, nehrin sığlık tarafına kazıklar dikilmişti, üstelik altı bin asker İngilizlerin geçmesini engellemek için bekliyordu.

'Geçemeyiz,' dedi Sir John, 'şerefsiz herifler orada.'

Şerefsiz herifler nehrin önünü kapamışlardı. Gece olduğunda, Blanchetaque'teki nehrin ağzını koruyan Fransız askerlerinin yaktığı ateşler görünebiliyordu. 'Ancak gelgit olmadığı zaman geçebiliriz,' diye açıkladı Sir John, 'o zaman bile yan yana sadece yirmi asker geçebilir. Yirmi kişi de altı bin askeri yenemez.'

Bir müddet kimse konuşmadı, sonra Peder Christopher, Sir John'un adamlarının sormak istediği soruyu sordu. 'Peki ne yapacağız, Sir John?'

'Nehrin başka bir yerinden geçeceğiz elbette.'

'Nereye gideceğiz?'

'İçeriye,' diyen Sir John düşünceliydi.

'Göbek deliğine yürüyeceğiz,' dedi Peder Christopher.

'Ne yapacağız?' diye soran Sir John, rahibin delirdiğini düşünmüştü.

'Hiçbir şey Sir John, hiçbir şey!' dedi Peder Christopher.

Şimdi, yanında yalnızca üç gün daha yetecek kadar yemek olan İngiliz ordusu, nehirden geçebilmek için Fransa'nın iç taraflarına hareket etmek zorundaydı. Nehri geçemezlerse öleceklerdi. Ancak, nehri geçmeyi başarabilseler dahi, gene ölebilirlerdi, çünkü bu sefer de Fransa'nın iç kısımlarına yürümek vakit alacak, Fransız ordusuna uykusundan uyanıp onlara yetişme fırsatı tanımış olacaklardı. Hamleleri başarısız olmuştu, Henry ve küçük ordusu Fransa'ya dalmak zorundaydı.

Ertesi sabah, gri ve puslu bir havada, doğuya doğru yol almaya başladılar.

Orduyu ayakta tutan şey umutlarıydı, ancak şimdi bütün askerler ümitsizlik içindeydiler. Salgın geri gelmişti. Devamlı atlarından inip yere çömeliyorlardı, arkadan gelen artçı birlikler de yollarına pislik kokusunun içinden geçerek devam etmek zorunda kalıyordu. Yavaş ve sessizce ilerliyorlardı. Okyanustan gelen bulutlar yağmur getiriyor, ordu sırılsıklam olmuş bir vaziyette at koşuyordu.

Somme boyunca bütün sığlıkların etrafına kazık çakılmıştı. Köprüler de

yıkılmıştı, Fransız ordusu gizlice İngilizleri takip ediyordu. Bu, asıl ordu değildi. Esas büyük orduları Rouen'de toplanmıştı, ancak bu ordu da nehrin sığlık tarafını geçmeye çalışacak herhangi bir kuvveti engelleyebilecek kadar kalabalıktı. İngilizlere her gün görünüyorlardı, atlı askerler ve arbaletçiler atlarına binmiş, güneydeki îngilizlerin hızına yetişebilmek için nehrin kuzey kıyısından ilerliyordu. Sir John ve okçuları birkaç kere Fransızlar varmadan nehri geçmeye çalıştılar, ancak Fran-sızlar hep bekliyor oluyordu. Geçilebilecek her yere muhafizlarını yerleştirmişlerdi.

Yemekleri azalmıştı, gene de küçük köylerden gönülsüzce de olsa ekmek, peynir ve tütsülenmiş balık veriyorlardı. Her geçen gün ordu daha da acıkıyor, ancak düşman ülkenin içlerine doğru yürümeye devam ediyorlardı.

'Neden Harfleur'a geri dönmüyoruz?' diye homurdandı Thomas Evelgold.

'Çünkü geri dönersek kaçmış oluruz,' dedi Hook.

'Ölmekten iyidir,' diye cevap verdi Evelgold.

îngilizlerin ilerlediği nehir kıyısında da düşman askerleri bulunuyordu. Fransız askerleri, alçak tepelerden İngiliz ordusunu izliyordu. Genelde altı ya da yedi kişiden oluşan küçük birliklerdi bunlar, üstelik İngiliz şövalyelerden biri onlara doğru gelince kaçıyorlardı. Gene de, arada sırada bir düşman askeri teke tek dövüşmek istediğini belirtmek için mızrağını havaya kaldırıyordu. Sonra, İngiliz askerlerinden birisi bu meydan okumaya karşılık veriyor, iki adam dövüşüyordu. Zırhlara çarpan mızrak ve kılıç sesleri duyuluyor, askerlerden biri atından devrilip yere düşüyordu. Bir keresinde birbiriyle dövüşen askerlerden ikisi de ölüp, düşman mızrağı karnına saplanmış vaziyette kaldılar. Bazen de kırk-elli Fransız askeri birleşip, ilerleyen ordunun en zayıf noktasına saldırıyor, birkaç İngiliz'i öldürüp dörtnala gidiyorlardı.

Diğer Fransızlar ise, İngilizlerin önünden gidip ekinleri toplamakla meşgullerdi, böylelikle düşmanlarına hiç yiyecek bırakmıyorlardı. Ambarlardan topladıkları yiyecekleri Amiens adındaki şehre götürüyorlardı. İngiliz ordusu, Calais'e varmış olması gerektiği gün bu şehrin etrafından geçmişti. Askerlerin yiyecek torbaları bomboştu. Çiseleyen yağmurun altında at süren Hook, şehrin üzerinde bir kale gibi yükselen Amiens Katedrali'ni görmüş, duvarların içinde duran yemeklerin hayalini kurmuştu. Acıkmıştı.

Bütün ordu açtı.

Ertesi gün, beyaz kireçtaşından bir kayalığın tepesinde duran kalenin yakınına kamp kurdular. Sir John'un askerleri, öncü birliklere fazla yaklaşan iki düşman askerini yakalamıştı. Esir alınan Fransız askerleri, Fransızların Henry'nin küçük ordusunu nasıl yeneceğini anlatıp böbürleniyorlardı. Henry'ye dahi böbürlenmişlerdi. Sir John, Henry'nin emirlerini okçularına iletti. Kamp ateşlerinin önünde duruyordu. 'Yarın sabah,' dedi, 'her asker ağaç kesip, odunlarından yay uzunluğunda kazıklar yapacak. Daha uzun kesebiliyorsanız, kesin! Kazıklar kol kalınlığında olacak ve her iki ucu sivriltilecek.'

Yağmur çiselemeye devam ediyordu. Hook'un okçuları, Tom Scarlet'in avlayıp Melisande'nin pişirdiği geyik etini yemişlerdi, ancak bu yiyecek çok azdı, hiçbiri yeterince doymamıştı. Ayrıca Melisande etrafını yassı taşlarla çevrelediği ateşte yulaf ve palamut kapçığından yaptığı keki pişirmişti. Biraz fındıkları ve birkaç sert, yeşil elmaları vardı. Hiç biraları kalmamıştı, şarap da yoktu, o nedenle nehirden su alıyorlardı. Melisande Hook'un devasa plaka zırhını giymiş, yanında oturuyordu.

'Kazık mı?' diye sordu Thomas Evelgold.

'Fransızlar, cehennemde yanası pislikler,' diyen Sir John kamp ateşlerinden en büyüğüne yaklaştı, 'sizi yenmeye karar vermişler. Siz! Okçular! Sizden korkuyorlar! Hepiniz beni dinliyor musunuz?'

Okçular sessizce Sir John'u dinliyorlardı. Deri bir şapka takmış, kalın, deri bir ceket giymişti. Şapkasının ve elbisesinin kenarlarından yağmur suyu damlıyordu. At üstündeyken değil de yerdeyken kullanabilmesi için kısaltılmış bir mızrak taşıyordu. 'Dinliyoruz, Sir John,' diye homurdandı Evelgold.

'Emirler Rouen'den gönderildi!' diye duyurdu Sir John. 'Fransız Mareşali'nin bir planı var! Planı sizi öldürmek, önce siz okçuları, sonra hepimizi.'

'Soyluyu esir tut, adi herif,' dedi Evelgold, ancak Sir John'un duyamayacağı kadar alçak sesle konuşmuştu.

'Şövalyeleri topluyorlar ve onlara zırhla kuşatılmış atlar veriyorlar,' diyordu Sir John, 'şövalyelere de ellerindeki en iyi zırhları veriyorlar! Milano zırhı!

Hepiniz Milano zırhını bilirsiniz.'

Hook neresi olduğunu bilmese de, Milano'da yapıldığını biliyordu ve bu zırh Hıristiyan alemindeki en iyi zırh olma unvanına sahipti. Milano zırhının en ağır savaş oklarına bile dayanacağı söylenirdi, ney^e ki bu zırhlar çok pahalı oldukları için nadir bulunuyordu. Bir arkadaşı Hook'a Milano zırhının yaklaşık yüz sterlin olduğunu söylemişti. Bu, bir okçunun on yılda kazandığı paraya eşitti, zengin olduklarını düşünen ve yılda kırk sterlin kazanan piyadeler için bile pahalı bir giysiydi.

'Evet, atlarını zırhla kuşatacaklar, Milano zırhlarını giyecekler,' diye devam etti Sir John, 've size saldıracaklar, okçular! Gürz ve kılıçlarıyla aranıza girip sizi bozguna uğratmak istiyorlar!' Okçular pür dikkat Sir John'u dinliyor, çelik yüzlü atlıların etraflarında dönüp dolaştığını hayal ediyorlardı. 'Bin süvari gönderdiklerinde, yüz tanesini durdurabilirseniz kendinizi şanslı sayın! Kalan doksanı da sizi öldürmek isteyecek, ancak böyle bir şey yapamayacaklar, çünkü kazıklarınız var!' Ne demek istediğini göstermek için elindeki kısa mızrağı kaldırdı, arka ucunu bir yaprak yığınına batırıp gövdesini eğdi, çelik ucu göğüs hizasına geliyordu. 'İşte kazıkları böyle yere saplayacaksınız,' dedi okçularına. 'Atlar üzerinize gelirse, kazıklar onlara saplanacak! İşte Milano zırhlı askerleri de böyle durduracaksınız! Bir asker, bir kazık, iki ucunu da sivriltin.'

'Yarın mı, Sir John?' diye sordu Evelgold. Sesinden şüphe duyduğu belli oluyordu. 'O kadar yakınlar mı?'

'Her yerde olabilirler,' dedi Sir John. 'Yarın şafaktan itibaren zırh ve derilerinizi kuşanın, miğferlerinizi takın, kirişlerinizi kuru tutun ve herkeste bir tane kazık olsun.'

Ertesi sabah Hook meşe ağacından bir kazık yapıp uçlarını baltasıyla sivriltti. 'İngiltere'den ayrıldığımızda,' dedi Dale'li Will üzülerek, 'o güne kadar toplanmış en iyi ordu olduğumuzu söylemişlerdi! Islak kirişlere, palamut keklerine ve kazıklara kadar düştük! Lanet kazıklar!'

Atların arkasında taşınan meşe kazıklar garip bir görüntü oluşturuyordu. Atlar yorulmuştu, ıslanmış ve açlardı. Sonra yağmur tekrar geldi, daha da hızlı yağıyor, askerlerin arkasından vuruyordu. Fransızlar nehrin ötesindeki

kıyıdalardı. Her zaman uzaktaki kıyıda oluyorlardı.

Derken, kralın yeni emirleri geldi, öncü birlik nehre arkasını dönüp, uzun ve ıslak bir bayır tırmandılar ve ucu bucağı olmayan, nemli bir düzlüğe geldiler. ‘Şimdi nereye gidiyoruz?’ diye sordu Hook, artık nehir görünmüyordu.

‘Tanrı bilir,’ dedi Peder Christopher.

‘Size söylemiyor mu, peder?’

‘Azizin sana bir şey söylüyor mu?’

‘Tek kelime etmiyor.’

‘O zaman yalnız Tanrı nerede olduğumuzu bilir,’ dedi rahip, ‘sadece Tanrı.’ Düzlüğü oluşturan killi toprağın üzerine yağmur yağar yağmaz her taraf çamur olmuştu. Hava soğuyordu, yüksek düzlükte çok az ağaç vardı, bu da yakacak odunun çok yetersiz olduğu anlamına geliyordu. Diğer birliklerdeki okçulardan bazıları ısınmak için kazıklarım yakmışlardı. Ordunun geri kalanı bu askerlerin kırbaçlanışını izledi. Yüzbaşıları ise okçuların kulaklarını kestirdi.

Fransız atlılar Henry’nin ordusunda kol gezen ümitsizliği hissetmişti. Orduyu takip ederek güneye doğru ilerliyorlardı, İngiliz askerleri çok yorgundu, atları ise kendilerine doğru kalkacak mızraklarla mücadele edemeyecek kadar açtı. Fransızların cesareti gittikçe artıyor, İngilizlere daha da çok yaklaşıyorlardı. ‘Oklarınızı boş yere harcamayın!’ dedi Sir John okçularına.

‘Savaşta öldürmemiz gereken Fransızlardan bir tanesi eksilmiş olur,’ dedi Hook.

Sir John yorgun bir ifadeyle gülümsedi. ‘Bu, şeref meselesi, Hook.’

Bir kilometreden daha az bir mesafeden ilerleyen bir Fransız askerine başıyla selam verdi. Askerin çevresinde kimse yoktu, elindeki mızrağı ise, İngilizlerden biriyle dövüşmek istediğini göstermek amacıyla havaya kaldırmıştı. ‘Kahramanca bir hareket yapmak için yemin etmiş,’ diye açıkladı Sir John, ‘beni ya da başka bir şövalyeyi öldürmek mesela, bu da soylu bir istek.’

‘Bu onu oktan kurtarıyor mu?’ diye yanıtladı Hook sevimsizce.

‘Evet, Hook, kurtarıyor. Bırak yaşasın. O cesur bir asker.’

Cesur askerlerin çoğu o akşamüstü orduya yaklaştı, ancak İngilizlerden hiçbiri yanıt vermedi. Fransızlar ise daha da küstahlaşmış, müsabakalarda dövüştükleri İngilizleri tanıyabilecek kadar yakınlarından at sürmeye başlamışlardı. Sohbet dahi ediyorlardı. Bazen bir düzine Fransız şövalye yakınlarında beliriyordu. İçlerinden biri, iri ve simsiyah bir ata binmiş olanı, atını mahmuzlayıp öncü birliğin önüne kadar ilerledi. ‘Sir John!’ diye seslendi atlı. Bu, Sire de Lanferelle’di, uzun saçları ıslak ve cansızdı.

‘Lanferelle!’

‘Atın için yulaf versem, mızrağımla karşı karşıya gelir misin?’

‘Bana yulaf verirsen,’ diye yanıtladı Sir John, ‘okçularım yer!’

Lanferelle güldü. Sir John yön değiştirerek Fransız atlının yanma gitti ve iki asker dostane bir şekilde konuşmaya başladı. ‘Arkadaş gibiler,’ dedi Melisande.

‘Belki de öylelerdir,’ dedi Hook.

‘Ama savaşta birbirlerini öldürecekler öyle mi?’

‘İngiltereli!’ Lanferelle Hook’a sesleniyordu, okçuların yanına gitti. ‘Sir John kızımla evlendiğini söylüyor!’

‘Evet, evlendim,’ dedi Hook.

‘Hem de benim onayımı almadan,’ dedi Lanferelle eğleniyor gibiydi. Melisande’ye baktı. ‘Sana verdiğim cüppe yanında mı?’

’’Oui, ’ dedi.

‘Giy onu,’ dedi babası sertçe, ‘savaş olursa, giy.’

‘Beni kurtarsın diye mi?’ diye sordu Melisande ters ters. ‘Soissons’da

rahibenin cüppesi korumamıştı ama.'

'Soissons'u boş ver kızım,' dedi Lanferelle, 'orada her ne olduysa bu adamlara da olacak. Onlar ölmeye mahkumlar!' Kolunu kaldırıp çamur içinde kalmış orduyu gösterdi. 'Lanet heriflerin hepsi ölecek! Seni ölümden kurtarmak benim için bir zevktir.'

'Ne için?'

'Senin için ne düşünüyorsam, onun için,' dedi Lanferelle. 'Özgürlüğün ne olduğunu gördün, bak seni ne hale getirdi!' Gülümsedi, dişleri olağanüstü derecede beyazdı. 'Şimdi de benimle gelebilirsin. Bu orduyu öldürmeden önce seni götürebilirim.' 'Nicholas ile kalacağım,' dedi Melisande.

'Kal o zaman bu lanet heriflerle,' dedi Lanferelle, 'Nicholas'ın öldüğünde götürürüm seni.' Atını döndürdü, Sir John ile biraz daha laflayıp güneye doğru gitti.

'Lanet herifler mi?'

'Fransızlar size öyle diyor,' diyen Melisande Sir John'a baktı. 'Ölmeye mahkum muyuz?' diye sordu.

Sir John acı acı gülümsedi. 'Ordularının bizi yakalayıp yakalamamasına bağlı, bizi yakalarsa da, yenip yenmemelerine. Hâlâ hayattayız! '

'Bizi yakalarlar mı?' diye sordu Melisande.

Sir John kuzeyi işaret etti. 'Nehrin kuzey kıyısında küçük bir Fransız ordusu vardı,' diye açıkladı, 'bize yetişiyorlardı. Nehirden geçmemizi engellemek için her şeyi yapıyorlardı. Bizi büyük orduya yönlendirmeye çalışıyorlardı. Ama burada, tatlım, nehir kuzeye doğru kıvrılır, ve onlar bunu düşünmemiş. Şimdi ülkenin bir ucundan diğer ucuna geçiyoruz, ama o küçük ordunun bütün yolu baştan kat etmesi gerekecek, bu da üç-dört günlerini alacak. Ama biz yarın nehre ulaşmış olacağız, üstelik nehrin öbür tarafında bizi bekleyen bir ordu da olmayacak. Olur da bir köprü veya sığlık bulursak, Somme'a geçip Calais'in meyhanelerine gideceğiz! Evimize döneceğiz!'

Fakat, her geçen gün daha az yol katediyorlardı. Atların otlanabileceği çimlik bir yer yoktu, yulafları da bitmişti. Her gün atlarını dinlendirmek için eyerlerinden inen askerlerin sayısı artıyordu. Yolculuğun ilk haftasında, geçtikleri yerlerin civarındaki kasabalar orduya yiyecek veriyordu, ancak şimdi, zaten az sayıda olan kasabalar da kapılarını kapatıyor, yardım etmeyi kabul etmiyorlardı. İngilizlerin, surlarına saldıracak kadar zamanları olmadığını biliyorlardı, üstelik düşman askerleri yorgunlardı. Bu nedenle halk, umutsuz ve kederli ordunun yürüyüşünü izliyor, Tanrı'nın bu zayıf düşmüş işgalcileri yok etmesi için dualar ediyordu.

Henry'nin yapmak isteyeceği son şey Tanrı'yı gücendirmekti. O nedenle, Somme vadisine inmeden önceki son günlerinde, bir rahip gelip askerlerden birinin kutsal ekmek kutusunu çaldığını söylediğinde, kral bütün ordunun derhal durmasını söyledi. Yüzbaşı ile onbaşılara askerlerini aramalarını emretti. Kayıp kutu, kutsal ekmeğin saklandığı bakır kaplı bir kutuydu, maddi değeri çok azdı elbette, ancak kral kutuyu bulmaya kararlıydı. 'Şerefsizin teki, herhalde ekmekleri yemek için kutuyu çalmıştır,' diye düşüncesini söyledi Tom Scarlet, 'ekmekleri yiyip kutuyu da atmıştır kesin.'

'Evet, Hook?' diye sordu Sir John.

'Bizim birlikten kimsede değil, Sir John.'

'Lanet kutunun teki,' diye kükredi Sir John, 'sadece bir kutu, peder!'

'Öyle diyorsanız, Sir John,' dedi Peder Christopher.

'Lanet bir kutu yüzünden Fransızların bizi yakalamasına izin verelim, öyle mi?'

'Çalınan eşyayı bulursak Tanrı bizi ödüllendirecektir,' diyordu Peder Christopher, 'bakın, yağmuru dindirdi bile!' Bu doğruydu. Aramayı başlattıklarından beri yağmur yağmıyordu. Güneş gökyüzünü bulutlardan temizlemek için uğraşıyor, suyun altında kalan arazinin üzerinde parıldıyordu.

Derken, kutu bulundu.

Bir okçuya ait kısa yeleğin kollarından birine gizlenmişti, belli ki

kullanılmayan bir yelekti ve katlanıp atın eyerinin başına asılmıştı. Fakat okçu ne yeleği ne de kutuyu daha önce gördüğünü söylüyordu. ‘Hepsi masum olduklarını söyler,’ diyordu kilise papazlarından biri krala, ‘asın onu, Majesteleri.’

‘Onu asacağız,’ dedi kral acımasızca, ‘bütün askerler de asılmasını izleyecek! İşte Tanrı’ya karşı gelenlerin başına gelecek şey budur! Asın!’

‘Hayır!’ diye itiraz etti Hook.

Çünkü kral ve askerlerinin yanında beklediği dar ağacına sürüklenerek götürülen adam, Michael’dı.

Halat onu bekliyordu.

Kralın adamları, Michael’ı bir karaağacın dibine sürüklediler, ağacın yanında Henry ve askerleri ile şikayeti ilk yapan kasaba papazı duruyordu. Ağacın etrafında toplanmaları emredilen askerler geniş bir çember oluşturmuşlardı, gerçi sadece önlerde bulunanlar olup biteni görebiliyordu. Zırh giymiş iki asker Michael’in ellerini ve kollarını bağlamış, yarı sürükleyerek yarı iterek kralın huzuruna götürüyordu. Michael’ı götürmek için pek güç kullanmalarına gerek kalmamıştı, çünkü genç okçu zaten yeterince isteyerek gidiyordu. Ancak kafası karışmış görünüyordu.

‘Hayır!’ diye bağırdı Hook.

‘Kapa çeneni,’ diye homurdandı Thomas Evelgold. ,

Kral, Hook’un itirazını duyduysa bile, bunu belli eden bir hareket yapmamıştı.

‘O...’ diye söz girdi Hook, kardeşinin kutuyu çalmadığını, böyle bir şeyi asla yapmayacağını söylemeye niyetlenmişti, ancak Evelgold hızla dönüp Hook’un midesine bir yumruk attı ve okçuyu susturdu.

‘Bir dahaki sefere çeneni kırarım,’ dedi Evelgold.

‘Kardeşim,’ dedi Hook, birden nefesi kesilmişti.

‘Sessiz olun!’ Sir John birliğin önünden okçularına kükredi.

‘Tanrı’yı gücendirdin, bütün birliğini tehlikeye attın!’ dedi kral Michael’a, sesi boğuktu. ‘Tanrı’yı gücendirirsek yanımızda olmasını nasıl bekleyebiliriz? Bütün İngiltere’yi tehlikeye attın.’

‘Ben çalmadım!’ Michael kendini savunmak istedi.

‘Kimin birliğinden?’ diye sordu kral.

Sir Edward Derwent bir adım öne attı. ‘Lord Slayton’ın okçularından, Majesteleri,’ dedi, gri kafasını eğik tutuyordu, ‘şüpheliyim, Majesteleri, kutuyu çalan o.’

‘Kutu eşyalarının arasında mı bulundu?’

‘Evet, kendi eşyalarının arasında bulundu, Majesteleri,’ dedi Sir Edward sözlerine dikkat ederek.

‘Yelek benim değildi, Lordum!’ dedi Michael.

‘Kutunun eşyaları arasında olduğundan emin misin?’ diye sordu kral Sir Edward’a. Dizlerinin üzerine çöken sarı saçlı genç okçuyu görmezden geliyordu.

‘Evet, Majesteleri, ama oraya nasıl geldiğini bilmiyorum.’

‘Kutuyu kim buldu?’

‘Majesteleri, ben buldum, Majesteleri,’ diyen Sir Martin’in cüppesi kireçten ağarmıştı, bir adım öne attı. ‘Ben buldum, Majesteleri,’ dedi diz çökerek. ‘İyi bir çocuktur, Majesteleri, gerçek bir Hıristiyan’dır, Majesteleri.’

Sir Edward bütün gün Michael’ın masum olduğunu söylese, Henry’yi ikna edebilirdi, ama bir rahibin sözleri, onunkilerden çok daha etkiliydi. Henry yularlarını topladı ve eyerinin üzerinde öne doğru eğildi. ‘Kutuyu almadığını mı söylüyorsun?’

‘O...’ diye söze girdi Hook, ancak Evelgold öyle sert vurdu ki, Hook iki büklüm oldu.

‘Kutu eşyaları arasında bulundu, Majesteleri,’ dedi Sir Martin.

‘Öyleyse?’ Kral bağırdı, sonra sustu. Kafası karışmış gibi görünüyordu. Rahip bir masum olduğunu, bir suçlu olduğunu söylüyordu.

‘Bu yadsınamaz, Majesteleri,’ dedi Sir Martin, üzülüyormuş gibi konuşuyordu, ‘kutu eşyalarının arasındaydı. Bu beni çok üzüyor, Majesteleri, yüreğimi dağlıyor.’

‘Beni ise öfkelendiriyor,’ diyen kral bağırıyordu, ‘Tanrı’yı da öfkelendiriyor! Bir bakır kutu için onun gazabını ve öfkesini üzerimize çektik! Asın!’

‘Majesteleri!’ dedi Michael, ancak hiç umut yoktu. Halat çoktan dallardan birine bağlanmıştı, ilmek boynundan geçirildi ve iki adam okçuyu havaya kaldırmak üzere ipin ucuna asıldı.

Hook’un kardeşi boğuluyordu, vücudu sarsılıyor, bacakları titriyordu. Yavaşça, çok yavaşça, sarsılan bedeni kasılmaya başladı, boğulma sesleri kısa hırıltılara dönüştü ve sonunda ses kesildi. Ölmesi yirmi dakika sürmüştü, kral her hareketini gözlerini kırpmadan izledi, ta ki öldüğünden emin olana kadar. Ancak hırsız öldüğünde tatmin oldu ve gözlerini ölü bedenden ayırdı. Atından indi ve askerlerinin önünde, hayret içindeki kilise papazına doğru diz çöktü. ‘Bizi affedin,’ dedi yüksek sesle, İngilizce konuşuyordu, bu nedenle papaz dediklerinden bir şey anlamıyordu, ‘Yüce Tanrı da bizi affetsin.’ İki eliyle tuttuğu kutsal ekmek kutusunu papaza uzattı, gördüklerinden ötürü korkmuş olan papaz tereddüt ederek kutuyu aldı, kutu her zamankinden çok ağırdı. Şaşıran papaz kutuyu açtı. İngiltere Kralı kutuyu altınla doldurmuştu.

‘Cesedi orada bırakın!’ diye emreden Henry ayağa kalktı. ‘Ve yürüyün! Yolumuza devam edelim!’ Atının yularını aldı, ayağını üzengiden geçirdi ve eyere oturdu. Arkasından gelenlerle birlikte uzaklaştı. Hook, kardeşinin bedenin sallandığı ağacın yanına gitti.

‘Hangi cehenneme gidiyorsun?’ diye sordu Sir John sertçe.

‘Onu gömeceğim,’ diye yanıt verdi Hook.

‘Tanrı’nın cezası! Tam bir salaksın, Hook,’ diyen Sir John, zırhlı eliyle

Hook'un yüzüne vurdu, 'ne yaptığını sanıyorsun?'

'O çalmadı!' dedi Hook.

Sir John tekrar vurdu, daha da sert vurmuştu, Hook'un yanağından kanlar damlıyordu. 'O yaptı, ya da yapmadı, bunun bir önemi yok,' diye kükredi. 'Tanrı'nın bir kurbana ihtiyacı vardı, ve kurbanını aldı. Şimdi yaşıyorsak, belki de bu kardeşinin sayesindedir.'

'O yapmadı, hiçbir şeyi çalmamıştır, o dürüsttür!' dedi Hook.

Sir John'un zırh eldivenli eli, Hook'un diğer yanağına indi. 'Kralımızın kararlarına karşı gelmeyeceksin,' dedi Sir John, 've onu gömmeyeceksin, çünkü kral gömülmesini istemiyor! Şanslısın Hook, çünkü kardeşinin yanında bacağından sidiğin akarak sallanıyor olabilirdin. Şimdi atma bin ve uzaklaş.'

'Rahip yalan söyledi!'

'Bu seni ilgilendirmez,' dedi Sir John, 'beni de ilgilendirmez, kralı ise hiç ilgilendirmez. Atma bin yoksa lanet kulaklarını keseceğim.'

Hook atma bindi. Diğer okçular onu görmezden geldi, öfkeli ve tehlikeli olduğunu hissetmişlerdi. Sadece Melisande yanındaydı.

Sir John'un askerleri yolda en önde gidiyordu. Hook, kızgın ve açılıydı, Melisande işaret edene kadar Lord Slayton'ın adamlarını geçtiği fark etmedi. O anda, bir zamanlar birlikte olduğu okçuları fark etti. Thomas Perrill zafer edasıyla gülümsüyor, Hook'a gözünü işaret ediyordu, kardeşinin şüpheli ölümünden onu sorumlu tuttuğu içindi bu hareket. Sir Martin ise Melisande'ye baktı, sonra başını Hook'a çevirdi, okçunun gözündeki yaşları görünce kendini gülmekten alamadı.

'Merak etme, hepsini öldüreceksin,' diye söz verdi Melisan-

de.

Fransızlar benden önce davranmazsa, diye düşündü Hook. Tepeden aşağı indiler, Somme'a doğru ilerliyorlardı. Ordunun tek umudu, Fransızların korumadığı bir sığlık bulabilmekti.

Yağmur tekrar yağmaya başlamıştı.

Somme'dan karşıya geçmek için kullanabilecekleri bir değil, iki sığlık vardı ve daha da iyisi, ikisi de korunmuyordu. İngilizleri bir gölge gibi takip eden Fransız ordusu henüz nehrin kıvrıldığı yere ulaşmamıştı. Somme nehrinin sınırını oluşturan geniş bataklığın kenarına varan İngilizler, nehrin karşı tarafında boş kırlık alandan başka hiçbir şey olmadığını görebiliyorlardı.

Nehirdeki sığlıkları keşfe giden öncü birlikler, yağmurdan dolayı nehir sularının yüksek olduğunu bildirdiler, ancak nehir suları geçit vermeyecek kadar yüksek değildi, gene de büyük bataklık boyunca dizilmiş iki seti aşmak zorundaydılar. Uzunluğu iki kilometreden fazla olan bu toprak setler, bataklığın üzerinde yükselen iki yol halindeydi. Fransızlar setleri bozup yıkmışlar, her ikisinin de ortasını dağıtmışlardı, bu nedenle iki yolun ortasında etrafındakileri içine çeken tehlikeli delikler vardı. Öncü birlikler, bataklık zeminden geçmeyi başarmışlar, ancak atlarının dizlerine kadar battıklarını ve ordunun arabalarından hiçbirinin bu zeminden geçemeyeceğini bildirmişlerdi. 'O zaman setleri yeniden inşa edeceğiz,' diye emretti kral.

Günün en güzel vaktinde çalışmaya koyuldular. Askerlerin çoğuna, yakınlardaki evlerin sökülüp parçalanması emri verilmişti. Söktükleri kirişleri, kalasları ve balarları setin tamiri için kullanacaklardı. İstiflenmiş sazlar, çalı çırpı demetleri ve toprak yığınları kerestelerin üzerine atılacak ve yeni setler oluşturulacaktı. Yeni dolgu set yapılırken, öncü birlik askerleri de seti güneyden gelecek herhangi bir saldırıya karşı korumak için müdafaa hattı oluşturmuşlardı. Ancak kimse saldırmadı. Birkaç Fransız askeri olan biteni uzaktan izliyor, az sayıdaki düşman, İngilizlere engel olmaya teşebbüs etmiyordu.

Hook, setin yapımında görev almamıştı, çünkü set tamir edilmeden önce öncü birliğin nehri geçmesi emredilmişti. Atlarını arkalarında bırakıp setin ortasındaki bataklık zemine doğru yürüdüler, boşluğu aşmak ve toprağın içine girmemek için çaba sarfettikten sonra, nehir kıyısına giden ikinci seti aştılar. Yaylarını ve ok torbalarını kafalarının üzerinde tutan okçular, çamurun içinde güçlükle ilerliyorlardı. Hook, nehrin içinde ilerlerken titriyordu, çünkü yüzme bilmiyordu. Su belinden yukarı çıkıp göğsüne kadar geldikçe, korku bütün benliğini kapladı. Ancak, sudaki akıntının oluşturduğu tazyike karşı koyup

ilerlediğinde, nehir yatağının tekrar yükseldiğini gördü. Ayağını bastığı zemin yeterince sertti, buna rağmen okçulardan birinin ayağı kaydı. Akıntıyla sürüklenen okçu, plaka zırhı yüzünden suya battı, çığlık çığlığa feryat eden okçunun sesi hızla azaldı ve sonunda duyulmaz oldu. Hook akıma karşı güçlükle ilerliyordu, küçük, çamurlu bir boşluğu geçip, nehrin kuzey kıyısına vardı. Öncü birlik Somme'u geçmişti.

Sir John, okçularının yarım kilometre kuzeye gitmelerini ve iki büyük çayır arasında dolanan çit ve hendeklere ulaşmalarını emretti. 'Lanet Fransızlar gelirse,' dedi Sir John, 'öldürün.'

'Buraya gelmelerini bekliyor musunuz, Sir John?' diye sordu Thomas Evelgold.

'Nehir boyunca bizi takip edenler mi?' diye sordu Sir John, 'o şerefsizler buraya gelecekler. Ama ya büyük orduları? Tanrı bilir. Umalım ki hâlâ güneyde olduğumuzu sansınlar.'

Gelecek olan ordu küçük olsa bile, diye düşünüyordu Hook, öncü birlikteki okçuların onları durdurabileceklerini sanmıyordu. Su dolu bir hendeğin yanına, kızılağacın altına oturdu, kuzeye doğru bakıyor, düşünüyordu. İyi bir ağabey olamamıştı, biliyordu. Miehael'a gerektiği gibi göz kulak olamamıştı. Kardeşinin bitmek bilmeyen iyi niyetinin onu her zaman sinirlendirdiğini kendine itiraf etti. Yanma gelip oturan Thomas Scarlet'e başını eğerek selam verdi, o da ikiz kardeşini Lanferelle'in kılıcına kurban etmişti. 'Michael için üzüldüm,' dedi Scarlet beceriksizce, 'iyi bir delikanlıydı.'

'Öyleydi,' dedi Hook.

'Matt de öyleydi.'

'Ah, evet öyleydi. İyi okçuydu.'

'Öyleydi,' dedi Scarlet, 'öyleydi.'

Konuşmadan kuzeye doğru bakıyorlardı. Sir John, Fransızların geldiğini ilk önce atlı keşif birliklerinin gelişinden anlayabileceklerini söylemişti, ancak görünürde hiç atlı yoktu.

‘Michael hep kirişi kapmaya çalışırdı,’ dedi Hook. ‘Ona öğretmeye çalıştım, ama kendini alamıyordu. Hep tutuyordu. Hedefini bozardı, hep öyle olurdu.’

‘Bozar,’ dedi Scarlet.

‘Hiç öğrenemedi,’ dedi Hook, ‘o lanet kutuyu da çalmadı.’

‘Hırsıza benzemiyordu.’

‘Değildi! Ama ben kimin çaldığını biliyorum ve onun boğazını keseceğim.’

‘Boş ver, Nick.’

Hook suratını astı. ‘Fransızlar bizi yakalarsa hiçbir şey fark etmez, değil mi? Ya asacaklar, ya da kesecekler.’ Hook birden Soissons’daki kilisenin önünde öldürülen okçuları, işkenceden geçirilmelerini hatırladı. Ürperdi.

‘Ama nehri geçtik,’ dedi Scarlet, ‘bu da iyi bir şey. Ne kadar kaldı?’

‘Peder Christopher buradan sonra bir haftalık bir yol kaldığını söylüyor, belki bir iki gün daha fazla olabilirmiş.’

‘Birkaç hafta önce de aynı şeyi söylüyorlardı,’ dedi Scarlet yakınarak, ‘ama bunun bir önemi yok. Bir hafta daha aç devam edebiliriz.’

Geoffrey Horrocks, okçulardan en genç olanı, fındıkla dolu bir miğferle geldi. ‘Çitlerin orada buldum,’ dedi, ‘bölüştürmek ister misiniz, onbaşım?’

‘Sen yap. Öğlen yemeği olduğunu söyle.’

‘Yarının da kahvaltısı,’ dedi Scarlet.

‘Ağımız olsaydı serçe avlayabilirdik,’ dedi Hook.

‘Serçe turtası,’ dedi Scarlet efkarlı bir ses tonuyla.

Hepsi sustu. Yağmur dinmişti, ancak esen rüzgar, ıslak okçuların kemiklerini sızlatıyordu. Siyah bir bulut gibi görünen bir sığırcık sürüsü ilerde alçalıp yükseliyordu. Hook’un arkasında, nehrin karşısında, askerler seti tekrar inşa

etmek için çalışıyorlardı.

‘O yetişkin bir adamdı, biliyorsun.’

‘Ne dedin Tom?’ diye sordu Hook, birden düşüncelerinden sıyrılmıştı.

‘Hiçbir şey,’ dedi Scarlet, ‘tam uyuyordum ki uyandırdın.’

‘İyi bir adamdı,’ dedi ses, ‘ve şimdi cennette.’

Aziz Crispinian, diye düşündü Hook, gözlerine dolan yaşlardan etrafını buğulu görüyordu. Hâlâ benimlesin, demek istedi Aziz Crispinian’a.

‘Cennette göz yaşı yoktur,’ diye devam etti aziz, ‘hastalık da yoktur. Ölüm ya da efendi de yoktur. Açlık yoktur. Michael artık mutlu.’

‘İyi misin, Nick?’ diye sordu Tom Scarlet.

‘İyiyim,’ diye cevap verdi Hook. Crispinian’ın kardeşlik hakkında her şeyi bildiğini düşünüyordu. O da kendi kardeşi Crispin ile acı çekmiş ve ölmüştü. Şimdi ikisi de Michael’ın yanındaydı, birden her şey gözüne iyi göründü.

Askerler günün en güzel vaktinde hasar görmüş iki seti tamir etmek için uğraştılar, ardından atlar, arabalar, okçular, hizmetçiler ve kadınlardan oluşan sıralar halinde karşıya geçmeye başladılar. Zırh ve tacını giymiş olan kral, dörtnala Hook’un yanından geçip gitti. Arkasından atını mahmuzlayan bir grup soylu geliyordu, onlar da Hook gibi kuzeye bakıyorlardı. Ancak İngilizleri nehrin kuzey kıyısından takip eden Fransız ordusu çok geride kalmıştı, ortalıkta hiç düşman askeri yoktu. İngilizler nehri geçmişler, Burgonya Dükü’nün hak iddia ettiği topraklara ayak basmışlardı, oysaki bu topraklar hâlâ Fransız toprağıydı. Ancak, Fransız ordusu araya girmediği sürece, ordu ile İngiltere arasında hiçbir büyük engel yoktu.

‘Yürümeye devam ediyoruz,’ dedi Henry komutanlarına.

Kuzeye doğru ilerlemeye devam edeceklerdi, kuzeye ve batıya. Calais’e doğru yürüyeceklerdi, İngiltere’ye ve emniyete doğru. Yürüdüler.

Büyük Somme nehrini arkalarında bırakmışlardı, ancak ertesi gün, ordunun

yorgun, bitkin, hasta ve aç olması nedeniyle, kral durmalarını emretti. Yağmur dinmişti, toz şeklindeki bulutların arasından güneş parıldıyordu. Ordu, geniş ve sık ağaçların bulunduğu ülkeye varmıştı, artık ateş yakmak için odunları vardı. Askerler bayram havasında kamp kuruyor, sonradan atmak üzere yaptıkları eğreti çitlerin üzerinde ıslak kıyafetlerini kurutuyorlardı. Muhafızlar gönderilmişti, ancak görünen o ki, İngiliz ordusu ucu bucağı olmayan, geniş Fransız topraklarında yalnız başınaydı. Tek bir Fransız askeri bile yoktu. Askerler ormandan fındık, mantar ve böğürtlen topluyordu. Hook, geyik ya da domuz bulmayı umuyordu, ancak düşmanlar gibi, hayvanlar da ortalıkta görünmüyordu.

'Kurtulmuş olabiliriz,' diyen Peder Christopher, başarısız avından dönen Hook'u selamladı.

'Kral öyle düşünüyor olmalı,' dedi Hook.

'Neden?'

'Bütün gün burada kaldığımıza göre?'

'Yüce kralımız,' dedi rahip, 'o kadar deli ki, Fransızların bizi yakalamasını umuyor olabilir.'

'Deli mi? Fransa kralı gibi mi?'

'Fransa kralı gerçek bir deli,' dedi Peder Christopher, 'hayır, bizim kralımız sadece Tanrı'nın lütfuna sahip olduğuna inanıyor.'

'Bu delilik mi?'

Melisande yanlarına geldiğinde Peder Christopher duraksadı. Kız eğilip Hook'a bir şeyler söyledi. Her zamankinden daha zayıftı; ancak bütün ordu zayıftı, zayıf, aç ve hasta. Hook ve karısı her nasılsa bağırsakları boşaltan bu hastalığa yakalanmamışlardı, ama diğerleri hastalığı kapmış ve kampı kesif bir koku sarmıştı. Hook kolunu Melisande'ye doladı, onun dünyadaki en değerli şey olduğunu düşündü birden. 'Umarım kurtulmuşuzdur,' dedi Hook.

'Kralımız biraz bunu umuyor,' dedi Peder Christopher, 'biraz da Tanrı'mn

lütfunu ispatlamayı umuyor.'

'Yani bu onun deliliği mi?'

'Kesinlikten sakınmalısın, Hook. Fransız ordusunda, Tanrı'nın kendi yanlarında olduğuna en az Henry kadar inanan askerler var. Aynı zamanda iyi insanlar. Dua ederler, sadaka verirler, günah çıkartırlar ve bir daha asla günah işlemeyeceklerine yemin ederler. Çok iyi insanlardır. Peki, inandıkları şeyde yanılıyor olabilirler mi?'

'Siz söyleyin, peder,' dedi Hook.

Peder Christopher iç çekti. 'Anlasaydım, Hook, her şeyi anlamış olurdum, çünkü Tanrı her şeydir. O yıldızlar ve kum taneleridir, fırtına ve dinginliktir, serçe ve atmacadır. O her şeyi bilir, benim kaderimi ve senin kaderini de bilir. Ben bunların hepsini anlayabilseydim, ne olurdum?'

'Tanrı olurdunuz,' dedi Melisande.

'Ama olamam,' dedi Peder Christopher, 'çünkü bizler her şeyi anlayamayız. Sadece Tanrı anlayabilir. O yüzden Tanrı'nın isteklerini anladığını söyleyen birinden sakınacaksın. Öyle bir kimse, binicisini kontrol ettiğini söyleyen ata benzer.'

'Kralımız buna mı inanıyor?'

'O Tanrı'nın en sevgili kulu olduğuna inanıyor,' dedi Peder Christopher, 'belki de öyledir. Ne de olsa, kutsanmış ve vaftiz edilmiş bir kral o.'

'Tanrı onu kral yaptı,' dedi Melisande.

'Babasının kılıcı onu bir kral yaptı,' dedi Peder Christopher sevimsizce, 'ama tabii ki o kılıcı Tanrı yönlendirmiş olabilir.' İstavroz çıkardı. 'Ama gene de,' yumuşak bir sesle konuşmaya başlamıştı, 'tahtta babasının hakkı olmadığını söyleyenler var. Ve babaların günahlarının oğullarına geçtiğini söyleyenler de.'
'Yani...' diye konuşmaya başlayan Hook, duraksadı, ağzından çıkanlara dikkat etmek zorundaydı çünkü konuşma, vatan hainliğine doğru gidiyordu.

'Yani,' dedi Peder Christopher kısaca, 'Fransızlar bizi yakalamadan

İngiltere'ye dönmemiz için dua ediyorum.'

'Bizi yakalayamadılar, peder,' dedi Hook, haklı olmayı umut ediyordu.

Peder Christopher kibarca gülümsedi. 'Nerede olduğumuzu bilmeyebilirler, Hook, ama nereye gittiğimizi biliyorlar. Bu durumda bizi yakalamalarına gerek yok, değil mi? Tek yapmaları gereken önümüze geçip onlara ulaşmamızı beklemek.'

'Bir de bütün gün dinleniyoruz,' dedi Hook.

'Öyle,' dedi rahip, 'yani düşmanla aramızda en az iki günlük mesafe olması için dua etmeliyiz.'

Ertesi gün yola devam ettiler. Hook, öncü birliğin üç kilometre önünden gidip düşmanı gözleyen askerlerden biriydi. Gözcü olmayı seviyordu. Böylelikle kazığını bir arabaya koyup istediği gibi at sürebiliyordu. Bulutlar çoğalmaya başlamıştı, soğuk bir rüzgar esiyordu. Kamp hareket ettiğinde, gece üzerilerine kırağı yağmış çimler bembeyaz olmuş, ama hızla kendi renklerine dönmüşlerdi. Kayın yaprakları soluk kırmızı-sarı bir renge bürünmüştü, meşe ağaçları ise bronz rengiydi, ancak bazı ağaçlar yapraklarını çoktan dökmüştü. Aşağıdaki çayırlıklar yağmurdan ötürü ıslanmış, bazı kısımları su altında kalmıştı, sabanla sürülmüş tarlalarda, uzun, gümüş renginde çizgiler görülüyordu, sürülmüş toprakların arasına sular dolmuştu. Hook'un adamları kasabaya giden bir çoban yolunu takip ediyordu, ancak ağılların hepsi boştu. Birileri İngilizlerin yolda olduğunu biliyor, diye düşündü Hook, o nedenle bütün ağıllar boşaltılmış, ama bunu yaptıranlar her kimse ortadan kaybolmuştu. Ortalıkta düşmandan eser yoktu.

Öğlen tekrar yağmur yağmaya başladı. Sadece çiseliyordu, gene de yağmur damlaları Hook'un zırhındaki her delikten içeri giriyordu. Atı Raker yavaş yavaş yürüyordu. Bütün ordu yavaş ilerliyordu, hızlanmaya halleri yoktu. Bir kasabanın yanından geçtiler, Hook gördüğü şeylerden o kadar duygusuzlaşmıştı ki, surlarda kendilerini savunacaklarını gösteren flamalara sadece şöyle bir baktı. Sadece ilerlemeye devam etti, şehri ve kale burçlarını ardında bırakarak yolu takip ediyordu. Birden, lanetlendiklerinin farkına vardı.

Hook ve adamları hafif bir yokuş çıktılar, karşılarına yemyeşil çimleri olan bir

vadi çıktı. Vadinin ucunda, bir kilise kulesi ile ağaçlıklar görünüyordu. Vadi bir otlak olarak kullanılan bir araziydi, ancak şimdi hayattan eser yoktu ve yerdeki izler lanetlendiklerini kanıtlıyordu.

Hook Raker'ı sevdi ve baktı.

Çünkü, sağda ileride, doğudan batıya doğru uzanan bir çamur lekesi vardı, toprak delik deşik olmuş, bu kısımdaki çimle kaybolmuştu. Atların ayak izlerinin oluşturduğu çukurlara su dolmuştu. Yerler dağılmış, delik deşik olmuş ve bozulmuştu; buradan bir ordu geçmişti.

Çok büyük bir ordu olmalıydı. Binlerce at, geçtikleri yerlerde izler bırakmışlardı. İzlerin bulunduğu yere yaklaşıp iyice baktı, nal izleri o kadar barizdi ki, nala vurulan çivilerin çamurlu toprakta bıraktığı izler bile görülüyordu. Batıya doğru baktı, ordu burada gözden kaybolmuştu, ancak hiçbir şey göremedi, yalnızca binlerce askerin üzerinden geçtiği delik deşik toprak vardı. Bu yol, vadinin sonuna ulaşıyor, oradan kuzeye kıvrılıyordu.

'Yüce İsa,' dedi Tom Scarlet hayretle, 'binlerce şerefsiz olmalı.'

'Geri dön,' dedi Hook Peter Scoyle'e, 'Sir John'u bul ve bunu anlat.'

'Neyi anlatayım?' diye sordu Scoyle.

Hook, Scoyle'un Londralı olduğunu hatırladı. 'Sence bu ne olabilir?' diye sorup, dağılmış toprağı gösterdi.

'Çamur,' dedi Scoyle.

'Sir John'a, düşmanın biz gelmeden önce burada olduğunu söyle.'

'Buradalar mıydı?'

'Git!' dedi Hook sabırsızca, sonra dönüp çok sayıdaki ayak izine baktı. Binlerce ayak izi vardı, o kadar çoktu ki, vadiyi bataklık haline getirmişti. Çocukken, kesilmek üzere Londra'ya götürülen sürüleri görmüş, büyüklüklerinden çok etkilenmişti, ama bu izler, diğer herhangi bir hayvanın bıraktığı izlerden çok daha büyüktü. Fransa'daki her asker, diye düşünüyordu, belki de Burgonya'dakiler de bu vadiden geçmişlerdi, üstelik çok yakın

zamanda geçmişlerdi. Yani, ya batıda ya da kuzeyde, vadiyle Calais arasında bir yerlerde düşman bekliyordu.

‘Bizi izliyor olmalılar,’ dedi.

‘Yüce İsa,’ diyen Tom Scarlet tekrar haç çıkardı. İki okçu da ağaçlıklara doğru baktı, ancak düşmanın orada olduğunu gösteren hiçbir parıltı yoktu. Gene de Hook, İngiltere’nin yorgun ordusunu gözleyen birkaç düşmatın onları takip ettiğinden emindi.

Sir John, biz düzine askeri ile birlikte geldi. İzlere bakarken hiçbir şey demedi, sonra Hook’un yaptığı gibi batıya ve kuzeye doğru baktı, ‘buradalar,’ dedi sonunda, sesi uysaldı, yorulmuştu.

‘Bunlar nehir boyunca bizi takip eden askerler değil,’ dedi Hook.

‘Tabii ki değil,’ dedi Sir Johr, yerdeki çamurlu izlere bakıyordu. ‘Bu Fransa’nın gücü, Hook,’ dedi alay eden bir sesle.

‘Bizi izliyor olmalılar, Sir John,’ dedi Hook.

‘Tıraş olman lazım, Hook,’ dedi Sir John sertçe. ‘Lanet bir serseri gibi görünüyorsun.’

‘Evet, Sir John.’

‘Ve tabii ki o namussuz serseriler bizi izliyor. Flamaları dalgalandırın! Lanet olsun onlara! Lanet, lanet, lanet olsun!’ Atı Luci-fer, Sir John’un bağrışlarından korkmuş, kulaklarını geriye doğru çekmişti. ‘Lanet olsun onlara! Devam ediyoruz!’ dedi Sir John.

Başka seçenekleri yoktu. Ertesi gün, düşmandan hiç eser olmadığı halde, Fransızların îngilizlerin nerede olduğunu tam olarak bildikleri ortaya çıktı. Yolda elçiler bekliyordu. Parlak üniformalarını giymişler, beyaz asalarım almışlardı. Hook elçileri kibarca selamlayıp Sir John’a yönlendirdi, Sir John da elçileri krala götürdü. ‘Ne istiyor bu havalı namussuzlar?’ diye sordu Dale’li Will. ‘Bizi kahvaltıya çağırmak istiyorlarmış,’ dedi Hook. ‘Pastırma, ekmek, kızarmış kaz ciğeri, bezelyeli puding ve iyi bir bira.’ Will sırıttı. ‘Sırf

bezelye için annemi boğazlardım şimdi, sadece bir kap bezelye için.'

'Fasulye, ekmek, pastırma,' dedi Hook.

'Dana rosto,' dedi Will, 'şöyle kanlı kanlı.'

'Bir somun ekmek de yeterdi,' dedi Hook. Bu üç Fransız'ın, yaptıkları ziyaretle çok şey öğreneceklerini biliyordu. Elçilerin sadece gözlemci ve ulak olduklarını biliyordu, ama elbette aceleyle ilerleyen İngilizleri, dizliklerini indirip bağırsaklarını boşaltan askerleri, sendeleyen atları ve çamur içinde, sükunetle kuzey ve batıya ilerleyen orduyu Fransız komutanlara anlatacaklardı.

'Bizi savaşmaya davet ettiler,' dedi Peder Christopher elçiler gittikten sonra. Üç elçi kralla görüştüğünde neler olduğunu biliyordu. 'Çok kibarlardı,' dedi Hook ile okçularına, 'birbirlerine selam verdiler, saygılarını ilettiler, havanın kötülediğinden bahsettiler ve konuklarımız neden geldiklerini söyledi.'

'Ne kadar kibarlar,' dedi Hook alaycı bir şekilde.

'Kibarlık önemlidir,' dedi rahip, 'kibar bir toplumda yaşıyorsan, bir bayanla dans etmeden önce isteyip istemediğini sorarsın. Onlar da aynı şeyi yapıyor. Fransız Valisi, Bourbon Dükü ve Or-leans Dükü bizi dansa davet ediyor.'

'Onlar kim?' diye sordu Tom Scarlet.

'Fransız Valisi Charles d'Albret, dua et ki seninle yüz yüze dans etmesin ve Tom, dükler de harika askerler. Bourbon Dükü senin eski bir arkadaşın, Hook.'

'Benim mi?'

'Soissons'u yağmalayan ordunun başındaydı.'

'Yüce Tanrım,' dedi Hook, gene aklına gözleri oyulup ölüme terk edilen okçular geldi.

'Ve düklerden her biri,' diye devam etti Peder Christopher, 'muhtemelen bizim ordumuzun hepsinden daha büyük birer birliği yönetiyor.'

'Peki kral davetlerini kabul etti mi?' diye sordu Hook.

‘Ah tabii, seve seve!’ dedi Peder Christopher. ‘Dans etmeyi sever, sadece dans edilecek yeri seçmeyi reddetti. Fransızların yer bulmada sıkıntı yaşamayacaklarını söyledi.’

Ve şimdi, Fransızların böyle bir sıkıntısı olmadığını ve ordusunun her an savaşmak zorunda kalabileceğini bilen kral, tüm askerlerinin tam takım zırhlarını giymelerini emretti. Plaka zırhlarını ve cüppelerini giyeceklerdi, ancak çoğu zırh ve giysi o kadar pis, paslı ve yıpranmıştı ki, görenleri etkilemek şöyle dursun, doğru düzgün bir düşman görüntüsü vermeleri bile çok zordu. Üstelik görünürde hiç düşman yoktu.

Aziz Cordula Yortusu’nda düşman görünmedi, bu aziz paganlar tarafından öldürülen İngiliz bir bakireydi. Ertesi gün, Aziz Felix gününde de görünmediler. Aziz Felix ise, kutsal kitaplarını vermeyi reddettiği için kafasından olmuştu. Ordu iki haftadan daha uzun bir süredir ilerliyordu, ertesi gün ise, Peder Christopher’ın, Tanrı’nın tahtının yanında duran yedi koruyucu melekten biri olduğunu söylediği Aziz Raphael günüydü. ‘Yarın ne biliyor musun?’ diye sordu Peder Christopher Hook’a.

Hook’un düşünmesi gerekti, cevabı bulmuştu ama emin değildi. ‘Çarşamba mı?’

■

‘Hayır,’ dedi Peder Christopher gülümseyerek, ‘yarın Cuma.’ ‘Yarının Cuma olduğunu bildiğime göre,’ dedi Hook sırıtarak, ‘hepimize balık yapacaksınız, peder. Belki şöyle yağlı bir alabalık? Veya yılanbalığı?’

‘Yarın,’ dedi Peder Christopher kibarca, ‘Aziz Crispin ve Cris-pinian günü.’

‘Ah, Yüce Tanrım,’ dedi Hook. Birden kalbini buz gibi sular doldurmuştu, korkudan mı yoksa böyle bir günün mutlaka gerçek ve yararlı bir olaya işaret edeceğinden emin olması mıydu onu ürperten, bilmiyordu.

‘Dua etmen için güzel bir gün olabilir,’ diye öneride bulundu Peder Christopher.

‘Edeceğim, peder,’ diye söz veren Hook tam o anda dua etmeye başladı. Bu günü, diye dua ediyordu Crispinian’a, Fransızları görmeden bitirelim, o zaman güvende olacağız biliyorum. Bize kaçma fırsatı ver, diye dua etti, ve evimize dönelim. Fransızların gözlerini kapat, diye yakarıp bu duaya körlerin koruyucu azizi olan Aziz Raphael’i de ekledi. Bizi selametle evimize götür, diye yakarıp, İngiltere’ye sağ salim dönerlerse Calais’e kadar yürüyüp, uzun zaman önce John Wilkinson’in yırttığı mihrap örtüsünün yenisinin alınması için kavanoza yeterli miktarda para koyacağı konusunda Aziz Crispinian’a yemin etti. Sadece bizi evimize götür, diye yalvardı, bizi sağ salim evimize götür.

Ve o gün, Aziz Raphael günü, Ekim ayının yirmi dördünde, bir Perşembe, Hook’un duaları kabul olundu.

Küçük, sarp tepelerle hızla akan nehirlerin arasından geçiyorlardı, önlerinde kasabalı bir kumaşçı vardı, kasabanın karmaşık yollarını bilen adam, orduya yol gösteriyordu. Hook ve diğer gözcüleri ağaçların arasından kıvrılan bir araba yoluna götürdü. Calais’e giden yol, batıda biraz ileride kalıyordu, ancak bu yolu takip edemezlerdi çünkü yol Hesdin’e gidiyordu. Hesdin, nehir kıyısına kurulmuş, surlarla çevrili bir şehirdi ve nehirdeki köprüyü koruyan bir gözetleme kulesi vardı. O nedenle başka bir yoldan gidiyorlardı. ‘Nehri geçtikten sonra kuzeye gidin,’ dedi adam, ‘kuzeye doğru ilerleyince yolu tekrar göreceksin. Anladın mı?’ Okçulardan korkuyordu, arkalarından gelen üniformalı piyadelerden ise daha da çok korkuyordu.

‘Anladım,’ dedi Hook.

‘Sadece kuzeye gideceksiniz,’ diye üsteledi adam. Yol, nehrin kuzey kıyısında bulunan bir kasabaya giden vadiye açılıyordu.

‘La Rivière Terrıoise,’ diyen adam, dik tepelerin bulunduğu nehir kıyısına işaret etti. ‘Oraya çıkın,’ dedi, ‘Aziz Ömer’e giden yolu bulacaksınız.’

‘Aziz Omer mi?’

‘Oui!’ dedi rehberleri. Hook, Melisande ile Aziz Ömer’e gidişlerini hatırladı, Calais uzakta değildi. Çok yakın, diye düşündü. Tedirgin kumaşçı bir şeyler daha dedi, ancak Hook tam olarak duymadığı için tekrar etmesini söyledi. ‘Oranın halkı,’ dedi kumaşçı, ‘Ternoise’e Kılıç nehri der.’

Bu isim Hook'u ürpertti. 'Neden?'

Adam omuz silkti. 'Hepsi deli de ondan,' dedi, 'sadece bir nehir işte.'

Nehir, yağan yağmurlara rağmen sığdı, askerlere emir veren şövalye, Hook'a okçularını nehirden geçirip karşıdaki bayıra çıkarmasını söyledi. 'Tepede bekle,' dedi Hook'a, Hook da bu emre uyarak Raker'ı Kılıç nehrine doğru mahmuzladı. Okçuları ise, atlarının ancak karınlarına gelen suyu sıçratarak Hook'un arkasından geldi. Nehrin öbür ucundaki tepe çok dikti, Hook ve adamları yorgun atlarını yavaşça tepeye çıkarıyordu. Yağmur durmuştu, ancak iyice kararan gökyüzünden arada bir ufak yağmur damlaları iniyordu. İyice alçalan bulutlar neredeyse simsiyahtı, ufkun doğu tarafı kurum rengindeydi. 'Sağanak yağacak,' dedi Hook Dale'li Will'e.

'Öyle görünüyor,' diye yanıtladı Daleli Will. Hava basıktı, gökyüzü yoğun ve siyahtı, garip bir tehlike vardı.

Hook tepeye giden yolu yarılamıştı. Bütün askerler de suyu sıçratarak nehri geçmiş, okçunun arkasından tepeyi tırmanıyorlardı. Dönüp arkasına bakan Hook, birden sanki bir şey olmuş gibi, ordunun kalanının hızla nehri geçtiğini gördü. Sir John, yanında bayraktarı ile Hook'un yanından dörtnala geçti. Bir süre sonra kral da gece kadar siyah atıyla tepeyi aştı. 'Neler oluyor?' diye sordu Tom Scarlet.

'Tanrı bilir,' dedi Hook. Kral, yanındaki askerleri ve diğer piyadeler ile birlikte atlarını mahmuzlayıp tepeye çıkmış, kuzeye doğru bakıyorlardı.

Hook da tepeye çıktı ve bakakaldı.

Önlerinde alçalan arazide, küçük, yeşil bir vadiye kurulmuş bir kasaba vardı. Kasabadan çıkan bir yol, karanlık gökyüzünün altında çorak topraklardan oluşan geniş bir araziye gidiyordu. Bu çorak plato sabanla sürülmüştü, her iki yanında da kalın ormanlar vardı. Batıda, ormanların ilerisinde küçük bir kalenin siperleri görünüyordu. Kulesinden bir flama sallanıyordu, ancak kimin nişanı olduğunu görülmüyordu, çünkü çok uzaktı.

Arazinin görünüşü Hook'a tanıdık gelmişti, birden nereden tanıdığını hatırladı. 'Buraya gelmiştim,' dedi. 'Melisande'yle birlikte gelmiştik buraya.'

‘Öyle mi?’ diye sordu Tom Scarlet, öylesine sormuş gibiydi.

‘Burada bir atlıyla karşılaşmıştık,’ dedi Hook, sonra kuzeyi işaret etti, buranın adını söylemişti ama hatırlamıyorum.’

‘Bir adı vardır herhalde,’ dedi Scarlet.

Diğer İngiliz askerleri de tepeye ulaştı ve durup baktılar. Kimse konuşmuyor, herkes istavroz çıkarıyordu.

Çünkü önlerinde, sahildeki kumlar ya da gökyüzündeki yıldızlar kadar çok düşman askeri vardı. Fransa ve Burgonya’nın orduları sabanla sürülmüş arazinin uzaktaki ucunda duruyordu, çok kişilerdi. Dalgalanan flamaları sayılamayacak kadar çoktu.

Fransa’nın gücü, Calais’e giden yolu kapamıştı, İngilizler tuzağa düşürülmüştü.

Chester Kontu, Aquitaine Dükü, İrlanda Lordu ve İngiltere Kralı Henry, düşmanı gördüğünde vahşi ve yeni bir enerjiyle doldu. ‘Savaş hattı oluşturun!’ diye bağırdı. ‘Savaş hattı oluşturun!’ Atını mahmuzlayıp toplanan askerlerinin karşısına doğru ilerledi. ‘Önderlerinizin emirlerine uyun! Nerede olmanız gerektiğini biliyorlar, söyledikleri şekilde hat oluşturun! Tanrı’nın inayetiyle bugün savaşacağız! Savaş hattı oluşturun!’

Güneş, alçak bulutların arkasında iniyordu, Fransızlar bir orman kadar sık flamalarının altında toplanmaya devam ediyorlardı. ‘Her flamaya karşılık bir lord varsa,’ dedi Thomas Evelgold, ‘ve her lordun on askeri varsa, kaç kişi var orada?’

‘Binlerce,’ dedi Hook.

‘Üstelik on az bir sayı,’ dedi yüzbaşı, ‘çok az. Her flamaya

yüz kişi var gibi duruyor, belki iki yüz!’

‘Yüce İsa,’ diyen Hook düşman bayraklarını saymaya çalıştı, ancak çok fazla sayıdalardı. Tek bildiği, düşman ordusunun çok büyük, İngiliz ordusununsa çok küçük olduğuydu. ‘Tanrı yardımcımız olsun,’ dedi kendini tutamayarak, tekrar

Soissons'daki kan ve çığlıkları anımsadı.

'Birinin bize yardım etmesi lazım,' diyen Evelgold okçularına döndü. 'Sağda toplanıyoruz! Atlarınızdan inin! Kazıklar ve yayları alın! Çocuklar atları alsın! Canlı görünün! Haydi, aylaklık etmeyin! Lanet kemiklerinizi kıpırdatın! Daha savaşacağız!'

Atlar kasabanın yanındaki çayırlık alana bırakılırken, ordu platoya giden bayırı tırmanıyorlardı. Düşman askerleri küçük vadiden görülmüyordu, ancak Hook sürülmüş araziye doğru çıktığında Fransızları tekrar gördü, korkuları geri gelmişti. Karşılarında düzgün bir ordu vardı. Hasta ve zavallı kaçaklardan oluşan bir ordu değil, Frnsa'yı işgal etme cüretini gösteren askerlerin cezasını vermek için gelen büyük, gururlu bir orduydu bu.

İngiliz öncü birliği sağa geçmişti, okçular ise sağ tarafın en ucunda yer alıyor, ordunun merkezinin oluşturan okçuların yarısı ile birleşiyordu. Diğer yarısı ise artçı birliği oluşturuyor ve solda yer alıyorlardı. Ordunun kanatları okçulardan oluşuyor, ortalarındaki askerler ise ordunun merkez hattını meydana getiriyordu.

'Yüce İsa aşkına,' dedi Tom Scarlet, 'at pazarı bile daha kalabalıktı.'

İngiliz piyadelerini gösteriyordu. Bin kişiden daha az piyade vardı, savaş hattının ortasında acınacak kadar küçük bir hat oluşturuyorlardı. Okçular ise daha çok sayıdaydı. İki binden fazla okçu her iki yanda toplanmıştı. 'Kazıklar!' Yeşil bir cüppe giymiş bir şövalye, atıyla okçuların arasında ilerliyordu, 'kazıklarınızı dikin, çocuklar!'

Piyadeleriyle birlikte hattın ortasını oluşturan Sir John, kazıklarını hazır eden okçuların yanına gitti. 'Saldırmalarını bekleyeceğiz,' diye açıkladı, kaldırmazlarsa, onlarla sabah dövüşeceğiz!'

'Niye karanlık olunca kaçıp kurtulmuyoruz?' diye sordu askerlerden biri.

'Bu soruyu duymamış olayım!' diye bağırdı Sir John, sonra adamlarının yanma gidip, Fransız saldırısına karşı hazırlıklı olmalarını söyledi.

Okçular, omuz omuza veren piyadeler gibi sıkışık dizilme-mişlerdi, aksine

aralarında geniş aralıklar vardı, çünkü yaylarını çekerken alana ihtiyaçları olacaktı, bu nedenle emirlere uyarak piyadelerin birkaç adım önüne yayıldılar. Her okçu kendine bir yer bulmaya çalışıyordu. Hook, Sir John'un diğer adamlarıyla birlikte en önde duruyordu. Yaklaşık iki yüz okçu yanındaydı, kalanları ise arkalarında bir düzine aralıklı hat oluşturmuş, kazıklarını toprağa çakıyorlardı. Kazıkların sivri yüzleri Fransız-lara doğru çevrilmişti. Kazıkları çaktıktan sonra uçlarını tekrar sivriltmek gerekiyordu, çünkü çekiçten ötürü uçları yassılaşıyordu. 'Kazıklarınızın önünde durun!' diye bağırdı yeşil cüppeli asker. 'Düşmanın görmesine izin vermeyin!'

'Şerefsizler kör değil ya,' diye homurdandı Daleli Will, 'ne yaptığımızı görmüşlerdir herhalde.'

Fransızlar izliyordu. Yarım kilometre ötedeydiler, ilerlemeye devam ediyorlardı. Gökyüzünden daha parlak flamalarının altında, atlılardan oluşan renkli bir yığın geliyordu, yaklaştıkça daha da koyu bir renk alıyor, bir bulut gibi kümeleniyorlardı. Fransızların çoğu, çadırların kurulduğu yerde dolanıyorlardı, ancak

bazıları da İngiliz ordusuna bakmak için yaklaşmıştı.

'Eminim şerefsizler bize bakıp bakıp gülüyorlardır,' dedi Tom Scarlet, 'gülmekten altlarına işiyorlardır.'

En yakınlarındaki düşman atlıları ile aralarında sadece üç yüz kilometre vardı, sürülmüş toprağın üzerinde ayakta duruyor ya da atlarının üzerinde dolanıyorlar, karşılarındaki küçük orduya bakıyorlardı. Sağda ve soldaki orman, azalan akşam ışığıyla simsiyah gözüküyordu. Kazıklarını diken bazı okçular bu ağaçlıklara gidip bağırsaklarını boşaltıyorlardı, ancak çoğu okçu dönmüş düşmana bakıyordu. Hook, Tom Scarlet'in haklı olduğunu düşündü. Fransızlar gülüyor olmalıydılar. Her İngiliz askeri için dört ya da beş askerleri vardı, üstelik arazinin kuzey ucundan askerler gelmeye devam ediyordu. Hook, ıslak zeminde dizlerinin üzerine çöküp haç çıkardı ve Aziz Crispinian'a dua etti. Dua eden tek okçu Hook değildi. Düzinelerce asker ve piyade diz çökmüştü. Rahipler, lanetlenmiş askerlerin aralarından yürüyerek günahlarını dinliyor, Fransızlar ise atlarıyla dolaşıyorlardı. Hook gözlerini açtı, kahkahalarla güldüklerini hayal etti. Onları kuşatan, sonra kaçmaya çalışan ve en nihayetinde kıskıvrak yakalanan zavallı orduya bakarak gülüyorlardı.

‘Kurtar bizi,’ diye dua etti Aziz Crispinian’a, ancak aziz yanıt vermedi. Hook, dualarının büyük siyah boşlukta kaybolduğunu düşündü.

Yağmur yağmaya başlamıştı. Soğuk ve büyük damlalar hızlı hızlı iniyor, okçular alelacele yaylarının kirişlerini çıkarıp sarıyor, yağmurdan korumak için şapkalarının ve miğferlerinin içine yerleştiriyorlardı. İngiliz elçileri Fransız meslektaşlarıyla buluşmak üzere ordunun önünden ilerlemişlerdi, Hook adamların birbirlerine selam verdiklerini gördü. Bir süre sonra İngiliz elçiler geri döndü, gri atları toynaklarından karınlarına kadar çamur olmuştu.

‘Bu akşam savaş yok, çocuklar!’ dedi Sir John okçularına. ‘Olduğumuz yerde kalıyoruz! Ateş yakmayın! Sessiz durmanız gerekiyor! Düşmanımız yarın sabah savaşma onurunu bize veriyor, o yüzden uyumaya çalışın! Bu akşam savaş yok!’ Atıyla okçuların hattına ilerledi, ağır yağmurun altında sesi gittikçe azalıyordu.

Hook hâlâ dizlerinin üzerindeydi. ‘Senin gününde savaşacağım,’ dedi Crispinian’a, ‘senin yortunda. Bize göz kulak ol. Melisande’yi koru. Hepimizi koru. Sana yalvarıyorum. Tanrı aşkına, yalvarıyorum. Bizi sağ salim İngiltere’ye götür.’

Cevap gelmedi, yalnızca yere düşen damlaların sesi ve uzaktan gelen bir gök gürültüsü.

‘Dizlerinin üzerindesin, öyle mi Hook?’ Bu Tom Perrill’di.

Hook ayağa kalkıp düşmanın karşısında dikildi, ancak Tom Evelgold çoktan iki okçunun arasına girmişti. ‘Hook’la konuşmak mı istiyorsun?’ dedi yüzbaşı Perrill’e.

‘Umarım yarın canlı çıkarsın, Hook,’ dedi Perrill, Evelgold’u görmezden gelerek.

‘Umarım hepimiz canlı çıkarız,’ dedi Hook. Perrill’den nefret ediyordu, ancak dövüşmeye hali kalmamıştı.

‘Çünkü seninle işimiz bitmedi,’ dedi Perrill.

‘Bizim de bitmedi,’ dedi Hook.

‘Kardeşimi öldürdün,’ dedi Perrill, gözlerini Hook’a dikmişti. ‘Öldürmedim dedin, ama öldürdün. Kardeşinin ölümü bunun yerini tutmaz. Ben anneme bir söz verdim ve sen ne olduğunu çok iyi biliyorsun.’ Miğferinin kenarından yağmur damlaları damlıyordu.

‘Birbirinizi affetmeniz gerekiyor,’ dedi Evelgold. ‘Yarın savaşacaksak aramızın iyi olması lazım. Yeterince düşmanımız var.’

‘Benim de tutmam gereken bir sözüm var,’ dedi Perrill inatla.

‘Annene mi?’ diye sordu Hook. ‘Kaltaklara verdiğin söz ge, , - „ ^ . çerli oluyor mu?’ Perrill’e cevap vermeden duramamıştı.

Perrill’in yüzü değişti, ancak öfkesini kontrol etti. ‘Ailenden nefret ediyor ve yok olmasını istiyor. Sen ailenin son ferdisin.’ ‘Fransızlar da seve seve anneni mutlu edecektir,’ dedi Evel-gold.

‘Birimiz bunu yapacak,’ dedi Perrill, ‘ya ben, ya da onlar,’ başıyla düşmanı işaret etti, ama gözleri hâlâ Hook’un üzerindeydi, ‘onlarla savaşana kadar seni öldürmeyeceğim. Sana bunu söylemek için geldim. Arkanı kollamana gerek kalmasa da,’ alay ederek konuşuyordu, ‘yeterince korkmuşsun zaten.’

‘Diyeceğini dedin,’ dedi Evelgold, ‘git şimdi.’

‘O halde savaş bitene kadar,’ dedi Perrill, yüzbaşıyı duymazdan geliyordu, ‘ateşkes yapalım.’

‘Savaşırken seni öldürmeyeceğim,’ dedi Hook.

‘Bu akşam da,’ dedi Perrill.

‘Bu akşam da,’ dedi Hook.

‘İyi uyu, Hook. Bu dünyadaki son günün olabilir,’ diyen Perrill uzaklaştı.

‘Neden senden bu kadar nefret ediyor?’ diye sordu Evelgold.

‘Büyükbabamdan kalma bir şey. Birbirimizden nefret ediyoruz. Hook ve Perrill ailesi, birbirimizden nefret ediyoruz.’

‘Eh, ikiniz de yarın bu zamanlarda ölmüş olacaksınız zaten,’ dedi Evelgold, ‘hepimiz ölmüş olacağız. O yüzen çarpışmadan önce günah çıkart ve duanı et. Adamların bu akşam gözcülük yapacak. Önce Walter’ın adamları nöbet tutacak, sonra nöbeti sen devralacaksın. Arazinin yarısına kadar inmen gerekiyor,’ sürülmüş toprakları gösterdi, ‘ses çıkarmayacaksın. Kimse çıkarmayacak. Bağırmak yok, şarkı söylemek yok, müzik yok.’

‘Neden?’

‘Ben nereden bileyim? Soylulardan biri gürültü yaparsa, kral atını ve koşumlarını alacak, okçulardan biri bağırırsa kulağını kesecek. Kral öyle emretti. O yüzden sessizce durup etrafı gözleyeceksin, dua et Fransızlar gelmesin.’

‘Gelmezler, değil mi? Gece gelmezler?’

‘Sir John öyle söylüyor. Ama gene de gözcülerin beklemesini istiyor.’ Evelgold, gözcülerin bir işe yaramayacağını düşünürmüşçesine omuz silkti, diyecek bir şeyi kalmamıştı, uzaklaştı.

Gece, karanlık inmeden önce, Fransızlar düşmanlarını görmek için gelmeye devam ettiler. Yağmur araziyi yıkıyor, düşmanın kahkahalarını bastırıyordu. Ertesi gün, Aziz Crispin ve Aziz Crispinian günüydü, Hook, bu günü son kez göreceğini düşünüyordu.

Bütün gece yağmur yağdı. Soğuk, şiddetli bir yağmur. Sir John, bu yağmurun altında koşarak kralın karargahının bulunduğu Maisoncelles’teki küçük eve gitti. Ancak, kralın kardeşlerinden en küçüğü olan Gloucester Dükü Humphrey ve York Dükü Thomas, dumanla dolu küçük odada oturuyor ve kralın nerede olduğunu bilmiyorlardı.

‘Muhtemelen dua ediyordur, Sir John,’ dedi York Dükü.

‘Bu akşam Tanrı’nın kulakları bayağı meşgul, majesteleri,’ dedi Sir John.

‘Siz de gürültüye dahil olun,’ dedi Dük. Üçüncü Edvvard’ın torunu ve kralın babası tarafından tahtına el koyulan İkinci

Richard’ın kuzeniydi, fakat Kral Henry’ye sadakatini ispat etmişti, çünkü Henry gibi o da kendini Tanrı’ya adamıştı, Henry York Dükü’ne çok güveniyordu. ‘Sanırım majesteleri askerlerin sabrını ölçüyor,’ dedi Dük.

‘Sabredeceklerdir,’ dedi Sir John. ‘Üşüyorlar,’ diye devam etti, ‘hırçınlar, sırılsıklam oldular, acıktılar, hastalar, ama yarın kuduz köpekler gibi savaşacaklar. Onlara karşı savaşmak istemezdim.’

‘Yani kralımızın,’ dedi Gloucester Dükü Humphrey, ancak tereddüt edip daha fazla konuşmamaya karar verdi. Sir John, dükün ne soracağını biliyordu. Kralın gece kaçmasını tavsiye eder miydi? Hayır, etmezdi, ancak bunu dile getirmedi. Kral kaçmayacaktı, şimdi değil. Kral, Tanrı’nın yanında olduğuna inanıyordu ve sabah, Tanrı’nın bunu bir mucizeyle kanıtlaması gerekecekti.

‘Dualarınızı orduma ileteceğim,’ dedi Sir John.

‘Majestelerine bir mesajınız var mı?’ diye sordu York Dükü.

‘Tanrı’nın lütfü majesteleri ile olsun,’ dedi Sir John. Aslında, her ne kadar Henry’nin pes etmeyeceğinden emin olsa da, kralın nasıl bir ruh hali içinde olduğunu görmek için gitmişti. Veda etti ve kendi barınağının bulunduğu inek ahırına gitti. Kesif kokulu derme çatma bir kulübeydi burası, ancak Sir John, askerlerinin hemen hepsinin yağmur, gök gürültüsü, rüzgar ve soğuğa maruz kaldığı böyle bir gecede, burayı bulmaktan ötürü son derece memnundu.

Eğreti çatıdan yağmur suyu sızıyor, sazların arasından geçip, alevden çok duman çıkaran ateşin üzerine akıyordu. Sir John’un silahtarı, Richard Cartwright, bekliyordu. Herhangi bir rahipten daha çok rahibe benziyordu, vakur bir yüzü ve mütevazi tavırları vardı. ‘Şimdi mi, Sir John?’ diye sordu.

‘Şimdi,’ dedi Sir John.

Gün boyu taktığı zırhını çıkarmıştı, Cartwright zırhını kurutmuş, paslarının çıkması için ovmuş ve cilalamıştı. Şimdi de, atının yanındaki çantadan çıkardığı kumaş parçaları ile Sir John’un giydiği deri yeleği ve dizlikleri silip

kurutuyordu. Deri geyik sağrısından alınmış, iki pahalı giysi de Londra'daki bir terzi tarafından dikilmişti, Sir John'a ikinci derisi gibi uyuyordu. Cartwright konuşmadan lanolinle geyik derisini siliyordu.

Sir John düşüncelere dalmıştı. Bunu çok sık yapıyordu, Cartwright zırh üzerinden kolayca geçsin diye deri kıyafetleri iyice yağlarken, elleri açık oturuyor ve düşünüyordu. Katıldığı savaşları ve turnuvaları, dövüşecek olmanın verdiği heyecanı anımsıyordu, ancak bu gece, hiç heyecan duymuyordu. Şiddetli yağmur yağmaya devam ediyor, damlalar gürültüyle yere iniyordu. Soğuk rüzgarla birlikte damlalar ağılın kapısından içeri giriyordu. Sir John, zırhları hazırlanan binlerce Fransız askerini düşündü. Çoklardı.

'Bir şey mi dediniz, Sir John?' dedi Cartwright.

ft

'Dedim mi?'

'Yanlış duydum herhalde, Sir John. Kollarınızı kaldırın lütfen.' Cartwright Sir John'un kafasından kısa, kolsuz zırhını geçirdi. Zrhın zincirlerinin arasında az aralık vardı ve çok sıkıydı, kolların geçeceği delikler ise genişti, böylelikle Sir John'un hareketini kısıtlamıyordu. 'İzninizle, Sir John,' diye mırıldandı Cartwright, ne zaman efendisinin önünde eğilip zırhın ön ve arka kenarlarım birbirine tutturacak olsa, böyle mırıldanırdı. Sir John bir şey demedi.

Cartwright, Sir John'un kalçasını koruyacak zırhı tuttururken de sessiz kaldı. Öndeki tokalar, hafifçe arkadakilerin üstüne biniyordu, Sir John bacaklarını uzatarak zırh plakaların rahatça hareket ettiğinden emin oldu. Cartwright'tan herhangi bir değişiklik yapmasını istemedi, çünkü silahtarı ne yaptığını çok iyi biliyordu. Sıra, Sir John'un baldırlarını koruyacak zırhı takmaya gelmişti. Dizlerini koruyacak diz zırhları, ve baldır zırhlarına tutturulan zırhla kaplı çizmeler.

Cartwright ayağa kalkıp efendisinin gömleğini yerleştirdi. Deri gömlek, zırhla kaplıydı ve üzerinden çelik şeritler geçiyor, böylelikle Sir John'un kasıklarını koruyordu. Sir John ise, sağanak yağmurun altında uyumaya çalışan okçularını düşünmekteydi. Güneş doğduğunda, yorgun, ıslak ve üşümüş olacaklardı, ancak savaşacaklarına dair hiçbir şüphesi yoktu. Çelikle taşların birbirine

sürtündüğünü duydu. Ok uçları, baltalar ve kılıçlar bileniyordu.

Sırada göğüs zırhı ve sırt zırhı vardı, bunlar Bordeaux çeliğinden yapılan, en ağır parçalardı. Cartwright tokaları sağlama aldı, Sir John'un kollarının üst kısmını kaplayan zırhlara bağladı, kollarının ön kısmına zırhları yerleştirdi, dirseklere gelecek çelik zırhları koydu, sonra başını eğerek, Sir John'un zırhla kaplı eldivenlerini uzattı. Eldivenlerin avuç içine gelen kısımları kesilerek çıkarılmıştı, bu sayede Sir John silahının kabzasını hissedebiliyordu. Espalier denilen omuz zırhları ile göğüs ve sırt zırhlarının birleştiği yerleri sağlamlaştırdı, sonra mafsallı boyun zırhını yerleştirdi. Bu parça, miğfer ile göğüs zırhı arasındaki boşluğu korumak için takılıyordu. Bazı askerler bunun için tepelik denilen ve boyundan gelip başın üzerine doğru uzanan bir zırh parçası kullanırdı, ancak iyi biçim verilmiş mafsallı zırh, diğer zırhlardan çok daha iyiydi. Gene de Sir John, başını çevirmeye çalışırken rahatsız olmuş gibi kaşlarını çattı.

'Kayışları gevşeteyim mi, Sir John?'

'Hayır, Hayır,' diye yanıtladı Sir John.

'Peki kollarınız, Sir John?' Cartwright kibarca sordu, sonra

cüppeyi kibarca efendisinin kafasından geçirdi. Sir John'un kollarını geçirmesine yardım etti ve Aziz George nişanı ve kafasında taç olan aslanla süslenmiş kumaşı düzeltti. Cartwright, kılıcını yerine yerleştirdi ve Sir John'un en sevdiği kılıcı Yaren'i astı. 'Sabahleyin kılıcınızın kınını bana emanet edecek misiniz, Sir John?' diye sordu.

'Elbette,' dedi Sir John. Dövüşten önce her zaman kınını emanet ederdi, çünkü ayaklarına dolaşabilirdi. Savaş yaklaştığında Yaren deri kılıfının içinde duruyor olurdu.

Sir John'un kafasına deri bir başlık geçirildi ve hepsi tamamdı. Bu başlık, miğferi alttan destekleyecekti. Sir John miğferi Cartwright'a uzattı ve 'siperliği çıkar,' diye emretti.

'Ama...'

‘Çıkar dedim!’

Bir defasında, Lyons’da, Sir John dövüştüğü adamın kapalı siperliğini kılıcıyla kesmeyi başarmıştı, adamın yarı kör hali, müsabakayı Sir John’un kazanmasını kolaylaştırmıştı. Yarın, diye düşünüyordu Sir John, İngiliz askerleri ellerine geçecek her fırsatı kullanmaya ihtiyaç duyacak.

‘Düşmanın arbaletleri var, sanırım,’ dedi Cartwright müteva

zı bir şekilde.

‘Çıkar şunu.’

Siperliği çıkaran Cartwright, gene başını hafifçe eğerek, miğferi Sir John’a uzattı. Sir John miğferini daha sonra takacak, Cartwright miğferi omuz zırhına tutturacaktı, ama şimdilik Sir John hazırdı.

Yağmur yağıyordu. Karanlıkta bir at kişniyor, gök gürlüyordu. Sir John, karısının nişan hediyesi olan mor ve beyaz ipekten yapılma kuşağı aldı, öpüp göğüs zırhı ile mafsallı zırhın birleştiği

dar boşluğa sıkıştırdı. Bazı askerler, kadınlarının verdiği nişanları boyunlarına takardı. Sir John, katıldığı bir savaşta, düşmanın boynuna bağladığı nişanı çekip, adamın dengesini kaybetmesini sağlayarak atından düşürmüş ve öldürmüştü. Ertesi gün, düşman nişanını çekerse, takılmadan hemen çıkacak ve Sir John’un dengesi bozulmayacaktı. Her küçük fırsat. Sir John kollarını uzatıp baktı, her şey yerinde görünüyordu. Gülümsedi. ‘Teşekkür ederim, Cartwright,’ dedi.

Cartwright başını eğdi ve her zaman söylediği sözleri söyledi. ‘Sir John, siz öldürmek için yaratılmışsınız.’

Tıpkı otuz bin Fransız askerinin olduğu gibi.

‘Yapman gereken şey,’ dedi Hook Melisande’ye, ‘buradan kaçıp gitmek. Bu akşam gideceksin. Bütün paralarını al, taşıyabileceğin ne varsa yanında götür.’

‘Nereye gideyim?’ diye sordu Melisande.

‘Babanı bul,’ dedi Hook. İngiliz askerlerinin kamp yerinde konuşuyorlardı, uzun, sürülmüş arazinin güneyindelerdi. Kasabadaki küçük kulübeleri lordlar almıştı, Hook, pahalı, çelik zırhları son kez düzelten silahtarların çekiçlerinin çıkardığı sesleri duyabiliyordu. Tiz ve yüksek sesleri, dinmeyen yağmur sesi boğuklaştırıyordu. Kasabanın doğusunda ordunun arabaları bırakılmıştı, yağmura direnmeye çalışan ateşler, tekerleklerini aydınlatıyordu. Fransız ordusu aşağıdan görünmüyordu, ancak yaktıkları ateşlerin bulutların altlarına yansıyan ışıkları, varlıklarını ele veriyordu. Bulutlar, birden çakan şimşekle aydınlandı ve kısa bir süre sonra, gök gürültüsünün topa benzer sesi her tarafı doldurdu.

‘Ben seninle olmayı seçtim,’ dedi Melisande.

‘Öleceğiz,’ dedi Hook.

‘Hayır,’ diye karşı çıktı kız, ama o da bundan emin değildi.

‘Peder Christopher’la konuştun,’ dedi Hook, ‘o da elçilerle konuştu. En az otuz bin Fransız olduğunu tahmin ediyor. Biz ise altı bin kişiyiz.’

Melisande Hook’a sokuldu, aynı pelerinin altında yağmurdan korunmaya çalışıyorlardı. Sırtlarını bir meşe ağacına yaslamış-lardı, ancak bu da sağanak yağmurdan pek korumuyordu. ‘Melisande Kudüs’teki bir kralla evliydi,’ dedi. Hook bir şey demedi, neyi anlatmaya ihtiyaç duyuyorsa anlatsın istiyordu. ‘Bir gün kral öldü,’ diye devam etti, ‘herkes manastıra gidip dua etmesi gerektiğini söyledi, ama o gitmedi! Kraliçe oldu, hem de harika bir kraliçe!’

‘Sen benim kraliçemsin,’ dedi Hook.

Melisande beceriksizce söylenen bu iltifatı duymazdan geldi. ‘Ben manastırdayken, bir tane arkadaşım vardı. Benden çok yaşlıydı, adı Rahibe Beatrice’ti. Bana gitmemi söylemişti, gidip kendi hayatımı yaşamamı. Bunu yapabileceğimi sanmıyordum, ama sonra sen geldin. Şimdi Kraliçe Melisande’nin yaptığını yapmalıyım. Ne istiyorsam onu yapacağım.’ Titriyordu. ‘Seninle kalacağım.’

‘Ben bir okçuyum,’ dedi Hook, ‘sadece bir okçu.’

‘Hayır, sen onbaşısın! Yarın, belki de yüzbaşı olursun, kim bilir? Belki de bir gün toprakların olur. Bizim topraklarımız.’

‘Yarın Aziz Crispinian günü,’ dedi Hook, bir araziye sahip olduğunu tahayyül edemiyordu.

‘Ve O seni unutmadı! Yarın seninle olacak!’ dedi Melisande.

Hook bunun doğru olmasını ümit ediyordu. ‘Benim için tek bir şey yap,’ dedi, ‘babanın verdiği cüppeyi giy.’

Melisande duraksadı, sonra başını salladı. ‘Tamam,’ diye söz verdi.

‘Hook!’ Thomas Evelgold’un sesi karanlığın içinden kükredi. ‘Askerlerini ön cepheye götürmenin vakti geldi!’ Tom Evelgold durdu, bir yanıt bekliyordu. Melisande Hook’u dürttü. ‘Hook!’ Evelgold tekrar bağırdı.

‘Geliyorum!’

‘Tekrar göreceğim seni,’ dedi Melisande, ‘şeyden önce...’ sesi titriyordu.

‘Tekrar göreceksin,’ dedi Hook ve pelerini kıza bırakırken tutkuyla öptü. ‘Geliyorum!’ diye tekrar bağırdı.

Okçulardan hiçbiri uyumuyordu, çünkü hiçbirisi gök gürültüsü ve yağmurun altında uyuyamamıştı. Dik olmayan bayırı çıkan Hook’u takip ederken homurdanıyorlardı. Uzun bir süre boyunca, yerlerini alacakları gözcüleri aradılar. Nihayet Hook, kazıkların durduğu yerin yüz metre ötesinde Walter Magot ve adamlarını buldu. ‘Bana büyük bir ateş ve bir bardak dolusu çorba bıraktığını söyle,’ diyen Magot Hook’u selamladı.

‘Yoğun bir çorba hem de, Walter, arpa, havuç ve etli. İçinde birkaç şalgam da var.’

‘Fransızların sesini duyacaksınız,’ dedi Magot, ‘atlarını yürütüyorlar. Şarkı söylemeye başlarsanız gidiyorlar.’

Hook kuzeye doğru baktı. Fransız kampında yanan ateşler yağmura rağmen parıl parıldı, saban izlerinde sulara çarpıp yansıyor, arazide atlarını yürüten

askerlerin gölgeleri yere vuruyordu. ‘Sabah için atlarını ısıtıyorlar,’ dedi Hook.

‘Şerefsizler bize saldırmak istiyor, değil mi?’ dedi Magot. ‘Sabah gelecekler, lanet atlarının üzerinde bir sürü lanet kocaman asker.’

‘Dua et de yağmur dinsin,’ dedi Hook.

‘Yüce İsa, umarım diner,’ dedi Magot hevesle. Böyle bir yağmurda yaylar ıslanıp bozulur, etkilerini azaltırdı. ‘Kendini sıcak tut, Nick,’ dedi Magot, sonra adamlarını kampa götürdü.

Hook, rüzgar ve yağmurun altında çömeldi. Gökyüzünde bir şimşek çakıp, Fransız kampının arkasındaki bir kasabaya düştü, ani ışıkla çadırlar ve flamalar aydınlanmıştı. Çok fazla çadır, çok fazla flama, öldürmeye gelen çok fazla asker vardı. Bir at kişnedi. Sürülmüş arazide çok sayıda at yürüyordu. Hook, yaklaştıkları zaman, nallarının ıslak toprağa batarken çıkardığı sesleri duyuyordu. Askerlerden birkaçı çok yakınına geldiler, ancak Hook bağırdığında geri gittiler. Zaman zaman yağmurun hızı kesiliyor, sesi azalıyordu; Hook düşman kampındaki askerlerin attığı kahkahaları ve söyledikleri şarkıları işitiyordu. İngiliz kampı ise sessizdi. Hook her iki tarafın da askerlerinin uyuduğundan şüpheliydi. Onları ayakta tutacak şey sadece yağmur değildi, sabah olduğunda dövüşeceklerini bilmek askerleri uyutmuyordu. Silahtarlar kılıç ve baltaları bileyliyordu, Hook şafakla birlikte neler olacağını düşünürken ürperdi. ‘Yanımızda ol,’ diye dua etti Aziz Crispinian’a, sonra Soissons Katedrali’ndeki rahibin nasihatini hatırladı. Başkaları için dua ettiğinde, dualarının daha çabuk kabul edileceğini söylemişti. Hook da, Melisande ve Peder Christopher için, ertesi günkü kargaşada ölmemeleri için dua etti.

Bulutların ardından çakan şimşekle birlikte, yağmur tekrar şiddetli bir biçimde yağmaya başladı. O kadar hızlı yağıyordu ki, Fransız kampındaki ateşler söndü. ‘Kim var orada?’ diye bağırdı Tom Scarlet.

‘Dostum!’ diye cevap verdi bir ses.

Başka bir şimşek çaktı ve ışıkta İngiliz kampına doğru ilerleyen asker göründü. Zırh gömlek ve çelik tozluklar giymişti, çakan şimşeğin ışığında Hook, adamın

üzerinde cüppe olmadığını, miğfer yerine geniş kenarlı bir şapka taktığını gördü. ‘Kimsin?’ diye sordu Hook.

‘Swan,’ dedi adam, ‘John Swan. Kimin askerisiniz?’

‘Sir John Cornewaille’in,’ diye yanıtladı Hook.

‘Ordudaki herkes Sir John gibi olsaydı,’ dedi Swan, ‘Fransız-lar kaçmakla akıllılık ederdi!’ Yağan yağmurun altında sesini duyurmak için bağırması gerekiyordu. Okçulardan hiçbiri yanıt vermedi. ‘Kirişlerinizi taktınız mı?’ diye sordu Swan.

‘Bu havada mı? Hayır!’ diye cevapladı Hook.

‘Ya sabah da böyle yağmur yağarsa?’

Hook omuz silkti. ‘Kirişleri kısaltırız, efendim, öyle ok atarız, ama kirişler esneyecektir.’

‘Ve sonunda da kopacaktır,’ diye ekledi Daleli Will.

‘Çözüleceklerdir,’ diye açıkladı Tom Scarlet.

‘Peki sabah ne olacak?’ diye sordu Swan. Yanlarına gelen yabancıdan rahatsız oldukları belli olan okçuların yanma çömel-mişti.

‘Siz söyleyin,’ dedi Hook.

‘Ben sizin ne düşündüğünüzü öğrenmek istedim,’ dedi Swan. Okçular korktuklarını ifade etmek istemiyorlardı, utanarak sustular. Fransız kampından neşeli askerlerin kahkahaları geliyordu. ‘Sabah olunca,’ dedi Swan, ‘Fransızların çoğu sarhoş olacak. Biz ise ayık.’

‘Evet, biramız olmadığı için ayığız,’ dedi Tom Scarlet.

‘Peki ne düşünüyorsunuz? Ne olacak?’ diyen soran Swan ısrarcıydı.

Bir sessizlik daha oldu. ‘Lanet sarhoş köpekler bize saldıracak,’ dedi Hook sonunda.

‘Ya sonra?’

‘Sonra lanet sarhoş köpekleri öldüreceğiz,’ dedi Tom Scarlet.

‘Ve savaşı kazanacağız, öyle mi?’ diye sordu Swan.

Gene cevap yoktu. Hook, Swan’in bu konuşmayı yapmaya neden bu kadar zorladığını merak ediyordu. Sonunda, kimse konuşmadığı için, Hook cevap verdi. ‘Bu Tanrı’ya kalmış, efendim,’ dedi.

‘Tanrı bizim tarafımızda,’ dedi Swan.

‘Biz de öyle umuyoruz, efendim,’ dedi Tom Scarlet şüpheci bir ses tonuyla.

‘Amen,’ diye araya girdi Daleli Will.

‘Tanrı bizim tarafımızda,’ dedi Swan, sesindeki ısrarcılık artmıştı, ‘çünkü kralımızın sebebi adil. Yarın sökecek şafakla cehennemin kapıları açılsa ve Şeytan’ın birlikleri gelip bize saldır-sa bile, gene de biz kazanırız. Tanrı bizimle.’

Hook, birden, Southampton Denizi’nde gördükleri kuğuları hatırladı. Kuğunun, Kral Henry’nin nişanlarından biri olduğunu da anımsadı.

‘Buna inanıyor musunuz?’ diye sordu Swan, ‘kralımızın sebebinin adil olduğuna?’

Okçulardan hiçbiri yanıt vermedi, ancak Hook sesi tanımıştı. ‘Kralın sebebinin adil olup olmadığından emin değilim,’ dedi sertçe.

Bir anlığına sessizlik oldu, Hook kendisini Swan diye tanıtan adamın öfkelendiğini hissetti. ‘Neden olmasın?’ diye sordu Swan, sesi tehlikeli ölçüde soğuk geliyordu.

‘Çünkü, Somme nehrini geçmeden bir gün önce,’ dedi Hook, ‘kral askerlerden birini hırsızlık nedeniyle astı.’

‘Adam kiliseden eşya çalmıştı,’ dedi Swan, ‘elbette ölmesi gerekiyordu.’

‘Ama kutuyu o çalmadı,’ dedi Hook.

‘Evet, o çalmadı,’ diye ekledi Tom Scarlet.

‘Kutuyu o çalmadı,’ dedi Hook sertçe, ‘ama gene de kral onu astı. Masum bir adamı asmak günahtır. Neden Tanrı bir günahkarın yanında olsun? Söyleyin bana. Tanrı’nın neden masum bir adamı asan bir günahkarın yanında olması gerektiğini söyleyin efendim.’

Bir sessizlik daha oldu. Yağmur bir nebze azalmıştı, Fransız kampından gelen kahkahalar duyuluyordu, şarkı söylüyorlardı. Düşmanın çadırlarında lambalar olmalıydı, çünkü çadırların kumaşları sarı bir ışıkla aydınlanmıştı. Swan adındaki adam hızla yer değiştirdi, çelik çamurlukları gıcırdıyordu. ‘Adam masum-duysa,’ dedi Swan alçak bir sesle, ‘o halde kral hata yapmış.’

‘Masumdu,’ dedi Hook inatçı bir tavırla, ‘hayatım üzerine bahse girerim.’ Durdu, daha ileri gidip gitmemek konusunda kararsızdı, sonra risk almaya karar verdi. ‘Hatta kralın hayatı üzerine bahse girerim, efendim!’

Swan denilen adam derin bir nefes aldı, ancak hiçbir şey demedi.

‘İyi bir çocuktu,’ dedi Daleli Will.

‘Üstelik mahkemeye bile almadılaı!’ dedi Tom Scarlet öfkelenerek. ‘Geldiğimiz yerde, efendim, en azından asmadan önce mahkemeye alırlar!’

‘Evet! Biz İngiliz’iz,’ dedi Daleli Will, ‘ve haklarımız var!’

‘Adamın adını biliyor musun?’ diye sordu Swan bir süre duraksadıktan sonra.

‘Michael Hook,’ dedi Hook.

‘Eğer masumduysa,’ dedi Swan yavaşça, sanki konuşurken ne cevap vermesi gerektiğini düşünüyor gibiydi, ‘kral onun ruhu için ilahiler okutacak, onun için bağış yapacak ve her gün Michael Hook’un ruhu için kendisi dua edecektir.’

Başka bir şimşek çaktı ve Hook, kralın burnunun kenarındaki derin yara izini gördü, Shrewsbury’den kalan izdi bu. ‘O masumdu, efendim,’ dedi Hook, ‘ve bunun tersini söyleyen rahip yalan söylüyordu. Bu bir aile kavgasıydı.’

‘O halde, ruhu için ilahiler okunacak, onun için bağış yapılacak ve Michael Hook kralın dualarıyla cennete gidecek,’ diye söz verdi kral, ‘ve yarın, Tanrı’nın inayetiyle bu Fransızlarla savaşacağız ve onlara İngilizlerle alay edilmemesi gerektiğini öğreteceğiz. Biz kazanacağız. Al,’ diyen kral Hook’a bir şey uzattı, deri bir şişeydi bu. ‘Şarap,’ dedi kral, ‘gecenin kalanında sizi ısıtır.’ Yürüyüp uzaklaştı, zırhlı ayaklan çamurun içine gömülüyordu.

‘Çok garip bir adamdı,’ dedi Geoffrey Horrocks.

‘Umarım haklıdır,’ dedi Tom Scarlet.

‘Tanrı’nın cezası yağmur,’ diye homurdandı Dale’li Will. ‘Yüce İsa aşkına, nefret ediyorum bu lanet yağmurdan.’

‘Yarın nasıl yenebiliriz ki?’ diye sordu Scarlet.

‘Oku iyi atacaksın, Tom. Ve umarım Tanrı seni seviyordur,’ dedi Hook. Aziz Crispinian’ın sözünü kesmesini bekledi, ancak aziz konuşmuyordu.

‘Lanet Fransızlar gerçekten de yarın bize saldırırsa,’ diyen Tom Scarlet bocaladı.

‘Ne, Tom?’ diye sordu Hook.

‘Yok bir şey.’

‘Söyle!’

‘Bize işkence etmelerine fırsat bırakmadan birbirimizi öldürebiliriz diyecektim, ama bu zor olur değil mi? Yani ölmüş olacaksın, o zaman da beni öldürmen zor olacak.’ Scarlet’in sesi ciddi geliyordu, sonra gülmeye başladı ve birden, hepsi kahkahalarla gülüyordu, ama kimse neden güldüklerini bilmiyordu. Ölü adamlar gülüyor, diye düşündü Hook, ama bu ağlamaktan çok daha iyiydi.

Şarabı paylaştılar, ancak bu hiçbirini ısıtmadı ve yavaşça şafak gri gökyüzünü aydınlatmaya başladı. Hook bağırsaklarını boşaltmak için batıdaki ağaçlıklara gitti ve ağaçlığın tam arkasındaki kasabayı gördü. Fransızlar ağıllara yerleşmişler, asıl kampın bulunduğu yere gitmek üzere atlarına biniyorlardı. Geniş düzlükte, ıslak sancaklarının altında savaş hatlarını kuran Fran-sızlar gözüküyordu.

İngilizler de aynını yapıyorlardı. Dokuz yüz piyade ve beş bin okçu şafakta Azincourt meydanına geldiler ve karşılarında, derin sürülmüş arazinin ötesinde, otuz bin Fransız süvarisi bekliyordu.

Aziz Crispin gününde savaşmak için bekliyorlardı.

Aziz Crispin Günü

Şafak vakti hava soğuk ve griydi. Birkaç yağmur damlası, sürülmüş arazinin üzerine düzensiz aralıklarla iniyordu, ancak Hook, gece boyu süren sağanak

yağmurun nihayet bittiğini anlamıştı. Küçük sis bulutları, topraktaki saban izlerinden yükseliyor, dallarından yağmur suyu damlayan ağaçlara takılıyordu.

İngiliz hattının arkasında duran trampetçiler, hızlı bir ritim çalıyorlar, notaları borazancıların göz kamaştırıcı sesiyle daha da yükseliyordu. Çalgıcılar, kralın sancağının, yani ordudaki en büyük bayrağın yanında toplanmışlardı. Kralın bayrağının yanında ise, Aziz George'un haçı, Papaz Edward'm flaması ve Kutsal Teslis'in sancağı dalgalanıyordu. Diğerlerine göre daha uzun direklerin ucunda sallanan bu bayrak dörtlüsü, savaş hattının tam ortasında yer alıyor, yan cenahlarda bulunan savaş hatları, yani öncü ve artçı birlikler ise, benzer şekilde liderlerinin sancaklarını taşıyordu. Henry'nin askerlerinin üzerinde, nemli havada dalgalanan en az elli sancak daha vardı, ancak Fransızların ipek ve ketenden yapılmış göz kamaştırıcı sancaklarının yanında, İngilizle-re ait bu bayrakların adı bile geçemezdi. 'Sancakları sayın,' dedi Thomas Evelgold, Fransızların tahmini sayısını belirlemek için, 've her bayrağın yirmi kişilik olduğunu düşünün.' Bazı Fransız lordlarının daha az askeri varken, bazılarınınsa çok daha fazla adamı vardı, ancak Thomas Evelgold bu yöntemle tahmini olarak düşmanın kaç kişi olduğunu bulacaklarını düşünüyordu. Fakat gözleri çok iyi gören Hook bile, bu bayrak deryasında, sancakları ayırt edemiyordu. Çok fazla sayıda oldukları belliydi. 'Şerefsiz-

lerden binlerce var,' dedi Evelgold üzüntülü bir sesle, 'şu lanet ar-baletçilere bakın!' Fransız arbaletçiler, hatlarının yan taraflarına yerleşmişler, öndeki süvarilerin arkasında yer alıyorlardı.

'Bekleyin!' diyen ses, yaşlıca bir askerden gelmişti. Her tarafı çamur kaplı bir beygire binen gri saçlı adam, okçulara sesleniyordu. Tavsiye veya emir vermek için gelen çok sayıdaki askerden sadece biriydi. 'Bekleyin,' dedi tekrar, 'ben sopamı havaya atana kadar bekleyin!' Adam yeşil kumaşla ve altın rengi süslemelerle kaplanmış kısa, kalın bir sopayı tutuyordu. 'Ok atmak için işaretimi bekleyeceksiniz! Kimse ben sopamı fırlatmadan ok atmayacak! Sopama bakın!'

'Kim bu?' diye sordu Hook Evelgold'a.

'Sir Thomas Erpingham.'

'O kim?'

‘Sopayı atan adam,’ dedi Evelgold.

‘Sopamı yükseğe atacağım! diye bağırdı Sir Thomas, ‘işte böyle!’ Hızla havaya attığı sopa, yağmur damlaların altında daireler çizdi. Sir Thomas sopayı yakalamak için öne atıldı, ancak yakalayamadı. Hook bunun kötü bir işaret olup olmadığını düşündü.

‘Git ver şunu, Horrocks,’ dedi Evelgold, ‘ve canlı görün, evlat!’ Horrocks koşamıyordu, çünkü arazideki saban izleri çamurdan ağırlaşmıştı, yürürken ayak bileklerine kadar çamura giriyordu, ama yeşil sopayı almayı başardı ve gri saçlı şövalyeye uzattı. Sir Thomas, okçuya teşekkür etti, sonra emirlerini tekrarlamak için okçuların arasına doğru hareket etti. Hook, Sir Thomas’ın atının çamurla boğuştuğunu görebiliyordu. ‘Derin sürmüş olmalılar,’ dedi Evelgold.

‘Kış buğdayı,’ dedi Hook.

‘Bununla ne ilgisi var?’

‘Kış buğdayı için toprağı hep derinden sürerler,’ diye açıkladı Hook.

‘Hiç toprak sürmek zorunda kalmadım,’ diyen Evelgold, Sir John’un emrinde onbaşı olarak çalışmadan önce deri tabaklıyordu.

‘Sonbaharda toprağı derin sürerler, ilkbaharda sadece üst kısmını kabartırlar,’ dedi Hook.

‘Herhalde şerefsizlerin bizim için mezar kazmasına gerek kalmayacak,’ dedi Evelgold umutsuzca, ‘bizi şu büyük oyukların içine atıp yuvarlasalar da olur.’

‘Gökyüzü berraklaşıyor,’ dedi Hook. Batıya doğru, Azincourt’un küçük kulesinin siperlerinin yukarısından aydınlık geliyordu.

‘En azından yaylarımız kuru,’ dedi Evelgold, ‘bu durumda şerefsizler hepimizi öldürmeden, bir kaç tanesini de olsa haklayabileceğiz.’

Düşmanın daha çok sayıda bayrağı ve çalgıcısı vardı. İngiliz borazancılar meydan okuyan notalar çalıyor, sonra durup tram-petçilerin kısa ve keskin müziklerini çalmalarını bekliyorlardı. Fransız borazanları ise hiç susmuyordu.

İngilizlerin kulaklarını tırmalıyor, soğuk havada alçalıp yükselen seslerini hiç kesmiyorlardı. Fransız ordusunun çoğu İngilizler gibi yayandı, ancak Hook, her iki kanatta da atlarına binmiş şövalye yığınlarının olduğunu görüyordu. Atlar, uzun, keten süslemelerle bezenmişti. Sürücüleri, hayvanları bir aşağı bir yukarı yürütürek sakinleştirmeye çalışıyordu. Mızraklar havaya kaldırılmıştı. 'Lanet herifler birazdan gelecek,' dedi Tom Scarlet.

'Belki,' dedi Hook, 'belki de gelmezler.' Bir yanı, Fransızların gelip bu büyük sıkıntıyı sonlandırmasını istiyor, bir yanı ise sağ salim İngiltere'ye gitmek istiyordu.

'Onlar hareket edene kadar kiriş çekmeyin,' diye seslendi Evelgold Sir John'un okçularına. Aynı şeyi altı kere söylemişti, ama okçular duymuş gibi görünmüyorlardı. Oldukları yerde titriyor ve düşmanı izliyorlardı. 'Lanet bok!' dedi Evelgold.

'Ne oldu?' diye sordu Hook, hemen dikkat kesilmişti.

'Şimdi bir parçasının üzerine bastım.'

'Şans getirir,' dedi Hook.

'İyi o zaman, biraz pisliğin içinde dans edeyim.'

Rahipler okçuların arasında dolaşarak ilahiler okuyor, askerler birer birer gidip kutsal ekmekten bir parça alıyorlardı. Kral, azametli bir şekilde rahiplerden birinin önünde diz çökmüştü, kafasında miğferi yoktu. Küçük, beyaz bir atın üzerinde hattı bir kere dolaşmış, savaş miğferini çevreleyen altın tacı, sabah güneşinde olağandışı biçimde parlak görünmüştü. Askerlerin sıralanışlarını düzeltmiş, eyerinden sarkıp, sağlamlığından emin olmak için kazıklardan birine asılmıştı. 'Tanrı yanımızda, arkadaşlar!' demişti okçulara. Okçular hürmetlerini göstermek için diz çökmüşler, ancak kral kalkmalarını işaret etmişti. 'Tanrı bizim yanımızda! Bundan emin olun!'

'Keşke Tanrı bize daha çok asker gönderseydi,' dedi arkadaki okçulardan biri.

'Asla böyle bir şey dileme!' demişti kral neşeli bir tavırla. 'Tanrı'nın takdiri yeterlidir! Biz, O'nun işini yapmak için kafiyiz!'

Hook, Peder Christopher'ın önünde diz çökmeden önce, kralın haklı olması için Tanrı'ya dua etti. Peder Christopher, siyah bir papaz cüppesi, onun üzerine de beyaz güvercinler, yeşil haçlar ve Cornewaille'in kırmızı arslanlarıyla süslenmiş, çamur lekeli başka bir cüppe giymişti. 'Bir günah işledim, peder,' dedi Hook, ve daha önce hiç itiraf etmediği günahını itiraf etti; Robert

Perrill'i öldürdüğünü ve Tom Perrill ile Sir Martin'i öldürmeyi planladığım anlattı. Kelimeleri ağzından çıkarması kolay değildi, ancak Hook, o günün son günü olduğunu düşündüğü için kendini anlatmaya mecbur hissetmişti.

Peder Christopher elleriyle Hook'un başını tuttu, 'Neden cinayet işledin?' diye sordu.

'Perrill ailesi büyük babamı, babamı ve kardeşimi öldürdü,' dedi Hook.

'Sen de onlardan birini öldürdün,' dedi Peder Christopher sertçe. 'Nick, artık bunun bitmesi gerekiyor.'

'Onlardan nefret ediyorum, peder.'

'Bugün savaşacağız,' dedi Peder Christopher, 'düşmanlarına gidip af dilemen ve onlarla barışman gerekiyor.' Rahip duraksadı, ancak Hook yanıt vermedi. 'Diğerleri bunu yapıyorlar,' diye devam etti Peder Christopher. 'Düşmanlarını arayıp buluyorlar ve onlarla barışıyorlar. Sen de aynını yapmalısın.'

'Onları savaşta öldürmeyeceğime söz verdim,' dedi Hook.

'Yeter, Nick. Tanrı'nın huzuruna kalbinde öfkeyle çıkmak mı istiyorsun?'

'Onlarla barışamam,' dedi Hook, 'Michael'ı öldürdüler, onları affedemem.'

'Yüce İsa düşmanlarını affetmiştir, Nick, biz de ona benzemek için çaba sarf etmeliyiz.'

'Ben İsa değilim, peder, Nick Hook'um.'

'Ve Tanrı seni seviyor,' diyen Peder Christopher iç geçirdi, sonra Nick'in alnına haç işareti çizdi. 'İkisini de öldürmeyeceksin. Nick. Bu Tanrı'nın emridir. Anlıyor musun? Bu savaşa yüreğinde öfkeyle gitmeyeceksin. Bu

sayede Tanrı seni koruyacak. Bana cinayet işlemeyi düşünmeyeceğine dair söz ver.'

Bu Hook için çok zordu. Bir süre sessiz kaldı, sonra başını salladı. 'Onları öldürmeyeceğim, peder,' dedi mutsuzca.

'Ne bugün, ne yarın, ne de herhangi bir gün. Söz veriyor musun?'

■

Gene bir sessizlik oldu. Hook, Sir Martin ve Tom Perrill için kalbinde beslediği nefretle yaşadığı uzun yılları düşündü. Bugün yüzleşmesi gereken şeyi aklından geçirdi. Eğer cennete gitmek istiyorsa, Peder Christopher'a yemin etmesi gerekiyordu. Hızla başını salladı. 'Yemin ederim,' dedi.

Peder Christopher, tekrar Hook'un miğfersiz başını tuttu. 'Ceza olarak bugün iyi ok atacaksın, Nicholas Hook. Tanrı ve kral için iyi nişan al. *Te absolvo,'* dedi. 'Günahların affedildi. Şimdi bana bak.'

Hook rahibe baktı. Yağmur nihayet dinmişti. Bir parça kömür alıp Hook'un alnına bir şeyler yazan Peder Christopher'ın gözlerinin içine baktı. 'İşte oldu,' dedi.

'Ne yazdınız, peder?'

Peder Christopher gülümsedi, 'alnına IHC Nazar yazdım. Bazıları bu yazının insanı ani ölümden koruduğuna inanır.'

'Ne anlama geliyor, peder?'

'Bu İsa'nın isimlerinden biridir, Nazarene.'

'Melisande'nin alnına da yazın, peder.'

'Yazacağım Hook, elbette yazacağım. Şimdi İsa'nın eti için kendini hazırla.' Hook kutsal ekmeği ağzına aldı ve diğer askerler ile kralın işi bittikten sonra, ölmeye hazır olduğunu göstermek için ekmeği bir parça ıslak toprakla birlikte

yuttu. Bu hareketi, toprağın kendini kabul etmeye hazır olduğu gibi, kendisinin de ölmeye hazır olduğunu gösteriyordu. ‘Tanrı senin kutsasın, Nick,’ dedi Peder Christopher.

‘Umuyorum ki bu iş bittiğinde sizinle görüşeceğiz, peder,’ dedi Hook, sonra tepeliğinin üzerine miğferini yerleştirdi.

‘Ben de bunun için dua ediyorum,’ dedi rahip.

Hook tekrar okçularının yanma gitti. ‘Bok yiyen şerefsizler yakında gelecek,’ diye homurdanıyordu Daleli Will, ancak Fran-sızlar saldırmak istiyormuş gibi görünmüyorlardı. Bekliyorlardı. Düşmanın geniş savaş hattı, iki ormanın ortasındaki boşluğu neredeyse kapatmıştı. Üniformaları içinde göz kamaştıran İngiliz elçileri, beyaz ellerini havada tutarak düşman hattına yaklaştılar, Fransız ve Burgonyalı elçilerle tam ortada buluştular. Göz alıcı bir grup oluşturan elçiler, yıkık bir kulübenin yanındaki ağaçların kenarına gidip eyerlerinin üzerinde oturdular. Birlikte savaşı izleyecek ve hangi tarafın galip geldiğine karar vereceklerdi.

‘Haydi, lanet şerefsizler,’ diye homurdandı askerlerden biri.

Ancak lanet şerefsizler gelmiyordu. Borazanları çalıyordu, ancak çelik zırhlı uzun hatlar, ilerlemeye hazır olduklarını gösteren hiç bir işarette bulunmuyordu. Bekliyorlardı. Süslü atlar, arkalarındaki arbaletçileri gizlemek için ileriye doğru yürüdüler. Düşman hattının ortasına kısa bir ışık düştü ve Hook altın sancağı gördü. Altın çatallı bu sancak, Fransızların esir almayacağını herkese duyurmak içindi. Bütün İngilizleri öldüreceklerdi.

‘Evelgold! Hook! Magot! Candeler!’ Şimdi dönüp okçuların önünde yürüme sırası Sir John Cornewaille’indi. ‘Buraya gelin! Siz dördünüz!’

Hook diğer üç çavuşa katıldı. Derin çamurlu toprağın içinde yürümek çok zordu, çünkü killi toprak ıslanmış ve çizmelerine yapışan kırmızı bir balçık haline gelmişti. Tam takım zırh kuşanan Sir John için yürümek daha da zordu; yirmi beş kilo ağırlığında çelik taşıyordu, o nedenle yürürken sendeliyor, her adım attığında çelik zırhlı çizmelerini bataklığa dönmüş topraktan sürükleyerek çıkarıyordu. Sir John, okçuların kırk-elli adım ötesine ilerledi ve çavuşlarının gelmesini bekledi. ‘Hep ordunuza, düşmanın baktığı gibi bakmak

isterdiniz,' dedi, 'bakın haydi.'

Hook dönüp baktığında kir, pas ve çamur içindeki dağınık orduyu gördü. Kendi ordusunu. Hattın ortası, her biri yaklaşık üç yüz piyadeden oluşan üç saftan meydana geliyordu. Ortada bulunan safın lideri kraldı, emirleri doğrudan kraldan alıyorlardı, sağdaki saf Lord Camoys'tan, soldaki saf ise York Dükü'nden emir alıyordu. Bu üç safın arasında, iki küçük okçu grubu vardı, ancak yan cenahlarda daha büyük okçular yer almıştı. Önlerinde kazıkları olan bu kanatlar, hattın merkezine doğru açı yaparak duruyorlardı, böylelikle attıkları oklar yanlardan uçabilecekti. 'Peki, Fransızlar ne yapacaklar?' diye sordu Sir John.

'Saldıracaklar,' dedi Evelgold.

'Neye ve ne için saldıracaklar?' diye sordu Sir John sert bir ifadeyle. Dört okçudan hiçbiri yanıt vermedi, küçük ordularına bakıyor ve Sir John'un nasıl bir cevap istediğini bulmaya çalışıyorlardı. 'Düşünün!' diye kükredi Sir John, parlak mavi gözleri okçularının arasında dolaşıyordu. 'Siz Fransız askerisiniz! Nemli duvarlarında ve çatılarında farelerin cirit attığı iğrenç pislik yuvalarında yaşıyorsunuz. Ne istersiniz?'

'Para,' dedi Hook.

'Peki neye saldırırsın?'

'Bayraklara,' dedi Thomas Evelgold.

'Çünkü para orada,' dedi Sir John. 'Lanet şerefsizler altın sancaklarını sallandırıyorlar,' diye devam etti, 'ama bunun hiçbir anlamı yok. Onlar esir istiyor. Zengin esirler istiyorlar. Kralı istiyorlar, York Dükü'nü, Gloucester Dükü'nü, beni istiyorlar, fidye istiyorlar! Okçuları öldürmenin onlara hiçbir faydası yok,

o yüzden şerefsizler piyadelere saldıracaklar. Bayraklara saldıracaklar, ancak bazıları size de saldırabilir, o yüzden oklarınızı kullanacak ve onları ortaya çekeceksiniz. Aynen böyle yapacaksınız! Yan hatları ortaya çekin. İşte orada ben lanet Fransızları öldüreceğim.'

‘Yeterince okumuz olursa tabi,’ dedi Evelgold şüpheci bir ses tonuyla.

‘Oklarınızı saklayın o halde!’ dedi Sir John, ‘çünkü oklarınız biterse onlarla omuz omuza çarpışmanız gerekecek. Onlar bunun için eğitildi, siz ise eğitilmediniz.’

‘Siz bizi eğittiniz, Sir John,’ dedi Hook, kılıç ve baltalarla talim yaptıkları kışı anımsadı.

‘Siz yarım eğitim aldınız, peki ya diğer okçular?’ diye sordu Sir John alaycı bir şekilde. Hook bekleyen askerlere baktı ve onların Fransız askerlerin ayarında olmadığını düşündü. İngiliz okçuları, terziler, değirmenciler, kumaşçılar, marangozlar ve kasaplardan oluşuyordu. Onlar harika bir yeteneğe, kirişi sağ kulaklarına kadar çekip ölümcül oklar atabilme yeteneğine sahip olan tüccarlardı. Onlar öldürebilirdi, ama turnuvalara katılıp yoğrulmuş, ya da çocukluklarından beri kılıç ve baltalarla eğitim almış savaşçılar değillerdi. Çoğunun kalın ceketlerden başka zırhı yoktu, bazılarında o kadarı bile yoktu. ‘Dua edelim ki Fransız-lar aralarına girmesin!’ dedi Sir John.

Çavuşların hiçbiri yanıt vermedi. Çelik içindeki Fransız askerleri onları öldürmeye geldiklerinde ne olacağım düşünüyorlardı. Hook titredi, fakat İngiliz kraliyet bayrağı ile Fransız ordusuna doğru giden beş atlıyı görünce dikkati dağıldı. ‘Ne yapıyorlar, Sir John?’ diye sordu Evelgold.

‘Kral, barış önerisi sunmaları için yolladı,’ dedi Sir John, ‘Fransızların tacı Henry’ye vermesini talep edecekler, biz de onları öldürmemeyi taahhüd edeceğiz.’

Evelgold, duyduklarına inanmıyormuş gibi Sir John’a baktı. Hook gülmemek için kendini zor tutuyordu, Sir John omuz silkti. ‘Şartlarımızı kabul etmeyecekler,’ dedi , ‘bu da savaşacağımız anlamına geliyor, ama onların bize saldıracağı anlamına gelmiyor.’

‘Saldırmayacaklar mı?’ diye sordu Magot.

‘Calais’e ulaşmak için onları aşmamız gerekiyor, belki de aralarından geçeriz.’

‘Tanrım,’ diye mırıldandı Evelgold.

‘Onlara saldırmamız mı isteniyor, Sir John?’ diye sordu Magot.

‘Onlarında yerinde ben olsaydım, isterdim!’ diyen Sir John dönüp düşmana baktı. ‘Burayı bizim kadar çok geçmek istemiyorlar, ama onların geçmesine gerek yok. Halbuki bizim var. Ya Calais’e ulaşacağız, ya da burada açlıktan öleceğiz. O yüzden, onlar bize saldırmazlarsa, biz onlara saldıracağız.’

‘Tanrım,’ dedi Evelgold tekrar. Hook bu yarım kilometrelik kaygan bataklığı geçmek için gereken çabayı hayal etmeye çalıştı. Bırakalım Fransızlar saldırsın, diye düşündü, birden titredi. Korkudan bağırsaklarının çalıştığını hissediyordu. Böyle hisseden tek kişi Hook değildi, pek çok asker bağırsaklarını boşaltmak için ağaçlıklara koşuyordu.

‘Ağaçlıklara gitmem gerekiyor,’ dedi.

‘Yapman gerekiyorsa, burada yap,’ dedi Sir John sertçe, sonra arkada toplanan okçulara bağırdı. ‘Kimse ağaçlıkları kullanmayacak!’ Korkan askerlerin cesaretlerini kaybedip ağaçların arasına saklanmasından endişe ediyordu. ‘Olduğunuz yerde yapın!’

‘Yapın ve ölün,’ dedi Tom Evelgold.

‘Ve pis dizliklerinizle cehenneme gidin,’ diye kükredi Sir John. ‘Kimin umurunda?’ Sırayla çavuşlarına baktı, sonra çarpıcı bir sesle konuşmaya başladı. ‘Bu savaşı kaybetmeyeceğiz. Unutmayın, bizim okçularımız var, ama onların yok.’

‘Ama yeterince okumuz yok,’ dedi Evelgold.

‘O zaman her birini doğru düzgün atın,’ dedi Sir John, yüzbaşının karamsarlığından bıkmıştı, sonra Hook’a döndü. ‘İsa aşkına be adam, şunu bana doğru yapmak zorunda mısın?’

‘Özür dilerim, Sir John.’

Sir John sırıttı. ‘En azından ihtiyacını giderebiliyorsun. Bir de bütün zırhın içinde yapmaya çalış. Şunu bilin ki, bugün işimiz bittiğinde, hiçbirimiz

çiçekler gibi kokmayacağız.' Düşmana baktı, parlak gözleri altın sancağı arıyordu. 'Son bir şey daha,' dedi, 'biz öldürmek yerine esir almanın daha güvenli olduğunu söylemeden kimse esir almayacak.'

'Sizce biz esir alacak mıyız?' diye soran Evelgold'un sesinden söylenenlere inanmadığı belli oluyordu, duydukları onu çok şaşırtmıştı.

'Çok erken esir almaya çalışırsak, hatlar güçsüz kalabilir,' dedi Sir John, soruyu duymazdan gelmişti. 'Şerefsizler dövüşe-meyecek hale gelene kadar savaşacak ve öldüreceksiniz, sonra fidye aramaya başlayabilirsiniz.' Evelgold'un zırhlı omzuna hafifçe vurdu, 'Askerlerinize söyleyin, bu akşam Fransızların sayesinde kendimize ziyafet çekeceğiz.'

Ya öyle, ya da cehenneme gideceğiz, diye düşündü Hook. Her biri bir kazığın yanında duran askerlerine gitti. İki bininden çoğu İngiliz ordusunun sağ kanadında bulunan kazıklar, sivri uçlardan oluşan yoğun bir çalılık halinde yükseliyordu. Askerler kazıkların arasında rahatlıkla hareket edebiliyordu, ancak savaş atları kazıkların arasında manevra yapamıyordu. .

'Sir John ne istedi?' diye sordu Daleli Will.

'Fransızların sayesinde kendimize ziyafet çekeceğimizi size söylememizi istedi.'

'Bizi esir alacaklarını mı düşünüyor?' diye sordu Will.

'Hayır, onları yeneceğimizi düşünüyor.'

Bu son söz kahkahalara yol açtı. Hook kahkahaları duymazdan gelip düşmana baktı. Atlı askerlerden oluşan ön hatları bütün ufku kaplıyor, kısa mızraklarının çelik uçları kalın bulutlar gibi görünüyordu. Gene de kıpırdamıyorlardı ve İngilizler bekliyordu. Fransız atlıları, savaş atlarım yürütmeye devam ediyorlar, atlar kalın çamurları sevmediği için, şövalyelerin çoğu ağaçlıkların ardındaki çimenliklere gidiyordu. Seyrelen bulutların ardından güneş yükselmeye başlamıştı. Barış önerisinde bulunmaları için gönderilen temsilciler, bir grup Fransız temsilcisi ile karşılaşmış, atlarıyla geri gidiyorlardı. Bir süre sonra, Fransızların, İngilizle-rin geçmesine izin verdikleri yönünde söylentiler yayıldı, fakat bu söylentiler yalanlandı.

‘Savaşmak istemiyorlarsa,’ dedi Tom Scarlet, ‘belki de bütün gün orada öylece dururlar!’

‘Onları aşmamız gerekiyor, Tom.’

‘Tanrım, bu gece kaçabilirdik! Harfleur’a geri dönerdik!’ ‘Kral böyle bir şey yapmaz.’

‘Neden Tanrı aşkına? Ölmek mi istiyor?’

‘Tanrı onun yanında,’ dedi Hook.

Tom titredi. ‘Tanrı bize doğru düzgün bir kahvaltı gönderebilirdi.’

Kadınlar o gün için sakladıkları bütün yiyecekleri getirmişlerdi. Melisande Hook’a yulaflı kek verdi. ‘Paylaşalım,’ dedi Hook.

‘Bu senin için,’ diye ısrar etti Melisande. Yulafların üzerinde küf vardı, ama Hook gene de yarısını yedi ve diğer yarısını Melisande’ye verdi. Hiç biraları yoktu, sadece Melisande’nin nehirden deri şişeye doldurduğu su vardı. Su pis kokuyordu. Me-lisande Hook’un yanında durmuş, Fransızlara bakıyordu. ‘Çok fazlalar,’ dedi sessizce.

‘Kıpırdamıyorlar,’ dedi Hook.

‘Peki ne olacak?’

‘Onlara saldırmamız gerekecek.’

Melisande ürperdi. ‘Sence babam orada mıdır?’

‘Eminim oradadır.’

Melisande bir şey demedi. Bekliyorlar, bekliyorlardı. Borazanların ve trampetlerin sesi hala geliyordu, ancak çalgıcılar yorulmuş, daha yavaş çalıyorlardı. Hook ağaçlıkların içinde öten kızılgerdanların sesini duyuyordu, ağaçların bazıları çoktan yapraklarını dökmüş, darağacı gibi gri gökyüzüne uzanıyordu. İki ordunun ortasındaki parıldayan, çamurlu arazi ardıçkuşiarıyla dolmuştu, ıslak toprağın içinde solucan arıyorlardı. Hook evini düşündü, sütü

sağılan inekleri, ormanda çiftleşen geyiklerin sesini, kısalan geceleri ve evlerde yanan ateşleri hayal etti.

Derken bir hareketlenme oldu. Gerçek hayata dönen Hook, küçük beyaz atına binmiş, arkasından sadece sancaktarı gelen kralı gördü. Ordunun başına geçmişti. Sağ kanattaki okçulara doğru ilerliyordu, ayağını basacak düzgün bir yer bulamayan atı, toynaklarını iyice kaldırarak yürüyordu. Kral, taçla çevrelenmiş miğferini çıkarmıştı, rüzgar kısa kahverengi saçlarını savuruyor, yirmi sekiz yaşından daha genç gösteriyordu. En önde duran kazıkların bir kaç metre önünde atını okşadı, yüzbaşılar, askerlerine miğferlerini çıkarıp diz çökmelerini emretti. Bu sefer kral bu davranışa itiraz etmedi, iki bin beş yüz okçunun hepsi diz çökene kadar bekledi.

'İngiltere'nin okçuları!' diye seslenen kral, kendisini daha iyi duyabilmek için yaklaşan askerlerin yanaşmasını beklerken sustu. Deri kılıflarının içindeki yayları ve savaş baltaları omuzlarına asılıydı. Askerlerden bazıları yanlarına ormancı baltaları veya kurşunla ağırlaştırılmış topuzlar almışlardı. Çoğunun kılıcı vardı, ancak bazıları yay ve bıçak haricinde hiç bir şey taşımıyordu.

'İngiltere'nin okçuları!' diye seslendi Henry tekrar, sesinde gıcık vardı, tekrar sustu, rüzgar atının yelelerini uçuşturuyordu. 'Bugün, benim davam nedeniyle savaşacağız!' diye bağırdı kral, boğazını temizlemişti, sesi net ve kendinden emin geliyordu. 'Düşmanımız, Tanrı'nın bana verdiği tacı hak etmediğimi söylüyor! Bugün, kibrimizi kıracaklarına inanıyorlar! Bugün, beni Paris'te kalabalıkların önünde bir esir olarak sürükleyeceklerine inanıyorlar!' Karşı çıkan yüzlerce okçunun sesi kesilene kadar bekledi. 'Düşmanımız,' diye devam etti kral, 'kirişini çeken her İngiliz'in parmaklarını kesmekle tehdit etti!' Okçuların sesleri yükselmişti, öfkeli bir uğultu yayılıyordu, Hook, Soissons'da parmakların kesilmesi ile başlayan dehşeti anımsadı. 'Ve kirişini çeken her Galli'nin de parmaklarını kesmekle tehdit etti!' diye ekledi, okçuların bulunduğu saflardan alkışlar geliyordu.

'Tüm bunlara inanıyorlar,' dedi kral, 'ama Tanrı'nın isteklerini unutuyorlar. Bizi koruyan Aziz George ve Aziz Edward'ı görmezden geliyorlar, üstelik bizi koruyanlar sadece onlar değil! Bugün, Aziz Crispin ve Aziz Crispinian günü ve bu azizler, Soissons'da kendilerine yapılan kötülüklerin intikamının alınmasını istiyor!' Tekrar durdu, itiraz eden okçuların sesleri kesilmişti. Soissons adı çoğu okçu hiçbir şey ifade etmiyordu, ama gene de pür dikkat

dinliyorlardı. ‘Bu intikamı almak,’ dedi kral, ‘bize düştü. Benim emin olduğum gibi, siz de bilmelisiniz ki, bizler bugün Tanrı’nın araçlarıyız! Tanrı yaylarınızda, Tanrı oklarınızda, Tanrı silahlarınızda, Tanrı kalplerinizde ve Tanrı ruhlarınızda. Tanrı bizi koruyacak ve düşmanlarımızı yok edecektir!’ Tekrar durdu, okçulardan uğultular yükseliyordu. ‘Sizin yardımınızla!’ kral yüksek sesle bağırıyordu, ‘sizin gücünüzle! Bugün galip geleceğiz!’ Bir anlık sessizlik oldu, sonra okçular coşkuyla bağırdı. Kral seslerin kesilmesini bekledi. ‘Düşmanlarımıza barış önerisinde bulundum! Hak ettiğimi bana verin ve barış içinde olalım, dedim onlara, ama ne kalplerinde barış var, ne de ruhlarında merhamet, ve işte, burada, bu yargı mekanındayız!’ Kral, o anda ilk defa, gözlerini diz çöken okçulardan ayırıp, düşman ordusuyla arasındaki kilden izlerle dolu araziye baktı.

Tekrar dinleyicilerine döndü. ‘Sizi bu mekana,’ dedi, sesini al-çaltmıştı, ancak güçlü bir ifadeyle konuşuyordu, ‘Fransa’daki bu alana getirdim, ama burada bırakmayacağım! Tanrı’nın lütfuyla, ben kralınızım,’ sesi yükseldi, ‘ama bugün, sizden ne fazla, ne eksiğim. Bugün sizin için savaşacağım, hayatım üzerine yemin ederim!’ Kral susmak zorunda kalmıştı, çünkü okçular tekrar krallarına tezahürat yapıyor, coşkuyla bağırıyorlardı. Zırhlı elini kaldırdı ve gürültünün yatışmasını bekledi. ‘Burada ölürseniz, ben de burada öleceğim! Esir alınmayacağım!’ Okçular bir kez daha tezahürat yaptı, kral tekrar elini kaldırdı ve gürültünün yatışmasını bekledi. Gülümsedi, kendine güvenen bir gülümsemeydi bu. ‘Ancak ne tutsak edilmeyi, ne de öldürülmeyi bekliyorum, çünkü bugün sizden istediğim tek şey, benim sizin için dövüşeceğim gibi, sizin de benim için dövüşmeniz!’ Sağ elini okçulara doğru uzattı, hepsinin üzerinde parmaklarını gezdirdi. Atı çamurun içinde yana doğru sıçrıyordu, hayvanı ustalıkla sakinleştirdi. ‘Bugün, yuvalarınız için savaşacağım, karılarınız için, sevgilileriniz için, anneleriniz için, babalarınız için, çocuklarınız için, hayatlarınız için, İngiltere’niz için savaşacağım!’ Bu sözlere karşılık yükselen alkışlar ve tezahüratlar, parlak flamalarının altında hala beklemekte olan Fransızların olduğu taraftan da duyulmuş olmalıydı. ‘Bugün bizler kardeşiz! Biz İngiltereliyiz, biz Galli’yiz, Aziz George’un mızrağı ve Aziz David’in güvercini üzerine yemin ederim ki, sizi evinize, İngiltere’ye, Galler’e geri götüreceğim! İngilizler gibi savaşın! Sizden tek isteğim budur! Ve söz veririm ki, ben de sizin için, sizin yanınızda savaşacağım! Ben sizin kralınızım, ama bugün kardeşinizim ve ölümsüz ruhum üzerine yemin ederim ki kardeşlerimi yüzüstü bırakmayacağım! Tanrı sizi korusun, kardeşlerim!’ Bu sözlerle birlikte

kral, coşku içinde bağıran ve alkışlayan okçularını bırakarak, aynı konuşmayı piyadelere yapmak üzere atını onların olduğu tarafa çevirdi.

‘Yüce Tanrım,’ dedi Daleli Will, ‘gerçekten de kazanacağımızı sanıyor!’

Arazinin öbür ucunda esen rüzgar, altın sancağın kırmızı ipekten kumaşını düşman askerlerinin mızraklarının üzerinde havalandırdı. Esir alınmayacaktı.

Fransızlar hala hareket etmiyordu. Okçular yerdeki nemli toprağa karşın yerde oturuyorlardı. Rahipler ise hala günahlarını çıkartıyorlardı. Peder Christopher bir parça kömürle İsa’nın tılsımlı adını Melisande’nin alnına yazıyordu. ‘Arabaların yanında duracaksın,’ dedi kıza.

‘Evet, peder.’

‘Ve atın da üzerinde eyeriyle beklesin,’ tavsiyesinde bulundu peder.

‘Kaçmak için mi?’ diye sordu Melisande.

‘Kaçmak için,’ dedi peder.

‘Babanın cüppesini giymeyi unutma,’ dedi Hook.

‘Unutmam,’ diye söz verdi kız. Eşyalarının içinde olduğu bir çuvaldaydı cüppe, kaliteli ketenden yapılmış kıyafeti çıkarıp açtı. ‘Bıçağını ver, Nick.’

Hook bıçağını verdi, Melisande bununla cüppenin alt kenarından ince bir parça kesti. ‘Al,’ dedi.

‘Takacak mıyım?’ diye sordu Hook.

‘Tabi ki takacaksın,’ dedi Peder Christopher. ‘Askerler böyle yapar. Hanımefendisinin renklerini takar.’ Boynuna ipek bir mendil ya da nişan takmış İngiliz askerlerini gösterdi. Hook, Melisande’nin verdiği ince şeridi boynuna geçirip düğüm attı, sonra Melisande’yi kollarının arasına aldı.

‘Kralı duydun,’ dedi Melisande’ye, ‘Tanrı bizim yanımızda.’ ‘Umarım Tanrı’nın bundan haberi vardır.’

‘Ben de bunun için dua ediyorum,’ dedi peder.

Derken, aniden bir hareketlenme oldu. Kıpırdanma, hücum etmek istediklerine dair hiç bir belirti göstermeyen Fransızların tarafından değil, atlarına binip düşmanın önüne doğru ilerleyen bir grup İngiliz askerinden geliyordu. ‘İlerliyoruz!’ diye bağırdı sağ kanada gelen adam. ‘Kazıklarınızı kaldırın! İlerliyoruz!’ ‘Arkadaşlar! ’ Bu ses, hattın bir kaç metre önüne gidip bütün adamlarına el sallayan krala aitti. ‘Arkadaşlar! Gidelim!’

‘Aman Tanrım, Aman Tanrım,’ dedi Melisande.

‘Arabaların yanma git,’ dedi Hook kıza, sonra kazığı kalın topraktan çıkarmak için uğraşmaya başladı. ‘Haydi sevgilim,’ dedi, ‘bana hiçbir şey olmayacak. Beni öldürebilecek bir Fransız yok bu dünyada.’ Buna inanmıyordu, ama Melisande için kendini zorlayarak gülümsedi. Midesinin bulandığını hissediyordu. Korkudan üşüyordu. Kendini güçsüz ve zayıf hissediyordu ama bir şekilde kazığı çıkartıp omzuna koydu.

Dönüp Melisande’ye bakmadı. Yoğun çamurda zorlukla yürümeye başladı, İngiliz hattındaki bütün askerler de aynını yapıyordu. Ayakları ıslak, balçıklı toprağa batan askerler, acınacak derecede yavaşça yürüyebiliyorlar, adım adım Fransızlara doğru ilerliyorlardı.

Fransızlar onları izliyordu. Sadece izliyorlardı. ‘Şerefsizlerde azıcık akıl olsaydı, şimdi saldırırlardı,’ dedi Evelgold.

‘Belki saldırırlar,’ dedi Hook. Uzaktaki düşmanlara baktı. Savaş atlarını yürüten atlılardan bazıları atlarını geriye, ordunun yan kanatlarına doğru götürüyordu, ancak hareketlerinde hiçbir acelecilik yoktu. Borazanlar çaldıkları melodiyi değiştirmemişti. Fransızlar, İngilizlerin çamurlu arazide yürümelerine izin verdikleri için memnun görünüyorlardı, Hook’un zihninde düşünceler dolaşıyordu. Gece okçuların yanına gelen gerçekten kral mıydı? Yedek yay kirişlerinden birinin, yayın kertiğine gelecek yerini dolamayı unutmuştu. Kral gerçekten Michael için dua edecek miydi? Ölümleri hızlı olacak mıydı? Piers Candeler birden küfürler yağdırarak çizmelerini çıkardı, çamurlu meydandan yalın ayak geçecekti. Hook Londra’da astığı okçuyu hatırladı. İskoçların ordusu Homildon’ın yeşil arazisinde savaşmak için yaklaşırken o da aynı korkuları hissetmiş miydi? Sonra kralları için savaş

yaylarını taşıyan diğer bütün İngilizleri düşündü. İskoçlar-la, Gallilerle, birbirleriyle savaşmışlardı, ve her zaman ama her zaman Fransızlarla savaşmışlardı, ama bu Fransızlar hala hareket etmiyorlardı. Hareketsiz kalmaları Hook'u korkutuyordu. Beklemekten memnun gibilerdi, küçük İngiliz ordusunun kılıçlarına doğru geleceğini biliyorlardı.

Hook'un sol ayağı toprağın içine girmişti, çıkmıyordu, o da diğer okçuların yaptığını yapıp çizmelerini çıkardı. Diğer çizmesini de çıkardı, bu şekilde yürümek çok daha kolaydı. 'Hareket ederlerse,' diye bağırdı Evelgold, 'duracağız, yayları çekeceğiz ve kazıkları çakacağız.'

Ancak Fransızlar hareket etmiyorlardı. Hook ordularına çok sayıda askerin katıldığını görebiliyordu, çoğu doğrudan geliyordu. Her iki yandaki atlı askerler İngilizleri izliyor, ancak atlarını mahmuzlamıyordu. Yüzleri zırhlı, göğüs ve sağrıları keçeyle kaplanmış kumaşlarla giydirilmiş atların üzerindeki binicileri mızraklarını dik biçimde havaya kaldırmıştı. Çelik uçlu, alıç gövdeli mızrakların bazılarına bayrak iliştirilmişti. Atlılar miğferlerinin siperliklerini açmıştı, Hook çeliğin içindeki yüzlerini görebiliyordu. Terlemesine rağmen üşüyordu. Kenarı deri, zırh gömleğinin üzerine göğüs zırhı kuşanmıştı, bu zırh, kılıç hamlelerinden koruyabilirdi, ama mızrakla rahatlıkla delinebilirdi. Bu yoğun çamurun içinden yana eğilerek mızrak hamlesinden kaçtığını hayal etti, ancak bunun imkansız olduğunu biliyordu.

'Yavaşlayın!' diye bağırdı bir ses. Okçularla piyadelerin arasına fazla mesafe girmiş, okçular bir hayli öne gitmişlerdi, çünkü piyadeler ağır zırhlarının içinde, bu çamur deryasında güçlükle hareket ediyorlardı. Gene de, adım adım ilerlediler, her iki yandaki ormanlara yaklaşmışlar, İngiliz hattı iki ağaçlığın arasındaki boşluğu doldurmuştu. Fransız, İngiliz ve Burgonyalı elçilerden oluşan ışıltılı grup, iki ordunun ortasından ilerlemeye gayret ederek, Fransızlara yaklaşıyorlardı.

'Yüce İsa adına,' diye homurdandı EvelgokJ, 'ne kadar yaklaşmamızı istiyor?'

Sonra biri bağırarak okçuların tekrar kazıklarım dikmelerini emretti. Artık düşman yakınlarındaydı, yalnızca iki yüz elli metreden biraz daha uzak bir mesafedelerdi, bu da herhangi bir okçuluk yarışmasındaki en uzak hedeflerden daha uzak değildi. Hook, okçular kiriş çekip bırakırken alkış tutup bağıran kalabalıklar, dans eden hokkabazlar ve bedava biralı yaz günlerini anımsadı.

‘Kazıklar!’ diye bağırdı adam, ‘sağlam yerleştirin!’

Hook’un kazığı rahatlıkla yumuşak toprağa girdi. Düşmana baktı, hala hareket etmediklerini gördü, savaş baltasını omzundan alıp kazığa üç kere kuvvetli biçimde vurdu, kazık iyice girdi. Ezilen tahtayı sivriltmek için bıçağını çıkardı ve en sonunda, atının yanındaki kılıftan yayını çıkardı. Etrafındaki bütün okçular ya kazık dikiyorlar ya da yaylarına kiriş takıyorlardı. Hook yayını kazığa yasladı ve porsukağacından yapılma yayı büküp, kirişin ilmeğini üst kertikten geçirdi. Omzundan iki ot torbasını da indirdi. Okları çıkarıp, uçları aşağı bakacak şekilde toprağa dikti, sivri uçluları sola, yarım düzine kadar geniş uçlu oku da sağa yerleştirdi. Yayını ortasından öptü, burada koyu renkli ağaç ile açık renkli ağaç birleşiyordu. Yüce Tanrım, diye dua etti, sonra Aziz Crispinian’a dua etti. Kalbi bir kuş gibi çırpmıyordu, ağzı kurumuştu ve sağ bacağı titriyordu. Fransızlar hala hareketsizdi. Aziz Crispinian hala dualarına cevap vermiyordu.

Okçular yayılmıştı. Fransızlara doğru bakan kazıklar düzgün bir sıra halinde değil, dağınık biçimde toprağa dikilmiş, Henry’nin Lollardları yakıp astığı pazaryeri kadar geniş bir alanı doldurmuştu. Kazıkların arasında bir kaç metre mesafe vardı, askerlerin geçebileceği kadar geniş bir alan vardı, ama atlar rahatlıkla hareket edemiyordu. Okçulardan oluşan saflar iyice yayılmıştı, ön saflarda bulunan askerler önlerindeki okçular yüzünden düşmanı göremiyorlardı, ama bunun bir önemi yoktu çünkü yüz elli metre mesafede, oklarının Fransızlara ulaşmasını istiyorlarsa oklarını yükseğe atmaları gerekiyordu. Hook en öndeki sıradaydı, arkasına dönüp baktığında, bir kaç adım arkasında ve sağında, Thomas PerrilFin kazığını yere çaktığını gördü. Sir Martin ortalıkta değildi, Hook rahibin kampa geri gitmediğini merak etti. Melisande güvende olmayabilirdi, bu düşünce ile ürperdi, ancak endişelenmeye vakti yoktu, çünkü Tom Evelgold bağırarak askerlerinin öne doğru yönelmelerini söylüyordu.

Hook sonunda düşman ordusunun yürümeye başladığını düşündü, ancak Fransızlar kımıldamıyordu. Orta saflarında parlak cüppeleri ve cilalanmış zırhlarıyla atlı askerler kalın bir hat meydana getirmişti, yanlarda ise mızraklı atlı askerlerden oluşan iki yığın vardı. Gri gökyüzüne doğru kaldırdıkları ipek bayrakları ışıldıyordu, bayrakların en yoğun olduğu Fransız hattının tam ortasında, İngilizlere merhamet etmeyeceklerini anlatan altın sancak, kırmızı

çizgileriyle dalgalanıyordu.

Hook düşman hatlarına bakıp Sire de Lanferelle'i bulmaya çalıştı, ancak göremedi. Tek gördüğü silahlardı. Kılıçları, mızrakları, savaş baltalarını, tokmakları, uzun saplı baltaları, gürzleri görüyordu. Gürzlerin bazılarının topları çiviliydi. Sivri uçlu bir ok alıp yayına geçirdi, birden tekrar bağırsaklarını boşaltma isteği duydu. Bir anlığına gözlerini kapayıp Aziz Crispinian'a dua etti, sonra çıplak ayaklarıyla yere sağlam bir şekilde bastı. Hazırdı.

'Yüce İsa aşkına,' dedi Thomas Scarlet.

'Tanrım, Aman Tanrım,' diye mırıldandı Daleli Will.

Gri saçlı ve kafasında miğferi olmayan Sir Thomas Erping-ham küçük atma binmiş, İngiliz hattının bir kaç adım önüne doğru ilerlemişti. At, çamurlu topraktan dolayı huysuzlanıyor, ayaklarını yukarı kaldırarak yürüyordu. Sir Thomas'ın arkasında İngiliz askerleri bekliyordu. Dokuz yüz okçu dizilmiş, ortalarında parlak zırhı, mücevherle süslü tacı miğferini çevreleyen gösterişli kral duruyordu. Kırmızı Aziz George haçıyla bezenmiş yeşil bir cüppe giyen Sir Thomas, arkası Fransızlara dönecek şekilde atını çevirdi. Bir kaç saniye bekledi.

'Benimle ol,' diye dua etti Hook Aziz Crispinian'a.

Azizin o anda kendisiyle konuşmasını diledi, ancak Crispini-an hala sessizdi.

'Çekin!' diye emretti Thomas Evelgold alçak bir sesle.

Hook yayını kaldırdı. Kendir kirişi sağ kulağına kadar çekti, bükülen odundaki yabanıl gücü hissetti. Tam önündeki ata nişan aldı, fakat ancak çok şanslıysa oku hedeflediği yere gideceğini biliyordu. Fransızlar kırk metre daha yakında olsaydı hedeflerini seçip rahatlıkla her birini vurabilirdi, ancak en uzak ok menzilinde bile hedefin üç dört metre dahilinde bir yere vurabilirse kendini şanslı hissedecekti. Kirişi çekti, sağ kolu titriyordu.

Beş bin okçu yaylarını çekmişti. Beş bin ok, beş bin kirişte bekliyordu.

Tramecourt ormanının ötesinden bir sığırcık sürücü havalandı, kanat çırpışları duyuluyordu. Ağaçların üzerinde büyük, siyah bir bulutu andırıyorlardı. Birden ortaya çıktıkları gibi, birden gözden kayboldular. Fransız hattında askerler siperliklerini indiriyorlardı. Hook yüzlerini görmüştü, ancak şimdi tek görebildiği yüzü olmayan çeliklerdi.

'Tanrı yardımcımız olsun,' diye mırıldandı okçulardan biri.

Sir Thomas Erpingham yeşil sopasını o kadar yükseğe attı ki, sopa nemli havada çember çizdi. Azincourt meydanında sessizlik vardı, yeşil sopa sessizliğin içinde yükseldi, altın rengi süslemeleri parlıyordu. 'Şimdi,' Sir Thomas bağırdı, ' bırakın!'

Sopa düştü.

Hook kirişi bıraktı.

Oklar uçtu.

Duyulan ilk ses, yayların sesiydi, gerilmiş porsukağacından gerginleşen beş bin kendir kirişin sesi, şeytanın arpının tellerinin çekilme sesine benziyordu. Sonra okların sesi geldi, tüylerin üzerinden geçen havanın sesi, hızla esen bir rüzgarın çıkardığı uğultuya benziyordu. Oklardan oluşan iki bulut, tıpkı sığırcıkların kümesi kadar yoğun iki bulut, gri gökyüzüne doğru yükselirken sesler azaldı. Yeni bir ok almak için uzanan Hook, iki küme halinde giden beş bin okun gökyüzünü gölgelendiren görüntüsüne hayran kaldı. İki ok bulutu rotalarında gitti, bir anlığına alçaldı ve düştü.

Picardy'de Aziz Crispin günüydü.

Bir anlık bir sessizlik oldu.

Ve oklar indi.

Çeliğin çelikle çarpışmasının sesiydi bu. Şeytan'ın dolu fırtınasının sesiydi.

Ve, acı dolu sesler duyulmaya başladı. Geniş uçlu okun sağrısına saplandığı bir at inliyordu. At, üzerindeki çelik zırhlı binicisini sarsarak ileri atıldı, bu atın hareketi sanki diğer atlar için bir işaretti. Atlar kişneyerek öne doğru

atılıyor, binicileri mahmuz-luyor, hücum etmeye başlayan Fransız hattı bağırıyordu. *'Saint Deniş ' Monjoie! '*

Aziz George!' diye bağırdı İngiliz hattından biri, haykırış küçük orduya yayıldı. Aziz George! Askerler, Fransızları küçük gören sözlerle haykırıyor, borazan seslerinin karıştığı gürültü uğultuya dönüşüyordu.

Hook'un ikinci geniş uçlu oku yoldaydı.

Ghillebert, Seigneur de Lanferelle, Fransız ordusunun ön safindaydı. Üç Fransız hattından birini oluşturan sekiz bin atlı süvariden biriydi. Güneş ve şahin işlemeli cüppesinin altına parlak zırhını kuşanmıştı, ancak zırhının bacaklarına gelen yerleri çamur olmuştu. Yanından uzun savaş kılıcı sallanıyordu, omzunda ucu çivili, kurşun ağırlıklı gürzü asılıydı, elinde ise, sivri ucu çelikten, gövdesi alıçtan yapılmış, iki metre uzunluğunda mızrağı vardı. Kafasında deri başlığı vardı, başlık çenesinin altında tutturulmuş, saçları altında toplanmıştı. Başlığın üzerinde, bütün kafasını ve omuzlarını kaplayan tepelik zırhı, onun da üzerinde bütün kafasını örten İtalyan işi savaş miğferini takmıştı. Miğferin siperliğini açmıştı, böylelikle çok az sayıdaki İngiliz düşmanlarını görebiliyordu.

Fransızlar coşmuştu. İngiltereli Henry, acınacak durumdaki ordusunu Normandiya'dan Picardy'ye yürütme cüretinde bulunmuş, küstah bayraklarını Fransız topraklarında dalgalandırarak düşmanını küçük düşürebileceğini sanmıştı, ancak şimdi kapana kıstı-rılmıştı. Şafaktan beri düşman orduyu izleyen Lanferelle, İngiliz hattında yalnızca bin piyade olduğunu tahmin ediyordu. Bu o kadar küçük bir sayıydı ki, beyninin içinde defalarca hesap yapmış, hattı dörde bölmüş, düşman askerlerinin kafalarını saymış, dörtle çarpmış ve hep aynı sonucu çıkarmıştı. Belki bin piyadeden oluşan İngiliz hattına karşılık, her biri sekiz bin askerden oluşan üç Fransız hattı vardı, ama İngilizlerin de iki kanadı daha vardı.

Okçular.

Sayılamayacak kadar çok binlerce okçu vardı, gerçi Fransız-lar, okçuların sayısının dört binle sekiz bin arasında olduğunu bildiriyordu. Lanferelle biliyordu ki bu okçular, porsukağacından yapılma uzun yaylar ve çelik uçlu oklar taşıyorlardı, işte bunlarla, Hıristiyan dünyasındaki en iyi zırhları bile

delip geçebilirlerdi. Bu nedenle Lanferelle'in giydiği zırh, özel olarak şekillendirilmiş ve kavisliydi, böylelikle oklar isabet etse bile geri düşecekti, ancak o da biliyordu ki talihsiz bir ok, zırhını delebilirdi. O nedenle Ghillebert, Cehennemin Lordu, veya Sire Lanferelle, ordusunun coşkusunu paylaşmıyordu. Fransız askerlerinin İngiliz askerlerini yok edebileceğinden hiç şüphesi yoktu, ancak savaş hatlarına ulaşabilmek için oklara göğüs germeleri gerekiyordu.

Gece, diğer askerler içerken, Sir Lanferelle, geleceği gördüğü için ünlenen Parisli ünlü bir müneccime gitmiş, adamı görmek için bekleyen kuyruğa girmişti. Kasvetli ve sakallı bir suratı olan adam, kenarları kürklü siyah bir pelerin giymişti. Lanferelle'in verdiği altını alan adam, bir süre homurdanıp iç çektikten sonra, Lanferelle'in geleceğinde zaferden başka hiç bir şey görmediğini söyledi. 'Öldüreceksiniz, lordum,' demişti müneccim, 'öldürecek ve öldüreceksiniz, hem zafere, hem de paraya ulaşacaksınız.' Müneccimin çadırından çıkan Lanferelle, çiseleyen yağmurun altında durmuş, içinde bir boşluk hissetmişti.

Öldürecekti, bu kesindi, ama asıl istediği şey, içindeki tutku, İngilizleri öldürmek değil, onları esir almaktı. Düşman hattının tam ortasında, büyük bayrakların altındaki İngiltere Kralı'nı esir almak istiyordu. Henry'yi tutsak ederse, İngiliz halkı fidyesini ödeyebilmek için yıllarca para vermek zorunda kalırdı. İngiliz hattında asil lordlar da vardı üstelik, onlardan herhangi birini esir almak, bir kimsenin hayallerinde bile göremeyeceği kadar zengin olması demekti.

Ancak hayalleri ve gerçeklerin ortasında, okçular duruyordu.

Ve Ghillebert, Seigneur Lanferelle, porsukağacından yapılma uzun yayın gücünü biliyordu.

İşte bu yüzden, İngilizler Tramecourt ile Azincourt arasındaki uzun ve yorucu yürüyüşlerine başlayıp, çamur deryasında ilerlemeye çabalarken, Lanfarelle valiye, hücuma geçme vakitlerinin geldiğini söylemişti. Zira İngilizler, ilerlemek için çaba sarfettikçe uyumlarını kaybediyordu. Savaş pozisyonu almış bir ordu olmaktan çıkıp, çamur deryasında yürümeye çalışan bir yığın haline geliyorlardı. Lanferelle okçuların dağıldığını görmüş ve Mareşal Boucicault ile vali d'Albret'e seslenmişti. Atlılar şimdi ilerlesin!'

Atlılar, Fransız kanadının her iki tarafındalardı, yüzleri zırhlı, göğüs ve sağrıları keçeyle kaplanmış kumaşlarla giydirilen iri atların üzerinde iri askerler. Görevleri kanatlardaki okçulara saldırmak ve onları acımasızca öldürmekti. Ancak atlıların çoğu, devasa savaş atlarını ısıtmak üzere çimenliklere gitmiş, diğer atlılar ise sadece İngilizleri izlemişti.

'Karar bana ait değil,' dedi Mareşal Boucicault Lanferelle'e.

'Kimin o halde?'

'Benim değil,' dedi Boucicault kısa ve sert bir biçimde. Lan-ferelle, Boucicault'un da kendisi gibi okçuların yapabileceklerinden korktuğunu anlamıştı.

'İsa Aşkına!' dedi Lanferelle. Atlılara hala hücum emri verilmemişti. Devasa savaş atları ile öylece duruyor, İngilizlerin ilerlemeye çalışmasını izliyorlardı.

'Emirleri kim veriyor? İsa aşkına, emirleri kim veriyor?' diye sordu Lanferelle bağırarak. Fransızlardan kimse, savaşta önce konuşma yapmamıştı, halbuki Lanferelle, İngiliz kralının düşman ordunun önünde durduğunu görüyor, Henry'nin askerlerini coşturup öldürmelerini emrettiğini tahmin ediyordu.

Peki Fransa adına kim konuşuyordu? Ne Mareşal, ne vali büyük orduyu yönetiyordu. Bu şeref Brabant Dükü'ne ait gibi gözüküyordu, ya da belki de meydana yeni gelen ve yaklaşan İngiliz askerlerini izleyip, hiç şüphesiz esir alacağı askerleri sayan Orleans Dükü'ydü emirleri veren. Dük, düşman askerlerinin kendi ölümlerine doğru yaklaşmasını izlemekten memnun gibi görünüyordu, o nedenle Fransız kanatlarındaki atlılardan hiçbirine emir verilmiyordu.

Lanferelle inanmayan gözlerle, İngilizlerin uzun yaylarının menziline doğru ilerlemelerini izliyordu. Fransızların da arbalet-çileri vardı, hatta porsukağacından yapılma yayı çekebilen bir kaç okçuları dahi vardı. Ayrıca topları doldurulmuş, hazır durumda bekliyordu. Ancak atlı askerler, hem topların hem de okçuların önünü kapatıyordu. Arbaletin menzili savaş yayından daha uzundu, ancak arbaletçiler ok atamıyor, düşman okçuları ise rahatlıkla kazıklarını yere vuruyorlardı. Yüce Tanrım, diye düşündü Lanferelle, bu tam bir çılgınlıktı. İngiliz okçularını şimdiye kadar öldürmüş

olmaları gerekirken, oklarının menzili mesafesinde yaklaşmalarına ve kazıklarını yere saplamalarına izin vermişlerdi. Yaylarını çekmelerini izledi, düşman oklarının menzili dahilindeydi, üstelik kimse onlara dokunmuyordu. 'Tanrım,' dedi Lanferelle, 'içeri giriyor, giysilerini çıkarıyor, yatağa yatıyor, bacaklarını açıyor, ama biz hiç bir şey yapmadan duruyoruz.'

'Efendim?' diye sordu uşağı.

Lanferelle uşağının sorusunu duymazdan geldi. 'Siperlikler!' diye bağırdı askerlerine. Emri altında olan on altı süvarisi vardı. Kendi siperliğini indirmeden önce dönüp siperliklerini indirip indirmediklerini kontrol etti.

Birdenbire karanlığın içine çekilmişti. Daha bir saniye önce, düşmanlarını çok net bir şekilde görebiliyordu. İngiltereli Henry'nin miğferini çevreleyen altın tacın parıltısını dahi görmüştü, ancak şimdi gözlerinin önünde çelik siperlik vardı, siperliğin üzerinde yirmi tane delik bulunuyordu, hiçbiri bir okun girebileceği kadar geniş değildi ve Lanferelle bu deliklerin arasından görebilmek için kafasını sağa sola çevirmek zorunda kalıyor, ancak o zaman etrafında olan bitenin az bir kısmını görebiliyordu.

Gene de, İngiliz hattının ortasından atıyla gelen yalnız atlıyı görebildi.

Sopanın havaya atıldığını gördü.

Ve şu sözleri işitti. 'Şimdi, bırakın!'

Sert bir rüzgara karşı yürüyormuş gibi başını eğdi, havaya yükselen okların sesini duyabiliyordu. Korkuyordu, geriye doğru çekildi, dişlerini gıcırdatıyordu, ve oklar düştü.

Binlerce çelik uçlu ok, çelik zırhlara çarparken korkunç bir gürültü duyuluyordu, askerlerden biri aniden acıyla haykırdı. Lanferelle oklardan birinin sağ omzuna düştüğünü hissetti, ok zırhından geri tepmiş olsa da, yana doğru sendeledi. İkinci bir ok mızrağına çarptı, görememişti ancak titrediğini hissetti. Ön safta duran bir sersem siperliğini indirmemişti, gökyüzünden inip ağzını parçalayan ve boğazına giren okun verdiği acıyla haykırıyordu. Adam yavaşça dizlerinin üzerine çöküp öksürdü, ağzından kanlar geliyordu. Diğer oklar yere düşüyor, ya da askerlerin zırhlarına çarpıyordu. Lanferelle'in

solunda bulunan atlardan biri kişneyip öne doğru atıldı.

'Saint Deniş! Montjoie!' Fransızlar bağırıyordu. Siperliğindeki küçük deliklerden görebildiği kadarını görmek için kafasını sağa sola döndüren Lanferelle, atlıların sonunda hücum ettiğini gördü. Sonra, Fransız hattının ortasından, altın sancağın bulunduğu yerden biri daha bağırarak ilerlemelerini söyledi. Fransızların ilk hattının hepsi düşmana doğru ilerliyordu.

'Montjoie!' diye bağırıyorlardı, yüksek sesleri miğferlerinin içinde sağır ediyordu. Lanferelle zorlukla hareket edebiliyordu, çünkü zırhlı ayakları çamur saplanmıştı. Sağ ayağını balçıklı topraktan kurtarıp ilerlemeye başladı. Çamur ve çelikten askerler, İngilizlere doğru ilerliyordu. Ve İngilizler, Hıristiyan ruhları kovalayan iblisler gibi haykırıyorlardı.

İkinci ok bulutu yere düştü.

Şeytanın çıngırağı tıkırdadı, daha çok asker çığlık atıyordu.

Nihayet, Fransızlar saldırdı.

İlk önce atlılar geldi. Hook, bir atlının şahlandığını gördü, binicisi yere düşerken, elinde tuttuğu mızrağı havada çember çizerek düştü. Şövalyeler atlarını mahmuzluyor, mızraklarını indiriyor ve savaş naraları atıyordu. Hook, atların devasa nallarının arkasından kalkan büyük toprak yığını gördü. Aygırlar zırhla kuşatılmış başlarını sallıyor, balçıklı toprakta zar zor yürüyorlardı. Atlılar tekrar atlarını mahmuzladı, atlar hızlanırken, düşman hücumu şekillenmeye başlamıştı.

Atlı hücumun en önemli özelliği, yavaş başlamasıydı. Atlılar diz dize ilerler ve birbirlerine yakın giderlerdi, böylelikle atlılardan oluşan hattın hepsi hızlanıp, bir kere düşmana saldırırdı. Atlıların ancak son dakikada atlarını mahmuzlamaları gerekiyordu, ancak toprak o kadar yumuşak ve oklar o kadar ani saldırdı ki, atlılar ikisinden de kaçabilmek için hemen atlarını hızlandırdılar. Kimse hücum emrini vermemişti, ancak ilk ok yağmuru Fransızların hücum etmesini zorunlu kılmıştı. Şimdi, her iki kanattan da atlılar ilerliyor, atlarının gidebileceği kadar hızlı bir şekilde düşmanlarına saldırıyorlardı. Üç yüz atlı, İngilizlere sağ kanattan saldırdı, daha da azı ise sol kanada hücum etti. Her iki kanatta da bin atlının olması gerekiyordu, ancak

diğer biniciler hala atlarını yürütüyordu.

Okçular çektiler ve bıraktılar.

Hook geniş uçlu oklarını kullanıyordu. Zırha bir şey yapamıyorlar, ancak atların göğüslerini koruyan keçeyi delebiliyorlardı. Üstelik aralarındaki mesafe kısaldıkça, okların eğimi de azalıyordu, böylelikle hiçbiri gücünü havada giderken kaybetmiyor, doğrudan hücum eden hayvanlara saplanıyorlardı. Hook, başta okların hiç etkisinin olmadığını düşündü, ancak atlardan biri sendeleyip düştü. Atlı, mızrak ve çamurdan oluşan bir karmaşa yerdeydi. At kişniyor, büyük hayvanın altında kalan binicisi çığlık atıyordu. Arkadan gelen ikinci bir at, yerde kıvranan ata takıldı, Hook ikinci atın binicisinin öne firladığını gördü. Büyük topuklan olan başka bir at seçip tekrar kirişi bıraktı. Ok hayvanın sağrısına, eyerin tam yanına girdi, dönüp koşmaya başlayan at, başka bir atla çarpıştı. Hook'un bir sonraki oku, atlardan birinin keşe ile kaplanmış göğsüne girdi, okun sadece tüyleri görünüyordu. Sanki her yer nal sesleri, çığlıklar ve ok sesiyle dolmuştu, en az bir düzine at yerdeydi, bazıları kalkmaya çalışıyor, bazıları ise acıdan kıvranıyor, canlarını verirken toynaklarını sallıyor, çamur sıçratıyorlardı. Daleli Will'in attığı sivri uçlu ok, atlılardan birinin boğazına saplanıp adamı geriye savurdu. Adamın mızrağı yere düşüp saplanmıştı, ayaklarından biri mahmuzda kalan adam, atın arkasında sürükleniyordu. Yüzündeki zırhta bulunan deliklerden bembeyaz gözleri görünen atın gözlerinden birine ok isabet etti. Acıyla yana kaçışan at, karşısına gelen iki atı daha devirdi.

Okçular hızlı ok atıyorlardı. Atlıların hücum etmek için fazla mesafeleri yoktu, ancak yumuşak toprak onları yavaşlatıyordu. Bir dakikada üç yüz atlı okçulara ulaşabiliyordu, ancak bu sürede dört binden fazla okun hedefi oluyorlardı. Sadece kanatların önündeki okçular atlara ok atıyor, ön saflar yüzünden görüşleri kapanan diğer okçular ise yaylarını havaya kaldırıp oklarını atıyorlar, böylelikle attıkları oklar atlarına binmemiş olan Fransızların arasına düşüyordu.

Parçalanan karnından kanlar fışkıran ve deliren bir at, arkasına dönüp meydanın ortasındaki Fransız askerlere saldırdı. Diğer atlar da atı takip etti. Bazı atlılar, cesetler ve ölmekte olan atlardan dolayı hareket edemeyip, okların kolay hedefleri haline geliyorlardı. Oklar kasap bıçağı sesi gibi sesler çıkararak atların derisine giriyor ve etlerini parçalıyordu. Atlar kişniyor,

binicileri atları kontrol etmeye çalışıyordu.

Gene de, atlılardan bazıları İngiliz hattına ulaşmıştı.

‘Geri!’ diye bağırıyordu İngiliz yüzbaşılar, ‘geri!’

Öndeki okçular geriye çekilip kazıklarını düşmana bakar şekilde arkalarında bıraktılar. Ok atmaya devam ediyorlardı. Hook bir avuç dolusu sivri uçlu ok almıştı, kirişi bırakıp oku bir buçuk metreden daha fazla mesafede olmayan düşmanına attı, okun çelik ucunun düşmanın zırhını sıyırıp geçtiğini gördü. Tekrar kirişi çekti, bu sefer oku, atın göğsüne yolladı.

Ve hücum birliği İngiliz hattına geldi.

Ancak atlılar siperliklerini indirmişlerdi ve küçük deliklerinden neredeyse hiçbir şey göremiyorlardı. Çelik zırhla kuşatılmış atların gözleri ise, binicileri kadar kapalıydı. Hücum birliği İngiliz hattına ulaşmıştı, ancak ulaştıkları şey, düşman askerleri değil kazıklardı. Atlardan biri acı acı inledi, kazıklardan biri göğsüne girmişti, ağzından kanlar fışkırıyordu. Binicisi, elindeki mızrağı havaya savurdu. Oklar üzerine yağıyor, hem at hem de asker bağırıyor ve inliyordu. Diğer bir savaş atı ilk sıradaki kazıklan aştı, ikinci sırayı gördüğünde yana çekilmek istedi, ancak ayaklan balçıklı çamura batmıştı. At ve binici çamura düştü. ‘Benim!’ diye bağıran Thomas Evelgold, uzun saplı bal-

tasıyla bir kaç metre ileriye koştu. Baltasını bir kere savurup, kurşunla ağırlaştırılmış silahı düşman askerinin miğferine hızla vurdu, sonra diz çöktü, adamın siperliğini kaldırıp bıçağını gözüne soktu. Adam titredi ve cansız bedeni hareketsizleşti. At ayağa kalkmaya çabalıyordu, ancak Evelgold baltasıyla ata saldırıp vurdu, bir kere daha vurdu ve hayvanın başındaki zırh parçalanıp kafası yarıldı.

‘Gönderin şunları!’ diye bağırdı Evelgold.

Düşman hücumu kazıklarda sona ermiş, ilk Fransız saldırısı başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Atlıların okçuları dağıtmaları gerekiyordu, ama oklar gerekeni

yapmış, kazıklar ise oklardan kurtulanları durdurmuş ve okçuların aralarında girmelerine engel olmuştu. Bazı atlılar uzaklaşmaya çalışıyor ancak arkalarından İngiliz okları geliyordu, binicisi kalan atlar ise acıdan çılgına dönmüş, kendi hatlarına saldırıyorlardı. Cesurdan da öte bir düşman askeri, mızrağını yerer atıp eline kılıcını almış, kazıkların arasından atıyla geçmeye çalışıyordu, ancak otlar atını deşti. Başka bir sivri uçlu ok ise, adamın göğüs zırhını delip öldürdü. Düşman oracıkta, ölmekte olan atının üzerinde kaldı. İngilizler cesede bakıp alay ediyorlardı.

Garipti, diye düşünüyordu Hook, ama korkusu geçmişti. Şimdi damarlarında akan heyecanı hissedebiliyordu, kulaklarında ince sesler, acı dolu feryatlar yankılanıyordu. Kazığının yanma gidip sivri uçlu bir ok aldı. Okların geri püskürttüğü atlılar gitmişlerdi, ancak asıl Fransız hücumu gelmeye devam ediyordu. Atlarına binmemişler, yaya geliyorlardı, çünkü zırhlı askerler, atlı askerlerde daha az yaralanıyordu. Parlak flamalarının altlarında ilerliyorlardı, ancak hatları karmaşaya boğulmuş, sahipsiz kalan atlar panik halinde ilerleyen Fransızlara doğru koşuyor, askerleri ezip geçiyorlardı. Hook hedeflerini seçti. Kolaylıkla geri giden kirişi çekti, ok üzerine ok atıyordu. Diğer okçular da ona katıldı, hepsi, düşmanlarının üzerine oklarını yağdırıyorlardı.

Ancak düşmanlar gelmeye devam ediyorlardı. Panikleyen atlar saflarını bozmuş, oklar isabet ettikçe askerler yere yığılıyordu, ancak gene de ilerliyorlardı. Fransa'nın bütün aristokrat takımı öndeki saftaydı, flamalarının altında gururla ilerliyorlardı. Sekiz bin piyade, dokuz yüz piyadeye saldıracaktı.

Fransızların topu patladı.

Melisande dua ediyordu. Bilinçli bir dua değildi, sadece umutsuzca ve sessizce yakarıyor, yardım istemek için gri gökyüzüne kaldırdığı yüzünden yaşlar iniyordu, ancak duaları hiç teselli vermiyordu.

Yük arabalarının düzlükteki orduyu takip etmesi gerekiyordu, ancak kralın hemen hemen bütün akşamını geçirdiği Maisoncel-les kasabasının yakınlarında duruyordu. Kraliyete ait yük arabaları da oradaydı, etraflarındaki on asker ve yirmi okçu, arabaların içindekileri koruyordu, bu askerler savaşta ön saflarda yer alamayacak kadar beceriksiz ya da hasta olanlardı. Peder Christopher orada daha güvende olacağını söyleyerek Melisande'yi oraya götürmüştü.

Rahip, kızın alnına gizemli kelimeleri yazmıştı. IHC Nazar. ‘Bu yazı canını koruyacak,’ diye söz vermişti.

‘Kendi yüzünüze de yazın,’ demişti Melisande.

Peder Christopher gülümsemiş ve ‘Tanrı beni elinin ortasına, avucunun içine koymuş tatlım,’ demişti. Sonra haç çıkarıp, ‘seni de koruyacak. Ama burada kalmalısın. Burada daha güvende olacaksın,’ demişti. Peder, Melisande’yi diğer okçuların eşleriyle birlikte Azincourt’a ok götüren iki boş arabanın ortasına yerleştirmiş, atının etrafta ve eyerli olduğunda emin olmuştu. Sonra Sir John’un atlarından birini alarak orduların beklediği yere doğru gitmişti. Tepenin ucunda gözden kaybolana kadar Melisande rahibi izlemiş, sonra da dua etmeye başlamıştı. Sir John’un diğer okçularının eşleri de dua ediyordu.

Melisande’nin duaları yavaş yavaş değişmeye başlamıştı. Önce Tanrı’nın yardım etmesi için yakarıyordu, sonra Bakire

Meryem’e dua ederken dikkatle sarf ettiği kelimeleri seçti, Nick iyi bir adam, diyordu İsa’nın annesine, hem de güçlü bir adam, bazen öfkeli ve aksi olabiliyor, ama iyi bir adam, o yüzden ona yardım et. Ölmesine izin verme. İşte bu duayı, erkeğinin ölmemesi için ediyordu.

‘Fransızlar gelirse ne yapacağız?’ diye sordu Matilda Cob-bold.

‘Kaçacağız,’ dedi kadınlardan biri. O esnada bir kükreme sesi duyuldu, ses göremedikleri yerden, savaş meydanından geliyordu. Savaş naralarını duyuyorlardı, ancak uzakta oldukları için Aziz George denildiğini anlayamıyorlardı, sadece bu büyük gürültü, bir şey olduğunu gösteriyordu.

‘Tanrı yardımcımız olsun,’ dedi Matilda.

Melisande, içinde eşyaları olan torbasını açtı. Babasının verdiği cüppeyi çıkaracaktı, ama torbanın içinde yaklaşık üç ay önce Nick’in verdiği arbalet de duruyordu. Arbaleti çıkardı.

‘Onlarla kendin mi savaşacaksın?’ diye sordu Matilda.

Melisande gülümsedi, ancak ne diyeceğini bilmiyordu. O kadar tedirgin ve

korkmuştu ki; göremedikleri meydanda olup bitenler hayatının akışını değiştirecekti, ancak o hiçbir şeye müdahale edemiyordu. Tek yapabildiği dua etmekti.

'Git oraya, tatlım,' dedi Nell Calender, 'git de şerefsizlerden birkaçını öldür.'

'Hala kurulu duruyor,' dedi Melisande hayretle.

'Ne olmuş?' diye sordu Matilda.

'Arbalet,' dedi Melisande. 'Hiç kullanmadım.' Arbalete baktı, Matt Scarlet'in öldüğü günü anımsadı, o gün arbaleti babasına doğrultmuştu. O günden beri, arbaletin mandalı çekilmemiş, kalın kirişin zorlanmasıyla gevşemişti, daha önce hiç fark etmemişti. Neredeyse tetiği çekiyordu, sonra içgüdüsel bir şekilde arbaleti torbaya geri koyup babasının verdiği cüppeyi çıkardı. Parlak kumaşa baktı, başından geçirmeyi istiyor gibiydi, ama birden, Nick düşmanla savaşırken, düşman armasını giyemeyeceğini anladı. Ama, babasının cüppesini giyerse, Nick'i asla göremeyeceğini de biliyordu. O yüzden cüppeyi atması gerekiyordu. 'Nehre gidiyorum,' dedi.

'Burada da işeyebilirsin,' dedi Nell Candeler.

'Yürümek istiyorum,' dedi Melisande ve ağır torbasını alıp güneye doğru yürüdü. Düzlükteki ordulardan ve arabalardan uzaklaştı. Ordunun yük beygirlerinin ezdiği çimlerin üzerinden geçti, ayakları ıslanmıştı. Cüppeyi Turnoise'a nasıl atacağını bilmiyor, çayın akışını izliyordu. Kılıçlar nehri ise çok uzaktı, Melisande de gece yağan yağmurdan ötürü canlı akan çaya atmaya karar verdi. Çay, küçük vadilerin ve ormanların arasından geçerek akıyordu, Melisande, yeşil ve altın sarısı söğüt topraklarının olduğu çay kıyısına oturdu, gözlerini kapattı ve cüppeyi iki eliyle tuttu, sanki adak adıyor gibiydi.

'Nick'e iyi bak,' diye dua etti, 'ölmesine izin verme,' ve bu sözlerle babasının cüppesini suya attı, cüppenin hızla uzaklaşmasını izledi. Ne kadar uzağa giderse, Nick de o kadar güvende olur, diye düşündü.

Derken Fransız topu patladı, ses o kadar güçlüydü ki, savaş meydanının arkasındaki bütün vadide yankılandı. Sesi duyan Melisande dönüp kuzeye baktı.

Sir Martin'i gördü, sırıtıyordu, gri saçları dar kafasına yapışmıştı.

'Merhaba, küçük bayan,' dedi aç gözlerle.

Melisande'nin yardım isteyebileceği kimse yoktu.

Yalnızdı.

Ufuk çizgisinden gri bir bulut yükseldi, topun patladığı yeri gösteriyordu.

'Tamamen yalnızız,' dedi Sir Martin, 'sadece sen ve ben.' Bir hırıltı sesi çıkardı, gülümsemek istemişti, cüppesini yukarı çekti, üzerine yürüyordu.

Silah ateş aldı ve Fransız ordusunun sol kanadı üzerinde bir duman yükseldi.

Hook kurşunu gördü ama nereden geldiğini fark edemedi. Aniden arazinin üzerinde karanlık bir nesne yükselip yere düştü, sanki karanlıkta bir ışık yanıp sönmüştü ve onun üzerine doğru geliyordu. Topun sesi gökyüzünü delerek ağaçlardaki kuşların dağılmasına sebep olmuş, gülle Hook'un birkaç adım ötesinde duran bir okçunun kafasını dağıtmıştı.

Adamın kafatası parçalanmış ve kan etrafa saçılmıştı. Top havada süzülmeye devam ederken, İngiliz hattının iki yüz adım gerisindeki bataklığa saplanana dek bir kan çizgisi oluşturmuştu. Boş eyerli ve uşakların koruması altında olan silahlı askerlerin savaş atlarının tam yanından geçmişti.

'Tanrım,' dedi Tom Scarlet iğrenerek. Yayının gövdesi dağılan beyin parçalarına bulanmıştı.

Ateş etmeye devam et,' dedi Hook.

'Şunu gördün mü?' dedi Scarlet öfke ve şaşkınlık içinde.

Hook'un tek görebildiği kimi ölmüş kimi can çekişmekte olan atlar, ölmüş biniciler ve hemen ileride üzerlerine doğru yürüyen askerlerdi. Arbaletçiler hızla oradan uzaklaşmış, ancak, İngiliz-lere yakın mesafede olan yalnızca birkaç düşman yaylı asker kalmıştı. Fransız arbaletçiler en arkada hizaya girmişler, amaçlarından uzaklaşmışlardı. Çoğu, düşmanı göremiyordu bile. Derken, ilk Fransız birliği Tramecourt ve Azincourt ormanlık alanlarının

arasındaki boşluğu doldurduğu sırada, Fransız yaylı askerleri İn-gilizlerin izini tamamen kaybetti ve misillemeler de böylelikle durmuş oldu.

İlk Fransız birliği geniş arazideki ağaçların arasına yayıldı, ancak, ağaçlık bölge dar olduğu için zırhlı askerler iç taraflara sızmaya başladı. Düzgün bir sıra oluşturmadıkları gibi, panik halinde olan atları farklı yönlere doğru hareket ediyordu. Alan daralıp oklar üzerlerine yağdıkça itişip kakışıyorlardı.

Hook aralıksız bir şekilde ok atmaya devam ediyordu. Bir ok demetini çoktan tüketmiş ve daha fazla sayıda adamı yere devirmek için oklarını sıralamaya devam ediyordu. Oğlanlar okçuların arasından geçip yeni desteler getiriyordu ama yüz binlercesine daha ihtiyaç vardı. Beş bin okçu bir dakikalık zaman diliminde altmış bin okçuyu kolaylıkla yere yıkmıştı, süvariler hücuma geçtiğinde ise hızları artmıştı. Bazıları hâlâ mücadeleye devam ediyor ve mümkün olduğunca hızlı hareket ediyorlardı. Hook ise yavaşlamayı tercih etmişti. Çünkü düşman yaklaştıkça her bir okçu daha ölümcül olacaktı. O yüzden şimdilik, geniş uçlu ok kullananların, ilerlemekte olan Fransa'yı durdurmaya çalıştığını görmekten memnundu.

Bu okçular metal zırhları delmeyi ummuyorlardı, ancak darbelerinin esintisi bile adamları geri çevirmeye yetmişti. Hook'un yere serdiği her adam Fransızları yavaşlatarak kaosa neden oluyordu. Orduyu zayıflatan sadece çamur değil, aynı zamanda aralıksız yağan oklardı. Okçuların metal seslerine karışan haykırışları hiç bitmiyordu, hâlâ yüz elli adım geride olan Fransız askerleri çelik kadar kuvvetli dolu tanelerinin yüzlerine vurduğu sert rüzgara karşı direniyorlardı.

Thomas Brütte yayının ipi kopup oku ters yöne çevirerek havaya savurduğunda bir lanet okudu, torbasından yedek bir ip alıp yayı tekrar kurdu. Hook düşman flamalarının her birine nasıl da düzinelerce ok saplanmış olduğunu gördü. Parlak sarı cübbeli adama nişan aldı, yayını gerdi ve ok adamın sırtına saplandı. Bir at hücum halindeki Fransızların cephesinin önünde yerde yatıyor, can çekişiyordu. Adamlar hayvandan kurtulmak istedikçe, Fransız hattındaki düzensizlik daha da artıyordu. Yay kirişlerinin çıkardığı sesler Hook'un etrafında donuk, vızıltılı bir gürültüye neden oluyordu. Gökyüzü ok yağmuru yüzünden kurşuni bir renk almıştı. Okçuların çoğu, ok fırtınasından kurtulmak için direk kendilerine hedef alan askerleri vuruyordu. Fransızların ön safta yer alan birlikleri içerilere girmeye çalışıyor; önlerindeki adamlara takılıp

amaçlarını yerine getiremeyen İngiliz okçuları Tramecourt arazisinin sık çalılıkları arasında kalın bir bariyer kurup sivri uçlu okları Fransız kanadına döktükleri yer olan ağaçlar boyunca sıra oluştururken Fransız hattı da daha belirgin bir şekilde ortaya çıkıyordu.

Fransız askerlerden en cesur olanlar İngilizlere hızla ulaşmak için mücadele ederken, daha ihtiyatlıları ön saftaki cesur adamların korumasına girmek için kendilerini arkalarda yere bırakıyorlardı. Hook, uzun bir hat oluşturarak ilerlemeye başlayan silahlı Fransız askerlerinin üç koldan birleşerek yekvücut olduklarını ve üç İngiliz birliğinin merkezine doğru bayraklarını sallayarak hücum ettiklerini görmüştü. İngilizlerin silahlı askerleriyle Fransızların silahlı askerleri karşı karşıyaydı. Hook, Fransızların İngiliz hattı içinde üç kanlı delik açacağını ümit etmelerine şaşırıyordu. Dokuz yüz adamdan oluşan hat kırıldığında kaos çıkacak ve ölümler kaçınılmaz olacaktı. Hook bakışlarını kuzeye çevirdi, Fransız hücum ordusunun daralmasıyla arbaletçilerin saldırı kanadını vurmasına fırsat vereceği için endişeleniyordu. Ancak görünüşe bakılırsa, Fransız okçuları savaşma hırslarını neredeyse kaybederek geri çekilmeye başlamışlardı.

Ok torbasından sivri uçlu bir ok çıkardı ve sarı cübbeli adamı tekrar hedef olarak belirledi. Gerildi, okunu serbest bıraktı ve sarı cübbeli adamın dizlerinin üzerine düştüğünü görerek tekrar yayına davrandı. Sivri uçlu oklar havada uçuşuyordu ve Hook amansız bir şekilde oklarını özellikle ağır hareket eden adamlara savuruyordu. Derken, odağını hücum eden adamlara çevirdi. Okları yalnızca askerlerin zırhlarını delip geçmiyor, aynı zamanda onların dört bir yana dağılmasını sağlıyordu. Fransızlar yere düşüyor, sekerek geri çekiliyor; ama hâlâ büyük çoğunluğu mücadeleyi sürdürüyordu.

‘Oklarım azalıyor!’ diye bağırdı bir adam.

‘Birileri hemen ok getirsin!’ dedi öteki.

Hook’un, torbasında hâlâ bir düzine oku vardı. Düşman giderek yaklaşıyordu, İngiliz hattına ulaşmalarına yüz adımdan az kalmıştı. Ancak okçuların elinde şaft kalmadığı için ok fırtınası da kuvvetini yitirmeye başlıyordu. Hook siyah cübbeli, uzun boylu ve iri yarı bir kurban seçip, yayını gerdi ve saksıyı andıran miğferinin kenarını okunu savurdu. Adam sendeleyerek kendi etrafında döndü ve mızrağın ucu beynini parçalarken dizlerinin üzerine düşerek iki seksen

çamura yattı. Diğer ok ise zırhının göğüslüğünü sıyırıp geçti. Hook bir kez daha okunu hazırladı, bu kez canlı hedefinin tüm ayrıntılarını görebiliyordu. Mavi ve yeşil giysiler içindeki, miğferinin üstünde altın yaldızlı küçük bir taç olan bu adam en iyi oku hak ediyordu, ancak ok zırhına çarpıp yalpaladığı sırada yanındaki adam onu kenara itti. Hook tekrar gerildi ve oku Fransız'ın kasıklarına isabet ettirdi, ne var ki geriye tek bir ok kalmıştı. Onu fiçı tahtasının üzerine koydu ve çarpışmayı geriden izledi. Öyle görünüyordu ki binlerce okçu düşman üzerinde nedense çok az etki edebilmişti. Fransız askerlerin çoğu yere yığılmış, cesetleri toprağa karışacak kadar parçalara ayrılmıştı. Ancak etrafta çamura bulanmış da olsa hâlâ canlı Fransız okçular ellerinde mızrak, kılıç, balta ve topuzla zayıf İngiliz hattının üzerine doğru yürüyordu. Hepsi de çamurun içinde güçlükle adım atıyor ama giderek mesafeyi daraltıyordu. Hook aralarındaki en hırslı ve güçlü askeri seçerek son oku tam göğsüne fırlattı. Okun sivri ucu çelik zırhı delerek ciğerine ulaştı ve omurgasını parçaladı. Adamın ağzından çıkan kanlar miğferinden akıp siperinin deliklerinden yere boşaldı.

Hook, öfkeyle 'Ok getirin!' diye haykırdı, ama çevresinde arka safta duran birkaç okçudan başka kimse yoktu ve onların görevi de füzeleri korumaktı. Okçular seyirci gibiydiler artık. İn-gilizlerin öncü kolundan birkaç adım ilerideki en yakın Fransız kama düzeninden üç beş metre ötede olan kazıkların arasında duruyorlardı sadece.

Okçular işlerini yapmışlardı. Şimdi dövüşme sırası İngilizle-rin askerlerindeydi.

Yedek oklarını çıkaran Fransızlar ise boğuk bir sesle bağırarak ölüm çağrılarını yaptılar.

Sire de Lanferelle üzerindeki metal zırhla atının sırtına atladı. Bazen bu zırhın içinde dans ettiği de olurdu, ama sadece öldürmek için giyinen erkeklerden hoşlanan kadınları etkilemek için değil, aynı zamanda onu diğer erkeklerden farklı kılan zarafetini ve çevikliğini ortaya çıkarmak için de bunu yapardı. Ancak şimdi zar zor kıpırdayabiliyordu. Her adımı sanki nemli toprağa yapışıyor gibiydi; bacağının yarısına kadar gömüldüğü yerlerde kimi zaman yanındaki adamdan güç alıyor kimi zaman da kendisini zorlayarak adımını ağırlaştırıyordu. Suyun oluk açtığı yerlerden ilerlemeye çalıştı çünkü bu oluklar en sert zemini oluşturuyordu ama kapalı siperinin kalın deliklerinden

bastığı yeri görebilmesi neredeyse imkansızdı. Miğferini çıkarmaya cesaret de edemiyordu çünkü dört bir yandan vızır vızır oklar yağıyordu. Alnına sivri uçlu bir ok çarparak sendelemiş ve arkasındaki adamın yardımıyla ayağa kalkabilmişti. Hemen peşinde gelen ok ise zırhının göğüslüğünü delerek iç gömleğinde uzun bir yarık açmış ve çeliği sürterek tiz bir ses çıkmasına neden olmuştu. Zırhı her iki hamleye de direnmişti, ne var ki diğer adamlar onun kadar şanslı değillerdi. Metalik ok yağmurunun altında birkaç kalp atışı arasında bir adam ya son nefesini veriyor, ya da yardım çığlıkları atıyordu. Lanferelle onların yere düştüğünü görmedi, haykırdıklarını da. Saldırıda giderek azalan uyumun farkındaydı çünkü adamlar sol tarafta itişip kakışırken okçuların çoğu geri dönüp düzeni bozuyordu. Her taraftan metal zırhların çarpışma sesleri duyuluyordu. Lanferelle tüm ağırlığını sağ yanındaki adama verdiği için mızrağı tutan kolunu hareket ettirmekte güçlük çekiyordu. Öfkesini belli etti ve yalpalayarak adamın bir adım ötesine geçti. O sırada gri ve bulanık görüntüyü anlamaya çalıştı. İngilizler siperlerini kaldırmışlardı ve artık oklarını savurmuyorlardı. Ancak, Lanferelle kendi siperini kaldırmaya cesaret edemedi çünkü İngiliz hücum askerlerinin arasında birkaç okçu hazır bekliyordu ve hedefte siperi olmayan bir Fransız gördüklerinde Tanrı'ya dua edecekleri şüphesizdi.

Lanferelle miğferin içinde ağır ağır nefes aldı. Kendisinin güçlü bir adam olduğunu düşünürdü ama nemli toprakta yürümeye çalıştıkça nefesi kesiliyor, alnından akan ter fazla yol kat etmeden buharlaşıyordu. Sol ayağı kaygan çamurda kaydı ve sağ bacağının üzerine düşecekken doğrularak yalpalamaya devam etti. Sonra tekrar kaydı ve sendeledi, bu kez silahlı adamlardan birinin cesedinin yanma düştü. İki adam onu ayağa kaldırdılar. Üstü başı çamur olmuştu artık. Siperindeki birkaç delik çamurdan kapanmıştı, zırh eldiveniyle silmek istese de ıslak toprağı temizlemeyi başaramadı. Biraz daha yaklaşmalı, dedi kendi kendine, biraz daha yaklaşmalı ve hücuma geçmeli. Lanferelle öldürme konusunda kendine çok güveniyordu. Çamurda yeterince hızlı hareket edememiş olabilirdi ama iş öldürmeye gelince hız kesmeyecekti. Var gücüyle denemiş ve çarpışmadan sıyrılabilmişti. Şimdi silahını kullanmak için zaman kolluyordu. Başını tekrar çevirdi ve siperinin açık deliklerinden etrafı taradı. O sırada, tam karşıda, İngiltere kraliyet armalarıyla Fransız zambağının küstah ayrımını işaret eden büyük bir bayrak gördü. Bayrağın üzerindeki kraliyet armaları üç beyaz çubuk ve her çubuk üzerinde üç kırmızı top ile tahrif olmuştu; ve nişanın York Dükü Edvvard'a ait olduğunu fark etti. Ona ancak bir

esir olmak yaraşır, diye düşündü Lanferelle. İngiliz kraliyetine mensup bir dük Lanferelle'yi zengin edebilir ve elde edeceği kazanç yorgun bacaklarına tekrar hayat verebilirdi. Gözleri ışıldıyordu, homurdandığının farkında bile değildi. İngiliz hattı yaklaşmıştı. 'Benimle misin, Jean?' diye bağırdı ve yardımcısı evet cevabını verdi. Lanferelle İngiliz hattına mızrağıyla hücum etmeye niyetlendi ama düşmanın son darbeyi etkisiz hale getirdiğini görünce, ağır silahını yere bıraktı ve omzunda asılı duran topuzu salladı. Eğer bu da işe yaramazsa yardımcısının taşıdığı yedek silahlardan birini alacaktı. Lanferelle aniden içinde bir coşku hissetti. Uzun süre hayatta kalmayı başarmış, ok fırtınasına karşı direnmiş ve düşmanı mızraklamıştı. Ama hemen sonra kanattakilerin sivri uçlu bir oku siperin deliklerinden birine isabet etmiş ve burun kemiğinde ciddi bir hasara neden olmuştu. Ok gözünü kıl payı ıskalarken, miğferinin içinde elmacık kemiğine dayanmıştı.

Sonra birden görüntü netleşti. Okun parçaladığı pürüzlü delikten sol kolunu burktuğunu görebiliyordu. Her şey belli belirsizdi ama sol taraftan gelen ani bir sesle irkilerek başını çevirdiğinde siperinin deliklerinden kan fışkıran uzun boylu bir adam gözüne ilişti. Derken, Lanferelle önüne bakarak York Dükü'nün yalnızca birkaç adım ileride olduğunu gördü. Sol kolunu indirerek mızrağına uzandı, derin bir nefes aldı ve savaş çığlığı attı. Hücum ettikçe bağırıyor, çamurlu arazide var gücüyle ilerlemeye çalışıyordu. Çığlık öfke ve coşkuya dönüşüyordu. Öfkesi küstah düşmana karşıydı, coşkusu ise okçulara karşı gösterdiği dirençle köpürüyordu.

Ve nihayet ölüm bölgesine girdi.

Sir John Cornevvaille de öfke doluydu.

Ordunun Fransa'ya girdiği günden itibaren öncü kolun komutanlarından biri olmuştu. Askerleri Harfleur'a yönetmiş, adamları direnen kente taarruz ederken önlerde yer almış ve onları daha sonra kuzeydeki Sen nehrinden Picardy'deki bu çamurlu araziye çevirmişti. Ancak şimdi öncü kolun yönetimi kralın akrabası olan York Dükü'ne verilmişti ve Sir John'un gözünde bu dindar dük kitleleri harekete geçirmekten aciz bir liderdi.

Yine de komuta dükteydi ve sağ kolda, birkaç mevki altta olan Sir John görevine boyun eğmek zorunda kaldı. Ancak bu elbette, Fransızlar geldiğinde sağ koldaki bir»klere ne yapacaklarını söyleyemeyeceği anlamına gelmiyordu.

Silahlı düşman askerlerinin yaklaşmakta olduğunu gördü, çamurun içinde nasıl çırpındıklarını izledi; sağdan ve soldan delip geçmek, yaralamak ve öldürmek için birleşerek büyüyen ok fırtınasının devasalığı karşısında şaşkına döndü. Fransızların siperleri açık değildi, bu yüzden çelik zırhlarının içinde önlerini güçlükle görebiliyor ve çamurun etkisiyle ağır ağır yürüyor, adeta sürünüyorlardı. Sir John, elinin altında mızrak, balta ve kılıçla onları bekliyordu. 'Dinliyor musun!' diye bağırdı. Görünürde kendi askerlerine sesleniyordu ama iş savaşmak olunca, ancak bir aptal Sir John Cornevvaille'nin sözlerine kulak asardı. 'Dinleyin!' diye bağırdı tekrar, siperini kaldırmadan. 'Bize yaklaştıklarında son adımlarını kuvvetlice atacaklar! Bize sert bir darbe indirmek isteyecekler! Savaşı kazanmak isteyecekler! Ben size işaret ettiğimde herkes üç adım geri çekilecek. Beni duyuyor musun? Üç adım geri çekileceksiniz!'

Tıpkı Sir William Porter'n silahlı adamları gibi kendi adamlarının da onun emrine itaat edeceğini biliyordu. Sir John adamlarına kısa manevra tekniğini öğretmişti. Düşman akın edecek ve kısaltmalı mızraklarını doğrudan İngilizlerin kasıklarına ve yüzlerine fırlatmaya çalışacaklardı; ve eğer İngilizler kısa sürede geri çekilmeyi başarırsa ilk güçlü oklar havada süzülerek boşa gitmiş olacaktı. İşte o anda, düşman dengesini yitirdiğinde karşı hücuma geçmeyi planlıyordu Sir John. 'Benim komutumu bekleyin!' diye bağırdı ve bir anlığına endişe duydu. Belki de gizli tehlikelerle dolu bir bölgede geri çekilmek akıllıca olmayabilirdi ama düşmanların kayıp düşmesi de büyük bir ihtimaldi. Bu adamlar üç sıra halinde saf çekiyor ve daha sonra altı sıra oluşturarak çoğalıyordu, diğer yanda York Dükü'nün büyük ordusu ise kendi etrafında toplanmıştı. Miğferini çıkarmış olan dük endişeli görünüyordu ve Sir John'un bağrışlarına tepkisiz kalmıştı, bunun yerine doğruca önüne bakıyordu. En iyi Bordeaux çeliğinden yapılma kılıcının ucu ise hafifçe olukların üzerine değiyordu. 'Darbe için gelmelerini bekleyin!' diye öfkeyle bağırdı Sir John, dükün tepkisini kontrol ederek. 'Hücumda onları şaşırtın! Geri çekilin! Ve duraksadıklarında, saldırın!' Dük tavsiyeyi kulak arkası etti, hâlâ düzensiz bir şekilde ilerleyen güruhu izliyordu. Kanatlar oklardan sakınmak için içlere çekiliyordu. Ön taraftaki adamlar Fransızların mevcut dizilişini de bozuyor, bayrakların fahiş fidyeler ödemeyi beklediği yüksek asalet sahiplerinin pozisyonlarını işaret ettiği İngiliz hattındaki bu yerlere doğru bilinçli bir şekilde ilerliyordu. Yine de, Fransızlar öyle düzensiz hareket ediyorlardı ki, ilk savaş birliği hâlâ oluşmamıştı. İngiliz askerler karşısında

sekize bir durumdaydılar. Mızraklarıyla çivileyen, kılıçlarıyla şiddetlenen zırhlı bir birlikti bu. Bir boğa üzerine atılan iğnelere nasıl aldırış etmiyorsa, onlar da okları umursamadan koşuşturan çelik bir öğütücü dalga gibiydiler. Fransız askerlerin bazıları yere serilmişti, ve ne zaman birine sivri uçlu bir ok saplansa arkasındakinin üzerine düşüyordu. Kimi askerler ön sıraya ulaşmak için var gücüyle koşuyor, kahraman olmak için çırpınıyordu. Diğerleri ise ilk hücum eden olma konusunda isteksizdiler, ama öyle görünüyor ki alacakları fidye ve ganimeti düşündükçe coşkuları da artıyordu.

■

'Tanrı seni korusun, John,' dedi Sir William Porter gergin bir ifadeyle. Arkadaşına yetişmek için adımlarım hızlandırmıştı.

'Sanırım Tanrı kazanmamızı istiyor,' dedi Sir John yüksek sesle.

'Keşke bize bin asker daha gönderseydi,' dedi Sir William.

'Kralımızın söylediklerini sen de duydun,' diye karşılık verdi Sir John, 'bizim safımızda daha fazla kişiye ihtiyaç yok. Neden zaferi paylaşalım? Eğer sayımız yarıya inseydi, şu kahrolası erkek bozuntularını şişlemek daha kolay olurdu!'

'Tanrı yardımcımız olsun,' dedi Sir William sakinleşerek.

'Ne dersem onu yap, William,' dedi Sir John sessizce. 'Yaklaşmalarına izin ver, geri çekil ve sonra saldır. İlk gelen adamı durdurabilirsen, daha sonrakinin de önünü kesmiş olursun. Anladın mı?'

Sir William başını öne eğdi. Aradaki mesafe giderek daralıyor, her iki taraf da giydikleri etekliklerden birbirlerini tanıyacak kadar yakınlaşmışlardı. Yalnız, cübbeli Fransızlar çamura öyle kötü bulanmışlardı ki kim olduklarını seçmek gerçekten zordu ve neredeyse hepsinin cüppesine bir ya da iki ok saplanmıştı.

'Sonra diğerini öldüreceksin,' diye devam etti Sir John. 'Sakın kılıç kullanma. Bu savaşta kılıç kullanmanın yararı olmaz. Aşağılık pislikleri baltayla doğramak lazım. Onları serseme çevirip, bacaklarını ayırmalı ve sonra kafalarını parçalamak. İkinci adamı yere serdikten sonra, William, üçüncü

adamın sana ulaşması için iki cesedi çiğnemesi gerekecek.'

'Mızrak kullanmayı tercih ederim,' dedi William çekinerek. 'O zaman siperlerini hedef al,' dedi Sir John. 'Orası zırhlarının en zayıf noktası. Kuvvetlice savur da pislikler acı içinde kıvransın, William.' Fransızlarla aralarındaki mesafe elli adımdan azdı. Ok saldırısı neredeyse durmuştu, ne var ki birkaç sivri uçlu ok ilerlemekte olan düşmanın hücumunu engellemeye yetmiyordu. Savaş birliklerinin arasına gönderilen okçular silahlı adamların arasında bir ileri bir geri koşuşturuyordu, böylelikle tam teçhi-zatlı askerlerden oluşan İngiliz hattı amansızca ilerleyebiliyordu. Yine de bu okçuların yeterli sayıda okları yoktu ve arkalara gönderilmeden önce hızla hedeflerini vurmaya çalışıyorlardı. Bu kez daha fazla Fransız asker yere serildi. Karnına derin bir şekilde ok saplanmış olan biri diz çöktü ve ağzında biriken kanı kustu; arkasındaki adamlar yerdeki kanın üzerine basarak yürümeye devam ettiler.

'Üç sıra askerimiz var,' dedi Sir John. 'Onların ise en az yirmi sıra askeri. Arkadaki adamlar öndeki adamları itecekler ve böyle-ce kılıçlarımızın tadım alacaklar.' Yüzünde ince bir gülümseme belirdi. 'Ve şu an kafalarımız ayık, William. Şarabımız bitti, bu yüzden ayık dövüşüyoruz. Onların ordusunu kılıçtan geçirdikten sonra kanlarım şarap niyetine içeceğim. Tanrı bizim tarafımızda, William.'

'Söylediğin şeye inanıyor musun?'

'İnanmak mı?' diyerek kahkaha attı Sir John. 'Bundan eminim! Hazırlan artık sen de!'

Düşman ordusu savaş çığlıkları attıkça gürültü artıyordu. Sir John'un sol tarafında büyük bir güruh kralın bayrağının olduğu yöne doğru ilerlemekteydi. Sancaklarını seçebiliyordu, adi bir kırmızı rengi vardı ve direği yüksekti. Ön taraftaki düşman askerleri hızla ilerlediği için bayrağın üzerindeki sembolü anlamaya çalışmaktan vazgeçti. Askerler koşarken bağırıyorlar, zafere doğru ilerlediklerini düşünüyorlardı.

Mızraklarını hücum için hazır bekletiyorlardı. *'Aziz Deniş! Montjoie! Montjoie!'* diye çığlık atıyorlar ve avlarına yaklaşmış avcı gibi haykırıyorlardı.

‘Şimdi!’ diye bağırdı Sir John. ‘Şimdi!’

Sir Martin Melisande’yi göğsünden sertçe itti ve akarsu yatağındaki çalılıkların arasına yatırdı. ‘Dur orada,’ dedi. ‘Uslu bir kız

ol ve hiçbir yere kıpırdama! Hayır!’ Ayağa kalkmaya çalışırken onu tekrar eliyle geri itti. Tehdit dolu bu hareketle Melisande’nin hareketsizce yerine yattığını gören Sir Martin’in yüzünde bir gülümseme belirdi, dişleri sapsarıydı. ‘Bir yerde bıçağım olmalı,’ dedi ona, ‘olduğuna eminim.’ Belindeki torbayı didiklemeye başladı. ‘Hem de iyi bir bıçak. Ah! İşte buldum!’ Kısa saplı bıçağı ona gösterirken hafifçe sırıttı. ‘Eğer bir kadın karşısındaki erkeğin iştahını kabartıyorsa, der kutsal kitap, bıçağı boğazına dayarsın. Ve benim, benim iştahım çok kabardı... ama senin güzel boğazını kesmek istemiyorum, tatlım. Ancak kanın kaynıyorsa, hiç acımam. Şimdi uslu dur ve yattığın yerden kalkma. Yakında bundan kurtulacaksın.’ Gürültülü bir kahkaha attı ve kızın önünde di? çöktü. Ama seni çıplak görmeyi çok isterim. Çıplaklık, kutsanmışlıktır. Çıplaklık gerçeği gözler önüne serer. Efendimiz ve kurtarıcımız böyle düşünüyor. Sözleri uydurmuş olabilir ama zihninde kutsal gerçekler yankılanıyordu. Sol eliyle göğüslerini avuçlayınca kız iniltili sesler çıkarmaya başladı. Melisande adamın gülümsediğini ve gözlerinin içinin çılgınca parladığını gördü. Güçlükle kıpırdayabiliyordu, daha fazla hareket ederse bıçak boğazını kesebilirdi. El yordamıyla torbasının ipini buldu ve kendine doğru çekti.

‘Bizi İsa’nın aşkından alıkoyacak ne olabilir ki?’ diye sordu ona Sir Martin boğuk sesiyle. ‘Söylesene ha?’ Hâlâ gülümsüyordu, sol eliyle kızın üzerindeki elbisenin iplerini çözmeye koyuldu. ‘Kutsal kitaplar bize bunu soruyor, tatlım; İsa’nın aşkından bizi ne alıkoyabilir? Seni ve beni kim ayırabilir ha? Sıkıntı yok, diyor Efendimiz, dert yok, zulüm yok, açlık yok. Sen beni dinliyor musun?’

Melisande başım salladı. Torba birkaç milim ötesindeydi ve kapakçığına dokunduğunu hissedebiliyordu.

‘Tanrı’nın sözleri, küçüğüm,’ dedi Sir Martin, bu kez gerçekten kutsal kitaptan alıntı yaparak, ‘kutsanmış Aziz Paul tarafından rahatımız için yazıldı. Ne bir tehlike ne de kılıç zoru bizi İsa’nın aşkından alıkoyamaz, ne de, havarisinin diliyle, çıplaklığın kendisi!’ Konuşmasına devam ederken, bir yandan da

elbisesinde bir bıçak izi açmıştı, küçük bir hareketle kumaşı sıyırdığında kızın göğüsleri ortaya çıktı.

'Ah Tanrım,' dedi Sir Martin itaatkarca. 'Ah Tanrım, Tanrım.' Çıplaklık seni İsa'nın aşkından alıkoymayacaktır, oğlum, diyor kutsal kitap. Gelişimden memnun olmalısın. Bu seni canlı kılacaktır.' Üzerine abanmayı bırakıp, kızın hemen yanma diz çöktü ve keten elbiseyi ayak bileğine kadar sıyırdı. Sonra hayranlık içinde bu çıplak bedeni izledi. Melisande kıpırtısızca yatıyordu, sağ eli torbanın içindeydi ama kıpırdamıyordu.

'Hepimiz çıplaktık, tatlım. Ve sonra kadın dünyaya günah tohumları saçtı,' dedi St Martin, 'o yüzden de kadın işlediği günah yüzünden cezalandırılmalı. Sen ne düşünüyorsun?' Çılgın rüzgarda yüksek platodan bağrış sesleri duyuluyordu, rahip bir an dönüp uzaktaki dağ sırtına baktı. Melisande elini torbasına iyice daldırdı ve tüylü kısa oklardan birini çekti. Sir Martin dönüp ona baktığında hareketsiz yatmaya devam etti. 'Oyunları burada bitiyor,' dedi. 'Dövüşmek istiyorlar, gerçekten istiyorlar. Ama Fransızlar bu savaşı kazanacak! Binlerce aşağılık herif var! Senin Nick'in de işini bitirecekler, tatlım! Bir Fransız askerinin kılıcıyla ölecek. Üzgünüm ama Nick seni günahın için cezalandırdığımı asla bilmeyecek. Kadın dünyaya günah tohumları saçtı ve bu cezasız kalmamalı. Keşke Nick ölmeden önce seni cezalandırdığımı öğrense. Ama öğrenemeyecek. Yüce Efendimiz kimin kazanacağına karar verir. Belki benim Thomas da ölecek. Bu çok acı çünkü Thomas'ı severim. Ama başka çocuklarım da var. Belki sen de bana bir oğlan verirsin?' Gülümsedi ve giysisini yukarı çekti. 'Ben ölmeyeceğim. Fransızlar bir rahibi öldürmek istemezler çünkü cehenneme gitmek işlerine gelmez. Ve bana nazik olduğun sürece, küçüğüm, sen de ölmezsin. Hayatta kalır ve bana bir evlat verirsin. Belki onun adını da Thomas koyarız. Şimdi şu güzel bacaklarını aç bakalım.'

Melisande hareket etmedi ama rahip onun geri itti, sonra sertçe dizini kasıklarının arasına soktu. 'Henry adamlarını cehennemin dibine gönderdi, değil mi?' dedi. 'Ve şimdi hepsi ölecek. Sadece sen ve ben kalacağız, küçüğüm. Bana karşı nazik olsan iyi olur. Siyah cübbesini beline kadar sıvadı ve ona gülümsedi. 'Hoşuna gitti, değil mi? Şimdi, küçüğüm ona merhaba de.'

Dizlerini zorla bacaklarının arasına yerleştirmeye çalışıyordu.

'Uzun zamandır bu anı bekliyorum,' dedi dizlerinin üzerinde doğrularak. 'Hem

de çok uzun zamandır.' Gerilip, tüm ağırlığını sol koluna vererek uzandı, diğer eliyle bıçağı kızın boğazına dayamıştı. Boynuna asılı, deri bir ipin ucundaki haça bağlı olan bir kese daha vardı; hem haçın hem de kesenin serbest kaldığını gören rahip sinirlendi. 'Bunlara ihtiyacımız yok, değil mi?' diye sordu. 'Bırak şunları, tatlım.' Haçı ve torbayı bıçağın ucuyla iterek kızın boynundan uzaklaştırdı. Torbanın akarsu yatağına düşerken çıkardığı ses, yüzünde hafif bir gülümsemeye neden oldu. 'Bu bir Fransız altını, küçüğüm, Harfleur'da buldum. Bana nazik davranırsan bir ya da iki tane veririm. Bana nazik olacaksın, değil mi? Küçük bir kız kadar sessiz ve nazik ol bana!'

Melisande parmaklarıyla torbayı iyice karıştırıp aradığı şeyi buldu.

'Nazik olacağım,' dedi ürkek sesiyle.

'Olacaksın,' dedi Sir Martin öfkeyle, sonra bıçağı kızın boğazına yaklaştırdı. 'Olmak zorundasın.'

Sir John geri çekildi. İki adım yeterli olmuştu. Önce emri çok kısa sürede verdiğini düşündü, ama sonra ayakları çamura saplandığı için geç bile olduğuna kanaat getirdi. Ama adaleleri incinmişti ve iki adım tökezledi. Karşı taraftaki Fransızların bağ-rışlarım duyuyor, İngilizlerin kaçmaya çalıştığını düşünüyordu. Sonra mızrakları havada süzülerek hedefi buldu ve anlık saldırının neticesinde dengelerini yitirmelerine neden oldu. O anda Sir John'un hamlesi geldi. 'Şimdi!' diye haykırıyordu. 'İleri!' Mızrağını doğrultup, demir uçlu okunu en yakınındaki düşmanın göğsüne sapladı. Tıpkı Fransızlar gibi İngiliz mızraklarının sayısı da azalmıştı ama Fransızların okları kısa saplıydı ve İngilizlerin silahlarına yetişmesi mümkün değildi. Sir John mızrağının metale çarpıp geri döndüğünü görünce eğilip baktı ve düşmanın okun üzerine düştüğünü fark etti. Gidip mızrağı yerinden çekti, adam yere yıkılınca da yoluna devam etti.

İlk oklarını havada harcayan Fransızlar sendeliyorlardı. Yorgun düşmüşlerdi ve İngiliz mızrakları üzerlerine yağarken kaygan zeminde ilerlemekte güçlük çekiyorlardı. Sir John'un sağında ve solunda yere diz çökmüş adamlar vardı. Mızrağı ikinci saftaki adamın siperli yüzüne fırlatıp onu gerilere itti. Sonra da sağ eliyle mızrağı indirerek onu yerinden çıkardı. 'Balta!'

Yardımcısı ona silahı verdi.

Ve ölüm bir nefes kadar yakındı.

Bir mızrak Sir John'un başına isabet etti. Siperi yoktu ve Fran-sızlar Sir John'un gözlerini şişlemek istemişler, ancak ok miğfere çarparak yere düşmüş ve Sir John'un tökezlemesine neden olmuştu. Bu kısa arada savurduğu balta bir adamın miğferini ıskalayarak arkasındaki adamı yere devirmişti. Saftaki tüm adamların böylece tökezlediğini gören Sir John başlarında kurşun kadar ağır miğferleri olduğu sürece hiç birinin kolay kolay ayağa kalkamayacağından emin olmuştu. Ancak Sir John'un mızrağının üzerine düşen adam yerinde doğrulmaya çalışıyordu, bunu gören Sir John baltasını hızla savurarak adamın sırtını hedef aldı ve yardımcısına bağırarak işini derhal bitirmesini emretti. 'Siperini aç!' diye bağırdı, 'öldür onu!'

Düşmanların çoğu zaten yüklüydü. Ön safta yer alan Fransız-lar cansız bedenlerindeki mızraklarla kanlar içinde yere serilmiş vaziyetteydi. Arka saflardakiler ise onların üzerlerinden geçerken tökezliyor; baltalanmış bedenler ve topuzla parçalanmış kelleleri aşmak zorunda kalıyordu. Fransızlar önlerindeki engelleri geçip kendi zamanlarını doğru kullanabilseler sorun olmayacaktı ama arkalarından gelenlerin baskısıyla talihsiz bir şekilde tökezliyorlardı. 'Öldürün onları!' diye bağırdı Sir John. 'Ölürün onları! Öldürün onları! Öldürün onları!' Bir savaş lideri olmak onu gururlandırıyor, silahlı ve zırhlı, tehlikeli ve yenilmez olduğu için göğsü kabarıyordu. Baltasının sivri ucunu kullanarak zırhlı düşmanlarını alt etme savaşı veriyordu. Bir zırhı delmek için illa ki baltaya ihtiyaç yoktu, bunu silahlar da yapabilirdi; ama ağırlık tek başına bir adamı sersemletebilirdi ve bir ok genellikle bir adamı yere sermek ya da sakat bırakmak için yeterli olurdu.

Fransızların ağır hareket ettiğini gören Sir John ilahi bir güç elde ettiğini düşünüyordu. Gülümsüyor ve karşısındaki üç dört düşman askerinden ilk önce hangisinin saldıracağını merak ederken İkincisiyle üçüncüsünün arkada kaldıkları için yere serileceğinden emin oluyordu. Geri safta yer alan Fransızlar mızrak, kılıç ya da balta gibi kısa silahlar taşıyorlar ama yerdeki cesetlere basmaktan onları kullanamıyorlardı. Sir John'un ve adamlarının okları yüzünden sürekli yere düşüyorlardı ve çoğu yere serildiği için Sir John kendi kendine ölülerin üzerinden atlamak zorunda kalıyordu. Artık İngilizler savaşı Fransızların önüne taşıyordu. Dokuz yüz askere karşı sekiz bin asker vardı ve bu dokuz yüz adam engeli arkalarında bırakarak adım atarken çok

dikkatli olmak zorundaydı.

Çamura bulanmış ve zırhı aşınmış olan bir Fransız asker, kılıcını savurduğunda, Sir John sol bacağını koruyarak silahın uyluk bölgesine gelmesini önledi. Sir John'un yanındaki adam uzun saplı baltasıyla parlak miğfere darbeyi indirdiğinde Fransız asker ağaç gibi yere devrildi. Bu sırada Sir John buğday yığını kılığı içindeki bir adamın yüzüne bayrak direğinin çivisini sapladı. Çivi siperin içine saplanarak dişini ve damağım parçaladığından, adamın cansız bedeni öne eğilirken kafası geriye düştü. Sir John yardımcısının yere düşen adamın miğferine çekiç savurmasını, geri hareketle tüylerle kaplanmış kasketi parçalamasını izledi. 'Hadi, aşağılık herifler! Hepinizin ciğerini deşmek istiyorum!' diye bağırdı Sir John. Bir yandan da kahkahalar atıyordu. O sırada bazı Fransız askerlerin Sir John Cornewaille'yi ölü ya da diri ele geçirme arzusunda olduğu hissine kapıldı. Ayağa kalkıyor ve düşüyorlardı, kapalı siperlerinden önlerindeki ıslak zemini ve engelleri görmeleri imkansızdı. Bunu başarsalar bile sert ok darbeleri daha fazla ilerlemelerine mani oluyordu.

'Sıkı durun, sıkı durun,' diye bağırdı Sir Johnson, solunda hiç kimse olmadığından emin olarak. Sağında ise Sir William vardı. Düşmana hattı geçmesi için hiç boş alan bırakmayarak omuz omuza çarpışıyorlardı ve Sir John'un silahlı adamları sanki ondan eğitim almış gibi savaşıyorlardı. İngilizlerden ikinci hatta yer alanlar ilk yere düşen Fransız askerlerin üzerinden geçiyorlar ve düşman siperlerini kaldırıp ayağa kalkmasınlar diye bıçaklarlarıyla yaralı yüzlerini deşiyorlardı. Fransızlar kanları gördükçe bağrışıyor, kaçmaya çalıştıkça çamura saplanıyor ve daha fazla çekiç ve balta darbesine maruz kalıyorlardı. Kendilerini okların yaylım ateşinden koruduklarım sanan bazı Fransızlar siperlerini kaldırmışlardı. Sir John uzun saplı baltasının ucunu bir adamın yüzüne savurarak gözlerini yuvalarından uçurdu ve kanlar içinde vıcık vıcık oluşunu izledi. Adam acılar içinde kıvranıyor, sağa sola savrularak diğerlerinin de önünü kesiyordu. Sir William Porter mızrağını adamların yüzüne fırlattı. Bir düşmanın dengesini alt üst etmek için genellikle bir darbe yeterli olurdu ve Sir William'in yanındaki diğer adam işi bir balta darbesiyle halledecekti. Normalde sessiz ve gayretli bir adam olan Sir William düşmanlarını alt ettikçe kükrüyor ve homurdanıyordu. 'Tanrı'nın kanı, William,' diye bağırdı Sir John, 'ama keyfi burada!'

Gürültü hiç dinmeyecek gibiydi. Çelik üstüne çelik, bağrış-lar, savaş çığlıkları. Tatsız mücadeleye son vermek için yeterince Fransız asker canını vermişti ve adamlar İngilizlerin kılıçlarına direnip tökezlemeden yığılmış cesetleri aşmakta zorlanıyordu. Oluklar artık kanla dolmuştu. Sir John yaralı bir Fransız askerin miğferine bastı ama bunun farkında değildi; yine de sağ ayağının altında bir şeylerin çatırdadığını anlamıştı. Ağırlığıyla adamın siperini çamurdan tarafa çevirdi ve deliklerin kapanmasını sağlayarak hafifçe ittirdi. Adam çamura gömülmüş, güçlükle nefes alıyordu. Sir John Fransızlara alaycı bir bakış atarak onun yanma gelmelerini istedi. Sonra onlara doğru yürüdü, kana susamıştı.

'Öldürün onları!' diye bağırdı. 'Öldürün onları!' İçini dolduran sonsuz enerjiyi Fransız hattının üzerine saldırarak arkasından gelen, Avrupa'daki en korkunç turnuva savaşçılarının hızıyla önüne geleni kesip biçen adamlarına yol açmak istiyordu. Adamları, kasıklarına batırdığı çiviyle sakatlamış ve miğferlerine indirdiği baltayla acılarını ikiye katlayarak yerdeki düşmanı öldürme zevkini arkadan gelen adamlara bırakmıştı. Sir John zırhına yumruk salladı ama ellerinde takat kalmamıştı ve bir Fransız baltasını sertçe üzerine doğru savurduğunda kendine gelebildi. Ucuz kurtulmuştu çünkü baltanın ucu kırılmış, Sir John bu sırada bir çığlık atarak kendi baltasını adamın bacaklarına isabet ettirmiş, dizlerini kan içinde bırakmıştı. Adam yere düştü ve silahının kırık ucuyla aniden ileri fırladı; Sir John çekicinin ucunu adamın miğferinde öyle kuvvetlice ezdi ki çelik yere düştü ve siperinden kanlar fışkırdı. Sir John ve askerleri Fransızların kalabalık saflarında derin bir delik açmışlar, düşmanı sekteye uğratmak için cesetleri bir bir önlerine seriyorlardı.

Sir John, sol tarafında, York Dükü'nün de can çekiştiğini fark etmemişti.

Fransızlar îngilizlerin öncü kolunu vurdular. Yüz kadar adam, bayrağın Kral Henry'nin adamlarına ulaşmasından önce bu savaşta can vermiş oldu ve Ghillebert, Seigneur de Lanferel-le öndeki adamların arasında yer alıyordu. Hücum eve sıçradığı için solundaki îngilizlerin geri çekildiğinden çok emin değildi. Ama York Dükü ve adamları oldukları yerde mızraklarını sürgülüyorlardı ve Lanferelle eğilip, göğüslüğünden bir ok çıkararak sipersiz bir surata fırlattı. 'Lanferelle!' diye bağırdı. 'Lanferelle!' İngiliz askere kiminle savaştığını hatırlatmak istiyordu. Bir mızrağı kendisininkiyle uzaklaştırdı ve topuzu fırlatarak doğramaya başladı. Turnuva alanı bir kılıç ustasının keskin

hareket kabiliyetini göstereceği yer değildi, burası insanların birbirini doğrayıp öldürdüğü, kesip biçtiği, düşmana korku saldığı yerdi. Lanferelle çivili topuzu dükün üniformasını giyen adamın üzerine salladı ve kafasının kanlar içinde kaldığını görüp diğer adama ağır bir darbe savurarak onu hızla geri itti. Artık dükü hemen sağında net bir şekilde görebiliyordu ama önce solundaki adamı öldürmeliy-di. Ağır topuzunu kuvvetlice salladı ve onu kolundan yakaladı. 'Geri çekil!' diye bağırdı siperini düşüren düke. Dükün yanıtı gecikmedi. O da kılıcına davranıp Lanferelle'nin zırhına darbe indirdi. Lanferelle elindeki topuzu dükün omuzlarına savurdu ve öyle hızlı geri çekti ki uzun boylu adam tökezleyerek yere düştü ve bir daha ayağa kalkamadı. 'O benim!' diye bağırdı Lanferelle. 'Pisliğin işini ben bitireceğim!' Lanferelle rakibini ezen bir savaşçının duyduğu iftiharla mest olmuştu.

Dükün başına dikildi, bir ayağını kaburgalarının üzerine koydu ve kaçmaya çalışan kim olursa olsun, öldürdü. Kendi askerleri uzun saplı baltalarıyla yan taarruza geçmişti ve İngilizler onları öldürmeden alçaltıcı sözler söylüyorlardı. 'Sancağı istiyorum!' diye bağırdı Lanferelle. Dükün dev sancağının malikane koridorunu nasıl süsleyeceğini düşünüyordu. Müzisyenlere tahsis edilen salonun hemen altında is karası sütunlardan sarkıtılabi-lirdi. Lanferelle'nin himayesinde bir esir, her gün sancağı görmeye gitmek zorunda bırakılabilirdi. 'Gel de seni geberteyim!' diye haykırdı Lanferelle bayrağı taşıyan adama. Ama İngiliz askerler adamı olası tehlikeden uzaklaştırmak için geri ittiler ve Lanferelle'nin önüne atıldılar. Lanferelle onları kuvvetlice iterek savuşturdu ve rakiplerinin dengesini bozmak için mızrağını var gücüyle savurdu. Bu arada arkasını kollamaları için ikinci saftaki adamlara bağırıyor, Fransızlar tarafından çevrelenmemek için yardım çağrıları yapıyordu. Onlar da Lanferelle'ye yer açarak onun karşısında durmaya cesaret eden kim olursa, onu mızrakla kamçılamak için kendi safları ile tehdit etmeye başladılar. Dört adam İngiliz safını durdurmak için kendi uzun saplı baltalarını kullanıyorlardı. İngilizlerin oluşturduğu saf öyle zayıftı ki Lan-ferelle kendi başına savaşıp Fransızları İngilizlerin içine çekmeyi umuyordu. Bir düke bunu yapabildiyse, kralı da alıkoyabilirdi. 'İleri!' diye bağırdı. 'İleri!' Ama kendisi ileri adım attığında, York Dükü'nün yanı başına düşmüş olan cesetlerin üzerine basarak tökezledi. Lanferelle cesetleri ayağının ucuyla itti ama bir İngiliz'in attığı mızrak göğsüne çarptı ve onu geriletti. 'Aşağılık herif!' diye bağırdı Lanferelle, mızrağın kanlı ucunu öfkeli adamın suratına fırlatarak. Ve sonra soluna bakıp İngilizlerin Fransız saflarına doğru

ilerlediğini ve kendi arkasındaki çatışmayı kışkırttığını görerek uyarı işareti yaptı. Düşman hattını kırmak için hâlâ zamanı olduğunu biliyordu ve tekrar ileri gitmeye çalıştı. Yine cesetlere takılıp tökezlediğinde ise aniden ellerinde balta, mızrak ve topuzlarıyla savaşan İngilizlerin saldırısına uğradı. Geri çekilmekten başka seçeneği yoktu. Hattı açma şansı o an için yok olmuştu.

Geri çekildi ve York Dükü'nün çamura bulanmış suratını gördü. Ayaklar altında ezilmiş olan dük kanlar içinde boğulmuş gibiydi ve şimdi İngilizler onun cesedini çiğneyerek Lanferelle ve onun sancağı için ilerliyorlardı. Lanferelle onları hızlı ve sert darbelerle pusuya düşürmeye çalışıyordu. Lanferelle dükün öldüğünün farkında değildi, sadece geçici bir an onu kaybettiğini düşünüyordu ama sonra solunda bir başka bayrak gördü, Fransız saflarında bir bayrak. Başında tacı olan, kükreyen bir aslan arması ile bezeli bir bayraktı bu. Sir John Cornewaille'nin fidyesinin onu yeterince zengin yapacağını düşündü. 'Benimle gel!' diye bağırdı ve itiş kakışla Sir John'a doğru yol aldı.

Lanferelle'nin sağında, kralın dört sancağı için çetin bir savaş devam ediyordu. Fransızların arasında şanslı olanlar İngiltere kralını ele geçirme şerefine nail olmak istiyordu ama diğer

Fransız askerlerinin ölümüne neden olan korkuyla yüzleşmek istemiyorlardı. Ön saflardaki askerler çamurun da etkisiyle yenilgiyi çabuk kabul ederek, adeta ok yağmuruna tutulmuş, kralın muhafızı onları baltayla, topuzla ve balyozla yaralamıştı. Artık hücum askerleri cesetlere çarpıp devam etme gücünü bulsalar da balta saldırılarına karşı koyamıyorlar, yine de ilerlemeye çalışıyorlardı. Bir Fransız mızrağı kralın küçük kardeşi olan Gloucester Dükü Humphrey'nin kasıklarına gelmiş ve onu yere sermişti. Fransızlar onu yerden kaldırmak isteseler de Henry yaralı kardeşinin yanına giderek kılıcını iki eliyle kavrayıp düşmanın üzerine saldırmıştı. Kılıçla dövüşüyordu çünkü kılıcı kraliyet silahı olarak görüyordu. Uzun saplı balta ve topuz kuşanmış adamlara karşı bu silahın ona bir dezavantaj sağlayamayacağından emindi, ama öyle olsa bile Tanrı'nın onun yanında olduğunu biliyordu. Tanrı'yı yüreğinde hissediyor, ona güç verdiğini düşünüyordu. Bir Fransız uzun saplı baltasıyla onun miğferine ani bir darbe indirse de Tanrı'nın koruyucu elinin üzerinde olduğunu biliyordu. Tacından bir taş koptu ve miğferinde çıkıntı oluştu ama çelik yüzeyi parçalanmamıştı ve deri dolgusu okun gücünü biraz da olsa azaltmıştı. Henry

kılıcını adamın koluna savururken bilinci yerindeydi ve savaş çığlığı atıyordu: Aziz George!'

İngiltere'nin Henry'si Tanrı'nın coşkusuyla doluydu. Hayatında hiç bu kadar kendini Tanrı'ya yakın hissetmemişti, hatta ölmeye gelen adamlara acıyordu çünkü Tanrı tarafından öldürülüyorlardı. Henry'nin muhafızı onu korurken, diğer taraftan onlar bir önceki gece İngiltere kralını ölü ya da diri ele geçirmek için yemin eden on sekiz Fransız'ı öldürmüşlerdi. Bu on sekiz asker aynı yemini ederek yola çıkmışlardı ve şimdi hepsi birlikte can vermişlerdi. Cesetleri kıpırtısız bir şekilde yerde yatıyor ve hâlâ kralı öldürme içgüdüsüyle dolu askerlerin ilerlemesine engel oluyorlardı. Bir Fransız mücadelesini sürdürürken ayağı takılmış, topuzu kralın yüzüne sallamak için güç bela fırsat bulabilmişti. Kral da kılıcının ucunu siperin deliklerine isabet ettirmeye çalışarak Fransız'a saldırdı ve mızrak kralın hemen yanındaki adama çarparak onu tökezletti ve diğer İngiliz asker baltasının ucunu Fransız'ın boğazına sapladığında demir kaplı tutacağı kanlar içinde kaldı. Adam dizinin üstüne düştü ve kral kılıcı siperin deliklerine batırdı ve diliyle dudaklarını parçaladı. Kılıcını geri çektiğinde siperin deliklerden kanlar akıyordu. Aziz George!' diye bağırdı ve ilahi gücün damarlarında dolaştığını hissetti. Elinde mızrağı olan Fransız askerin siperi açıktı ve Henry adamın gözlerindeki korkuyu sezebiliyordu. Sonra mızrağı elinden kayıp giderken merhamet çağrısıyla yankılanan uzun bir sessizlik oldu. Ama Tanrı Henry'nin düşmanlarına merhamet edilmesini istemiyordu. Bu yüzden de Kral kılıcını doğrultarak adamın kafasını ikiye ayırdı ve gözlerini parçaladı. Kralın muhafızlarından biri balyozla kör olmuş adamın miğferini kontrol etti ve böylelikle İngiliz hattını koruyan ölü Fransızların arasına bir yenisi daha katıldı.

Ve İngiliz hattının önü kesilmiş oldu. Hücum eden askerlerin üstünlüğü nedeniyle kimi yerlerde geri çekilmek zorunda kalıyorlardı ama hat kırılmamıştı ve artık ölü ve yaralı Fransızların siperleriyle korunuyordu. Diğer yerlerde ise İngilizler Fransız düzenini karşı atakla bozduğu için hat ileri çekilmişti. Ve artık tempolu yürüyüşten aciz olan Fransızlar kanatlara doğru yayılmışlardı

Okçuların ellerinde artık tek bir ok kalmamıştı.

'Savaşırsınız ya da ölürsünüz.' Ses uzaktan geliyordu ve alaycı bir tonu vardı, sanki konuşan kişi Nicholas Hook'un kaderinin ne olacağını önemsemiyormuş

gibiydi.

‘Tanrı belasını versin, Nick. Üzerimize doğru geliyorlar,’ dedi

Tom Scarlet sinirli bir şekilde. Okçular işkence direklerinin arkasına kadar çekilmiş, Fransız askerlerinin İngiliz hattına girişini izliyorlardı. Tehlikeli bir şekilde ince hat düşmanı durdurduğunda okçuların arasında gürültülü kahkahalar yükselmişti ama şimdi düşman direklerin bulunduğu yöne doğru ilerliyordu.

‘Savaşırız ya da ölürüz,’ dedi Hook. Yayını çıkardı. Ancak hiç ok kalmamıştı ve tek başına yayın hiçbir işlevi olmazdı.

‘O zaman savaşın,’ dedi ses tekrar. Hook kendisiyle konuşanın dağlı Aziz Crispin olduğunu biliyordu.

‘İşte oradasın!’ dedi kendinden emin bir şekilde sesini yükselterek. Ama aynı zamanda merak da ediyordu.

‘Buradayım, Nick!’ dedi Scarlet. ‘İstemezdim ama buradayım,’

‘Elbette buradayız!’ dedi Aziz Crispin sertçe. ‘İntikam almak için buraya geldik! O zaman savaş onlarla, seni aşağılık pislik. Daha ne bekliyorsun?’

Hook durup Fransız’ı izlemeye koyuldu. Düşman kanadını çevirmeye çalışmadıklarından emindi, dahası kaçıyor gibi görünüyorlardı. Ama çok geçmeden bazı Fransızların önemsiz okçulara saldırmak ve akabinde kralın bölgesine ulaşmak niyetinde olduklarına kanaat getirdi.

‘Daha ne bekliyorsun?’ diye tekrar etti aziz kızgın bir şekilde. ‘Tanrı’nın isteğini yerine getir, İsa aşkına! Şu lanet olası herifleri gebert!’

Hook içinde bir ürperti hissetti. Fransızlardan biri işkence direklerine daha da yakınlaşmıştı. Omzundan kanlar akıyordu.

‘Ne yapıyoruz, Nick?’ diye sordu Scarlet.

Hook omzundaki uzun saplı baltayı eline aldı. ‘Öldür onları!’ diye haykırdı. ‘Şu lanet olası pislikleri öldür!’ Aziz Crispin, ne duruyorsun? Öldür! ’

Çığlığını okçular da duymuş, derhal savunmaya geçerek işkence direkleriyle Fransız kanatları arasına akın etmişlerdi. Yaylı askerlerin elinde uzun saplı baltalar, kılıçlar ve sopalar vardı. Çoğu yalınayaktı, hiçbirinin bacağında koruyucu yoktu ve çok azı zırh giymişti. Ama çamura gelince Fransızlardan daha hızlı hareket ediyorlardı. 'Öldür onları!' diye bağırdı Evelgold. Hâlâ çok sayıda hücum askeri çığlığa devam ediyordu. Gri havada vahşet kokusu daha da yükseliyor ve okçuların parmaklarını koparma sözü vermiş adamalara karşı acımasız bir öldürme arzusu giderek artıyordu. Yıllarca ok atarak kaslarını güçlendirmiş olan Galliler ve İngilizler Fransız soylularını katletmek için yola devam ediyorlardı.

Hook yaralı adamı görmezden gelip parlak kırmızı cübbeli dev adamın üzerine saldırdı. İlk oku rüzgarda öyle savrulmuştu ki eğer bunu görmüş olsaydı Sir John'un suratında bir aşağılama belirtisi oluşacaktı. Fransız asker kendini korumak için yere eğildi ve kısa mızrağıyla aniden ileri fırladı. Ancak Hook atağa geçmişti ve Fransız geri dönerek onu izledi. Böylelikle Daleli Will topuzla adamın miğferinin arkasına darbeyi indirdi ve düşman yere çakıldı. Geoffrey Horrocks onun önünde diz çöktü, siperini kaldırdı ve uzun, ince bıçağını adamın gözüne sapladı. Hook beyaz ve siyah çizgili cübbeli adamı arkadan baltalayarak onu yere serdi ve sonra çekicinin ucunu kılıç tutan ellerine sapladı. Diğer bir okçu adamın miğferine kurşun ağırlığındaki topuzunu savurmak için oradaydı. Bacaklarına kadar çamura saplanmış olan Fransızlar oklara karşı koyamayacak kadar hareketsizdi, kendi hamleleri ve darbeleri çevik okçular yana eğildikçe havada ziyan oluyordu. Oklardan kurtulmayı başaran düşman askerleri artık sipersiz olarak savaşıyordu ve Hook çekiç darbesiyle geldiği sırada onları yere sererek baltanın ucunu gözlerine saplamanın daha kolay olacağını düşünmeye başlamıştı. Asıl hasarı veren uzun saplı baltalar, çekiçler ve topuzlardı. Kurşun ağırlığındaki çekiç uçları okçuların koluna çarparak savruluyordu ve çekiçler miğferleri parçalayarak zırhla korunan kemikleri dağıtıyordu. Ellerinde çekiç olmayan okçular düşmanların baltaları ve mızraklarına maruz kalıyordu. Daha fazla okçu dövüşe katılmak istedikçe, hızla kolay artıkların kokusunu alıyorlardı.

Bu bir dövüştü elbette. Bar dalaşı gibiydi. Bir futbol maçında sanki iki farklı takımın oyuncuları çarpışıyordu ama bu oyunda kurşun, demir ve çelik konuşuyordu. İki ya da üç okçu bir adama saldırıyor, ona çelme takıp ya da çekiç darbesi indirip daha sonra düşmanın yüzüne kesikler atarak işini

bitiriyordu. Gözünü çıkarmak en kestirme yoldu ve Fransızlar kılıç darbesini hissettiklerinde merhamet dilemek için haykırıyordu. Sonra bıçağın ucuyla gözbebeklerini parçalayınca hafif, ani bir rahatlama oluyor, ardından bıçak beyne saplanıncaya dek çığlıklar da azalıyordu. Bu tür yaralanmalarda daha az kan akıyordu ve genelde İngiliz borazanlarının kulak tırmalayan sesi yükselerek merkezde kapışan askerlerin birbiri üzerine yığılarak çıkardıkları çelik üzerine çelik seslerine, düşman kanatlarını yerle bir eden okçuların çığlıklarına karışıyordu.

Bu bir intikamdı. Hook, Soisons'un zihninde bıraktığı anılarla savaşıyordu. İki azizin onun yanında olduğunu biliyordu. Bu onların ziyafet günüydü ve geçmişte kasabalarını mahveden Fransa, bedelini ödeyecekti. Hook baltanın ucunu ok yağmurundan kurtulmak isteyen adamların yüzlerine savurdu, palayı omzuna geçirdi ve asıldı, ta ki çamura gömülmüş olan düşman tamamen yeri boylayıp miğferi parçalanıncaya dek. Yüzlerce okçu aynı şeyi yapıyordu ve çamurlu arazi cesetlerle dolmuştu. Kışlık buğdayın yeni ekildiği oluklaıdan artık kan akıyordu.

Fransızlardan o kadar çok ölü ve yaralı vardı ki Hook düşmana ulaşmak için ellerini ve ayaklarını zorlayarak güçlükle hareket edebiliyordu. Tom Scarlet, Will Sclate ve Daleli Will onun peşinden giderken diğer okçular da onları izliyor, hepsi de şeytan gibi bağırıyorlardı. Birileri Hook'a kılıcını savurmuş ama zincirden yapılmış zırh yeleğine etki edemeyerek başarısız olmuştu, Scarlet iri cüssesi ve öfkeli bakışlarıyla bir çırpıda baltasıyla adamı yere sermişti. Diğer yanda Hook bir başka Fransız'a mızrağına fırlatmış, Daleli Will de yere düşen adamın kasıklarına baltasını geçirerek onu kanlar içinde bırakmıştı. Bir okçu balyozla miğferleri parçaladı; çelikle korunan kafatasını dağıtmak için bir darbe yeterli olmuştu. Çekiç darbesiyle bacakları kırılıp dizlerinin üstüne düşen ve mücadele ettikçe 'fidye veririm' diye bağıran bir Fransız sesini kimseye duyuramıyordu. Bir okçu gelip gözünü çıkardığında da son nefesini verdi. Hook bağırıyordu ve bağırdığının farkında değildi, çaresizce bir hırsla savaşıyordu. Okçular iyice çamura batmış, her yanları kan içinde ve yalın ayak inleyerek ölüyorlardı. Korkuları hepten öfkeye dönüşmüştü.

Altın işlemeli kumaştan yapılmış cübbesinin içinde tüm ihtişamıyla beliren bir Fransız şövalye Tom Scarlet'in yumruğunu savuşturdu ve topuzunu savurarak

arsız okçunun kafasını parçaladı ve Hook'un baltası adamı boynundan yakalayıp çeliğe çarparak tozunu attı. Hook palayı serbest bırakıp ötekinin beline bıçağı sapladığında adam yere düştü. Dağ kaçkını bir devi andıran Sclate çekici adamın bacak arasına geçirdi ve çığlığının Azincourt'un kanlı toprağında yankılanmasına neden oldu.

Derken, çamura bulanmış boynunda dizbağı nişanı ve miğferini saran gümüş bir aslan olan parlak zincirli zırhı içindeki bir Fransız asker bir dizini büktü ve Hook'u düelloya davet etti. Hook hâlâ ondan dört beş adım uzaktaydı ve çekici adamın şaşalı aslanının üzerine çarpmayı planlıyordu. Ama aniden Fransızların ne istediğini anladı. 'Esirler!' diye bağırdı. 'Esirler!' Fransız'ın düello davetini kabul etti. 'Miğferini çıkar,' diye emretti adama.

Henüz kimse mahkumları ele geçirme emri vermemişti ve Sir John, dövüşten önce, kral savaşı kaybettiklerini ilan edene kadar kimsenin esir alınmayacağını üstüne basa basa söylemişti ama Hook buna aldırmadı. Fransızlar şimdi teslim oluyorlardı.

Gittikçe daha fazla Fransız asker düelloya katılıyordu. Onları esir eden askerlerin peşinde sürüklenirken miğferlerini çamurda bırakıyorlardı. 'Bu aşağılık pislikleri ne yapacağız?' diye sordu Daleli Will.

'Ellerini bağla' dedi Hook. 'Yay iplerini kullan.'

İlk Fransız birliği geri çekiliyordu. Askerlerin çoğu ölmüştü ve hayatta kalanların da öyle çok kanı oluklara akmıştı ki karınlarında güç kalmamıştı. Hook baltasının üzerine dayandı, yaralıların arasına gevezelik edip duran, kan kırmızısına dönmüş mavi cübbesinin içindeki bir okçuyu izliyordu. Adam yerde yarı çekiç yarı kıskaç görünümünde olan bir alet bulmuş, uzun sapının ucundaki eğri kancasıyla yaralıların miğferlerini ezerek onları öldürüyordu. Çiviye benzeyen bu uç çeliği kolayca delerek kafalarını parçalamaya yetiyordu. 'Yumurta kırmaya benziyor!' dedi kendi kendine ve diğerinin kafasını parçaladı. 'Pislik herifler,' dedi bağırarak 'pislik herifler!' Tekrar ve tekrar öldürmeye devam ediyordu. Yaralı adamlar merhamet dileniyor, yine de sivri uçlu çekicin azabından kurtulamıyorlardı. Hook müdahale edemeyecek kadar bitkindi. Adam kana susamış gibi, bir yaralıyı bırakıp diğerini öldürüyor ve asla durmak bilmiyordu. Yaralı efendisinin başucunda bekleyen bir köpek İngilizce havlıyordu. Okçu elindeki sivri uçlu çekiçle önce köpeğin, sonra

sahibinin işini bitirdi. ‘Parmaklarımı kesmiştin!’ diye bağırdı adama, kancayı örselenmiş miğferinden çıkarmaya çalışırken. ‘Ben de senin kahrolası aletini keseceğim!’ İple bağlı iki parmağını cesetlere doğru kaldırdı ve aşağı yukarı hareket ettirdi. ‘Bunları kesersiniz ha? Sizi aşağılık herifler!’

‘Aman Tanrım,’ dedi Tom Selate. Yüzü gözü kanlar içindeydi, yeleği kıpkırmızı olmuştu, ayaklarındaki kısa çorap dışında bacakları çıplaktı ve çamura bulanmıştı. ‘Aman Tanrım,’ dedi tekrar.

Fransız öncülerin ulaşabildiği en ileri noktada cesetler birbiri üzerine yığılmış, ilk savaş birliği korkudan geri çekildiğinde İngilizler onları izlememişti. Ortam yatıştığında adamlar bitkin haldeydi. Esirler, İngilizlerle Gallilerin hâlâ hayatta oldukları için birbirlerine şaşkınlıkla baktıkları yere, hattın gerisine götürülmüştü.

F

Borazan sesleri giderek yükseliyordu. Hook Fransızların ikinci savaş birliğini görmek için bakışlarını kuzeye çevirmişti.

Çarpışma yeniden başlamalıydı.

‘Kimse sağ kurtulamayacak,’ dedi Sir Martin. ‘Hepsi hınçlarıyla ölecek! Sen de muhtemelen dul kalacaksın.’ Sarı dişlerini göstererek güldü. ‘Evli olduğunu duydum. Neden, güzelim, neden? Evlilik saygın bir kurumdur, Hook gibi saksı beyinlere göre değil ama zaten ne fark eder ki şu an? Dul kaldın, güzelim. Ah benim güzel dulum! Şimdi uslu dur bakalım! Bir yere kıpırdama! ‘Kadının efendisi erkeğidir’ diyor Kutsal Kitap, Efendimizin sözü: Bana itaat ediniz.’ Birden kaşlarını çattı. ‘Alnındaki o pis şey ne?’

‘Bir kutsama,’ dedi Melisande. En sonunda kilit dilini bulmuştu ve onu yayın oyuğuna oturtmak istiyordu ama yay torbanın içindeydi ve doğru bir şekilde sürgülemek şöyle dursun, mekanizmasını bulmak için bile epey uğraşması gerekiyordu. Sir Martin kızın bacaklarını ayırıp üzerine abandı, bir eliyle yerden güç alırken diğer eliyle uyluklarını okşuyor, ağzının kenarından salyalar akıtıyordu.

‘Hoşuma gitmedi,’ dedi Sir Martin. Sağ elini uyluklarından çekip alnındaki kömür karasını silmeye koyuldu. ‘Bu izi sevmedim. Güzelliğini bozuyor. Hem hiç uslu durmuyorsun, güzelim! Bana vurmak mı istiyorsun?’

‘Hayır,’ dedi Melisande. Umutsuzca kıpırdanıyor, üzerindeki korkunç ağırlıktan kurtulmak istercesine yana çekilmeye çalışıyordu. Sir Martin alnındaki lekeyle uğraşmaktan vazgeçerek, elini tekrar bacaklarının arasına koymuştu. Melisande onun bu sert dokunuşundan rahatsız olup bir çığlık atmış, sesiyle rahibin gülümsemesine neden olmuştu.

‘Kadın erkeğin namusudur,’ dedi sonra Sir Martin. ‘Yüce Tanrı’nın kutsal bir sözü bu. Ona bir bebek vermeliyiz, değil mi?’

Melisande kilit dilinin oyuğa girdiğini düşünüyordu ama emin değildi. Daha fazla bekleyemezdi, yayı burkarak torbayı kendine çekti. Sir Martin o sırada yerinden doğrularak ona büyük bir şans verdi. *‘Meryem Ana*,’ dedi. *‘Meryem Ana, ’* Melisande torbayı göbeğiyle onun arasına koyarak baskıladı ve sonra tetiği çekti.

Ama hiçbir işe yaramamıştı.

Yay gerilmemişti ve torbasında dimdik duruyordu. Tetikleme mekanizması paslanmış olmalıydı. Bir çığlık attı. Sir Martin’in tükürüğü çoğalarak yanağına aktı. Parmağıyla onu tekrar çekti ve bu sefer dişli çark mandalı ipin gevşemesine neden oldu. Çelik sapı tiz bir ses çıkmasına neden olmuş; kısa, kalın ve demir sürgü torbanın kenarını yırtmıştı.

Sir Martin tüm ağırlığını ona vermiş, ağzını korkunç bir şekilde yuvarlayarak gözlerini dikmiş ona bakıyordu.

Sonra iğdiş edilmiş bir domuz gibi çığlık attı. Bacaklarının arasından Melisande’nin uyluklarına birden ılık kan boşaldı. Okun deri tüyleri mesanesini patlatarak, paslı ucu bacaklarının arasına saplanmıştı. Melisande kendini yana çekmiş, umutsuzca çırpmıyordu. Sir Martin’in pençeyi andıran elleri yırtık elbisesine yapışmış onu bırakmıyordu. Hâlâ çığlık atıyor, kurtulma umuduyla kumaşı avuçluyordu. Melisande kendini hızla ondan kurtarmaya çalışırken elbisesini üzerinden sıyırdı. Böylece Sir Martin ıslak zemine düştü, iniltiler içinde güçlükle nefes alarak parçalanmış kumaşı uyluklarına bastırdı.

‘Öleceksin,’ dedi Melisande. ‘Kan kaybederek öleceksin.’ Yanma eğildi ve ona çaresizce bakan kanlı gözlerini gördü.

Bir çığlık daha duyuldu. Ses köyden geliyordu. Melisa yük treninin yabancılar tarafından sarıldığını fark etti. Giderek daha fazla insan vagonlara yaklaşıyor, diğer halk da akarsu yatağı boyunca ilerliyordu.

Yerli oldukları belliydi; ellerinde çapalar, baltalar, satırlar vardı. Yağmalamaya gelen çiftçilerdi bunlar. Adamlardan biri onu işaret etti ve Sir Martin’in yüzündeki aynı açlık ifadesiyle üzerine doğru yürümeye başladı.

Melisande çıplaktı.

Acı içinde kıvranan Sir Martin’e son bir bakış attı, torbasını ve deri cüzdanını alıp akarsuya atladı.

Sire de Laferelle lanetler savuruyordu. Dizinin dibinde, siperi kalkmış ve yüzü kan revan içinde kalmış bir adam inliyor ve güçlükle nefes alıyordu. Sağ bacağının dizden aşağısı kopmuş, yavaş yavaş akan kan altındaki adamın cesedini görünmez hale getirmişti. ‘Bir rahip getirin,’ dedi adam nefesinin arasında, ‘Tanrı aşkına bir rahip.’

‘Papaz mapaz yok,’ dedi Lanferelle kızgın bir şekilde. Daha şiddetli olduğuna inandığı baltasına sarılıp, mızrağını yere atmıştı. Bu felaket manzaradan zaferle çıkmak istiyorsa tek ihtiyacı olan şiddetli bir silahtı. Lanferelle neler olup bittiğini gayet iyi anlamıştı. Sert darbeleriyle çamura saplanan ve açık siperleriyle neredeyse körleşen Fransızlar, İngiliz askerleri için kolay av olmuşlardı. Bu askerler aynı zamanda iki ağaçlıklı bölge arasındaki mesafeyi dolduracak kadar bile zayıf hatlarını genişletememiş-lerdi. Hattın sonu okçularla doluydu ve okçuların, öyle görünüyor ki, ellerinde tek bir ok kalmamıştı.

Adamlarından hiçbiri ona cevap vermedi, İlk Fransız savaş birliği birkaç adım geri çekilmiş, ve İngilizler sanki aralarında anlaşmış gibi onları izlememişti. Her iki taraf da yorgundu. Adamlar soluklanmak için silahlarını yere bırakıp bekliyorlardı. İki ordu arasında vücutlarına ok saplanmış cesetler vardı; kimisi ölü, kimisi yaralı ve çoğu üst üste. Yerdeki adamların gece ay ışığında

parlayan zırhları çizikler içinde ve kanla kaplıydı. Yaralıların arasına bayraklar düşmüş ve birkaç İngiliz bu şeref bayraklarını sürükleye sürükleye daha sonra Fransızların götürüleceği yere taşıyordu. Fransızların merkezinin bulunduğu yerde acımasız niyetlerini gösteren bayrak ortadan kaybolmuştu.

Ingilizler aralarında su ve şarap paylaşırlarken, Lanferelle aniden parladı. 'Şarap nerede?' diye sordu yardımcısına.

'Şarabımız kalmadı, efendim. Bana getirmemi söylememiştiniz.'

'Sana işemeni mi emrettim? Tanrım, leş gibi kokuyorsun. Altına mı kaçırdın?'

Yardımcısı utanarak başını öne eğdi. Korku içinde mesaneyi boşaltan bir tek o değildi, ama Lanferelle'nin çığlığıyla ürkmüştü. 'Sol taraftan ilerliyoruz,' dedi Lanferelle bir kez daha. Elinden geleni yapmış ve Sir John'a yetişememişti, ama artık adamlarına hafif zırhlı okçulara saldırmalarını emrediyordu. Okçuların mızrak ve balta taşıdığını görüyordu ama bu, keresteden yapılmış oklar ve hafif yaylar taşımalarından daha iyiydi. Aşağılık herifleri yere sererek, Fransızları işkence direklerinin olduğu bölgeye yönlendirdi, böylece Ingilizlerin yan taarruzuna karşı koyabilirlerdi. 'Savaş henüz kaybedilmedi,' dedi arkasındaki askerlere. 'Başlamadı bile. Artık okları yok! Şimdi bu pislikleri öldürebiliriz! Beni duyuyor musunuz? Onları öldürelim!'

Arazinin kuzey tarafından borazan sesleri yükseliyordu. At nallarının dövdüğü ve sekiz bin askerden oluşan ilk Fransız birliğinin talan ettiği çamurlu arazinin bataklığında ilerleyen, zırhları parlak ve bayrakları düşmemiş ikinci Fransız savaş birliğinin ayak sesleri duyuluyordu. Askerler, Tramecourt ormanının kıyısından savaşı izleyen İngiliz, Fransız ve Burgonyalılardan oluşan küçük bir haberci grubunu geride bırakmışlardı. Sayıları sekiz bini bulan takviye kuvvetleri çok kısa sürede ölüm arazine ulaşacaklardı. Bu yeni gelenlere karşı ezilmek istemeyen Lanferelle yönünü Fransız askerlerinin kanadına çevirdi. Yanında artık sadece on bir adam vardı ve okçuların arasında yollarını kesmek için bu sayının yeterli olacağını düşünüyordu. On ikiyi bulurlarsa, diğer adamlar da onları izleyecekti. 'Bu kahrolası okçular savaşmak için eğitilmedi,' dedi adamlarına. 'Onların hepsi tüccar. Terzilikten ve sepet dokumacılığından anlıyorlar sadece. Önce baltalarına sarılacaklar. Bu yüzden ilk saldıracağınız kişiler onlar olmasın. Baltalarını kullanmalarına izin verin, sonra darbelerini savuşturarak onları öldürün. Beni anladınız mı?'

Adamlar başlarını salladı. Anlamışlardı ama arazi kan gölüne dönmüş, bayrak yitirilmiş ve onlarca Fransız lider kaybolmuş veya ölmüştü. Lanferelle adamları zafere inandığı sürece zafer kazanacaklarını biliyordu. Bu yüzden onlara bu inancı aşılamak zorundaydı. Yolunu İngiliz hattı üzerine çevirip savaşacak ve Fransızlara galibiyet getirecekti.

İngilizler ikinci saldırının yaklaşmakta olduğunu gördüler ve yerlerinde doğrularak silahlarına sarıldılar. Alana ilk varan ikinci Fransız savaş birliğiydi ve ilk gelenler çığlıklarını attılar. *'Aziz Deniş! Montjoie! Montjoie!'*

'Aziz George!' diye karşılık verdi İngilizler ve savaş yeniden başladı. Adamlar avlarının gelip ölüme direnmesi için koro halinde sesler çıkarıyorlardı.

Ama ikinci savaş birliği İngilizlere ulaşamamıştı. Çünkü ilk savaşta hayatta kalanlar yollarının üzerinde onlara engel oluşturuyor ve mızraklarını indirmiş vaziyette çamurun içinde ilerlemeye çalışıyorlardı. Gürültü daha da yükseldi. Bir yandan çelik sesleri, yaralıların çığlıkları, diğer yanda sekiz bin Fransız asker ölüm arazisine doğru yürürken çalan borazanların acı yankısı.

Ve Lanferelle okçuların yanma gitti.

***

Kadınlar ve hizmetkarlar İngilizlerin yük treninden kaçmayı başarmış, savaşa hazır orduya doğru tepeyi tırmanıyorlardı. Ar-kahrında ise çiftçiler ve köleler yağmalayacak bir şeyler çıkar diye vagonlara saldırmışlardı.

Melisande son birkaç gün yağan yağmurun etkisiyle yükselmiş, soğuk ve çamurlu suyun içinde çırpınıyordu. Suda bata çıka debeleniyor, gittikçe dibe çöken kütüğü ittirerek yolunu bulmaya çalışıyordu. O sırada söğüt dalma takılmış bir eteklik gördü. Tutup çekti, sonra da akarsu yatağının kıyısında büyüyen dikenler ve ısırgan otlarının arasından karaya çıktı. Etekliği üzerine geçirdi. Islak kumaş soğuk ve yapış yapış haldeydi ama yine de üzerini örtüyordu. Böğürtlen ve fındık ağaçlarının arasından yavaşça kuzeye doğru ilerledi. Sonra atlı askerleri gördü.

Köyün batı yakasında elli altmış kadar atlı asker İngiliz ordugahını

izliyorlardı. Bayrakları yoktu. Olsa bile Melisande kime ait olduğunu seçemezdi ama küçük İngiliz ordusunun bu kadar atlı askeri oyalansınlar diye arkalarından bırakmış olmayacağından emindi. O halde bunlar Fransız olmalıydı ve Melisande, kendi Fransız olsa bile, bu atlıların düşman olabileceğini düşünüyordu ve parlak cübbesiyle görünmemeye dikkat ederek çalılıkların arasında sürünmeye devam etti.

Sonra vücudunu bir ürperti kapladı. Üzerinde cübbesi vardı ama içi rahat değildi. 'Affet beni,' diye dua etti Bakire Meryem'e. 'Bu etekliği giydiğim için. Lütfen Nick yaşıyor olsun.'

Yanıt yoktu. Büyük bir sessizlik hakimdi.

Eteklik giymeyeceğine dair yemin etmişti, babasının armasını taşıdığı sürece Nick'in çamurlu arazide ölümden korunduğunu düşünüyordu. Ama şimdi üzerinde güneş ve şahin arması vardı. Bakire Meryem onun sesini duymamış gibiydi, cennetle pazarlık yaptığını düşünüyordu. Islaktı ve üşüyordu, aniden titremeye başladı.

Nick'in ölümle pençeleştiğini düşündü.

Ve onun hayatta kalacağını umarak üzerindeki etekliği çıkarıp attı.

Yere çömeldi, dua etmeye başladı. Çıplaktı, üşüyordu ve korku içindeydi. Ve kuzeyde atlıların, köyün ve ufuk çizgisinin ardında, savaş çığlıkları yükselmeye devam ediyordu.

'Onları daha önce öldürdük!' diye bağırdı Thomas Evelgold. 'Şimdi de öldürebiliriz! İngiltere adına!'

'Galler adına!' diye bağırdı bir adam.

'Aziz George adına!' dedi öteki.

'Aziz David adına!' diye karşılık verdi Galli adam. Bu savaş çığlığıyla, okçular yeni düşmana saldırmak için harekete geçtiler. İlk Fransız birliğini çoktan vahşice katletmişlerdi. Bazıları ele geçirdikleri esirlerle zengin olacaklarını bile düşünmüştü. Yüzlerinde siper olmayan ve elleri yay ipleriyle

bağlı bu esirler işkence direklerinin arkasında birkaç yaralı okçunun gözetiminde bekliyorlardı. Artık okçular yeni katliamlar yaratmak ve yeni esirler almak için yola çıkmıştı.

Hızlı hareket ediyorlardı ve şimdiye kadar koyu çamurun içinde güçlükle ilerleyebilen askerleri nasıl yere sereceklerini çok iyi biliyorlardı. Böylece okçular Fransız kanadına saldırarak ceset yığınlarından oluşan yeni bir hat oluşturmak için düşmanın üzerine akın ettiler. Çoğu bir çekiç darbesiyle yere devrildikten sonra bir okçunun bıçağıyla gözünden hançerlenmişti. Çığlıkların ardı arkası kesilmiyordu. Düzlük, okçulara doğru hantal hantal yürüyen, çamura bulanmış çelik örtülü adamlarla kaynıyordu. Kimileri cesetlere basmaktan doğru düzgün ilerleyemiyordu bile. Arkalarında miğferleri parçalanmış, bıçak darbesiyle öldürülmüş adamlar yerde cansız bir şekilde yatıyordu. Ama hâlâ ilerliyorlardı, bazılarının boynunda gümüş ya da altın zincirler vardı ve bazıları ihtişamıyla zenginliklerini ya da pozisyonlarını belli eden zırhlar giymişti. Hepsi de zengin bir adamın yardımcılarını öldürmeyi, düelloyu kabul ettiklerinde onlarla alay etmeyi ya da onları tehdit etmeyi umuyordu.

'Hadi, aşağılık pislik!' diye bağırdı Tom Scarlet, beyaz cübbesinin üzerinde kırmızı bir kuğu arması olan adama. 'Hadi!' Fransız askerler de açık siperinden mavi gözleri görünen bu adamı izliyorlardı. Miğferi oyuklar içindeydi ve kırmızı kadife kılıcının kemeri altın renkli baklava biçimleri oluşturarak delinmiş gibiydi. Cesetlerin yanına gitti, mızrağını Scarlet'in karnına fırlattı ve Scarlet baltasıyla mızrağı dümdüz etti. Aynı kuğu armasına sahip bir başka Fransız asker geniş uçlu kılıca baltasıyla darbe indirerek parçalamak istedi ama çelik, demir kaplı parçaya direnemedi. Scarlet baltayı ileri fırlattı ve ucunu kuğu arması olan zırhın üzerinde parçalayarak adamın geri sendelemesine neden oldu. Kılıç kullanan adam tekrar harekete geçtiğinde, Scarlet kesiği baltanın gövdesiyle önlemeyi başardı. Sonra Will Sclate onun yanma gidip, homurdanarak baltasına asıldı ve adamın miğferini kağıt gibi dümdüz etti. Miğfer parçalanmış haldeydi, adamın beyninden kanlar fışkırıyordu. Ve tüm ihtişamı ve şiddete susamışlığıyla Scarlet çekicin ucunu geri çekti.

'Onu istiyoruz, Will! Pislik herifin çok parası var,' diye bağırdı Tom Scarlet. Sonra zengin adama tekrar bir balta darbesi indirdi. Scarlet asil bir adama

karşı koyduğundan emindi ve bu kez mızrağını sertçe sapladı. Adam tökezliyor, yürürken yalpalıyordu. Scarlet adamı miğferinden çekip onu ölüm çizgisine kadar sürükledi. Sir John'un okçularının yardımıyla Will Sclate daha fazla adamı çekiçle yere indiriyordu. Scarlet esirine tepeden bir bakış fırlatarak, yere çömeldi ve gülümseyerek gözlerinin içine baktı. 'Zenginsin, öyle mi?'

Adam da ona bakıyor, gözlerinden nefret okunuyordu. Scarlet bıçağını çekti ve adamın gözlerine sapladı. 'Eğer zenginsen,' dedi, 'yaşarsın, ama fakirsen ölürsün,'

'Je suis le Comte de Pavilly, ' dedi adam, '/e *me rends! Je me rends!'*

■

'Bu zengin olduğun anlamına mı geliyor?' diye sordu Scarlet.

'Arkana dikkat et, Tom,' diye Hook'un sesi çınladı havada ve Tom Scarlet dönüp arkasına baktığında Fransızların, üzerine doğru geldiğini fark etti. O sırada Pavilly Kontu kendi bıçağını çıkarıp Scarlet'in karnına sapladı. Scarlet acıyla inlerken, kont saplandığı çamurdan kurtulup ayağa kalkarak tekrar bir bıçak darbesi indirdi. Sonra Will Sclate baltasını savurarak Pavilly Kontu'nun yüzünü parçaladı, dişleri adeta kafatasına gömülmüş haldeydi. Kendi kanı Tom Scarlet'inkine karışıyordu. İki ceset, biri zenginin diğeri fakirin olmak üzere, yan yana dururken Sclate bıçağını çıkardığında arkasındaki Fransızların saldırısına uğradı.

Fransız asker kamasıyla okçuların üzerine hücum ediyordu. Şimdiye kadar kazanan taraf okçular olmuştu çünkü saldırıyorlardı ve düşmanlarından daha hızlıydılar ama Fransızlar en sonunda savaşı okçuların olduğu bölgeye taşımak için bir yol bulmuşlardı. Omuz omuza çarpışacak duruma gelmişlerdi ve kesip bırakmak yerine okçuların oklarını savurmasına izin vermişlerdi. Eğer bir okçu hedefi vursa, ya da sertçe dönüp dengesini bulmakta zorlansa, bir İngiliz bıçağı titreyerek çamura düşer ve çekiç darbesine maruz kalırdı. 'Öldürün onları!' diye bağırdı Lanferel-le kamasını havaya kaldırıp. 'Tek seferde indirin yere! Tanrı bize hepsini öldürmek için zaman tanır! *Aziz Denis! Montjoie!'* Şimdi zaferi elde edeceklerine daha çok inanıyordu. Bu ana kadar Fran-sızlar paniğe

kapılmış ve karda kışta kalan bir sığır sürüsü gibi şartlara yenik düşmüşlerdi. Ancak Lanferelle sakindi, daha fazla Fransız askeriyle çarpışacağından ve onları nihayet kaderlerine razı edeceğinden emindi.

Hook güneşin altına zırhı parlayan şahini gördü.

Arkana dikkat et, Tom!' diye bağırdı Scarlet'e. Sonra kırmızı beyaz etekliği içindeki bir Fransız'ın aniden kustuğunu gördü ama manzarayı daha fazla izleyecek vakti yoktu çünkü Lanferelle hemen önündeydi ve Hook Lanferelle'nin balta darbesini savuşturmak için bir adım geriledi. Ama bu geri çekildiği anlamına gelmiyordu. Hook bunu onları kandırmak için yapmıştı, ama onların eğitimli askerlere karşı direnecek zırhları yoktu, bu yüzden geri çekilip uzaklaştılar. Henüz vazgeçmemişlerdi ama giderek daha gerilere çekiliyorlardı.

Hook ayağa kalkmaya çalıştı. Lanferelle ile birbirlerine durmadan ok atıyorlardı ama Fransızları bu şekilde alt edemeyeceğini biliyordu. Lanferelle çok hızlı hareket ediyordu. Hook kadar güçlü değildi ama daha hızlı yay kullanıyordu. 'Üzgünüm, Meli-sande,' dedi Lanferelle. 'Onun için yas tutman gerekecek,'

'Aşağılık herif! ' dedi Hook ve baltasını ileri savurdu ama ıskalamıştı. Geri çekildi ve bu kez baltasının ucu Lanferelle'nin baltasının ucuna çarpmıştı. Hook yön değiştirdi ve ilk kez Fransız'ın yüzündeki şaşkınlık ifadesini gördü. Ama Lanferelle elindekini hafifçe serbest bıraktı ve Hook neredeyse arkaya düşüyordu.

'Kadınlar çok uzun süre yas tutmazlar,' dedi Lanferelle. 'Sevecek başka bir erkek bulurlar.' Eğilip yerdeki baltalardan birini aldı ve öyle hızlı saldırıya geçti ki Hook ayağa kalkıp kendini savunmaya fırsat bulamadı. 'Ya da onu bir rahibe manastırına gönderirim,' dedi Lanferelle. 'Terbiyeli bir gelin olur,' Lanferelle bu kez Hook'a gülümsüyordu, sonra yeni baltasıyla acımasız darbeler indirmek için elini kaldırdı.

'Çekil bakalım,' diye araya girdi Aziz Crispin.

'Ben onunla dövüşürüm,' diye bağırdı Hook. Lanferelle'yi kendi öldürmek istiyordu. Öfkesi alevlenmişti. 'Onun işini ben bitireceğim,' diye bağırdı ve

ileri atılmak istedi ama Fransız daha hızlı hareket edip bıçak çekerek onu engelledi.

‘Çekil, kahrolası!’ diye bir ses gürledi tekrar, ama bu Aziz Crispin değildi. Sir John Cornewaille onu bir kenara iterken Hook da kendi kendine ayağa kalkmaya çalışıyordu. Sir John Fransızla-ra mızraklarıyla saldıran askerleri getirmişti. Hook sendeleyerek, Will Sclate’nin Lanferelle’nin askerlerini yere serdiği yere ulaşmaya çalışıyordu. Lanferelle hiddetle Sir John’a bağırdı ve diğer Fransız askerler çamurlu araziyi geçmek için harekete geçtiler. Hook’un miğferine bir balta darbesi geldi, çünkü dengesini yitirmiş ve düşmüştü. Yine de çok kuvvetli bir darbe değildi, hâlâ Hook’un kafasında asılı duruyordu, bıçağı miğferini ıskalayarak zırh yeleğini kesmiş ve neredeyse omzuna gelmişti. Fransız’ın direklerin olduğu yere kadar geri çekildiğini, karnına ya da göğsüne isabet ettirmek için hazırlandığını görebiliyordu. Hook umutsuzca kendi baltasının ucuyla adamın uyluklarını kamçıladı. Onu yere düşüren darbe gibi, bu da kuvvetli değildi ama Fransızın acı içinde kıvranması için yeterli gelmişti. Daleli Will Hook’u yerde sürüklerken, Hook yerinde doğrularak baltasını düşmanın göğsüne saplamak için atağa geçti. Baltanın ucu baş zırhını delerek göğsünün üst kısmında kaydı. Hook direğe çarpıp düşmanın göğüs kafesine bıçağı iyice sapladı ve adamın miğferinden boşalıp siper deliklerinden akan kanı izledi. Sağ tarafından yaklaşan bir adamın kılıç darbesiyle irkilse de silahını o yöne çevirerek dengesini bozmak için kurbanını ona doğru sürükledi. Ve Hook hücuma geçti.

Ölmüş adamın cesedini bir tokmak olarak kullanıyordu. Cesedi Fransız kanatlarının içine itip diğer adamların üzerine savuruyordu. Hook baltanın ucunu çıkarmaya çalışırken yaralı adamın ağzından kanlar boşalıyordu. Bir başka adam mızrağını Hook’a saplamak istedi ama hemen arkasındaki Geoffrey Horrocks topuzla adamın miğferine vurdu ve kurşun ağırlığındaki demirin darbesiyle adam afallayarak geriye düştü ve çamura saplandı. Yaralı adam en sonunda baltanın ucundan yere düştüğünde, Hook, yükünün hafiflemesiyle, vahşice çığlıklar attı ve Fransızlara silahım savurdu. ‘Aşağılık herifleri öldür! Aşağılık herifleri öldür!’ diye bağırıyordu. Okçular da onu takip ediyordu, Sir John’un gelişiyle öfkeleri yatışmıştı.

Sir John Lanferelle ile çarpışıyordu, her ikisi de öyle hızlı silah kullanıyordu ki kimin kime vurduğu net bir şekilde görülmüyordu. Diğer tarafta İngiliz

askerler ise vahşetle saldırmaya devam ediyorlardı ve Lanferelle'nin takipçileri geri çekilerek kendilerini bu yeni gelen adama karşı korumaya çalışıyorlardı. Ve aralarından bazıları cesetlere çarparak yere dü^ şüyordu. Onları yerde gören kimi İngilizler de yanlarına gelip tavan yapmış öldürme arzusuyla baltalarını savurup zırhlarını parçalıyorlardı. Kendi zafer çığlıklarıyla onların acı çığlıklarını bastırmaya çalışıyorlardı. Kendilerini esir eden bu adamlara umutsuzca ve korkuyla bakıyorlardı. 'Artık çok geç!' diye alaycı bir bakış attı Daleli Will bir adama. Ardından da siperliğinin kafesini baltayla yararak omzunu ve kaburga kemiğini parçaladı. Cübbesi sökülmüş bir diğer Fransız asker de ellerinin ve dizlerinin üzerine düştü, ağzından kanlar akıyor ve gözlerinden yaşlar boşalıyordu. Çamurun içinde debelenirken, bir okçu gelip onu tekmeledi ve bıçağını ağzına dürterek onu basit bir hareketle öldürdü. Genç Horrocks yere düşen adamı öldürene dek tekrar ve tekrar baltalıyordu. Bıçağın ucuyla çeliği delip kaburgalarına ulaştığında da çığlıkların şiddetinin arttığını gördü.

Lanferelle sol tarafta hâlâ Sir John ile kapışıyordu ve sanki aralarında anlaşmış gibi diğer İngiliz askerler de onlara müdahale etmemişti. Hiçbiri konuşmuyordu. Dizlerine kadar çamura gömülmüş haldeydiler ve her ikisi de becerikli olmasına rağmen bir fırsat yakalayamamıştı. Avrupa turnuvalarından hep birincilikle çıkan biri İngiliz bir Fransız olan bu iki adam ün kazanmaya, kadınları baştan çıkarmaya, parlak bayraklara, kahramanlığa ve nezakete alışkındılar, ama şimdi cesetlerin içinde acı çığlıklar arasında kan ve pislik kokan arazide savaşıyorlardı.

Hiç beklenmedik bir kaza, sonu getirdi. Lanferelle vuracakmış gibi yapıp, Sir John'un soluna atıldı ve şaşırtıcı bir hızla toparlanarak Sir John'u sağa düşürdü ve ölü bir savaş atının toynağına basarak bir dizinin üstünde kaymasını sağladı. Bir yılan kadar hızlı olan Lanferelle baltasını hızla çekti ve Sir John'un miğferine savurdu. Sir John iki seksen vaziyette atın kanlı gövdesinin üzerine düşerek bir daha ayağa kalkamadı. Dengesini bulmak istediyse de geri düştü. Ve Lanferelle zaferini kutlamak için baltasını havaya kaldırdı.

Ve salladı.

İkinci Fransız birliği ilk savaştan hayatta kalmayı başaranları, İngilizlerin cesetlerin arasında onları beklediği ölüm arazisine doğru sürüklüyordu.

Yüksek asalete sahip Fransızların çoğu ya ölmüş, ya da can çekişiyordu. Kemikleri dağılmış, bağırsakları delinmiş, beyinleri miğferlerinin içinde ezilmiş, gözleri oyulmuş ve karınları yarılmıştı. Adamların hepsi ağlıyor, Tanrı'dan, karılarından veya annelerinden merhamet diliyordu. Ama ne Tanrı ne de kadınlar artık onların imdadına yetişebilirdi.

İngiltere Kralı artık adımlarını hızlandırmak zorundaydı. Cesetlerden birini diğer ikisinin üzerinden çekerek kendine yol açmaya çalışıyordu. Fransa tahtı için Tanrı'ya meydan okuma cesareti gösteren bu düşmana karşı kılıcıyla savaşacaktı. Diğer askerler de onunla birlikte ilerliyor, moral seviyeleri düşmüş ve çamura bulanmış düşmana karşı baltalarını bileyliyor, mızraklarını yontuyor ve keskin uçlu çekiçlerini daha sivrileştiriyorlardı. Yığın haline gelmiş cesetlerin üzerine yenilerini ekliyor, kanlarına kan karıştırıyor. Artık yardım çağrıları yanıtsız kalanların sayısı da yükselmişti. Henry kendi kendini korumasını isteyen adamların bağrışlarına rağmen onları yönetmeye çalışıyordu. Miğferi oyuklar içindeydi, tacındaki altın varak ciddi şekilde parçalanmıştı. Ancak İngiltere Kralı haklı ve kutsal bir coşkuyla dolmuştu çünkü bunu Tanrı'nın takdirine karşı koyan düşmanın gözlerinden okuyordu. Ayak bastığı arazinin sırtı ve olukları kan rengine dönmüştü. Adamlar çamur, kan ve pisliğin birbirine karıştığı toprakları güçlükle geçmiş, mücadele etmiş ve ölmüşlerdi. Ve Henry'nin içi sızlıyordu. Tanrı onun yandaydı, duyduğu güvenle yeniden güç buldu ve öldürmeye yemin ederek ayağa kalktı.

Baltanın bıçağı başlığının sol tarafına gelip onu hızla ve kuvvetlice geri ittiğinde Lanferelle sert bir şekilde onu dürttü. Fran-sızın oku Sir John'u ıskalamıştı ama Lanferelle, mucizevi bir şekilde ayağa kalkarak, yüzünü yeni düşmanına döndü ve sonra durdu.

Balta onu Sir John'un gerisine itmiş ve onun darbesini önlemişti. Şimdi baltanın ucu yüzünün tam ortasındaydı ve çivisi dişlerinin arasındaki diline değiyordu. Lanferelle Hook'un gözlerinin içine bakıyordu.

'Onunla daha önce savaştığında,' dedi Hook. 'Ayağa kalkmana izin vermişti. Sen de aynısını yapmayacak mısın?'

'Bu bir savaş,' dedi Lanferelle boğuk bir sesle, 've aynı zamanda turnuva.'

'Neden o halde seni öldürmeyeyim?' diye sordu Hook. 'Madem bu bir savaş,'

Sir John doğruldu ama cevap vermedi. Sadece izledi.

‘Çünkü Melisande seni asla affetmez,’ dedi Lanferelle. Hook’un yüzünde bir tereddüt gördü ve baltasına sarıldı. Ancak onun bu hareketi çelik ucun ağzının içini yarmasına ve üst damağını yırtmasına neden oldu.

‘Devam et,’ dedi Hook. ‘Dene.’

Sir John hâlâ hareketsizce onu izliyordu.

‘Dene o zaman,’ dedi Hook yalvarırcasına. Gözlerini Lanferelle’nin yüzüne sabitlemişti. ‘Onu istiyor musun, Sir John?’

‘Senin olsun, Hook,’

‘Benimsin,’ dedi Hook Lanferelle’ye.

‘/e *me rends,’* dedi Lanferelle ve baltasını elinden hafifçe bıraktı ve yere, çamura düşürdü.

‘Miğferini çıkar,’ diye emretti Hook, ucu kanlı baltasını yerden geri alarak.

Lanferelle miğferini çıkardı, sonra da başlığını ve atındaki deri örtüyü. Uzun siyah saçları ortaya çıktı. Sağ eldivenini Hook’a uzattı ve Hook muzaffer bir edayla esirini diğer Fransız esirlerinin göz altında tutulduğu yere götürdü. Sire de Lanferelle oldukça bitkin ve perişan görünüyordu. ‘Ellerimi bağlama,’ diye yalvardı.

‘Neden?’

‘Çünkü benim de bir onurum var, Nicholas Hook. Esir düştüm ve sana bir daha savaşmayacağımı dair söz verdim. Kaçmayacağımı da bilmen lazım.’

‘O halde bekle burada,’ dedi Hook.

‘Bekliyorum,’ diye söz verdi Lanferelle.

Hook anonsçulardan birine işaret edip Fransız’a su getirmesini emretti ve sonra savaş alanına döndü. İkinci Fransız savaş birliği ilkinden daha iyi

sayılmazdı. Ölü sayısı daha fazlaydı ve hayatta kalanlar şimdi cesetleri, yaralıları ve esirleri arkalarında bırakarak çamurda hareket etmeye çalışıyorlardı. Yüzlercesi esir düşmüştü. Dükler, kontlar, lordlar ve askerler çamura bulanmış ve kanla nemlenmiş cübbeleriyle, hepsi İngiliz hattının gerisinde duruyor ve iki Fransız savaş birliğinin nasıl yenik düştüğünü hayretle izliyorlardı.

Üçüncü Fransız savaş birliği hâlâ ayaktaydı. Dalgalanan bayrakların altında hat boyunca adamlar at sırtına atlayıp yardımcılarına uzun mızraklarını getirmelerini emrettiler. 'Oklar,' diye konuştu Saint Crispin, Hook'un başucunda. 'Oklara ihtiyacınız var.'

Gün daha bitmemişti.

Melisande dikkatlice o yöne bakıyordu.

İngilizlere ait yük treni Maisoncelles'in köyündeydi ve etrafı merayla kaplıydı. Anonsçular ve hizmetkarlar yük beygirlerini ufuk çizgisinin ardındaki İngiliz ordusunun, ki böyle bir ordu hâlâ varsa, korumasına götürürken tepeye tırmananlardan bazıları yolu yarılamıştı bile. Melisande bunun farkında değildi. Adamların ufuk çizgisini aşıp Maisoncelles'in yattığı vadiye varmak için yola döküldüklerini anlamıştı ama geriye çok az adam kalmıştı ve hareketlerine bakılırsa onlar da yaralı askerlerdi. Bir süre sonra başka adamlar da onlara katılmıştı. Ama birer birer ve sakin sakin. Neden sonra onların köye götürülen esirler olduğunu fark etti. Panik yapmamalarından, İngiliz ordusunun hâlâ düzlükte saf tuttuğu anlaşılıyordu ama hınç dolu Fransızlar tarafından izlenmediklerinden emin olduğu kadar yanılmaktan da korkuyordu.

Öte yanda Fransız atlı askerleri batıdan geliyordu ve artık köye ulaşmışlardı. Melisande onların anonsçuları yere serdiğini ve trendeki ganimeti yağmalamaya başladıklarını gördü.

Atlılar oraya ilk varan rahipleri uzaklaştırıyorlardı. Ordugahı korumak için birkaç İngiliz asker ve yaralı okçu nöbet tutuyordu, ancak şimdi sayıları otuza düşmüştü ve onlar da okları köleler, ve tepeye tırmanan adamları vurmak için tüketmişlerdi. Atlılar İngiliz kralının karargahını bulduklarında ordunun kadınları da onlarla birlikte gitmişti. Bir rahip ve iki anonsçu kralın

hâzineleriyle birlikte kalmış, ancak üçü de boğazlanarak ölmüş ve ganimet ortada tekrar yağmalanmıştı.

Melisande hâlâ onları izliyordu. Kırpılmış kürklü kırmızı bir cübbe giymiş ve başında bir taç bulunan bir adamın geçitte yürüdüğünü ve yanındakilerle şakalaştığını gördü. Neler olduğunu anlamamıştı. Yapabildiği tek şey Nick için dua etmekti. Gözlerini kapadı, diz çöktü ve dua etti.

Hook yaşıyordu.

İki Fransız savaş birliği, arazide tekrar yollarını bulmak için çabalayarak ve İngilizlerin önünde çamura bulanmış zırhları içindeki cesetlerle yer açarak geri çekilmişti. Üçüncü Fransız birliği artık ilerliyordu. Üç birlikten sayıca en az olanıydı ama hâlâ İngilizlerden üstün sayılırlardı. Biniciler mızraklarını hazırlıyor, kimileri de ellerinde bayraklarla gösteriş yapıyorlardı. Üçüncü savaş birliği henüz hücum etmemişti çünkü önlerinde o kadar çok Fransız asker vardı ki ama onları durdurmadan önce atlarını birkaç adım ileri sürdüler.

'Oklar!' diye bağırdı Hook adamlarına.

'Hiç okumuz yok!' diye karşılık verdi Daleli Will.

'Evet var,' dedi Hook. Yayını buldu, omzuna geçirdi ve adamlarına Fransızların cesetlerinin bulunduğu yere gitmelerini emretti. Yerdeki bu adamların etrafında hep oklar vardı. Bazıları kaliteli zırhlara çarpıp geri dönerek harcanmıştı çünkü topuzun iğne uçları bükülmüş veya örselenmişti ama çoğu da iyi durumdaydı. Gövdesi yarılmış oklara ait, zarar görmemiş birkaç uç buldu ve bu uçları çıkararak daha iyi durumda olan gövdelerle birleştirdi. Fransız askerlerin cesetlerini de yağmalamıştı. Bir adamın boynundaki gümüş zinciri çekip almış ve onu ok torbasına atmıştı. Askerler de aynı zamanda üst üste yığılmış Fransız askerlerin cesetleri arasında değerli bir şeyler arıyor, ölülerle yaralıları birbirinden ayırmaya çalışarak hayatta kalamayacak kadar yaralı olanları ya da beş para etmeyecek fakirleri öldürüp zengin olanların yaşamasına izin veriyorlardı. Hook yerde sırt üstü yatan cübbeli bir adamın sırtına saplanmış olan gri tüylü oku çekip çıkardığında adam aniden kıpırdamaya başladı. Hook onun ölmüş olduğunu düşünüyordu ama adam homurdanarak yüzünü ona döndü. Hook siperini kaldırdığında korkmuş gözlerle karşılaştı. [1]*Aidez moi*,' dedi adam, nefesinin arasında. Hook

onun zırhında ne en küçük bir darbe ne de çizik görebildi ama onu kaldırmaya çalıştığında adam çığlığı bastı. Bilincini kaybetmiş gibiydi ve kendini tekrar yere bıraktı. Hook oku alıp yoluna devam etti. Kana bulanmış cübbesinin içinde yerde cansız yatan bedenin baş ucunda bir köpek havlıyordu. Ona aldırış etmeyerek topladığı okları torbasına tıkıştırmayı sürdürdü.

'Nick!' diye seslendi Daleli Will. Hook başını kaldırıp baktığında ilk iki birlikten kaçmayı başaranların arasında bir Fransız askerin atıyla üzerine doğru geldiğini gördü. Binici kısa boyluyu ve pek iri yapılı sayılmazdı. Elinde kanlı bir kılıç taşıyordu. Zırhlıydı ama altında bir savaş atı yoktu, yerine küçük, benekli bir kısrak sürüyordu. Beyaz keten etekliğinde iki kırmızı balta işareti vardı ve boynuna ağır bir altın zincir takmıştı. Miğferinin siperi açıktı ve göz ucuyla cesetleri süzüyordu ama okçuların bakışlarını topladığını fark edince dikkatini atma verdi.

'Piç kurusu kaşınıyor herhalde,' dedi Will.

'Hayır, sadece bize bakıp ne olduğunu anlamaya çalışıyor,' dedi Hook. 'Zararı dokunmaz. Bırak gitsin,' Yuvarlak uçlu bir ok, sonra sivri uçlu bir ok alıp tekrar bakışlarını atlı adama çevirdi. O sırada adam aniden kılıcını çekmiş ve atını ileri sürmüştü. 'Belki de gerçekten kaşınıyordur,' dedi Hook ve omzundaki torbadan bir ok çıkardı, cesetlerden birinin göğüslüğüne tutturarak oku kirişe yerleştirip sıkıca bağladı.

Atlı tekrar durdu, bu kez zırhlarla cesetlerin birbirine karıştığı yığına gözlerini dikti. Hepsinin birbirinin üzerine yığılmıştı ve manzara gerçekten hayret vericiydi. Adam uzun süre bakışlarını ayırmadı, okçulardan yalnızca yirmi adım uzaktaydı ve aniden atını şaha kaldırıp Hook'un olduğu yöne sürmek istedi. At tepki vermekte gecikmedi, ama toynaklarıyla çamurluğu toprakta ilerlemekte güçlük çekiyordu.

'Aptal herif,' dedi Hook kızgın bir şekilde. Yayma sivri uçlu bir ok geçirdi, yayını kaldırdı ve aynı anda bir düzine okçu onu izledi. Adamın doğru yoldan saptığını düşünüyordu ama aksine binici kılıcını indirerek mızrağını Hook'a doğrulttu. Hook ise ne yaptığının farkında olmayarak yay kirişini sağ kulağına yaklaştırdı. Bu, tamamen içgüdüseldi. Atlının yükselip yere düştüğünü, siperinin açıldığını ve parlak mavi gözlerinin ortaya çıktığını gördü ve gevşedi.

Oku binicinin sağ gözüne çarparak kafasını kütürdetmiş-ti. Elindeki kılıç yere düştü ve at yavaşladı ve sonra afallayıp Hook'tan bir mızrak atışı ötede durdu. Diğer okçuların hepsi kıpırdamadan duruyordu.

Binici atın sırtından düşerken İngiliz hattındaki askerlerin yüzleri gülüyordu. Düşüşü ağır olmuş, hafifçe yana kaykılarak sonra aniden zırhı içinde patırtıyla yeri boylamıştı. 'Atını alın,' dedi Hook Horrocks'a.

Hook cesedin yanma gitti. Oku parçalanmış gözden çekip çıkardı ve elini kalın, altın zincirin üzerinde gezdirerek onu tam almak üzereyken durdu çünkü ucunda bir pandantif asılıydı. Beyaz fildişinden yapılmış ve gümüş bir tabaka üzerine işlenmiş bu mücevher antilop şeklinde bir kara kehribardı.

'Seni küçük, aptal piç,' dedi Hook, Adamın zaten bol gelen miğferini çıkardığında Sir Phillippe de Rouelles'in dağılmış yüzünü gördü.

'Sadece bir oğlanmış,' dedi Horrocks şaşkınlık içinde.

'Bu da neden küçük, aptal bir piç olduğunu açıklıyor.'

'Burada ne işi vardı?'

'Kendini kanıtlamaya çalışıyordu,' dedi Hook. Ağır altın zinciri boynundan çekip çıkardı ve oğlanın kusan ölüye gözlerini dikip baktığı yere doğru birkaç adım yürüdü. Orada diğer iki adamın üzerinde kime ait olduğunu pek seçemediği, kana bulanmış cübbeli bir ceset gördü. Sonra kırmızı kumaş üzerine işlenmiş iki kırmızı balta işaretini hatırladı. Ölü adamın miğferi başından firlamış ve boğazı kesilmişti. 'Babasını bulmaya gelmiş,' dedi Hook Horrocks'a.

'Nereden anladın?'

'Tanıyorum onu,' dedi Hook. 'Zavallı küçük piç. Babasını arıyordu.' Pandantifi torbasına koydu ve sivri uçlu bir ok daha çıkararak İngiliz hattına doğru yürüdü.

Miğferi çizikler içinde olan ve cübbesi düşman askerlerince yırtılan kral, düşmanı daha net görebilmek için küçük atının üzerinde etrafa bakınıyordu.

Kıyamet yerinde sağ kalmayı başarabilenler kuzeye doğru ilerliyordu. Hemen arkalarında mızraklarıyla hazır bekleyen üçüncü birlik vardı ve okçularının ellerinde yok denecek kadar az ok kaldığını biliyordu.

Bir ulak yanlarına gelip Fransızların yüklüğün bulunduğu yerde oldukları haberini verdi. Kral atının üzerinde kaykılarak yüzlerce askerinin artık Fransız esirleri koruduğunu görmeye çalıştı ama onlar sayıca kendi askerlerinden üstündü. Sağa ve sola bakındı. Başlangıçta dokuz yüz adamı vardı ve şimdi, adamların çoğu esirleri kendi himayelerine için hat iyice daralmıştı. Okçular da aynı şeyi yapmışlardı. Birkaçı ise arazide okları toplamakla meşguldü. Kral bundan elbette gurur duyuyordu ama üçüncü birliğe atları yere sermek için yeterince ok toplayabileceklerinden şüpheliydi. Bazı aptal Fransız askerlerinin okçulara hücum ettiğini gördü ve adamları cesur adamın ölümüne sevinirken yüzünü ekşitti, sonra tekrar ordusuna baktı.

Ordu dağılmış haldeydi. Son Fransız birliği de hücum edince tekrar eski düzenine kavuşacağına inanıyordu ama şimdi hattın gerisinde yüzlerce esir vardı ve bu adamlar tekrar savaşa girebilirdi. Başlarında miğferleri yoktu ve silahlarına el konmuştu ama hâlâ hattın ön tarafına geçip saldırı pozisyonu alabilirlerdi. Çoğunun elleri bağlıydı, ama hepsinin değil. Bağlı olmayanlar diğerlerinin ellerini çözebilir ve hep beraber gizlice İngiliz hattına girebilirlerdi. Sonra Fransızların yük trenini yağmalama tehlikesi de vardı, ama o bekleyebilirdi. Şu an hayati olan şey, üçüncü Fransız birliğinin hücumunu önlemekti ve bunu yapmak için az sayıda askerden oluşan ordusundaki her bir bıçağa ihtiyacı vardı. Yüzlerce ceset atların ilerleyişini durdurabilirdi ama yine de en nihayetinde bu cesetleri aşacaklardı ve daha sonra uzun mızrakları hattını hedef alacaktı. Daha fazla askere ihtiyacı vardı.

Ve adamları kralın gözlerinin içine bakıyorlardı. Onun katı yürekli Tanrı'sına dua ettiğini sezebiliyorlardı. Bu Tanrı orduyu şimdiye kadar hep kurtarmıştı ve Henry Tanrı'nın merhametinin devam etmesi için dua ediyordu. Dudaklarından dua sözcükleri dökülürken cevap da aklına geldi. Cevap öyle şaşırtıcıydı ki bir an hareketsizce durdu, sonra Tanrı'nın kendisiyle konuştuğunu söyledi ve gözlerini açtı.

'Esirleri öldürün,' diye emretti.

Yanındaki askerlerden biri gözlerini dikip ona baktı. Duyduklarına

inanamamıştı. ‘Efendim?’

‘Esirleri öldürün!’

Bu şekilde esirlerin tekrar savaşa girme ihtimalleri ortadan kalkacaktı ve onları gözetim altında tutmakla yükümlü askerler tekrar hatta girebileceklerdi.

‘Hepsini öldürün!’ diye bağırdı Henry, eliyle esirleri işaret ederek. Adamlarından biri hızlıca adamların sayısını hesaplamış ve iki bin Fransız askerin esir alındığını tespit etmişti. İşaretini herkes görmüştü. ‘Öldürün onları!’ diye komut verdi Henry.

Fransızların bayrağı azametle dalgalanıyor, geleceğe dair bir kışla sözü vermiyordu.

Esirler ölecekti.

Sire de Lanferelle İngiliz hattının gerisinde kara kara düşünüyordu. İngiliz kralını atının sırtında miğferi savaşta dağılmış halde görmüş, sonra Fransa kralının yeğeni olan Orleans Dükü’nün esir düştüğünü görerek hayrete düşmüştü. Bu genç, zeki ve çekici erkek ağır bir darbe almış, cübbesi kanlar içinde kalarak İngiliz kraliyet üniformasıyla bir okçu tarafından kolundan yakalandığında sersemlemiş, paniğe kapılmış ve hastalanmıştı. ‘Efendim,’ dedi Lanferelle, dizlerini çöküp.

‘Ne oldu?’ diye sordu Orleans.

‘Çamur,’ diye cevap verdi Lanferelle ve tekrar ayağa kalktı.

‘Tanrım,’ dedi dük. Yaralandığı için değil ama duyduğu utanç yüzünden kendini geri çekti. ‘Alençon öldü,’ diye devam etti sonra. ‘Bar ve Brabant da öyle. Sens de öldü.’

‘Başpiskopos mu?’ diye sordu Lanferelle. Nedense soylu bir aileye mensup üç Fransız dükünün ölümünden çok, bir kilise baş-kanının ölümüne şaşırmıştı.

‘Onu boğazladılar, Lanferelle,’ dedi dük. ‘Onu acımadan boğazladılar. Ve d’Albret de öldü.’

‘Peki ya kraliyet komutanı?’

‘Öldü,’ dedi Orleans. ‘Ve Burbonya da ele geçirildi.’

‘Tanrım, buna inanamıyorum.’ dedi Lanferelle. Fransa’nın kraliyet komutanı öldüğü ya da Burbonya Dükü, Soissons fatihi esir düştüğü için değil, Fransa’nın en haşin adamı olarak bilinen Marshal Boucicault Orleans Dükü’ne katılmak zorunda olacağı için.

Boucicault Lanferelle’nin gözlerinin içine baktı, sonra bakışlarını kraliyet düküne çevirdi ve başını iki yana salladı. ‘Hepimiz İngiltere’nin konukseverliğine boyun eğmek zorundayız,’ diye gürledi.

‘Ben esir düştüğümde bana yeterince iyi davrandılar,’ dedi Lanferelle.

‘Aman Tanrım, ikinci bir fidye bulmak zorundasın?’ diye sordu Boucicault. Üzerinde iki başlı bir kartal arması bulunan beyaz cübbesi yırtık pırtık olmuştu ve kan lekeleri içindeydi. Gecenin karanlığında ışıl ışıl parlayan zırhında bıçak darbeleri ve çamur izleri görünüyordu. Diğer esirlere bakmak için yüzünü döndü. ‘Orada ne oluyor?’ diye sordu.

‘Ekşi şarap ve iyi kalitede ale,’ dedi Lanferelle, ‘ve yağmur, pek tabii.’

‘Yağmur,’ dedi Boucicault acı acı gülerek. ‘Bu bizim için bir yıkımdı. Yağmur ve çamur.’ Yağmur olsun olmasın, Henry’nin ordusuyla savaşmak yerine İngiliz okçularının yaptıklarından korkmayı tavsiye ediyordu. En iyisi, demişti, bırakın Calais’e kadar gitsinler ve Harfleur bölgesindeki Fransız güçlerine katılsınlar. Ama genç Orleans gibi ateşli kraliyet dükleri de savaşın alınması gerektiği konusunda ısrar etmişlerdi. Bouciccault sinirden deliye dönmüştü, dükün yüzüne tükürmek istiyordu ama kendini tuttu. ‘İngiltere’nin ateşini söndürün,’ dedi bunun yerine. ‘Kadınlar nasıl, ateşli mi?’

‘Evet.’ dedi Lanferelle.

‘Kadın istiyorum,’ dedi Fransız Mareşali. Başını kaldırıp gri gökyüzüne baktı. ‘Fransa’nın fidyelerimizi ödeyebileceğinden şüpheliyim. Bu durumda hepimiz muhtemelen İngiltere’de son nefesimizi vereceğiz. Zamanı dolduracak bir şeylere ihtiyacımız var.’

Lanferelle Melisande'nin nerede olduğunu merak ediyordu. Her geçen dakika onu görmeyi, onunla konuşmayı daha çok ar-zuluyordu. Yakınında ise yalnızca birkaç kadın vardı ve onlar da yaralılara su taşıyorlardı. Doktorlar yaralıların başında beklerken, papazlar diğer adamlar için son ayinlerini gerçekleştiriyordu. Zırh parçalarını kesiyorlar, bedenlerine saplanan ezilmiş çeliği çıkarıp acılar içinde kıvranırken onları sakinleştirmeye çalışıyorlardı. Lanferelle adamlarından birini gördü ve Orleans ile mareşali muhafizlara bırakarak adamın yanma gidip diz çöktü ve balta darbeleriyle ciddi şekilde yaralanmış sol bacağına değmemeye çalıştı. Birileri adamın bacağının etrafına bir sicim doladı ama kan hâlâ yaranın olduğu bölgeden kalın damarlara doğru akıyordu. 'Üzgünüm, Jules,' dedi.

Jules hiçbir şey söyleyemedi. Başını diğer tarafa çevirdi. Alt dudağını öyle sert ısırıyordu ki kan yanaklarına azar azar geliyordu.

'Yaşayacaksın, Jules.' dedi Lanferelle, gerçeği söyleyip söylemediğinden emin olmayarak. Sonra öfkeli ifadesini görünce gözlerini kaçırdı.

İngiliz okçularının esirleri katletmesini hayretle izliyordu. Lanferelle bir anlığına okçuların çıldırmış olması gerektiğini düşündü, sonra da soylu kılığındaki askerlerin onlara emirler yağdırdığını gördü. Elleri bağlı olan Fransız esirler kaçmaya çalışmışlardı ama okçular onları yakalamış, geri yerlerine götürerek boğazlarına uzun bıçaklar dayamışlardı. Okçular, kesiklerden fışkıran kanı sırıtarak izliyorlardı ve kılıçların çekilmesiyle daha fazla okçu katliama katılıyordu. İngiliz askerlerden bazıları esirleri sürükleyerek götürüyorlar, fidye beklentilerini sonuçsuz bırakmak istemedikleri için dikkatli olmaya çalışıyorlardı. Öte yandan Mareşal Boucicault ile Orleans ve Burbonya Dükü gibi soylu ve değerli esirler katliama karşı korunuyorlardı. Geri kalanlar ise acımasızca öldürülüyordu. Lanferelle'nin anladığı buydu. Son Fransız savaş birliği taarruzunu gerçekleştirdiğinde İngiltere Kralı esirlerin kendi hattının ön saflarına saldırmasından korkmuştu ve bunun önüne geçmek için esirleri öldürme kararı almıştı. Ne kadar mantıklı görünse de Lanferelle için hâlâ şaşkınlık vericiydi. 'Ölmüş gibi yap, Jules,' dedi. Adamların öldürme hırsını önlemek için başka bir yol düşünemiyordu çünkü silahları olmadan onu savunması mümkün değildi. Bu yüzden Sir John'u bir an önce bulmalıydı. Sir John'un onu koruyacağından emindi ve eğer onu bulamazsa Tramecourt ormanına ulaşmaya

çalışıp çalılıkların arasında saklanacaktı.

Bazı esirler tekrar savaşa katılmak için döndüler ama ellerinde okları yoktu, okçular baltalarıyla hepsini yere indirmişti. Yaylı askerler çamurun içinde hızlı hareket ediyorlar ve aynı hızla korkunç katliamlar gerçekleştiriyorlardı. İngilizlerin atları, sayıları neredeyse bini bulan binek atları, arazinin güneyindeydiler ve birkaç esir onlara ulaşmaya çalışıyordu. Ancak atları koruyan anonsçulardan bazıları kaçakları okçuların öldürüldüğü yere geri götürüyorlardı. Adamlar birer birer öldükçe, çığlıklar artıyor ve herkesi panik sarıyordu. Öldürmeye daha fazla okçu geldi, esirler bir kaçış yolu bulabilmek için saban izlerini takip ediyorlardı. Lanferelle için bile kaçış yolu yoktu. Lanferelle, İngiliz hattının sağ kanadına ulaşmıştı. Burada bir yol boyunca uzanan ağaçlar ve küçük bir orman kulübesi vardı. Yanıyordu, yükselen dumanın ve alevlerin arasından ölüm çığlıkları duyuluyordu. Kulübeyi ateşe veren okçular Lanferelle'yi görmüşlerdi ve onu takip ediyorlardı. Lanferelle yönünü değiştirmişti, ancak şimdi kendisi ile Sir John'un bayrağının dalgalandığı İngiliz hattı arasındaki mesafede daha fazla okçu görüyordu. Sonra neyse ki, uzun boyu ve karanlık yüzüyle Nicholas Hook'un silueti belirdi.

'Hook!' diye bağırdı, ama Hook onu duymuyordu. 'Melisan-de!' Kızının ismini, çığlıkları bastırır umuduyla söylemişti. Trampet sesleri yükseliyor, düşmanı teslim olmaya çağrıyordu. 'Hook!' diye bağırdı umutsuzluk içinde.

'Hook'tan ne istiyorsun?' diye sordu bir adam. Lanferelle yüzünü döndüğünde dört okçu ile göz göze geldi. Konuşan adam uzun boyluydu ve sivri bir çeneye sahipti, elinde de kanlı bir balta vardı. 'Hook'u tanıyor musun?' diye sordu adam.

Lanferelle geriye çekildi.

'Sana bir soru sordum.' dedi adam, Lanferelle'nin üzerine yürüyerek. Dişlerini göstererek sırıtıyor ve Fransız askerin yüzündeki acı ifadeden keyif alıyordu. 'Zenginsin, değil mi? Eğer zenginsen yaşamana izin vereceğiz. Ama bunun için çok zengin olman gerekiyor.' Baltayı Lanferelle'nin bacaklarına savurdu, dizini kırıp onu yere düşürmeyi planlıyordu ama Lanferelle tökezlemeden geri adım atabildi ve darbeden yara almadan kurtuldu. Bu kez çamurda ayakta kalması gerekiyordu.

‘Ben zenginim,’ dedi umutsuzca. ‘Çok zenginim.’

‘İngilizce konuşuyor,’ dedi okçu yardımcılarından birine. ‘Zenginmiş. Üstelik İngilizce konuşuyor.’ Baltayla hamle yaptı ve ucunu Lanferelle’nin sol baldırına geçirmek istedi ama zırhına çarparak uyluklarından aşağıya kaydı. ‘Hook’u neden arıyordun söyle bakalım?’ diye sordu adam, tekrar hamle yapmak için baltasını geri çekerken.

Lanferelle ellerini hafifçe havaya kaldırdı. ‘Ben onun esiriyim,’ dedi.

Uzun boylu adam kahkahayı bastı. ‘Bizim Nick mi? Zengin birini esir aldı, öyle mi? Buna inanmak mümkün değil.’ Baltasını sallayıp Lanferelle’nin göğüslüğüne isabet ettirdi. Lanferelle geri düştü ama çabuk toparlanıp tökezlemedi. Umutsuzca etrafına bakıp yerde bir silah aradı. İngiliz okçu ise Fransız askerin kanlı yüzündeki korku ifadesini gördükçe sırıtıyordu. Okçunun üzerinde bir zırh yeleği vardı ve keçeden yapılmış olan ceketi öyle çok kesikler ve çizikler içindeydi ki yün kumaş parça parça olmuş, koyu kan topaklarıyla ağırlaşmıştı. Saint George’un kızıl haçı yağmurun altında ıslanmıştı ve bu yüzden ay ve yıldız desenli cübbesi kan kırmızısı görünüyordu. ‘Zengin olan Nick Hook’u yanımıza alamayız,’ dedi adam ve baltasını Lanferelle’nin açıkta kalan başının üzerine indirmek için havaya kaldırdı.

Ve o sırada Lanferelle kılıcı gördü. Bu, kısa, biçimsiz ve adi bir kılıçtı. Havada diklemesine duruyordu ve tam tepesindeydi. Sonra bir daire çizerek uzun boylu okçunun omzuna indi. Lanferelle onun üzerine atılarak kabzasını yakaladı. Ama okçunun tüm kuvvetiyle indirdiği balta darbesini savuşturmak için fazla vakti yoktu, kendini kenara attı ve olduğu yerde döndü. Zırhının ağırlığıyla okçunun göğsüne baskı yaparak onu düşürmeye çalışıyordu. Baltanın sapı sol koluna çarptı ve Lanferelle kılıcını kaldırdı ama adamın ok torbasına isabet ettirerek gücünü boşa harcamış oldu.

Okçulardan biri baltayla üzerine yürüdü ama Lanferelle çabuk ayağa kalkmış ve kılıcını olağanüstü bir hızla savurarak ikinci adamın yüzüne indirmişti. Adam yanaklarındaki çiziklerle, burnu kanayarak sendelerken Lanferelle tekrar geri döndü, bu kez kılıcını uzun boylu adam için hazırlıyordu.

Artık Lanferelle’nin karşısında üç okçu vardı ama ikisi savaşacak durumda

değildi ve geriye yalnızca uzun boylu adam kalıyordu. Hook'un yakınlarda olup olmadığını kontrol etmek için etrafa baktı. Sonra onu görerek, 'Piç,' diye Hock'un yüzüne tükürdü, 'ona kılıcı sen verdin!'

'O benim esirim,' dedi Hook.

'Ve kral esirleri öldürmemizi söyledi!'

'O zaman öldür onları, Tom,' dedi Hook, eğlenerek. 'Öldür onu!'

Tom Perili tekrar başını çevirip Fransıza baktı. Lanferelle'nin gözlerindeki öfkeyi gördü, kendini yana çekip darbeyi nasıl savurduğunu hatırladı ve baltasını yana indirdi. 'Onu sen öldür, Hook,' dedi dudak bükerek.

'Efendim,' dedi Hook Lanferelle'ye dönüp, 'bu adam kızınıza tecavüz etmek için para aldı. Bunu başaramadı ama o yaşadığı sürece kızınız tehlikede sayılır.'

'O zaman öldür onu,' dedi Lanferelle.

'Öldürmeyeceğime dair yemin ettim.'

'Ama ben hiç yemin etmem,' dedi Lanferelle ve adi kılıcını Tom Perill'in yüzüne doğrultarak onu geriye itti. Perili korkusunu ve şaşkınlığını gizlemeyerek Hook'un fal taşı gibi açılmış gözlerine bakıyordu, sonra Lanferelle'ye dönüp gülümsediğini gördü. Fransız askerin silahı ince ve adiydi, baltasının yanında çok sönük kalırdı ama attığı her adımda Lanferelle'nin kendine güveni ve neşesi yerine geldi.

'Öldürün onu!' diye bağırdı Perrill yardımcılarına. Ama hiçbiri kıpırdamadı ve Perili de baltasını hiddetle savurarak Lanferelle'nin orta yerine güçsüz bir darbe indirdi ve Fransız küçük bir hareketle yana çekilerek kendini korudu ve sonra gösterişsiz bir şekilde kılıcını kaldırdı ve bir darbe indirdi.

Kılıç Perrill'in gırtlağını delerek kan fışkırmasına neden oldu. Okçu gözlerini dikmiş katiline bakıyordu, dili ağır ağır dışarı düşmüş ve ağzından oluk oluk ve sessizce Lanferelle'nin çıplak ellerine kan akıyordu. İki adam bir kalp atışı süresince hiç kıpırdamadılar. Sonra Perrill'in başı önüne düştü ve Lanferelle

kılıcını elinde gevşeterek Hook'a fırlattı.

'Yeter! Yeter!' Soylu kılığındaki askerler hattın gerisinde at sürüyor ve okçulara bağırıyorlardı. 'Yeter! Artık kimseyi öldürmeyin! Durun! Yeter!'

Hook İngiliz hattına katılmak için geri döndü.

Azincourt arazisinin üstünde kara bulutların gezindiğini gördü.

İngiliz ordusunun ön saflarında adamlar ölüyor ya da can çekişiyordu. Giderek daha fazlası ölüyor, diye düşündü Hook, Kralın bu nemli topraklara gönderdiği asker sayısından çok daha fazla. Yerde birbiri üzerine yığılmış, bıçaklanmış, ezilmiş ya da kesilmiş zırhları paramparça ve kanlar içinde, sayısız ceset yatıyordu. Askerler ve atları vardı. Yerde sahipsiz silahlar, düşmüş bayraklar ve ölmüş umutlar vardı. Kış buğdayı ekilmiş arazinin toprakları kana bulanmıştı.

Arazinin diğer ucunda; ölülerin, yerde sürünenlerin ve ağlayanların ardında, üçüncü Fransız savaş birliği evine dönüyordu.

Fransa'nın gücü tükenmişti ve askerler Azincourt'u arkalarınla bırakıp kuzeye gidiyorlar, dünyalarını cehenneme çeviren o küçük ordudan kaçıyorlardı.

Buraya kadardı.

SONSOZ

Bir kasım sabahıydı. Gökyüzü masmaviydi ve hava serindi. Kilise çanları, neşeli kahkahalar ve şarkılar duyuluyordu dört bir yanda.

Hook daha önce böyle bir kalabalık görmemişti. Londra kralını ve zaferini kutluyordu. Fıskiyelerden şarap akıyor, sokakların köşe başlarında minyatür kaleler yükseliyordu. Korodaki çocukların üzerinde melek kostümleri vardı, yaşlı adamlar ise peygamberler gibi giyinmişlerdi ve kızlar bakire edalarıyla şarkı söylü yorlardı. Ve kral da mütevazı bir kıyafet giymişti, başında tacı ya da elinde asası yoktu. Fransız soyluları ve Burgonyalı esirler kralı izliyordu; Orleans Dükü Charles, Burgonya Dükü, Fransa Mareşali, ve daha birçok dük

ve sayısız kont kralın iyi ruh hali nedeniyle yaptığı şakalara maruz kalmıştı. Küçük çocuklar, esirlere koruyuculuk eden, yüklü okçuların atlarının hizasında yürüyor, ok torbalarına ve kılıç kınlarına dokunmaya çalışıyorlardı. 'Orada mıydınız?' diye sordular. 'Orada mıydınız?'

'Oradaydım,' diye cevap verdi Hook. Korteji, neşeli kahkahaları ve beyaz güvercinleri arkasında bırakmıştı.

Cheapside'ın kuzeyindeki küçük sokaklarına doğru dört yardımcısıyla birlikte yol alıyordu. Onlara Peder Christopher öncülük ediyordu ve önlerine giderek küçülen geçitler çıkıyordu. Bu geçitler öyle dardı ki tek tek ilerleyebiliyorlardı ve keresteden yapılmış evlerin çatı direklerine çarpmamak için başlarını eğmek zorunda kalıyorlardı. Hook zırhının altına soğuğu kesmek için zırh gömlek giymiş ve içine sıcak tutsun diye vatkalı bir yelek

geçirmişti, çizmelerini ise Azincourt'ta öldürdüğü konttan almıştı. Yeni cübbesinin üzerinde de Sir John'un taşımaktan onur duyduğu aslan arması vardı. Boynunda rütbesinin işareti olan, Sir John Cornewaille'ye ait kalın bir altın zincir asılıydı. Milano çeliğinden yapılma, balta darbeleriyle hafif çizilmiş olan miğferi eyer başına asılıydı. Kılıcı Bordeaux'da yapılmıştı ve kabzasının üzerinde daha önceki Fransız sahibine ait kılıç ve miğfer arması, oyma at figürü vardı. 'Oradaydım,' dedi üzerinde yırtık pırtık giysisi olan küçük çocuğa. 'Hepimiz oradaydık,' diye ekledi ve sonra köşeyi dönmekte olan Peder Christopher'ı izledi. Ağaç dalma çarpmamak için başını eğerek şarap dükkanın yanından geçip açık hendeklerinden lağım kokuları yükselen, küçük bir meydana vardılar. Meydanın kuzeyinde harabeye dönmüş bir kilise vardı, duvarları çamurla sazdan örülmüştü ve büyük kusurunu ahşaptan yapılmış bir kuleyle kapatmaya çalışıyordu sanki. Kulede tek bir çanın sesi duyuluyordu. Çanm sesi İngiltere'nin zaferiyle yükselen kakafonik gürültüye karışıyordu. 'İşte burası,' dedi Peder Christopher, küçük kiliseyi işaret ederek.

Hook atından indi. Küçük meraklı çocuğun omzuna dokundu, sonra Melisande'ye attan inmesi için yardım etti. Valinin eşi Lady Bardolf'un ona Calais'te verdiği mavi kadife bir elbise giymişti. Üzerinde vatkalı ve tilki kürküyle beyaz keten bir pelerin vardı. Tahta kütüklerin üzerinde oturan bir dilencinin açık avcuna birkaç madeni para koydu ve sonra kiliseye giren Hook ile Peder Christopher'ın peşine takıldı. 'Orada mıydınız?' diye sordu çocuk, son adam da atından inerken.

‘Oradaydım,’ dedi Lanferelle. Fransız asker kiliseye girmeden önce bir an durup Daleli Will’e dışarıda kalıp atlara gözcülük etmesi için madeni para verdi.

Kilisenin zemini topraktı ve sadece koronun olduğu bölümün döşemesi kaplanmıştı. İçerisi karanlıktı çünkü emaylı pencereden içeri sızan çevredeki binaların ışıkları kesilmişti. Rahip küçük mabedine giren üç adamı ve zengin kılıklı kadını görünce çanı çalmayı durdurdu. Yabancılardan açıkça rahatsız olmuştu ama daha sonra siyah zengin cübbesi içindeki Peder Christopher’ı tamdı.

‘Sana geleceğimi söylemiştim,’ dedi Peder Christopher nazikçe.

r

‘O halde hoş geldiniz,’ dedi rahip.

Ana mihrapta üzeri pejmürde bir kumaşla örtülü ahşap bir masa vardı. Üzerinde bakır yaldızlı bir haç ve yanında iki boş şamdan duruyordu. Mihrabın arkasında kötü bir ressamın Tanrı’nın huzurunda diz çökmüş iki meleği tasvir ettiği bir deri tablo asılıydı. Bu dört ziyaretçi oracıkta diz çöküp istavroz çıkardılar. Sonra Peder Christopher, Hook’u kolundan çekiştirerek kilisenin güneyindeki ikinci mihrabın bulunduğu yeri işaret etti. Bu ikinci mihrap ilkinden daha az ilgi çekiciydi çünkü hurdaya dönmüş, örtüsüz bir masa ve üzerinde de ahşap bir haç vardı. Yanında ise hiç şamdan yoktu. İsa’nın bacaklarından biri kopmuştu ve diğerini de haçın üzerine dayamıştı. Tam üstünde, her ne kadar rengi soyulmuş ve solmuş olsa da beyazlar içinde bir kadın vardı ve sarı ışık halkası da pul pul dökülmüştü.

Hook gözlerini dikip kadına baktı. Loş ışıkta ve çatlakların arasında güçlükle seçilen yüzü asıktı ve üzgün bir ifadesi vardı. ‘Onun burada olduğunu nereden biliyordun?’ diye sordu Peder Christopher.

‘Sordum,’ dedi rahip gülümseyerek. ‘Londra’nın tuhaf yönlerini bilen biri her zaman vardır. O adamı buldum ve ona sordum.’

‘Tuhaf mı?’ diye sordu Sire de Lanferelle.

‘Sanırım bütün şehirde Aziz Sarah’ya adanan tek mihrap bu,’ dedi Peder Christopher.

‘Öyle,’ dedi rahip. Üzerinde yırtık pırtık bir cübbe vardı. Yüzü suçiçeğine benzer lekeler içindeydi.

Lanferelle hafifçe gülümsedi. ‘Sarah mı? Fransız bir aziz mi?’

‘Belki de,’ dedi Peder Christopher. ‘Bazıları onun Magdalena’nın hizmetkarı olduğunu düşünüyor, bazıları da Magdalena’yı Fransa’daki evinde ağırladığını. Bilemiyorum.’

‘Şehit oldu,’ diye araya girdi Hook birden. ‘Evinin yakınlarında kötü bir adam tarafından öldürüldü. Ve ben onun hayatını kurtarmadım.’ Başını salladı, bu arada Melisande mihrabın olduğu yere gitti, diz çöktü ve pelerinin altından deri bir cüzdan çıkardı. Cüzdanı mihrabın üzerine koydu

‘Sarah için, peder,’ dedi.

Rahip cüzdanı aldı ve bağcıklarını çözdü. Gözleri fal taşı gibi açılmıştı, sanki düşüncelerini değiştirip altınları geri alacağından şüphe duyarak Melisande’ye adeta korkuyla bakıyordu.

‘Onları,’ dedi, ‘Sarah’ya tecavüz eden adamdan aldım.’

Rahip dizlerini kırdı ve istavroz çıkardı. Roger olarak biliniyordu ve Peder Christopher onunla önceki gün konuşmuştu ve daha sonra Peder Roger’m iyi bir adam olacağına dair Hook’a güvence vermişti. ‘İyi bir adam ve bir soytarı elbette,’ demişti Peder Christopher.

‘Soytarı mı?’ diye sormuştu Hook.

‘Mazlumun dünyayı ele geçireceğine inanıyor. Kilisenin görevinin hastaları iyileştirmek, açları doyurmak ve açıkta kalanları giydirmek olduğunu düşünüyor. Karını çırılçıplak bulduğumu biliyorsun.’

‘Sen her zaman şanslı bir adamdın,’ demişti Hook. ‘O halde kilisenin görevi

nedir?'

'Zenginleri iyileştirmek, tokları doyurmak ve piskoposları giydirip donatmak elbette. Ama Peder Roger İsa Mesih'in kurtarıcılığına inanıyor. Dediğim gibi, o bir aptal,' demişti nazikçe.

Hook hafifçe soytarının omzuna dokundu. 'Peder Roger?'

'Efendim?'

'Ben artık efendi değilim, sadece bir okçuyum,' dedi Hook, 've bunu sana veriyorum.' Boynundaki kalın, altın zinciri çıkardı ve ucundaki antilop arması ile birlikte ona verdi. 'Bunu satınca eline geçen parayla,' Hook devam etti, 'Aziz Crispin ve Crispinian'a birer mihrap yaptırırsın.'

'Evet,' dedi Peder Roger, sonra kaşlarını çattı çünkü Hook göz kamaştırıcı zinciri henüz boynundan çıkarmamıştı.

'Ve her gün,' dedi Hook, 'Ölmüş Sarah'nın ruhu için ayin düzenleyeceksin.'

'Evet,' dedi rahip. Hook zinciri boynundan çıkarmamıştı.

'Kardeşin için de bir dua okusa?' diye önerdi Melisande.

'Kral Micheal için dua ediyor,' dedi Hook, 'bu ona yeter. Sarah için her gün ayin düzenlenecek, tamam mı Peder?'

'Anlaşıldı,' dedi Peder Roger.

'O bir Lollard,' dedi Hook, rahibin nasıl bir tavır takınacağını merak ederek.

Peder Roger bir bakış attı ve hafifçe gülümsedi. 'O halde günde iki kere ayin düzenlemek gerek,' diye söz verdi. Ve böylelikle Hook zinciri boynundan çıkarıp ona uzattı.

Çanlar çalıyordu. Şehrin manastırlarında, kiliselerinden ve katedralinde *Te Deums* yankılanıyordu. İnsanlar Tanrı'ya şükranlarını iletiyorlardı çünkü İngiltere'nin gemileri Normandiya'ya doğru açılmış, Picardy yakınlarında yağmalanmıştı; kral ve askerleri ölümle burun buruna gelmişti.

Ama sonra havada oklar uçuşmaya başladı.

Hook ve Melisande yönlerini batıya çevirdiler. Evlerine gidiyorlardı.

TARİHSEL NOTLAR

Agincourt Savaşı (Fransızca söylenişi Azincourt), Ortaçağ Avru-pası tarihinde en kayda değer olaylardan biridir. Bu savaşın ünü, önemini gerilerde bırakmıştır. İngiltere ve Fransa arasındaki ezeli rekabette yalnızca Hatings, Waterloo, Trafalgar ve Crécy; Agincourt'un ünü kadar üne sahiptir. Poitiers'in daha önemli bir savaş ve hatta daha açıkça kazanılmış bir zafer olduğu ya da Verneulil'in beklenmedik bir zafer olduğu tartışmalıdır. Ve Hastings, Blenheim, Victoria, Trafalgar ve Waterloo'nun tarihi açıdan etkileri sürdüğü kesindir. Ancak Agincourt, İngiltere tarihindeki sıra dışı yerini hâlâ korumaktadır. 25 Ekim 1415'te olağanüstü bir şey yaşandı (Agincourt Savaşı, Avrupa yeni takvim sistemine geçmeden çok uzun bir zaman önce yapıldı, bu yüzden yıldönümü 4 Kasım gününde kutlanır.) Bu öyle kayda değer bir olaydı ki üzerinden neredeyse yedi yüzyıl geçmiş olmasına rağmen ününü korumaktadır.

Agincourt'un ünü Shakespeare'in iddia ettiği gibi yalnızca bir kaza, tarihsel bir rastlantı olabilir; ama kanıtlar bu savaşın gerçekten Avrupa'da bir şok dalgası yarattığını ortaya koymaktadır. Daha sonraki yıllar boyunca Fransa 25 Ekim 1415'i *la malheureuse journée* (talihsiz gün) ilan etmektedir ve Fransızlar İngilizle-ri kendi ülkelerinden sürgün ettikten sonra bile *la malheureuse journée'yi* üzülerek hatırlamaktadırlar.

Ama yine de bu savaş, V. Henry ve küçük ama donanımlı ordusu için neredeyse bir felaketle sonuçlanacaktı. Ordu büyük umutlarla Southampton Water'dan yola çıkarak Harfleur'u ele ge-

çirmiş ve daha sonra ani bir saldırı düzenleyerek Fransa'yı savaşa sokmuştu. Bu savaştaki galibiyet, en azından dindar Henry'nin gözünde, tahtını koruması için Tanrı'nın ona verdiği desteğin bir göstergesi olacak ve hatta onu orada tutacaktı. Ordusu güçlü olsa bu kadar umutlanması anlamlı olabilirdi, ancak, Harfleur Kuşatması beklenenden daha fazla sürdü ve Henry'nin ordusu dizanteri yüzünden neredeyse dağılma noktasına geldi.

Tüm bunlar göz önünde tutulduğunda, Leure Gate'in karşısına bir maden kuyusu yerleştirme gibi büyük bir özgürlüğü kullanmam dışında romandaki kuşatma hikayesi gerçeği yansıtmaktadır. Aslında böyle bir kuyu bulunmamaktaydı, toprak buna uygun koşullara sahip değildi ve tüm gerçek madenler Harfleur'un doğu kanadına taarruz eden Clarance Dükü'nün emri altındaki kuvvetler tarafından kazılmış ve Fransızların koyduğu mayınlar bu kazıları hezimete uğratmıştı. Ama ben, elimden geldiği kadar, yerin altında savaşan askerlerin duydukları korkuyu ifade etmek istedim. Harfleur savunması müthişti, burada en büyük övgüyü elbette garnizon liderlerinden biri olan Raoul de Gaucourt hak ediyor. Onun savunması ve uzun süren kuşatma günleri, Fran-sızlara daha büyük bir ordu kurmaları için bir şans verdi. Öyle ki kuşatma, diyelim ki Eylül ayının ilk günlerinde sonlansaydı, Henry'nin karşısında orduyu alana sürmek zorunda kalabilirlerdi.

Harfleur nihayet ele geçirildi ve bunu Soissons'un 1414'deki düşüşü izledi. Her ne kadar Soissons olayında, Fransız ordusu şoku kışkırtarak kendi vatandaşlarına karşı barbarca bir davranış sergilemiş olsa da, bu, Avrupa'yı sallayan bir başka olaydı, îngilizlerin şehri terk etmek için para aldıkları yönündeki dedikodular Sir Roger Pallaire'nin eylemlerinin nedenini de açıklamaktadır ama Agincourt seferi bağlamında Soissons'un ehemmiyeti, yortu günleri 25 Ekim olan koruyucu azizleri Crispin ve

Crispinian'dır. 1415'teki Aziz Crispin Günü, çoğu Avrupalıya göre, 1414'teki Soissons'un neden olduğu korkuları yenmek için eşsiz bir intikam gerçekleştirildiğinin kanıtıdır.

Mantık çerçevesinde, Henry'nin Harfleur'un ele geçirilmesinden sonra daha başka seferler düzenleme fikrinden vazgeçmiş olması gerekirdi. Yeni fethedilmiş limana garnizon kurup İngiltere'den ayrılarak kendi ülkesine dönebilirdi ama bu durumda yenilgi kaçınılmaz olurdu. Tüm parayı harcayıp Normandi-ya limanından başka bir şey elde edememiş olarak geri dönmek önemsiz bir başarı gibi görünebilir ve Harfleur'un kaybedilmesi Fransızların çıkarları kadar zarar getirebilirdi. Şehrin ele geçirilmesi üzerine Henry uzlaşımcı bir tutum izlemekten çok uzaktı. Artık Harfleur İngilizlerindi (ve yirmi yıl daha öyle kalacaktı), ama ele geçirilmesi uzun zaman aldı ve yıkılmış halde bulunan şehre garnizon kurma ihtiyacı yüzünden Henry'nin ordusu çok fazla sayıda asker kaybetti. Bu yüzden İngilizler Fransa'ya ani saldırı

harekatını başlattığında ordunun yalnızca yarısı yürüyebilecek haldeydi. Yine de Henry durmadı, seferden vazgeçmesi yönündeki tavsiyelere kulak asmayarak küçük, hastalıklı ordusuna Harfleur'dan Calais'e yürümelerini emretti.

Yüzeysel düşünüldüğünde, bu çetin bir mücadele değildi. Ordu at sırtında ve yüklü bir vaziyette aradaki 150 kilometrelik mesafeyi yaklaşık sekiz günde geçmeyi umuyordu. Amaç yağmalama değildi, Henry yol üzerindeki dört tarafi çevrili kasabalar ve kaleleri kuşatmak için ne ekipmana sahipti ne de yeterli zamana (buralardan değerli herhangi bir şey alınabilirdi). Yürüyüş, İngiliz ordularının yollarına çıkan her şeyi Fransızları savaşa kışkırtmak için harcayıp Fransa'yı yıkıma uğratacak klasik bir *chevauchée* (at gezintisi) de değildi. Ben Henry'nin Fransızları savaşa zorladığını tahmin ediyorum çünkü Tanrı'nın desteğini alacağına olan inancı tam olsa da ordusunun zayıf olduğunu fark etmiş olmalıydı. Eğer asıl istediği savaşa girmek olsaydı, ordusunu doğruca savaşın içine gönderirdi ama bunun yerine kıyıdan ilerlemeyi tercih etti. Ben bunun karşı tarafa "nanik yapmak" olduğunu düşünüyorum. Başarısızlığa uğrayan kuşatmanın sonunda, İngiltere'ye eli boş döndüğü için rezil olmanın verdiği utançla, ülkelerine ellerini kollarını sallayarak girme cesaretini göstererek Fransızları da rezil etmek istedi.

Blanchetaque'deki geçitler korunmuyor olsaydı bu kanıt işe yarayabilirdi. Calais'e sekiz günde varmak için, Somme'yi hızlıca geçmesi gerekiyordu ama Fransızlar geçitleri kapamıştı ve bu yüzden Henry bir başka kestirme yol bulabilmek için içlere doğru ilerledi. Tahmin edilen süre on sekiz güne (ya da on altı, tarihçiler ordunun Harfleur'dan hangi gün çıktıkları konusunda hemfikir değillerdir) uzadı ve yiyecek sıkıntısı baş gösterdiğinde, Fransızlar en sonunda ordularını dizginleyebilmiş ve bahtsız İn-gilizleri tuzağa düşürmek için harekete geçmişlerdi.

Ve Henry'nin gülünç derecede küçük ordusu 1415'de Crispin Günü'nde Agincourt düzlüğünde düşmanla karşı karşıya geldi. Ordu, hiçbir şeyin farkında olmayarak kendini efsanenin içine bıraktı.

1976'da Sir John Keegan olağanüstü eseri *TheFace ofBattle'ı* kaleme aldığında, Agincourt hakkında yazarken şu sözleri kullandı: "Agincourt seferinde yaşanan olaylar, bir askeri tarih uzmanı için, tatmin edici ölçüde açık ve nettir... her iki tarafta savaşan askerlerin sayısı konusunda genel hiddetli bir

belirsizlikten daha azı söz konusudur."

Heyhat, olaylar değilse bile sayılara ilişkin güven sorunu ortadan kalkmıştır. 2005'te Yüzyıl Savaşları alanında en saygın araştırmacılardan biri olan Anne Curry etraflı tartışmaların ardından her iki tarafta savaşan askerlerin sayısının tarihi kayıtlarda geçen sayıya yakın olduğunu bildirmiştir. Genel uzlaşı, 30.000 Fransız askere karşı 6.000 İngiliz askerin savaştığı yönündedir ve Dr.

Curry bu rakamları 9.000 İngiliz'e karşı 12.000 Fransız şeklinde düzeltmektedir. Eğer bu doğruysa, savaş tartışma yaratabilir çünkü asıl ünü iki taraf arasındaki büyük dengesizlikten ileri gelmektedir. Fransızların sayısı bu kadar az ise Shakespeare eserinde "biz azınlık, biz mutlu azınlık" diye yazarken haklı olabilir.

Bu durumda Sir Roger Keegan bir ortaçağ savaşında söz konusu olan, "hiddetli bir belirsizlik" olarak ifade edilen asker sayılarını belirlemede herhangi bir çabayı değerlendirirken haklıydı. Savaşı anlatan birkaç tanık olduğu için şanslı sayılırız ve hemen sonrasında birkaç yazarın kayıtları da var ama onların da sayılara dair tahminleri çok fazla değişiklik göstermektedir. İngiliz tarihçiler Fransız kuvvetlerini 60.000 ila 150.000 arasında değerlendirirken, Fransız ve Burgonyalı kaynaklar 8.000 ila 50.000 arasında bir rakam ileri sürmektedirler. En yakın tanıklar Fransızların sayısını 30.000, 36.000 ve 50.000 şeklinde göstererek Dr. Curry'nin daha uç bir noktaya taşıdığı hiddetli belirsizliği arttırmaktadırlar. Nihayetinde ben de yaklaşık 6.000 İngiliz'in ortalama 30.000 Fransız'la karşı karşıya kaldığını benimseyerek genel olarak kabul edilen rakamın, doğruluğuna kanaat getirdim. Bunun kendi akademik çalışmalarımın bir sonucu olmadığını, daha çok şaşırtıcı bir şeylerin gerçekleştiği yönündeki savaşa karşı çağdaş yaklaşımların neden olduğu bir içgüdü neticesinde ortaya çıktığını vurgulamak istiyorum. Agincourt hakkındaki çeşitli kaynaklarda karşımıza çıkan en şaşırtıcı şey de sayılarla ilgili bu farklılıktır. Savaşta geçen İngiliz askeri birliğinin, her bir İngiliz'e karşı üç Fransız düştüğünü tahmin etmiş olması açık bir mübalağadır. Yine de, çarpışan kuvvetlerin sayıca düpedüz eşit olmadığını savunan geleneksel görüşün aşırı bir biçimde desteklenmesi; insanları Agincourt'un sıra dışı olduğuna inanmaya teşvik etmektedir. Her şeye rağmen, ben bir tarih uzmanı değilim ve Dr. Curry'nin vardığı sonuçları kabul etmemek cesurca olurdu.

Dr. Curry'nin iddialarını öne sürdüğü aynı yıl içerisinde Juliet Barker'ın

Agincourt kitabı yayımlandı. Bu kitap seferle ve savaşla ilgili canlı, kapsamlı ve ilgi çekici bilgiler içeriyordu. Juliet Barker Dr. Curry'nin değerlendirmelerini takdir ettiğini söylese de kesinkes onları reddetmektedir. Juliet Barker iyi bir uzman olduğu kadar, iyi bir yazardır da. Dr. Curry gibi o da araştırmalarını Fransız ve İngiliz kaynaklarına dayandırsa da, içgüdülerimi izlemekte haklı olduğumu düşünüyorum. Sefer ve savaş hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenlere önerebileceğim kitaplar; John Keegan'ın *The Face of Battle* (Savaşın Yüzü), Anne Curry'nin *A New History* (Yeni Bir Tarih) ve Juliet Barker'ın *Agincourt* (Azincourt) adlı yapıtlarıdır. Bu kitabı yazmak için çeşitli kaynaklardan yararlanmış olsam da tekrar ve tekrar başvurduğum tek kitap, memnuniyetle söyleyebilirim ki, Juliet Barker'ın Agincourt adlı kitabıdır.

İngiliz ordusundaki düzensizlik, iddiaların da ötesindedir. Onlar İngiltere'den ayrıldıklarında, sayıca üç kat üstün durumdaydılar ama Aziz Crispin Günü'ne kadar sayı ve kuvvet üstünlüğünü neredeyse altıya bir olarak değiştirmeyi başardılar. Ancak okçuların nasıl konuşlandırıldığı, İngiliz ordusunun kanatlarında mı yer aldıkları yoksa askerlerin arasında veya önünde mi dizildikleri konusunda tartışmaların sonu gelmez. Okçuların ön saflara yerleştirildiklerine ben inanmıyorum çünkü kol kola çarpışma başlamadan evvel onları rütbelerine göre çıkarmak zor olurdu. Benim tahminim, büyük çoğunluğunun savaştaki ana hattın aslında sağına ve soluna konuşlandırılmış olmalarıdır. Savaştaki okçularla ilgili esaslı bir tartışma, Robert Hardy'nin *Longbow: a Social and Military History* (Longbow: Toplumsal ve Askeri Tarih) adlı müthiş kitabında bulunabilir.

Ben mümkün olduğunca Fransa'daki nemli Aziz Crispin Günü'nde meydana gelen gerçek olayları takip etmeye çalıştım. Özünde ilk atağı yapanların (ve öyle görünüyor ki Henry gerçekte "Gidelim, arkadaşlar' ifadesini kullanmıştır) İngilizler olduğu ve Fransız ordusunun şiddetli ok saldırısına karşı hatlarını tekrar kurdukları ve de maalesef bu manevraya direnemedikleri anlaşılıyor. Bunun üzerine okçular Fransızların ilk atağını ok yağmuruyla kışkırtmak istediler. İlk saldırıyı gerçekleştiren, dağılacağına inanılan ve bu yüzden korkmuş okçuları yenilgiye uğratan kalabalık bir asker grubuydu ama bu saldırılar başarısızlığa uğradı, bunun nedeni kısmen de olsa zırh giymiş olan atların oklardan ölümcül bir şekilde nasiplerini almış olmasıydı. Bir başka neden de, şiddeti hücum dışına çekmek için işkence direklerinin fazlasıyla bir

engel oluşturmasıydı. Ok saldırısına dayanamayıp geri çekilen atlardan bazıları ilk atağa geçen Fransız birliklerinin arasına dört nala koşarak bir kaos yaratmıştı.

Yaklaşık 8.000 askerden oluşan ilk savaş birliğinin zaten ciddi sorunları vardı. Agincourt arazisine kış için buğday ekilmişti ve Nicholas Hook'un da söylediği gibi yaz buğdayından ziyade kış buğdayı toprağın daha derinliklerine ekiliyordu. Ve bir önceki gece çok şiddetli bir yağmur yağmış, Fransızlar balçıklı toprakta güçlükle yol alabilecek hale gelmişti. Onlar için tam bir kabus olmalıydı. Hiç kimse hızlı hareket edemiyor, Fransızlar İngiliz hattına yaklaştıkça okların şiddeti artıyordu. Okların nasıl bir etkiye sahip olduğuna dair çeşitli tartışmalar yapılmaktadır ve hatta bazı tarihçiler bu savaşta porsuk ağacından yapılmış güçlü yaylardan atılan en keskin uçlu okların (bodkin) kullanıldığını ileri sürmektedirler. O halde Henry bu kadar çok okçuya neden sahipti? Oklar, dikine atılsa da, zırh-lari delebiliyordu ve Milano'da yapılmış belki de en iyi kalitede bu zırhlar dayanıklı olmak zorundaydı. Her şeyden öte, ok fırtınası Fransızları görüş alanlarını ciddi şekilde kısıtlayan kapalı siperlerle ilerlemeye zorladı.

İyi bir okçu bir dakikada on beş oku isabet ettirebilirdi (Bunun, Agincourt'ta kullanılan yaylardan on ila on beş kilogram daha hafif, ama herhangi bir modern yarış yayından daha ağır olmak üzere 55 kilogram germe sertliğine sahip bir yayla yapıldığını gördüm). Agincourt'taki okçuların dakikada on iki ok atma şansları olduğunu ve 5.000 yaylı asker olduğunu düşünün; bu, Fransızlara atılan ok sayısının dakikada 60.000 ve her on dakikada 600.000 olduğu anlamına gelir. Sonuç olarak oklarının kısa sürede tükenmiş olduğu anlaşılmaktadır. Ama yine de ok fırtınası düzensiz bir biçimde ilerleyen Fransız atağını iç taraflara, bekleyen İngiliz askerlerinin üzerine doğru çekme amacı taşıyordu. Fransız hattının geri çekilmesi, İngiliz ordusunun okçulardan oluşan kanatlarının Fransız yaylı askerleriyle karşı karşıya kalmasına neden olmuştu, ama Fransızların bu fırsatı değerlendirmiş olduğuna dair herhangi bir kanıt yoktur. Savaşın ilk aşamalarında birkaç yaylım ateşi dışında, Fransız okçularının herhangi bir rolü olmamış gibi görünmektedir ki bu da Fransızların tarafında derin bir liderlik eksikliği olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Savaş üç dört saat sürdü ama yine de muhtemelen Fransız birliği hücum etmeyi bırakıp geri döndüğü ilk dakikalarda zaten savaş bitmişti. Fransız askerleri

yorgun düşmüşler, görüş kabiliyetlerini yitirmişlerdi ve düzensiz bir şekilde çamurda ilerlemeye çalışıyorlardı. Büyük olasılıkla ön saflardaki askerler çabuk pes etmiş ve böylelikle arkadan gelenlerin önünü tıkamış olmalı. Bu yüzden

Fransızlar tökezleyerek İngiliz saldırısına karşı koyamadılar ve îngilizler (birkaç Galli ve Gaskonili'nin yardımıyla) savaşmak ve öldürmek için daha özgürdüler. îlk Fransız birliğinde çok sayıda soylu da vardı ve bu nedenle birçok isim tarih sahnesinden silindi: Alençon Dükü, Bar Dükü, Brabant Dükü, Sens Piskoposu, Fransa kraliyet komutanı ve sekiz kont daha. Diğerleri, Orleans Dükü, Bur-bonya Dükü ve Fransız Mareşali esir düştüler. İngilizler onları ellerinde tutamadı; York Dükü ve Suffolk Kontu (babası Harfleur'da dizanteriye direnemedi) öldürüldü. Henry kuşkusuz İngiliz safının en önlerinde savaşmış ve bu yüzden kardeşlik yemini eden on sekiz Fransız askerin tamamı hayatını kaybetmişti. Henry'nin erkek kardeşi, Gloucester Dükü Humphrey savaşta ağır yaralanmıştı, Henry'nin onun başında beklediği ve yaralı dükü yerde sürükleyerek taşımak isteyen Fransızlarla çarpıştığı söylenir.

İkinci Fransız birliği savaşa girmişti ama şimdiye kadar Fran-sızlar önlerindeki ölü ve yaralı engelini aşmaya çalışıyor, aynı zamanda oklarını bir kenara bırakıp baltalara, kılıçlara ve topuzlara sarılmış olan İngilizlerle savaşıyorlardı. İngiliz okçular manevra yeteneğine sahiptiler; çamura bulanmış altmış pound ağırlığındaki zırhlarıyla ölümüne mücadele veriyorlardı. Kendilerine ciddi biçimde zarar vermek isteyen Fransa'nın tehditlerine rağmen, okçuların hâlâ parmaklarında işaret taşıdıklarını göstererek; Britanya'nın zafer işaretinin ilk Agincourt'ta, yenilgiye uğramış Fransızlarla dalga geçmek için ortaya çıktığını net bir şekilde söyleyemem. Ama zaten bu sadece bir hikayeden ibaret.

İkinci Fransız birliğinin atağa geçmesinin ardından Aginco-urtlu Peder tarafından yönetilen küçük bir atlı grubu İngiliz yük trenine saldırdı. Bu olay ve geriye kalan Fransız askerlerin atağa geçme hazırlığı üzerine, Henry, esirleri öldürme emri verdi. Bu emir bugün bize ürkütücü gelebilir ama tarih uzmanlarına göre bu normal bir tutumdu. O aşamada henüz ortaya çıkmamış olan sekiz bin Fransız askerin saldırısına uğrayacaklarını düşünen İngiliz hattının gerisinde iki bine yakın Fransız esir vardı. Bu esirler arkadan saldırarak savaşın kaderini değiştirebilirdi, bu yüzden emir çok sayıda

(değerli fidyeler kaybedecek olan) İngiliz askerinin geleceği düşünerek verildi. Fransızlar güçten düşmüş durumdaydı, hayatta kalanlar savaş alanını terk ediyordu ve Henry Agincourt'ta olağanüstü bir zafer elde etmişti. Hiddetli belirsizlik yaralıları da kapsamaktadır, ancak hiç şüphesiz Fran-sızlar acı kayıplar verdi. Bir İngiliz rahip, doksan sekiz Fransız soylusunun, 1500 Fransız şövalyenin, dört ila beş bin arasında da silahlı askerin öldürüldüğünü kayıtlara geçmiştir. Fransızlar-da ölü sayısı binlerle ifade edilebilir, hatta 5000 olarak gösterilebilir; öte yanda İngilizlerin kaybı en fazla 200 dolaylarındadır (bir gülle ile öldürülen Roger Hunt dahil). Bu savaş, tıpkı So-issons Kuşatması gibi Avrupa'yı sarsan bir katliamdı. Şiddetin uçlara vardığı bir katliam. Henry Lollard'ları Londra'da yaktı ve astı; Agincourt'a yürüyüş sırasında bakır yaldızlı bir kutuyu çaldığı için bir okçunun kellesini uçurdu. Ancak elbette bunlar yaygın görülen olaylardı. Esrarengiz bir şekilde Aziz Crispin ve Aziz Crispinian ile ilişkilendirilen Soissons ve Agincourt sıra dışı yönleriyle hafızalara kazındı.

Thomas Perrill dışında diğer tüm okçuların isimlerini Henry'nin ordu defterinden aldım. Bu liste Devlet Arşivleri'nde bulunmaktadır (daha ayrıntılı kaynaklara ulaşmak isteyen okuyucular Anne Curry'nin kitabındaki ek bölümden faydalanabilirler). Agincourt'ta gerçekten bir Nicholas Hook vardı, ancak emir aldığı kişi Sir John Cornevvaille değildi. Gerçekten de Avrupa'da turnuva şampiyonu olan Sir John Cornewaille'in soyadı genellikle Cornwell olarak telaffuz edilir ve kitabın yazarı ile herhangi bir akrabalığı bulunmamaktadır.

Agincourt arazisi bugünlere kadar pek değişmemiştir, yalnızca ormanlık alan biraz küçülmüş ve savaşa ismini veren kale gözden kaybolmuştur. Köyde küçük, şirin bir müze bulunmakta ve İngiliz yük treninin yağmalandığı yer olan Maisoncelles yakınlarında bir anıt ve savaş haritasını gösteren pano ziyaretçilere sunulmaktadır. Savaş alındaki çarmıh Fransızların ölüleri gömdükleri yer olarak düşünülen noktaya dikilmiştir. Harfleur yok oldu, Le Havre şehrine dahil oldu, ancak hâlâ ortaçağ kasabasının izlerini taşımaktadır. Petrokimyasal çalışmalar artık İngiliz donanmasının karaya çıktığı yere kadar uzanmaktadır.

V. Henry'nin liderliği şüphesiz zafere büyük katkıda bulundu. Henry Fransa'da savaşmaya devam etti ve sonunda Fransız-ları adaletli kral olduğuna ikna

etmeyi başardı, herkes onun Kral Charles'ın ölümünün ardından tahta çıkacağını düşünüyordu, ancak Henry daha önce öldü. Onun yerine oğlu Fransa Kralı ilan edildi ama Fransızlar kısa sürede toparlanarak İngilizleri kendi bölgelerinden çıkardılar. Büyük bir asker olan Mareşal Boucicault îngilizlerin esaretindeyken öldü, Orleans Dükü Charles ise hayatının yirmi beş yılını esir olarak geçirdi ve 1440'ta serbest bırakıldı. Bu zaman sürecinde şiirler yazdı; Juliet Barker *Agincourt* adlı eserinde onun İngiltere'deyken yazdığı şiirlerden birkaçını

çevirmiştir. Aşağıdaki dizeler bu uzun zaman önce yapılan savaşı özetler niteliktedir:

Barış kimsenin çok fazla övemeyeceği bir hazinedir.

Savaştan nefret ederim. Asla ödüllendirilmemelidir.

Uzun süredir beni uzak tuttu, haklı ya da haksız;

Yüreğimin sevmek zorunda olduğu Fransa'dan.